ISSN 2229-547X VIDEHA

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓗𑓔 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕 𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃 𑓒𑓐𑓒𑓓 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓖 𑒧𑒰𑒮 𑓑𑓘𑓗 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓗𑓔)

[𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (𑒮𑒢𑒱𑒨𑒹 𑓒𑓐𑓐𑓐) 𑒃𑒭𑒭𑒰𑒧 𑓒𑓒𑓒𑓙- 𑓕𑓔𑓗𑒬 𑒫𑒃𑒨𑒋𑒯𑒁 (𑒮𑒢𑒱𑒨𑒹 𑓒𑓐𑓐𑓔) 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒨𑒼𑒢𑒱]



𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢: 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒰𑒧𑓂



𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒃-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩



(ચ) ૨૦૦૦- ૨૦૨૩ સર્વાધિકાર સુરક્ષિત। ભાલસરિક ગાછ જે સન ૨૦૦૦ સઁ યાહૂસાઇટપર છલ <u>હાત્પ:ૌ/ગોચતિસિયોમ્રવહાલસાનિક_ગાયહહ્હામલ</u> , <u>હાત્પ:ૌ/ગોચતિસિયોમ્ગગાજેન્દ્રા</u> આદિ લિંકપર આ અખનો ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪ ક પોસ્ટ <u>હાત્પ:ગાજેન્દ્રાતહાકુરવલગસપોત્યોમ્૨૦૦૪૦૭વહાલસાનિક-ગાયહહ્હામલ</u> કેર રૂપમે ઇન્ટરનેટપર મૈથિલીક પ્રાચીનતમ ઉપસ્થિતિક રૂપમે વિદ્યમાન અછિ। (*કિછુ દિન લેલ <u>હાત્પ:વિદેહાયોમ્૨૦૦૪૦૭વહાલસાનિક-ગાયહહ્હામલ</u> લિંકપર, સ્રોત વિકિપીડિયા* ... *<u>હાત્પસ:ૌવાબયહકિવેરગૌવઁવિદેહ</u> ૨૫૮ ચાપ્તુરે(સ) ડોમ ૨૦૦૪ તો ૨૦૧૬- <u>હાત્પ:વિદેહાયોમ્</u> ભાલસરિક ગાછ- પ્રથમ મૈથિલી બ્લૉગ / મૈથિલી બ્લૉગક એગ્રીગેટર)।*

ઈ મૈથિલીક પહિલ ઇંટરનેટ પત્રિકા થિક જકર નામ બાદમે ૧ જનવરી ૨૦૦૮ સઁ 'વિદેહ' પડલ। ઇંટરનેટપર મૈથિલીક પ્રથમ ઉપસ્થિતિક યાત્રા વિદેહ- પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા ધરિ પહુઁચલ અછિ, જે <u>હાત્પ:ૌ/વિદેહાયોનિ</u> પર ઈ પ્રકાશિત હોઇત અછિ। આબ "ભાલસરિક ગાછ" જાલવૃત્ત 'વિદેહ' ઈ-પત્રિકાક પ્રવક્તાક સંગ મૈથિલી ભાષાક જાલવૃત્તક એગ્રીગેટરક રૂપમે પ્રયુક્ત ભઽ રહલ અછિ।

(ચ) ૨૦૦૦- ૨૦૨૩ વિદેહ: પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ-પત્રિકા (સનિયે ૨૦૦૦) ઇષષાામ ૨૨૨૯- ૫૪૭ઙ્ગ વિચ્યપ્હ્શ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) સમ્પાદક: ગજેન્દ્ર ઠાકુર। એદિતોર: ઘાજેન્દ્રા થહાકુર ઇન રેસપેચતોડ માતેરીલિસે - પુવલિસિહેદ નિ વિદેહ, તહે એદિતોર, વિદેહ હોલદસ તહે રિગિહત તો ચમોતે તહે વૈ ।રચહવિસ્ તહેમે-વાસેદ વૈ ।રચહવિસ, રિગિહત તો ત્રાનસલાતે ત્રાનસલતિરાતે તહોસે ।રચહવિસ ।નદ ચમોતે ત્રાનસલાતેદ ત્રાનસલતિરાતેદ વૈ-।રચહવિસ; ।નદ તહે રિગિહત તો -પુવલિસિહ્ પરિનિત-પુવલિસિહ ।લલ તહેસે ।રચહવિસ્ રચનાકાર્ સંગ્રહકર્ત્તા અપન મૌલિક આ અપ્રકાશિત રચના સંગ્રહ (સંપૂર્ણ ઉત્તરદાયિત્વ રચનાકાર્ સંગ્રહકર્ત્તા મધ્ય) દિતોરાલિસતાઙ્વિદેહ઼ગમાલિયોમ કેઁ મેલ અટૈચમેણ્ટક રૂપમેઁ પઠા સકૈત છથિ, સંગમે ઓ અપન સંક્ષિપ્ત પરિચય આ અપન સ્કૈન કએલ ગેલ ફોટો સેહો પઠાબથિ। એતઽ પ્રકાશિત રચના સંગ્રહ સભક કૉપીરાઇટ રચનાકાર્ સંગ્રહકર્ત્તાક લગમે છન્હિ આ જતઽ રચનાકાર્ સંગ્રહકર્ત્તાક નામ નૈ અછિ તતઽ ઈ સંપાદકાધીન અછિ। સમ્પાદક: વિદેહ ઈ-પ્રકાશિત રચનાક વેબ-આર્કાઇવ્ થીમ-આધારિત વેબ-આર્કાઇવક નિર્માણક અધિકાર, ઐ સભ આર્કાઇવક અનુવાદ આ લિપ્યંતરણ આ તકર વેબ-આર્કાઇવક નિર્માણક અધિકાર; આ ઐ સભ આર્કાઇવક ઈ-પ્રકાશન પ્રિંટ-પ્રકાશનક અધિકાર રખૈત છથિ। ઐ સભ લેલ કોનો રૉયલ્ટી પારિશ્રમિકિક પ્રાવધાન નૈ છૈ, સે રૉયલ્ટી પારિશ્રમિકિક ઇચ્છુક રચનાકાર્ સંગ્રહકર્ત્તા વિદેહસઁ નૈ જુડ઼થુ। વિદેહ ઈ પત્રિકાક માસમે દૂ ટા અંક નિકલૈત અછિ જે માસક ૦૧ આ ૧૫ તિથિકેઁ <u>ૌ/વિદેહાયોનિ</u> પર ઈ પ્રકાશિત કએલ જાઇત અછિ।

વિદેહ હ્રુરનાલ (લિનક ૌ/વિદેહાયોનિ) સિ । મુલતિદિસિચપિલિનારય ઼ોનલિને જોુરનાલ દેદિચાતેદ તો તહે પરોમોતીોન ।નદ પરેસેરવાતીોન ોડ તહે માતિહિલિ ભાનગુાગે, લિતેરાતુરે ।નદ ચુલતુરે ઇત સિ । પલાતજોરમ જોર સચહોલારસ, રેસોરચહેરસ, ૈરિતેરસ ।નદ પોતસ તો પુવલિસિહ તહેિર ૌરકસ ।નદ સહારે તહેિર કનૌલેદગે ।વોુત માતિહિલિ ભાનગુાગે, લિતેરાતુરે, ।નદ ચુલતુરે થહે જોુરનાલ સિ પુવલિસિહેદ ોનલિને તો પરોમોતે ।નદ પરેસેરવે માતિહિલિ ભાનગુાગે ।નદ ચુલતુરે થહે જોુરનાલ પુવલિસિહેસ ।રતિચિલેસ, રેસોરચહ પાપેરસ, વોોક રેવીોસ, ।નદ પોતરચ ઼નિ માતિહિલિ ।નદ એનગલિસિહ ભાનગુાગેસ઼ ઇત ।લસો ોતુરેસ ત્રાનસલાતીોનિસ ોડ લિતેરારચ ઼ૌરકસ ોરોમ ોતહેર ભાનગુાગેસ નિતો માતિહિલિ ઼ઇત સિ । પેર-રેવીોદ જોુરનાલ, ૈહિચહ મોનસ તહાત ।રતિચિલેસ ।નદ પાપેરસ ।રે રેવીોદ વચ ઼ અપેરતસ નિ તહે ોલેદ વેોરે તહેચ ઼ ।રે ।ચચેપતેદ ોર પુવલિચાતીોન.
ોનલિનૈ ભૈચસઃમા મૂકો: <u>હાત્પસ:ોનતસગોોગલેયોમ્</u> , <u>હાત્પસ:ગહિવચોમ્વિતાલવિનીદહાકસહારામુકહ-ોનતસ</u> , <u>હાત્પસ:કેયમાનયોમ્</u>

થહેસે ।રે પરિનિત-ોન-દેમાનદ વોોકસ, સેનદ ચુોર ટ્રેરેસિ તો દિતોરાલિસતાઙ્વિદેહ઼ગમાલિયોમ઼ થહે લીોકસ ોડ સોમે ોડ તહેસે ।રે ।વાલિવલે ોર સાલે ોન ઘોોગલે અલાચ ઼ [(ચ) અચેરતિ થહાકુર, સાલેસ઼વિદેહ઼ગમાલિયોમ], સેનદ ચુોર ટ્રેરેસિ તો સાલેસ઼વિદેહ઼ગમાલિયોમ઼ થહે ચોનતેનતસ ।નદ દોચુમેનતસે -પુવલિસિહેદ વચ ઼ વિદેહ (સનિયે ૨૦૦૦) ઇષષાામ ૨૨૨૯- ૫૪૭ઙ્ગ વિચ્યપ્હ્શ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) ।રે પેરીોદિચાલલચ ઼ વેરિગા ચહેચકેદ ોર ।ચચેસસિવિલિતિચ ઼ સિસુેસ઼ આોપલૈોતિહ દિસાવિલિતીોસિ સહોુલદ નોત હાવે દિફિચુલતચ ઼ ।ચચેસસિનિગ તહેસે ચોનતેનતસ઼ દોચુમેનતસ઼

વિદેહ - હ્રુરનાલ: ૨સસુ ામો ૩૭૪ ।ત <u>ૌ/વિદેહાયોનિ</u>



સમાનાન્તર પરમ્પરાક વિદ્યાપતિ- *ચતિર વિદેહ સમ્માનસઁ સમ્માનિત શ્રી પનકલાલ માણ્ડલ દ્વારા*

मैथिली भाषा जगज्जननी सीतायाः भाषा आसीत्। हनुमन्तः उक्तवान- मानुषीमिह संस्कृताम्।

अक्खर खम्भा (आखर खाम्ह)

तिहुअन खेत्तहि काञि तसु कित्तिवल्लि पसरेइ। अक्खर खम्भारम्भ जउ मञ्चो बन्धि न देइ॥ *(कीर्तिलता प्रथमः पल्लवः पहिल दोहा)*

माने आखर रूपी खाम्ह निर्माण कऽ ओहिपर (*गद्य- पद्य रूपी*) मंच जँ नै बान्हल जाय तँ ऐ त्रिभुवनरूपी क्षेत्रमे ओकर कीर्तिरूपी लत्ती केना पसरत।

शुक्ल यजुर्वेद (२६.२)-यथेमां वाचं कल्याणीमावदानि जनेभ्यः। ब्रह्मराजन्याभ्यां शूद्राय चार्याय च स्वाय चारणाय च॥हम सभ गोटेकेँ ई पवित्र वाणी (वेदवाणी) सुनावी। ब्राह्मणकेँ, क्षत्रियकेँ, शूद्रकेँ आ आर्यकेँ; अपन लोककेँ आ अपरिचितकेँ सेहो (मानव सभकेँ)। मुदा ऐ वेदवाक्यक विपरीत मनुस्मृति वेदवाणीक अध्ययन श्रवणकेँ समाजक किछु गोटे धरि सीमित करैत अछि, मुदा स्मृति सेहो वेदवाक्यकेँ प्रमाण मानैत अछि (शब्द प्रमाण) तेँ तकर विरुद्ध देल ओकर निर्देश स्वयं अमान्य भऽ जाइत अछि।

डो नोत जुदगे एअछ दाय बय थे हार्वेस्त यौ रेअप बुत बय थे सेदस थात यौ प्लान्त - रोबेर्त लौइस स्तेवेन्सोन

विदेह: मैथिलि लितेरातुरे मोवेमेन्त

ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्ति:

ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष Ẇ शान्ति:

अनुक्रम

𑒌 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱:-

𑓑.𑓑.𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒁𑓀𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨

𑓑.𑓒𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓗𑓓 𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

𑓒.𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑓒.𑓑.𑒛ॉ 𑒠𑒲𑒣𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒫𑒻𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢 𑒋𑒫𑓀 𑒍𑒏𑒩 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒝

𑓒.𑓒.𑒣𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝- 𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨 (𑒂𑒑𑒰𑒿)

𑓒.𑓓.𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣-𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒹

𑓒.𑓔.𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪-𑒑𑒼𑒥𑒩𑓂 𑒩𑒰𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒧 𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰

𑓒.𑓕.𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪- 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒠𑒰 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿

𑓒.𑓖.𑒥𑒰𑒪𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒰𑒧𑒞-𑒛ॉ 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑓀𑒛𑒪: 𑒋𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒦𑒱𑒨𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒞𑒩𑒰: 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒴 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒢𑒰𑒢𑒲 : 𑒮𑒩𑒯𑒻𑒞𑒰 - 𑒑𑒳𑒩𑒳𑒧𑒻𑒞𑓂 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰- 𑒯𑒻𑒟𑒩

૨.૭.નિ્મળ કન્ાા- શ્ગ્ના શિપ્પા (પ્પેપ-૨૩)

૨.૮.નન્દ વ઼ણિાસ નાય઼-મોટનસાઝ્કણિ

૨.૯.ળગાદીશ પ્નસાદ મા્ાડ્ઉ- સુયિત઼ા (યાનાવ઼ાહકિ ૩પન્ય઼ાસ)

૨.૧૦.ળગાદીશ પ્નસાદ મા્ાડ્ઉ-યોનની પણિ્ણ઼િ (ઉઘુકથા)

૨.૧.૧.નવીન્દ્ન ણાનાય઼ાા મશ્નિ-વદણ઼િ નહઉ શ્ર્છિ સિનકછુિ (૩પન્ય઼ાસ)-
યાનાવ઼ાહકિ

૨.૧.૨.સંતોષ કુમાન નાય઼ ' વટોહિ' - મંગનૌના (યાનાવ઼ાહકિ ૩પન્ય઼ાસ)- (તેનહમ
પ્પેપ)

૩.પદ્ય઼ પ્પા્ાડ

૩.૧.ડ.ૉ. ળયિ઼ાઉન નહમાણ ળાસ્.ની - એકટા ણદી છઉ્ એહ઼ િણદી મે

૩.૨.ડ.ૉ સુમંગળા હ઼ા- સત્ય઼ કહૂઁ

૩.૩.નાળ કશિોન મશ્નિ-શ્રાત્મવઉ

४ अनुक्रमणिका

१.विदेह ई-पत्रिकाक सभटा पुरान अंक विदेहो ज़ोम्नाल' स ।ऽऽ।ऽद सिसेस

२.मैथिली पोथी डाउनलोड मातिहिलि बौोकस यौोनलोाद

३ मैथिली ऑडियो-वीडियोक संकलन मातिहिलि अुदीोस- विदीोस

४.मैथिली शिशु, बाल आ किशोर साहित्य मातिहिलि छहिलिद्रेन ड़तिेरातुरे

५.विदेह स्त्री कोना

६ विदेह ई- लर्णिङ्ग

७.विदेह सूचना संपर्क अन्वेषण

८.श्लारालल ड़तिेरातुरे नि मातिहिलि ।नद विदेहा मातिहिलि ड़तिेरातुरे मोवेमेनत

९.विदेह मिथिलाक खोज

१०.विदेह मिथिला रत्न



ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्तिः पृथ्वी शान्तिराप: शान्तिरोषधय: शान्ति वनस्पतय: शान्तिर्विश्वे देवा: शान्तिर्ब्रह्म

ওঁ দ্যৌ: শান্তিৰন্তৰিক্ষ Ẇ শান্তি◌ঃ পৃথ্বী শান্তিৰাপ: শান্তিৰোষধয: শান্তি ৰনস্পতয: শান্তির্বিশ্বে দেৰা: শান্তির্ব্ৰহ্ম

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्युलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आप:-जल, विश्वेदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ব্ৰহ্মণসঁ প্ৰাৰ্থনা জে দ্যুলোকমে, অংতৰিক্ষমে, পৃথ্বীপৰ, জলমে, ঔষধমে, ৰনস্পতিমে, ৰিশ্বমে, সভ দেৰতাগণমে আ ব্ৰহ্মমে শাংতি হুঅয।

ওঁ-ব্ৰহ্মণ, দ্যৌ-সূৰ্য-তৰেগণ, অংতৰিক্ষ- পৃথ্বী আ দ্যূলোকক ৰীচ, আপ:-জল, ৰিশ্বেদেৰা- সভ দেৰতা, ব্ৰহ্ম- সৰ্জক।

ƒ

ॐ, स॒हस्रंशीर्षा॒ पुरुंषः। स॒ह॒स्रा॒क्षः स॒हस्रंपात्।

𑓇, 𑒮↓ 𑒯𑒮𑓂𑒩↑ 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒰↓ 𑒣𑒳𑒩𑒳↑ 𑒭𑓁। 𑒮↓ 𑒯↓ 𑒮𑓂𑒩𑒰↓ 𑒏𑓂𑒭𑓁

𑒮↓ 𑒯𑒮𑓂𑒩↑ 𑒣𑒰𑒞𑓂।

स भूमिं ग्वंग वि॒श्वतों वृ॒त्वा। अत्यंतिष्ठद् दशाङ्गु॒लम्॥

𑒮 𑒦𑒴𑒧𑒱𑓀↑ Ẇ 𑒫𑒱↓ 𑒬𑓂𑒫𑒞𑒼↑ 𑒫𑒵↓ 𑒞𑓂𑒫𑒰। 𑒁𑒞𑓂𑒨↑ 𑒞𑒱𑒭𑓂𑒜𑒠𑓂 𑒠𑒬𑒰𑒓𑓂𑒑𑒳↓ 𑒪𑒧𑓂॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः
सहस्रपात् ॥ सभूमिꣳसर्व्वतस्पृत्वा
त्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥

प॒द्भ्यागँ् शू॒द्रो अंजायत॥

প↓ দ্ভ্যাগ্ঁ↑ শূ↓ দ্রো অ↑ জাযত॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

प॒द्भ्यां भूमि॒र्दिशः॒ श्रोत्रांत्।

প↓ ড্যাঁ হ্মি↓ র্দিশঃ↓ শ্রোত্রা↑ ↑ ৯।

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

❀ (White Florette- innocence and purity)

☸ (Wheel of Dharma)

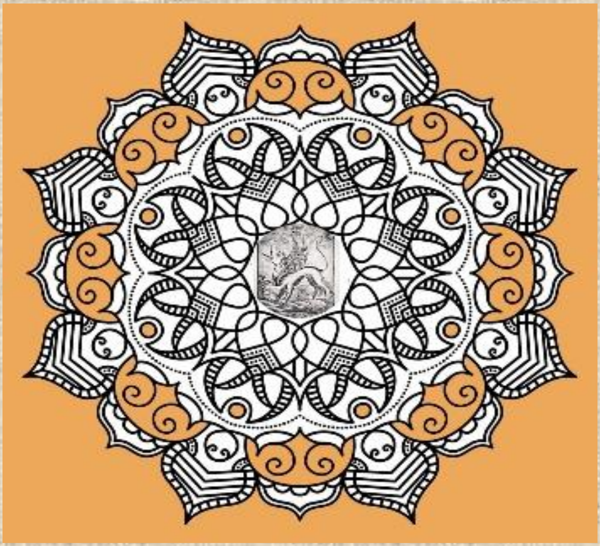
卐 (Swastik)

꣼ (सिद्धिरस्तु, सिद्धम ষিদ্ধিৰস্তু, ষিদ্ধম Devanagari Anji)

Ẇ (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

𑓆 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

𑓆



𑓑𑓑.𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒁𑓀𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨

𑓑𑓒.𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓗𑓓 𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

𑓑𑓑.𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒁𑓀𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨

શ્રર૪જાહ્શ્રઢ઼શ્રથ (મશ્રરથહરઙ઼ર)

શ્રર૪જાહ્શ્રઢ઼શ્રથ [માિહર્િ વ઼ે૧સૉિ ર ા૧ાનસબાાૉિ રનદિયિથ૧ાનસર બુાનયહેદ ોન માય઼ ર૬, ર૦ર૩; પ્રાબ્કિાનિ છિેનાને ાન શ્રર૪જાહા૧ાન બુાનયહેદ ોન હ્ુબય઼ ર૮, ર૦રર]

હાાપસ્ાિિવહા૧ાાિાિમ઼ાય઼નિ્ (શ્રર૪જાહ્શ્રઢ઼શ્રથ રરથ મશ્રયઢ઼શ્રષ)

હાાપસ્મોદેબસ઼ાિિવહા૧ાો૧ગ્ન્નમાવ઼ર (માિહર્િ થ૧ાનસબાાૉિ વ઼ે૧સૉિ ર)

હાાપસ્ગાિહ્ુવ઼યોમ્શ્રર૪જાહા૧ા્રનદિયિથ૧ાનસર

હાાપસ્ા૧શ્રિ઼ો૧ગ્ાવસ્ર૩૦઼પ૧૬૩૦૭

હાાપસ્ગાિહ્ુવ઼યોમ્શ્રર૪જાહા૧ાા (ઘાિહ્ુવ શ્રર૪જાહા૧ાા)

હાાપસ્ાિિવહા૧ાાિાિમ઼ાય઼નિ્મોદેબસ (શ્રર૪જાહા૧ાા મોદેબસ)

હાાપસ્દોયસ઼ગાોગબ઼યોમ્ડો૧મસ્દે્૧ઢશ્રરપડઙ઼ષઙ૯શ્રો૧ઢ઼દઢ઼૪ષશ્રઢવ૯ઢય૮છ્ષઢ઼૧સય૧૧૯૩મદવસગાૌસવઅદવ઼ઙશ્રનદઢડોટ૮શ્ર્વૉડો૧મ?પબ=૧ શ્રુદીૉ થ૧ાનસય૧વિ૧ માિહર્િ શ્રપપબય઼)

- ઘાળેનદ૧ા થહાફુ૧, ેદાિો૧, વ઼દિહ઼ા (વે પા૧ા ોઙ વ઼દિહ઼ા ાૌવ઼દિહ઼ાય઼ોનિ - સેનદ પ઼ુો૧ શ્રૌહાાસશ્રપપ નો ાો +૮૧૯૮પ૬૦૮૬૦૭ર૧ સો ાહાા ાિ યાન વે ાદેદ ાો ાહે વ઼દિહ઼ા શ્રૌહાાસશ્રપપ જા૧ોાદયાસા ઙ઼સિા઼)

શ્રપન મંાવ઼ય઼ે દાિો૧ાબ઼સાાઙઙ઼વ઼દિહ઼ા૦ગામાબ઼યોમ પ૧ પડાઉા

१२.अंक ३७३ पर टिप्पणी

आशीष अनचिन्हार
मिथिलाक्षरमे परमानन्द लाल कर्ण जीक गीता माहात्म्य नीक लकाँ आगाँ बढ़ि रहल अछि। विदेह पेटार दीपेश क संकलन अद्भुत अछि (आर्काइव) अछि स्वागत जीक ठाकुर कुमार।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

𑓒.𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑓒.𑓑𑓖.𑒛ॉ 𑒠𑒲𑒣𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒫𑒻𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢 𑒋𑒫𑓀 𑒬𑒼𑒡𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒝

𑓒.𑓒𑓕.𑒣𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝- 𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨 (𑒂𑒑𑒰𑒿)

ધ્યેય)

૨૧૭ॅ દીપેશ કુમાર ઠાકુર- મથિલિાક સાહિત્યક વૈજ્ઞાનકિ અધ્યયન એવં આલોકન સમીક્ષાત્મક વિશ્લેષણ



ડૉ દીપેશ કુમાર ઠાકુર

મૈથિલિક સાહિત્યક વૈજ્ઞાનિક અધ્યયન એવં ઓકર સમીક્ષાત્મક વિશ્લેષણ

શોધ- પત્રક શીર્ષક:

મૈથિલિક સાહિત્યક વૈજ્ઞાનિક અધ્યયન એવં ઓકર સમીક્ષાત્મક વિશ્લેષણ

લેખકક નામ આ સંબદ્ધતા: **ડૉ દીપેશ કુમાર ઠાકુર,**

શિક્ષાવિદ, પ્રાધ્યાપક (અંગ્રેજી) માનવિકી

ડીઆઈટી વિશ્વવિદ્યાલય, મસૂરી રોડ, દેહરાદૂન, ભારત

દેપેસહ૧નોવેમવેર૦ગમાલિયોમ +૯૧- ૮૫૨૭૭૪૦૪૧૯

શોધ સારાંશ:

મિથિલા ભકરા તિરહુત આ તિરભુક્તિ કઽ નામસઁ સેહો જાનલ જાઇત અછિ, ભારતક વિહાર આ નેપાલક દક્ષિણપૂર્વી ભાગમે અવસ્થિત એક

भौगोलिक आ सांस्कृतिक क्षेत्र छी। ई क्षेत्र पूर्वमे महानन्दा नदी, दक्षिणमे गङ्गा नदी, पश्चिममे गण्डकी नदी आ उत्तरमे हिमालयक तलसँ घेरल अछि। मिथिला क्षेत्रक मुख्य भाषा मैथिली छी आ ई भाषा बाजनिहार लोकसभकेँ मैथिल कहल जाइत अछि। मिथिला नाम सामान्यतया विदेह साम्राज्यकेँ उल्लेख करबाक लेल प्रयोग कएल जाइत अछि आ संगे आधुनिक- कालक क्षेत्रसभ सेहो विदेहक प्राचीन सीमासभक भीतर अबैत अछि। हम शताब्दीमे, जखन मिथिला क्षेत्रकेँ दरभङ्गा राजद्वारा शासित कएल गेल छल, ब्रिटिश राज एकरा एक रियासत राज्यक रूपमे पहचान कै दऽ ई क्षेत्रमे कब्जा कऽ लेनए छल। हिन्दू धार्मिक ग्रन्थसभमे सबसँ पहिने एकर उल्लेख रामायणमे भेटैत अछि। मिथिलाक उल्लेख महाभारत, रामायण, पुराण तथा जैन आ बौद्ध ग्रन्थसभमे सेहो अछि। मान्यता अछि जे मिथिला नाम पौराणिक राजा 'मिथि' कऽ नामसँ कएल गेल। ओ अपन पिता राजा निमी कऽ शरीरसँ बनाएल गेल मानल जाइत अछि। कथिए तऽ हुनकर उत्पति अपन पिताक देहसँ मन्थन उपरान्त भेल छल, एहि कारण सँ ओ मिथि कहाएल। पौराणिक परम्परामे राजाक शासकीय क्षेत्रक नाम राजाक नामपर राखल जाइत छल। तहि लेल मिथि कऽ नामपर ई क्षेत्रक नाम मिथिला पड़ल। मिथिला जनकपुरीक राजधानी छल आ राजा मिथि जनकसँ उत्पन्न भेल छल तहि कारणसँ स्वयं मिथि आ हुनक बादक शासक सेहो जनक कहाएल। एकर बाद मिथिलाक राजासभकेँ जनक कहल जाए लागल। सीताक पिता सीरध्वज जनक छथि जे वाल्मीकि रामायणक हिसाबसँ जनकपुरीक पचीसम राजा भेल छल। देवी भागवतसँ ज्ञात होइत अछि जे निमिकि उन्नैसम पीढ़ीमे राजर्षि जनक सीरध्वज भेल छलाह। हिनक विद्वताक चर्चा देवी भागवत, श्रीमद्भागवद्गीता, विष्णु पुराण, वृहद् विष्णुपुराण आ अन्य पौराणिक ग्रन्थमे भेटैत अछि।

कौशिकी, गङ्गा आ गण्डकीयरि एकर सीमा छल तहि कारणसँ ई क्षेत्र तीरभुक्ति कहाओल।

शास्त्रकी, सुरक्षा एवँ तपोवनसँ युक्तमान होयवाक कारण ई तीरभुक्ति कहाओल।
ऋक, यजु आ साम तीनहुँ वेदसँ आहुति दै वला ब्राह्मणक निवास छल ताहि लेल ई तीरभुक्ति कहाओल।

इक्ष्वाकुवंश निमिकि अर्धनायकत्वमे, ब्राह्मणर्षि गौतमक मार्गदर्शनमे एवं सत्यान्वेषी अग्नि-वैज्ञानिक वैश्वानरक सद्यानुक प्रतिष्ठामे आर्य समुदायक एक प्रभाग सन्निवेश कएलासँ स्थानान्तरित भऽ सुदूर पूर्वमे आबि एकटा भौगोलिक, राजनैतिक आ सांस्कृतिक इकाई केँ रूपमे प्रभुत्व स्थापित कएलक, जकर नामकरण "विदेह" भेलैक। कालान्तरमे जखन जनक-राजवंशके उत्तराधिकारी जनक कराल भेल, ओ सुप्रतिष्ठित सामाजिक मान्यता आ परम्पराक अतिक्रमण कएलन्हि। तखन कराल जनक के जनता द्वारा हत्या कऽ देल गेल आ मिथिला मे एकटा सर्वथा नूतन शासन-प्रणाली (गणतन्त्र प्रणाली) अस्तित्वमे आएल। विदेह गणतन्त्र बनल आ एवम प्रकारे विदेह वृज्जिक संग गणतन्त्र प्रणालीक प्रणेता बनल। एक समय जखन तुर्क अफगान युगमे भारतक उत्तरी भू-भाग पर मुगलक आक्रमण भऽ रहल छल ओहि समय मिथिला हिन्दू प्रशासकक अधीन अपन स्वतन्त्र अस्तित्वके सुरक्षित रखबामे सक्षम रहल। एहि भू-खण्ड पर कर्णाट राजवंशक शासन १०८७ ई० मे प्रारम्भ भेल तदुपरान्त ओइनवार वंशक शासन आएल। पहिलबेर सन् १३२४ ईस्वीमे तिरहुतमिथिला, तुगलक साम्राज्यक अधीन भेल आ दरभंगाक नाम तुगलकपुर कऽ देल गेल। बंगाल विजय अभियानके दौरान फिरोज तुगलक जखन तिरहुत पहुँचल, ओ कामेश्वर ठाकुरक अनुज भोगीश्वर के शासक नियुक्त कएलक, मुदा एहि समयक शासन व्यवस्था स्थिर नहि छल।

𑒧𑒳𑒑𑒪 𑒬𑒰𑒮𑒢 𑒂 𑒧𑒯𑒹𑒬 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩:

𑒧𑒳𑒑𑒪 𑒬𑒯𑓀𑒬𑒰𑒯 𑒖𑒪𑒰𑒪𑒳𑒠𑓂𑒠𑒲𑒢 𑒁𑒏𑒥𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒧𑒯𑒹𑒬 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒏𑒹𑓀 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒩𑒰𑒖 𑒮𑒾𑓀𑒣𑒪 𑒑𑒹𑒪, 𑒞𑒐𑒢 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒦𑒹𑒪 𑒐𑓀𑒛𑒫𑒰𑒪 𑒩𑒰𑒖𑒫𑓀𑒬। 𑒋𑒞𑒨 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒏𑒼𑒝 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒏𑒥𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒴𑒙𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒻𑒞𑒱𑒏 𑒂 𑒦𑒾𑒑𑒼𑒪𑒱𑒏 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒳𑒝𑓂𑒝𑒞𑒰 𑒥𑒢𑒰𑒏𑓄 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒪, 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒫𑒱𑒢𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒬𑒰𑒯𑒲 𑒤𑒾𑒖𑒠𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒱𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒪, 𑒂𑒥 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒏𑒹𑓀 𑒮𑒳𑒥𑒰 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒦𑒰𑒑 𑒒𑒼𑒭𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒋𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒂 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒕𑒪। 𑒁𑒏𑒥𑒩𑒏 𑒏𑒴𑒙𑒢𑒲𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒖𑒏𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏, 𑒦𑒾𑒑𑒼𑒪𑒱𑒏 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒻𑒞𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒕𑒪 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒋𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩𑒴𑒣𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒨𑒧𑒹 𑒂𑒨𑒪। 𑒁𑒠𑓂𑒨𑒰𑒫𑒡𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒁𑓀𑒬𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒥𑒢𑒱 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒋𑒞𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒡𑒼𑒑𑒞𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓀𑒦 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪, 𑒞𑒟𑒰𑒣𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒋𑒐𑒢𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒃𑒏𑒰𑒃 𑒏𑒹 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒖𑒲𑒫𑓀𑒞 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒐𑒢 𑒬𑒯𑓀𑒬𑒰𑒯 𑒁𑒏𑒥𑒩 𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒪𑒰𑒐 𑒧𑒰𑒪𑒠𑒯 𑒂𑒧𑒏 𑒑𑒰𑒕 𑒪𑒑𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒪𑒏𑓂𑒐𑒰 𑒖𑒹 𑒏𑒰𑒪𑒰𑓀𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒪𑒾𑒏𑒯𑒰 𑒢𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒏 𑒪𑒰𑒐 𑒥𑒧𑓂𑒥𑒃 𑒂𑒧𑒏 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒥𑒑𑒲𑒨𑒰 𑒪𑒏𑓂𑒐𑒲 𑒪𑒑𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒏𑒪𑒰𑓀𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒪𑒾𑒏𑒯𑒲 𑒣𑒛𑓃𑒪।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒬𑒰𑒮𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫:

𑒮𑒢𑓂 𑓑𑓗𑓖𑓔 𑒄𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏 𑒥𑒏𑓂𑒮𑒩 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒥𑓀𑒑𑒰𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒰𑓀𑒞𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱- 𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰, 𑒥𑓂𑒩𑒱𑒙𑒱𑒬 𑒄𑒮𑓂𑒙 𑒃𑓀𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒧𑓂𑒣𑒢𑒲𑒏 𑒁𑒡𑒲𑒢 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒖𑒹 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖 𑒣𑓂𑒩𑒬𑒰𑒮𑒢𑒏 𑒁𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒳𑒝𑓂𑒝 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒏𑓂𑒭𑒧 𑒩𑒯𑒪। 𑓑𑓘𑓑𑓕 𑒄𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖- 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡𑒏 𑒅𑒣𑒩𑒰𑓀𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒳𑒑𑒾𑒪𑒲 𑒮𑓀𑒡𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒻𑒞𑒱𑒏 𑒢𑒏𑓂𑒬𑒰𑒏𑒹 𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒂 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒏𑒹

बीच विभाजित कऽ देल गेल, महाराजा लक्ष्मीश्वर सहित भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस आ स्वतंत्रता आंदोलनमे योगदान, विद्यापति होइत मिथिलाक्षर लिपिक महत्ता आ मिथिलाक दयनीय स्थिति संगहि विकासक नव-दिशा सेहो देखौलन्हि अछि। लेखक कहैत छथि जे कोनहु क्षेत्रक स्वतंत्र अस्तित्वक हेतु ओकर भाषा आ संस्कृति जीवित राखब परम आवश्यक अछि। जँ ई जीवित अछि तऽ जनता कें जागरण होएत ओ अपन आर्थिक आ राजनीतिक अस्तित्व पुनः प्राप्त कऽ लेत, मुदा सांस्कृतिक उपलब्धि श्रृंखला टुटि जएबाक उपरांत एकरा पुनः हासिल नहि कएल जा सकैत अछि। वर्तमानमे मिथिला भौगोलिक रूपें विखंडित अछि, आर्थिक रूपें जर्जर अछि आ राजनैतिक दृष्टिएँ अस्त-व्यस्त अछि, मुदा एतय सरस्वती कें उपासक निवास रहल छथि, एतुका धरती उर्वरा सम्पन्न अछि, एहि क्षेत्रमे जलक प्रचुरता अछि जाहिसँ कृषि उद्योगकें लऽ एतय अपार संभावना विद्यमान छैक। मिथिलाक स्वर्णिम भविष्यक प्रति लेखक आशान्वित छथि जे इतिहास अपनाके दोहरावैत छैक आ एकरे अनुपालनमे मिथिलामे नवयुगक निर्माण होयत आ महाकवि कोकिलक पंचम पुनः गुंजायमान होयत।

माहुरक पहिल खोराक मुगलिया शासन सँ शुरू भेल, लेखक मानैत छथि जे मिथिला प्रशासन पर खंडवाल राज्यारोहण मिथिलाक सूर्यास्त थिक, एहि कृत्यसँ अकबर मिथिलाके सूबा-ए-बिहारक हिस्सा घोषित कऽ देलक। माहुरक अगिला खुराक पाश्चात्य प्रमाणीक साम्राज्यवादी इतिहासकारक आलेखक माध्यमे मिथिलाके देल गेल। अंग्रेज इतिहासकार वी स्मिथ लिखि देलनि जे प्रजातंत्रक जनन-स्थल वैशाली अछि मुदा ऐतिहासिक रूपें ई अनर्गल आ मिथ्या छैक, लेखक कहैत छथि जे उत्तर वैदिक कालीन संस्कृति, पाणिनीक ग्रंथ अष्टाध्यायी, कौटिल्यक अर्थशास्त्र आ अश्वघोषक बुद्धचरित आदि बौद्धसाहित्यमे एकर स्पष्ट उल्लेख अछि जे प्रथम गणतंत्र विदेह अछि। माहुरक अगिला खुराक मिथिला के आंग्ल-नेपाल युद्धक पश्चात सुगौली संधिक माध्यमसँ देल गेल। मिथिलाक अस्मिताके

નષ્ટ કરૈક પ્રયાસ એક બેર ફેર ભેલ, મિથિલાકે માહુરક અગાલિ પિબાક ભેટલ આ ૨ ઘોરાક છલ બંગાલ રાજપ્રશાસનક વર્નાકુલર ભાષા નીતિ સંબંધી સર્કુલર જાહિમે મૈથિલિ ભાષાકે સ્થાન પર હિંદી ભાષાકે સ્થાન દેલ ગેલ। એકર દુષ્પરિણામ ૨ ભેલ જે સ્વાધીનતા પ્રાપ્તિક પશ્ચાત જખન રાજ્ય પુનર્ગઠન આયોગ બનલ તઽ સબ કિછુ રહિતહુ મિથિલા પ્રાન્ત નહિ બનિ સકલ, જકર મૂલ કારણ રહૈક ભાષાઈ આધાર। મિથિલા કૃષિપ્રધાન ક્ષેત્ર છલ, મુદા સ્વાધીનતા પ્રાપ્તિક બાદ ભારત સરકાર અપન પ્રથમ પ્રહાર મિથિલાક કૃષિવર્ગ પર કએલક। જમીંદારી ઉન્મૂલન અધિનિયમ કે નામ પર પ્રથમ પંક્તિ કૃષક વર્ગક ડાઢ઼હ તોડ઼િ દેલ ગેલ। જખન સન્ ૧૯૫૧ ઈસ્વીમે સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય મૈથિલિક પક્ષમે (મહારાજા કામેશ્વર સહિ) નિર્ણય દૈત એહિ અધિનિયમ કે ગૈરસંવૈધાનિક ઘોષિત કરૈત એકરા નિરસ્ત કરૈક આદેશ પારિત કએલક। તખન દિલ્લીક કાર્યપાલિકા અપન બાત પર અડિગ રહૈક લેલ સંવિધાનમે પ્રથમ સંશોધન તક કઽ દેલક।

ડૉ ગ્રિયર્સન આ મૈથિલી ભાષા:

ભાષાકે અપન વિષદ અધ્યયન સઁ ડૉ ગ્રિયર્સન અપન લિંગ્વિસ્ટિક સર્વે ઑફ ઇણ્ડિયામે સ્થાપિત કઽ ચુકલ છથિ આ જાહિ ભાષા કે સંવૈધાનિક અષ્ટમ અનુસૂચિમે જગહ દેલ ગેલ છૈક, જે નેપાલક દ્વિતીય રાજભાષા અછિ, જે ઝારખંડક દ્વિતીય રાજભાષા અછિ તકર જન્મસ્થલકે હિંદી ભાષી ક્ષેત્ર માનલ જાઇત અછિ, કારણ બિહારકે હિંદી ભાષી ક્ષેત્ર માનલ જાઇત અછિ। એતુકા બાસિન્દાક માતૃભાષા હિંદી નહિ થિકૈક પરંચ ગામના હિન્દી ભાષી ક્ષેત્રમે કએલ જાઇછ। સબકિયો જાનૈત છી જે બિહારક જનસમુદાયકે માતૃભાષા અછિ મૈથિલી, ભોજપુરી આ મગહી। હિંદી એતુકા રાજકીય ભાષા હોય ૨ એક રાજનૈતિક ફૈસલા છૈક। લોકક કહૈત છથિ જે "લમ્હો ને ખતા કી સદિયો ને સજા પાઈ" મૈથિલી ભાષાક સંગ ઈ યથાર્થ અછિ, શતાબ્દી લાગિ ગેલ મૈથિલી કે અષ્ટમ અનુસૂચીમે સ્થાન પાબૈમે। સાહિત્યકાર લોકનિ સાહિત્ય અકાદમીક

पुस्तकालयमे उपलब्ध छथि। मैथिली, कार्यालयक भाषा नहि बनि सकल अछि जाहि सँ आमजनके समस्या छैन्ह, संवैधानिक प्रावधान रहितहुँ हम सब एहि दिशामे कुनु ठोस कदम एप्पनयमे नहि उठा सकलहुँ अछि। लेकिन, कहैत छथि जे वर्तमानमे ग्राम पंचायत, राजनीतिक सत्ताक प्रमुख केन्द्र बनि कऽ उभरि रहल अछि। अतः एतय कार्यालयमे मैथिलीक उपयोग अधिक सँ अधिक होयबाक चाही। जनता के अपन जनभाषामे अभिव्यक्ति के अधिकार छैक।

एकटा कहबी छैक जे प्रत्येक चारि कोसक दूरी पर भाषामे लघुआंशिक परिवर्तन होइत छैक, जार्ज ग्रियर्सन सेहो एहि संदर्भ के जिक्र करने छथि, मुदा मैथिलीके संग राजनीति भऽ रहल अछि, मैथिलीके बाँटल जा रहल अछि आ ओकर अस्तित्वके कमजोर कएल जा रहल अछि। वर्तमानमे मैथिलीके पश्चिमी मिथिलामे वज्जिका, पूर्वी मिथिलामे अंगिका आ दक्षिण भागमे खोरठा के नाम सँ दुष्प्रचारित कएल जा रहल अछि। मुदा ई परम सत्य अछि जे ई सब मैथिली भाषाक स्वरूप अंग अछि आ एकर क्षेत्रीय बोली अछि। लेकिन एहि विषयमे एकटा व्यापक दृष्टिकोण रखबाक अछि, हिनक कहब छैन्ह जे एहि क्षेत्रके साहित्यके मैथिली साहित्यमे स्थान भेटबाक चाही। हुनका प्रकाशित रचना पर साहित्य अकादमी पुरस्कार, यात्री पुरस्कार, चेतना पुरस्कार आदि लल वियार कएल जाए। निःसंदेह एहि सँ एहि दिशा मे प्रतियोगिता कठिन भऽ जायत, मुदा एहि सँ मैथिली भाषाक सामर्थ्य बढ़त, शक्तिक वृद्धि होयत। लेकिन, मिथिला क्षेत्रक बिगड़ैत पर्यावरणके स्थिति सँ सेहो निराश छथि, मिथिला पक्षीक वासक मामलामे धनी रहल अछि। पक्षी विशेषज्ञ चार्ल्स इंगलिश चारि दशकधरि एहि क्षेत्रमे रहिकऽ विशिष्ट अध्ययन कएलन्हि आ अपन अध्ययनक सार "जर्नल ऑफ बंबई नेचुरल हिस्ट्री" प्रकाशित करौलनि जाहिमे ओ कमसँ कम तीन सैय तेरासी प्रजातिक चिड़ैक उपस्थिति दर्शौने छथि। मुदा वर्तमानमे कतेको प्रजाति विलुप्त भऽ चुकल अछि वा भऽ रहल अछि। लेकिन एहि दिशामे भरतपुर पक्षी अभयारण्य जकाँ मिथिला क्षेत्रमे अभयारण्य

𑒫𑒱𑒏𑒮𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡𑒱𑒏 𑒣𑒪𑒰𑒨𑒢𑓁

𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏𑒹 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒞𑒰, 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒦𑒰𑒫- 𑒅𑒠𑒑𑒰𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒡𑒧𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒧𑒯𑒼𑒠𑒨, 𑒂𑒩𑒏𑓂𑒭𑒝𑒧𑓀𑒛𑒪 𑒏𑒧𑒲𑒬𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒱𑒏𑒰 𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒪𑒹𑒐𑒏, 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡𑒱𑒏 𑒣𑒪𑒰𑒨𑒢 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒧𑒰𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒂𑒩𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒢𑒲𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒦𑒏𑓂𑒏 𑒙𑒴𑒙𑒪 𑒂 𑒍 𑒬𑒯𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒣𑒪𑒰𑒨𑒢 𑒏𑒋𑒪𑒏 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒨𑒼𑒑𑓂𑒨𑒞𑒰𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒩𑒴𑒣 𑒩𑒼𑒖𑒑𑒰𑒩 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒳𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒖𑒥𑒩𑒠𑒮𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏, 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑓀𑒬 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒏𑒙𑒱 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒣𑒩 𑒂𑒞𑒳𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। <u>𑒧𑒰𑒢𑒫</u>- 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒡𑒢𑒏 𑒮𑒥𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒨𑒰𑒞𑒏 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒞𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒁𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞, 𑒁𑒩𑓂𑒡𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞, 𑒮𑒳𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒥 𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒂𑒬𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒕𑒟𑒱, 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒿 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒕𑒻𑒢𑓂𑒯 𑒖𑒹 𑒋𑒏- 𑒢𑒹- 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒒𑒴𑒩𑒞।

𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢𑓁

𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒣𑒩 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒋𑒪, 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢𑒧𑒹 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒏 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒁𑒫𑒱𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒲𑒨 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒰𑒿𑒑𑓂𑒩𑒹𑒮 𑒏𑒹 𑒮𑒥𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒫𑒱𑒞𑓂𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒰𑒞𑒰 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦𑒧𑒹 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒱𑒏𑓂𑒩 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒃𑒝𑓂𑒛𑒱𑒨𑒢 𑒢𑒹𑒬𑒢𑒪 𑒏𑒰𑒿𑒑𑓂𑒩𑒹𑒮𑒏 𑒔𑒞𑒳𑒩𑓂𑒟 𑒁𑒡𑒱𑒫𑒹𑒬𑒢 𑓑𑓘𑓘𑓘 𑒃𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏 𑓒𑓖 𑒮𑒿 𑓒𑓙 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒡𑒩𑒱 𑒃𑒪𑒰𑒯𑒰𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒋𑒥𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏, 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒩𑒖𑒼𑒩 𑒥𑒰𑒑𑒧𑒹

अधिवेशन अनुमति मांगल गेल छल, मुदा ओहि समयमे अंग्रेज सरकार मुकरि गेल। अधिवेशनक मार्गमे ई एकटा विचित्र समस्या उत्पन्न भऽ गेल रहैक। कॉंग्रेसक दूटा पदाधिकारी एहि समस्याके लऽ कऽ –महाराजा लक्ष्मीश्वर सिंह लग एलखिन्ह। महाराज तुरंत एकरा संज्ञान लैत भरोस देलखिन्ह जे कॉंग्रेसक अधिवेशन पूर्वनिर्धारित समयसँ होयत आ एहिकि लेल तुरंत इलाहाबादके नवावसँ बात कऽ "लॉदर कैसल" लीज पर लऽ अधिवेशनक लेल उपलब्ध करा देलखिन। ओहि समयके तत्कालीन अखवार हिन्दू पैट्रियॉट अपन ३१ दिसम्बर १८८८ के संपादकीयमे महाराजा लक्ष्मीश्वर सिंहक भूरि- भूरि प्रशंसा कएलक।

मिथिलाक गाय, मानव जीवनक सामाजिक आ सांस्कृतिक जाहि आयाम पर नजरि फेरबैक ओतहि अहाँके अपन मिथिला- संस्कृतिक विशिष्टता स्वतंत्र रूपेँ परिलक्षित होएत। मिथिलाक गाय के संबंध मे अति महत्वपूर्ण, ऐतिहासिक आ तर्कसंगत अछि, जे संस्कृतक वत्स शब्दक मैथिलीमे तद्भव शब्द बरद छैक बाछा, जखन सरकार- ए- तिर्हुतक गठन भेलैक तँ एकगोट परगनाक नाम देल गेलैक "बछौर" संभवतः पहिलेर ई विशेष नाम ओहि क्षेत्रमे रहै बला पशु जातिक नस्लीय नामपर भेल रहैक, दक्षिणी सल्तनक चरकि ध्यान एहि ओर आकर्षित भेल छल। वर्तमान मे ई क्षेत्र सीतामढ़ी जिलाक पुपरी अनुमंडलक कोइली- नानपुर आ एकर पार्श्ववर्ती गाम सब अछि, जे २ वयाह नानपुर थिक जकरा कर्णाट वंशक राजा नान्यदेव, मिथिलाक राजधानी बनौने छलाह। ई वैज्ञानिक तथ्य छैक जे मानव हेतु जे कोनो खाद्य पदार्थ अछि ताहिमे मात्र गोदुग्ध अछि जे एक पूर्ण आ संतुलित भोजन थिक। नंदनी संतति गायक दुधमे मनुष्यक शरीरक लेल सब आवश्यक तत्व भेट जाइत अछि। एतय गाय कें मायक दर्जा देल गेल अछि। १८५७ ईस्वीक गदरक पश्चात अंग्रेजी शासन प्रत्यक्ष रूप सँ स्थापित भऽ गेल। एतुका गायके उपयोगिता कें देखैत सन् १८५८ सँ १९०६ ईस्वीक बीच भारत सँ २६६ साँढ़ आ २२ गोट गाय संयुक्त राज्य अमेरिका भेजल गेल छल आ एहि सँ गायक एकटा उत्तम

प्रणाली विकसित कएल गेल जकर नाम “ब्राह्मण गाय” राखल गेल। द्वितीय विश्वयुद्धक बाद संयुक्त राष्ट्र संघक प्रादुर्भाव भेल आ एकर एकटा शाखा स्थापित कएल गेल जकर नाम अछि “फूड एण्ड एग्रीकल्चर ऑर्गेनाइजेशन”, जे अपन पहिल बैसारमे भारतीय पशु- वंशक अनुवांशिक गुणक सर्वेक्षण आ अध्ययनक श्रीगणेश केलक। १९५३ ईस्वीमे प्रकाशित राल्फ फिलिप्स आ एन आर जोशीक पोथीमे पृष्ठ संख्या २५६- २७६ पर वर्णित प्रणालीक पूर्ण विवरण भेटैत अछि। भारत सरकारक “एनिमल हसबैण्ड्री विंगक कैरेक्टर्स एण्ड परफार्मेंसज ऑफ इण्डियन कैटल” प्रकाशित कएलक अछि जाहिमे स्पष्ट लिखल अछि जे ई प्रणाली मात्र मिथिले मे पाओल जाइत अछि। लेखक कहैत छथि जे ई केहन विडम्बना अछि जे, जखन सम्पूर्ण विश्व मिथिलाक गायक प्रणाली पर अध्ययन आ शोध कऽ गायक नस्लीय सुधारमे लागल छल तखन हम सभ अनभिज्ञ भऽ बेसी दुग्धके उत्पादनक मोहवश जर्सी आ फ्रीजियन नस्लीय गाय आनि रहल छलहुँ। सोना कें गिलट सँ प्रतिस्थापित करैक प्रयास मे लागल छलहुँ।

देहल प्रथा: देहल प्रसंग समाजक बदलैत परिवेश आ ग्लोबल- इगोइज्म के कारण देहल बढ़ल अछि। सत्यनारायण भगवानक पूजाक महत्वपूर्ण बात, जे पृथ्वीक दुइ गोट गति छैक, वार्षिक आ दैनिक। सत्यनारायण भगवान पूजाकालमे प्रदक्षिणाक समय दुनु गतिक प्रयोग होइत रहल अछि, मुदा आब ई विशिष्ट प्रथा लुप्त भऽ चुकल अछि। संगहि मिथिलाक महिला द्वारा तुलसीमे जल देबाक परिपाटी सेहो लुप्तप्राय भेल जा रहल अछि। लेखक अतीत कें स्मरण करैत कहैत छथि जे देवोत्थान एकादशी दिन बालक कें विद्यारंभ कराओल जाइत छल, तहिना बालिका कें मिथिलाक चित्रकलाक पहिल पाठ एहि दिन आंगनमे रंग- बिरंगक अरिपन के माध्यम सँ होइत छल। छठि पूजाक मादे लेखक कहैत छथि जे ई पूजा मात्र हिन्दु टा नहि मनबैत छल मैथिल मुस्लिम समुदाय सेहो एहि पूजामे सम्मिलित होइत छल। सहिष्णुता के ई पराकाष्ठा आब भेटब दुर्लभ।

मिथिलाक विशिष्ट व्यंजन माछ: जखन अंग्रेज-नेपाल युद्धक उपरान्त सुगौली संधि भेल तखन नेपालमे जे मिथिलाक क्षेत्र चलि गेल ओतुका मैथिल लोकनि भारतक मैथिल कें 'मोगलान मैथिल' कहैत छलाह। मैथिलक मत्स्य प्रेम, जे मत्स्य-मांस, आहारक रूपमे कश्मीरी ब्राह्मण, बंगाली ब्राह्मण आ मैथिल ब्राह्मणक बीच सदैव प्रमुख रहल अछि। हँ, एतय प्याज आ लहसुन वर्जित छल। मैथिलक माछक रेसिपी कने विशिष्ट अछि एतय सरिसो आ आमिलक प्रयोग मसाला जकाँ कएल जाइछ, हींगक छौंक आ ताहि पर जमीरी नेबोक मेलन, बेजोड़ अछि।

मैथिली भाषाक विलक्षण मौलिकता - संस्मरणात्मक उल्लेख, जखन, डॉ उमेश मिश्र, मिथिला रिसर्च इन्स्टीट्युटक प्रथम निदेशक नियुक्त भऽ प्रयागसँ दरभंगा अयलाह। एतय हुनक पहिल छात्र छलथिन अनन्तलाल ठाकुर। ठाकुर जी तत्कालीन पूर्वी पाकिस्तानसँ विस्थापित भऽ मिथिला आएल छलाह। श्री मिश्र जीक साहित्य संग्रहमे ३०० सँ अधिक संस्कृत भाषाक ग्रंथ छल जकर लिपि मिथिलाक्षर छलैक। ठाकुर जी एहि पर एकटा पोथी 'कैटलॉग ऑफ संस्कृत मैन्युस्क्रिप्ट इन मिथिला' लिखलैन्हि, एहिक्रम मे ओ पौलाह जे इन्स्टीट्यूट मे उपलब्ध मनुस्मृति आ मिश्रजी लग उपलब्ध मनुस्मृतिक स्क्रिप्ट जे मिथिलाक्षरमे लिखल रहैत ओहि मे २ बात नहि लिखल छल जे 'शूद्रक कानमे जँ शास्त्रक वचन वा प्रमाणवाक्षर पड़ि जाय त ओकर कानमे शीशा पघिलाकऽ देल जाय'। एहि संदर्भमे ठाकुर जी कहने रहथिन जे अंग्रेजी-शासन, अपन सत्ता सुरक्षित रखैक लेल अपन एजेंटके माध्यमसँ पंडित लोकनि सँ सम्पर्क कऽ मैनुस्क्रिप्ट इकट्ठा करैत छल आ ओकरा अपन सुविधानुसार दुरुपयोग करैत छल। मनुस्मृतिक ओ पुरान स्क्रिप्ट एकर प्रत्यक्ष प्रमाण छल। ई कहैमे कोनो अतिशयोक्ति नहि जे अपन शासन

ઋક્ષુમ્મ ર્પૈક કોશશિમે ઋંગ્રેળ ઊકની મનુસ્મૃતિકિ મૂઊ કેં નષ્ટ કઽ એકર ળાઊિ પ્રતિ ળાિતી કએને હોયા ઊપ્પક કહૈત છથિ ળે સ્વતંત્રતા પ્રાપ્તિકિ વાદ સમ્પૂર્ણ દેશમે ઋકારણ વ્રાહ્મણ કેં દુશ્મન ઘોષતિ કઽ દેઊ ગેઊ ઋા એકર નામ દેઊ ગેઊ મનુવાદ, મુદા એકર ઋસઊ કારણ છઊ ળે સુચતિા, કર્તવ્યપરાયણતા, ત્યાગ, મનોવઊ ઋા વૌદ્ધકિ માર્ગ પર વ્રાહ્મણસઁ મુકાવઊ કરવાક ક્ષમતા એહિ વર્ગકે નહિ રહૈક। વસ પ્પાઊ પાઁચ હળાર વર્ષક કપોઊ કઊપતિ ઋન્યાયક નામ પર એક ઋંગ્રેળક ગઢઊ ઋસત્ય કે ઋાધાર વના મનુવાદ કહિ વ્રાહ્મણ ઋર્થાત વશિષ્ટિ વુદ્ધકિ સ્રોત કે કતયિા દેઊ ગેઊ।

ઊક્ષ્મણ સંવત - મધ્યકાઊીન યુગમે ળખન સમ્પૂર્ણ ભારતવર્ષ પર મુસઊમાની ઋધપિત્ય છઊ ઋોહિ યુગમે મથિઊિ, તિરિહુતક નામે રાળનૈતિકિ ઋા સાંસ્કૃતિકિ ઋસ્તિત્વ સુરક્ષતિ રપ્પવામે સક્ષઊ રહઊ, મથિઊિમે સંસ્કૃત ભાષામે વભિન્નિ વષિયમે પ્રચુર ઊપ્પન ભેઊ ઋા એહિ ઊપ્પ સભમે યત્ર- તત્ર ઊક્ષ્મણ સંવતક પ્રયોગ દૃષ્ટગિોચર હોઇત ઋછિ। મહાકવિ વદ્યાપતિ સેહો ઋપન ઊપ્પનીમે વાર- વાર એકર પ્રયોગ કએઊન્હિ ઋછિ। એહિ સંદર્ભમે ઐતહિાસકિ તથ્ય વહુત વારકિો સઁ રપ્પઊહ ઋછિ। મુદા ઊક્ષ્મણ સંવત વેસી સમયધરિ પ્રચઊને નહિ રહઊ, કારણ મથિઊિ પર મુગઊિયા ઋધપિત્ય કે વાદ નવ સંવત પ્રચઊનમે ઋાયઊ। ભારતમે શક સંવત્, વક્રિમ સંવત્ ઋા ઈસ્વી સનક ચઊનસારતિઁ ઋછિ મુદા વશિાઊ ભારત દેશમે નવવર્ષક ઊઊ ભન્નિ- ભન્નિ તથિ ઋછિ। મથિઊિક પંચાંગક ઋનુસાર સાઊક પ્રથમ દનિ ઋછિ સાઓન માસક કૃષ્ણ પક્ષક પ્રતપિદા। એકર કારણ ઋછિ મુગઊ સઊતનત ટેસર વાદશાહ ઋકવર દ્વારા મહેશ ઠાકુર કે મથિઊિક કર- પ્રભાર સાઓન માસમે દેઊ ગેઊ રહૈન્હ। એકર ઐતહિાસકિતા કેં દર્શાવૈત ઊપ્પક કહૈત છથિ ળે ભનહિ ઋનળાનહમિ, મથિઊિ- પંચાંગક સંવંધ પૈગંવર મોહમ્મદક મક્કાસઁ મદીના ળએવાક સાઊ ઋા ઋકવર કે રાળ્યારોહણક સાઊ સઁ ળુડ઼ઊ ઋછિ।

मैथिली भाषा आ मिथिलाक्षर:

बचपन सँ जल आ अछजिल दू पृथक वस्तु बुझैत अयलहुँ अछि। ई मिथिलाक संस्कृति कैं विशिष्टता अछि। तहिना लेखक मिथिला आ मिथिलाक्षरक विशिष्टताक बात कएलाह अछि। लेखक कहैत छथि जे भाषा ओकर लिपि संस्कृतिक एकटा विशिष्ट अंग होइछ। मुदा समयक साथ मिथिलाक्षर कमजोर होइत गेल। लेखक कहैत छथि जे स्वतंत्रता प्राप्तिक पछाति धरि मिथिलाक्षरक प्रयोग स्वजनके निमत्रण-आमंत्रण पत्रमे होइत छल, बाबा लोकनिक कालमे आपसी पत्राचार मिथिलाक्षरमे होइत छल, जे शनैः शनैः विलुप्त भऽ गेल। लेखक कहैत छथि जखन ओ विद्यार्थी छलाह तखन स्नातकक पाठ्यक्रममे ५० नम्बर के प्रश्नपत्र मिथिलाक्षर सँ संबंधित रहैत छल। लेखक मिथिलाक्षर मिथिला मिहिरक अन्तिम पृष्ठ पर देल गेल मिथिलाक्षर वर्णमाला सँ सीखलाह। हुनक मिथिलाक्षर सीखब व्यर्थ नहि गेलन्हि, मिथिलाक्षर ज्ञान होयबाक कारणे बंगला साहित्य पढ़मे कोनो दिक्कत नहि भेलन्हि। मैथिलीक स्वतंत्र अस्तित्वक रक्षार्थ परम आवश्यक जे एकर विशिष्टता के संरक्षण करी। लेखक कहैत छथि जे आँजीक प्रयोग मैथिली आ मिथिलाक्षर के अन्य भाषा-लिपिसँ विशिष्ट बनबैत अछि।

निष्कर्ष:

मिथिलाक इतिहासक लेल मैथिली साधनक हेतु खोज करए पड़त कारण एकर एकटा अविच्छिन्न प्रवाह वैदिक कालसँ अद्यावधि बनल अछि। मिथिलाक इतिहासक निर्माणक हेतु उपरोक्त सभ साधनक वैज्ञानिक अध्ययन एवं ओकर समीक्षात्मक विश्लेषण अपेक्षित अछि। एहि भूमि हेतु प्रयुक्त विदेह तथा मिथिला नामक उत्पत्ति विशुद्धतः पौराणिक अछि। जूलियस एग्लिगक अनुसार प्राचीनकाल मे ई भू-भाग आर्यलोकनिक

𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒮𑓂𑒟𑒪 𑒁𑒞𑒱𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢 𑒧𑒹 𑒕𑒪। 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒅𑒏𑓂𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒹𑒬 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒲 𑒞𑒲𑒩𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒞 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒 𑒧𑒰𑒟𑒫 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒰𑒟𑒫 𑒮𑒿 𑒣𑒍𑒪𑒏। 𑒬𑒞𑒣𑒟 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒 𑒧𑒰𑒟𑒫 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒳𑒩𑒼𑒯𑒱𑒞 𑒑𑒾𑒞𑒧 𑒩𑒯𑒳𑒑𑒝𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒞𑒙𑒮𑒿 𑒮𑒠𑒰𑒢𑒲𑒩𑒰𑒏 (𑒑𑒝𑓂𑒛𑒏𑒲𑒏) 𑒞𑒙𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒖𑓂𑒫𑒪𑒱𑒞 𑒏' 𑒋𑒯𑒱 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱। 𑒄 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒟𑒫𑒏 𑒂𑒑𑒧𑒢𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒋𑒞𑒨 𑒁𑒨𑒪𑒰𑒯। 𑒁𑒞𑓁 𑒋𑒯𑒱 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒣𑒩 𑒏𑒵𑒭𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓀𑒦 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒟𑒰 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒢𑓂𑒞𑒵𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒞𑒟𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝𑒮𑒦𑒏 𑒫𑓀𑒬𑒰𑒫𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒑𑒝𑒱𑒞 𑒧𑒱𑒟𑒱 𑒫𑒻𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒰𑒟𑒫 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒟𑒱𑒏। 𑒣𑒾𑒩𑒰𑒝𑒱𑒏 𑒫𑓀𑒬𑒰𑒫𑒪𑒲𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑒁𑒨𑒼𑒡𑓂𑒨𑒰𑒡𑒱𑒣𑒞𑒱 𑒧𑒢𑒳𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒢𑒱𑒧𑒱 𑒋𑒯𑒱 𑒨𑒖𑓂𑒘-𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒁𑒨𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒧𑒣𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱। 𑒢𑒑𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒞𑒰 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑒿 𑒍 𑒖𑒢𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒄𑒯𑒼 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒕 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑓂𑒟𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒯𑒼𑒨𑒥𑒰𑒏 𑒤𑒪𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒧𑒱𑒟𑒱 𑒩𑒰𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒁𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑒿 𑒍 𑒖𑒢𑒏 𑒏𑒯𑒍𑒪𑒢𑒱 𑒞𑒟𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒁𑒬𑒩𑒲𑒩𑒲 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯। 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒛𑓃𑒪।

𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦:

𑓑 𑒗𑒰, 𑒧 (𑓑𑓙𑓙𑓗) "𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒐𑓂𑒢𑒱𑒑𑒠𑒼𑒧𑒮 𑒰𑒞 𑒨𑒼𑒢𑒞𑒹𑒬𑒞𑒳𑒪 𑒪𑒹𑒫𑒹𑒪" 𑒁𑒢𑒞𑒯𑓂𑒩𑒼𑒣𑒼𑒪𑒼𑒑𑒨 𑒼𑒤 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒼𑒢𑒱𑒞 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒐𑓂𑒢𑒱𑒑𑒠𑒼𑒧𑒮: 𑒁 𑒭𑓂𑒞𑒳𑒠𑒨 𑒢𑒱 𑒕𑒱𑒫𑒱𑒪𑒱𑒖𑒰𑒞𑒼𑒢𑒰𑒪 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒮𑒣𑒹𑒨𑒞𑒰𑒫 𑒮𑒮𑒾 𑒨𑒹𑒪𑒯𑒱: 𑒧𑒨 𑒬𑓂𑒞𑒳𑒫𑒪𑒱𑒨𑒰𑒞𑒼𑒢𑒱𑒮 𑒬𑓂𑒫𑒞 𑒄𑒞𑒠 𑒣𑒣 𑓒𑓗- 𑓔𑓒

𑓒 𑒧𑒮𑒱𑒯𑒩𑒰, 𑒫 (𑓑𑓙𑓗𑓙) 𑒕𑒳𑒪𑒞𑒳𑒩𑒰𑒪 𑒯𑒹𑒩𑒱𑒞𑒰𑒑𑒹 𑒼𑒤 𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰 𑒁𑒪𑒪𑒰𑒯𑒰𑒫𑒰𑒠: 𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒏𑒰𑒮𑒰𑒢𑒰 𑒣𑒣 𑓑𑓓 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒧𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒞𑒟𑒱𑓁 𑓒𑓘 𑒨𑒹𑒨𑒧𑒫𑒹𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓖

३ सर्हि, ह (१९९३), "षासोनस, ढ़तिुेउस ाणद षोयेतिय़ः तहे युउतुे ाणद सोयेतिय़ ोि मतिहिलि, तहे श्वारवाते हिन्दिुस ाणद तहे मौारस ास सेन तहरुोगह ा योमपारसिोन ोि तहेमि ाणुाउ रातिस", षेणरा एतहनोलोगयियाउ षतुदेसि ३६ः ३५- ८४।

४ ढ़ादहाकरासिहणा छहौदहारय़, "श्र षुरवेय़ ोि मतिहिलि ङतिरातुरे", श्रण्तमि पहुँच २२ दसिम्बर २०१६।

५ "छुउतुराउ हेरतिगे ोि मतिहिलि", प़ृ १३, श्रण्तमि पहुँच २८ दसिम्बर २०१६।

६ ह्हा, श्रुण प्पुमार (२००५) (ेणमे) षोमे श्रसपेयतस ोि तहे छुउतुराउ हसितोरय़ ोि मतिहिलिः थहे ह्ाणाक्रा ययणासतय़, तहे प्पारणाातास & तहे श्रोनिौारास् उनवििरसतिय़ येपारतमेणत ोि हसितोरय़ ाणद श्रऱ्हछ़ & श्ररयहौलोगय़, थम् भहागाउपुर उनवििरसतिय़

७ थहाकुर, उपेणदरा (१९५६) (ेणमे) हसितोरय़ ोि मतिहिलिः (यरिया ३००० भ़छ़- १५५६ श्रय़) मतिहिलि रसेसतितुते

८ ह्हा, श्वाणकाळ प्पुमार (२०१०) षुसहासाण पे श्राति मेति मायाा भ़हिर भ़हिर (रणदाि): श्वरावहात श्वराकासहाऩ मूउ से २८ मार्च २०१९ को पुराउप्पति श्रकागिमण तथिि ४ श्वरवऩरी २० १९

९ मथिलि का रााहिस, ङा॰ रामप्रकाश शर्मा, कामेश्वर सहि संस्कृत वि़वििदिरभ़गा, तृीय़ संस्करण- २०१६, प़ृ०- ९

१० छुसत, ढ़ाम् (१९०१) "थहे रणदाित हेरा" ङणि़ुासितयि ाणद ेणितउ ेसिासय़सः ेरतितेण ङोम तहे योर १८४० तो १९०३ ङोणदोणः थरुवेणर & छ़ो ५५ १४४- १५८ श्रण्तमि पहुँच तथिः १२ हाणुरय़ २०१७

𑒁𑒮𑓂𑒞𑒳।

𑒛ॉ 𑒠𑒲𑒣𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩,

𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒫𑒱𑒠𑓂, 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 (𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲) 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒱𑒏𑒲

𑒛𑒲𑒂𑒄𑒙𑒲 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨, 𑒧𑒮𑒴𑒩𑒲 𑒩𑒼𑒛, 𑒠𑒹𑒯𑒩𑒰𑒠𑒴𑒢, 𑒦𑒰𑒩𑒞

𑒠𑒹𑒣𑒹𑒮𑒯𑒞𑒰𑒏𑒳𑒩𑒫𑒹𑒧𑒫𑒹𑒩𑓐𑒑𑒰𑒧𑒰𑒱𑒪𑒨𑒼𑒧 +९१- ८५२७७४०४१८

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒼𑒩𑒱𑒨𑒪𑒮𑓂𑒞𑒰𑒙𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒑𑒰𑒧𑒰𑒱𑒪𑒨𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

२.२.५.𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒩𑒰𑒨 𑒏𑓂𑒩𑒰𑒧- 𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨 (𑒂𑒑𑒰𑒿)

Scan 05 Jun 23 11·12·27
Monday, 5 June 2023 12:19 AM



(नाम - परमानन्द लाल कर्ण, ३०.०१.६० पिता - स्व० परशुराम लाल कर्ण
गाँव - घोघसर, पो०- बिरौल, दरभंगा, बिहार, शिक्षा- स्नातकोत्तर
सी०ए० आइ० आइ० बी०, सेवानिवृत्त- प्रबन्धक, सेन्ट्रल बैंक ऑफ इंडिया)

गीता माहात्म्य
(पद्म पुराण उत्तर खण्ड)
छठम अध्याय

श्री भगवान कहलथिन - हे सुमुखि आब हम छठम अध्यायक माहात्म्य बतबैत छी। जेकरा सुनला सँ मनुष्यक लेल मुक्ति हाथ मे आबि जायत अछि। गोदावरी नदीक तट पर प्रतिष्ठान पुर नाम सँ एकटा पैघ नगर अछि। ओहि ठाम हम पिप्पलेश नाम सँ विख्यात भऽ रहैत छलहुँ। ओहि नगर मे जानश्रुति नाम सँ एकटा राजा रहैत छलाह जे समस्त जनक प्रजा केँ बड़ प्रिय छलथिन। हुनकर प्रताप मार्तण्ड मण्डलक प्रचण्ड तेज जकाँ फैलि पसरैत छल। सब दिन हुनका यज्ञक धुआँ सँ नन्दनवनक कल्पवृक्ष एहन कारी भऽ गेल छल जे मानू राजाक असाधारण दानशीलता देखि ओ लज्जित भऽ गेल छथि। हुनका यज्ञ सँ प्राप्त पुरोडाशक रसास्वादन मे सदिखन आसक्त भेलाक कारणेँ देवता लोकनि कखनहु प्रतिष्ठान पुर छोड़ि बाहर नहि जायत छलाह। हुनका सँ दान काल मे छोड़ल गेल जलक धार, प्रताप रूपी तेज आ यज्ञक धुआँ सँ आच्छादित भऽ मेघ सेहो समय पर बरसैत छल। ओहि राजाक शासनकाल मे ईतीक लेल कतहुँ स्थान नहि मिलैत छल। हुनकर नीक नीतीक सब जगह प्रसार होयत छल। ओ बावली, तलाब पोखरि खुदाबैक बहाने मानू सबदिन पृथ्वीक अन्तर्निहित निधिक अवलोकन करैत छलाह। एक दिन राजाक दान, तप, यज्ञ आ प्रजापालन सँ सन्तुष्ट भऽ स्वर्गक देवलोकनि हुनका वर देबाक लेल एलथिन। ओ कमलनाल सन उज्ज्वल हंसक रूप धारण कऽ अपन पाँखि हिलाबैत आकाश मार्ग सँ गमन करऽ लगलाह। बड़ उतावली सँ उड़ैत ओ सब हंस अपना मे बातचीत सेहो करैत छलथि। ओहि मे सँ भद्राक्ष आदि दू-तीन टा हंस तेजी सँ उड़ि केँ आगू चलि गेलथिन। तहन पाछू भेल हंस हुनका सँ कहलथिन - भाइ भद्राक्ष अहाँ सब तेजी सँ उड़ि केँ किएक आगू भऽ रहल छी। ई रास्ता दुर्गम अछि तेँ हमरा सब केँ संगे संग मिल केँ चलबाक चाही। अहाँ केँ नहि देखि पड़ैत अछि जे सोझा मे पुण्यमूर्ति महाराज जानश्रुतिक तेज पुंज स्पष्ट रूप सँ प्रकाशित भऽ रहल अछि।

हंसक ई वचन सुनि आगू जे हंस छलथिन ओ विहँसि केँ कहलथिन - यौ भाइजी, राजा जानश्रुतिक तेज ब्रह्मवादी महात्मा रैक्वक तेज सँ बेसी तेज अछि की ?

हंसक ई बात सुनि राजा जानश्रुति अपना महलक छत सँ नीचा उतरि गेलाह आ सुखपूर्वक आसन पर विराजमान भऽ अपना सारथी केँ कहलथिन - जाउ महात्मा रैक्व केँ एहि ठाम लऽ आउ। राजाक ई अमृत तुल्य वचन सुनि महु नाम सँ एकटा सारथी

প্রসন্নতা প্রকট করৈত নগর সঁ বাহর গেলাহ। সব সঁ পাহিনে মুক্তিদায়িনী কাশীপুরীক যাত্রা কেলনি জাহি ঠাম জগতক স্বামী ভগবান বিশ্বনাথ সব লোকনি কেঁ উপদেশ দৈত ছলথিন। তকর বাদ ও গয়াক্ষেত্র পহুঁচলথি জাহি ঠাম প্রসন্ন নেত্রযুক্ত ভগবান্ গদাধর সমস্ত লোকক উদ্ধার করবাক লেল নিবাস করৈত ছথি তদনন্তর কতেকো তীর্থ স্থলক ভ্রমণ করৈত ও পাপনাশিনী মথুরাপুরী গেলাহ জে ভগবান শ্রীবিষ্ণুক আদি স্থান অছি আ জে পরম মহান্ ব মোক্ষ প্রদাতা অছি। বেদ আ শাস্ত্র মে ও তীর্থ ত্রিভুবনপতি ভগবান গোবিন্দক অবতার স্থানক নাম সঁ প্রসিদ্ধ অছি। কতেকো দেবতা আ ঋষি লোকনি হুনকর সেবন করৈত ছথিন মথুরা নগর কালিন্দীক তট পর শোভায়মান অছি। ওকর আকৃতি অর্দ্ধচন্দ্র সন প্রতীত হোয়ত অছি। ও সব তীর্থক নিবাস সঁ পরিপূর্ণ অছি। গোবর্ধন পর্বত তেনা সঁ মথুরা মণ্ডলক শোভা বেসী বঢ়ি গেল অছি। ও পবিত্র গাছ-বৃক্ষ আ লতা সঁ আচ্ছন্ন অছি। জাহি মে বারহ টা বন অছি। ও পরম পুণ্যময় আ সবহক বিশ্রামদাতা শ্রুতীক সার ভূত ভগবান শ্রী কৃষ্ণক আধার ভূমি অছি।

তদোপরান্ত মথুরা সঁ পশ্চিম আ উত্তর দিশা থোড়েক দূর গেলা পর সারথী কেঁ কাশ্মীর নাম সঁ এক নগর দেখি পড়লনি জাহি ঠাম শঙ্খ সন উজ্জ্বর গগনচুম্বী মহলক পাঁতি ভগবান শঙ্করক অট্টহাস সন শোভায়মান ছল। জাহি ঠাম ঋগ্বেদক শাস্ত্রীয় গানক ধুন সুনি মূক মানস সেহো নীক বাণী আ পদক উচ্চারণ করৈত দেবতা সন ভঃ জায়ত অছি। জাহি ঠাম নিরন্তর যজ্ঞক ধুআঁ ব্যাপ্ত রহলাক বাদহু আকাশ মণ্ডল মেঘ সঁ ঘেরৈত রহলা পর অপন কালিমা নহি ছোড়ৈত অছি। জাহি ঠাম অধ্যাপক লগ আবি ছাত্র জন্মকালীন অভ্যাস সঁ সব কলা স্বতঃ পঢ়ি লৈত ছথি। জাহি ঠাম মাণিক্যেশ্বর নাম সঁ প্রসিদ্ধ ভগবান চন্দ্রশেখর দেহধারী লোকনি কেঁ বরদান দেবাক লেল নিত্য নিবাস করৈত ছথিন। কাশ্মীরক রাজা মাণিক্যেশ দিগ্বিজয় মে সমস্ত রাজা কেঁ জীতি কঃ ভগবান শিবক পূজন কেনে ছলাহ তখনহি সঁ হুনকর নাম মাণিক্যেশ্বর ভঃ গেল ছল। হুনকহি মন্দিরক দরবাজা পর মহামো বৈষ্ণ একটা ছোট গাড়ী পর বৈসল অপনা অংগ কেঁ খুজলাবৈত গাছক ছাহক সেবন করৈত ছলাহ। ওহি অবস্থা মে সারথী হুনকা দেখলথিন। রাজা সঁ বতাওল গেল চিন্হাসি সঁ ও উবতহি বৈষ্ণ কেঁ পহচানি লেলথিন আ হুনকর চরণ স্পর্শ করৈত কহলথিন - ঋষিগণ. অহাঁ কোন ঠাম রহৈত ছী? অহাঁক পূরানাম কী অছি? অহাঁ তঃ সদিখন স্বচ্ছন্দ বিচরণ করঃ বালা ছী যেবি অহাঁ এহি ঠাম কিএক ঠহরল ছী? এখন অপনেক কী করবাক বিচার অছি? সারথীক জা বচন সুনি পরম আনন্দ মে রমল মহামো বৈষ্ণ কিছু সোচি হুনকা সঁ কহলথিন - যদ্যপি হম পূর্ণ ছী. হমরা কোনো বস্তুক আবশ্যকতা নহি অছি তথাপি হমর মনোবৃত্তিক অনুসার কেও পরিচর্যা কঃ সকৈত ছী বৈষ্ণক হার্দিক অভিপ্রায় কেঁ আদরপূর্বক গ্রহণ কঃ সারথী রাজা লগ চলি গেলাহ। ওহি ঠাম পহুঁচি রাজা কেঁ প্রণাম কঃ কর জোড়ি সমস্ত সমাচার কহলথিন। তখন স্বামীক দর্শন সঁ হুনকা মন মে বড় প্রসন্নতা ঝলকি রহল ছল। সারথীক বচন সুনি রাজা আশ্চর্যচকিত ভঃ গেলাহ। হুনকা হৃদয় মে বৈষ্ণক সৎকার করবাক শ্রদ্ধা জাগৃত ভেলনি। ও দূটা খচর সঁ জুতল একটা গাড়ী লঃ কে যাত্রা প্রারম্ভ কেলথিন। সংগ মে মোতীক হার, নীক বস্ত্র আ এক হজার গো সেহো লেলথিন।

काश्मीर मण्डल मे जाहि ठाम महात्मा रैक्व रहैत छलाह ओहि ठाम पहुँचि राजा समस्त वस्तु हुनका आगू राखि निवेदन कए साष्टांग प्रणाम केलथिन। महात्मा रैक्व भक्ति सँ चरणागत भेल राजा जानश्रुति पर लक्षित भए कहलथिन- यौ क्षुद्र अहाँ शूद्र राजा छी। अहाँ हमर वृत्तान्त नहि जानैत छी की? ई रथ सँ युक्त अपन गाड़ी लए जाउ। ई वस्त्र मोतीक हार आ दुधारू गाए सेहो अहाँ लए जाउ। रैक्व केँ एना कहलापर राजाक मन मे भय उत्पन्न भए गेल। तहन राजा शापक भय सँ महात्मा रैक्वक चरण पकड़ि लेलथिन आ भक्ति पूर्वक कहलनि - ब्राह्मण हमरा पर प्रसन्न होउ। भगवन अहाँ मे ई अद्भुत माहात्म्य कोना आयल? प्रसन्न भए के हमरा बताउ। रैक्व कहलथिन राजन! हम सब दिन गीताक छठम अध्यायक पाठ करैत छी जाहि सँ हमर तेज देवताक लेल सेहो दुःसह अछि।

तदनन्तर परम बुद्धिमान राजा जनश्रुति यत्नपूर्वक महात्मा रैक्व सँ गीताक छठम अध्यायक अभ्यास केलनि जाहि सँ हुनका मोक्षक प्राप्ति भेलनि। ओम्हर रैक्व सेहो भगवान माणिक्येश्वर लग मोक्षदायक गीताक छठम अध्यायक जप करैत सुख सँ रहए लगलाह। हंस रूपधारी वरदान देबाक लेल आयल देवता लोकनि विस्मित भए स्वेच्छानुसार चलि गेलाह।

जे केओ सदिखन एहि एकहि अध्यायक जप करैत छथि ओ सेहो भगवान विष्णुक स्वरूप पाबि लैत छथि। ताहि मे कोनो संदेह नहि।

———o———



सातम अध्याय

भगवान शिव कहलथिन- पार्वती, आब हम सातम अध्यायक महात्म्य बतबैत छी। जकरा सुनि कान मे अमृत राशि भरि जाइत अछि। पाटलिपुत्र नाम सँ एकटा दुर्गम नगर अछि जकर द्वार बेसी ऊँच अछि। ओहि नगर मे शंकुकर्ण नाम सँ एकटा ब्राह्मण रहैत छलाह। ओ वैश्य वृत्तिक आश्रय लए के धनार्जन केलथि मुदा ओ नहि तँ पितरक कहियो तर्पण केलथि आओर नहि देवताक पूजन। ओ धनोपार्जन मे तत्पर भए राजा लोकनि केँ भोज भात दैत छलथिन। एक समयक बात अछि जे ओ ब्राह्मण अपन चारीम विवाह करबाक लेल पुत्र आ बन्धु-बान्धव संग यात्रा केलनि रास्ता मे अर्द्धरात्री मे जखन सब स्वजन छल एकटा साँप कतहुँ सँ आबि केँ हुनका बाँहि मे काटि लेलकनि। ओकर काटैताहि सँ एहन अवस्था भए गेलनि जे मणिमन्त्र आ औषधिक कोनो प्रभाव नहि पड़ल आओर हुनकर शरीरक रक्षा असाध्य भए गेल। तत्पश्चात किछु क्षण मे हुनक प्राण पखेरू उड़ि गेल। किछु समय पश्चात ओ प्रेत सर्प योनि मे जन्म लेल-

ल। शंकुकर्णक पुत्र धनक लालसा मे व्यस्त छल। ओ पूर्व जन्मक गुप्त-
धनकेँ स्मरण करैत सोचैत छलाह - 'हम घरक बाहर कतेको
करोड़ अपन धन गाड़ि केँ रखने छी जकरा सँ पुत्र केँ वंचित
कऽ स्वयं ओकर रक्षा करब।' एक दिन साँपक योनि सँ पीड़ित
भऽ पिता सपना मे अपन पुत्र केँ सोझा मे आबि अपन
मनोभाव व्यक्त कएलथिन। तखन शंकुकर्णक निर्बुद्धि पुत्र सब सबेरे
उठि विस्मय सँ एक दोसर केँ सपनाक बात कहलथिन।
माझिल पुत्र हाथ मे कोदारि लऽ घर सँ निकलला आ जाहि
ठाम शंकुकर्णक पिता सर्प योनि धारण कऽ रहैत छलथिन ओहि
ठाम गेलथिन। यद्यपि हुनका धनक सूचनाक ठीक ठीक पता
नहि छलैन्ह तैयो ओ सपना मे बताओल गेल चिन्ह सँ सूचना
निश्चय कऽ लोभवश सँ ओहि ठाम एकटा बाँबी खोदनाइ
शुरू केलनि। तखन ओहि बाँबी सँ एकटा भयानक साँप प्रकट
भेल आ हुनका कहलथिन - मूढ़ मानुष अहाँ के छी? एहि
ठाम किए आयल छी? अहाँ बिना किए खोदि रहल छी?
अहाँ केँ के भेजने अछि? ई सब बात हमरा बताउ।

पुत्र कहलथिन - हम अपनेक पुत्र छी। हमर नाम शिव
अछि। हम राति मे सपना देखने अछि जाहि सँ विस्मित
भऽ एहि ठामक सोना लेबाक लेल कौतूहल सँ आयल छी।

पुत्रक लोकनिन्दित बात सुनि ओ साँप हँसैत उच्च स्वर मे
हुनका कहलथिन - जौं अहाँ हमर पुत्र छी तऽ हमरा एहि बन्धन
सँ मुक्त करु। पूर्वजन्मक गाड़ल धनक लेल सर्प योनि मे
हमर जन्म भेल अछि। पुत्र पुछलथिन - पिताजी अपनेक
मुक्ति कोना होयत तकर उपाय हमरा बताउ किएक तऽ
एतेक राति मे सब लोकनि केँ छोड़ि अहाँ लग आयल छी।

पिता कहलथिन - पुत्र गीताक अमृत मय सातम
अध्याय केँ छोड़ि दोसर कोनो तीर्थ, दान, तप आ यज्ञ
हमरा मुक्त करबा मे समर्थ नहि अछि। केवल गीताक सातम
अध्याय प्राणीक बुढ़ापा आ मृत्यु आदि दुःख केँ दूर करऽ
बाला अछि। पुत्र हमरा श्राद्धक दिन सातम अध्यायक पाठ
करऽवला ब्राह्मण केँ भोजन करायब जाहि सँ निःसंदेह
हमर मुक्ति भऽ जायत। पुत्र अहाँ यथाशक्ति पूर्ण श्रद्धा सँ
वेद विद्या मे प्रवीण दोसर ब्राह्मण केँ भोजन सेहो करायब।

सर्पयोनि मे पड़ल पिताक ई वचन सुनि सब पुत्र हुनका
आज्ञानुसार आ ओहु सँ बेसी काम केलथिन। तखन शंकुकर्ण
अपन सर्प शरीर त्यागि दिव्य देह धारण केलनि आ सब
धन पुत्रक अधीन कऽ देलथिन। पिताजी जे धन बाँटि केँ
देलथिन जाहि सँ ओ सदाचारी पुत्र बड़ खुश भेलाह। हुनकर
बुद्धि धर्म मे लागल रहैत छलनि तेँ ओ बावली, तलाब, पोखरि
यज्ञशाला आ देव मन्दिर मे ओहि धनक उपयोग केलनि।
संगहि संग अन्नशाला सेहो बनेलथि। तत्पश्चात् सातम
अध्यायक सदिखन जप करैत मोक्ष प्राप्त केलाह।

पार्वती ई अहाँ के सातम अध्यायक माहात्म्य बते-
लहुँ अछि जकरा सुनला मात्र सँ मनुष्य सब पाप सँ
मुक्त भऽ जायत अछि।

==== o ====

परमानन्द लाल कर्ण

𑓒𑓓𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣-𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒹



𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣

𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒹

𑒑𑒰𑒧 𑒌𑒪 𑒢𑒯𑒱। 𑒦𑒼𑒩 𑒧𑒹 𑒙𑒯𑒪𑒻𑒞-𑒙𑒯𑒪𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒡 𑒠𑒱𑒮 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒠𑒳𑓁𑒐 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒐𑒢𑒱 𑒮𑒥 𑒏𑒹 𑒠𑒬𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒳𑒂 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒐𑒹𑒞 𑒞𑓄 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒩𑒞𑒲 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒫𑒲𑒩𑒰𑒢! 𑒒𑒴𑒩𑒞𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒣𑒩 𑒠𑒰𑒞𑒧𑒢𑒱 𑒏𑓄 𑒏𑓄 𑒏𑒳𑒩𑒳𑒛𑓃 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒏𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒰। 𑒑𑒼𑒩 𑒪𑒑𑒪𑒱𑒨𑒢𑒱 𑒯𑒰𑒪-𑒔𑒰𑒪 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒰। 𑒑𑒰𑒧-𑒒𑒩, 𑒐𑒹𑒞𑒲-𑒥𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒏𑒹 𑒠𑒬𑒰 𑒣𑒩 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒙 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒂 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒹 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒔𑒢 𑒮𑒳𑒢𑒴 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒹 𑒁𑓀𑒞𑒩𑓂𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨, 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒣𑒞𑒢𑒼𑒢𑓂𑒧𑒳𑒐 𑒠𑒬𑒰 𑒂 𑒠𑒱𑒬𑒰 𑒮𑓄 𑒐𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒹𑒪𑒰 𑒏𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰। 𑒐𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒑𑒰𑒧-𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒮𑓄 𑒪𑒳𑒣𑓂𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒲𑒨𑒞𑒰, 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑, 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒮𑒥 𑒮𑓄। 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 - 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒍𑒞𑓄 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒖-𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒯𑒼𑒃 𑒞𑓄 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒑𑒰𑒧 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒬𑒰𑒩𑒲𑒩𑒱𑒏, 𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏 𑒮𑒥 𑒩𑒴𑒣𑒹𑓀 𑒏𑒩𑒹-𑒏𑒧𑒰𑒢। 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒍𑒞𑓄 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒰𑒯𑒳𑒢-𑒣𑒩𑒐 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒃 𑒞𑓄 𑒮𑒥 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩 𑒮𑓄 𑒞𑒼𑒏 𑒢𑒹 𑒩𑒰𑒢𑓂𑒯𑒪 𑒞𑒲𑒧𑒢-𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒥 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒧𑒰𑒿𑒑𑒢𑒹 𑒠𑓄 𑒖𑒰𑒃 𑒖𑒹 𑒒𑒩𑒫𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒞𑒩𑒠𑓂𑒠𑒳𑒞 𑒢𑒯𑒱। 𑒐𑒰𑒃 𑒥𑒻 𑒥𑒻𑒮𑒯 𑒞𑓄 𑒮𑒥 𑒒𑒩 𑒮𑓄 𑒋𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒞𑒲𑒧𑒢-𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒃। 𑒖𑒪𑒐𑒻-𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒹 𑒥𑒹𑒩

𑒯𑒼𑒃 𑒞ऽ 𑒖𑒏𑒩𑒹 𑒍𑒞ऽ 𑒕𑒲 𑒮𑒹𑒯 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒏ऽ 𑒏ऽ 𑒐𑒼𑒂 𑒠𑒻। 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒹 𑒂𑒢 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒥 𑒧𑒼𑒮𑓂𑒏𑒱𑒪! 𑒂𑒥 𑒚𑒲𑒏 𑒞𑒏𑒩 𑒅𑒢𑓂𑒙𑒰। 𑒕𑒻 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒮ऽ 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒢𑒯𑒱। 𑒮𑒦 𑒂𑒢𑓃 𑒮𑒦 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩! 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒖-𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒮ऽ 𑒦𑒢𑒮𑒱𑒨𑒰, 𑒣𑒩𑒮𑒻𑒥𑒪𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒹 𑒦𑒰𑒛𑓃𑒰 𑒣𑒩 𑒂𑒢𑒱 𑒮' 𑒦𑒼𑒖 𑒏𑒩𑒯। 𑒂𑒩 𑒞ऽ 𑒂𑒩 𑒦𑒼𑒖𑒼 𑒐𑒰𑒃 𑒕𑒻 𑒁𑒥𑒻 𑒕𑒻 𑒏𑒹𑒨𑒼 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱। 𑒪𑒰𑒖𑒹- 𑒣𑒔𑓂𑒕𑒹 𑒄 𑒒𑒩 𑒋𑒏 𑒖𑒢 𑒧𑒴𑒿𑒯- 𑒕𑒳𑒥𑒻𑒨𑒪 𑒕𑒻 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒯 𑒮𑒹𑒯 𑒥𑒹𑒮𑒲! 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒥𑒖𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯; 𑒯𑒧 𑒥𑒔𑒱- 𑒥𑒔𑒱 𑒧𑒹 𑒮𑒯𑒧𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒛𑓃𑒲 𑒛𑒼𑒪𑒥𑒻𑒞 '𑒯𑒿 𑒯𑒴𑒿' 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒲𑒔 𑒏𑒻𑒏- 𑒥𑒹𑒩 𑒧𑒱𑒮𑓂𑒛 𑒏◌ॉ𑒪 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒏𑒹 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒦𑓀𑒑 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒙𑒱𑒛𑒼𑒫𑒰𑒪𑒲 𑒂𑒥𑒱 𑒔𑒏𑒱𑒛𑓃𑒱 𑒏ऽ 𑒥𑒰𑒖𑒪 - '𑒂𑒿𑒑𑒢 𑒖𑒃𑒨𑒾 𑒢𑒹 𑒥𑒾𑒂। 𑒑𑒢𑒱𑒯𑒟𑒢𑒲 𑒏𑒐𑒢𑒲 𑒮ऽ 𑒥𑒼𑒪𑒥𑒻𑒞 𑒯𑒟𑒱𑒢 𑒖𑒪𑒐𑒻 𑒐𑒰𑒞𑒱𑒩।'

𑒏𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒒𑒛𑓃𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒯𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃𑒹𑒪𑒰 - '𑒯𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒯𑒏 𑒑𑒣𑓂𑒣𑒹- 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒧𑒹 𑒏𑒐𑒢 𑒠𑒮 𑒮ऽ 𑒆𑒣𑒩 𑒒𑒛𑓃𑒲 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒿𑒙𑒰 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒼 𑒢𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒱𑒨𑒻। 𑒖𑒰𑒯 𑒞𑒾𑒿𑒯𑒴 𑒖𑒛𑓃- 𑒖𑒪𑒣𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒯 𑒑ऽ; 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒲 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒢- 𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒪𑒹𑒪। 𑒂𑒃 𑒞𑒼 𑒦𑒹𑒙 𑒑𑒹𑒪ऽ 𑒞ऽ 𑒋𑒞𑒹 𑒥𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿; 𑒢𑒯𑒱 𑒞ऽ 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒮ऽ 𑒠𑒴 𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒥𑒞𑒱𑒨𑒹𑒥! 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒧𑒼𑒢𑒹 𑒧𑒹 𑒎𑒢𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒃 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒮ऽ 𑒏𑒯𑒱 𑒧ऽ𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒳𑒏। 𑒣𑒪𑒐𑒞𑒱 𑒯𑒳𑒁ऽ 𑒞ऽ 𑒁𑒥𑒯𑒱ऽ 𑒋𑒩।' 𑒯𑒧 '𑒯𑒿' 𑒏𑒯𑒱 𑒏' 𑒁𑒣𑒢 𑒂𑒿𑒑𑒢 𑒥𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿।

𑒧𑒰𑒨 𑒏𑒼𑒢𑒙𑒰 𑒮' 𑒑𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒥𑒰𑒙 𑒞𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪 - '𑒋𑒯 𑒂𑒡𑒰 𑒣𑒯𑒩 𑒥𑒲𑒞𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻; 𑒋𑒐𑒢 𑒞𑒏 𑒋𑒏𑒼 𑒚𑒼𑒣 𑒖𑒪 𑒢𑒹 𑒣𑒲𑒪𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒥𑒱𑒞𑒹 𑒞𑒼 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒯। 𑒦𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒧𑒹 𑒏𑒲 𑒍𑒗𑒩𑒰 𑒑𑒹𑒪𑒯। 𑒍 𑒂𑒥 𑒢𑒩𑒦𑒰𑒮𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱𑒢। 𑒋𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒙 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒏𑒹 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒱- 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒱 𑒏ऽ 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢 𑒐𑒹𑒛𑓃𑒯𑒰। 𑒪𑒼𑒏 𑒞ऽ 𑒋𑒯𑒱 𑒛ऽ𑒩𑒹 𑒂𑒥 𑒃 𑒥𑒰𑒙𑒼 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑒱 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒻।'

𑒯𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒙𑒞𑓁 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒞ऽ 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒯𑒳𑒿; 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒼𑒔𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒖𑒹 𑒮𑒞𑒞 𑒏𑓂𑒭𑒨 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨, 𑒜𑓃𑒯𑒻𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩, 𑒕𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰𑒃𑒞 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰 𑒂 𑒑𑒪𑒻𑒞 𑒮𑓀𑒫𑒹𑒠𑒢𑒰

𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒙 𑒏𑒩𑒥 𑒂 𑒛𑒰𑒿𑒯𑒱𑒣𑒱𑒛𑒰𑒿𑒯𑒱 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒣𑒠𑓂𑒡𑒞𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒮𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒠𑓂𑒨𑒼𑒞𑒏 𑒕𑒻; 𑒞𑒐𑒢 𑒂𑒃 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒞 𑒏𑒹?

-**𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣, 𑒮𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱:** 𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒅𑒣-𑒮𑒔𑒱𑒫, **𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏:** 𑒮𑒲-𑓑𑓑, 𑒙𑒰𑒫𑒩-𑓔, 𑒙𑒰𑒃𑒣-𑓕, 𑒏𑒱𑒠𑒫𑒃 𑒢𑒑𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 (𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒯𑒰𑒙 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹), 𑒢𑒃 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲-𑓑𑓑𑓐𑓐𑓒𑓓 𑒧𑒼 𑓙𑓘𑓑𑓐𑓘𑓑𑓑𑓘𑓕𑓐 / 𑓘𑓑𑓗𑓘𑓒𑓑𑓖𑓒𑓓𑓙 𑒃-𑒧𑒹𑒪 : writetokumarmanoj@gmail.com

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।

𑓒𑓔𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 [illegible] 𑒩𑒰𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒧 [illegible] 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰



आचार्य रामानंद मंडल- गोलट् रामेश्वरम लगि स्थापना

१
गोलट

प्रतापगढ़ के सम्पन्न किसान रामनारायण के बड़ लडका सत्येन्द्र नारायण सीतामढ़ी के एल के कालेज मे बीए राजनीति आनर्स के छात्र रहै।वही कालेज मे रायपुर के सम्पन्न किसान शिव प्रताप के बडकी लडकी सुजाता भी बीए राजनीति आनर्स मे पढैत रहै।संयोग से दूनू एके सेक्शन मे रहै। परीक्षा के तैयारी मे नोट्स के लेन देन मे दूनू के प्रेम भी बढैत चल गेल।दूनू गोरे कालेज के वाचनालय मे राजनीति पर चर्चा भी करै। कालेज के वाद विवाद मे भाग भी लेवै। सत्येन्द्र जहां पक्ष मे बोलै वहां सुजाता विपक्ष मे बोलै। कोई जीतै हारै ओइसे ओकरा प्रेम पर कोई प्रभाव न परै।आ दिनानुदिन प्रेम बढैत जाइत रहै। आखिर परीक्षा मे दूनू फर्स्ट क्लास मे पास कैलक। सुजाता आ सत्येन्द्र अब बीपीएससी के तैयारी करे लागल। दो साल बाद सत्येन्द्र बीपीएससी कम्पिट कैके एसडीओ पद पर बेगुसराय अनुमंडल मे ज्वाइन कैलक। सुजाता भी बड़ खुश रहै। सत्येन्द्र के बधाई आ शुभकामना देलक।ओकरा अपना रिजल्ट पर कोई पछतावा न रहै।
अब सुजाता के बाबू शिवप्रताप के सुजाता के शादी के लेल चिंता सतावे लागल। अब लडका के लेल पता लगावे लागल।शिव प्रताप के हुनकर दोस्त शास्त्री जी बतैलन-शिवप्रताप बाबू अपना जात मे प्रतापगढ़ के रामनारायण बाबू

𑒏𑒹 𑒥𑒛𑓃 𑒪𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒥𑒲𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒏𑒧𑓂𑒣𑒲𑒙 𑒏 𑒏𑒹 𑒥𑒹𑒑𑒳𑒮𑒩𑒰𑒨 𑒁𑒢𑒳𑒧𑓀𑒛𑒪 𑒧𑒹𑓀 𑒋𑒮𑒛𑒲𑒍 𑒣𑒠 𑒖𑓂𑒫𑒰𑒃𑒢 𑒏𑒻𑒪𑒏𑒰।𑒞𑒥 𑒬𑒱𑒫𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒏𑒯𑒪𑒢-𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒲 𑒏𑒪𑓂𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒑𑒜𑓃 𑒔𑒪𑒴। 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒢-𑒯𑓀। 𑒢𑒹𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒧𑒹𑓀 𑒠𑒹𑒩𑒲 𑒢 𑒯𑒼𑒨 𑒏𑒹 𑒔𑒰𑒯𑒲।𑒮𑒞𑓂𑒩𑒫𑒮𑒱𑒫𑒰𑒪 𑒪𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒑𑒳𑒂 𑒮𑒥 𑒅𑒥𑒔𑒪 𑒩𑒯𑒻 𑒯𑒻𑒨। 𑒏𑒯𑒲 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒢 𑒥𑒰𑒖𑒲 𑒧𑒰𑒩 𑒪𑒼।𑒁𑒃𑒪𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒥 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒹 𑒣𑒯𑒴𑓀𑒔𑒴।

𑒏𑒪𑓂𑒯 𑒮𑒥𑒹𑒩𑒹 𑒮𑒰𑒞 𑒥𑒖𑒹 𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑓂𑒣𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒹 𑒬𑒱𑒫𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣, 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒲, 𑒮𑒳𑒖𑒰𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒕𑒼𑒙 𑒦𑒰𑒄 𑒁𑒧𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣, , 𑒔𑒰𑒔𑒰 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒂 𑒛𑓂𑒩𑒰𑒃𑒫𑒩 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒟 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣𑒑𑒜𑓃 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒔𑒪𑒪𑒢।𑒠𑒼 𑒒𑓀𑒙𑒹 𑒧𑒹𑓀 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣𑒑𑒜𑓃 𑒣𑒯𑒴𑓀𑒔 𑒑𑒹𑒪𑒢।𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒮𑒹 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲 𑒒𑒩 𑒣𑒩 𑒯𑒲 𑒩𑒯𑒞।

𑒩𑒰𑒧𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒥𑒰𑒥𑒴, 𑒬𑒱𑒫 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒮𑒰𑒟𑒹 𑒮𑒥 𑒪𑒼𑒑 𑒏𑒹 𑒐𑒴𑒥 𑒂𑒫𑒦𑒑𑒞 𑒏𑒻𑒪𑒢। 𑒂𑒫𑒦𑒑𑒞 𑒮𑒹 𑒬𑒱𑒫 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒐𑒳𑒫 𑒐𑒳𑒬 𑒩𑒯𑒹𑓀।𑒂𑒣𑒮 𑒧𑒹𑓀 𑒥𑒰𑒞𑒔𑒲𑒞 𑒯𑒼𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪।𑒁𑒃 𑒥𑒲𑒔 𑒧𑒹𑓀 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲 𑒂𑒨𑒪 𑒮𑒥 𑒮𑒹 𑒣𑒩𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒰𑒞𑒲 𑒦𑒹𑒪। 𑒥𑒰𑒞𑒔𑒲𑒞 𑒧𑒹𑓀 𑒬𑒱𑒫 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒪𑒴𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒏𑒲 𑒮𑒳𑒖𑒰𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒰𑒪𑒹𑒖 𑒧𑒹𑓀 𑒥𑒻𑒔𑒧𑒹𑒙 𑒩𑒯𑒹। 𑒬𑒱𑒫𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒂 𑒩𑒰𑒧𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒂 𑒥𑒰𑒞 𑒖𑒰𑒢 𑒏𑒹 𑒂𑒬𑓂𑒔𑒩𑓂𑒨𑒔𑒏𑒱𑒞 𑒂 𑒐𑒳𑒬 𑒦𑒹𑒪।

𑒩𑒰𑒧𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒏𑒯𑒪𑒢-𑒬𑒱𑒫𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒬𑒰𑒠𑒲 𑒏𑒲 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒩𑒳। 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒻 𑒧𑒰𑓀 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒥 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒖𑒰𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒩𑒹 𑒧𑒹𑓀 𑒥𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒢 𑒯𑒻𑒨।

𑒞𑒨 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒩 𑒮𑒳𑒖𑒰𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒬𑒰𑒠𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒢 𑒦 𑒑𑒹𑒪।

𑒮𑒳𑒖𑒰𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒕𑒼𑒙 𑒦𑒰𑒄 𑒁𑒧𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣 𑒏𑒹 𑒂𑒢𑒰 𑒖𑒰𑒢𑒰 𑒥𑒹𑒑𑒳𑒮𑒩𑒰𑒨 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣𑒑𑒜𑓃 𑒯𑒼𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣𑒑𑒜𑓃 𑒧𑒹𑓀 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒕𑒼𑒙𑒏𑒲 𑒥𑒯𑒢 𑒁𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒮𑒹 𑒁𑒧𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒂𑓀𑒐𑒱 𑒔𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪।𑒂 𑒣𑒞𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒏𑒱 𑒁𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑓃𑒲 𑒏𑒹 𑒑𑒼𑒨𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒰𑒪𑒹𑒖 𑒧𑒹𑓀 𑒥𑒲𑒋 𑒧𑒢𑒼𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒂𑒢𑒩𑓂𑒮 𑒧𑒹𑓀 𑒣𑒜𑒻𑒞 𑒯𑒻𑒨। 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒮𑒹 𑒁𑒧𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒫𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒪𑒹𑒖 𑒧𑒹𑓀 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒂𑒢𑒩𑓂𑒮 𑒏𑒹 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒯𑒹। 𑒁𑒥 𑒞 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒥𑒰𑒔𑒢𑒰𑒪𑒨 𑒧𑒹𑓀 𑒧𑒱𑒪𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪।𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒣𑒩𑒫𑒰𑒢 𑒔𑒜𑒻 𑒪𑒰𑒑𑒪।

𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹 𑒥𑒲𑒋 𑒂𑒢𑒩𑓂𑒮 𑒤𑒩𑓂𑒮𑓂𑒙 𑒏𑓂𑒪𑒰𑒮 𑒧𑒹𑓀 𑒂𑒨𑒪।𑒠𑒼 𑒥𑒩𑓂𑒭 𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒧𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒥𑒲𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒏𑒧𑓂𑒣𑒲𑒙 𑒏 𑒏𑒹 𑒛𑒲𑒋𑒮𑒣𑒲 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙 𑒣𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒧𑓀𑒛𑒪 𑒧𑒹𑓀 𑒖𑓂𑒫𑒰𑒃𑒢 𑒏𑒻𑒪𑒏। 𑒁𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒦𑒲 𑒐𑒳𑒬 𑒩𑒯𑒹𑓀।𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒼𑒃 𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒢 𑒩𑒯𑒹। 𑒁𑒧𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒥𑒡𑒰𑒃 𑒂 𑒬𑒳𑒦𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏।

શ્રવ રામણારાય઼ણ વાવૂ કે શ્રણિતા કે શાદી કે યિતા હોય઼ ઉાગાઉ। વ઼ો શ્રપણા દોસ્ત રાહુઉ વાવૂ કે વૌઉણા। રાહુઉ વાવૂ કહઉણ-ઠીક હમ પતા ઉાગાવૈ છી। ઉકનિ ૨ સજા સુળાતા કે જાઈ શ્રમરેન્દ્ર પર કોઈ વ઼યિાર ન કરૈત રહે। શ્રૌર ઉડ઼કા કે પતા ન યઉ।

રામણારાય઼ણ વાવૂ યિતીત રહેં। શ્રણિતા ૨ સજા વાત યીરે યીરે ળાને ઉાગાઉ કિ શ્રમરેન્દ્ર પર કોનો વ઼યિાર ન હો રહઉ હૈય઼ ળવકિ વ઼ો ડીએસપી હૈય઼। ઉકનિ રશ્િતા કે ળંળાઉ મેં શ્રુસઉ હૈય઼। કારાણ કિ વ઼ો હમરા જાજી કે જાઈ શ્રા હમરા જૈય઼ા કે સાઉા હૈય઼ાપરંચ હમ ત શ્રમરેન્દ્ર સે પ્રેમ કરૈ છી। શ્રમરેન્દ્ર જી હમરા સ પ્રેમ કરૈ છી।

। શ્રણિતા પહિઉ મોવાઝઉ શ્રમરેન્દ્ર કે મોવાઝઉ રાગિ કૈઉકા। શ્રમરેન્દ્ર કહઉણ-હેઉો! શ્રણિતાાકી વાત હૈય઼।

શ્રણિતા વોઉઉ-હેઉો। વાવૂ ળી હમર શાદી કરે યાહૈત હૈય઼ાપરંચ તોરા પર કોઈ વ઼યિાર ન કરાત હૈય઼ાળૌકિ તૂ ડીએસપી ળાાતૂ હમરા જાઈ કે સાઉા છા તે ઉઉ વ઼યિાર ન કરૈ હૈય઼ાકિ એહન વ઼શ્રાહ કેના હોતૌપરંચ હમ ત તોરા સે પ્રેમ કરૈ છીાતૂ હૂ હમરા સે પ્રેમ કરૈ છા।

શ્રમરેન્દ્ર વોઉઉ-હેઉો। શ્રણિતા હમ તોરા સે વડ઼ા પ્રેમ કરૈ છી। ઉકનિ હમરા તોરા પરિવ઼ાર કે રશ્િતા ળુડ઼ઉ હૈ। સાવ઼ધાની સે ડીઉ કરાાદેખ્યા હમ ઝતિહાસ મેં મે પઢ઼ ઉે છી કિ રાળા મહારાળા કે એક દોસર કે વહનિ સે શાદી હોય઼ત રહ ઉે હૈય઼ાવ઼ોકરા ગોઉટ શાદી કહેં છૈય઼ાવ઼ોઝમે દેહા દૈહી ણાતા રહૈ છૈય઼ાહમ વ઼ોઝ વાત હૈ વ઼ાહ્ટ્સ એપ ક દૈય઼ છયિ઼ોાઝ સજા વાત માય઼ કે વતાવાાવ઼ો વાવૂ ળી કે વૌથૂણ।

શ્રાઝ સાંઢ મેં શ્રણિતા, શ્રપણા માય઼ કે સજા વાત વૌઉકારાત મેં શ્રણિતા રામણારાય઼ણ વાવૂ સ કહઉણ-દેખ્યૂ। શ્રણિતા શ્રપણ જાજી કે જાઈ શ્રમરેન્દ્ર ળી સે પ્રેમ કરૈત હૈય઼। શ્રમરેન્દ્ર ળી ડીએસપી છથનિ સે શ્રંહા ળણવૈ કરૈ છી। શ્રણિતા વૌઉક કિ રાળા મહારાળા કે શાદી એક દોસર કે વહનિ સે હોઝત રહઉે હૈય઼। વશ્રિાહ હોય઼ મેં કોઈ દિક્કત ન હોય઼ત।

રામણારાય઼ણ વાવૂ વોઉઉણ-વાત ત ઠીક હૈય઼ાઝ સજા રાળા મહારાળા મેં એહન

विवाह होइ छैक। लेकिन हम त औरकिसान छी।

अनिता के माय बाजलि-त हम सभ कोन कम छी।हमरा परिवार मे एसडीओ छैक त समधी के परिवार मे डीएसपी छैक।आइ समय मे एसडीओ आ डीएसपी राजा महाराजा होइ छैक।

रामनारायण बाबू कहलनि-ठीक छैक काल्हि राहुल बाबू स बात करब।

काल्हि होइते राहुल बाबू से रामनारायण बाबू से विस्तार से बात कैलनि। राहुल बाबू कहलनि को ठीके बातकहै छी।काल्हि रायपुर चलू।

काल्हि सबेरे स्कार्पियो से रामनारायण बाबू, राहुल बाबू, दू गो दयाद मे के भतीजा आ ड्राइवर के साथ रायपुर पहुँचलनि। शिवप्रताप बाबू खूब आवभगत कैलनि।

सभ बात विस्तार से रामनारायण बाबू शिवप्रताप बाबू के बतौलनि।

शिवप्रताप बाबू कहलनि-ठीक छैक। जौं अमरेन्द्र आ अनिता एक दोसर के प्रेम करैत छैक।आ जब राजा महाराजा एक दोसर के बहिन से विवाह करैत रहल छैक।

जेकरा गोलट विवाह करै छैक त अमरेन्द्र आ अनिता के गोलट विवाह होतै। अंहा तैयारी करू।

तय समय पर सीतामढ़ी के गोशाल पार्टी जोन मे अनिता अमरेन्द्र के गोलट विवाह समाज के उपस्थिति मे सम्पन्न भ गेल।दूनू परिवार खुब खुश रहै।

२
रामेश्वरम लिंग स्थापना

वाल्मीकि रामायण मे शिव लिंग स्थापना आ रामचरितमानस मे लिंग स्थापना वर्णन मे मतभिन्नता हय।

वाल्मीकि रामायण मे रावण वध के बाद अयोध्या लौटैत वक्त श्री राम पुष्पक विमान मे सीता को लिंग स्थापना के स्थान के दिखबैत वर्णन कैल हतन -

𑒋𑒞𑒞𑓂 𑒏𑒳𑒏𑓂𑒭𑒾 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒮𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒏𑒢𑓂𑒡𑒰𑒫𑒰𑒩𑒢𑒱𑒫𑒹𑒬𑒢𑒧𑓂।।𑓑𑓙।
𑒁𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫𑓁𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠𑒰𑒧𑒏𑒩𑒼𑒠𑓂 𑒫𑒱𑒦𑒳𑓁 ॥

𑒨𑒯 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒅𑒠𑒩 𑒧𑒹 𑒯𑒲 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪 𑒙𑒰𑒣𑒴 𑒯𑒻, 𑒖𑒯𑒰𑓀 𑒧𑒻𑒢𑒹 𑒮𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒰 𑒣𑒛𑓃𑒰𑒫 𑒛𑒰𑒪𑒰 𑒟𑒰।𑒨𑒯𑒲 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒏𑒰𑒪 𑒧𑒹 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒢𑒹 𑒧𑒳𑒗 𑒣𑒩 𑒏𑒵𑒣𑒰 𑒏𑒲 𑒟𑒲-𑒮𑒹𑒞𑒳 𑒥𑒰𑓀𑒡𑒢𑒹 𑒮𑒹 𑒣𑒯𑒪𑒹 𑒧𑒹𑒩𑒹 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒏𑒩 𑒫𑒹 𑒨𑒯𑒰𑓀 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒖𑒧𑒰𑒢 𑒯𑒳𑒋 𑒟𑒹।

𑒋𑒞𑒞 𑒞𑒳 𑒠𑒵𑒬𑓂𑒨𑒞𑒹 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟 𑒮𑒰𑒑𑒩𑒮𑓂𑒨 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒢𑓁।।𑓒𑓐।।
𑒮𑒹𑒞𑒳𑒥𑓀𑒡 𑒃𑒞𑒱 𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞𑓀 𑒞𑓂𑒩𑒻𑒪𑒼𑒏𑓂𑒨𑒹𑒢 𑒔 𑒣𑒴𑒖𑒱𑒞𑒧 ॥

𑒃𑒮 𑒣𑒳𑒝𑓂𑒨𑒮𑓂𑒟𑒪 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪𑒏𑒰𑒨 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒰 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟 𑒠𑒱𑒐𑒰𑒄 𑒠𑒹𑒞𑒰 𑒯𑒻, 𑒖𑒼 𑒮𑒹𑒞𑒳 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒏𑒰 𑒧𑒴𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒹𑒬 𑒯𑒼𑒢𑒹 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒮𑒹𑒞𑒳 𑒥𑓀𑒡 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒹 𑒫𑒱𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞 𑒞𑒟𑒰 𑒞𑒲𑒢𑒼 𑒪𑒼𑒏𑒼 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑒴𑒖𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒑𑒰।।

𑒩𑒰𑒧𑒔𑒩𑒱𑒞𑒧𑒰𑒢𑒮 𑒏𑒹 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒣𑒩 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒞𑒳 𑒥𑓀𑒡 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒠 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒩𑒰𑒧 𑒬𑒱𑒫 𑒪𑒱𑒑 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒏 𑒏𑒹 𑒮𑒹𑒞𑒳 𑒥𑓀𑒡 𑒣𑒩 𑒔𑒪𑒏𑒹 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒻𑒞 𑒯𑒞𑒢।

𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒹𑒞𑒳 𑒁𑒞𑒱 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒩𑒔𑒢𑒰।𑒫𑒱𑒯𑒮𑒱 𑒏𑒵𑒣𑒰𑒢𑒱𑒡𑒱 𑒥𑒼𑒪𑒹 𑒫𑒔𑒢𑒰।।

𑒮𑒹𑒞𑒳 𑒏𑒲 𑒁𑒞𑓂𑒨𑓀𑒞 𑒮𑒳𑓀𑒠𑒩 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒏𑒩 𑒏𑒵𑒣𑒰 𑒮𑒱𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒩𑒰𑒧 𑒖𑒲 𑒯𑓀𑒮𑒏𑒩 𑒫𑒔𑒢 𑒥𑒼𑒪𑒹 -

𑒣𑒩𑒧 𑒩𑒧𑓂𑒨 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒧 𑒨𑒯 𑒡𑒩𑒢𑒲। 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰 𑒁𑒧𑒱𑒞 𑒖𑒰𑒃 𑒢𑒯𑒱𑓀 𑒥𑒩𑒢𑒲।।
𑒏𑒩𑒱𑒯𑒅𑓀 𑒃𑒯𑒰𑓀 𑒮𑓀𑒦𑒳 𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰।𑒧𑒼𑒩𑒹 𑒯𑒵𑒠𑒨𑓀 𑒣𑒩𑒧 𑒏𑒪𑒣𑒢𑒰।।

𑒨𑒯 (𑒨𑒯𑒰𑓀𑒏𑒲) 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒣𑒩𑒧 𑒩𑒧𑒝𑒲𑒨 𑒎𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒧 𑒯𑒻।𑒃𑒮𑒏𑒲 𑒁𑒮𑒲𑒧 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒢𑒯𑒲𑓀 𑒏𑒲 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒞𑒲 𑒯𑒻। 𑒧𑒻 𑒨𑒯𑒰𑓀 𑒬𑒱𑒫𑒖𑒲 𑒏𑒲 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒴𑓀𑒑𑒰।𑒧𑒹𑒩𑒹 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒧𑒹𑓀 𑒨𑒯

महान संकल्प है।

सुनि कपीस बहु दूत पठाए।मुनिबर सकल बोलि लै आए।
लिंग थापि बिधिवत् करि पूजा।सिव समान प्रिय मोहि न दूजा॥

श्री राम जी के वचन सुनकर वानरराज सुग्रीव ने बहुत से दूत भेजे, जो सब श्रेष्ठ मुनियों को बुलाकर ले आए। शिवलिंग की स्थापना करके विधिपूर्वक उसका पूजन किया। फिर भगवान बोले- शिवजी के समान मुझको दूसरा कोई प्रिय नहीं है।

जे रामेस्वर दरसनु करिहहिं।ते तनु तजि मम लोक सिधरिहहिं।
जो गंगाजलु आनि चढ़ाइहि।सो साजुज्य मुक्ति नर पाइहि॥

जो मनुष्य (मेरे स्थापित किए हुए इन) रामेश्वर जी का दर्शन करेंगे, वे शरीर छोड़कर मेरे लोक को जाएँगे। और जो गंगाजल लाकर इन पर चढ़ावेगा, वह मनुष्य सायुज्य मुक्ति पावेगा (अर्थात मेरे साथ एक हो जाएगा)।

लल दास कृत मैथिलि रामायण मे सेतु बंध आ शिव लिंग स्थापना के विस्तार से वर्णन कैल गेल हय।
कथा के अनुसार राजा सगर सागर खनैत काल मे ज्योति लिंग के धन के गति देल रहथि।कहल गेल हय कि भविष्य मे हुनिकर वंशज शिव लिंग के स्थापना करथि।
कयल प्रतिष्ठा विधिसौं राम। रामेश्वर लिंगक भेल नाम॥
--

જે ગંગાજલ દેત ચઢાય। આવાગમન છૂટત સમુદાય।।

લાલ દાસ વાલ્મીકિ રામાયણ, રામચરિતમાનસ આ અન્ય ગ્રંથ કે આધાર પર વર્ણન કૈલ છલ।

અન્ય ગ્રંથ મે ઉનકા વિજય કે બાદ અયોધ્યા લૌટને સે પહિલ શિવ સ્થાપના કે ચર્ચા કૈલ ગેલ હય।

- આચાર્ય રામાનંદ મંડલ સામાજિક ચિંતક સહ સાહિત્યકાર સીતામઢ઼ી।

- આચાર્ય રામાનંદ મંડલ સામાજિક ચિંતક સીતામઢ઼ી, સેવાનિવૃત્ત પ્રધાનાધ્યાપક, માતા-ચન્દ્ર દેવી, પિતા-સ્વ૦ રાજેશ્વર મંડલ, પત્ની-પ્રમિલા દેવી, જન્મ તિથિ-૦૧ જનવરી ૧૯૬૦ યોગ્યતા- એમ-એસસી (રસાયન શાસ્ત્ર), એમ એ (હિન્દી)। રુચિ- સાહિત્યિક, મૈથિલી-હિન્દી કવિતા -કહાની લેખન આ આલેખ। પ્રકાશિત પોથી - મૈથિલી કવિતા સંગ્રહ ભાષા કે ન બાંટિયૌ। ૨૦૨૨ પ્રકાશિત રચના - સહયિા કવિતા સંગ્રહ પોથી - જનક નંદિની જાનકી આ શૌર્ય ગાથા ૨૦૨૨ પત્રિકા -મિથિલા સમાજ, ઘર -બાહર આ અપૂર્વા (મૈસામ)। અધ્યક્ષ -દૈનિક મૈથિલ પુનર્જાગરણ પ્રકાશ સામાજિક- સામાજિક ચિંતન, દાયિત્વ- પૂર્વ જિલા પ્રતિનિધિ, પ્રાથમિક શિક્ષક સંઘ, ડુમરા, સીતામઢ઼ી સ્થાયી પતા- ગ્રામ-પપિરા વશિનપુર થાના-પરિહાર જિલા-સીતામઢ઼ી વર્તમાન પતા-પપિરા સદન, મુરલિયાચક વાર્ડ-૦૪

सीतामढ़ी पोस्ट-चकमहिला जिला-सीतामढ़ी राज्य-बिहार पिन-८४३३०२ मो नं- ९९७३६४१०७५ ईमेल- रामानन्दमण्डल१००१जीमेल.कोम

ऐ रचनापर अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२.५.उमेश मण्डल- मुदा सुधार नहियेँ



उमेश मण्डल
मुदा सुधार नहियेँ भेल

गामपरगामसँ आएल रही। गरमी केहन अछि से नै बुझै छिऐ, सबहक अनुभवमे अछिए। कहाँदन सैंतालीस डिग्री सेल्सियस तापमान आएल छल।

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒯𑒪𑒾𑓀। 𑒍𑒢𑒰, 𑒂𑒃 𑒣𑒢𑒩𑒯-𑒥𑒲𑒮 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒑𑒩𑒧𑒲 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒦𑒲𑒭𑒝। 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒰-𑒠𑒹𑒐𑒲 𑒥𑒖𑒻𑒞। 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑓔𑓗 𑒛𑒱𑒑𑓂𑒩𑒲, 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑓔𑓔 𑒛𑒱𑒑𑓂𑒩𑒲, 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑓔𑓕 𑒛𑒱𑒑𑓂𑒩𑒲 𑒥𑒖𑒻𑒞। 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪𑒏 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥 𑒥𑒰𑒞 𑒖𑒿 𑒏𑒩𑒲 𑒞𑒿 𑒮𑒹 𑓔𑓒 𑒛𑒱𑒑𑓂𑒩𑒲 𑒞𑒏 𑒯𑒧𑒩 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒏 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒢𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒏𑒱𑒋𑒏? 𑒄 𑒮𑒫𑒰𑒪 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒔𑒪𑒱𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒏𑒩 𑒖𑒫𑒰𑒥𑒏 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒏𑒟𑒲𑒪𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒪। 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒴।

𑒒𑒰𑒧𑒹-𑒣𑒮𑒲𑒢𑒹 𑒢𑒯𑒰𑒋𑒪 𑒩𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒲। 𑒮𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒖𑒐𑒢 𑒖𑒳𑒢𑒯𑒰 𑒔𑒾𑒏𑒮𑒿 𑒒𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒥𑒜𑓃𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒾𑓀, 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠𑒮𑒿। 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒙𑒹𑒧𑓂𑒣𑒴𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒖𑒞𑒹𑒏𑒰𑒪 𑒣𑒻𑒠𑒪 𑒔𑒪𑒪𑒾𑓀, 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹। 𑒥𑒮𑒧𑒹 𑒞𑒿 𑒚𑒰𑒧𑓂𑒜𑒲𑒋 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒩𑒯𑒃।

𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒑𑒩𑒧𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒖𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒕𑒪 𑒂 𑒞𑒻𑒣𑒩 𑒣𑒻𑒠𑒪 𑒔𑒪𑒥𑒰𑒏 𑒑𑒩𑒧𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑓄𑒪, 𑒧𑒢 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒳𑒪 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒞। 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒹 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒮𑓂𑒞। 𑒐𑒰𑒋𑒩 𑒞𑒃𑒪𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒰𑒞, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒋𑒏 𑒑𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒞𑒿 𑒥𑒰𑒞 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒴 𑒖𑒹 𑒪𑒑𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒯𑒰𑒪-𑒔𑒰𑒪 𑒢𑒹 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒻𑒢, 𑒄 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏 𑒐𑒙𑒏𑒪। 𑒍𑒢𑒰, 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒐𑒙𑒏𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪 𑒢𑒯𑒱, 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒂𑒥𑒱 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒹𑒿 𑒫𑓂𑒨𑒮𑓂𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒏। 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒋𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒄𑒯𑒼 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒮𑓂𑒞 𑒩𑒯𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒧𑒨 𑒞𑒿 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒌𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰-𑒠𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒥। 𑒂 𑒮𑒹 𑒖𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒾𑓀 𑒔𑒰𑒯𑒥, 𑒞𑒿 𑒣𑒙-𑒠𑒹 𑒁𑒯𑒲𑓀 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒮𑒼𑒔𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒰 𑒪𑒱𑒁, 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒕𑒻𑒢, 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒫𑒱𑒔𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒟 𑒏𑒱𑒢𑒹। 𑒖𑒰𑒨, 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒏 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒃। 𑒚𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒞, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄𑒯𑒼 𑒞𑒿 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒞 𑒏𑒱𑒢𑒹 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒻𑒮𑒧 𑒮𑒠𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒒𑒩-𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒦𑒴𑒞-𑒣𑒩𑒹𑒞 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒒𑒩 𑒏𑒃𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱!

𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒞। 𑒂 𑒖𑒿 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒥 𑒞𑒐𑒢 𑒣𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒋𑒥। 𑒯𑒿, 𑒄𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒯𑒧 𑒯𑒹𑒪𑒻𑒮 𑒏𑓄 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒩𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲, 𑒍𑒏𑒩 𑒢𑒲𑒏-𑒥𑒹𑒖𑒰𑒋 𑒁𑒣𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒼𑒑𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒞। 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒱𑒁 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒴 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒪𑒑𑒥𑒻 𑒕𑒲, 𑒄 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒹𑒖𑒰𑒋 𑒢𑒯𑒱, 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰

𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒃 𑒠𑒴-𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰 𑒂𑒏𑒱 𑒔𑒰𑒩𑒱-𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒢𑒲𑒏-𑒥𑒹𑒖𑒰𑒋 𑒏𑒹𑒩 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒏𑒩𑒯𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒞 𑒏𑒢𑒱। 𑒂 𑒮𑒹 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒏𑒩𑒥 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒅𑒚𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞 𑒖𑒹 𑒍𑒃 𑒠𑒴 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒩𑒻 𑒏𑒲 𑒕𑒲? 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒂𑒏𑒱 𑒥𑒾𑒂𑒃 𑒕𑒲? 𑒐𑒋𑒩 𑒞𑒯𑒴𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒩𑒋 𑒂𑒣 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒋 𑒖𑒹 𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒣 𑒖𑒹।

𑒒𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒏𑒣𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒠𑒻𑒪, 𑒣𑒻𑒩-𑒯𑒰𑒟 𑒡𑒼𑒃𑒏𑓄 𑒖𑒐𑒢 𑒥𑒻𑒮𑒪𑒾 𑒏𑒱 𑒪𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒻𑒢- ' 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒐𑒰𑒋𑒥 𑒂𑒏𑒱 𑒔𑒰𑒯𑒹𑒙𑒰 𑒣𑒲𑒥?”

𑒥𑒖𑒪𑒾- ' 𑒏𑒢𑒲-𑒧𑒢𑒲 𑒐𑒹𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒥 𑒂 𑒔𑒰𑒯𑒼 𑒣𑒲𑒥।'

𑒮𑒋𑒯 𑒦𑒹𑒪। 𑒖𑒪𑒐𑒻 𑒏𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒖𑒐𑒢 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒪𑒹𑒪𑒾 𑒞𑒿 𑒪𑒼𑒏𑒪 𑒢𑓂𑒨𑒴𑒖𑒥𑒪𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒳𑒣𑒏 𑒍𑒃 𑒧𑒻𑒮𑒻𑒖𑒣𑒩 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪, 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒛ॉ 𑒠𑒱𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒰𑒧 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒁𑒐𑒢𑒹 𑒠𑒮 𑒧𑒱𑒢𑒙 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫।

𑒠𑒱𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒞𑒥𑓂𑒡 𑒦𑒹𑒪𑒾। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒧𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒰𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒠𑒱𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰। 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑒮𑒰𑒋 𑒥𑒩𑓂𑒭 𑒞𑒿 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒹𑒞𑒻𑒢। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒌𑒪𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒞𑒿 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒮𑒱𑒢𑒱𑒨𑒩 𑒛ॉ𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒥𑒋𑒯 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒢𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒦𑒹𑒿𑒙-𑒒𑒰𑒿𑒙𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰-𑒠𑒴-𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒞-𑒔𑒱𑒞𑒏 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒧𑒯𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒏𑓄 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏 𑒣𑒰𑒞𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒂𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒢𑒯𑒱, 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒥𑒮 𑒋𑒞𑒥𑒹 𑒖𑒹 𑒃𑒪𑒰𑒖𑒏 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒍 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒯𑒩𑒹 𑒩𑒯𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰। 𑒍𑒢𑒰, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒛ॉ𑒏𑓂𑒙𑒩𑒹 𑒕𑒟𑒱𑒢। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒼𑒙𑒰 𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒹𑒚𑒏𑒰 𑒢𑒰𑒪𑒢𑓂𑒠𑒰𑒧𑒹 𑒂 𑒕𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒐𑒩𑒮𑒱𑒨𑒰𑒿𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒒𑒩-𑒠𑒳𑒂𑒩 𑒥𑒢𑒰𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒯𑒿, 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪, 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒡𑒳𑒧𑒮𑒰𑒯𑒲 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒾 𑒋𑒧𑒯𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒏𑓄 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑓂𑒨𑒮𑓂𑒞 𑒩𑒯𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒲।

𑒐𑒋𑒩 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒅𑒚𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒧 𑒮𑒧𑒨𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢! 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒑𑒻𑒥𑒲𑒨 𑒢𑓂𑒨𑒴𑒖𑒏 𑒌𑒑𑒪𑒰 𑒣𑒰𑒛𑓃𑒰𑒫𑒣𑒩 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪। ' 𑒛ॉ 𑒠𑒱𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒧 𑒮𑒰𑒿𑒮 𑒥𑒹𑒪𑒾𑒩 𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒪𑒹𑒪𑒻𑒢' ।

𑒅𑒏𑓂𑒞 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒧𑒢 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒳𑒏 𑒦𑒹𑒪। 𑒧𑒢 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒳𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒥𑒰𑒞

𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪, 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒦𑒰𑒫 𑒮𑒢 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒁𑒿𑒣𑓂𑒣𑒱𑒏𑒱 𑒮𑒼𑒯𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒥𑒛𑓃 𑒒𑒵𑒝𑒰 𑒕𑒻𑒢।

𑒁𑒯𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒏, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒢𑒏𑓂𑒮𑒪𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒹𑒮𑒰 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒠𑒱𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒥𑒖𑒻𑒟- "𑒞𑒩 𑒠𑒱𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒋𑒙𑒰𑒧 𑒖𑓀𑒑𑒪-𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒹। 𑒣𑒰𑒢𑒱-𑒯𑒰𑒛𑓃𑒏 𑒩𑒼𑒑𑒏 𑒩𑒯𑒹 𑒋𑒙𑒰𑒧 𑒮𑒿𑒣𑒏𑒙𑓂𑒙𑒲 𑒫𑒹𑒮𑒲 𑒯𑒼𑒃। 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱-𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢 𑒥𑒢𑒰 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒏, ' 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒞 𑒁𑒼 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒪𑓅 𑒏𑓅 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒞।' 𑒥𑒛𑓃𑒥𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰, 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒪𑒏, 𑒧𑒰𑒢𑒪𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒪𑒏। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒧𑒰𑒯𑒼𑒪 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒁𑒯𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒪𑓅 𑒏𑓅 𑒞𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒥𑒛𑓃𑒏 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒢𑒯𑒱, 𑒧𑒳𑒯𑒰𑒩𑒪 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒪𑓅 𑒏𑓅!

𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒞𑒰 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒏𑒩𑒱𑒠𑒰𑒢𑒲 𑒨𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒛𑓃𑒏 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒢𑒯𑒱, 𑒧𑒳𑒯𑒰𑒩𑒪 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒪𑓅 𑒏𑓅 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒻𑒋! 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒏𑒋 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒦𑒹𑒪, ' 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒹𑒞𑒼 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒞 𑒞𑒿 𑒁𑒼 𑒥𑒛𑓃𑒏 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒞।'

𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒁𑒯𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒢 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒩𑒰𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒡𑒖𑓂𑒖𑒲 𑒅𑒛𑓃𑒰𑒥𑒏 𑒫𑒰𑒞𑒰𑒫𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒏𑒋 𑒪𑒹𑒪𑒏 𑒖𑒩𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒞𑒿 𑒥𑒛𑓃𑒏 𑒪𑓅 𑒏𑓅 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒁𑒼𑒞𑒹 𑒥𑒛𑓃𑒏 𑒩𑒯𑒻 𑒖𑒩𑒮𑒿 𑒩𑒼𑒖𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃।

𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒤𑒹𑒩 𑒣𑒞𑒰 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒋𑒢𑒰 𑒦𑓅 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒰 𑒏𑓅 𑒤𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒦𑒹𑒪, ' 𑒩𑒰𑒞𑓂𑒩𑒱𑒧𑒹 𑒬𑒳𑒠 𑒦𑒼𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒩𑒻𑒞 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒞।'

𑒮𑓀𑒬𑒼𑒡𑒱𑒞 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒼𑒏 𑒪𑒰𑒑𑒴 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒪𑒏, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒬𑒳𑒠 𑒦𑒼𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒩𑒻𑒞 𑒪𑒪𑒙𑒹𑒢 𑒞𑒿 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒩𑒐𑒪𑒏, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒬𑒲𑒬𑒰𑒣𑒩 𑒏𑒰𑒑𑒖 𑒪𑒑𑒰𑒏𑓅 𑒒𑒩𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒋।

𑒋𑒫𑒧𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒹𑒿 𑓒𑓒 𑒥𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢 𑒥𑒢𑒰-𑒥𑒢𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒴 𑒏𑒩𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒦𑒹𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒪।"

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒼𑒩𑒱𑒨𑒪𑒮𑓂𑒙𑒰𑒤𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒖𑒲𑒧𑒹𑒪𑒏𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅**।

२६. लालदेव कामत-डॉ उमेश मंडल: एक मैथिली अभियानी, जगना: सुभाष चन्द्र यादव शम्भू बाबूक आत्मकथा मिथिलाक स्वतंत्रता सेनानी : सलहेस - गुरुमैत लघुकथा- हैथर



लालदेव कामत- डॉ उमेश मंडल: एक मैथिली अभियानी, जगना: सुभाष चन्द्र यादव शम्भू बाबूक आत्मकथा मिथिलाक स्वतंत्रता सेनानी : सलहेस - गुरुमैत लघुकथा- हैथर

१

डॉ उमेश मंडल: एक मैथिली अभियानी

बिहार 'क मधुबनी जिला अन्तर्गत लखनौर प्रखंड के बेरमा गाममे श्री

जगदीश प्रसाद मंडल आ श्रीमती रामसखी देवीक घर एक बालकके ३१ दिसंबर १९८० कें जन्म भेलैक। ओ कुसाग्र बुद्धिक बालक कियो आन नै - छैथ डॉ० उमेश मंडल जी। उमेश जी मिथिला मैथिली लेल एक अभियानी छथि। हिनक आरम्भिक शिक्षा ग्रामीण माहौलमे भेल अछि। सन् २००१ ई० मे ल० ना० जनता महाविद्यालय झंझारपुर सँ स्नातक (प्रतिष्ठा) आ २०१२ मेँ एम ए० केलनि। २०१५ मे राष्ट्रीय पात्रता परीक्षा शिक्षक वर्ग लेल नेट उत्तीर्ण कएलाह। २०२१ मेँ आवासिय मुजफ्फरपुर अम्बेडकर यूनिवर्सिटी सँ पीएचडी कएलाह, शोधक विषय रहय -: मैथिली साहित्यमे जगदीश प्रसाद मंडलक रचनामे परिवर्तनक स्वर। डाक्टर मंडल जी' क मैथिली साहित्य आन्दोलन मेँ अपनो कम योगदान नै छै। हिनक पद्द रचना निश्चितकों मैथिली भाषा मेँ पोथी -२००९, आ विदेह मैथिली पद्द संग्रह - २०२२ बहराएल अछि। संस्कार गीत (संकलन) - २०१० ई०मे पोथी छपल छैन। मिथिला ' क जीव-जंतु, मिथिला ' क वनस्पति आ मिथिला ' क जनिगी (डिजिटल सचित्र आनलाईन संस्करण - २०२१) प्रकाशित छैक। विदेह मैथिली लघुकथा संग्रह, विदेह मैथिली बीहनि कथा संग्रह, विदेह मैथिली प्रबंध निबंध समालोचना आ विदेह मैथिली नाट्य उत्सव एवं विदेह मैथिली उत्सव (संग सम्पादन कार्य - २०२२) सेहो प्रकाशित भेल छै। टुटैत मनक जुड़ाव (कथा संग्रह -२०१८), पंचदेव - १०० खंड ग्रन्थ - श्री जगदीश प्रसाद मंडल जीक बीछल कथाक संकलन -२०१८ मेँ छपल छैन। भारतीय मुसलमान आ भारतीयता (हिन्दी सँ मैथिली अनुवाद - २०१८ , मूल लेखक - श्री गीतेश शर्मा), दूध पानि श्रीनाथ - श्रीनाथ (कथा पाण्डुलिपि - छाया, संस्करण - २०१८), देवाश्रम (३५खंड -ग्रन्थ , वियोगोत्तेजक पम्पलेट संकलन - २०१९), मुक्त पुरुष (शोध आलेख संग्रह - २०२१), हैण्ड बुक सँ स्पेस बुक धरि - २०२१), समस्या सँ समाधान धरि - २०२२, निर्विकल्प - २०२२, अभयन्तर -२०२२, जीतय ने जाए कवि

- श्रोतए जाए अनुभवी (२०२२) आ पहिलुकी प्रकाशन निमित्त सँ सद्यप्रकाशित ' कियो कतय आप छै - माए छै ने बाप छै' _२०२३ विचारोत्तेजक गद्यांश संकलन अछि अन्तरयवनी (कथा संग्रह - २०२३), जगदीश प्रसाद मंडलक काव्य सं दोसार (अनुसंधान विशेषांक - २०२२) प्रमुख रूपेँ हिनक पहिचानमे चार चान लगल देखाइछ। डॉ उमेश जी पहिलुकी प्रकाशनक संस्थापक छथि, ई हिनक योगदान प्रसिद्ध साहित्यकार श्री जगदीश प्रसाद मंडलक नओ दर्जन सँ अधिक पोथीक मुद्रण एवं प्रकाशनक अतिरिक्त आनो सात दर्जन पोथी मैथिली साहित्यकारके अक्षर संयोजन अवैतनिक रूपेँ कएल रहल अछि। सगर राति दीप जरय' क ८०म् , ८८ म् , १००म् आ १०७म् गोष्ठीक संयोजन आ दर्जनो परिचर्चा - संगोष्ठीक आयोजन ओ ठाम- ठाम दर्जनो मैथिली पोथी प्रदर्शनी आयोजनक काज देखि हिनका नामे बहुत पुरस्कार अर्जित या यथा-: विदेह युवा सम्मान - २०१३ ई० मे निशितुकी पद्य संग्रह छल जेटल छैन। सहयोग सम्मान - २०२१ ई०मे शकुंतला भुवनेश्वरी मैथिली संस्कृत समन्वयदन न्यास हैदराबाद सँ आ लोकचित्रन विशिष्ट सम्मान - २०२२ प्राप्त भेल छलनि। आब आऊ आकर्षक कलरमे १०७ पृष्टक एहि पोथीमे पछिला गत्ता पर श्री उमेश मंडल जीक रंगील छवि आ प्रकाशनक लोगो छपल छैक, जकर दाम १९९ टाका राखल गेल छै। आठ गोट पन्नामे भूमिका लिखैत डॉ उमेश मंडल जी " कियो कतए आप छै - माए छै ने बाप छै " पोथीक प्रासांगिकता बतबैत अपन दादी मुँहक सुनल देहाती लोकोक्ति मादे विस्तार सँ बातचीत लिखबामे समर्थ भेलाह अछि। ओना बहुत रास पोथी उदैनके अनुसारे बनि भूमिका के सेहो रहय या। आश्रोत अजमित वा प्राक्कथन पोथीक आभ्यान्तरिक लगय नँ पोथीक संग पाठकके जुड़ाउ समीचीन होएत। पोथीक रहस्य बादेमे बुझबाके चाही ; एहि सँ पठनीयता निश्चित होइछ आ पोथीक संग पाठकक स्नायु सेहो होय छैक। अपने देखब ए पोथीमे आठगोट पोथी सँ सब पाठ सँ मुख्य अंश शब्द्रो रूपेँ देल गेल

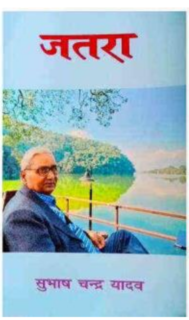
𑒁𑒕𑒱, 𑒨𑒟𑒰 -:
" 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒼𑒏 𑒢𑒹 𑒮𑒖𑓂𑒖𑒢 𑒁𑒕𑒱, 𑒥𑒾𑒂।
𑒞𑒳𑒪𑒮𑒲𑒤𑒳𑒪 𑒔𑒰𑒅𑒩𑒏 𑒦𑒰𑒞 𑒂 𑒂𑒧𑒱𑒪 𑒠𑒹𑒪
𑒩𑒰𑒯𑒛𑓃𑒱𑒏 𑒠𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒖𑒹 𑒮𑒖𑓂𑒖𑒢 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱
𑒋 𑒧𑒛𑓃𑒳𑒂 𑒩𑒼𑒙𑒲 𑒮𑒳𑒞𑒾𑒢।"

𑒮𑒨𑒯 𑒫𑒰𑒏𑓂𑒨 𑒠𑒴 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒣𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒑𑒻𑒞 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒩𑒰𑓀𑒬 𑒖𑒰𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒞𑒲𑒕 𑒛𑒹𑒑𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒕। 𑒮𑒹 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑓀𑒛𑒪 𑒖𑒲 𑒊 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒢𑒫 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒧𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒏' 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒁𑒦𑒱𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒖𑒑𑒰𑒥𑒻𑒞 𑒣𑒏𑒛𑒹𑒮 𑒥𑒢𑒰𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒃।

२

𑒖𑒞𑒩𑒰 : 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫

𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 - 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒰𑒧𑒞



𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏 - 𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢 𑒮𑓀𑒏𑒪𑓂𑒣 𑒪𑒼𑒏 - 𑒮𑒳𑒣𑒾𑒪 𑒫𑒩𑓂𑒭 २०२३𑒧𑒹
८१ 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒫𑒵𑒞𑒰𑓀𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒧𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒏, 𑒖𑒏𑒩 𑒠𑒰𑒧 𑒮𑒨 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒮𑒠𑓂𑒨𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒉𑒯𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒣𑒼𑒟𑒲 "𑒖𑒞𑒩𑒰" 𑒧𑒹𑒿 𑒏𑒳𑒪 𑒮𑒰𑒞 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒫𑒹𑒬 𑒏𑒨𑒢𑒹 𑒕𑒻𑒏। 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒮𑒩 (𑒛𑒼.) 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑓀𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫 𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒠𑒾𑒩𑒰𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫 𑒦𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒏𑒹 𑒏𑒪𑒧𑒥𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒝𑒰𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱𑒏𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒢𑒳𑒦𑒴𑒞𑒱 𑒥𑒳𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 - 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒩-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞

देख चुकलाह हन्।

सुभाष चन्द्र यादव कथाकार छथि, समीक्षक आ अनुवादक सेहो छथि। हिनक जन्म ५ मार्च १९४८ कें भेलनि।मातृक छैन - दीवानगंज आ पैतृक स्थान - बलबा मेनाहि दूर गाम सुपौल जिलान्तर्गत पड़ैत अछि। हिनक आरम्भिक शिक्षा दीवानगंज आ सुपौलमे भेलनि। बीए पटना कालेज सँ आ एम ए आओर पीएचडी जेएनयू नवदिल्ली सँ सम्पन्न भेलनि। सन् १९८२ सँ अध्यापन करैत प्रोफेसर बना सेवा निवृत्त भेल छथि। ई साहित्य अकादमी परामर्श मंडल, मैथिली अकादमी कार्य समिति, बिहार सरकारक सांस्कृतिक नीति-निर्धारण समिति आ जी आइ ए भारतीय भाषा संस्थान मैसूरके सदस्य रहि चुकलाह हन्। मैथिली भाषा मेँ लगभग ८० गोट कथा लिखि चुकल छथि। ३५ टा समीक्षा आ हिन्दी, अंग्रेजी, बांग्लाके अनुवाद सेहो करने छैथि। प्रबोध साहित्य सम्मान - २०१२ सँ सम्मानित छथि। ई संस्कृत, उर्दू आ स्पेनिश एवम् अंग्रेजी भाषाक सेहो जानकार छथि। हिनक रचना संसार सँ पाठक वाकिफ होथि -: घर देखिया (कथा संग्रह) मैथिली अकादमी पटना सँ १९८३, हाली (अंग्रेजी) मैथिली अनुवाद साहित्य अकादमी नव दिल्ली - १९८८ मेँ, बीछल कथा (हरिमोहन झा) भूमिका सहित; साहित्य अकादमी नई दिल्ली १९९९ आ वहिाड़ि आऊ (बांग्ला) अनुवाद १९९५, भारत विभाजन और हिन्दी उपन्यास (आलोचना)- बिहार राजभाषा परिषद - पटना २००१, राजकमल चौधरी का सफर (हिन्दी जीवनी) सारांश प्रकाशन - नव दिल्ली २००१, बनैत - बिगड़ैत (मैथिली कथा संग्रह) श्रुति प्रकाशन दिल्ली २००९ आ बहुचर्चित उपन्यास ' गुलो ' वर्ष २०१५ किसुन संकल्प लोक - किसुन कुटीर सुपौल सँ प्रकाशित भेल छन्हि। डा० सुभाष चन्द्र बाबूक भाषा चयन मानक आधार ग्रामीण बोलचाल टोन रहैत छैक जे मैथिली विमर्शक आइयो एकटा बहसके हिस्सा थीक। हिनक मैथिली लेखनमे लाग- लपेट नहि रहैत छैन। मिथिला ' क रहवासी अनेको लेखक बाजबके शुद्ध उच्चारण कें ओ तू-

व-हू उत्पैन रहलाह आ तकर व्याकरणीक मान्यता हुअय लगैक अछि; तहिके मशाल छी - श्री जगदीश प्रसाद मंडल जीके उपन्यास "पंगु" जे ओहि शब्द विन्यास आ वाक्यावलीमें उत्पन्न काल कें साहित्य अकादमी चरि मान्यता देलक हन्।

समुद्रक' कछेर पर दू दिन "शीर्षक" सन् १९७८ मे मैथिली मिहिरमे रपट छपल रहनि। स्थान आ स्मृति' शीर्षक ' अंतिकामे २०००कें छपलनि। सगरपुर ' शीर्षक ' कोनोमे छपबाक संदर्भ नहि देल छैक। मुदा चारिक चारि गोट ओतुका हुनक छवि आकर्षक ढंगे छपल छै। पूर्वोत्तर भ्रमण ' शीर्षक' मैथिली दर्शन -२०२१ मे छपल छैन। लोनावला ' शीर्षक' लहनि - २०२१ मे छपलनि।जानतर भ्रमण ' शीर्षक' देसिल वयना (तेरहम अंक) २०२२ मे छपल रहनि। नेपाल डायरी ' शीर्षक' आपनी पाठ छी। सम्पूर्ण पोथी पर्यटक आ पाठकके चयनमे राख्य छवि छापयवाला नीक मोटा कागतमे तैयार कयल गेल छैक। एहिमे सुन्दर छवि जानकी मंदिर - जनकपुर, अल्ट्रा लाइट प्लेन , पोखरा, फेवा लेक- पोखरा, माउंट एवरेस्ट - नगर कोट काठमांडू, फेवा झील- पोखरा, वौद्ध मठ - पोखरा, वुद्धा नीलकंठ- काठमांडू , वुद्धानील कंठ - काठमांडू (पुन:) , रंगीन छपल छैक, जे वढ़ जीवन्त वुझाइत। एहि छविक संग सुभाष बाबू क' स्नेहिल समर्पणीय कथ्य केर अनुभूति जुड़ाव छैन। आ एहि प्रसिद्धि कें विस्तार सँ चारिक उल्लेख कयलनि अछि। पाठकके पढ़ैत काल होइत स्वयं नेपालक सहयात्री बना गेल होय। प्रस्तुत पोथीमे प्राय: हर पाठ केर वाद ओहिठामक मनोरम छटा के दृश्य तस्वीर संलग्न केने छथि। जेनाकि राॅक गार्डेन - दार्जिलिंग, जाकरी स्टाॅल- गैंगटोक, एल्गिन - गैंगटोक, दार्जिलिंग -१, दार्जिलिंग -२, हाॅर्स राइडिंग - मालरोड दार्जिलिंग, चाय वगान - दार्जिलिंग , सिंगटाॅम रिजाॅर्ट - दार्जिलिंग, चड़िया घर - दार्जिलिंग, राॅक गार्डेन - दार्जिलिंग, नाइटेंगाल पार्क - दार्जिलिंग, जाकरी स्टाॅल-गैंगटोक ,

जीएमरोड - गैंगटोक, लोना वाला - महाराष्ट्र, लोनावाला महाराष्ट्र -२, खासी हिल्स- मेघालय, लिविंग रूट ब्रिज - मेघालय, त्रिपुरा कैसल - शिलांग , कोसी बराज - भीमनगर, आस्टिन्स क्लब - चाणक्यपुरी - नई दिल्ली , ईटानगर - अरुणाचल प्रदेश, डाॅकी - बंगला देश बोर्डर _ मेघालय।

एहि पोथी मादे स्वयं डा०(प्रो०) यादवजी पछिला कभर पर अति संक्षिप्त रूपें बतौने छथि-: ई हमर दोसर संस्मरणामा अय। पहिल ' रमता जोगी छल ।रमता जोगी मे बेसी वृतान्त प्रदेश के रहै। जतरामे देस बेसी छै। हनिक संस्मरणामा कथे नहाँति होइ छन्हि। मार्मिक अनुभूति जगबैए बाला प्राकृतिक सौंदर्य आ भावनात्मक बम्बिक संग ओतयके जगह आ लोकक आत्मामे पैस कय तकर सुन्दरता प्रकट करै छैथ। ए बातक सम्पुष्टि बरोमुय साहित्यकार केदार कानन जी सेहो करय छथीन। मैथिली साहित्यमे यात्रा वृत्तांत बड़ कम गोटय लिखने छथि, यथा- वैद्यनाथ मिश्र ' यात्री' , डाॅ०

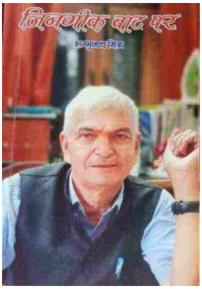
सुभद्र झा , सुरयणारायण चौधरी, बजितु आनन्द आदि। एहि विधामे लिखन काव्य संस्मरणम रूपमे ; आत्म कथात्मक शैलीमे सेहो थोड़ गोटय छिटपुट लिखने छथि।तैयो ई कहब जे सबसँ कम अहि विधामे मैथिलीक काज भेल अछि। चर्चामे आयल ए पोथीमे भारतके सूदूर दक्षिण स्थानके नगरीय प्रावन्यन आ ओतुका लोकक रहन - सहन , खान पान , रीति रेवाज पर समाजशास्त्रीय अध्ययन कैं बढ़ मौलिकता 'क संग जुलाई १९८४ मैं नामपल्ली क' हैदराबाद यात्राक वृत्तांत आ मद्रास (चेन्नई) के अगस्त १९८४ केरलके कोवलम समुद्री तटक अगस्त १९८४ ओहि समय कन्याकुमारी के रपट लेकर श्री चरमजी २०००ई०मैं माँगकिय आंतकिमे छआपलनइ, से बड़ चकित अन्दाज मे लिखल छै। चट्टान सँ टकराइत २०-२५ फीट उँच बरसल पानिक बबंडर उठैत जे छिड़िया जाइछ से ज्वारभाटा सदृश छात्रगाम बन्गामे अवश्य पढ़ने होथि। आँखकि देखल सन कमेंट्री बुझाएत। टटका यात्रा कैत जे नेपाल डायरी पाठमे वृत्तांत देने देने छथि

से मुम्बई सँ पुत्र सम्राट आ पुतोहु नेहाक संग यात्रा पर निकलबाक योजना बनबैत कश्मीर 'क बर्फबारी देखबाक छैन; मुदा ओतय शीत दंश आ आतंकवादी घटनाक संभावना सँ बीतल बीतल समय जाइत छैक आ वृद्धा अवस्था'क बुढ़ापामे जे मानसिक स्थिति होइछ, ताहि कारणेँ श्रीलंका वा मालदीव जेबाक नियारभास करैत छइ। पश्चात क्रिसमस लगायत गेने ओतय होटल भाड़ा नै रहने निराश होय जाइ छै। तँ योगेन्द्र प्रेमर्षि' कहब मोन पड़ैत ऐ मौसमक लूत्ब ठंडामे नेपालक यात्रा सुगम होइ छैन। आओर बम्बई सँ अढ़ाइ घंटामे इंडिगो फ्लैट सँ काठमांडू सब करियो पहुँचैत छै। नेपालक' पोखरा के होटल आ जीनीस सब काठमांडूए जकाँ बड महग बुझाइत छैन। आरो ठामक यात्रामे श्री यादव जी बेटा संजय आ पुत्रवधू जया , पोता सोमांश संग पर्यटन भ्रमण करैत आधुनिकता 'क संग स्थापत्य वयक्रममे नीक जीवन जीयैत छथि। आनन्द तीर्थ व्रतमे जतेक नहिं जतेक पर्यटनमे होइछ। कहल गेल छै- जुरन्त कँ स्मरन्त! से नेपालक विमान सेवा बदनाम रहितो दू सीट वाला विमान आध घंटा लेल जाहिमे चालक सँगे शांत स्तूप आ शिव मंदिर घबराहटमे ऊपर सँ निहारैत छैथ। एहि रोमांचक आ ठंडा हवा सँ हीलक ऊपर विमानके कारण सँ करेजा बैसय लगनाइ स्वाभाविक छै। ताहूमे हार्टक पेसेन्ट कें तँ एहि सँ बुक चाहियैन। सिंगापुर यात्रामे समैयजी संगमे रहैत छैन। रेल सँ पटना आ हवा जहाज सँ कोलकाता पहुंचैत छै। मधु अपन पतिजी कें (सहजानंद -मधेपुरा) सुचित केने छैन जे एक सप्ताह ल सिंगापुर टूर पर मेलबोर्न सँ स्थाइट लव आ सांहप्पन कें पहुँचबा। अहूँसब बीतसर चर्चा जुमि जाएब। प्राक होटल बुक केनहिं छै। श्री यादव जीक बेटा सौम्य आ पुत्रवधू मधुलिका केर सँग ओतुका चटख आ चमकदार, भूवगाढ़ रंगक मकान सब पर नजैर ने टिकि रहल होइक!

३

शम्भू बाबूक आत्मकथा

समीक्षक - लालदेव कामत



𑒣𑓂𑒩𑒼०𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒏𑒵𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒼𑒬 ५००𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒢𑒰𑒧-𑒣𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒧 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒴 𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒏𑒹 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒕𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄 𑒁𑒣𑒢 𑒪𑒹𑒐𑒢𑒲 𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒕𑒟𑒱। 𑒢𑒫𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 -𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲/𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒮𑒢𑓂 २०२३ 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑒧𑒹𑒿 ७२ 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒼𑒟𑒲 " 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒙 𑒣𑒩" 𑒥𑒯𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨 २०० 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒞𑒨 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒋𑒯𑒱 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒫𑒨𑒼𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒁𑒩𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒖𑒲, 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒴 𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒠𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 - 𑒄 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪 𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒯𑒙𑒢𑒲 𑒋𑒫𑓀 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑒩𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒣𑒻𑒯 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒙𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒰𑒪𑒨'𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒞 𑒅𑒣 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒮𑓂𑒟𑓂𑒨 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒦' 𑒮𑒏𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒠𑓂𑒨𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒋𑒯𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒧𑒹 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏 𑒏𑒯𑒱 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒬𑒼𑒡𑒢𑒏 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫𑒏 𑒠𑒱𑒑𑓂𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱, 𑒣𑒻𑒒 𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒬𑒾𑒏𑒱𑒨𑒹 (𑒮𑒐) 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒣𑒜𑒻𑒞- 𑒣𑒜𑒻𑒞 𑒪𑒹𑒐𑒢𑒏 𑒮𑒾𑒐 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒨। 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒥𑒜𑒪 𑒥𑒜𑒻𑒞 - 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒿 𑒖𑒐𑒢 𑒖𑒹 , 𑒮𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒰𑒋 𑒪𑒹𑒪𑒏 ! 𑒯𑒧 𑒂𑒬 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒴 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒄 𑒥𑒜𑒪 𑒂𑒍𑒩 𑒥𑒜𑓃𑒢𑒱 𑒂 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒰𑒢𑒳𑒦𑒫 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒥𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒋𑒏 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒧𑒰𑓀𑒑 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒁𑒖𑒲𑒞 𑒂𑒖𑒰𑒠 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒹𑒿 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒍𑒢𑒰 𑒛𑒰॰ 𑒫𑒔𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒗𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 '𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒢𑒱𑒏𑒳𑓀𑒖' 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒬 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰'𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒴 𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒑𑒜𑓃𑒻𑒞

𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒠𑓂𑒩𑒴𑒣 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒞𑒿 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒋 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒞𑓁𑒏𑒟𑒰 𑒕𑒳𑒣𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒅𑒖𑒰𑒑𑒩 𑒞𑒿 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒨𑒞, 𑒖𑒾𑓀 𑒍𑒯𑒱𑒏 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒙𑒣𑒢 𑒯𑒼𑒨। 𑒬𑓀𑒦𑒴𑒢𑒰𑒟 𑒖𑒲 𑒥𑒰𑒪𑒣𑒢 𑒮𑒿 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦𑒱𑒏 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒨- 𑒪𑒱𑒐𑒰𑒨 𑒂 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏 (𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒰) 𑒡𑒩𑒱𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒯𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒩𑒝 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒙𑒹𑒧𑒲 𑒠𑒑𑒢𑒲 𑒣𑒰𑒫𑒢𑒱 𑒮𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 (𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒖𑒰𑒞𑒱) 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰 𑒮𑒿 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒏 𑒂 𑒍 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒫𑒬 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒩𑒰𑒐𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑒡𑒳𑒬𑓂𑒩𑒰𑒫𑒝𑒲 𑒂 𑒏𑒼𑒖𑒑𑒩𑒰 𑒣𑒰𑒥𑒻𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒕, 𑒞𑒏𑒩 𑒢𑒱𑒧𑒱𑒞𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒫𑒻𑒦𑒫 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩𑒹 𑒋𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒧𑒐𑒰𑒢𑒰 𑒦𑒰𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒕। 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒏 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒱 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒏𑒹 𑒄 𑒖𑒢𑒞𑒥 𑒯𑒼𑒃𑒕 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒞𑒙𑒥𑓀𑒡𑒏 𑒦𑒲𑒞𑒩 𑒥𑒮𑒪 𑒑𑒰𑒧 𑒒𑒩𑒏 𑒩𑒯𑒫𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒠𑒹𑒬 𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲 𑒮𑒧𑒨𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒹𑒬 𑒂 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒋𑒞𑒳𑒏𑒰 𑒦𑒴𑒑𑒼𑒪 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑒼𑒡 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒫० 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩' 𑒏 (𑒂𑒠𑒱 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒏𑓀𑒮𑒲- 𑒮𑒧𑒱𑒢𑒲) 𑒫𑒰𑒩𑒮𑒱𑒏 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢 𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒬𑓂𑒞𑒰 𑒟𑒰𑒯 𑒯𑒹𑒞𑒢𑒱। 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒠𑒴𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒯𑒼𑒠𑒩 𑒂𑒍𑒩 𑒋𑒏 𑒦𑒰𑒨 𑒫𑒹𑒧𑒰𑒞𑒩𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒏𑒹𑒩 𑒥𑒰𑒪𑒏 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒥𑒰𑒥𑒳𑒪𑒰𑒪 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒕𑒯 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒬𑓁 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 , 𑒖𑒨𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒪𑒰𑒪𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒥𑒰𑒪𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒁𑒖𑒨𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒂 𑒩𑒰𑒨𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒞𑒟𑒰 𑒠𑒴 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒢𑒰𑒿𑒙𑒲-𑒧𑓀𑒑𑒩𑒾𑒢𑒲 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒛𑒜𑓃𑒫𑒙𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒯𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯।𑒁𑒖𑒨 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏𑒹 𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒰- 𑒞𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒂 𑒋𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢𑒱। 𑒁𑒖𑒨 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒖𑒳𑒫𑒰 𑒫𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒮𑒧𑒨 𑒢𑒱𑒡𑒢 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒣𑓀𑒔𑒧𑒳𑒐𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒞𑒲𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒢𑒹𑒢𑒰 𑒞𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒏𑒹 𑒧𑒮𑒼𑒧𑒰𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒦𑒩𑒝 - 𑒣𑒼𑒭𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒃𑒧𑒩𑒲 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒡𑒩𑒱 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒠𑒱𑒨𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢𑒱। 𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒩𑒏 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩 𑒞𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏𑒹 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒰𑒯 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒢𑒱, 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒥𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒖 (𑒁𑓀𑒬𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏) 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒩𑓂𑒣𑒴𑒩 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒢𑒻𑒯𑒩 - 𑒏𑒕𑒳𑒫𑒲) 𑒂 𑒞𑒲𑒢 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒍 𑒠𑒴 𑒥𑒹𑒙𑒰𑒏𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰-𑒠𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒠𑒱𑒨𑒹𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒁𑒣𑒢 𑒐𑒹𑒞𑒲 - 𑒣𑒬𑒳𑒣𑒰𑒪𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒖𑒏 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒖𑒹 𑒥𑒹𑒪𑒼𑒯𑒩 - 𑒧𑒯𑒳𑒪𑒱𑒨𑒰, 𑒯𑒛𑓃𑒲 𑒧𑒾𑒖𑒰𑒧𑒹

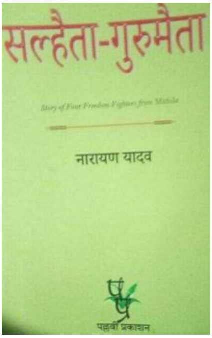
रहैन, तकर निमित्तजना सेहो करय पड़ैत छहैन। अनाज बुतातक इयह सहायक आ चरखा सूत कताई सँ आमदनी होइत रहैन। भयंकर कोसी बाढ़िक चपेटमे आयल एहि गामक बहुतो लोक मोरंग आ कलकत्ता खटि गुजर करैत रहथि, परंच तपेनन्द मिश्र गामक डीहे पर रहलाह। एखन चारूवटा पक्का मकान आ बाड़ी फुलवारी आनन्द पूर्वक सब किछु छन्हि। हिनक पुत्र शम्भू नाथ मिश्र अपन जीवनक संस्मरणमे पूर्ण मनोयोग सँ लिखलन्हि अछि। एहि आत्मकथामे ओ गामक स्व० मधुसूदन बाबू आ मनमोहन बाबू दूनू भायक बृन्दावली चर्चा लिखय सँ पाछु नहिं रहलाह अछि। ओना गामक दुखन काका, लक्ष्मीकांत ज्योतिषी जी, प्रो० विशम्भर झा, सुधीर, कालिकांत आदिक संग- संग हटनीके चौहद्दीमे जे गाम सब छैक , ततय केर सहपाठी छात्रगामक चर्चा सेहो बढ़ सविस्तर सँ कयने छैक। अपन पढ़ाई लिखाई समाप्तिक बाद कोलकाता बाया राधास्वामी स्थान (पंजाब) आ दिल्ली स्थित भूतपूर्व सांसद गुणानंद ठाकुर जीक सान्निध्यक चर्चा विस्तार सँ कयने छथि। भूतपूर्व प्रधानमंत्री स्व० इन्दिरा गांधी जीक कार्यकालमे सुपर बजारक कोपरेटिव सोसायटी मेँ काज करैत, अनेको केँ काज चलावैत सफल जीवन जीऐत सेवा निवृत्त भेल। दिल्लीमे व्यवस्थित भ' गेल छथि आ पुरान मिथिला संघ तथा विद्यापति सहकारी थ्रिफ्ट एण्ड क्रेडिट सोसायटी सँ सम्बद्ध रहल छथि। मनुष्यके जीवनक असली रहस्य अपन बितल समयके तुलन करैतकाल बुझाइछ। से संभूजीके सेहो अपन जिनिगीकेँ जखन पाछु देखैत य तँ बहुत एहन बात सभ मोन पड़ैत छैन जकर उल्लेख कोनो बेजाए नहि कयने छैक। परंच ग्रामीणक किछु उखपात केर उछन्नर सँ बहुतो गोटय उपटि अन्यत्र जा बसलैक, यथा- स्व० चौआ बाबूक बड़भाय कमल नारायण झा- सिलीगुड़ी, कमलझा पेसर प्रेमानंद - मंगासहिल, रामचंद्र मिश्र; जगदीश मिश्रके भाय - मलछाम, हरिश्चंद्र मिश्र- करणपुर, जाल झा - घोघरडीहा बजार, हेमकर झाक भाय पंडित जी- राजनगर, हरिश्चंद्र झा- डेवढ आ रामचन्द्र झा दरभंगा सुवधिा कारणेँ, शम्भू मिश्रजी केर काका बली झा -

ગોરયન્પુર, સુશીલ મિશ્રકે નાય઼ કપૂળી- ળઊસૈન , મહાવ઼ીર ઠાકુર - સરાય઼ગઢ઼ (વનૈનયિાં) , મઊઊર કામતિ - સહોરવા, રામચન્દ્ર કામતિ કઊકત્તા, પરમેશ્વરી કામતિ - મૈનહી, રાળેન્દ્ર કામત- સૂડ઼યિાહી, કઊર કામત- વસુઊ, રામકસુિન કામૈત- નીમનગાર, રામસુન્દર કામત - નૂદ્રપુર, ળગરનાથી કામત- દેવ઼નાથપટી, અગહૂ સાહ- નૌઆવાપ્પર, ઉમેશ ઠાકુર - ળઊપાય઼ગૌરી , સુટૂ કામત- વાગાડોગરા આ દઊિચન કામત- ળોગવની આદિ તાહિ પ્રસંગ આંકડ઼ા ઊપ્પિવ ચુકિ ગેઊાહ અછિ પૂર્વમે એક આઊપ્પક દ્વારા હટનીકે વ઼ર્યસ્વવાદી સંસ્કૃતિ પર હિનિક મનતવ઼ કોસકિનહ સહિ મુપ્પ્ય઼ત: દુર- દુર તકકે ઊક ળાનને છથિ઼ ૭૨ વર્ષીય આન્દોઊનકારી પુરુષ શમ્ભૂ વાવૂ વ્ય઼વહારકિ એવ઼મ્ મૃદુભાષી છથિ અપન યતિહારકેં સતત્ ય઼થાશક્તિ નારિ સહ્યોગ કનૈત છથીન એક આદમી (ડ્રાઈવ઼ર રામયીર - રાળસ્થાની) હિનિકા સઁ મદૈત ઊૈત ૧૦ હળાર ટાકામે કનિઊ એમ્વેસડર ગાડ઼ી પાર કર દેઊકૈક ગાય઼વ કય઼ઊ ઘટનાક કયોટ રહિતૌ અૈર વહુતો વેર ઠગીક ઓહ્રાહટમે પડ઼ઊાહ ળીનગકિ વહુત રાસ દુ:પ્પ આ સુપ્પ' ક વ઼ૃતાંત "ળીનગકિ વાટ પર " એ મૈથિઊિ પોથીમે સકુચાશ્ર કેઊનિ અછિ હિનિકા વ઼ષિય઼મે સંગ રહૈત વહુત વાત મનોવૈળ્ઞાનકિ નૂપેં નહીં વૂહ્ઊ રહ્ય઼, સે એહિ પુસ્તકિાકે પઢિ હિનિક ગુગ્રામતા આ સ્પષ્ટતા પક્ષ વુહ્વાક અવ઼સર ભેટઊ પોથી વેર- વેર પાઠકકે પઢવાક ઉત્કામ્ઠા હોય઼ત શ્રી મિશ્ર ળી સાહિત્ય઼ સેવ઼ામે આવ સતન્દ્ય છથિ

૪

મથિઊિક સ્વતંત્રતા સેનાની : સઊહૈત - ગુનૂમૈત

પોથીક સમીક્ષક -: ઊાઊ દેવ઼ કામત



𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒧𑒹𑒿 "𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰 - 𑒑𑒳𑒩𑒴𑒧𑒻𑒞𑒰 " 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒣𑒪𑓂𑒪𑒫𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒲 𑒮𑒿 𑒥𑒯𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒕𑒪। 𑒋𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒮𑓀- ८१, 𑒋𑒯𑒱𑒏 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨 २०० 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒨𑒰 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒑𑒼𑒙 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒡𑒲𑒢𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒢𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒋𑒫𑒧𑓂 𑒏𑒵𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒣𑒰𑒚 𑒁𑒞𑒱 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒣𑒰𑒚 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒮𑓀-१७ 𑒮𑒿 ४८ 𑒏𑒹𑒩 𑒥𑒲𑒔 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒣𑒰𑒚 𑒑𑒳𑒩𑒴𑒧𑒻𑒞𑒰 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 ५० - ७१ 𑒣𑒩 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑓂𑒨 𑒕𑒻𑒏। 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒣𑒰𑒚 𑒮𑓂𑒫० 𑒩𑒰𑒧𑒭𑓂𑒚𑒪 𑒧𑓀𑒛𑒪 ७२ 𑒮𑒿 ७७ 𑒂𑒍𑒩 𑒂𑒐𑒩𑒲 𑒣𑒰𑒚 𑒮𑓂𑒫० 𑒁𑒢𑒢𑓂𑒞 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒰𑒧𑒞 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 ७८ - ८३ 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒕𑒣𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒠𑒹 𑒑𑒖𑒪𑒏𑒰𑒩 𑒪𑒪𑒢 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰 (𑒢𑒯𑒩𑒲) 𑒂 𑒛𑒰ॅ० 𑒡𑒢𑒰𑒏𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒖𑒲 𑒮𑒢𑓂 १९२० - ३० 𑒏𑒹𑒩 𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒑𑒳𑒪𑒰𑒧𑒲 𑒏𑒹 𑒖𑒲𑒯𑒞𑒱 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒨 𑒧𑒹𑒿 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒑𑒰𑓀𑒡𑒲𑒏𑒹 𑒢𑒹𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫 𑒧𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒏𑒹 𑒑𑓀𑒦𑒲𑒩 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭𑒧𑒹 𑒮𑒿𑒑 𑒣𑒳𑒩𑒻𑒞 𑒅𑒏𑓂𑒞 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒰𑒨𑒏𑒏𑒹 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒥𑒰𑒫𑒞 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒂 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 𑒛𑒱𑒫𑒱𑒖𑒢𑒪 𑒏𑒧𑒰𑒝𑓂𑒛𑒹𑓀𑒙 𑒞𑒹𑒖 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒐𑒹𑒛𑓃𑒫𑒰𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒻𑒢 𑒁𑒕𑒱" 𑒢𑒫 𑒮𑒼𑒔 𑒮𑒿 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒏𑒹 𑒑𑒰𑒧 𑒖𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒨𑒰। 𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒪𑒼𑒏 𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲 𑒪𑒹 𑒐𑒴𑒥 𑒪𑒛𑓃𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒲 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒨𑒰𑒠𑒫 𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒡𑒲𑒢𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒢𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒥𑒜𑓃𑒱 - 𑒔𑒜𑓃𑒱 𑒏𑓄 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒰𑒨𑒏𑒏𑒹 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒧𑒹𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒹 𑒥𑒩𑒰𑒥𑒩 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒞𑒹𑒿 𑒢𑒫 𑒣𑒜𑓃𑒱𑒏𑒱 𑒪𑒼𑒏 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒦𑒱𑒖𑓂𑒘 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒮𑒠𑓂𑒨𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒌 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒧𑒹 𑒏𑓂𑒩𑒰𑓀𑒞𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲

ધારૂ યોદ્ધા કેર વિષયમે ગંભીરતા પૂર્વક કલમ ચલૌલનિ અછિ। આજાદીક પચહત્તરમ અમૃત મહોત્સવ વર્ષક સમાપ્તિ પર ગુમનામ સ્વાધીનતા સેનાનીક સંદર્ભ મેં ખોજ કરૈત વયોવૃદ્ધ સાહિત્યકાર શ્રી નારાયણ યાદવ જી અદ્ભુત લેખન કાર્ય કયલનિ અછિ। અપને પાઠક કેં બતાબી સર્વપ્રથમ શ્રી નારાયણ યાદવ જીક સંબંધમે ઈ કવિ લેખક રૂપમે કવિતા સંગ્રહ - નારી દુસલક નારાકેં, કથા પોથી - બાબા નામ કેવલમ, સમહૌતા, નવકી પુતોહ આ ' ખાલી ઘર' કેર રચના કયને છથિ। મૈથિલી વિષય સઁ એમ.એ પાસ કેલા પશ્ચાત હિનક હાઈ સ્કૂલમે શિક્ષકક પદ પર નિયુક્તિ ભેલનિ। ઉચ્ચ વિદ્યાલય જયનગર કે પ્રધાનાધ્યાપક પદ સઁ સેવાનિવૃત્તિ પાબિ કનેક અસ્વસ્થ રહૈત છૈથિ। એહનો પરિસ્થિતિમે ઈ મૈથિલી અભિયાની રહિ અન્તરાષ્ટ્રીય મૈથિલી પરિષદક મહાસચિવ છથિ। શ્રી નારાયણ યાદવ જીક માતા સ્વ મહેશ્વરી દેવી સ્વાધીનતા સેનાની સ્વ રામલખન સલ્હૈતાજી કેં પુત્રી રહથિ। પિતા સ્વ રાજેશ્વર યાદવ આ દાદાક નામ સ્વ ભોલા યાદવ રહનિ। શ્રી યાદવ જીક જન્મ સ્થાન છૈન ડુમરા, પ્રખંડ અંધરાઠાઢી આ માતૃક નહરી અંચલ ખુટૌના જે આબ મધુબની જિલાન્તર્ગત અછિ। હિનક સારગર્ભિત આલેખ વિભિન્ન પત્ર-પત્રિકામે વિવિધ તિથિકેં પ્રકાશિત ભેલ છન્હિ। પાઠક કેં ' સલ્હૈતા - ગુરૂમૈતા ' પોથીક રસાસ્વાદન એહન વિલક્ષણ લાગૈત, જે એક બેર હાથ આયલ પોથીકે બિનુ પઢને છોરલ પાર નહિ લાગૈત। બઢ મનોયોગ સઁ એ વીર સ્વાધીનતા સેનાનીક વ્યક્તિત્વ કેં જાનવાક આવશ્યકતા હોયત। એહિ પોથીમે યાદવકે અનેક શાખા, યથા -: ઘોષનિ, કન્નોજહિયા, ગડેરી, મહરોઠ, મહરૌટ, દહિયાર, બડ્ગુઆર આ દેવહરિ આદિ(કૃષ્ણૌટ) છૈક। એ સમાજક ગોત્ર અત્રી અનેક પદવી વિશેષ કય ઘોષનિ યાદવકે મૂલ ૩૧૧ સંખ્યાઁ મેં ઉલ્લેખ ભેલ અછિ। જાહિમે ગોઈત કેર અન્ય પ્રભેદ -: બહુકુલિયા, ખુરા, બસિનપુરિયા, ગ્વાલારે, છજનૈત, મછડિયા આ સગહા થીક। સલ્હૈતા આ ગુરૂમૈતા ટાઇટિલ ઘોષનિ યાદવકે છૈન। આદરણીય રામલખન સલ્હૈતા કે પૂર્વજ સહરસા જિલાક સતોહિવારહા ગામક રહથિ। આત્મા સલ્હૈતા આ પરમાત્મા

𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒦𑒰𑒨𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰 𑓑𑓐𑓐-𑓑𑓒𑓕 𑒑𑒰𑒨 𑒔𑒩𑒰𑒥𑒨 𑒣𑒕𑒱𑒧 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒰𑓀𑒏𑒪𑒢𑒱। 𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒂 𑒣𑒩𑒞𑒲 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒜𑒹𑒩 𑒣𑒩𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒹 𑒑𑒻𑒫𑒰𑒩-𑒔𑒩𑒫𑒰𑒯 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒢𑒼𑒏𑒻𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒨 𑒪 𑒕𑒪𑒻𑒏। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒑 𑒮𑒰𑓀𑒜𑓃 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒏, 𑒍𑒞𑒨 𑒥𑒟𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒏𑒰𑒨𑒧 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒫𑒰𑒙𑒧𑒹 𑒑𑒰𑒄𑒏 𑒠𑒴𑒡-𑒠𑒯𑒲 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒣𑒱𑒨𑒻𑒞 𑒩𑒮𑒹 - 𑒩𑒮𑒹 𑓑𑓐𑓐-𑓑𑓒𑓕 𑒏𑒱𑒧𑒲० 𑒣𑒕𑒱𑒧𑒱𑒨𑒩 𑒢𑒯𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒦𑒲𑒛𑓃𑒏𑒨 𑒂𑒫𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒱𑒜𑓃𑒲 𑒮𑒿 𑒐𑒹𑒩𑒯𑒰 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒖𑒲 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 , 𑒋𑒯𑒳𑒏𑒰 𑒦𑒴𑒑𑒼𑒪𑒏 𑒣𑒴𑒥 𑒮𑒧𑒞𑒰 𑒂 𑒣𑒕𑒱𑒧 𑒮𑒳𑒑𑒩𑒫𑒹 𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒪𑒏𑒪 𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒰𑒨𑒲𑒞𑒱 𑒏𑒩𑒰𑒫𑒻 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒏𑒹 𑒮𑓂𑒫० 𑒏𑒧𑒪 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒠𑒩𑒫𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒩 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒣𑒩𑒾𑒝𑒲𑒏 𑒑𑒜𑓃𑒲 𑒮𑒿 𑒅𑒣𑒩𑒪 𑒬𑒱𑒫𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒏𑒹𑒩 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒩𑒰𑒫𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒢𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒍 𑒦𑒰𑒫-𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒱𑒖𑒲 𑒂 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒞𑒟𑒰 𑒠𑒹𑒬 𑒂𑒖𑒰𑒠 𑒏𑒩𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒩𑒰𑒯𑒢𑒲𑒨 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒏𑓂𑒭𑒱𑒣𑓂𑒞 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒥𑒞𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒨𑒰𑒮 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒖𑒢𑒻𑒞 𑒏𑒨𑒪𑒰𑒯 𑒁𑒕𑒱।𑒋𑒯𑒱 𑒫𑓀𑒬𑒫𑒵𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒳𑒩𑓂𑒮𑒲𑒢𑒰𑒧𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒐𑒰𑒢𑒠𑒰𑒢𑒲 𑒢𑒰𑒞𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒳𑒑𑒧 𑒂 𑒮𑓂𑒫𑒔𑓂𑒕 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒑𑒰𑒨 , 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 , 𑒠𑒴𑒡 𑒒𑒲 𑒥𑒹𑒔𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒢𑒯𑒩𑒲 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒹𑒿 𑒐𑒴𑒥 𑒡𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒑𑒹𑒪 । 𑒁𑒯𑒱𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒚𑒏𑒰𑒄 𑒮𑒾𑒫 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒾𑒪𑒢𑒱 , 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒩𑒒𑒳 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢 𑒮𑒳𑒐 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱।𑒑𑒾𑒣𑒰𑒪𑒢 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒖𑒹 𑒣𑒳𑒬𑓂𑒞𑒻𑒢𑒲 𑒩𑒯𑒻𑒢, 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒒𑒳𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒼𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒳𑒮𑒯𑒴 𑒂 𑒅𑒠𑒲 𑒠𑒴𑒑𑒼𑒙 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒯𑒼𑒄 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒣𑒻𑒒 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒐𑒴𑒥 𑒖𑒑𑒯 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒁𑒩𑒖𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒮𑒿 𑒏𑒹𑒮 𑒧𑒼𑒏𑒠𑒧𑒰' 𑒏 𑒙𑒏𑓂𑒏𑒩 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒯𑒰𑒄𑒏𑒼𑒩𑓂𑒙 𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒄 𑒕𑒻𑒢। 𑒫𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒠𑒼𑒮𑓂𑒞𑒲 𑒦' 𑒖𑒰𑒄 𑒕𑒻𑒢। 𑒧𑒳𑒮𑒯𑒴 𑒖𑒲𑒏 𑒞𑒲𑒢 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒬𑓁 𑒑𑒳𑒠𑒩, 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒂 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒪𑒰𑒪 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰 𑒡𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒦𑒰𑒪 𑒂 𑒂𑒩𑒼 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒥𑒜𑓃𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒱𑒧𑒱𑒞 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑 𑒥𑒰𑒿𑒙𑒏𑒱 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒩𑒼𑒣𑒙𑓂𑒙𑒰 𑒧𑒹𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯। 𑒑𑒴𑒠𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏𑒹 𑒕𑒼𑒙 𑒦𑒰𑒨𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒐𑒢 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒐𑒴𑒥 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒩𑒰𑒧𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒑𑒳𑒩𑓂𑒧𑒻𑒞𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑒏' 𑒫𑒰𑒠 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢' 𑒏 𑒢𑒹𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒐𑒢 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒻𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒥𑒢𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑒹 𑒍 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒲 𑒖𑓀𑒏𑒰 𑒥𑒼𑒪𑒔𑒰𑒪 𑒩𑒐𑒪𑒢𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒢𑒹𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫 𑒧𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒑𑒴𑒩𑓂𑒧𑒻𑒞𑒰 , 𑒮𑒳𑒩𑓂𑒨𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒯𑒱, 𑒮𑒳𑒥𑒼𑒡 𑒗𑒰, 𑒑𑒳𑒪𑒰𑒥𑒲 𑒮𑒼𑒢𑒰𑒩 , 𑒨𑒧𑒳𑒢𑒰 𑒮𑒯𑒱, 𑒖𑒲𑒫𑒹𑒫𑒲 𑒐𑒩𑒑𑒴

શ્રા ાામઉપ્પન ળીક છોટનાય ામક ૃષ્ણ સઉૈના , ળયક ૃષ્ણ સઉૈના શ્રાન્દોઉનમે એવં હુનક ૧૦ હાથક દન્તાવા હાથી પ્પુવ શ્રનાયિાન યઉવૈકાદેશ શ્રાળાદ કાાવયકે દૌડમે વાટિશિ સાકાા હનિક ઊહા માનૈત છઉેકા સન્ ૧૯૪૪ મે દયિાવાતી સઁ એક દનિ પૂાવ ાામઉપ્પન વાવૂક દાવાળા પા ાાત્ાકિ ૧૦ સ્વતંત્ાતા સેનાની નોળન કયકે સુતઉ ાહૈક , ૫૦૦ મીટા દુા સઁ શ્રંગ્ાેળ સપિાહિક ટા્યક ાોશની સઁ ૨ળોત ્હુઉકઉે । પહ્ના પા ગુાૂમૈના ળી મુસ્તૈળ ાહિ સપિાહીકે ઙાંટને ાહૈકા વસ્િતાા સઁ ળાનવાક ઉેઉ ૩પાોક્ત પોથી શ્રવશ્ય પઢાિએહમિ પુ્ાણ ળનતવ ગુાૂમૈના ક' વંશાવઊીક સંગાહ ાામશ્વઉ મંઙઉ શ્રા શ્રનન્ત ઊઉ કામત ળીક સંઘાષ શ્રા ળીવન ગાથાક વિૃદાવઊી દેઉ ગેઉ શ્રછિ વહિાો ગુાૂમૈના કે ૫૦ મૌળેમે કામત છઉનિ શ્રા નેપાઉમે સેહો દઘિવા શ્રા ાામપુાામે કામૈત ાહનિ હનિકા દૂઈ વેટા -: ાામનાાાયાણ શ્રા દેવનાાાયાણ ાહથનિ । કઉકત્તા સઁ મથિિઊિ' ક પથમ વા દોસા સ્નાતક નેઉ ાહથિ ાામનાાાયાણ વાવૂ , ળે નેતાળી સુભાષ યન્દ્ા વોસ કે સંગ ાીક પાાયિય વનાવૈયમે સક્ષઉ છઉાહ વાદમે મહાત્મા ગાંધી શ્રા ાાળેન્દ્ા પ્ાસાદળી સઁ ાીક સંવંધ વનઉ ાહઉનિ ૧૦વાષીય ભુવનેશ્વા ગુાૂમૈના કો હુઊાસપટ્ટી મધ્ય વદ્િયાઉય સઁ ાામ કટઉ પા મુળ્ળક્ષાપુામે ાામ વડકઙનિતા સઁ ઉખ્પિાશ્રોઉ ગેઉ ાહય । એક વૈકમે શ્રોતય મૈનેળા પદ પા હુનક કાકા ાહથનિ એક સંસ્થામે ાામ નૈ ઉખ્પિઉ ગેઉૈક ત઼ દોસા વદ્િયાઉયમે એમ૦ એ૦ પાસ એય એમ સાહેવ ૧૦૦ શ્રંકક સવાઉ દૈત પાીક્ષા ઉેઉનિ , શત-પ્ાતશિત ળાઁય પાીક્ષા મે પ્પડા ઊતઉાહ શ્રોતય શ્રો સંઘ શાપ્પામે શ્રાા એસ એસ કે પ્ાયાા-પ્ાસાામે ઊાગઉ ાહઉાહ દેશક શ્રાળાદી ઉેઉ શ્રપન સાવસ્વ ન્યૌછાવા કાયમે ળે યોગદાન હુનકા ઊેકનકિ નેઉ શ્રછિ, તાહકિ નાાતકે નવ પઢિકિ વય્યા - વય્યા એહિ પોથીક ૩પયોગતિા વુહતાહ્મ શુભકામના દૈત છીયૈન ળે હુનક પોથીક નવ સંસ્કાાણ શઘ્રિા હોય!

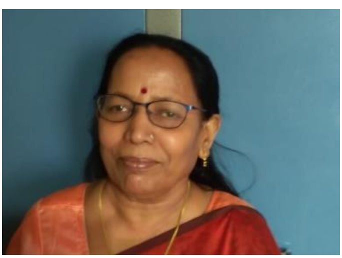
५

𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰- 𑒯𑒻𑒟𑒢𑒲

𑒯𑒧𑒩 𑒑𑒳𑒪𑒰𑒥 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒖𑒑𑒻𑒞 𑒐𑒴𑒥 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑒿 𑒧𑒢𑒐𑒹𑒣 𑒪𑒪 𑒐𑒹𑒞𑒧𑒹 𑒐𑒹𑒩𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒅𑒑 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒨। 𑒑𑒰𑒕 𑒖𑒯𑒢 𑒡𑒰𑒢𑒱 𑒣𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒿 𑒌 𑒥𑒹𑒩 𑒁𑒮𑒧𑒨𑒏𑒹 𑒥𑒩𑒐𑒰 𑒮𑒿 𑒂𑒡𑒰 𑒑𑒰𑒕𑒹 𑒮𑒳𑒐𑒰 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒐𑒳𑒪𑒥𑒰𑒞𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒞𑒱 𑒩𑒮𑒰𑒨𑒢𑒏𑒱 𑒏𑒲𑒙𑒢𑒰𑒬𑒏 𑒎𑒭𑒡𑒱 𑒂 𑒞𑒰𑒑𑒞𑒏𑒹 𑒠𑒫𑒰𑒃 𑒕𑒱𑒙𑒻𑒞 𑒠𑒼𑒯𑒩𑒾𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒨। 𑒠𑒪𑒯𑒢 𑒣𑒾𑒡 𑒮𑒑𑒩 𑒥𑒰𑒡𑒧𑒹 𑒣𑒲𑒨𑒩 𑒣𑒰𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒂 𑒕𑒱𑒧𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑒞𑒾𑒕𑒹। 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒁𑒑𑒻𑒞 - 𑒮𑒧𑒻𑒞 𑒧𑒾𑒮𑒧 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒮𑒳𑒩 𑒖𑒑𑒖𑒑𑒰𑒃 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒕𑒼𑒯𑒻𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲 𑒞𑒼𑒩𑒪𑒏। 𑒧𑒻𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒏𑒰𑒞𑒏 𑒐𑒹𑒞 𑒏𑒨𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒕𑒞𑒰𑒫𑒰 𑒧𑒼𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒳𑒁𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒻। 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩𑒥𑒰𑒩𑒲 𑒦𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒢𑒲𑒯𑒩 𑒮𑒿 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒖𑒾𑒢 𑒥𑒢𑒱 𑒁𑒢𑒯𑒪𑒯𑒹 𑒥𑒢𑓂𑒢𑒱 - 𑒥𑒢𑓂𑒢𑒱 𑒏𑒢𑒻𑒞𑒰𑒮𑒹 𑒑𑒳𑒪𑒰𑒥𑒼𑒏 𑒔𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒮𑒥𑒙𑒰 𑒯𑒳𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻 𑒞𑒩𑒤𑒴 𑒣𑒩 𑒞𑒾𑒪𑒏𑒹 𑒂𑒬𑓂𑒔𑒩𑓂𑒨 𑒣𑒩 𑒕𑒲𑒧𑒲 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒑𑒮𑒱𑒯𑒰𑒞𑒏𑒹। 𑒖𑒐𑒢 𑒮𑒧𑒳𑒔𑒰 𑒏𑒼𑒪𑒰𑒏 𑒖𑒖𑒰𑒞 𑒮𑒱𑒧𑒙𑒰 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒞𑒿 𑒮𑒥 𑒧𑒳𑒮𑒯𑒩𑒢𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒡𑒰𑒪𑒻𑒢 𑒏𑒻𑒿 𑒮𑒳𑒢 𑒮𑒿 𑒦𑒩𑒢𑒹 𑒂 𑒁𑒠𑒯𑒰 𑒕𑒱𑒙𑒰𑒏 𑒮𑒳𑒢 𑒏𑒹 𑒠𑒴𑒑𑒰𑒧 𑒏𑒴𑒩𑒲 𑒪𑒑𑒾𑒢 𑒯𑒰𑒣𑓂𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏' 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻𑒏। 𑒏𑒞𑒥𑒼 𑒏𑒯𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒻 𑒯𑒻𑒟𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒖𑒼𑒏 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒲, 𑒮𑒨𑒯 𑒠' 𑒠𑒱𑒁 𑒂 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒜𑓃𑒹𑒩𑒲 𑒁𑒯𑒰𑓀 𑒮𑒼𑒪𑒯𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒪' 𑒖𑒰𑒅। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒻 𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒪𑒏𑒻! 𑒥𑒹𑒩𑒰𑒥𑒹𑒩𑒲 𑒮𑒥𑒏𑒹 𑒩𑒨𑒯 𑒜𑓃𑒰।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒼𑒩𑒰𑒪𑒱𑒮𑒞𑒰𑒤𑒫𑒱𑒠𑒱𑒯𑒰𑒑𑒧𑒰𑒪𑒱𑒨𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒𑓗.𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝- 𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱𑒬𑒱𑒐𑒰 (𑒡𑒹𑒣-𑓒𑓓)



𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝 (𑓑𑓙𑓖𑓐-), 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 - 𑒋𑒧. 𑒋., 𑒢𑒻𑒯𑒩- 𑒐𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩, 𑒠𑒩𑒦𑒓𑓂𑒑𑒰, 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩- 𑒑𑒼𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒩𑒲 (𑒫𑒪𑒯𑒰), 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮- 𑒩𑒰𑒿𑒔𑒲, 𑒗𑒰𑒩𑒐𑒝𑓂𑒛 𑒗𑒰𑒩𑒐𑓀𑒛 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒥𑒰𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒳𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒣𑒩𑒱𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰 𑒣𑒠𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒠𑒮𑒿 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒪𑒹𑒐𑒢।

𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱𑒬𑒱𑒐𑒰 (𑒦𑒰𑒑- 𑓒𑓓)

(𑒧𑒴𑒪 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲- 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒲𑒨 𑒖𑒱𑒞𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒩𑓂𑒝, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝)

𑒏𑒟𑒰 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱:

𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒮 𑒣𑒰𑓀𑒔 𑒮𑒰𑒪 𑒞𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒏𑒰𑒮𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒠𑒝𑓂𑒛 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒬 𑒦𑒹𑒖𑒥𑒰 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒋𑒏𑒩 𑒤𑒪𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒍 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 𑒪𑒼𑒏 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒩𑒧𑓂𑒦𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒪𑒹𑒐𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒋𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒪𑒰𑒯 𑒠𑒻𑒞 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒢𑒧 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒂 𑒚𑒼𑒩 𑒣𑒩 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒰𑒢 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒪𑒢 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒫𑒱𑒠𑒰𑒃 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱।

𑒂𑒥 𑒂𑒑𑒴:

𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒰𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒏𑒹 𑒩𑒰𑒖 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒮𑒰𑒠 𑒁𑒞𑒳𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣! 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒣𑒳𑒪 𑒌𑒬𑓂𑒫𑒩𑓂𑒨𑒰! 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒏𑒳𑒬𑒪 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒏𑒹 𑒨𑒬 𑒡𑓂𑒫𑒖! 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 𑒏𑒹 𑒫𑒏𑓂𑒭 𑒣𑒩 𑒣𑒻𑒩 𑒩𑒰𑒐𑒱! 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒞𑒵𑒞 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒞𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒅𑒢𑓂𑒢𑒞 𑒏𑒋𑒢𑒹 𑒫𑒻𑒦𑒫 𑒏𑒹 𑒨𑒬𑒼𑒑𑒰𑒢 𑒖𑒣𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪।𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒹𑓀 𑒩𑒯𑒨 𑒫𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒔𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒹 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫 𑒏𑒹 𑒢𑒏𑒰𑒩𑒻𑒞 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒯 𑒧𑒹𑓀 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒳𑒪 𑒖𑒪 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒧𑒲𑒢 𑒮𑒢 𑒕𑒙𑒣𑒙𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒩𑒞𑓂𑒢-𑒧𑒰𑒝𑒱𑒏𑓂𑒨-𑒯𑒲𑒩𑒰-𑒮𑒼𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒥𑒢𑒪 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒁𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒩𑓂𑒨𑓀𑒏 𑒣𑒩 𑒍 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒮 𑒍𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒏𑒩𑒫𑒙 𑒥𑒠𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑓂𑒩𑒠𑒨 𑒧𑒹𑓀 𑒁𑓀𑒏𑒱𑒞 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲𑒏 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒰𑒪𑒰𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒂 𑒅𑒠𑓂𑒫𑒱𑒑𑓂𑒢𑒞𑒰 𑒮𑒿 𑒫𑓂𑒨𑒑𑓂𑒩 𑒦𑓄 𑒧𑒼𑒢𑒹 𑒧𑒼𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯।

𑒄𑒩𑓂𑒭𑓂𑒨𑒰 𑒮𑒿 𑒖𑒩𑒻𑒞 𑒢𑒢𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒄 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒯𑒹𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒹 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲! 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒨𑒮𑒲!𑒍𑒯𑒱 𑒢𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒹𑓀 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒧𑒏𑓂𑒭 𑒢𑒢𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏𑓄 𑒎𑒞𑒲𑒯। 𑒍 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏𑓄 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒞𑒲𑒯!𑒢𑒢𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒾𑒞𑒱𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒯𑒹𑒖 𑒏𑒩𑓄 𑒪𑒰𑒑𑒪𑒟𑒱।

𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒮 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒁𑒧𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒮𑒿 𑒡𑒩𑒰 𑒡𑒰𑒧 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒂𑒨𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒿 𑒁𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒫𑒱𑒡𑒫𑒰 𑒏 𑒥𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳𑒯𑒲𑒢 𑒏𑒣𑒰𑒩 𑒮𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒮𑒱𑓀𑒯𑒰𑒮𑒢 𑒂𑒃-𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒣𑒩 𑒮𑒱𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩-𑒣𑒳𑒩𑒼𑒯𑒱𑒞, 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒭𑒠 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒖𑒰 𑒮𑒥 𑒏𑒹 𑒮𑒥 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱

𑒅𑒠𑒰𑒮𑒲𑒢𑒞𑒰 𑒣𑒩 𑒂𑒬𑓂𑒔𑒩𑓂𑒨𑒔𑒏𑒱𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 - ' 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒮𑒠𑒐𑒱𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒧𑒹𑒞 𑒦𑒴𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒹 𑒬𑒰𑒮𑒢 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒪𑒑𑓂𑒢 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒟𑒰𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱, 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒩𑒰𑒧 𑒪𑒹𑒥𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱।

𑒇𑒭𑒱-𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒞 𑒁𑒕𑒱 - ' 𑒂𑒃 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒔𑒩𑓂𑒨 𑒂 𑒒𑒩𑒹𑒪𑒴𑒣𑒢𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒠𑓂𑒫𑓀𑒠𑓂𑒫 𑒁𑒕𑒱'।

𑒏𑒳𑒪 𑒣𑒳𑒩𑒼𑒯𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒮𑒼𑒔𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 - 𑒂𑒃 𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒦𑒰𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒹 𑒁𑒮𑒑𑒩𑒳𑒂 𑒢𑒲𑒩𑒮 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒣𑒩𑒹𑒬𑒰𑒢 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱' - 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱? 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒏𑒱𑒢𑒏𑒼। 𑒞𑒟𑒰𑒣𑒱 𑒍 𑒮𑒦 𑒮𑒼𑒔𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒂𑒩𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒥 𑒢𑒲𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒮𑒳𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒿 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒐𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒩𑓂𑒟 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒟 𑒐𑒣𑒰𑒥𑒟𑒱!

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒖𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒼𑒔𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 - ' 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒧𑒹 𑒏𑒳𑒢𑒼 𑒁𑒪𑒦𑓂𑒨 𑒮𑒾𑒢𑓂𑒠𑒩𑓂𑒨 𑒦𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒼𑒨 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒥 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒩𑓂𑒟𑓂𑒨 𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒁𑒕𑒱; 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒠𑒱𑒢-𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒩𑒯𑒰𑒑𑓂𑒢𑒱 𑒧𑒹 𑒖𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱।

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒥 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒠𑒳𑓁𑒐 𑒧𑒹 𑒠𑒳𑓁𑒐𑒲 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒥 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒮𑒳𑒐𑒲 𑒩𑒯𑒟𑒱, 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒏𑒹 𑒮𑒳𑒐 𑒏𑒹 𑒂𑒢𑓀𑒠 𑒪𑒹𑒟𑒱। 𑒖𑒐𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒮𑒠𑒐𑒱𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒖𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱, 𑒞𑒐𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒖𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒠𑒳𑓁𑒐 𑒮𑒧 𑒠𑒳𑓁𑒐𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒟𑒱!

𑒂𑒃 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒰𑒮𑒢 𑒮𑒳𑒬𑒼𑒦𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱, 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒢 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒧𑒹 𑒕𑒲 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒥 𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒩𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒳𑒏𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒗𑒴𑒚-𑒧𑒴𑒚 𑒏𑒹 𑒮𑒳𑒐𑒠 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒰𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒟𑒰𑒏𑒪 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒰𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒹 𑒦𑒩𑒪 𑒂𑒪𑒮𑓂𑒨 𑒂 𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒹 𑒂𑒨𑒪 𑒅𑒠𑒰𑒮𑒲𑒢𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒍 𑒢𑒳𑒏𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒟𑒱 𑒔𑓀𑒠𑒢 𑒧𑒹 𑒏𑒣𑒴𑒩 𑒏𑒹 𑒁𑒫𑒡𑒱 𑒁𑓀𑒬 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒏𑒯𑒱 𑒏𑒱𑒮, 𑒋𑒏 𑒗𑒴𑒚 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒣𑒢𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒥𑒞𑒰।

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒐𑒢𑒼 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒫𑒱𑒩𑒯 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒥𑒹𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒑𑒪𑒞𑒲 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪, 𑒖𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑒿 𑒍 𑒏𑒞𑒥𑒯𑒳 𑒢𑒳𑒏𑒾𑒪𑒟𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒰 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒁𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱

𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒮𑒿𑒮 𑒩𑒳𑒏𑒰𑒨𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪।
" 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒧𑒼𑒢 𑒂 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒱𑒭𑓂𑒏 𑒋𑒐𑒢 𑒁𑒮𑓂𑒫𑒮𑓂𑒟 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒢, 𑒞𑒹𑒿 𑒫𑓂𑒨𑒩𑓂𑒟 𑒏𑒭𑓂𑒙 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒴, 𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒪 𑒫𑒢 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒝 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒍 " - 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢 𑒂𑒧𑒰𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱।
𑒄 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒞 𑒩𑒰𑒖𑒰 "𑒫𑒢 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒝 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲" 𑒄 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒧𑒯𑒪 𑒮𑒿𑒮 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯।
𑒯𑒳𑒢𑒏𑒼 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒬𑒰𑓀𑒞𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒹𑒪𑒢𑒱, 𑒞𑒹𑒿 𑒍 𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒒𑒳𑒧𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒁𑒬𑓂𑒫 𑒣𑒩 𑒮𑒫𑒰𑒩 𑒬𑒯𑒩 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒏 𑒂𑒢𑓀𑒠 𑒪𑒹𑒥𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑒯𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒢𑒱𑒏𑒱𑒙𑒮𑓂𑒟 𑒫𑒢 𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒫𑒢 𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒍 𑒞𑒰𑒪 𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒩 𑒞𑒴𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒿𑒮 𑒞𑒢𑓂𑒫𑓀𑒑𑒲 𑒮𑒾𑓀𑒠𑒩𑓂𑒨𑒧𑒨𑒲 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒥𑒢𑒰𑒫𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯।𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒥𑒢𑒹𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒛𑒴𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒹 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒩𑒰𑒖𑒰।
𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒁𑒟𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒞𑒰𑒪 𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒩 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒳𑒩𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒧𑒑𑓂𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒱 𑒦𑒰𑒫 𑒫𑒱𑒯𑓂𑒫𑒪 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒋𑒏-𑒋𑒏 𑒁𑓀𑒑 𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒳𑒧𑓂𑒥𑒢 𑒪𑒹𑒥𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯। 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒳𑒡𑒱-𑒥𑒳𑒡𑒱 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒱 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒰𑒪 𑒡𑒩𑒱 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒁𑓀𑒑-𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑓀𑒑 𑒏𑒹 𑒔𑒳𑒧𑓂𑒥𑒢 𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒐𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒨𑒪 𑒖𑒹 𑒄 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒁𑒕𑒱! 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒢𑒯𑒱! 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒞𑒨 𑒕𑒟𑒱 𑒋𑒞𑒨!𑒞𑒐𑒢 𑒎𑒩 𑒅𑒠𑒰𑒮 𑒦' 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯!𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒮𑒿 𑒢𑒼𑒩 𑒥𑒯𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪!𑒍 𑒎𑒩 𑒫𑒱𑒩𑒯 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒪𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒫𑓂𑒨𑒟𑒱𑒞 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒮𑒿 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒼𑒢 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒏𑒩𑓄 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯।
- - -

𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒢 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒲𑒁𑒧𑒰𑒫𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒩𑒰𑒞𑒱! 𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒧𑒹 𑒪𑒣𑒙𑒰𑒨𑒪! 𑒮𑒰𑒿𑒣 𑒮𑒢 𑒡𑒲𑒩𑒹-𑒡𑒲𑒩𑒹 𑒡𑒩𑒞𑒲 𑒣𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒻𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪! 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒯𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒏𑒹 𑒧𑒢𑒼𑒯𑒩 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒫𑒱𑒯𑒲𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒏𑒹 𑒄 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒪 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒑𑒱𑒢 𑒛𑒮𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒲𑒯 𑒪𑒣 𑒪𑒣𑒰𑒃𑒞 𑒥𑒜𑓃𑒪 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒯𑒼𑒨। 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒪

𑒏𑒰𑒪𑒱𑒧𑒰 𑒏𑒹 𑒒𑒼𑒩 𑒁𑓀𑒡𑒏𑒰𑒩 𑒩𑒴𑒣𑒲 𑒫𑒻𑒯𑒢 𑒔𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒩𑒯𑒰𑒑𑓂𑒢𑒱 𑒧𑒹 𑒖𑒩𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒞𑒧 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒿𑒮 𑒥𑒕𑒱𑒩𑒰 𑒁𑒞𑓂𑒨𑓀𑒞 𑒠𑒴𑒩 𑒖𑒰𑒮 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱, 𑒋𑒯𑒱 𑒦𑒪 𑒅𑒔𑒱𑒞-𑒁𑒢𑒳𑒔𑒱𑒞, 𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨-𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒍 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏𑒮 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒩𑒐𑒞𑒟𑒱! 𑒂𑒃 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒔𑒰𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒁𑒣𑒢 𑒔𑒰𑒢𑒏 𑒞𑒪𑒰𑒬 𑒧𑒹 𑒬𑒴𑒢𑓂𑒨 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒠𑒱𑒯𑒹 𑒠𑒮𑒱 𑒟𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒞𑒧 𑒏𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒫𑒱 𑒫𑒹𑒠𑒢𑒰 𑒮𑒮 𑒫𑒱𑒠𑒑𑓂𑒡 𑒁𑒬𑓂𑒩𑒳𑒣𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒂𑒿𑒔𑒩 𑒪𑒯𑒩𑒰𑒥𑒻𑒞, 𑒫𑒰𑒞𑒰𑒫𑒩𑒝 𑒧𑒹 𑒮𑒱𑒯𑒩𑒢 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞, 𑒍 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒏 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒧𑒹 𑒦𑒨 𑒣𑒮𑒰𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯।

𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒩𑒖𑒢𑒲 𑒏𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒮𑒮 𑒏𑒲 𑒏𑒳𑒢𑒼 𑒁𑒪𑒑 𑒕𑒪? 𑒍𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒼𑒚𑒲 𑒧𑒹 𑒮𑒮𑒱𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪! 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒧 𑒣𑒩𑓂𑒨𑓀𑒏 𑒣𑒩 𑒁𑒡𑒪𑒹𑒙𑒪 𑒮𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒢𑒯𑒱𑒩𑒻𑒞 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒢𑒱𑒧𑒑𑓂𑒢 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒍 𑒧𑒼𑒢 𑒧𑒹 𑒏𑒲 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒏𑒢𑒱𑒏𑒼 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪। 𑒦𑒪𑒰 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒰 𑒏𑒯𑒞𑒟𑒱 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒿𑒮! 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒠𑒳𑒐, 𑒯𑒵𑒠𑒨𑒏 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒰 𑒩𑒖𑒢𑒲 𑒏𑒹 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒨 𑒂 𑒖𑒰𑒢𑒨 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱!𑒞𑒣𑓂𑒨𑒢 𑒏𑒹 𑒫𑒳𑒯𑒞 ! 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒢𑒱𑒏𑒙 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒮𑒳𑒯𑒵𑒠 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒿𑒮 𑒍 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒣𑒱𑒣𑒰𑒮𑒰 𑒮𑒿𑒮 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒳𑒪 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒵𑒠𑒨𑒏 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒮 𑒮𑒏𑒞𑒟𑒱!

𑒏𑓂𑒩𑒧𑒬𑓁

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒𑓘𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨-𑒧𑒼𑒙𑒩𑒮𑒰𑒃𑒏𑒱𑒪



𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨
𑒧𑒼𑒙𑒩𑒮𑒰𑒃𑒏𑒱𑒪

𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒻𑒟, 𑒢𑒰𑒍𑓀 𑒕𑒢𑒱 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩। 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒱𑒨𑒢𑒱। 𑒕𑒚𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒮𑒿 𑒑𑓂𑒨𑒰𑒩𑒯𑒧𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒡𑒩𑒱 𑒯𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒪𑒾𑓀। 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏 𑒒𑒩 𑒢𑒩𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒖𑒰𑒩 𑒂 𑒯𑒧𑒩 𑒒𑒩 𑒮𑒣𑒳𑒂। 𑒧𑒻𑒙𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒲𑒩𑓂𑒝 𑒦𑒹𑒪𑒰 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒂𑒑𑒰𑒿𑒏 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒃𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒍 𑒁𑒧𑒲𑒩 𑒥𑒰𑒣𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒯𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒲 𑒏𑒾𑒪𑒹𑒖𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒍𑓀 𑒪𑒱𑒐𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒔𑒴𑒿𑒏𑒱 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒕𑒼𑒙-𑒕𑒲𑒢 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒕𑒪𑒰 𑒞𑒿𑒋 𑒧𑒡𑒳𑒫𑒢𑒲, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒫𑒰 𑒂𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒬𑒯𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒋𑒥𑒮𑒿 𑒁𑒮𑒏𑓂𑒭𑒧 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒁𑒮𑒏𑓂𑒭𑒧𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒐𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒥। 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒲 𑒏𑒾𑒪𑒹𑒖 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒒𑒩𑒮𑒿 𑒕𑒁-𑒮𑒰𑒞 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩𑒏 𑒠𑒴𑒩𑒲𑒣𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿𑒋

𑒮𑒰𑒃𑒏𑒱𑒪𑒮𑒿 𑒥𑒰 𑒣𑒋𑒩𑒼 𑒒𑒩𑒼𑒮𑒿 𑒥𑒩𑓂𑒑 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲।

𑒃𑒢𑓂𑒙𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒃𑓀𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒩𑒱𑓀𑒑 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒃𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒥𑓀𑒑𑒪𑒾𑒩 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒍𑒞𑒋𑒮𑒿 𑒮𑒱𑒫𑒱𑒪 𑒃𑓀𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒩𑒱𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒥𑒲.𑒙𑒹𑒏. 𑒏𑒩𑒱 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒪𑒰। 𑒣𑒰𑒃 𑒏𑒧𑒰 𑒏𑓄 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒴 𑒙𑒰𑒪 𑒪𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢। 𑒯𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒲 𑒏𑒾𑒪𑒹𑒖𑒮𑒿 𑒥𑒲.𑒋𑒮-𑒮𑒲. 𑒣𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒥𑒛𑓃 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒾 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒯𑒪 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒋 𑒨𑒳𑒑𑒧𑒹 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒦𑒹𑒙𑒥 𑒂𑒮𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲 𑒦𑒹𑒙𑒥 𑒧𑒼𑒬𑓂𑒏𑒱𑒪। 𑒟𑒰𑒏𑒱-𑒯𑒰𑒩𑒱 𑒐𑒹𑒞𑒲-𑒑ृ𑒯𑒮𑓂𑒟𑒲 𑒏𑓄 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒳𑒖𑒩 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒾। 𑒧𑒰𑒋-𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒱𑒫𑓀𑒑𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒟।

𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑒰𑒃𑒥𑒪𑒰 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢 𑒂 𑒍𑒯𑒼 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒼𑒖𑒲 𑒞𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒰𑒃 𑒏𑒧𑒹𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒬𑒯𑒩𑒏 𑒣𑒰𑒙𑒪𑒱𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒏𑒰𑒪𑒼𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒢 𑒧𑒯𑒪𑒰 𑒧𑒏𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒾𑒪𑒻𑒟। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒻𑒢। 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒥𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒠 𑒣𑒚𑒰 𑒏𑓄 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒖𑒰 𑒪𑒃 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒂𑒥 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒹𑒢 𑒞𑒿𑒋 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒩𑒱 𑒏𑓄 𑒥𑒖𑒰 𑒪𑒃 𑒕𑒻𑒟।

𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒼𑒞𑒲𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒠𑒱𑒢 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳 𑒢𑒩𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏𑒰 𑒕𑒟𑒱𑒢 𑒂 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒁𑒧𑒱𑒞 𑒛𑒹𑒫𑒜𑓃 𑒏𑒾𑒪𑒹𑒖, 𑒒𑒼𑒒𑒩𑒛𑒲𑒯𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒹𑒏𑓂𑒔𑒩𑒩। 𑒞𑒿𑒋 𑒍 𑒮𑒦 𑒨𑒰𑒢𑒲 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒁𑒧𑒱𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒿𑒋 𑒣𑒼𑒞𑒲𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒠𑒱𑒢 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒧𑒢𑒾𑒪𑒐𑒱𑒢।

𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒢𑒾𑒞-𑒯𑒏𑒰𑒩 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒥𑒹𑒮 𑒡𑒰𑒧-𑒡𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒕𑒹𑒪𑒃। 𑒩𑒯𑒥𑒼 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒢𑒹 𑒏𑒩𑒞, 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢 𑒔𑒲𑒖𑒏 𑒏𑒧𑒲 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒻𑒢। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒟 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒃𑓀𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒩, 𑒖𑒹𑒚𑒏𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒂 𑒖𑒹𑒚𑒏𑒲 𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳 𑒛ॉ𑒏𑓂𑒙𑒩, 𑒕𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒰 (𑒖𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒠𑒱𑒢 𑒕𑒹𑒪𑒻) 𑒁𑓀𑒑𑒲𑒦𑒴𑒞 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒪𑒹𑒏𑓂𑒔𑒩𑒩 𑒂 𑒕𑒼𑒙𑒏𑒲 𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏𑒰। 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒥𑒹𑒮 𑒮𑒳𑒐𑒲-𑒮𑒧𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒕𑒻𑒢। 𑒯𑒿 𑒞𑒿 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒾 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒼𑒞𑒲𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒠𑒱𑒢 𑒕𑒪।

𑒮𑒰𑒿𑒗𑒏 𑒕𑒁 𑒥𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒰𑒃𑒏𑒱𑒪𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒪𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒾। 𑒥𑒲𑒮-𑒥𑒰𑒃𑒮𑒙𑒰 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒔𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲, 𑒮𑒰𑒋-𑒮𑒥𑒰-𑒮𑒰𑒋 𑒧𑒼𑒙𑒩𑒮𑒰𑒃𑒏𑒱𑒪 𑒂 𑒠𑒮-𑒥𑒰𑒩𑒯𑒙𑒰 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒙𑒲

𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒋। 𑒯𑒧𑒯𑒲 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒩𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒃𑒏𑒱𑒪𑒮𑒿 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒲। 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒂 𑒋𑒏 𑒑𑒼𑒙𑒰 𑒂𑒍𑒩, 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒱𑒌𑒢, 𑒑𑒹𑒙𑒣𑒩 𑒁𑒞𑒱𑒟𑒱 𑒪𑒼𑒏𑒻𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢। 𑒯𑒧 𑒮𑒰𑒃𑒏𑒱𑒪 𑒐𑒛𑓃𑒰 𑒏𑓄 𑒑𑒹𑒙 𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒾𑓀 𑒏𑒱 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢, 𑒍 𑒥𑒖𑒪𑒰-

“𑒦𑒰𑒃, 𑒂𑒥𑒯! 𑒂𑒥𑒯!! 𑒞𑒼 𑒒𑒩𑒫𑒰𑒪𑒲 𑒦𑓄 𑒏𑓄 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒋𑒪𑒯 𑒯𑒹𑒢।“

𑒄 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒍 𑒦𑒩𑒱𑒣𑒰𑒿𑒖𑒧𑒹 𑒣𑒏𑒻𑒛𑓃 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒑𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒪𑒑𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒻𑒟। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒮𑒳𑒠𑒰𑒧𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒑𑒾𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢। 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒮𑒖𑓂𑒖𑒢 𑒕𑒪𑒰, 𑒍 𑒢𑒱𑒔𑓂𑒔𑒰𑒮𑒿 𑒆𑒣𑒩 𑒡𑒩𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒟। 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒑𑒹-𑒥𑒑𑒹 𑒞𑒹𑒯𑒢𑒹 𑒮𑒢 𑒩𑒯𑒋। 𑒧𑒰𑒧𑒴𑒪𑒲 𑒡𑒼𑒞𑒲𑒣𑒩 𑒧𑒰𑒧𑒴𑒪𑒲 𑒏𑒳𑒩𑒞𑒰। 𑒣𑒻𑒩𑒧𑒹 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒐𑒱𑒨𑒪𑒯𑒰 𑒯𑒫𑒰𑒃 𑒔𑒣𑓂𑒣𑒪, 𑒮𑒫𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒍𑒣𑒩 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒮𑒰𑒃𑒏𑒱𑒪। 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒱 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒖𑒹 𑒮𑒖𑓂𑒖𑒢 𑒩𑒯𑒻𑒟, 𑒧𑒯𑒑 𑒮𑒴𑒙-𑒥𑒴𑒙 𑒣𑒯𑒱𑒩𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒡𑒩𑒧𑒰𑒑𑒞𑒲 𑒣𑒳𑒕𑒴 𑒞𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒰𑒖𑒼 𑒯𑒳𑒁𑒋।

𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒥𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒏𑒩𑒥𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒪𑒐𑒱𑒢-

“𑒮𑒧𑒻𑒡, 𑒄 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒲𑒞 𑒕𑒻𑒟, 𑒪𑓀𑒑𑒼𑒙𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒲𑒞 𑒢𑒢𑓂𑒠𑒖𑒲। 𑒕𑒚𑒰𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒙𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒡𑒩𑒱 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒪𑒾𑓀।“

𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒯𑒰𑒟 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒱𑒮 𑒞𑒏𑒻𑒞 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒥𑒖𑒪𑒰-

“𑒦𑒰𑒨, 𑒄 𑒢𑒫𑒏𑒰 𑒮𑒧𑒻𑒡 𑒦𑒹𑒪𑒰, 𑒞𑓂𑒩𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒥𑒴। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒪𑒏𑒮𑒿 𑒥𑒾𑒂𑒏 𑒥𑒱𑒂𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒣𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒹𑒢। 𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒙𑒰𑒙𑒰𑒧𑒹 𑒃𑓀𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒩 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒞𑓂𑒩𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒑𑒰𑒿𑒡𑒲 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒮𑒩। 𑒮𑒦 𑒥𑒰𑒞-𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒣𑒙𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒿𑒋 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒕𑒯।“

𑒯𑒧 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀-

“𑒮𑒋𑒯 𑒞𑒿। 𑒑𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒖𑒿 𑒥𑒰𑒞-𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞।“

𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-

“𑒋𑒯𑒢𑒼 𑒏𑒯𑒲𑓀 𑒢𑒃 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒯।“

𑒣𑒳𑒕𑒪𑒨𑒻𑒢-

“𑒥𑒾𑒂 𑒥𑒳𑒔𑓂𑒔𑒲𑒏 𑒋𑒧.𑒋. 𑒤𑒰𑒃𑒢𑒪 𑒞𑒿 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒋𑒞 𑒏𑒢𑒱?”

શ્યામળી કહૈઉન-

“હઁ-હઁ!! વ઼ીમ્મા શ્રુસ્ટ ક્ળાસસઁ એમ્.એ પાસ કેઉક હૈના વશ્રિાહ પંચમીકેઁ વશ્રિાહક દનિ ોય઼ શ્રછા ગામેસઁ વશ્રિાહ કમ્વા“

હમ્મા મુહસઁ વળા ગેઉ-

“વ઼ાહ! શ્રિ ઉ઼ત્ોમા“

ત્મઉિક વાવૂ હમ્મા પુછઉૈથ-

“શ્રપનેકેઁ વેટા નહિ શ્રછિ કી?”

હમ્મા હુનકમ્ વાોક કોની શ્રમ્થે નર ઉાગઉ હમ હુનકા મુઁહ દસિ વકમ્-વકમ્ ોાકએ ઉાગઉૈ

શ્યામળી વળઉા-

“સે વાો કણિક પુછઉ઼ૈન, સમૈયા શ્રોના, જાય઼કેઁ વેટા નહિ છૈન દૂટા વેટીએ ટા છૈના“

ત્મઉિક વાવૂ વળઉા-

“સુશ્રાશ્ો શ્રહાઁક મીો સામ્કઉિપમ્ યઢ઼ૈ છૈથા ય઼ૌ હમ શ્રપના ગામમે દેખૈ છી, ળેકમ્ા ને વસડ ઉઉ ઘમ્ાડ઼ી છૈ શ્રા ને પ્યામ ઉઉ ઘમ્મે એક માસક વ઼ૂોાો છૈ, સેહો શ્રપના વેટાક વશ્રિાહમે વેટીવઉાસઁ દહેળમે મોટમ્સામ્કઉિ ઉર છૈ વેટા ો દઉિઉી, પંળાવ, કઉકત્ોા પ્યટૈ છૈ શ્રા વાપ મોટમ્સામ્કઉિપમ્ યઢ઼કિડ ટોમ્વી કમૈ છથ઼િ“

હમ સોચએ ઉાગઉૈ, હમ્મો ગામમે તઁ વેટાવઉા સજા સએહ કમૈએ મુદા વળઉૈ કછુિ નહિ, ચુપ્પે મ્હઉૈ

શ્રપન મંોવ્ય઼ દનિોમ્ાઉિસત્ાઙડ઼વ઼દિહાઙામાઉિ઼યોમ **પમ્ પઙાઉ**

𑓒.𑓖𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪- 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)



𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

'𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰' 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒕𑒣𑒥 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒦𑒹𑒪 '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢' 𑒧𑒹, 𑒖𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒙𑒧𑒹 𑒕𑒣𑒥 𑒥𑒢𑓂𑒠 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒲𑒛𑒲𑒋𑒤 𑒧𑒹 𑒄-𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒯𑒳𑒁𑒨 𑒪𑒑𑒪 𑒂 𑒤𑒹𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒢𑓂𑒠 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒞𑒹𑒿 '𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰' 𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒣𑒥 𑒄-𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒋𑒥 𑒥𑒢𑓂𑒠 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒯𑒲 𑒂𑒪𑒼𑒏𑒧𑒹 𑒄 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒄-𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱- 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏

𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑒛𑓃𑒰𑒫

𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒌𑒑𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒋𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒩𑒰𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒑𑒴-𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒮𑓀𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒯𑒳𑒁 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒠𑒴 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒼 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒰𑒔𑒰𑒩𑒧𑒰𑒧𑒏 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒏𑒼𑒝𑒧𑒹 𑒠𑒴𑒢𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢𑓂𑒯𑒹। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱। 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩, 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲। 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒦 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒙𑒥𑒻𑒞

સુવ઼ાસિની હિમ્મતલાલક સમ્પન્ન પરિવ઼ાર દેખિ ઉભાવ઼ણોન્મુખ સેહો ભેલી। હેવો કેના ને કરતિથ! પતિ વિ઼હીન હિમ્મતલાલક માએકેઁ સેહો દેખલી આ અપન પતિ વિ઼હીન માએકેઁ સેહો દેખિ રહલ છલી। તૈસંગ વાલ-વચ્ચાસઁ લઽ કઽ વુઢ઼ ધરિક જે પરિવ઼ારક શાન્તપ્રાયિ઼તા હોઇએ તેકરો હિમ્મતલાલક પરિવ઼ારમે દેખયિ઼ ચુકલ છલી।

ઇમ્હર, નાચારમાણકેઁ વિ઼ચિતૈક અનેકો કારણમે એકટા કારણ ઈહો છલૈન જે અપનો પરિવ઼ારક ઇતિહાસ સોહ્હેમે અછિ આ હિમ્મતલાલક સેહો અછિ઼, મુદા ઇતિહાસક ક્રમ એહેન સન જે જેના દુનૂ પરિવ઼ાર દૂ ધ્રુવ઼સઁ યાત્રા કરૈત હુઅએ। યાત્રા જે જેતએ કરૈત હુઅએ મુદા હિમ્મતલાલક પરિવ઼ાર દેખિ નાચારમાણક મન અપન પરિવ઼ારક પ્રતિ દુદુઆ જૂર રહલ છલૈન। દુદુએવો કેના ને કરતિન઼! જૈઠામ હિમ્મતલાલ દુનૂ પરાણી અપનો આ અપન પરિવ઼ારો લ જેના કમાન રહૈ છૈથ તહિના વચ્ચાસઁ વુઢ઼ ધરિ સેહો તીર-કમાન નેને તૈય઼ાર રહતિ છન્હિ।

ભુવ઼નેશ્વ઼ર (ઉડ઼િસા) એલા નાચારમાણકેઁ છહ માસ વીત ચુકલ છલૈન। વર્ખક આયા। કાજ કરૈક અપન જે કલા છૈન, આ ધીરે-ધીરે આવ એહેન વનિ ગેલૈન અછિ જે ચારક મહારપર ચઢ઼િ જેના માનસરોવ઼રસઁ ગંગાસાગર તક યાત્રા કરએ લાગલ હોઇન। મનમે જે હોઇત હોનિ મુદા છઅ માસક વીચ કોનો શિકાઇત કમિહ્નોસઁ, કમિહ્નોસઁ માને ભેલ જે ને જનમાનસે દિસસઁ આ ને પ્રશાસને દિસસઁ, એકોદિન ભેલૈન। તઁએ મનમે ઈહો વિ઼ચાર ઘર કેનહિ છૈન જે અપન જિનગીક પહિલ વહાલી, માને પહિલ કદમ છી જેકર અપન નિસચિત સીમા છઇ। આઇ સીમાક ઉલ્લંઘન ભેને ને કિયો અપન અવ઼ધિ (સીમા) પુનૌનહિ વનિ। એમ્હરસઁ ઓમ્હર માને હેર-ફેર હોઇ છૈથ, મુદા તઇમે અપનાકેઁ નહિ દેખિ નાચારમાણક મનક વલમે દિનો-દિન વઢ઼ોતરી ભેને મનોવલ સેહો સકતાએ લાગલ છન્હિ।

કાર્યાલ઼યમે તઁ દુનૂ ગોટે, માને નાચારમાણો આ હિમ્મતોલાલ વેસીકાલ સંગે વતિવતે છૈથ, તઇમે કુરસીક જે દૂરી અછિ ઓઇમે ખિચાવ઼ ભેલ। છઅ માસક વીચ પરિવ઼ારક સંગ નાચારમાણો દૂ વેર આનો હિમ્મતલાલ એઠામ પહુઁચ ચુકલ છલ। તઇમે એક દિન સંજોગ વનલ આ મહિલ-જગતક વિ઼ચાર સવહક વીચ ઉઠિ

𑒑𑒹𑒪। 𑒖𑒏𑒩𑒮𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒢𑒴𑒞𑒢𑒧𑒰𑒧𑒲 𑒂 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒥𑒖𑒛𑓃𑒰-𑒥𑒖𑒛𑓃𑒲 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒹𑒧𑒱𑒢𑓂𑒞𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒢- '𑒠𑒲𑒠𑒲, 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒖𑒿 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒩𑒐 𑒥𑒰𑒖𑒻𑒞 𑒞𑒿 𑒍 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒁𑒮𑒢𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒥 𑒦𑒹𑒪।'

𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒍𑒗𑒩𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲। 𑒍𑒗𑒩𑒰 𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲 𑒖𑒹 𑒖𑒧𑒲𑒢𑒠𑒰𑒩𑒏 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒂 𑒂𑒡𑓂𑒨𑒰𑒞𑓂𑒧𑒱𑒏 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒹 𑒢𑒹 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒲। 𑒞𑒿𑒋 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒋 𑒂 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒋 𑒮𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹 𑒣𑒹𑒥 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲।

𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒍𑒗𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒕𑒪𑒰। 𑒍𑒗𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒋 𑒕𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒢𑒴𑒞𑒢𑒧𑒰𑒧𑒲 (𑒯𑒹𑒧𑒱𑒢𑓂𑒞𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲) 𑒖𑒹 𑒥𑒖𑒪𑒲 𑒖𑒹 '𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒩𑒐 𑒥𑒖𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩', 𑒋𑒏𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪? 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒐 𑒖𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒖𑒥 𑒞𑒐𑒢 𑒍 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒏 𑒦𑒹𑒪 𑒂𑒏𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒃 𑒦𑒹𑒪? 𑒋𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒩𑒐 𑒥𑒰𑒖𑒥 𑒋 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪? 𑒤𑒹𑒩 𑒪𑒑𑒪 𑒯𑒼𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱𑒩𑒴𑒣 𑒂𑒑𑒴𑒧𑒹 𑒩𑒐 𑒥𑒰𑒖𑒥। 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒧𑒹 𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒚𑒰𑒿𑒖𑒹𑒣𑒩 𑒢𑒹 𑒔𑒜𑓃𑒻𑒢। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒕𑒪𑒰 𑒞𑒿 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹। 𑒖𑒏𑒩𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒴𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒔𑒰𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒧𑒑𑒧 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒼 𑒂 𑒠𑒹𑒬𑒼-𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒮𑒖𑒑𑒞𑒰 𑒎𑒞 𑒍𑒞𑒹 𑒍 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒥𑒖𑒻𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒰𑒖𑒥𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰 𑒞𑒐𑒢 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒏𑒛𑒴 𑒯𑒳𑒁 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒅𑒏𑒛𑒴 𑒋 𑒯𑒳𑒁 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒚𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒏𑒰𑒪 𑒮𑒖𑒑 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒡𑒪𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒖𑒑 𑒢𑒃 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒃 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒋? 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒚𑒲𑒏 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒯𑒹𑒧𑒱𑒢𑓂𑒞𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒂 𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒋 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒖𑒪𑒲। 𑒔𑒳𑒣𑒰-𑒔𑒳𑒣𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒐𑒱𑒢-

"𑒔𑒰𑒔𑒲, 𑒑𑒼𑒙𑒹-𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒠𑒱𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒂𑒅। 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱𑒨𑒼 𑒁𑒮𑒑𑒩𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒁𑒯𑒴𑒿 𑒢𑒔𑒱𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒲। 𑒛𑒹𑒩𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒠𑒴𑒩 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒋𑒩𑒼 𑒂𑒥𑒱𑒨𑒹 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲। 𑒞𑒴𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒋𑒚𑒰𑒧 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒮𑒖𑒑 𑒕𑒲 𑒞𑒹𑒞𑒹 𑒍 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒕𑒻𑒟, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲, 𑒞𑒿𑒋 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒥𑒹-𑒖𑒰𑒃𑒧𑒹 𑒏𑒢𑒲 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒪𑒑𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞𑒻𑒢। 𑒞𑒴𑒧𑒹 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒖𑒱𑒧𑓂𑒧𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒾, 𑒞𑒿𑒋

𑒍𑒞𑒹 𑒞𑒿 𑒥𑒩𑒞𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒞।"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒥𑒾𑒂, 𑒯𑒧 𑒞𑒿 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒲 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒯𑒴𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒲। 𑒏𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒯𑒧 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒦𑒹𑒪𑒾 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒞𑒿 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒞𑒰-𑒣𑒼𑒞𑒲𑒏 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒦𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒾 𑒏𑒢𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒮𑒢 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒂 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒢𑒫-𑒢𑒾𑒞𑒰𑒩 𑒕𑒲, 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒂𑒩𑒼 𑒠𑒹𑒟।"

𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒣𑒹𑒙𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒂𑒿𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰। 𑒂𑒿𑒏𑒱 𑒄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒖𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒧𑒪𑒲𑒢𑒞𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒻𑒢 𑒞𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒩𑒰𑒬 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒨𑒰 𑒞𑒿 𑒑𑒩𑒱𑒨𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒞𑒱𑒟 𑒫𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒞𑒱𑒟 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒢। 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒪 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒕𑒻𑒢𑓂𑒯𑒹।

𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒕𑒼𑒙𑒼-𑒕𑒲𑒢 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒥𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒔𑒰𑒔𑒲, 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒦𑒹𑒪𑒱𑒋 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒋𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒞𑒿 𑒙𑒣𑒪 𑒦𑒹𑒪𑒱𑒋, 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒖𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒩𑒯𑒪 𑒯𑒳𑒁𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒰𑒥𑒹 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒰𑓀𑒬 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒰𑒥𑒹 𑒍 𑒖𑒲𑒫𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑒯𑒪𑒴 𑒖𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒩𑒯𑒪 𑒯𑒳𑒁𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒦𑒰𑒫 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒹𑒢 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒦𑒰𑒫-𑒦𑒳𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢𑒼 𑒍𑒯𑒹𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒯𑒹𑒥𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒲।"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒲 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒍 𑒖𑒰𑒢𑒻𑒟 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪𑒻𑒢-

"𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰, 𑒁𑒯𑒴𑒚𑒰𑒧 (𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒋𑒚𑒰𑒧) 𑒏𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲, 𑒦𑒩𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒯𑒹𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒩𑒯𑒲 𑒕𑒲। 𑒙𑒯𑒪𑒻-𑒥𑒳𑒪𑒻𑒏 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒧𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒂𑒋𑒥।"

𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒢𑒾𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒹𑒩𑒴 𑒣𑒯𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒞𑒲𑒢 𑒥𑒖𑒹𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒞𑒰, 𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒞 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒞𑒲 𑒖𑒹 𑒢𑒁 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒣𑒋𑒩𑒹-𑒣𑒋𑒩𑒹 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒪𑒑 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒹𑒪𑒲। 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒞𑒿 𑒖𑒳𑒑 𑒂𑒥𑒱𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒒𑒩𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪𑒲, 𑒩𑒴𑒏𑓂𑒧𑒱𑒝𑒲 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒴𑒔𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢। 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪

राचारमामाकेँ कहलकैन। राचारमामा सुवासिनीकेँ सूचित कऽ देलखिन। ओइसँ राचारमामाक सरकारी निवासमे प्रवेश करैमे सुभद्राकेँ किछु ने बाधा भेलैन। ओना, राचारमामाक मनमे उठि गेलैन जे भाय दुनियाँ तँ दुनियाँ छी। कियो चाउरकेँ भाते टा बना खाइए कियो रोटियो बना नइ खाइए सेहो केना नइ कहल जाएत। भरि लोक कहए जे गहुमक रोटिये टा होइ छै, मुदा लोक भात बना नइ खाइए सेहो केना नइ कहल जाए। तँए ऑफिसक काज निपटा सबेर-सकाल निकैल जाएब। थाना नइ ने छथि जे चौबीसो घण्टा चलत।

ऑफिसक काजकेँ राचारमामा हाँइ-हाँइ निपटाबए लागल। तही बीच हिम्मतलाल आबि कहलकैन-

"सर, छुट्टीक समय सेहो लगिचाइये गेल अछि, तइ बीच कनी पहिने छोड़ि दइतौ तँ अपन काजक भार दोसरकेँ सुमझा चलि जइतौ।"

ओना, राचारमामाक मनमे ईहो रहैन जे अपन कार्यालयक तँ अपने मालिक छी, माने बनि केकरो कहने जा सकै छी। मुदा हिम्मतलाल तँ से नहि अछि। राचारमामा बजला-

"हिम्मत! छुट्टीक समय तँ खटियाएल सन अछि। दुनू गोरे संगे चलब।"

राचारमामाक बात सुनि हिम्मतलालक मन पूर्ण सन्तुष्ट भेल। पूर्ण सन्तुष्टक माने भेल जे राचारमामा असगरे जेबाक छुट्टी दऽ दितथिन तँ ओ भेल सन्तुष्ट, मुदा जखन दुनू खियालसँ भेल, माने ऑफिसो आ डेराक खियालसँ भेल तखन पूर्ण सन्तुष्ट भेल।

चारि बजैमे मात्र आधा घण्टा शेष छल कि हिम्मतलाल ऑफिसमे ताला लगा राचारमामाक संग निकैल गेल।

दुनू गोरे माने राचोरमामा आ हिम्मतोलालकेँ पहुँचैसँ पहिने सुवासिनी सुभद्राकेँ कोठरीमे बैसा जहिना गप-सप्प करए लगली तहिना हिम्मतलालक नअ बर्खक बेटी- सुतीक्ष्णाक संग सुचिता सेहो गप-सप्प करए लागल। सुचिता अढ़ाइ बर्खसँ टपि पौने तीन बर्ख करीबक भइये गेल अछि। ओना, परिवारक प्रभाव सेहो उमरपर पड़ति अछि। उमरक माने सिर्फ दिन-महिनाटा सँ नहि

होइत, परिवारक वातावरणानुकूल क्रियो रूपमे आ भावरूप-विचाररूपमे सेहो होइतो अछि। जइसँ एक परिवारक पाँच बर्खक बच्चा दोसर परिवारक तीन बर्खक बच्चाक बराबरि भऽ जाइए आ दोसर परिवारक बच्चा सेहो ओहिना भऽ जाइए। ओना, परिवारमे बच्चा रूपमे सुचिता असगरे छलि तँए दोसरक खगता खलैत छेलनि। सुतीक्ष्णाकेँ संग नेने लगमे आबि सुचिता सुवासिनीकेँ कहलक-

"मम्मी, बहिना लगा दे।"

सुचिताक मनमे एहेन विचार नहि जागल छैक जे बहिना लेल अपनो लगा लइए, जेकर कोनो उमेरो-ठेकान निर्धारित नहियेँ अछि। तहि बीच नायारमामा हिम्मतलालक संग डेरा पहुँचल।

जहिना नायारमामा अपन ऑफिसक वस्त्र उतारि डेराक वस्त्र पहिरलैन तहिना हिम्मतलाल सेहो अपने परिवार जकाँ अपन उतारैवला वस्त्र उतारि बैसल।

चारू गोटेक बीच नायारमामा विचारलैन जे अप्पन दू ओहन परिवारजन बैसल छी जे दू ध्रुवसँ संचालित होइए। माने ई जे हिम्मतलाल आदिवासी परिवारसँ अबैत। जे जंगली रूपसँ किसानी रूपमे नीक जकाँ पएर रोपनौ ने अछि, ओना, हिम्मतलालक पिता सेहो सरकारी काजसँ जुड़ि गेल छला, मुदा बेतन ओहने पबै छला जे पेट आ देहक वस्त्र पुरैत-पुरैत सठि जाइ छेलैन। तँए नीक घर बना, नीक भोजनक संग नीक जीवन जीब केना सकै छला। सुभद्राक बचपनक देह आन बच्चासँ भिन्न छल माने सुन्दरो आ कटगरो, मुदा बेवसाय तँ आने गरीब बच्चा जकाँ छैक, गाछक सुखल लकड़ी तोड़ि अपनो परिवारक खर्च पुरैत छल आ किछु बेचि कऽ परिवारक नोनो-तेल चलबैत रहए। जखन कि सुवासिनी, एक प्रोफेसरक बेटी रहि चुकल छैथ। कौलेज तकक शिक्षा सेहो पेब चुकल छैथ।

हिम्मतलाल चपरासीए किए ने छी, मुदा बीए पास तँ अछिए। चारि गोटे जखन

𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒕𑒲 𑒞𑒐𑒢 𑒍𑒯𑒢𑒹 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒢𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒑𑒧 𑒏𑒩𑒞 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒔𑒰𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒯𑒼𑒃। ऑ𑒮𑓂𑒚𑒮𑒱𑒏 𑒔𑒢𑓂𑒔 𑒏𑒩𑒥 𑒞𑒿 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒧𑒯𑒲𑒮𑒏𑒱 𑒂𑒑𑒴 𑒫𑒼𑒝 𑒥𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒯𑒋𑒞। 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒻𑒿 𑒁𑒐𑒢 𑒧𑒼𑒪 𑒏𑒼𑒢 𑒕𑒻। 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒬𑓀𑒮𑒰𑒣𑒩 𑒮𑒳𑒧𑒲𑒞𑒹𑒧𑒹 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒣𑒃𑒩 𑒪𑒑𑒪𑒻, 𑒍 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒞 𑒖𑒹 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏𑒻𑒿 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒅𑒞𑒻𑒩 𑒅𑒧𑒹𑒩𑒼 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒧𑒹 𑒔𑒪 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒪𑒯𑒼𑒩𑒰 𑒐𑒹𑒪𑒞𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒁𑒮𑒪 𑒖𑒲𑒫𑒢, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒃 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒮𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒲𑒐 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒋 𑒍 𑒞𑒿 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒧𑒰𑒋𑒧𑒹 𑒕𑒻𑒢, 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒁𑒐𑒢 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒅𑒧𑒩𑒠𑒰𑒩𑒼 𑒕𑒟𑒱𑒋 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒋𑒞 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹𑒮𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒱 𑒢𑒹 𑒮𑒦𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒳𑒢𑒲। 𑒍𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒲𑒞𑒪 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑓂𑒞 𑒫𑒵𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞, 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒱 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒥𑒯𑒏, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒁𑒐𑒢 𑒦𑒫𑒮𑒱 𑒠𑒮𑒱 𑒛𑒹𑒑 𑒅𑒚𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒏 𑒁𑒕𑒱।

𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒒𑒳𑒩𑒱𑒨𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒯𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒣𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒍 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒞𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒦𑒴𑒣𑒞𑒱 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒦𑒴-𑒫𑒱𑒯𑒲𑒢। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒧𑒯𑒰𑒖𑒢 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒩𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒟𑒱𑒋। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒰𑒢𑒖𑒢 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒁𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒟𑒱𑒋। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒞𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒖-𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒑𑒾𑒝 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒕𑒲। 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒂𑒧𑒠𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓂𑒩𑒼𑒞 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒹 𑒖𑒛𑓃𑒱𑒮𑒿 𑒁𑒕𑒱, 𑒦𑒪𑒹𑒿 𑒍 𑒏𑒧-𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒏𑒩𑒱 𑒢𑒹 𑒯𑒳𑒁𑒋। 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱, 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒱 𑒅𑒚𑒻𑒞 ऑ𑒮𑓂𑒚𑒮𑒱𑒏𑒻𑒿 𑒮𑒳𑒧𑒩𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒱𑒢𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒑𑒰 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒲 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒪𑒑𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒯𑒋𑒞। 𑒖𑒃 𑒥𑒹𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒼𑒪𑒱-𑒫𑒰𑒝𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒞𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒮𑓂𑒙𑒳𑒙𑒏𑒯𑒰𑒛𑓃 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑓂𑒙𑒳𑒙𑒏𑒯𑒰𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒢𑒫 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒏 𑒬𑒳𑒩𑒴𑒂𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒥𑒢𑒱, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒩𑒴𑒣 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒁𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒞𑒿 𑒥𑒢𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒟, 𑒦𑒪𑒹𑒿 𑒍 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒁𑒋, 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒯𑒳𑒁𑒋, 𑒢𑒃 𑒯𑒳𑒁𑒋 𑒏𑒱 𑒯𑒳𑒁𑒋, 𑒄 𑒠𑒲𑒑𑒩 𑒦𑒹𑒪। 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒖𑒪-

"𑒔𑒰𑒔𑒲, 𑒁𑒐𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒠𑒮 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒥𑒰𑒞-𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒯𑒋𑒞। 𑒁𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒕𑒲, 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒋𑒞 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒱 𑒢𑒹 𑒏𑒩𑒲।"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒔𑒰𑒞𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒫𑒱𑒦𑒼𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒥𑒰𑒅 𑒩𑒰𑒡𑒰, 𑒏𑒥𑒲𑒩𑒼𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒕𑒻𑒟 𑒖𑒹 '𑒏𑒳𑒪𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒃-𑒏𑒼𑒃 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒲।' 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒢 𑒮𑒳𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒹 𑒢𑒯𑒱, 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒼 𑒫𑒻𑒞𑒩𑒝𑒲 𑒣𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒋।"

𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒦𑒰𑒩 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳𑒣𑒩 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒾𑓀𑒣𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒲 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒧𑒨 𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱-𑒦𑒖𑒢 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒪𑒑𑒥𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒲, 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒏 𑒜𑓀𑒑 𑒥𑒠𑒪𑒱𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒞𑒰𑒮𑒿 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒫𑒱𑒦𑒼𑒩 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒔𑒜𑓃𑒪 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒑𑒰 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒔𑒰𑒔𑒲, 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒧𑒼𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒹𑒮𑒿 𑒏𑒢𑒲 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒾।"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒧𑒢 𑒣𑒮𑒲𑒖 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒥𑒰𑒅, 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒦𑒹𑒪।"

'𑒥𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯' 𑒮𑒳𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒱𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒥𑒩𑒐𑒏 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒧𑒹?"

𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰-

"𑒮𑒰𑒞 𑒥𑒩𑒐𑒏 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒧𑒹, 𑒖𑒐𑒢 𑒧𑒰𑒋𑒏𑒻𑒿 𑒖𑒰𑒞𑒻𑒢 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒏𑓄 𑒂𑒑𑒱 𑒠𑒃 𑒕𑒹𑒪𑒱𑒌𑒢 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒦𑒰𑒢𑒮 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒪।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒰𑒠𑒱𑒞 𑒣𑒴𑒿𑒖𑒲 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒥𑒜𑓃𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒧𑒹𑒙𑒱 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒥𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹, 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒏𑒩𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒞𑒰𑒥𑒹 𑒞𑒿 𑒂𑒢𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩 𑒢𑒻𑒯𑒩-𑒖𑒼𑒏𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒋𑒥?"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒖𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒮𑒰𑒏𑒻𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒯𑓂𑒫𑒪 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒲 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒙𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒥𑒰𑒅, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒋-𑒥𑒰𑒣 𑒮𑒢-𑒮𑒢 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑓀𑒬 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒁𑒕𑒱𑒨𑒼, 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒠𑒻𑒫𑒲 𑒜𑓀𑒑𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒜𑓀𑒑𑒏 𑒔𑒼𑒙 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒋, 𑒞𑒿𑒋 𑒯𑒧 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒚𑒹𑒏𑒰𑒢 𑒕𑒃, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒥𑒰𑒪-𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒹𑒭𑓂𑒙𑒰𑒑𑒩 𑒥𑒢𑒹𑒥𑒰 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒥 𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒋𑒞। 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯-𑒠𑒰𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒍𑒯𑒱 𑒔𑒹𑒭𑓂𑒙𑒰𑒑𑒩 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒏 𑒦𑒲𑒞𑒩 𑒢𑒹 𑒁𑒥𑒻𑒋"

𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏 𑒅𑒢𑒙-𑒤𑒹𑒩 𑒂𑒏𑒱 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒅𑒢𑒙-𑒤𑒹𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝𑒧𑒰𑒧𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒰 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒞𑒥𑒹 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒔𑒰𑒔𑒲, 𑒏𑒢𑒲 𑒠𑒼𑒯𑒩𑒰 𑒏𑓄 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒾।"

𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒥𑒰𑒅, 𑒥𑒰𑒪-𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯-𑒠𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒥 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒞𑒫𑓂𑒨𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒕𑒲, 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒢𑒱𑒧𑒰𑒯𑒥 𑒮𑒦 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒻𑒟, 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒁𑒢𑒱𑒬𑓂𑒔𑒱𑒞𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲-𑒮𑒿-𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲 𑒌 𑒏𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒩𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒿𑒋 𑒥𑒰𑒪-𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।"

𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝𑒧𑒰𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒢 𑒂𑒩𑒼 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒣𑒾𑒩𑒳𑒭 𑒧𑒰𑒢𑒱, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 𑒥𑒖𑒥𑒻𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑒮𑒿 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒂𑒩𑒼 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒧𑒢𑒧𑒹, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢?"

𑒍𑒢𑒰, 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒣𑒰𑒕𑒳𑒋 𑒅𑒢𑒻𑒙 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒧𑒯𑒩 𑒥𑒰𑒙𑒏 𑒠𑒴𑒩𑒲 𑒩𑒯𑒢𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝𑒧𑒰𑒧𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒡𑒏-𑒠𑒹 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒡𑒏-𑒡𑒏𑒰𑒃𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒥𑒰𑒅, 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒱 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒼 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢𑓂𑒯𑒹 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒞𑒱-𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒮𑒿 𑒮𑒦 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒦𑓄 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒹𑒧𑒹 𑒮𑒣𑒢𑒾𑒞𑒲 𑒥𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒢।"

𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞-𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒥𑒼𑒢𑒧𑒹 𑒦𑒾𑒞𑒱𑒨𑒰𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒔𑒹𑒞

ગેલી જે અપન જિનગીક વાત ને બાજબ, આનક ત઼ નીકો અછિ, અપનો અછિ
આરોપત ત઼ સામૂહિક ઢંગસઁ વિચાર હએત। ઐઠામ ત઼ માત્ર દુઃખે પરિવારક લોક
છી, તઁએ પરિવારક જે ઉપયોગી વિચાર અછિ, તેતબે બાજબ ને વાજિબ હએત।
વિચારક ધારાતલપર સુભદ્રા પહુઁચતે બજલી-
"બાઉ, વિવાહ સન્નિષ્ઠ સ્ત્રી-પુરુષક જીવનેક બાન્હટા નૈ છી, સામાજિક
બાન્હ સેહો છી। આ છી જે વિવાહક પશ્ચાત જઁ કોનો પુરુષ કોનો ઔરતકેઁ
કુદ્ૃષ્ટિસઁ દેખત વા કોનો ઔરત પર-પુરુષક સંગ દુરબેવહાર કરત ત઼ આ દુનૂ
સમાજક બીચ અન્યાયી ભેલ।"
સુભદ્રાક વાત સુનિ નાયારમણક મન ચૌંકએ લગલૈન। મુદા ચૌંકપનકેઁ શાન્ત
કરૈત, વિચારકેઁ દોસર દિસ મોડ઼ૈત બજલા-
"ચાચી, અપન જે અપ્પન તકક જીવન છલ માને અપન હાથ-પૈરક બલે જે જીબૈ
છેલૌં, તૈઠામ બન્ધન-બાજનક પાછૂ નહિ ગેલૌં, આ જેના માતા-પિતાક સંગ બેટા-
પુતોહુક બેવહાર દેખૈ છી, તખન બન્ધન-બાજન નહિ પૌત?"
જહિના અદમ સાહસ કઽ કિયો કોનો કાજમે કુદૈએ તહિના અસીમ વિશ્વાસક
સંગ સુભદ્રા બજલી-
"બાઉ, જહિના સભ બેટા-બેટી માય઼-બાપક સન્તાન છી તહિના માય઼-બાપ
સભહક માએ-બાપ છથિ। મુદા જિનગીક જે ચાર બહૈએ તઇમે અનેકો ચાર
પ્રવાહિત ભઽ રહલ અછિ। તઁએ સગર જકાઁ અનેને કિએ સમુદ્ર ઉપછૈ પાછૂ
લાગબ, તઇસઁ નીક ને અપન જીવનક સમુદ્રકેઁ ઉપછબ હએત।"
સુભદ્રાક વિચાર સુનિ નાયારમણક વિચાર જેના આનો સ્વચ્છ પાનિસઁ ધુઆ
ગેલૈન। ધુઆએતે બજલા-
"ચાચી, દુનૂ પરાની હિમ્મતલપર કેતે વિશ્વાસ કરૈ છી?"
સુભદ્રા બજલી- "જહિના સોહલેઅના અપન બુદ્ધિ હિમ કેલએ, તહિના ને આહો
કરત। તૈયીચ અન્દેશા અછિ જે પરિવેશક અનુકૂલ કરત કિ નહિ, મુદા ઈ
નિશ્ચય કરૈએ જીવનક બેવહારિક પક્ષપર। સે દુનૂ પરાની હિમ્મતલમે છી।

𑒁𑒢𑓂𑒠𑒹𑒬𑒰 𑒞𑒿 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄𑒯𑒼 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒮𑒦 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒹-𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳𑒏 𑒂𑒬𑒰𑒣𑒩 𑒖𑒲𑒥𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱, 𑒐𑒹𑒪𑒰𑒃𑒞𑒹-𑒡𑒳𑒣𑒰𑒃𑒞 𑒧𑒩𑒩𑒝𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒩𑒝 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒞𑒱 𑒕𑒻𑒟।"

𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞, 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒮𑒧𑒨 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪, 𑒁𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒥𑒰-𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒑𑒳𑒞𑓂𑒟𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒹-𑒂𑒣 𑒮𑒳𑒪𑒗𑒻𑒞 𑒖𑒰𑒋𑒞।"

𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒧𑒢𑒏 𑒥𑒹𑒟𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒥! 𑒏𑒹𑒞𑒰𑒠𑒱𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒔𑒱𑒞 𑒏𑒰𑒖 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒧𑒢 𑒞𑒰𑒧𑒮𑒹 𑒖𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒰𑒃𑒨𑒏 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒰 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒞𑒰𑒧𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒹𑒙𑒥𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒋। 𑒧𑒹𑒙𑒹𑒥𑒼 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒏𑒩𑒥, 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒋 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒢𑒰𑒞𑒹 𑒮𑒦𑒣𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒩𑒐𑒞𑒱𑒟 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒦𑒑𑓂𑒑𑒴 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻𑒟, 𑒞𑒐𑒢 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒞 𑒂 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒯𑒥𑒻।"

𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒦𑒩𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭-𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒧𑒩𑒴𑒣𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒦𑒿𑒮𑒱𑒨𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒩𑒱 𑒢𑒹 𑒍𑒯𑒢 𑒦𑒰𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑒳𑒩-𑒞𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒋। 𑒥𑒱𑒯𑒳𑒮𑒱 𑒏𑓄 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞, 𑒋𑒯𑒢𑒼 𑒞𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒔𑒰𑒔𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒰𑒋 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒯𑒼𑒢𑒱, 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒣𑒕𑒳𑒂 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒯𑒳𑒁, 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒞𑒰𑒧𑒮 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒯𑒳𑒁?"

𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒍𑒯𑒢 𑒖𑒹𑒚 𑒦𑒰𑒨 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒠◌𑒵𑒬 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻𑒟, 𑒧𑒰𑒢𑒞𑒱 𑒕𑒻𑒢, 𑒞𑒻𑒣𑒩 𑒥𑒰𑒪 𑒖𑒏𑒰𑒿 (𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝𑒏𑒱 𑒥𑒰𑒪 𑒖𑒏𑒰𑒿) 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒠𑓂𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒞𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒱𑒢𑒔𑒩𑓂𑒨𑒼𑒏 𑒮𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒯𑒼𑒟𑒱 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒩𑒳𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒱𑒨𑒼 𑒯𑒫𑒰 𑒞𑒿 𑒪𑒰𑒑𑒪𑒹 𑒕𑒃, 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒣𑒢 𑒞𑒰𑒧𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒪𑒼𑒣𑒻𑒟𑒲 𑒠𑒫𑒰𑒃 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒠𑒥𑒻𑒞, 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒗𑒾𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒱 𑒂𑒃𑒨𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒹𑒢 𑒂𑒏𑒱 𑒁𑒠𑒾𑒮𑒿 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹

𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒢𑒲-𑒧𑒢𑒲 𑒯𑒱𑒏𑓂𑒏𑒧-𑒯𑒲𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒞𑒿 𑒧𑒯𑒱𑒢𑒰𑒏 𑒃𑒖𑒼𑒩𑒱𑒨𑒰-𑒁𑒢𑓂𑒯𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒜𑒹𑒩 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒹𑒚𑒰𑒧 𑒥𑒻𑒮 𑒐𑒹𑒥𑒼-𑒣𑒲𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒪 𑒂 𑒯𑒫𑒼-𑒑𑒰𑒥 𑒞𑒿 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒟। 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒕𑒲, 𑒏𑒳𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒂𑒥𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒧𑒰𑒙𑒱𑒏 𑒠𑒮𑒙𑒰 𑒥𑒩𑓂𑒞𑒢 𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱, 𑒏𑒢𑒲-𑒧𑒢𑒲 𑒜𑒢𑒧𑒢𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒏𑒼𑒙𑒰 𑒤𑒳𑒙𑒋 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒼-𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒔𑒩𑒰 𑒏𑒳𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।"

𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒦𑒩𑒧𑒹-𑒮𑒩𑒧 𑒔𑒳𑒣𑒹 𑒩𑒯𑒥 𑒚𑒲𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒻𑒢। 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒻𑒞 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞, 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒪𑒼𑒏 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒮𑒙𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒋, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒏𑒰𑒖𑒮𑒿 𑒮𑒙𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒋, 𑒖𑒹 𑒏𑓂𑒭𑒝-𑒣𑒪𑒏 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒿 𑒖𑒢𑒻𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒝-𑒣𑒪𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑𑒼𑒏 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨 𑒕𑒻𑒯𑒹। 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞, 𑒁𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧 𑒥𑒻𑒮 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒻𑒞 𑒔𑒪𑒥𑒰 𑒁𑒐𑒢 𑒮𑒧𑒨𑒼 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪, 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒖𑒼 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏𑒲 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞।"

𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒪𑒼𑒛𑓃𑒲-𑒥𑒼𑒛𑓃𑒲 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒂𑒣𑒧𑒹 𑒥𑒹𑒮𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒯𑒳𑒁 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒰𑒮𑒳 𑒂 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩। 𑒍𑒃 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒩𑒻𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒱 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒕𑒻𑒟, 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒍𑒏𑒩𑒼 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒩𑒋 𑒪। 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰𑒃𑒞 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒒𑒳𑒧𑒪 𑒏𑒱 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒙𑒼𑒏𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒏𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒴। 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒑𑒩 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒱𑒂𑒅, 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥 𑒁𑒕𑒱। 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒞𑒿 𑒠𑒳𑒃𑒨𑒹 𑒑𑒼𑒩𑒹 𑒕𑒲, 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹 𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧 𑒥𑒻𑒮 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒂𑒑𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥।"

𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒮𑒠𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒩𑒐𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲- "𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒢𑒻𑒯𑒩𑒹 𑒥𑒱𑒮𑒻𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒾𑒿 𑒞𑒐𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒖𑒢 𑒏𑒹𑒞𑒋 𑒕𑒻𑒟 𑒮𑒹 𑒏𑒢𑒲 𑒚𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒪।"

𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒢𑒥𑒋 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒦𑒢𑒮𑒰𑒒𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒲 𑒏𑒱 𑒥𑒱𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒪𑒑

𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪। 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒢𑒰𑒔𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒖𑒃 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒂 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒂𑒩𑒰𑒡𑒢𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒲𑒮 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒼 𑒂 𑒥𑒲𑒮 𑒑𑒳𑒝𑒼-𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒯𑒼𑒃, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒲 𑒯𑒋𑒞 𑒮𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒋? 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒹𑒬 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒃𑒧𑒹 𑒞𑒿 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒣𑒰𑒃𑒥𑒪-𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒐𑒹𑒪𑒾𑒢𑒰 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒕𑒻, 𑒍 𑒢𑒰𑒓𑓂𑒑𑒩𑒼-𑒪𑒳𑒪𑓂𑒯𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒏𑒰𑒮 𑒔𑒜𑓃𑒰 𑒠𑒃𑒋 𑒂 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒢𑒃 𑒕𑒻 𑒍 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂 𑒮𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒱𑒨𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒰𑒫𑒝𑒏 𑒐𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒢𑒰𑒃𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒯𑒱 𑒥𑒲𑒔 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒔𑒰𑒯 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒲।

𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒏𑒣 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒢𑒰𑒔𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢, 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒏𑒳𑒠𑒱 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒮𑒰𑒞𑒼 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒙𑒣𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒏 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒼𑒞𑓂𑒞𑒹𑒖𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒝, 𑒖𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒕𑒪 𑒮𑒱𑒢𑒧𑒰𑒏 𑒩𑒼𑒪 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒰𑒔𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒩𑒼𑒪 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒰𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑒔𑒪𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒔𑒰𑒯 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒮𑒚𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒮𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒹 𑒢𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒯।

𑒞𑒻𑒥𑒲𑒔 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒱𑒨𑒼 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒴𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒏 𑒧𑒢 𑒥𑒢𑒾𑒪𑒻𑒢। 𑒍𑒢𑒰, 𑒢𑒰𑒔𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒻𑒕𑒪𑒰 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒮𑒦 𑒐𑒹𑒪 𑒠𑒾𑒛𑓃-𑒡𑒳𑒣 𑒏𑒃𑒨𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒏𑒰𑒪 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒐𑒹𑒪 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒮𑒿 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒏𑒰𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒪𑒼𑒏 𑒐𑒹𑒪𑒾𑒢𑒰 𑒥𑒢𑒰 𑒕𑒹𑒏𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒋। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒢𑒰𑒔𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒑𑒢𑒪-𑒑𑒳𑒟𑒪 𑒠𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒕𑒲, 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒢 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥, 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒖𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹-𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒹 𑒧𑒑𑒢 𑒩𑒯𑒥 𑒞𑒐𑒢 𑒋𑒏-𑒠𑒼𑒮𑒩𑒏 𑒥𑒲𑒔𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒞?"

𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒢𑒰𑒔𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒁𑒢𑒔𑒼𑒏𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒪 𑒥𑒰𑒞 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒔𑒾𑒏𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒧𑒢 𑒏𑒢𑒲 𑒢𑒲𑒢𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒍𑒢𑒰, 𑒔𑒰𑒯𑒼 𑒣𑒲𑒥𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒾𑒿 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒦𑒏𑓂𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒐𑒳𑒖𑒪 𑒂𑒥 𑒢𑒲𑒏 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒾𑒿।"

𑒮𑒳𑒫𑒰𑒮𑒱𑒢𑒲-

"𑒏𑒲 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒕𑒹𑒪𑒾𑒿?"

સુવાસિનીક મુહસઁ 'કી ગપ-સપ્પ કરૈક વાત' સુનિ નાયાનમામક મન સુવાસિનીક ઓર ઘડ઼ીક સુઈ દેખએ લાગલૈન ળર ઘડ઼ીમે સુવાસિની પતિ઼્વહિન જેલ છેલી। કી મન જાનિ કાનિ કિડ઼ ઓર પ્યારકિં સુવાસિની જાનિ સિકે છેલી? ઐડાંમ આવિ નાયાનમામક વયિાન ડમકઈન। વયિાનમે મોડ઼ આબૈન નાયાનમામ વળલા-

"કની માતાનામકેં સ્રોન લાગ કુશલ-છેમ પુછયિઐન ત઼ઁ। તરમે હમન નામ નહિ કહ્વૈન। ળઁ પુછૈથ ત઼ઁ કહ્વૈન ળે ઓ અપ્પન દોસન કાળમે લાગલ છૈથ। ળઁ ઈ કહ્વૈન ળે ઓ નર છૈથ આ તર વીયમે ળઁ ઉકાસી-તુકાસી હઌત ત઼ઁ ઓ પુછવે કનતિ।"

નાયાનમામક વાત સુવાસિની વુહિ ગેલી। સઌહ કરૈક વયિાનસઁ સ્રોન લાગ માઌકેં પુછલી-

"માઌ, હમ સુવાસિની વળૈ છી।"

માઌ-

"વુય્યી સુવાસિની?"

સુવાસિની-

"માઌ, કરૈ સન મને કરિ વળૈ છેં?"

માઌ-

"કી કહ્વૌ વુય્યી! દૈવક ડઁાગ તેહેન લાગલ ળે વયિવા જેલૌ। ઘન જાનિ નહનહિાનસિં વાહન યનિ ગ્રૌઌનહિાનિ, મુદા સમાળો આ વેટોક ળે છિછિ-વછિ દેખૈ છી, તરસઁ વુહિ પિઙૈઌ ળે ળાવે ળીવ, તાવે અહિના પહાઙ઼તન પઙ઼લ દવાઝો નહ્વ।"

ઓના, સુવાસિનીસઁ કમ પઢ઼લ-લખ્ખિલ માઌ છથિનિ, મુદા ળનિગીક દૌઙ઼મે ઌોક સમદ્ ત઼ઁ વનયિં ગેલૈન ળે ળનિગીક તીત-મીઠ વુઝ઼ઌ લાગલી। ળે સુવાસિનીમે અપ્પન નહિ આઌલ છૈન। મુદા નાયાનમામ સાસુક સવ વેથા-કથા નીક ળકાઁ વુહિ નહલ છલા ત઼ઁઌ વળૈસઁ પનહેળ સેહો કેનહિ છલા।

(ળારી---)

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒.𑓑𑓐.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪-𑒨𑒼𑒩𑒢𑒲 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰)



𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒔𑒼𑒩𑒢𑒲 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱

𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒣𑒴𑒕𑒥 𑒖𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒙𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹, 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒥𑒢𑒱 𑒢𑒰𑒣𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒡𑒩𑒞𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒣 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒧 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒍 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒖𑒹 '𑒔𑒼𑒩𑒢𑒲 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱' 𑒏𑒟𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒲? 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒥, 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒮𑒰𑒑𑒩𑒧𑒯𑒰𑒮𑒰𑒑𑒩-, 𑒖𑒹𑒯𑒹𑒿 𑒧𑒯𑒰𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒃 𑒯𑒳𑒁𑒋 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒴𑒿 𑒖𑒢𑒻 𑒕𑒲 𑒂 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒞𑒿 𑒖𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒕𑒲। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒬 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒖𑒢𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒦 𑒖𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒕𑒲, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒥𑒼𑒢𑒏 𑒑𑒰𑒕 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒖𑒃 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒑𑒢𑒱𑒞𑒲, 𑒗𑒪𑒗𑒴𑒪𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱-, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒹 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒑𑒢𑒥 𑒢𑒹 𑒁𑒮𑒰𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒹 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒏𑒩 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢 𑒢𑒃 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒻, 𑒞𑒏𑒩 𑒑𑒢𑒱𑒞𑒲 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒋𑒞? 𑒋𑒏𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒄 𑒢𑒃 𑒥𑒳𑒗𑒥 𑒖𑒹 𑒡𑒩𑒞𑒲𑒣𑒩 𑒮𑒰𑒞 𑒁𑒩𑒥𑒏 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒏𑒩 𑒑𑒢𑒱𑒞𑒲 𑒢𑒃 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒰 𑒖𑒏𑒩 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢 𑒢𑒃 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒻, 𑒮𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒥? 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒖𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒰𑒑 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒢𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒏𑓄 𑒞𑒏𑒠𑒲𑒩 𑒪𑓄-𑒞𑒏𑒠𑒲𑒩𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒥𑒱𑒞𑒥𑒻𑒞-𑒦𑒰𑒑𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰।

𑒍𑒢𑒰, 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒢𑒬𑒱𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒾 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒻। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒲 𑒩𑒰𑒐𑒥 𑒞𑒃𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒢 𑒧𑒰𑒮 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒱𑒞𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒢𑒹 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒢𑒹 𑒏𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒰𑒟 𑒪𑒑𑒹𑒪𑒾। 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒥𑒢𑒪 𑒖𑒹 𑒦𑒱𑒢𑒮𑒳𑒩𑒳𑒏𑒰 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥 𑒦𑒼𑒩𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒞𑒿 𑒥𑒱𑒞𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒾 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒢𑓂𑒔𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒏 𑒔𑒰𑒯 𑒪 𑒖𑒹 𑒠𑒴𑒡 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒍 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒱 𑒂𑒥𑒱 𑒏𑓄

𑒣𑒲𑒥 𑒪𑒹𑒪𑒏। 𑒮𑒰𑒿𑒗𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒞𑒵𑒭𑓂𑒝𑒰 𑒖𑒰𑒑𑒪 𑒂 𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒏𑒣𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒏𑒹𑒞𑒪𑒲 𑒞𑒏 𑒔𑒼𑒩 𑒏𑓄 𑒂𑒢𑒱 𑒔𑒳𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒪𑒑 𑒩𑒰𑒐𑒱, 𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒢𑒥𑒋 𑒥𑒻𑒮𑒪𑒲 𑒂 𑒠𑒴𑒡𑒣𑒩 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒂𑒏𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒠𑒴𑒡 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒢𑒯𑒱। 𑒠𑒴𑒡 𑒦𑒹𑒪 𑒏𑒲, 𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒲। 𑒒𑒩𑒮𑒳𑒯𑒥𑒲 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒋𑒏𑒼𑒙𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒣𑒲𑒢𑒹 𑒯𑒋𑒞, 𑒞𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒣𑒼𑒮𑒪 𑒣𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒖𑒯𑒰𑒿𑒞𑒯𑒰𑒿 𑒥𑒾𑒂𑒃𑒋-, 𑒥𑒋𑒯 𑒣𑒲𑒢𑒹 𑒯𑒋𑒞। 𑒞𑒞𑓂𑒧𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 - 𑒧𑒢 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒹𑒣𑒰𑒪𑓂𑒪𑒲𑒋 𑒠𑒴𑒡 𑒣𑒲𑒪𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒠𑒼𑒭 𑒪𑒑𑒥𑒻𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒍𑒏𑒩 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒼 𑒢𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒥, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒣𑒻𑒕𑒪𑒰 𑒔𑒪𑒰𑒢𑒱।

𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒍𑒯𑒢 𑒮𑓀𑒑𑒲 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒁𑒠𑒾𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒑𑒹𑒮𑓀𑒑 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱-, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒞𑒹 𑒢𑒧𑒯𑒩 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒂𑒏𑓂𑒭𑒹𑒣 𑒏𑒩𑒥 𑒖𑒹 𑒥𑒋𑒯 𑒔𑒼𑒩𑒰 𑒏𑓄 𑒠𑒴𑒡 𑒣𑒲𑒥 𑒪𑒹𑒪𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒔𑒼𑒩𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒞𑒿 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒱𑒮𑒱𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒞𑒿 𑒖𑒑𑒯𑒖𑒑𑒯𑒏 - 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪। 𑒞𑒹𑒯𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒩𑒴𑒣 𑒔𑒼𑒩𑒰𑒏𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒖𑒑𑒯 𑒖𑒹 𑒕𑒲। 𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒪𑒐𑒱, 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒂𑒧𑒹 𑒏𑒱 𑒪𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒰 𑒏𑓄 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒥, 𑒞𑒩𑒪 𑒮𑒢𑒱𑒧𑒰𑒢𑒰 𑒂𑒏𑒱 𑒮𑒲𑒢𑒏𑒙𑓂𑒙𑒰 𑒎𑒖𑒰𑒢𑒏 𑒣𑒑𑒞𑒰 𑒏𑒣𑒱 𑒯𑒋𑒞। 𑒮𑒲𑒢𑒏𑒙𑓂𑒙𑒰 𑒂𑒏𑒱 𑒮𑒱𑒢𑒱𑒧𑒰𑒢𑒰 𑒎𑒖𑒰𑒢𑒏 𑒣𑒑𑒞𑒰 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒒𑒩𑒏 𑒠𑒹𑒫𑒰𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒪𑒼𑒏𑒣𑒻𑒮𑒰 𑒥𑒢𑒾𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋, 𑒖𑒩 𑒠𑓄 𑒏𑓄 𑒣𑒻𑒮𑒰 𑒪𑒼𑒏, 𑒪𑒼𑒏 𑒢𑒩 𑒢𑒯𑒱, 𑒔𑒼𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒖𑓄 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒍𑒢𑒰, 𑒪𑒼𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒼 𑒕𑒲 𑒂 𑒔𑒼𑒩𑒼 𑒞𑒿 𑒕𑒲𑒯𑒹।

𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒠𑒳𑒥𑓂𑒥𑒩 𑒢𑒲𑒏𑒢𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒧𑒱 - 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒰 𑒍𑒏𑒩 𑒖𑒼𑒛𑓃 𑒏ॉ𑒣𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒑𑒩𑒯𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒏ॉ𑒣𑒲𑒏 𑒏𑒩𑒨 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒰 𑒮𑒥 𑒏𑓄 𑒒𑒼𑒮𑒱𑒨𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒁𑓀𑒏𑒹 𑒠𑒩𑒋। 𑒋𑒏𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒄 𑒢𑒩 𑒥𑒳𑒗𑒥 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒁𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒩𑒋𑒪 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒪𑒴𑒙𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒲। 𑒪𑒼𑒏𑒼 𑒞𑒿 𑒪𑒼𑒏𑒹 𑒕𑒲, 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒪𑒼𑒏𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒋 𑒂 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒹𑓀𑒏𑒥𑒼 𑒞𑒿 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒁𑒢𑒖𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒁𑓀𑒖𑒪𑒱 𑒠𑒋 𑒏𑓄, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒰𑒢𑒱𑒨𑒼𑒿 𑒏𑓄 𑒂 𑒁𑒢𑒖𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼, 𑒢𑒩 𑒮𑒹𑓀𑒏𑒻𑒋 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒐𑒰𑒋𑒩 𑒖𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒖𑒹 𑒮𑒢𑓂𑒔𑒱𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒠𑒴𑒡 𑒖𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒳𑒂 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒣𑒲𑒪𑒏 𑒞𑒩 𑒮𑒧𑒢𑓂𑒫𑒨𑒧𑒹 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒲।

𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒍𑒯𑒢 𑒣𑒰𑒪𑒞𑒴𑒍 𑒂 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒣𑒰𑒪𑒞𑒴𑒍 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒳𑒂, 𑒔𑒾𑒏𑒔𑒾𑒩𑒰𑒯𑒰 𑒣𑒩𑒏 - 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰, 𑒕𑒲𑒯𑒹 𑒖𑒹 𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒋𑒧𑒯𑒲𑓀𑒮 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒣𑒼𑒮 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒂 𑒢𑒹 𑒑𑒩𑒠𑒻𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒛𑒼𑒩𑒲𑒮𑒿 - 𑒧𑒯𑒲𑓀𑒮𑒮𑒿-𑒑𑒰𑒋 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒞𑒿 𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥 𑒞𑒩 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒣𑒼𑒮𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒢𑒾𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋𑒢𑒲𑒏

𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒥𑒢𑒱 𑒛𑒼𑒧𑒲 𑒪𑒑𑒾𑒢𑒯𑒱 𑒐𑒼 𑒞𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒰𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒑𑒳𑒝 𑒂𑒿𑒏𑒱 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒞𑒿𑒋 𑒞𑒲𑒧𑒢 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒩 𑒕𑒻𑒏 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒩 𑒕𑒻𑒏।-𑒍𑒢𑒰 𑒕𑒲𑒯𑒹। 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒣𑒯𑒪𑒴𑒠𑒰𑒩, 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒑𑒰𑒋 𑒏𑒩𑒻𑒋 𑒣𑒻𑒠𑒰 𑒧𑒯𑒲𑓀𑒮 𑒁𑒧𑒵𑒞-𑒏𑒪𑒬 𑒦𑒹𑒫𑒹 𑒮𑒹 𑒦𑒹𑒪। 𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒹 𑒮𑒹, 𑒁𑒯𑒴𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒲 𑒂 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒙𑒥 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒯𑒧 𑒣𑒢𑒔𑒻𑒞𑒲 𑒏𑒩𑒲 𑒫𑒰 𑒢𑒃 𑒏𑒩𑒲।-𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒔𑒰𑒙𑒥 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒁𑒡𑒪𑒰 𑒕𑒲।-𑒁𑒕𑒱 𑒥𑒴𑒗𑒢𑒱 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞𑒼, 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒦𑒰𑒫 𑒥𑒴𑒗𑒰 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒏। 𑒍𑒏𑒩𑒼 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒠𑒬𑒰-𑒠𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒬𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒻𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍-𑒞𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒱𑒬𑒰 𑒕𑒃𑒯𑒹, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒰𑒫𑒥𑒴𑒗𑒰, 𑒖𑒿 𑒏𑒯𑒻 𑒖𑒹 𑒢𑒬𑒰 𑒞𑒰𑒛𑓃𑒲𑒠𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱-, 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒥𑒨𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒐𑒢 𑒁𑒯𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒲 𑒞𑒰𑒧𑒮 𑒢𑒃 𑒅𑒚𑒞? 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒥𑒨𑒰𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒒𑒰𑒞 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒕𑒱 𑒒𑒰𑒞𑒏 𑒖𑒿 𑒁𑒡𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒋-𑒯𑒼𑒋𑒞, 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒱 𑒍𑒯𑒢 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒢𑒃 𑒁𑒕𑒱, 𑒥𑒯𑒳𑒞𑒼 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒒𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒋। 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒄𑒯𑒼 𑒖𑒹 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒡𑒪𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒢𑒯𑒥𑒋 𑒯𑒹𑒢 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒢𑒲𑒏𑒼 𑒥𑒳𑒗𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒢𑒲𑒏𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒋। 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒩 𑒞𑒃 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒁𑒕𑒱 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒮𑒾𑒯𑒏𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒠𑒴𑒡𑒮𑒿, 𑒖𑒹 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒣𑒲𑒪𑒏। 𑒍𑒢𑒰, 𑒁𑒐𑒢𑒼 𑒞𑒏 𑒔𑒳𑒏𑒔𑒳𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒨𑒹 𑒢𑒹 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒹 𑒂𑒏𑒱 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒃𑒨𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒴𑒡 𑒣𑒲𑒥𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒾𑓀, 𑒞𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒱𑓄 𑒠𑒼𑒐 𑒪𑒑𑒰𑒋𑒥 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒧𑒢 𑒄𑒯𑒼 𑒏𑒯𑒋 𑒖𑒹 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒃𑒏 𑒥𑒠𑒢𑒰𑒧𑒲 𑒞𑒿 𑒢𑒃 𑒮𑒳𑒢𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒞𑒰𑒪𑒰𑒯 𑒧𑒰𑒕 𑒏𑒱 𑒠𑒴𑒡𑒹 𑒂𑒏𑒱 𑒧𑒱𑒚𑒰𑒃𑒨𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒰 𑒏𑓄 𑒐𑒰 𑒑𑒹𑒪। 𑒮𑒹 𑒥𑒠𑒢𑒰𑒧𑒲 𑒞𑒿 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒹𑒏 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒃। 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒨𑒹 𑒦𑒪𑒹𑒿 𑒢𑒃 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒾𑓀, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒞𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒲, ' 𑒔𑒼𑒩𑒥𑒰 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰' 𑒂𑒏𑒱 ' 𑒔𑒼𑒩𑒢𑒲 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒃' । 𑒢𑒰𑒧𑒼𑒏 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒑𑒳𑒝𑒡𑒩𑓂𑒧𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒔𑒰𑒧 𑒮𑒹𑒯𑒼 - 𑒞𑒿 𑒕𑒻 𑒢𑒃 𑒮𑒹 𑒖𑒿 𑒕𑒃𑒯𑒹।' 𑒢𑒰𑒧' 𑒏𑒹𑒢𑒰 ' 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰𑒢𑒰𑒧' 𑒕𑒻𑒟 𑒂 ' 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰𑒢𑒰𑒧' 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒧 𑒥𑒢𑒱 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻𑒟।

𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒮 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥𑒻𑒞 𑒧𑒢 𑒔𑒙𑒣𑒙𑒰𑒩 𑒕𑒪, 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒞𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒒𑒹𑒢𑒰 𑒒𑒹𑒩 𑒪𑒹𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒢𑒰𑒋𑒥 𑒥𑒱𑒮𑒻𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒏𑒼𑒢 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪, 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒠𑒴𑒡 𑒖𑒿 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒃 𑒏𑒱 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒃 𑒣𑒲𑒥𑒱𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒞𑒿 𑒣𑒲𑒥 𑒑𑒹𑒪। 𑒏𑒹𑒞𑒪𑒼𑒏 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒧𑒹 𑒠𑒴𑒡 𑒢𑒃 𑒩𑒯𑒢𑒹 𑒑𑓂𑒩𑒲𑒢𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒢𑒰 𑒏𑓄 𑒣𑒲𑒥 𑒪𑒹𑒥, 𑒞𑒃𑒪𑒹 𑒋𑒞𑒹 𑒧𑒢𑒟𑒰𑒣𑒔𑓂𑒔𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒪𑒑𑒰𑒋𑒥-, 𑒏𑒹𑒞𑒾𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒪। 𑒍𑒢𑒰, 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒢, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥𑒻𑒏 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒢, 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒠𑒰𑒥𑒧𑒹 𑒞𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒂 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏

𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒨𑒹 𑒢𑒯𑒱, 𑒁𑒯𑒲𑒮𑒿 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒿 𑒮𑒹 𑒢𑒃 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑒳𑒏𑒳𑒛𑓃𑒨𑒰𑒪𑒏𑒱 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒏 𑒐𑒑𑒞𑒰 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒩𑒋 𑒦𑒹𑒪, 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰𑒮𑒿 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒮𑒦 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒧𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒫𑒱𑒨𑒰𑒢𑒫𑒰𑒢𑒼 𑒂 𑒏𑒢𑓂𑒧𑒫𑒰𑒧𑓂𑒧𑒼 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋।

𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒃 𑒢𑒃 𑒥𑒳𑒗𑒥 𑒖𑒹 𑒁𑒏𑒥𑒩 𑒠𑒩𑒥𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒥𑒲𑒩𑒥𑒪 𑒕𑒪 𑒞𑒃 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒧𑒹 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋, 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒯𑒥𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒑𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒦𑒰𑒫𑒑𑒞 𑒢𑒯𑒱। 𑒮𑒥 𑒖𑒢𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒫𑒰 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒖𑒐𑒢 𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒋 𑒞𑒐𑒢 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒳𑒏𑒳𑒛𑓃𑒨𑒰𑒪𑒏𑒱 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒑𑒞𑒱𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒁𑒯𑒲𑒮𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋-, 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒳𑒏𑒳𑒛𑓃𑒨𑒰𑒪𑒱 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏 𑒮◌𑒵𑒖𑒢 𑒦𑒹𑒪। 𑒣𑒯𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒃𑒪𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒥𑒲𑒩𑒥𑒪, 𑒧𑒰𑒋 𑒣𑒯𑒰𑒛𑓃𑒣𑒩 𑒮𑒳𑒐𑒪 𑒖𑒰𑒩𑒢 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒳𑒖𑒩 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒖𑒹 𑒥𑒲𑒩𑒥𑒪 𑒮𑒢 𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒪𑒻𑒢।

𑒁𑒮𑒧𑓀𑒖𑒮𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒏 𑒔𑒳𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒪𑒑 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒩𑒯𑒲। 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒃 𑒢𑒃 𑒥𑒳𑒗𑒥 𑒖𑒹 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒏 𑒔𑒳𑒪𑓂𑒯𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒧𑒩𑒠𑒢𑒧𑒰 𑒔𑒳𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒂𑒿𑒑𑒢𑒏 𑒔𑒳𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒧𑒾𑒑𑒱𑒨𑒰𑒯𑒲 𑒦𑒹𑒪। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒹 𑒦𑒾𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒏𑓄 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒱𑒁, 𑒃 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒫𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒕𑒲, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒄𑒯𑒼 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒂𑒿𑒑𑒢𑒰𑒏 𑒔𑒳𑒪𑓂𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒢𑒳𑒏𑒥𑒰 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒢𑒻𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒏 𑒔𑒳𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒮𑒹 𑒢𑒃 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒋। 𑒠𑒮𑒠𑒳𑒂𑒩𑒲 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒚𑒲𑒏 𑒦𑒼𑒖𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒔𑒾𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒒𑒩𑒮𑒿 𑒒𑒹𑒩𑒪 𑒂𑒿𑒑𑒢𑒰𑒏 𑒔𑒳𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒪𑒑 𑒁𑒮𑒑𑒩𑒹 𑒥𑒻𑒮 𑒧𑒢𑒧𑒰𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒥𑒢𑒰 𑒐𑒰𑒋𑒥 𑒮𑒹, 𑒂 𑒠𑒮 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒥𑒢𑒰𑒏𑓄 𑒐𑒰𑒋𑒥 𑒞𑒃𑒧𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒮𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒦𑒰𑒫𑒪𑒼𑒏𑒧𑒹, 𑒧𑒩𑓂𑒞𑓂𑒨𑒪𑒼𑒏𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒑𑒳𑒣𑓂𑒞 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒥𑒢𑒰 𑒏𑓄 𑒐𑒹𑒪𑒰𑒣𑒩, 𑒖𑒹 𑒢𑒃 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒏, 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒞𑒿 𑒥𑒖𑒻𑒏 𑒂𑒔𑒰𑒩 𑒥𑒢𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒐𑒰𑒋𑒩 𑒖𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒋, 𑒯𑒩𑒱 𑒁𑒢𑒢𑓂𑒞 𑒯𑒩𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒁𑒢𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒁𑒕𑒱𑒋।

𑒞𑒯𑒲 𑒥𑒲𑒔 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒑𑒹𑒪। 𑒁𑒥𑒱𑒞𑒱 𑒍 𑒔𑒏𑒧𑒏𑒰𑒋𑒪, 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒪। 𑒍𑒢𑒰, 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒖𑒐𑒢 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒋 𑒞𑒐𑒢 𑒁𑒮𑒣𑒞𑒰𑒪𑒏 𑒮𑓂𑒙𑒰𑒤 𑒖𑒏𑒰𑒿 '𑒑𑒼𑒛𑓃 𑒪𑒑𑒻 𑒕𑒲' 𑒮𑒹 𑒏𑒯𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪। 𑒢𑒃 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒥𑒼 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳, 𑒁𑒯𑒲 𑒏𑒯𑒴 𑒖𑒹 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒳𑒞𑒱𑒅𑒚𑒱 𑒦𑒼𑒩𑒹-, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒱𑒌𑒢, 𑒖𑒿 𑒍 𑒮𑒫𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒔𑒩𑒔𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒔𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒖𑒰𑒟𑒱, 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒿 𑒍 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒞𑒰 𑒫𑒰 𑒣𑒛𑓃𑒞𑒲, 𑒞𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒔𑒏𑓂𑒏𑒰

तरसँ निकलल आकि पएर छुबि प्रणाम करब? एहने असमंजसमे कुसुमलाल पड़ि गेला। प्रणामक आसीरवाद तँ मनक अनुकूल भेटए, तखन मनक असीरवादो तँ उचारन करबे करत। कुसुमलालक मनमे भेल जे मानसिक मुनेसर भायकेँ चाह बनबैसँ पहिने चाहक वस्तु चाहपत्तीदूध इत्यादि-चिन्नी-पर चिन्ता नइ रहैत आ तखन चुल्हि लग बनबए बैसल अछि तखन आगूमे नइ देखि गुम्म छैथ। तँए कुसुमलाल प्रणाम करब छोड़ि पुछलक-

"भाय, तँ चाहचिन्नी नइ छुअए तँ कहू-, अपने ठाढ़ छी दौड़ कऽ दोकानसँ लाबि देने अबै छी।"

अप्पनअप्पन मनक बात कहियौ आकि माथिक-, सभ छोड़। तँए कुसुमलाल अपना विचारे बाजल। कुसुमलालक बात सुनि मनमे भेल जे बिनु देखलहुल -अपन लोक अहिना बजैए तखन मनकेँ मारू बनाएब केतौसँ उचित नइ हएत।

-बजलै कहैत व्यक्त विचार मनक सोगाएल

"कुसुमलाल, चाह हेराएल तँ चिन्नी सभ अछिए मुदा दूध कछि पीब लेलक।-सेहो सनिप्पार दूधक आ रहैत ओघराएल गाभिसो तँ रहैत रहैत।"

केतबो घरसुहबो बलिर करि ने अछि मुदा ओकरा तँ चोर वा चोरनी नइ कहि सकै छिए। मुदा कुत्ताकेँ तँ से बात नहि अछि। तूमे पिलल तँ अप्पन चालि-मनी रखनौ अछि मुदा पिल्लीकेँ सभ-मर्यादा करी-ढालसँ अपन मान' चोरनी पिल्ली' कहति छै।

दार्शनिक तकाँ कुसुमलाल बाजल-

"भाय, अहाँकेँ कि नइ बुझल अछि जे ' दानेदाने पर लिखा है खाने वाले का -नाम' । जेकरा कपारमे दूध लिखल छैहै से पीलक तइले अनेरे करि मन मनहुएने छी। हमहूँ आबथि गेलौं, सोहाने दुनू भाँइ सारी दू गाभिस पानि केतबीमे नापकिऽ दियौ आ करी असामी चायपत्ती सेहो दऽ दियौ, अंग्रेजिया चाह बनि जाएत।"

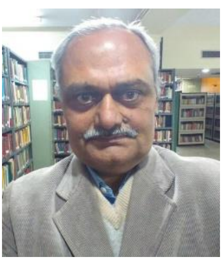
कुसुमलाल मुँहक ' अंग्रेजिया चाह' सुनि जिज्ञासा भेल जे अंग्रेजिया चाहक माने की भेल? शंका ए दुआरे भेल जे जइ रंग्लैड बेल्स), स्काटलैंड रंग्लैड मिलि ग्रेट ब्रिटेनमे चाहक उपज नइ अछि (, तइ देशक लोक सभसँ बेसी चाह पीबैए, से आबे केतएसँ अछि। बजलौ-

"𑒏𑒲 𑒁𑓀𑒑𑒩𑒹𑒖𑒱𑒨𑒰 𑒔𑒰𑒯 𑒏𑒯𑒪𑒯𑒏, 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪?"
𑒚𑒹𑒢𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒾𑒑𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿, 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒚𑒹𑒩𑒣𑒩 𑒥𑒢𑒲 𑒣𑒏𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒦𑒰𑒨, 𑒁𑓀𑒑𑒩𑒹𑒖 𑒮𑒥 𑒖𑒐𑒢 𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒑𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒯𑒧𑒪𑒰 𑒏𑓄 𑒕𑒲𑒢𑒪𑒏, 𑒞𑒐𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒖𑒹 𑒪𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒮𑒹 𑒢𑒿 𑒪𑒃𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪, 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒖𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒢𑒃 𑒣𑒲𑒥𑒻 𑒕𑒪𑒰, 𑒞𑒢𑒱𑒏𑒼 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒦𑒰𑒪𑒦-𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒂𑒠𑒻𑒞 𑒪𑒑𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒖𑒰𑒩 𑒥𑒜𑓃𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒏।"
𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒞𑒰𑒞𑓂𑒞𑓂𑒫𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒝 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒧𑒢 𑒮𑒏𑒣𑒏𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒹 - 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒿𑒋 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒼𑒛𑓃𑒥, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒩𑒰𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒧𑒼𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋, 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱, 𑒞𑒿𑒋 𑒮𑒯 𑒠𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀-
"𑒂𑒥 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒲, 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧?"
𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒖𑒑𑒪𑒻 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒦𑒰𑒨, 𑒁𑒮𑒰𑒧 𑒖𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒲 𑒮𑒹 𑒧𑒼𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱 𑒢𑒯𑒱।"
𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒕𑒥𑒑𑒲𑒕𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒢𑒱𑒯 𑒁𑒕𑒱-, 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒮𑒰𑒧𑒏 𑒥𑒿𑒮𑒥𑒼𑒢𑒲 𑒂 𑒢𑒰𑒩𑒱𑒨𑒪-𑒮𑒳𑒣𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒥𑒼𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒾𑓀, 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒥𑒼𑒢𑒣𑒩 𑒡𑒱𑒨𑒰𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒧𑒖𑒼𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒳𑒏𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧" -, 𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒅𑒧𑒹𑒩𑒼 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒐𑓀𑒖𑒐𑒾𑒯𑒩𑒰 𑒮𑒦 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒍𑒏𑒩𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩𑒻 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒼𑒪𑓂𑒯𑒼𑒁𑒢𑒰 𑒮𑒏𑓂𑒞𑒱-𑒮𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒂𑒨𑒰 𑒣𑒠𑓂𑒡𑒞𑒱 𑒥𑒱𑒂𑒯𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒐𑒞𑒧 𑒦𑓄 𑒪𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢 𑒐𑒲𑒨, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒐𑒛𑓃𑒱𑒕𑒼𑒙 𑒏𑒩𑒋 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒲।"
𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒛𑓃 𑒧𑒹𑒯𑒢𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒕𑒻𑒟 𑒮𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒻 𑒕𑒲 𑒏𑒲 𑒢𑒯𑒱। 𑒠𑒹𑒐𑒞𑒱 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒁𑒮𑒰𑒧𑒏 𑒣𑒩𑒐𑒾𑒏 𑒮𑒦 𑒥𑒼𑒢𑒯𑒰𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒢𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒪𑒃 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒑𑒰𑒕𑒮𑒿 -
"𑒢𑒯𑒱। 𑒏𑒲 𑒕𑒻𑒟 𑒪𑒃 𑒩𑒮 𑒣𑒰𑒢𑒏 𑒐𑒮𑒪 𑒮𑒳𑒣𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒐𑒼𑒃𑒨𑒰 𑒮𑒼𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒢 𑒮𑒹𑒢𑒹 𑒐𑒰 𑒏𑓄
𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒧𑒢 𑒧𑒡𑒳𑒂 𑒑𑒹𑒪। 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀-
"𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧, 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧𑒏 𑒏𑒲 𑒧𑒹𑒯𑒢𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒯𑒪𑒯𑒏?"
𑒯𑒿𑒮𑒻𑒞 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒦𑒰𑒨, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒔𑒾𑒪 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲। 𑒏𑒯𑒥𑒲 𑒕𑒻 𑒖𑒹 ' 𑒮𑒰𑒿𑒣𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒥 𑒖𑒰𑒢𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒩𑒯𑒩 -

𑒏𑒻' , 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒻 𑒕𑒲। 𑒯𑒼𑒅 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒏 𑒢𑒱𑒧𑒱𑒞𑓂𑒞𑒢𑒰 𑒏𑒯𑒴। 𑒔𑒰𑒯 𑒂 𑒔𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒮𑒧𑒨 𑒪𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒥 𑒮𑒹 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱, 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒋 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒲।"
𑒖𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒮𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒏। 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀-
"𑒏𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢, 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧?"
𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒧𑒢 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒦𑒩𑒪 𑒯𑒼𑒃, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒖𑒢𑒻 𑒕𑒱𑒋, 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒯𑒱 𑒥𑒢𑒥𑒻 𑒕𑒲। 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒲 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑓀𑒑𑒠 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒰𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒾 𑒯𑒹𑒢।"
𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒞𑒵𑓂𑒣𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒪, 𑒥𑒖𑒪𑒾-
"𑒏𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒯𑒏, 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧?"
𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹𑒯𑒪 𑒣𑒕𑒰𑒩𑒪 𑒦𑒲𑒖𑒪 𑒁𑓀𑒑𑒏 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒼𑒩 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒋𑒪 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒔𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒮𑒳𑒐𑒰𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒔𑒼𑒛𑓃𑒱𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒪𑒰𑒨 " - 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒣𑒜𑓃𑒱𑒪 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒑𑒰 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒕𑒲 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒥𑒢𑒥𑒋 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒜𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒿𑒖 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒴- 𑒣𑒏𑒱𑒨𑒼𑒩𑒲 𑒞𑒣𑓂𑒣𑒹 𑒪𑒹𑒥 𑒣𑒲𑒥 𑒔𑒰𑒯 𑒖𑒣𑓂𑒣𑒹 𑒪𑒑𑒱। 𑒣𑒲𑒥 𑒥𑒻𑒮 𑒋𑒏𑒑𑒰𑒧 𑒦𑒰𑒿𑒑𑒪 𑒧𑒢𑒮𑒿 𑒯𑒼𑒞 𑒖𑒰𑒋𑒞 𑒂 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒞 𑒖𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒖𑒞𑒹 𑒁𑓀𑒑𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒍𑒃𑒧𑒹 '𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢' 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒁𑒕𑒱।"
𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒖𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒥𑒖𑒪𑒾-
"𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒨𑒼𑒑 𑒞𑒿 𑒁𑒢𑒢𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱।"
𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒏𑒼𑒢 𑒯𑒧𑒹𑒪𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒲, 𑒞𑒞𑓂𑒫𑒨𑒼𑒑𑒏𑒹𑒿 𑒖-𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒥 𑒞𑒯𑒲𑒮𑒿 𑒮𑒥 𑒢𑒱𑒣𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒞।"

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 ggvideha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒.𑓑𑓑.𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩-𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)- 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏



𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)- 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏

𑒐𑒝𑓂𑒛 𑓑𑓑-𑓑𑓕

𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖

𑓑𑓑

𑒧𑒼𑒢𑒳𑒏𑒥𑒰 𑒅𑒑𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒍𑒮𑒰𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪-𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒎𑓀𑒒𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿।

𑒫𑒰𑒯𑒢 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒞𑓁𑒦𑓂𑒩𑒧𑒝 𑒏𑒩𑒋𑒫𑒪𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒏 𑒂𑒫𑒰𑒑𑒧𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓀𑒦 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒦𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒍 𑒏𑒩𑒼𑒙 𑒫𑒠𑒪𑒪𑒟𑒱। 𑒏𑒢𑒲𑒧𑒢𑒲 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒐𑒼𑒪𑒪𑒟𑒱। 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒐𑒼𑒪𑒱𑒞𑒯𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒍𑒮𑒰𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒟𑒱। 𑒍 𑒔𑒼𑒙𑓂𑒙𑒹 𑒍𑒕𑒰𑒍𑒢𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒅𑒚𑒱 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒟𑒱। 𑒍𑒮𑒰𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒁𑒫𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒔𑒱𑒔𑒱𑒂 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱-

"𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣! 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣!

𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒖𑒫𑒰𑒫 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒫𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒤𑒹𑒩 𑒍 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒪𑒑𑒲𑒔 𑒁𑒫𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑒴𑒗𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒫𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩𑒏 𑒍𑒮𑒰𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒍 𑒔𑒏𑒱𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒞𑒿 𑒍 𑒔𑒳𑒣𑓂𑒣𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒼𑒔𑒪𑒰𑒯। 𑒤𑒹𑒩 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒻𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒧 𑒯𑒛𑓃𑒫𑒛𑓃𑒰 𑒏𑒋 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒕𑒲।

"𑒞𑒴𑒿 𑒋𑒢𑒰, 𑒋𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧?"

𑒯𑒧 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒖𑒫𑒰𑒫 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒫𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒂𑒫𑒰𑒖 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑒼 𑒅𑒚𑒱 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱 । 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑒖𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿, 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒯𑒱 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒔𑒱𑒏𑒩𑒪𑒰𑒯-

"𑒔𑒼𑒩! 𑒔𑒼𑒩!"

𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒒𑒫𑒛𑓃𑒰𑒯𑒙𑒧𑒹 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒏𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒲𑒜𑓃𑒲𑒣𑒩 𑒐𑒮𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪। 𑒯𑒧 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑒰𑒕𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒮𑓀𑒞𑒳𑒪𑒢 𑒫𑒱𑒑𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒧𑒯𑒳 𑒍𑒞𑒯𑒱 𑒔𑒩𑒰𑒧 𑒠𑒋 𑒐𑒮𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒅𑒪𑒙𑒻𑒞-𑒣𑒪𑒙𑒻𑒞 𑒮𑒲𑒜𑓃𑒲𑒣𑒩 𑒐𑒮𑒻𑒞-𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒅𑒣𑒩𑒹𑒮𑒿 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒃𑒮𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒮𑒲𑒜𑓃𑒲 𑒪𑒑 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒂𑒠𑒧𑒲𑒮𑒦 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒏। 𑒮𑒾𑒮𑒹 𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒚𑒰𑒧 𑒔𑒼𑒙 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪। 𑒯𑒰𑒟-𑒣𑒻𑒩 𑒛𑒹𑒯𑒳𑒢𑒮𑒿 𑒐𑒴𑒢 𑒫𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑒼𑒏 𑒏𑒧𑒼𑒫𑒹𑒮 𑒮𑒋𑒯 𑒯𑒰𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛𑒮𑒦 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒰𑒪𑒞𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒟𑒣𑒩𑒱𑒁𑒫𑒻𑒞 𑒪𑒑𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒫𑒢𑒪 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒏 𑒂𑒫𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒔𑒼𑒙𑒮𑒿 𑒕𑒙𑒣𑒙𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒏𑒩 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒩𑒫𑒰𑒯 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒣𑒢𑒩𑒯 𑒧𑒱𑒢𑒱𑒙𑒏 𑒫𑒰𑒠 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒁𑒋𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒞𑒹 𑒔𑒱𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯-

"𑒞𑒼𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒯 𑒖𑒹 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒏𑒧𑒰 𑒠𑒋 𑒠𑒹𑒫𑒻𑒏। 𑒮𑒰𑒤-𑒮𑒰𑒤 𑒫𑒰𑒖𑒯 𑒖𑒹

𑒞𑒼𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒹 𑒂 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒣𑒚𑒍𑒪𑒏? 𑒖𑒿 𑒗𑒴𑒚 𑒥𑒖𑒥𑒯 𑒞𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒰𑒧 𑒦𑒼𑒑𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒯।"

𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒏𑒱 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛𑒮𑒦 𑒪𑒰𑒚𑒲 𑒦𑒰𑒿𑒖𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒪 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒂𑒥 𑒪𑒰𑒚𑒲 𑒔𑒪𑒞 𑒞𑒿 𑒞𑒰𑒥। 𑒯𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒔𑒳𑒣 𑒩𑒯𑒲। 𑒏𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿?

"𑒥𑒖𑒻𑒞 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒯?"

𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒞𑒻𑒍 𑒔𑒳𑒣

𑒋𑒞𑒥𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒤𑒼𑒢𑒏 𑒒𑓀𑒙𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒅𑒚𑒪।

"𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒰𑒖𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒣𑒩 𑒥𑒖𑒰𑒯𑒙𑒱 𑒁𑒕𑒱।"

"𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒲 𑒕𑒻𑒏?"

"𑒮𑒹 𑒏𑒲 𑒖𑒰𑒢𑒹 𑒑𑒹𑒪𑒱𑒌𑒏?"

"𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒞𑒿 𑒁𑓀𑒠𑒰𑒖 𑒯𑒼𑒋𑒞?"

"𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒩𑒰𑒖𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐𑒖𑒲 𑒮𑒹 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱 । 𑒮𑒼𑒗𑒹 𑒏𑒯𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒖𑒰𑒥𑒯।"

𑒍𑒯𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒩𑒰𑒖𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐𑒖𑒲𑒏 𑒂𑒣𑓂𑒞𑒮𑒔𑒱𑒫 𑒤𑒼𑒢𑒣𑒩 𑒩𑒯𑒟𑒱।

𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒢𑒫 𑒩𑒰𑒖𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐𑒖𑒲𑒏 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒁𑒙𑒏𑒩𑒱𑒋𑒿 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒙𑒱𑒂𑒮𑒦 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒣𑒕𑒼𑒛𑓃 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 । 𑒂𑒑𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒞𑒿 𑒕𑒪𑒯𑒹 । 𑒩𑒰𑒖𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐𑒖𑒲𑒏 𑒂𑒫𑒰𑒮𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒞𑒯𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐𑒖𑒲 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒂𑒑𑒴 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒁𑓀𑒠𑒩 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒯𑒿𑒮𑒲-𑒚𑒙𑓂𑒚𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒰𑒖 𑒮𑒳𑒢𑒰𑒃 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒍 𑒮𑒦 𑒒𑓀𑒙𑒰 𑒦𑒩𑒱 𑒏𑒲-𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯? 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒐𑒢 𑒍 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪𑒰𑒯 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒋𑒥𑒪𑒰 𑒕𑒪। 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒂𑒩 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒂𑒬𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑓀𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒣𑒮𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒾𑒠𑒰 𑒣𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒒𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒦𑒩𑒱 𑒕𑒰𑒿𑒏 𑒠𑒰𑒩𑒴 𑒣𑒲𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒔𑒻𑒢𑒮𑒿 𑒮𑒳𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯।

𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒧 𑒂 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛𑒮𑒦𑒏 𑒏𑒥𑓂𑒖𑒰𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒔𑒼𑒙 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒯𑒰𑒪𑒞 𑒑𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 । 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒌𑒏। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒁𑒮𑒩𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒏। 𑒖𑒐𑒢

𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒩𑒹𑒮𑒰𑒢 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒞𑒿 𑒍 𑒮𑒦 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒏।

"𑒋𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒯𑒰𑒪𑒞 𑒚𑒲𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏। 𑒖𑒯𑒰𑒿-𑒞𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒐𑒴𑒢 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒍 𑒮𑒦 𑒠𑒩𑓂𑒠𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒹𑒮𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

"𑒞𑒿 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒻𑒏?"

"𑒋𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪 𑒪𑒋 𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒲 𑒁𑒕𑒱।"

"𑒞𑒿 𑒪𑒋 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲?"

"𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒕𑒱 𑒪𑒲।"

"𑒯𑒠𑓂𑒠 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒲 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒲। 𑒖𑒹 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒲 𑒯𑒼𑒃 𑒮𑒹 𑒏𑒩𑒯।"

𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒍 𑒮𑒦 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒰𑒏𑒋 𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪। 𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪𑒏 𑒑𑒹𑒙𑒣𑒩 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒪। 𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒅𑒞𑒩𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒂𑒣𑒰𑒞𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒣𑒕𑒼𑒛𑓃 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪।

𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒧𑒴𑒪𑒲 𑒅𑒣𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒮𑒰𑒿𑒗 𑒡𑒩𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒕𑒳𑒙𑓂𑒙𑒲 𑒠𑒋 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒣𑒕𑒼𑒛𑓃 𑒏𑒹𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪। 𑒔𑒼𑒙 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪, 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪 , 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒦 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿? 𑒞𑒩𑒯-𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒮𑒿 𑒖𑒰𑒢 𑒥𑒿𑒔𑒰𑒋𑒥 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪। 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒏, 𑒐𑒳𑒮𑒰𑒧𑒠 𑒏𑒹𑒪𑒏𑒻𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒴𑒗𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒪𑒹𑒢-𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒄 𑒮𑒦 𑒖𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒞। 𑒖𑒹𑒥𑒲𑒧𑒹 𑒯𑒰𑒟 𑒠𑒹𑒪𑒏 𑒂 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒮𑒹 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒹𑒥𑒲𑒧𑒹 𑒔𑒳𑒣𑒔𑒰𑒣 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒖𑒰 𑒏𑒋 𑒍 𑒮𑒦 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒑𑒢𑒪𑒏। 𑒞𑒳𑒩𑒞𑒹 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒂𑒥-𑒦𑒰𑒥 𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮𑒏 𑒩𑒳𑒐 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒳𑒏 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏।

"𑒚𑒲𑒏 𑒕𑒻𑒏। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒔𑒪𑒱 𑒖𑒰𑒅। 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒲 𑒯𑒹𑒞𑒻𑒏 𑒞𑒿 𑒯𑒧 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏 𑒏𑒋 𑒪𑒹𑒥।"

𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒖𑒰𑒢𑒧𑒹-𑒖𑒰𑒢 𑒂𑒋𑒪। 𑒩𑒱𑒏𑓂𑒮𑒰 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒱 𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿।

અસ્પતાલસઁ છુટલાક બાદ હમસભ અપન ગામીણક ડેરાપર પહુઁચલહુઁ । સંયોગસઁ ઓ અપને નહિ છલાહ । હુનકર પરિવારક લોક સેહો નહિ રહએ । હુનકર ભાગિન રહથિન । હમસભ અપન પરિચય દેલિઅન્હિ। ઓ અપન મામસઁ ફોનપર ગપ્પ કેલાહ। હમરાસભકેઁ ગામીણસઁ ફોનપર ગપ્પ ભેલ । તકરાબાદ નયિનસઁ હમસભ ઓતએ રાતિભરિ વિશ્રામ કેલહુઁ । ચોટસભમે દર્દ હોઇત રહૈત છલ । ડાક્ટર કિછુ દવાઇસભ દેને રહએ , સે ખાઇત રહલહુઁ । તકરાબાદ જે નિન્દ પડ઼લહુઁ સે ભોરે ઉઠલહુઁ ।

રાતિભરિ હમ ઓ શકુન્તલા ભવિષ્યક દિશા ઓ દશાપર ચિન્તન કરૈત રહિ ગેલહુઁ । ને હમ સુતિ સકલહુઁ ને ઓ । જહલસઁ લઇ કએ નેતાજીક શકુન્તલાપુર સ્થિત ઘર ધરિ ઘટિત ઘટનાક્રમ બેર-બેર મોનમે આબિ રહલ છલ । વિના કોનો ગલતીકેઁ નેતાજી હમરા જહલ પઠા દેલથિ। હમ ઓતએ કતેકો દિન ધરિ બંદ રહલહુઁ । બાપૂ હમર જમાનતક હેતુ કી નહિ કેલાહ? ખેત બેચિ ઓકીલક ફીસ દૈત રહલાહ । તારીખપર-તારીખ પડ઼ૈત રહલ । મુદા જમાનત નહિ ભેલ । હમ જહલસઁ તખને છુટિ સકલહુઁ જખન નેતાજી ચાહલથિ। કાનૂન, કિછુ નહિ બૂઝિ સકલિએક। મુદા આબ બૂઝા રહલ અછિ જે નેતાજીકેઁ હમરાપર સક ભએ ગેલ રહનિ જે હમ હુનકા બારેમે બહુત કિછુ જાનિ રહલ છી, જાનિ ગેલ છી । ચુનાઓક સમયમે હમરાસઁ એકહુટા બાત બહરાઇત તઁ ઓ બમસઁ કમ વિસ્ફોટક નહિ હોઇત । નેતાજીક રાજનીતિક ભવિષ્ય હવામે ઉડ઼િઆ સકૈત છલ । તેઁ તરહ-તરહક બ્યોંત કએ ઓ હમરા જહલમે પઠઓને હોએત ।

"મુદા આબ કી કએલ જાએ?" - હમ ઈ સવાલ બેર-બેર શકુન્તલાસઁ પુછલિએક ।

"હઁ! હમરા તોરાસઁ બેસી થોડ઼બે બૂઝલ અછિ। મુદા એતબા તઁ હમહુ જનૈત છી , તૂઁ જનૈત છહ જે દેશ, સમાજક હાલત ઠીક નહિ ચલિ રહલ અછિ। નેતાજી સન-સન લોક દેશક સમસ્ત વ્યવસ્થાકેઁ અપહરણ કએ લેને અછિ। બેસક દેશમે કાનૂનમે સજા બનાબર અછિ મુદા અસલિઅત કી છૈક, સે કે નહિ જનૈત અછિ? જકરા ને રહબાક ઠેકાન છૈક, ને ખેબાક ઉપાય છૈક , સે અપન મત કી દેત? ઓકરા તઁ કેઓ અપના હિસાબસઁ બહકા લેત। જે ચાહત સે કરબા લેત। "

"ઈ સમસ્યા તઁ પુરાન અછિ। કોનો આઇ ઈ સભ ભાઇ રહલ અછિ સે બાત તઁ નહિ અછિ। સમાધાન તઁ બતાબહ।"

"સમાધાન કોનો ભગવાન તઁ કરથિન નહિ। હમરે-તોરા આગૂ આબએ પડ઼ત।"

"હમ તઁ સભ તરહેં તૈયાર છી। મુદા કેમહર કી કરી સે માર્ગદર્શન ચાહી।"

"સે સભ કે કરત? જકરા કનીકો અકીલ છૈક સે અપન સ્વાર્થમે લાગલ જાઇત અછિ। કે બિવાદમે પડ઼એ? "

"દેખહક, કોનો નવ દલ બનાએબ, ઓકરા ચલાએબ આ એહિ યોગ્ય બનાએબ જે ઓ ચુનાઓ લડ઼એ આ જીતએ બહુત કઠિન બાત છૈક। એહિમે સાલો લાગિ સકૈત અછિ। તથાપિ, બાત બનએ, નહિ બનએ તકર કોનો ઠેકાન નહિ અછિ। કારણ જે સત્તામે બૈસલ જે લોકસભ અછિ, સે કોનો ચુપ તઁ રહત નહિ। ઓહો સભ હમરાસભક કિછુ-ને કિછુ કાટ નિકાલબાક પ્રયાસ કરત, હમર આદમીસભકેં તરહ-તરહક પ્રલોભન દએ ફોડ઼બાક પ્રયાસ કરત, જે નહિ ઓકર બાત સુનૈક તકરાસભકેં કોનો-ને-કોનો તરહેં ફઁસેબાક પ્રયાસ કરત।"

"તખન?"

"હમરા હિસાબે તઁ જે વિરોધી દલ અછિ, ઓકર સહયોગ લિ। તખનહિ હમસભ કિછુ કએ સકબ।"

"કહક માને જે જનક્રાન્તિ દલ(જેકેડી)ક સંગ મિલિ જાઇ"

"આઓર કી? મૌકાપર હુકનાઇ જરૂરી છૈક। જે સંઠી જકઁ ઠાઢ઼ રહૈત અછિ, સે ટુટિ જાઇત અછિ।"

"મુદા એકટા બાત નીકસઁ બૂઝિ લિઅહ। સમગ્ર વિકાસ દલ (એસભીડી) અખન શાસનમે અછિ। ઓકરા પ્રતિષ્ઠ કેઓ જલ્દી સામને નહિ આબએ ચાહતૈ।"

"દેખહક। ડરલાસઁ તઁ બાત નહિ બનત। જકરા જે કરબાક હોઇક સે કરઓ। હમસભ તઁ અપન વિચારમે સ્પષ્ટ હોઇ। ઈ દુનિયાં ડરપોક, કાયરક લેલ નહિ છૈક। જે જીબએ સે ખેલએ લાગ। લડ઼નાઇ તઁ છૈહે। જખન સભ જાને બઁચેબામે લાગલ રહિ જાએત તઁ પરિવર્તન હોએત કેના?"

"𑒚𑒲𑒏 𑒕𑒻𑒏, 𑒯𑒧𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏 𑒏𑒢𑒲 𑒮𑒋𑒯 𑒢𑒹।"

"𑒂𑒍𑒩 𑒏𑒲?"

𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒏𑒲 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣 𑒍𑒞𑒋 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪। 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒍 𑒏𑒢𑒲 𑒁𑒔𑓀𑒦𑒱𑒞 𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲𑒋 𑒮𑒯𑒖 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪।

"𑒞𑒴𑒿 𑒮𑒦 𑒋𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧?"

"𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑𑒹𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒋𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒁𑒋𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒑𑒾𑒫𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒦𑒰𑒑𑒱𑒢 𑒕𑒟𑒱। 𑒍𑒋𑒯 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱।"

"𑒯𑒧𑒯𑒳 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹𑒮𑒿 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒂𑒋𑒪 𑒩𑒯𑒲।"

𑒯𑒧 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲। 𑒍 𑒦𑒲𑒞𑒩𑒮𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒩𑒹𑒮𑒰𑒢 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒍 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒏𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒮𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱-

"𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱? 𑒞𑒴𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒩𑒹𑒮𑒰𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒯? 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒯? "

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒖𑒪। 𑒔𑒳𑒣𑓂𑒣𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪।"

𑓑𑓓

𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒥𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒼𑒔𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒒𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒠𑒹𑒥𑒢 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒑𑒩𑒲𑒥 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪𑒮𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢-𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒧 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒥𑒿𑒙𑒰𑒃𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒂𑒧𑒏 𑒧𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒯𑒰𑒙𑒣𑒩 𑒂𑒧 𑒥𑒹𑒔𑒱 𑒪𑒻𑒟𑒱। 𑒏𑒳𑒮𑒱𑒂𑒩𑒏 𑒧𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒏𑒳𑒮𑒱𑒂𑒩 𑒣𑒹𑒩𑒱 𑒏𑒋 𑒑𑒴𑒩 𑒥𑒢𑒰𑒥𑒟𑒱, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒹𑒔𑒟𑒱। 𑒖𑒐𑒢 𑒋𑒯𑒴𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒪𑒢𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑒯𑒱𑒍 𑒏𑒰𑒪 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒪𑒱 𑒖𑒰𑒟𑒱। 𑒍𑒞𑒋 𑒦𑒢𑒮𑒱𑒂𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒠𑒹𑒥𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢𑒱। 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒟𑒱। 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒐𑒢𑒯𑒳 𑒍 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒰𑒟𑒱 𑒞𑒿 𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒖𑒰𑒟𑒱। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒋𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳

𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒧 𑒥𑒋𑒮𑒹𑒧𑒹 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒞𑒹𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒞𑒱 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒕𑒪𑒢𑒱, 𑒖𑒏𑒩 𑒥𑒱𑒂𑒯 𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒑 𑒮𑒢𑒰𑒂 (𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣𑒏 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹) 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱 । 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒢𑒹𑒢𑒣𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒍𑒯𑒱𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒂𑒫𑒰𑒑𑒧𑒢 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒍𑒯𑒱𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣𑒼𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱।

𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒑𑒩𑒲𑒥𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞-𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒋𑒏𑒥𑒹𑒩 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒹𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒧𑒰𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒁𑒢𑒔𑒼𑒏𑒹𑒧𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 । 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒲𑒋𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 । 𑒖𑒹𑒢𑒰-𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒹𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒋 𑒑𑒰𑒧 𑒒𑒳𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒠𑓂𑒡𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒠𑒹𑒯𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒍 𑒋𑒏𑒠𑒧 𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒂𑒥 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒟𑒱 ? 𑒖𑒹𑒢𑒰-𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒲𑒋𑒏 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒍𑒞𑒋 𑒖𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒦𑒹𑒙𑒢𑒱 𑒮𑒹 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯 । 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒬𑓁 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒥𑒜𑓃𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒢𑒱।

𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒍 𑒙𑓂𑒨𑒳𑒮𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒍𑒯𑒱𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒑𑓂𑒩 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒠𑒪 (𑒋𑒮𑒖𑒲𑒛𑒲)𑒏 𑒞𑒞𑓂𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒮𑒳𑒧𑓀𑒞𑒖𑒲𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒲-𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒙𑓂𑒨𑒳𑒮𑒢 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒥𑒟𑒱। 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒋𑒯𑒢 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒤𑒪𑒧𑒹 𑒢𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏 । 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒤𑒪 𑒢𑒲𑒏 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲 𑒑𑒠𑒑𑒠 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒠𑒰𑒢 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒨-𑒏𑒳𑒮𑒧𑒨 𑒂𑒫𑒰𑒑𑒧𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒱𑒞𑒥𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒱। 𑒏𑒯𑒱𑒍 𑒏𑒰𑒪 𑒥𑒖𑒰𑒩-𑒯𑒰𑒙 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒖𑒰𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒱। 𑒖𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒖 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒻𑒏 𑒞𑒿 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒏𑒋 𑒍 𑒔𑒪𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 । 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒞𑒞𑒹𑒏 𑒥𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒍 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒂𑒬𑓀𑒏𑒰 𑒮𑒼𑒔𑒱𑒍 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪 । 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒻𑒙𑓂𑒩𑒱𑒏𑒏 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒤𑒪 𑒥𑒯𑒩𑒰𑒋𑒪 । 𑒍 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧𑒬𑓂𑒩𑒹𑒝𑒲𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒢𑓀𑒥𑒩𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒣𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒏।

𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒥𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱 । 𑒍 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 । 𑒋𑒏𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒾𑒏𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒡𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢। 𑒞𑒏𑒩𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒂𑒮𑒰𑒢 𑒯𑒼𑒥𑒋

𑒪𑒰𑒑𑒪𑒱। 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒃𑒧𑒰𑒢𑒠𑒰𑒩𑒲𑒮𑒿 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒒𑒩𑒣𑒩 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰𑒏 𑒙𑓂𑒨𑒳𑒮𑒢 𑒞𑒿 𑒏𑒩𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒟𑒱।

𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰 𑒂 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒮𑒧𑒨-𑒏𑒳𑒮𑒧𑒨 𑒋𑒏-𑒠𑒼𑒮𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒏𑒩𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 । 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒫𑒰𑒞𑒰𑒫𑒩𑒝 𑒅𑒢𑓂𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒋𑒯𑒱𑒮𑒦 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒣𑒩 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏 । 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏 । 𑒍𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒒𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒞𑒩𑒯-𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰 𑒮𑒾𑓀𑒮𑒹 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪 । 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒹𑒿 𑒏𑒲? 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒮𑒰𑒯𑒮 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒠𑒱𑒞𑒻। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒖𑒢𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒏।

𑒋𑒏𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰 𑒂 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒹𑒩𑒲 𑒡𑒩𑒱 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒮𑒧𑒨𑒣𑒩 𑒒𑒩 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒒𑒳𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒼𑒮 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒃𑒖𑒼𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒣𑒮𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒏 । 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯 𑒂𑒑𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏 । 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒼 𑒮𑒦𑒏 𑒧𑒼𑒢𑒧𑒹 𑒞𑒴𑒤𑒰𑒢 𑒧𑒔𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒥𑒛𑓃𑒲 𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒁𑒋𑒥𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒥𑒢𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒍 𑒮𑒦 𑒅𑒚𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒒𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒄 𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪 । 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒢𑒱, 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰 𑒂 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒟𑒳𑒏 𑒣𑒩𑒫𑒰𑒯 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒰𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒠𑒱𑒢 𑒮𑒰𑒿𑒗𑒧𑒹 𑒍 𑒮𑒦 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒍𑒯𑒱 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒰𑒑𑒴 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒹 𑒠𑒱𑒢 𑒂𑒩𑓂𑒨 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒟𑒱 𑒂 𑒍𑒞𑒋 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩𑒮𑒦𑒏 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒏 𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒋 𑒪𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒯𑒮 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒒𑒩 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒖𑒰𑒃 । 𑒮𑒼𑒗𑒹 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩 𑒙𑒲𑒮𑒢 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒍𑒞𑒋 𑒫𑒰𑒝𑒱𑒨𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒩𑒹𑒪𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒏 । 𑒖𑒹𑒢𑒰-𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒙𑒱𑒏𑒙𑒏 𑒖𑒼𑒑𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱 𑒂 𑒙𑓂𑒩𑒹𑒢𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱।

𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒰𑒿𑒗𑒧𑒹 𑒫𑒰𑒝𑒱𑒨𑒣𑒳𑒩𑒧 𑒙𑒲𑒮𑒢 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰𑒯 । 𑒣𑓂𑒪𑒹𑒙𑒤𑒰𑒩𑓂𑒧 𑒢𑓀𑒥𑒩 𑒋𑒏 𑒣𑒩 𑒙𑓂𑒩𑒹𑒢𑒮𑒿 𑒅𑒞𑒩𑒱 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒥𑒹𑓀𑒔𑒣𑒩 𑒖𑒰 𑒏𑒋 𑒥𑒻𑒮𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒮𑓀𑒖𑒼𑒑 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒎𑒏 𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨𑒧𑒹 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲 𑒫𑒰𑒝𑒱𑒨𑒣𑒳𑒩𑒧𑒮𑒿 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒍𑒞𑒋 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰𑒯 । 𑒍𑒞𑒋 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏 𑒪𑒑𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏𑒢𑒲𑒏𑒰𑒪 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒍𑒋𑒯𑒮𑒦 𑒕𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒑 𑒁𑒋𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒥𑒰𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒕𑒰 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱।

"𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰! 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰!"-𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲 𑒁𑒫𑒰𑒖 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒄 𑒞𑒿 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒖𑒲 𑒥𑒴𑒜𑓃𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒫𑒰𑒖 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒠𑒱𑒮 𑒒𑒳𑒧𑒪𑒲𑒯। 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒍 𑒯𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃𑒰 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒏𑒔𑒏𑒰 𑒏𑒋 𑒥𑒹𑓀𑒔𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒅𑒚𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒮𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒩𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒏𑒢𑒲𑒏𑒰𑒪 𑒞𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒑𑒳𑒢𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒤𑒹𑒩 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩𑒪𑒰𑒯।

"𑒖𑒐𑒢 𑒞𑒼𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒂𑒯 𑒏𑒩𑒥𑒹𑒏 𑒕𑒪𑒾𑒏 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒞𑒿 𑒏𑒯𑒱𑒞𑒯? 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒿 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒧𑒢𑒥𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿। 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒖𑒥𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿। 𑒑𑒲𑒞-𑒢𑒰𑒠 𑒯𑒼𑒃𑒞। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱। 𑒖𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏, 𑒮𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒂𑒥 𑒮𑒦𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒍𑒞𑒯𑒱 𑒂𑒑𑒴𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒧𑒢𑒰𑒋𑒥। 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒏𑒯𑒱𑒍 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒰𑒭𑒰 𑒞𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒯𑒼𑒁𑒋। 𑒍𑒞𑒋 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒞𑒼𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒞𑒋 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒼𑒁𑒋 𑒮𑒹 𑒖𑒃𑒯𑒯।"

𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒱 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒙𑓂𑒩𑒹𑒢𑒮𑒿 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒥𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯।

𑓑𑓔

𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒂𑒯𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒡𑒴𑒧𑒡𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒧𑒢𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒋𑒏 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒰𑒯 𑒡𑒩𑒱 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪। 𑒞𑒩𑒯-𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨-𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞𑒮𑒿 𑒧𑒯𑒤𑒱𑒪 𑒠𑒱𑒢-𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒂𑒢𑓀𑒠𑒧𑒨 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒖𑒹 𑒧𑒼𑒢 𑒯𑒼𑒃 𑒮𑒹 𑒐𑒰𑒅, 𑒖𑒹𑒯𑒢 𑒑𑒲𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒼𑒢 𑒯𑒼𑒁𑒋 𑒮𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒴। 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒼𑒁𑒋 𑒞𑒿 𑒮𑒋𑒯 𑒠𑒹𑒐𑒴। 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑒏 𑒫𑒰𑒞𑒰𑒫𑒩𑒝 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒂𑒢𑓀𑒠𑒧𑒨 𑒩𑒯𑒋। 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒑𑒝𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒋𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒖𑒨-𑒖𑒨 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪।

𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒂𑒯 𑒍𑒏𑒩 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒖𑒥𑒩𑒠𑒮𑓂𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒰𑒥𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪। 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒯𑒲 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒠𑒱𑒢-𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞-𑒏𑒩𑒻𑒞

𑒟𑒰𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒣𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒂𑒥 𑒞𑒿 𑒍 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒖𑒧𑒰𑒋 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒐𑒱𑒢। 𑒮𑒼𑒔𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹 𑒂𑒑𑒴 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒋। 𑒍𑒢𑒰 𑒍 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒧𑒾𑒏𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒤𑒹 𑒧𑒢𑒰 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒢𑒱।

"𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱।"-𑒍 𑒮𑒰𑒤𑒹 𑒖𑒥𑒰𑒥 𑒠𑒋 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒥 𑒞𑒿 𑒍 𑒫𑒱𑒏𑒪𑓂𑒣 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒞𑒹𑒿 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒪𑒧𑓂𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒋𑒏𑒠𑒱𑒢 𑒮𑒰𑒿𑒗𑒧𑒹 𑒍 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰 𑒂 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒑𑒣𑓂𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒰𑒯𑒾𑒪 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒥𑒖𑒪𑒰𑒯-"𑒯𑒧 𑒂𑒥 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞-𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒟𑒰𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒲। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒯𑒲 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒅𑒣𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒧 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒏𑒧𑒰𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋। 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒰𑒭𑒰 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒦𑒋 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒖𑒲𑒫𑒻𑒞 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒮𑒰𑒯𑒮 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰𑒫𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡 𑒏𑒩𑒞। 𑒮𑒦𑒏 𑒤𑒰𑒃𑒪 𑒯𑒧𑒩 𑒂𑒪𑒧𑒲𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒥𑓀𑒠 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒿 𑒏𑒹𑒍 𑒁𑒢𑒙 𑒏𑒩𑒞 𑒞𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒰𑒧 𑒦𑒼𑒑𑒞। 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒦 𑒖𑒢𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒹𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲𑒋 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒥𑒢𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒋। 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒮𑒦𑒏 𑒏𑒲 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩?"

𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒵𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒛𑓃𑒲 𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒪𑒧𑓂𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒥𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱, 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒠𑒮𑒦 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒣𑒩 𑒑𑒼𑒙-𑒑𑒼𑒙 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒣𑒮𑒱𑒢𑓂𑒠𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒻𑒮𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒃𑒋𑒯 𑒩𑒯𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒏𑓀𑒙𑒏 𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒧𑒹। 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒣𑒪𑒙𑒲 𑒪𑒹𑒪𑒏𑒢𑒱। 𑒍 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒏𑒴𑒞 𑒮𑓀𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒣𑒠 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒯𑒹𑒖𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱।

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒮𑒼𑒔𑒪𑒰𑒯𑒰 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒥𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏? 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒱𑒂𑒮𑒿 𑒂𑒮 𑒪𑒑𑒰𑒍𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲 𑒂𑒮𑒢 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒏𑒩𑒞𑒰𑒯 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒢𑓀𑒥𑒩 𑒂𑒍𑒞। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒔𑒰𑒢𑒏 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒏𑒞𑒯𑒳𑒮𑒿 𑒙𑒣𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒋𑒏𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒦𑒋

𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒥𑒿𑒏𑒋 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒰𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒍𑒏𑒪। 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒰-𑒮𑒰𑒧𑒢𑒲 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒍 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒹𑒪𑒏 , 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒧𑒹 𑒦𑒲𑒞𑒩𑒹-𑒦𑒲𑒞𑒩 𑒠𑒴 𑒑𑒳𑒙 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 । 𑒋𑒏𑒑𑒳𑒙𑒧𑒹 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰-𑒂𑒣𑒏𑒹𑒿 𑒚𑒑𑒪 𑒧𑒯𑒮𑒴𑒮 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯 । 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮 𑒠𑒹𑒥𑒢 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯 । 𑒮𑒯𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒍 𑒮𑒦 𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒳𑒦𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒮𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒏 । 𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒤𑒋𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒣𑒠𑒮𑒦 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒥𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒍 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏 । 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒖𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒮𑒿 𑒫𑒰 𑒖𑒹𑒢𑒰-𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒍 𑒖𑒲𑒞𑒱 𑒞𑒿 𑒑𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐𑒏 𑒣𑒠 𑒏𑒹𑒍 𑒂𑒍𑒩 𑒯𑒟𑒱𑒂 𑒪𑒹𑒪𑒏 । 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒔𑒳𑒢𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱𑒧𑒹 𑒮𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒧𑒞 𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒐𑒱𑒪𑒰𑒤 𑒔𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒰𑒧 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹 𑒕𑒪।

𑒔𑒳𑒢𑒰𑒍 𑒖𑒱𑒞𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒢𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒳𑒩𑒳𑒧𑒹 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑒰𑒕𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒒𑒳𑒧𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿 । 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒰𑒿𑒣 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒠𑒼𑒮𑓂𑒞𑒲 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒏𑒰𑒪 𑒔𑒪𑒻𑒞? 𑒧𑒾𑒏𑒰 𑒣𑒥𑒱𑒞𑒯𑒱 𑒍 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒛𑓀𑒏 𑒧𑒰𑒩𑒪𑒰𑒯 । 𑒂𑒍𑒩 𑒖𑒹 𑒦𑒹𑒪, 𑒮𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒲𑒏𑒮𑒿 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 । 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒣𑒩 𑒏𑒯𑒱𑒍 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒩𑒯𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒢𑒱। 𑒍 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒃𑒮𑓂𑒞𑒹𑒧𑒰𑒪 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒋𑒢𑒰 𑒔𑒪𑒱𑒞𑒻𑒏? 𑒂𑒐𑒱𑒩 𑒯𑒧, 𑒩𑒒𑒳𑒢𑒰𑒟 𑒂 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣 𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 । 𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧 𑒂𑒥𑒱 𑒞𑒿 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒣𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒮𑒲𑒧𑒱𑒞 𑒕𑒪 । 𑒂𑒃-𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒞𑒿 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒙𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒐𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 । 𑒖𑒿 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒪𑒚𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒐𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒴 ।

𑓑𑓕

𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣 𑒁𑒔𑒰𑒢𑒏 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒪𑒑𑒲𑒔 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒋𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞𑒠𑒱𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒍 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒐𑒰𑒮𑒧-𑒐𑒰𑒮 𑒩𑒯𑒋। 𑒂𑒥 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒏𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒍 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒖𑒰𑒢 𑒥𑒿𑒔𑒰 𑒏𑒋 𑒦𑒰𑒑𑒪। 𑒂𑒋𑒪 𑒞𑒿 𑒩𑒯𑒋 𑒑𑒾𑒫𑒰𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒙 𑒏𑒩𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒯𑒧𑒮𑒦। 𑒍 𑒞𑒞𑒹𑒏 𑒂𑒯𑒞 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒾𑒏𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒱𑒞𑒯𑒱 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒅𑒑𑒪𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪। 𑒔𑒳𑒣𑓂𑒣 𑒩𑒯𑒥 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒮𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒍 𑒏𑒯𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪-

"𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒖𑒰𑒅। 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒟 𑒤𑒰𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒞।"

"𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒯?"

"𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒴? 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒥𑒛𑓃 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨𑒲 𑒁𑒕𑒱, 𑒢𑒲𑒔 𑒁𑒕𑒱 । 𑒮𑒦 𑒞𑒩𑒯𑒹𑓀 𑒥𑒩𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒪𑒏।"

"𑒌! 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒏𑒲 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒌𑒏?" - 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒖𑒪।

"𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢𑒳𑒏𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒱𑒁 𑒂 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰 𑒥𑒴𑒗𑒱 𑒖𑒹𑒥𑒻𑒏। 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒏𑒩𑒥, 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒼𑒭 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒬𑒼𑒭𑒝 𑒏𑒩𑒥 𑒍𑒏𑒩 𑒂𑒠𑒞𑒱 𑒕𑒻𑒏।"

"𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒄 𑒠𑒹𑒫𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒁𑒔𑒰𑒢𑒏 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒯? 𑒮𑒰𑒪𑒏-𑒮𑒰𑒪 𑒞𑒿 𑒍𑒏𑒩𑒹 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪𑒯?"

"𑒮𑒹 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒴𑒿? 𑒖𑒹 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒲 𑒂 𑒏𑒟𑒱𑒏 𑒏𑒩𑒲? 𑒂 𑒖𑒿 𑒏𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒥 𑒞𑒿 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒯𑒼𑒋𑒞? 𑒏𑒠𑒰𑒣𑒱 𑒢𑒯𑒱? 𑒪𑒼𑒏 𑒋𑒞𑒥𑒹 𑒏𑒯𑒞 𑒖𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒧 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹𑒿 𑒄 𑒥𑒠𑒪𑒰 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।"

"𑒠𑒹𑒐𑒯𑒏। 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒕𑒃 𑒏𑒯𑒢𑒰𑒃। 𑒍 𑒞𑒿 𑒏𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞 𑒂 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒥। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒮𑒦𑒰𑒮𑒿 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒻𑒏।"

"𑒞𑒐𑒢 𑒞𑒴𑒿𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒯 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒧𑒠𑒞𑒱 𑒏𑒋 𑒮𑒏𑒲 𑒂 𑒯𑒧𑒯𑒳𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒬𑒰𑓀𑒞 𑒯𑒼𑒃।"

𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣𑒏 𑒯𑒰𑒪𑒞 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒑𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒞𑒟𑒰𑒣𑒱, 𑒍 𑒫𑒰𑒩𑓀𑒥𑒰𑒩 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒃𑒮𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒩𑒋। 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒍𑒧𑒯𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒌𑒏। 𑒂𑒐𑒱𑒩 𑒯𑒧 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒖𑒰 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒌𑒏। 𑒍 𑒞𑒳𑒩𑓀𑒞 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒑𑒹𑒪। 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒏𑒰𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒱। 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒪𑒑 𑒖𑒰𑒏𑒋 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪। 𑒍 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒖𑒪𑒻𑒏, 𑒏𑒰𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒱। 𑒂𑒐𑒱𑒩 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑒹 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒏𑒻𑒏-

"𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒕𑒱𑒌𑒏?"

𑒍 𑒮𑒯𑒧𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒛𑓃𑒲 𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻𑒏।

"𑒞𑒿 𑒋𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒟𑒱𑒏 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒕𑒲?"

"𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣𑒏 𑒥𑒰𑒙 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒍 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒑𑒾𑒫𑒰𑒮𑒿 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒏𑒋 𑒏𑒢𑒲𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒯𑒼𑒋𑒥, 𑒞𑒐𑒢 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒔𑒪𑒥।"

"𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒹𑒮𑒦 𑒪𑒑𑒰 𑒕𑒟𑒱। 𑒍𑒏𑒩𑒼 𑒧𑒼𑒢 𑒚𑒲𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒔𑒪𑒴।"

𑒍 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒏𑒋 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒱। 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒢𑒹 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣 𑒢𑒹 𑒍 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒧 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒱𑒌𑒏 𑒖𑒹 𑒮𑓀𑒠𑒲𑒣 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒋 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒯𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒪𑒑𑒰 𑒮𑒏𑒲 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒰𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒮𑒏𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒖𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒋। 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒔𑒼𑒙 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪𑒻𑒏। 𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒥𑒼𑒐𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒬𑒰𑒩𑒲𑒩𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒹𑒮𑒰𑒢𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒃𑒏। 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒭𑓂𑒙 𑒏𑒲 𑒕𑒻𑒏?

𑒯𑒧 𑒂 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒂𑒣𑒮𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒥𑒢𑒪 𑒠𑒼𑒏𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲। 𑒍𑒞𑒋 𑒮𑒱𑓀𑒒𑒰𑒩𑒰 𑒂 𑒒𑒳𑒒𑒢𑒲 𑒙𑒙𑒏𑒰 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒪। 𑒯𑒧 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒱𑓀𑒒𑒰𑒩𑒰 𑒂 𑒒𑒳𑒒𑒢𑒲 𑒏𑒲𑒢𑒱 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒱𑓀𑒒𑒰𑒩𑒰 𑒂 𑒒𑒳𑒒𑒢𑒲 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒌𑒏। 𑒯𑒧𑒯𑒳𑒮𑒦 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒲, 𑒮𑒱𑓀𑒒𑒰𑒩𑒰, 𑒒𑒳𑒒𑒢𑒲 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲। 𑒮𑒱𑓀𑒒𑒰𑒩𑒰, 𑒒𑒳𑒒𑒢𑒲 𑒂 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒖𑒼𑒑𑒮𑒿 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒏𑓂𑒏 𑒙𑒳𑒙𑒪𑒻𑒏। 𑒂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒣𑒩 𑒯𑒩𑒱𑒁𑒩𑒲 𑒁𑒋𑒪𑒻𑒏। 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒌𑒏-

"𑒞𑒼𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒮𑓀𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩𑒏 𑒃𑒪𑒰𑒖𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒤𑒋𑒠𑒰 𑒯𑒹𑒞𑒯।"

"𑒢𑒯𑒱, 𑒢𑒯𑒱। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒑𑒳𑓀𑒛𑒰𑒮𑒦 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒣𑒕𑒼𑒛𑓃 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒿 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒞𑒿 𑒑𑒹𑒪 𑒒𑒩 𑒕𑒲।"

"𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒯"-𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒖𑒪।

"𑒏𑒲? 𑒏𑒢𑒲𑒏𑒹 𑒯𑒙𑒱 𑒏𑒋 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒎𑒭𑒡𑒰𑒪𑒨 𑒕𑒻𑒏। 𑒍𑒞𑒋 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹 𑒥𑒖𑒰 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒁𑒢𑒱।"

"𑒚𑒲𑒏 𑒏𑒯𑒪𑒯। 𑒮𑒋𑒯 𑒏𑒩𑒯।"

𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒍𑒯𑒱 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩𑒏 𑒍𑒞𑒋 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒞𑒳𑒩𑓀𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒏𑒳𑒙𑒩𑒮𑒿 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒋 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱।

- નવીન્દ્ન નાનાયણ મિશ્ન, પતિાક નામ: સ્વર્ગીય સૂર્ય નાનાયણ મિશ્ન, માતાક નામ: સ્વર્ગીયા દયાકાશી દેવી, વયસ: ૬૮ વર્ષ, પૈતૃક ગ્રામ: અડેર ડીહ, માતૃક: સનિઘાશ્રિા ડ્યોઢી, વૃત્તિ: ભાનત સનકાનક ઉપ સચવિ (સેવાનવિૃત્ત), સ્પેશલ મેટ્નોપોલટિન મજસ્ટ્રિેટ, દલ્લિી(સેવાનવિૃત્ત), શક્ષિા: ચન્દ્નધાની મથિલિા મહાવદ્યિાલયસઁ બી.એસ-સી ભૌતકિ વજ્ઞિાનમે પ્નતષ્ઠિા : દલ્લિી વશ્વિવદ્યિાલયસઁ વધિ સ્નાતક, પ્નકાશતિ કૃત: મૈથલિીમે: પ્નકાશન વર્ષ:૨૦૧૭ ૧ભોનસઁ સાઁઝ ધનિ (આત્મ કથા), ૨ પ્નસંગવશ (નબિંધ), ૩સ્વર્ગ એતહિ અછિ (યાત્ના પ્નસંગ); પ્નકાશન વર્ષ:૨૦૧૮ ૪ શ્રુસાદ (કથા સંગ્નહ) ૫ નમસ્તસ્યૈ (ઉપન્યાસ) ૬ વવિધિ પ્નસંગ (નબિંધ) ૭મહનાળ(ઉપન્યાસ) ૮લળકોટન(ઉપન્યાસ); પ્નકાશન વર્ષ:૨૦૧૯ ૯સીમાક ઓહિ પાન(ઉપન્યાસ)૧૦સમાધાન(નબિંધ સંગ્નહ) ૧૧માતૃભૂમ(િઉપન્યાસ) ૧૨સ્વપ્નલોક(ઉપન્યાસ); પ્નકાશન વર્ષ:૨૦૨૦ ૧૩શંખનાદ(ઉપન્યાસ) ૧૪૬૯મ થકિ જીવન(સંસ્મનણ)૧૫ઢહૈત દેવાલ(ઉપન્યાસ); પ્નકાશન વર્ષ:૨૦૨૧ ૧૬પાથેય(સંસ્મનણ) ૧૭હમ આબિ નહલ છી(ઉપન્યાસ) ૧૮પ્નલયક પનાત(ઉપન્યાસ); પ્નકાશન વર્ષ:૨૦૨૨ ૧૯બીતિ ગેલ સમય(ઉપન્યાસ) ૨૦પ્નતબિમ્બિ(ઉપન્યાસ) ૨૧બદલિ નહલ અછિ સમાજ(ઉપન્યાસ) ૨૨નાષ્ટ્ન મંદિન(ઉપન્યાસ) ૨૩સંયોગ(કથા સંગ્નહ) ૨૪નાયિ નહલ છલિ વિસુધા(ઉપન્યાસ) ૨૫દીપ જનૈત નહૂ (ઉપન્યાસ)।

અપન મંતવ્ય દિતોનાલિસાડવિદેહ૦ગમાલિયોમ **પન પઠાઉ।**

𑓒𑓑𑓒𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒨 ' 𑒥𑒙𑒼𑒯𑒲' - 𑒧𑓀𑒑𑒩𑒾𑒢𑒰 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)- (𑒞𑒹𑒩𑒯𑒧 𑒐𑒹𑒣)



𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒨 ' 𑒥𑒙𑒼𑒯𑒲'

𑒧𑓀𑒑𑒩𑒾𑒢𑒰 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)- (𑒞𑒹𑒩𑒯𑒧 𑒐𑒹𑒣)

𑒍𑒣𑒠𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒏𑒯𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, " 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒥𑒰𑒿𑒮 𑒧𑒹 𑒥𑓂𑒨𑒰𑒮𑒖𑒲 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒱𑒨𑒻𑒞 𑒕𑒨𑒻𑒢𑓂𑒯 । 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒻𑓀 𑒄𑓀𑒙 𑒪𑒏𑓄 𑒒𑒹𑒩 𑒠𑒱𑒨𑒾। 𑒍 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒣𑒞𑒱 𑒕𑒪𑒰𑒟𑒱।"
𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢𑓂𑒯 𑒖𑒲𑒥𑒻𑒞 𑒖𑒲 𑒑𑒳𑒿𑒯𑒰 𑒖𑒰𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒧𑒳𑒃𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒠𑒳𑒨𑒰 𑒖𑒰𑒞𑓂𑒞𑒰। 𑓒 𑒏𑒯𑒥𑒲 𑒚𑒲𑒏𑒹 𑒕𑒻।

𑒔𑒱𑒩𑒖𑒲𑒫 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒮𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒧 𑒥𑒢𑒾𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒞𑒰। 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒻𑒢𑓂𑒯, 𑒣𑒩𑒘𑓂𑒔 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒕𑒪𑒻𑒢𑓂𑒯। 𑒍 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒮𑒧𑒨 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒪𑒰𑒯।

𑒂𑒃 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒴𑒢 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒩𑒰𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒯𑒧 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒮𑒿 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒑𑒰𑒧 𑒂𑒨𑒪 𑒕𑒲। 𑒂𑒃-𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒥𑒩-𑒥𑒩𑒰𑒞 𑒧𑒹 𑒞𑒞𑒹𑒏 𑒢𑒹 𑒪𑒹𑒢𑒹-𑒠𑒹𑒢𑒲 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒧 𑒤𑒴𑒪𑓄 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒮𑒳𑒨𑒼𑒑𑓂𑒨 𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒐𑒼𑒖𑒫𑒰 𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒳𑒢-𑒏𑒳𑒢 𑒒𑒰𑒙𑒏 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒣𑒲𑒥𑓄 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒮𑒹 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫𑒹 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒲 𑒕𑒟𑒱। 𑒢𑒲𑒏 𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒕𑒻।

𑒮𑒳𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒔𑒰𑒔𑒰 𑒮𑒳𑒨𑒼𑒑𑓂𑒨 𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒐𑒼𑒖𑒫𑒰
𑒧𑒹 𑒏𑒧 𑒁𑒦𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒞𑒹𑒩𑒯 𑒛𑒱𑒥𑒱𑒨𑒰 𑒞𑒹𑒪 𑒖𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒴𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒫𑒰-𑒮𑒳𑒢𑒫𑒰 𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒕𑒟𑒱, 𑒥𑒲०𑒋० 𑒤𑒮𑓂𑒙 𑒛𑒱𑒫𑒱𑒖𑒢 𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒳𑒬𑒪 𑒑𑒵𑒯𑒱𑒝𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒦 𑒑𑒳𑒝 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒹 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒂𑒍𑒩 𑒬𑒯𑒩𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒹𑒬𑒏 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒑𑒼𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒏𑒠-𑒏𑒰𑒚𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒲𑒏 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒣𑓂𑒩𑒮𑒴𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒢𑒲𑒏-𑒮𑒿-𑒢𑒲𑒏 𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒍 𑒞𑒲𑒢𑒱 𑒮𑒰𑒪 𑒡𑒩𑒱 𑒁𑒦𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒰𑒨-𑒥𑒰𑒣 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯 𑒩𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒿 𑒖𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒅। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑓀𑒦𑒲𑒩 𑒂𑒍𑒩 𑒖𑒱𑒧𑓂𑒧𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒳𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒔𑒰𑒔𑒰। 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒨𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒔 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒢𑒩-𑒮𑒿-𑒮𑒳𑒢𑓂𑒢𑒩 𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒏𑒩𑒫𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒧𑒰𑒨-𑒥𑒰𑒣।

𑒥𑒩𑒰𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒗𑒳𑒏-𑒗𑒳𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒪𑓂𑒥 𑒮𑒿 𑒕𑒰𑒩𑒪 𑒕𑒻 𑒮𑒦 𑒖𑒑𑒯। 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑒿 𑒮𑒖𑒾𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒯𑒏 𑒧𑒜𑓃𑒫𑒰। 𑒧𑒜𑓃𑒫𑒰 𑒧𑒹 𑒥𑒢𑓂𑒯𑒢 𑒯𑒧 𑒠𑒹𑒪𑒱𑒨𑒻। 𑒣𑒲𑒚 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒴𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒣𑒲𑒚𑒰𑒩 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯 𑒕𑒰𑒣 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻। 𑒧𑒴𑒪 𑒧𑒜𑓃𑒫𑒰 𑒮𑒖𑒾𑒢𑒹 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒯। 𑒧𑒜𑓃𑒫𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒑𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒯। 𑒧𑒴𑒩𑒪 𑒥𑒜𑓃 𑒠𑒱𑒢 𑒮𑒿 𑒧𑒜𑓃𑒫𑒰 𑒮𑒖𑒰𑒫𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒲𑒏 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒏𑒧𑒰 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒫𑒼। 𑒁𑒃 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒧𑒹 𑒮𑒲𑒖𑒢 𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒏𑒧𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒫𑒼, 𑒣𑒩𑒘𑓂𑒔 𑒯𑒩𑒠𑒧 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒯𑒏 𑒪𑒑𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒕𑒻। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒫𑒮 𑒥𑒹𑒩𑒼𑒖𑒑𑒰𑒩 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒍

दिल्ली चलि गेलाह।

दिल्ली मे अइ कथाकार कैं के पुछै छै ? कियो दुनिया नहि छन्हि दिल्ली मे। किछु दिन होटल लाइन मे काज करैत छथि आओर मोन नहि लगलाह पर फेर गाम भागि जाइत छथि। एक-दु मास घर पर बीता कऽ फेर दिल्ली आओर बंगलोर दिसि भागि जाइत छथि। ई सालक तीन-चारि मास बेरोजगार रहैत छथि। कथाकार कैं अंदरक कथाकारी मरि जाइत छै।

मध्यनाहि टोल पर भोला राम कैं अंदरक कथाकार अहि कारण मरि गेलैक। भोला राम बेंजो, हारमोनियम, ढोलक, हैल वग़ैरह वाद्य यंत्र बजा लैत छलाह। अल्हा-उदल कैं नाच मे तबला बजाबैत छलाह दुर्गा पूजा मे आ। नीक जिनगी जीबै केर कोशिश केलाह अछि भोला राम। गाम पर रहि कैं ओ पहिने रिक्शा चलाबैत छलाह। हमर बड़की दीदी कैं सासुर करमौली कतेक बेर ओ गेलाह रिक्शा लकऽ।

दहेज लकऽ लोक फुरिशान छथि। ई कहिया खत्म होयत ? दानवी जकाँ ई समाज लेल अभिशाप बनल छै। बेटा वाला सोचैत छथि जे हम बेटा जनमलहुँ बेटी वाला कैं जिनगी कैं तबाह करबाक लेल। आन गाम मे दहेज लेल हिंसा भऽ जाइत छै, परञ्च मंगरौना मे ई नहि भेल आइ धरि। हमर ब्याह बिना दहेज कैं भेल अछि २०१८ मे। रुम्मा कैं हुनकर माय जे देलकैन्ह ओ अपना मोन सँ। कोरहिया गाम हॉल्ट दुआरे फेमस अछि। जयनगर सँ पहिने पैसेंजर अइ हॉस्टल पर रुकैत अछि। हम अपन चचेरा भाई केर ब्याह मे गेल रही कोरहिया बारात। ई नहि बुझल छल जे बारात फेर आबऽ परत लक अइ ठाम। दुटा बेटी आओर एकटा बेटा बाप हम भेलहुँ अछि।

-संतोष कुमार राय ' बटोही' , ग्राम - मंगरौना

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓓.𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑓓.𑓑𑒛ॉ. 𑒖𑒱𑒨𑒰𑒅𑒩 𑒩𑒯𑒧𑒰𑒢 𑒖𑒰𑒤𑒩𑒲 - 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒠𑒲 𑒕𑒪𑓂 𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒠𑒲 𑒧𑒹

𑓓.𑓒𑒛ॉ. 𑒮𑒳𑒧𑓀𑒑𑒪𑒰 𑒗𑒰- 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒯𑒴𑒿

𑓓.𑓓𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩-𑒂𑒞𑓂𑒧𑒥𑒪

𑓓.𑓑 𑒛ॉ. 𑒬𑒱𑒤𑓃𑒰𑒅𑒩 𑒩𑒯𑒧𑒰𑒢 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 - 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒠𑒲 𑒕𑒪𑓂 𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒠𑒲 𑒧𑒹



𑒛ॉ. 𑒬𑒱𑒤𑓃𑒰𑒅𑒩 𑒩𑒯𑒧𑒰𑒢 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲

𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒠𑒲 𑒕𑒪𑓂 𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒠𑒲 𑒧𑒹

𑓑

𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒠𑒲 𑒕𑒪

𑒧𑒹𑒒 𑒒𑒼𑒩𑒻𑒞 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪
𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒢𑒠𑒲 𑒕𑒪
𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒏𑒰𑒪𑒼𑒢𑒲 𑒕𑒪
𑒋𑒞𑒨𑓃 𑒥𑒩𑒐𑒰 𑒦𑒹𑒪

𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒪𑒰𑒑𑒪
𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒕𑒼𑒙𑒰 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒠𑒻𑒪𑒏
𑒪𑒯𑒩𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪
𑒞𑒐𑒢 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒪𑒯𑒩𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪

𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒧𑒼𑒙-𑒧𑒼𑒙 𑒑𑒰𑒕-𑒥𑒱𑒩𑒱𑒕 𑒕𑒪
𑒟𑒰𑒏𑒪 𑒨𑓃𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪
𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒏𑒹 𑒕𑒴𑒥𑒻𑒞 𑒚𑓀𑒜𑒰 𑒯𑒫𑒰
𑒮𑒥𑒏𑒹 𑒚𑓀𑒜𑒰 𑒏𑒩𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒪

𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒥 𑒢𑒠𑒲 𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱
𑒥𑒰𑒪𑒳, 𑒟𑒰𑒪 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒡𑒴𑒩𑒰 𑒁𑒕𑒱
𑒆𑒣𑒩 𑒖𑒩𑓂𑒖𑒩 𑒣𑒼𑒐𑒩𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒁𑒕𑒱
𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒔𑒱𑒙𑓂𑒚𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒪𑒱𑒐𑒪

२

𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒠𑒲 𑒧𑒹

𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒞 𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱
𑒯𑒧 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒏𑒹𑒪𑒾
𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒕𑒱𑒛𑓃𑒱𑒏𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒱𑒨𑒻𑒏
𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒥𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏

𑒯𑒧 𑒂 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒞 𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒕𑒲
𑒋𑒯𑒱 𑒪𑒯𑒩𑒱 𑒧𑒹 𑒯𑒹𑒩𑒰 𑒑𑒹𑒪
𑒖𑒐𑒢 𑒚𑓀𑒜𑒰 𑒯𑒫𑒰 𑒥𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱
𑒯𑒧 𑒮𑒥 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒠 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿

𑒖𑒞𑒨 𑒧𑒰𑒕 𑒏𑒴𑒠𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪
𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒙
𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒦𑒹𑒪
𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒋𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿

𑒖𑒿 𑒢𑒠𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒞' 𑒯𑒼𑒃𑒞
𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲
𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒱 𑒯𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒏𑒢𑒱𑒰𑒢 𑒩𑒯𑒱
𑒄 𑒥𑒾𑒙 𑒯𑒧 𑒥𑒹𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏

𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒠𑒲 𑒁𑒕𑒱
𑒏𑒼𑒨𑓃𑒪 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒰𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱
𑒢𑒠𑒲𑒮𑒿 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒱𑒠𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱
𑒧𑒰𑒕 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒧𑒩𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱
-𑒛𑓃ॉ 𑒖𑒱𑒨𑒰𑒅𑒩 𑒩𑒯𑒧𑒰𑒢 𑒖𑒰𑒤𑒩𑒲, 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑, 𑒧𑒱𑒩𑓂𑒖𑒰 𑒑𑒰𑒪𑒱𑒥 𑒏ॉ𑒪𑒹𑒖 𑒑𑒨𑒰, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑓘𑓒𑓓𑓐𑓐𑓑

𑒬𑓂𑒩𑒲 𑓙𑓙𑓓𑓔𑓘𑓔𑓗𑓙𑓔𑓑, 𑓖𑓒𑓐𑓕𑓒𑓕𑓔𑓒𑓕𑓕, 𑒛𑓃𑒳𑒢𑒢𑒰𑒯𑓂𑒧𑒰𑒝𑒖𑒰𑒛𑒢𑒰𑒞𑒱𑓘𑓖𑓐𑒑𑒰𑒧𑒰𑒪𑒱𑓃 𑒕𑒼𑒧

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒲𑒢𑒰𑒪𑒱𑓃𑒮𑒞𑒰𑒛𑒛𑓃𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰𑓐𑒑𑒰𑒧𑒰𑒪𑒱𑓃𑒨𑒼𑒧 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।

𑓓𑓃𑓒𑓃𑒛ॉ 𑒮𑒳𑒧𑓀𑒑𑒪𑒰 𑒗𑒰- 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒯𑒴𑒿



𑒛ॉ 𑒮𑒳𑒧𑓀𑒑𑒪𑒰 𑒗𑒰
𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒯𑒴𑒿

𑒧𑒟𑒱𑒪𑒱 𑒫𑒕𑒱𑒼𑒯𑒱, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒢𑒨 𑒁𑒕𑒱
𑒧𑒰𑒞𑒵𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒫𑒚 𑒁𑒕𑒱-

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒑𑒰𑒢 𑒧 𑒫𑒢𑒱𑒨𑒞𑒱 𑒫𑒮𑒢𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱,
𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒢 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒁𑒕𑒱 !𑒃 𑒮𑒾𑒢𑓂𑒠𑒩𑓂𑒨𑒩𑒰𑒮

𑒖𑒨𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒫𑒱 𑒏𑒹𑓄 !𑒣𑒜𑒴𑒿 𑒖𑒐𑒢 𑒑𑒲𑒞𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠,
𑒧𑒢 𑒣𑒛𑒻 𑒞𑒞𑓂𑒏𑓂𑒭𑒝𑒯𑒱, 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒩𑒫𑒱𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰 !
𑒏𑒫𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒔𑓀𑒠𑒰 𑒗𑒰 𑒏𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝,
𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒏𑒹' 𑒧𑒯𑒰𑒦𑒰𑒩𑒞' 𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝।

શ્રનેકાનેક વ઼દ્વિ઼ાન શ્રછિ ભાષ મૈથિલિ મે
ત્નુમ્મી મે।-ત્ર્શ્ય઼ો ન્ૂયિ ઘિટ૭ ળાય઼ ત્નુમ્મ

ત્નિ્હુત્ા ૭પિ ૭િગ઼ભગ઼ ૭ુપ્ત્પ્નાય઼ ભ઼ર્૭ ળાય઼,
ત્હિ ૭પિ, શ્રન્ય઼ ભાષ, વ઼કિસત્િ ભ઼ર્૭ ળાય઼।

શીત્ત્િનંગ઼િત્ી, કોન્ત્ભિત્ા કોન્ત્િ પિત્ાકા સન,
ભેટત્ ન વ઼યિાનવ઼ન્ત્, કવ઼િ વ઼િદ્ય઼ાપત્િ સિન।

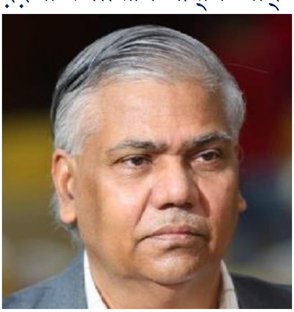
શ્રનુવ઼ાદિત્િ ત્નિ્હુત્ા મે !ત્ાકયિો કત્ૌ ભેટત્
ઋગ્વ઼ેદ, ય઼ળુન્વ઼ેદ, સામવ઼ેદ મૈથિલિ મે।

મથિભિાક પ્નત્ષ્ઠિ઼ા શ્રછિ વ઼િન્મ્મત્િ, મથિકિથા મ
સભા-ળત્ક !ળ્ઞાનકોષ પનિ઼ૂન્મ્મ, ગ઼ાન્ગ઼ી સમ્ભાષ મ।

-૭ૅ સુમંગ઼ભ઼ હ઼ા, મશ્ર (ષોયા઼ી &હનિદિ), શ્રહ્ય

શ્રપન મંત્વ઼્ય઼ે દિત્ોનાિ઼ભસત્ા૭ડ઼વ઼દિહ઼ા૦ગ઼માિ઼ભિયોમ **પન પઠા૩।**

𑓓𑓓.𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩-𑒂𑒞𑓂𑒧𑒫𑒡



𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒩𑒱𑒙𑒰𑒨𑒩𑓂𑒛 𑒔𑒲𑒤 𑒖𑒹𑒢𑒩𑒪 𑒧𑒻𑒢𑒹𑒖𑒩 (𑒃), 𑒥𑒲.𑒋𑒮.𑒋𑒢.𑒋𑒪.(𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨), 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲, 𑒑𑒰𑒧- 𑒁𑒩𑒹𑒩 𑒛𑒲𑒯, 𑒣𑒼. 𑒁𑒩𑒹𑒩 𑒯𑒰𑒙, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲

𑒂𑒞𑓂𑒧𑒫𑒡

𑒖𑒰 𑒯𑒱 𑒒𑒩 𑒏𑒹 𑒕𑒯𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒐𑒰 𑒧𑓂𑒯,
𑒍 𑒞𑓄 𑒐𑒮𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞, 𑒔𑒛𑓃𑒰 𑒧𑒰

𑒮𑒼 𑒛𑒩 -𑒔𑒼 𑒛𑒩𑒰 , 𑒏𑒼𑒏 𑒏𑒰 𑒡,
𑒕𑒼 𑒙𑒼 𑒥𑒮𑒰 𑒞 𑒏𑒩𑒞𑒻 𑒏𑒼 𑒯𑒰 𑒡?

𑒋𑒧𑒯𑒩 𑒙𑒹𑒜𑓃, 𑒍𑒧𑒯𑒩 𑒮𑒼 𑒗,
𑒅𑒚𑒰 𑒢𑒹 𑒣𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒥𑒼 𑒗।

𑒖𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒋𑒩 𑒣𑒩 𑒚𑒰 𑒜𑓃,
𑒏𑒼 𑒢𑒰 𑒔𑒜𑓃𑒞 , 𑒖𑒱 𑒢𑒑𑒲 𑒏 𑒣𑒯𑒰 𑒛𑓃?

કકન જાનૈ પેટ વએન સઁ?
નિ ન ઊs કs કે નહિ યૈન સઁ? સઁ

વા વા વsઉ પુનાન મનો નથ?
કિ ઈક ળો ગા , ના પ્પવ નિ ળિ સમનથ?

વો ઊ -જાનો સ, શ્રા' શ્રાસ્વ઼ા સન,
પ઼થા ન્થક, ને શ્રછિ શ્રો પા સ઼ડા

પૈ ॅય- ઉયા ન , વુદ્યિ શ્રો વsઊક,
વા ટ ને ૬ , ળિ નિગી ક, શ્રછિ યિsઊક।

ટિ કિઊ દો સનક મદનિ કિ શ્રાશા પન ળી વ઼ન,
શ્રો જાવ઼ન શ્રપન ? ળકન પા શ્રોઊ ળનસી મન ।

વેકા ન , શ્રનકન મહઊ -શ્રટા ની ,
સજા સઁ વઢ઼િ શ્રા શ્રપન એકયા ની ।

સો શ્રદગાન નહિ શ્રછિ છિપ્પન જો ગ,
ળે શ્રપન નહિ , શ્રા ને ળકન જો ગા

પુનુષા નથ શ્રપન શ્રછિ, શ્રસઊિ યન,
શ્રો ળી ન , ળી નઊ નિ ળિ વઊ સઁ નામા

કનેક દૂન યનિ ઘિ યિ યિઊશ્રશ્રોનૈ?
ઽંળિ નિ ળા હિ ગા ડ઼ી ક શ્રછિ વગદઊ,

𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰, 𑒒𑒮𑒱 𑒂𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒞 𑒍 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲,
𑒖𑒰 𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒢𑒯𑒱, 𑒖𑒰 𑒑𑒪 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒥𑒪।

𑒁𑒢𑒏𑒩 𑒥𑒪 𑒏𑒹 𑒏𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒂𑒮?
𑒧𑒹𑒙𑒰 𑒍𑒞 𑒧𑒹𑒒, 𑒧𑒩𑒳𑒦𑒴𑒧𑒱 - 𑒣𑒱𑒂𑒮?

𑒖𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮,
𑒩𑒳𑒏𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒍, 𑒚𑒹𑒏𑒞 𑒁𑒏𑒰𑒮।

𑒁𑒣𑒢 𑒞𑓄 𑒋𑒏𑒼 𑒪𑒼𑒙𑒰 𑒣𑒰𑒢𑒱,
𑒍𑒏𑒩𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒲, 𑒖𑒪𑒟𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒲।

𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 - 𑒐𑒰𑒢𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪, 𑒞𑒏𑒱𑒎
𑒞𑓄, 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒦𑒰𑒑 𑒦𑒲𑒞𑒩𑒱,
𑒥𑒢𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒻𑒏 𑒍 𑒮𑒳𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒮𑒢,
𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒣𑒱𑒞𑓂𑒞𑒛𑓃𑒱।

𑒁𑒢𑒏𑒩 𑒪𑒰𑒐 𑒙𑒏𑒰 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲,

𑒁𑒣𑒢 𑒋𑒏 𑒕𑒠𑒰𑒧,
𑒮𑒏 𑒦𑒩𑒱 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒋 𑒥𑒪
𑒥𑒜𑓃𑒱𑒂𑒿, 𑒑𑒴𑒛𑓃𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒰𑒧।

𑒏𑒞𑒥𑒼 𑒢𑒲𑒏 𑒩𑒯𑒻 𑒔𑒰𑒩, 𑒧𑒳𑒠𑒰
𑒛𑒰𑒜𑓃 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒞 𑒒𑒩, 𑒮𑒼 𑒗𑒩 𑒮𑒿,

𑒠𑒰𑒧𑓂𑒣𑒞𑓂𑒨 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒻,

कुटला, प्या ली, अडो जर सँ।

कर्मेन्द्रिय दा स अछि मनो बलक,
आदेश तऽ हो इक, ओकरा यलक।

पैँय -उधा रक बल सँ नहि यथैत अछि फि निगी,
फड़ि वि नु को नो तुक हरि अर रहैछ ने स्तुनगी।

फकरा लगा, आत्मबलक आयुध,
ओ फी तत, फि निगी क हरएक युद्ध।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

४ अनुवाक

१विदेह ई-पत्रिकाक सभटा पुरान अंक विदेहो फ़ोरमाट' स ।ऽऽ।ऽद सिसेस

२मैथिली पोथी डाउनलोड मातिहिलि बौकस डौनलोद

३ मैथिली ऑडियो-वीडियोक संकलन मातिहिलि अुदीसि- वदीस

४मैथिली शब्द, वाद आ कोशोर साहित्य मातिहिलि छिहलिद्रेन ड़तिनातुरे

५विदेह सत्री कोना

६ विदेह ई- लर्नरिंग

७विदेह सूचना संपर्क अन्वेषण

८श्रातालिलि ड़तिनातुरे नि मातिहिलि लिद विदेहा मातिहिलि ड़तिनातुरे मोवेमेनत

९विदेह मथिलाक खोज

१०विदेह मथिला रत्न

૧વૃદિહ ૬- પત્નિકાિક સબાટા પુનાન શ્રંક વૃદિહો ળુોનાઊ' સ ાઊઊાઊદ સિસુસ

વૃદિહ પુનાન શ્રંક

વૃ દિ હ વૃદિહ વૃદિહા વિદેહ હાનપ્ઃૌૌવૃદિહાયોનિ વૃદિહ પ્નથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ઇ પત્નિકા વૃદિહ રસાન માતિહિવિ ઢોનાનગિહાઊયો ળુોનાઊ વૃદિહ પ્નથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ઇ પત્નિકા નવ શ્રંક દેખવાક ઊઊ પ્ઃ ષ્ડ સમક્ષ નશ્ચિનેશ કએ દેખુ શ્રબીયસ નેડનેસહ નહે પાગેસ ડોન વૉનિગા નો સિસુ ાડ વૃરયપ્લ્શ

ષાનયહૌતિહનિ શ્રાઊદ રસસુસ ાડ વૃદિહા

હાનપસ્ઃવૌકસ્ગોાગઊ્યોમ્

વૃદિહા શ્રનયહવિ ાડ શ્રાઊદ રસસુસ વૃદિહ પુનાન શ્રંકક શ્રાન્કારવૃ (પૂનાાનઃ શ્રવૃયવૃસાયિક ઉદ્દેશ્ય શ્રા માત્ન એકેડમિક પ્નયોગા ઊઊ) વૃદિહ ઇ-પત્નિકાક સબાટા પુનાન શ્રંક પીડીએફ ડાઉનલોડ ઊઊ ક્નમાનુસાન નીચાઁક ઊકિપન ઉપઊવ્ધ શ્રછિ શ્રઊઊ નહે ાઊદ સિસુસ ાડ વૃદિહો ળુોનાઊ ાને ાવૃાઊિવઊ ડોન પદડ દૌનઊાદ ાન નહે નેસપેયનવિ ઊનિકસ વેઊી

•

નિહુના, નેવાડી શ્રા કૈથી શ્ૉાામ્ટ ડાઉનઊાડ ઘૉાગઊ' સ ાાોનો ઢોનનસ પ્નોળેયન્ ઘનિહુવ

નિહુના નોટો શ્ૉાામ્ટ	કૈથી શ્રોટોએફ	કૈથી ટેટોએફ	નેવાડી શ્રોટોએફ	નેવાડી ટેટોએફ

હાનપસ્ઃડોનનસ્ગોાગઊ્યોમ્ (ઘૉાગઊ શ્રોપેન ઢોનનસ દૌનઊાદ)

થનિહુના શ્રોડડઊનિ ખેયવૃોનદ દૌનઊાદ

ખેયમાન થનિહુના વૃદયિ વેવૃાનાગાનો ખેયવૃોનદસ ઘૌનઊાદ

હાનપસ્ઃમાઊનપનોળેયનગાતિઊવૃીતિનિહુના (થનિહુના ખેયવૃોનદ શ્રોનઊનિ)

•

𑓑

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯-𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑-𑓒𑓕 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒨𑒼𑒢𑒱

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢

𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲	𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒠𑓂𑒨	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓔 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒟𑒰	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓔 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓕]	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓕 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓕𑒩-𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒩𑒝 -[	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑓒-𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒩𑒝 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓕 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓖]	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓖 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒠𑓂𑒨 [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓗]	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓗 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫 [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓘]	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓘 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒱𑒬𑒳 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫 [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓙]	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓙 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰 [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓐]	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓐 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓑:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓑 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓒:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓒 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓓:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓓 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓔:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓔 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓕:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓕 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓖:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓖 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓗:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓗 :

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓘:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓘 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓙:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓙 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓐:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓐 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓑:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓑 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓒:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓒 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓓:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓓 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓔:	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓔 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓕	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓕 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯-𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓖-𑓓𑓖 ॥𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒨𑒼𑒢𑒱 *𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒃-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿- 𑒔𑒳𑒢𑒪 𑒂𑒨𑒰𑒞𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒴𑒪 𑒂 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢*	
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓖 (𑒛ॉ 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒂 𑒛ॉ 𑒁𑒩𑒳𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓖 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓗 (𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒂 𑒩𑒫𑒱 𑒦𑒴𑒭𑒝 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒏 𑒂𑒢 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓗 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯) 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓘:𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨𑒁𑓀𑒏 - -𑓑𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿(	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓘 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓙 (𑒩𑒫𑒱 𑒦𑒴𑒭𑒝 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒂 𑒛ॉ 𑒏𑒻𑒪𑒰𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓙 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓐 (𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪-𑒏ॉ𑒪𑒹𑒖𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒪𑒹𑒪- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓐 :
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑 (𑒛ॉ 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲 𑒂 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓒 (𑒩𑒔𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-𑓑- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓒 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓓 (𑒩𑒔𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-𑓒- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓓 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓔 (𑒩𑒔𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-𑓓- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓔 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓕 (𑒩𑒔𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑-𑓔- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓕 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰

विदेह:सदेह ३६ (रचनात्मक गद्य-पद्य संकलन भाग-५- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३६ तिरहुता

•

यूपीएससी आ आन प्रतियोगिता परीक्षा लेल देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

•

२

विदेहक सभटा पुरान अंक (अंक १ सँ ३५४ आ आगाँ)

विदेहक अंक १-१४९ (देवनागरी, मिथिलाक्षर आ ब्रेल)

देवनागरी	मिथिलाक्षर	ब्रेल
विदेह_०१_०१_०८	विदेह_०१_०१_०८_तिरहुता	१
विदेह_१५_०१_०८	विदेह_१५_०१_०८_तिरहुता	२
विदेह_०१_०२_०८	विदेह_०१_०२_०८_तिरहुता	३
विदेह_१५_०२_०८	विदेह_१५_०२_०८_तिरहुता	४
विदेह_०१_०३_०८	विदेह_०१_०३_०८_तिरहुता	५
विदेह_१५_०३_०८	विदेह_१५_०३_०८_तिरहुता	६
विदेह_०१_०४_२००८	विदेह_०१_०४_२००८_तिरहुता	७
विदेह_१५_०४_२००८	विदेह_१५_०४_२००८_तिरहुता	८
विदेह_०१_०५_२००८	विदेह_०१_०५_२००८_तिरहुता	९
विदेह_१५_०५_२००८	विदेह_१५_०५_२००८_तिरहुता	१०
विदेह_०१_०६_२००८	विदेह_०१_०६_२००८_तिरहुता	११
विदेह_१५_०६_२००८	विदेह_१५_०६_२००८_तिरहुता	१२

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓒

विदेह_०१_१०_२००८	विदेह_०१_१०_२००८_तिरहुता	४३
विदेह_१५_१०_२००८	विदेह_१५_१०_२००८_तिरहुता	४४
विदेह_०१_११_२००८	विदेह_०१_११_२००८_तिरहुता	४५
विदेह_१५_११_२००८	विदेह_१५_११_२००८_तिरहुता	४६
विदेह_०१_१२_२००८	विदेह_०१_१२_२००८_तिरहुता	४७
विदेह_१५_१२_२००८	विदेह_१५_१२_२००८_तिरहुता	४८
विदेह_०१_०१_२०१०	विदेह_०१_०१_२०१०_तिरहुता	४९
विदेह_१५_०१_२०१०	विदेह_१५_०१_२०१०_तिरहुता	५०
विदेह_०१_०२_२०१०	विदेह_०१_०२_२०१०_तिरहुता	५१
विदेह_१५_०२_२०१०	विदेह_१५_०२_२०१०_तिरहुता	५२
विदेह_०१_०३_२०१०	विदेह_०१_०३_२०१०_तिरहुता	५३
विदेह_१५_०३_२०१०	विदेह_१५_०३_२०१०_तिरहुता	५४
विदेह_०१_०४_२०१०	विदेह_०१_०४_२०१०_तिरहुता	५५
विदेह_१५_०४_२०१०	विदेह_१५_०४_२०१०_तिरहुता	५६
विदेह_०१_०५_२०१०	विदेह_०१_०५_२०१०_तिरहुता	५७
विदेह_१५_०५_२०१०	विदेह_१५_०५_२०१०_तिरहुता	५८
विदेह_०१_०६_२०१०	विदेह_०१_०६_२०१०_तिरहुता	५९
विदेह_१५_०६_२०१०	विदेह_१५_०६_२०१०_तिरहुता	६०
विदेह_०१_०७_२०१०	विदेह_०१_०७_२०१०_तिरहुता	६१
विदेह_१५_०७_२०१०	विदेह_१५_०७_२०१०_तिरहुता	६२
विदेह_०१_०८_२०१०	विदेह_०१_०८_२०१०_तिरहुता	६३
विदेह_१५_०८_२०१०	विदेह_१५_०८_२०१०_तिरहुता	६४
विदेह_०१_०९_२०१०	विदेह_०१_०९_२०१०_तिरहुता	६५
विदेह_१५_०९_२०१०	विदेह_१५_०९_२०१०_तिरहुता	६६
विदेह_०१_१०_२०१०	विदेह_०१_१०_२०१०_तिरहुता	६७
विदेह_१५_१०_२०१०	विदेह_१५_१०_२०१०_तिरहुता	६८
विदेह_०१_११_२०१०	विदेह_०१_११_२०१०_तिरहुता	६९
विदेह_१५_११_२०१०	विदेह_१५_११_२०१०_तिरहुता	७०
विदेह_०१_१२_२०१०	विदेह_०१_१२_२०१०_तिरहुता	७१
विदेह_१५_१२_२०१०	विदेह_१५_१२_२०१०_तिरहुता	७२

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓒

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓒

विदेह_०१_०७_२०१३	विदेह_०१_०७_२०१३_मिथिला	१३३
विदेह_१५_०७_२०१३	विदेह_१५_०७_२०१३_मिथिला	१३४
विदेह_०१_०८_२०१३	विदेह_०१_०८_२०१३_मिथिला	१३५
विदेह_१५_०८_२०१३	विदेह_१५_०८_२०१३_मिथिला	१३६
विदेह_०१_०९_२०१३	विदेह_०१_०९_२०१३_मिथिला	१३७
विदेह_१५_०९_२०१३	विदेह_१५_०९_२०१३_मिथिला	१३८
विदेह_०१_१०_२०१३	विदेह_०१_१०_२०१३_मिथिला	१३९
विदेह_१५_१०_२०१३	विदेह_१५_१०_२०१३_मिथिला	१४०
विदेह_०१_११_२०१३	विदेह_०१_११_२०१३_मिथिला	१४१
विदेह_१५_११_२०१३	विदेह_१५_११_२०१३_मिथिला	१४२
विदेह_०१_१२_२०१३	विदेह_०१_१२_२०१३_मिथिला	१४३
विदेह_१५_१२_२०१३	विदेह_१५_१२_२०१३_मिथिला	१४४
विदेह_०१_०१_२०१४	विदेह_०१_०१_२०१४_मिथिला	१४५
विदेह_१५_०१_२०१४	विदेह_१५_०१_२०१४_मिथिला	१४६
विदेह_०१_०२_२०१४	विदेह_०१_०२_२०१४_मिथिला	१४७
विदेह_१५_०२_२०१४	विदेह_१५_०२_२०१४_मिथिला	१४८
विदेह_०१_०३_२०१४	विदेह_०१_०३_२०१४_मिथिला	१४९

विदेहक अंक १५०३४४-

[illegible]_१५०	[illegible]_१५१	[illegible]_१५२	[illegible]_१५३	[illegible]_१५४
[illegible]_१५५	[illegible]_१५६	[illegible]_१५७	[illegible]_१५८	[illegible]_१५९
[illegible]_१६०	[illegible]_१६१	[illegible]_१६२	[illegible]_१६३	[illegible]_१६४
[illegible]_१६५	[illegible]_१६६	[illegible]_१६७	[illegible]_१६८	[illegible]_१६९
[illegible]_१७०	[illegible]_१७१	[illegible]_१७२	[illegible]_१७३	[illegible]_१७४
[illegible]_१७५	[illegible]_१७६	[illegible]_१७७	[illegible]_१७८	[illegible]_१७९
[illegible]_१८०	[illegible]_१८१	[illegible]_१८२	[illegible]_१८३	[illegible]_१८४
[illegible]_१८५	[illegible]_१८६	[illegible]_१८७	[illegible]_१८८	[illegible]_१८९
[illegible]_१९०	[illegible]_१९१	[illegible]_१९२	[illegible]_१९३	[illegible]_१९४
[illegible]_१९५	[illegible]_१९६	[illegible]_१९७	[illegible]_१९८	[illegible]_१९९
[illegible]_२००	[illegible]_२०१	[illegible]_२०२	[illegible]_२०३	[illegible]_२०४
[illegible]_२०५	[illegible]_२०६	[illegible]_२०७	[illegible]_२०८	[illegible]_२०९
[illegible]_२१०	[illegible]_२११	[illegible]_२१२	[illegible]_२१३	[illegible]_२१४
[illegible]_२१५	[illegible]_२१६	[illegible]_२१७	[illegible]_२१८	[illegible]_२१९

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२२९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२३९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२४९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२५९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२६९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२७९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२८९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_२९९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३००	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३०९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३११	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३१९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३२९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३४
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३५	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३८	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३३९
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३४०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३४१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३४२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३४३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_३४४

વ્રદિહ્ક સભ અંક સમ્બન્ધી કછુ આવશ્યક પોથી જાનકારી
ડોમન માતિહળિ ષિગિન ડાન્ગુગે- ઘાળેનદ્દા થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)
મૈથળિ (મૈથળિ સંકેત ભાષા સહિત- મૈથળિમે પહળિ બેન)
ડોમન મતિહળિકસહાન- ઘાળેનદ્દા થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)
ડોમન સ્કૂશ્ર તહ્નોગહ મતિહળિકસહાન- ઘાળેનદ્દા થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)
ડોમન મનાળિઔ તહ્નોગહ મતિહળિકસહાન- ઘાળેનદ્દા થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)
થિપિહ્ના શ્રોડડળિ પ્યેપવોનદ દૌનળોદ

પ્યેપનાન થિપિહ્ના વેદયિ યેવાનાગાના પ્યેપવોનદસ વૌનળોદ

ડોમન પ્યાતિહ- ઘાળેનદ્દા થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)
કૈથી ળપિ (મૈથળિ સાહિત્ય સંસ્થાન ડાઉનળોડ ળકિ)

ડોમન મૌની- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮ ૨૦૨૩)
ડોમન છાઈઈગિનાપહયિ મૌની (ઢાનળાના)- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮ ૨૦૨૩)
ડોમન ૩નદુ ષયનપિત- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮ ૨૦૨૩)
ડોમન થવિતાન ષયનપિત- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮ ૨૦૨૩)
ડોમન હ્રાપાનેસે ષયનપિત ડોન હાકુિ- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮ ૨૦૨૩)
ડોમન મનાહ્મિ- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮ ૨૦૨૩)
ડોમન પ્યહાનોસહાર્ફ- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૮ ૨૦૨૩)

સ્થાયી સ્તન્મ ળેના મથિબિ-ન્તન, મથિબિક પ્યોળ, વ઼દિહ ई-ઈન્નાડિ્ગ, વ઼દિહ સ્તની-કોના, વ઼દિહ પેટાન (વ઼દિહ ई-પત્નાકિાક સમટા પુનાન શ્રંક; વ઼દિહ પોથી ડાઉનળોડ; વ઼દિહ મૈથિબિ ऑ ડયિો-વ઼ીડયિોક સંકઈન શ્રા વ઼દિહ શાસુિ, વાઈ શ્રા કશિોન સાહતિ્ય) શ્રા સૂયના-સંપન્ક-શ્રન્વેષાા (નિયુઈદનિગ શ્રાનાઈઈઈ ડ઼તિનાતુને નિ માતિહબિ નિદ વ઼દિહા માતિહબિ ડ઼તિનાતુને મોવ઼ેમેનાત) સમ શ્રંકમે સમાન શ્રછિ, તર હેતુ ई સમ સ્તન્મ સમ શ્રંકમે નૈ દેઈ ળાશ્ત શ્રછિ, ई સમ સ્તન્મ દેપ્યવા ઈઈ ક્ઈકિ કૂન વ઼દિહક ૩૪૬ મ, ૩૪૭ મ, ૩૬૬ મ શ્રા ૩૭૪ મ શ્રંક ઐ યાનૂ શ્રંકમે સમ્માબિતિ નૂપેઁ ई સમ સ્તન્મ દેઈ ગેઈ શ્રછિ

વ઼દિહક ૩૪૫મ શ્રા શ્રાગાઁક શ્રંક

દેવ઼નાગાની	મથિબિક્ષન	શ્રાશ્ણી	મૈથિબિ વ્નેઈ
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૫	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૫_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૫_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૫_મનાબિઈ
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૬	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૬_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૬_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૬_મનાબિઈ
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૭	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૭_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૭_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૭_મનાબિઈ
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૮	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૮_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૮_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૮_મનાબિઈ
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૯	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૯_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૯_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૪૯_મનાબિઈ

દેવ઼નાગાની	મથિબિક્ષન	શ્રાશ્ણી	મૈથિબિ વ્નેઈ	કૈથી
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૦	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૦_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૦_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૦_મનાબિઈ	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૦_પ્યશ્રશ્થહર
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૧	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૧_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૧_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૧_મનાબિઈ	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૧_પ્યશ્રશ્થહર
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૨	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૨_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૨_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૨_મનાબિઈ	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૨_પ્યશ્રશ્થહર
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૩	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૩_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૩_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૩_મનાબિઈ	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૩_પ્યશ્રશ્થહર
વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૪	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૪_થનિફ્ગા	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૪_શ્રુશ્ર	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૪_મનાબિઈ	વ઼શ્યપ્હશ્ર_૩૫૪_પ્યશ્રશ્થહર

નાગાની	તનિફ્ગા	શ્રાશ્પીર	વ્નેઈ	કૈથી	ંળના	નેવ઼ાડ઼ી	પ્યનોષ્ડી	વ્નાહ્મી
૩૫૫	થનિફ	શ્રુશ્ર	મનાબિ	પ્યશ્રર	ઢાન	મૌ	પ્યહાનો	મનાહ્મિ

નાગાની	તનિફ્ગા	કૈથી	ંળના	પ્નયઈતિ	વ્નાહ્મી	શ્રુશ્ર	વ્નેઈ	પ્યનોષ્ડી	૩નદુ	તવિ્વની	તવિ્વની- ૩મે
૩૫૬	થનિફ	પ્યાિ	ઢાન	મૌ	મનાહ	શ્રુશ્ર	વ્નેઈ	પ્યનોષ્ડી	૩નદુ	થવિ	૩મે
૩૫૭	થનિફ	પ્યાિ	ઢાન	મૌ	મનાહ	શ્રુશ્ર	વ્નેઈ	પ્યનોષ્ડી	૩નદુ	થવિ	૩મે

નાગરી	નમિહુના	કૈથી	ંબળના	પ્નચલિત	વ્નાહ્મી	સ્કૃશ્	વ્રેલ	નવ્વિની	નવ્વિની- ઉમે
३५८	થમિહુ	પ્યાં	ઢાળ	મૌ	જનાદ	સ્કૃશ્	વ્રેલ	થવિ	ઉમે
३५९	થમિહુ	પ્યાં	ઢાળ	મૌ	જનાદ	સ્કૃશ્	વ્રેલ	થવિ	ઉમે
३६०	થમિહુ	પ્યાં	ઢાળ	મૌ	જનાદ	સ્કૃશ્	વ્રેલ	થવિ	ઉમે

નાગરી	નમિહુના	કૈથી	નેવ઼ાડ઼ી	શ્ા઼ર઼પી઼એ	વ્રેલ
३६१	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३६२	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३६३	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३६४	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३६५	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३६६	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३६७	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३६८	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३६९	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३७०	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३७१	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३७२	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે
३७३	થમિહુના	પ્યાનિહિ	મૌનિ	સ્કૃશ્	જનાભિભે

•

३

વ઼દિક વિશેષાંક

१) હાઇકૂ વિશેષાંક

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒

𑓒) 𑒑𑒖𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓑

𑓓) 𑒥𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓗

𑓔) 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓐

𑓕) 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓒

𑓖) 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓔

𑓗) 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓗

𑓘) 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 (𑒑𑒠𑓂𑒨- 𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓗

𑓙) 𑒥𑒰𑒪 𑒑𑒖𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓑

𑓑𑓐) 𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒑𑒖𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓖

𑓑𑓑) 𑒑𑒖𑒪 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰-𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰-𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓔𑓒

𑓑𑓒) 𑒏𑒰𑒬𑒲𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒣 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓕

𑓑𑓓) 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓐𑓑 𑓑𑓑 𑓒𑓐𑓑𑓕

𑒮𑓂𑒫𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒨𑒹𑒞𑒰- 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩: 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫-𑒏𑒵𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩) [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒏 𑒣𑒳𑒢𑒩𑓂𑒣𑓂𑒩𑒱𑓀𑒙 𑒩𑒴𑒣]

𑓑𑓔) 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒁𑒢𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓐𑓑 𑓑𑓒 𑓒𑓐𑓑𑓕

𑓑𑓕) 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢: 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢-𑒮𑒴𑒔𑒲 (𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲, 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒏𑒪𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞-𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞)

𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯

𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓕 𑓑𑓒 𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓕 𑓐𑓑 𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓐𑓑 𑓐𑓒 𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓐𑓑 𑓐𑓓 𑓒𑓐𑓑𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓐𑓑 𑓐𑓘 𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓕 𑓐𑓑 𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓐𑓑 𑓐𑓓 𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓕 𑓐𑓔 𑓒𑓐𑓑𑓖	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓐𑓑 𑓐𑓗 𑓒𑓐𑓑𑓖

𑓑𑓖) 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒲𑒛𑒲 𑒁𑒪𑓂𑒥𑒧 𑒑𑒲𑒞 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓐𑓑 𑓐𑓑 𑓒𑓐𑓑𑓗

𑓑𑓗) 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒹𑒥 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑𑓓

𑓑𑓘) 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪𑒏𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏-𑓒

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑𑓗

𑓑𑓙) 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑𑓘

𑓒𑓐) 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒠𑓂𑒡𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓒𑓐

𑓒𑓑) 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓓𑓓

𑓒𑓒) 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓔𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓔𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓔𑓘_𑒥𑓂𑒩𑒹𑒪	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓔𑓘_𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲

𑓒𑓓𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 (

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓒_𑒥𑓂𑒩𑒹𑒪	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓒_𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓒_[illegible]

𑓒𑓔 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (' 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓗	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓗_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰

𑓒𑓕𑒬𑒰𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 (

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰

𑓒𑓖𑒮𑓀𑒖𑒴 𑒠𑒰𑒮 -𑒮𑒢𑓂𑒡𑓂𑒨𑒰) 𑒫𑒱𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏-𑒏𑒟𑒰 (, 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣, 𑒬𑒬𑒱𑒥𑒰𑒪𑒰, 𑒋𑒮𑒮𑒳𑒧𑒢 𑒂 𑒮𑒲 (𑒬𑓂𑒫𑒹𑒞𑒰 𑒗𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓖𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓖𑓘_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰

𑓒𑓗𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 (

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓖𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓖𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰

𑓒𑓗 𑒩𑒰𑒧 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 (' 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩' 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓗𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓗𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰

𑓒𑓘𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 (𑒨𑒴𑒋𑒮𑒋𑒧) 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒴𑒛𑒹𑒝𑓂𑒙 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒨𑒢 (

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓗𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓗𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰

𑓔

𑒅𑒣𑓂𑒣𑒏𑒏 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒂 𑒍𑒣𑒢 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖

𑓑𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒣𑒰𑓀𑒔 𑒙𑒰 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒂 𑒍𑒣𑒢 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓖

𑓒𑒍𑒣𑒢 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲"𑒧𑒰𑒙𑒱𑒏 𑒥𑒰𑒮𑒢" 𑒏"𑒧𑒢𑒳" 𑒅𑒑𑓂𑒩𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓓

𑓓𑒂 𑒍𑒣𑒢 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲 "𑒅𑒢𑓂𑒢𑒲𑒮𑒲𑒏 𑒧𑒼𑒚" 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞𑒏 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲

વ઼રયઌ૯શ્ર_૩૫૪

૪ ટા કથા કપિલેશ્વર નારાક પ઼શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી

વ઼રયઌ૯શ્ર_૩૫૬

૫ટા કથા શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી ઉમેશ મામ્ડલક પ઼

વ઼દિહ_૩૫૭

૬ટા કથા શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી નામ વ઼િલાસ સાહુક પ઼

વ઼દિહ_૩૫૮

૭ગીત નવલ સુભાષ યન્દ્ર યાદવસુભાષ યન્દ્ર યાદવક સમસ્ત સાહિત્ય શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી -

ગીત નવલ સુભાષ યન્દ્ર યાદવ

ગીત નવલ સુભાષ યન્દ્ર યાદવ (મથિલાક્ષર)

૮નાળદેવ મામ્ડલક સાહિત્યપર ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી

ઢાળદેવ માનદાલ- માતિહલિ શ્રૌનીતિન
૯ટા કથા શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી શ્રાયાન્ય નામાનન્દ મામ્ડલક પ઼

વ઼દિહ_૩૬૦

૧૦નન્દ વ઼િલાસ નાયક યાનટિ કથા શ્રા એકટા એકાંકી શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી

વ઼દિહ_૩૬૧

૧૧ળગદીશ પ્રસાદ મામ્ડલક સાહિત્યપર ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી

દ્રશ્રયયરષહ શ્રઢશ્રષશ્રય મશ્રામયશ્રડ- માતિહલિ શ્રૌનીતિન

૧૨દુર્ગાનન્દ મામ્ડલક પાઁયટા કથા શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી

વ઼દિહ_૩૬૩

૧૩નાનાયામ યાદવક પાઁયટા કથા શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી

વ઼દિહ_૩૬૪

૧૪દનિશ કુમાન મશ્રિનક સમસ્ત લેખન શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી -ગીત નવલ દનિશ કુમાન મશ્રિન

ગીત નવલ દનિશ કુમાન મશ્રિન (ળાની)

૧૫સુશીલક સમસ્ત સાહિત્ય શ્રા શ્રોરપન ગળેન્દ્ર ગકુનક ટપ્પિણી -ગીત નવલ સુશીલ

ગીત નવલ સુશીલ (ળાની)

५

"𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒏𑒱𑒋 𑒣𑒜𑓃𑒟𑒱"- 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒔𑒨𑒢𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖

१ 𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 ०१ 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞 २०२१

११) 𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 ०१ 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 २०२३

२𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 २०२२ 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 ०१

६

𑒋𑒙𑒲𑒢𑓂𑒮 𑒨𑒼𑒩𑓂𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖

𑒋𑒙𑒲𑒢𑓂𑒮 𑒨𑒼𑒩𑓂𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖१-

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒃 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 २०१२ 𑒏 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒖𑒪𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒏𑒰𑒪𑒐𑒝𑓂𑒛𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒕𑒪। 𑒍𑒢𑒰 𑒃 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒕𑒪, 𑒞𑒹𑒪𑒳𑒑𑒳𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒳𑒣𑒳𑒪𑒹𑒙𑒲 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒂𑒩. 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩𑒲 𑒂 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒪। 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒔𑒪 𑒢𑒻 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒣𑒩 𑒋 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒢𑒰𑒫𑒹𑒫𑒪 𑒫𑒹𑒬𑒲 𑒋𑒮𑒿 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒞𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒼 𑒃 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒃 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲, 𑒐𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒮𑒦 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒣𑒏𑒹𑒿, 𑒮𑒦 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱𑒏 𑒦𑒰𑒋𑒏𑒹𑒿 𑒂 𑒮𑒦 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿। 𑒂 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒨𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮𑒦 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒥𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒲।

𑒋𑒙𑒲𑒢𑓂𑒮 𑒨𑒼𑒩𑓂𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖१- (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑒑𑓂𑒏(

𑒋𑒙𑒲𑒢𑓂𑒮 𑒨𑒼𑒩𑓂𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖२-

વ઼િદિહમે વ્નેસ્ટ કૈસનક સમસ્યાપન વ઼િદિહ મે મીના હ્રા કેન એકટા લઘુ કથા પ્નકાશિત ભેલ। ઈ મૈથિલીક પહિલ કથા છલ જે વ્નેસ્ટ કૈસન પન લિખ્લ ગેલ। હિન્દીમે સેહો તાયનિ એ વ઼ષિયપન કથા નૈ લિખ્લ ગેલ છલ, કાનણ એ કથાક ઈ- -પ્નકાશિત ભેલાક ૧૨ સાલ્ક વાદ હિન્દીમે દૂ ગોટેમે ઘોષાઉલ જડ઼ નેહલ છલ કિ પહિલ હમ આકિ હમ, મુદા દુનૂક તથિ મૈથિલીક કથાક પનવ઼ની છલ। વાદમે ઈ વ઼િદિહ લઘુ કથામે સેહો સંકલિત ભેલ।

<u>એડટિન્સ યોર્સ સીનીજર-</u> (ડાઉનલોડ લિંક(

એડટિન્સ યોર્સ સીનીજ૩-

વ઼િદિહમે જગદીશ ચન્દ્ન ઠાકુન અનલિક કિછુ વાલ કવ઼િતા પ્નકાશિત ભેલ। વાદમે હુનકન ૩ ટા વાલ કવ઼િતા વ઼િદિહ શિશુ ઉત્સવ઼મે સંકલિત ભેલ જર્મે ૨ ટા કવ઼િતા વેવી યાર્લ્ડપન છલ। પઢૂ ઈ તીનૂ કવ઼િતા, વાદક દુનૂ વેવી યાર્લ્ડપન લિખ્લ કવ઼િતા પઢ઼વે ટા કનૂ સે આગ્નહ।

<u>એડટિન્સ યોર્સ સીનીજ૩-</u> (ડાઉનલોડ લિંક(

એડટિન્સ યોર્સ સીનીજ૪-

વ઼િદિહમે જગદાનન્દ હ્રા ક એકટા દીન્ઘ વાલ કથા કહિ લિઅિ વા ઉપન્યાસ "મનુ" પ્નકાશિત ભેલ, નામ છલ યોનહ્રા। વાદમે ઈ નચના વ઼િદિહ શિશુ ઉત્સવ઼મે સંકલિત ભેલ, ઈ નચના વાલ મનોવ઼િજ્ઞાનપન આધાનિત મૈથિલીક પહિલ નચના છી, મૈથિલી વાલ સાહિત્યિ઼ કોના લિખ્પી તકન ટ્નેનિગિ કોન્સમે એ ઉપન્યાસકેં નાખ્લ જેવાક યાહી। કોના મૉડન્ન ઉપન્યાસ આગાઁ વઢ઼ૈ છૈ, સ્ટેપ વાર સ્ટેપ આ સેહો વાલ ઉપન્યાસ઼। પઢ઼વે ટા કનૂ સે આગ્નહ।

<u>એડટિન્સ યોર્સ સીનીજ-૪</u> (ડાઉનલોડ લિંક(

એડટિન્સ યોર્સ સીનીજ૫-

एडिटर्स चॉइस ५ मे मैथिलीक गाने कुमार पवनक दीर्घकथा "उसने कहा था" पाठक हिन्दीक। (सामान्य अंतिका) "पढ़", जे पढ़ने हेता "उसने कहा था", कें वृद्ध छन्हि जे कोना अहि कथाकें रचि चन्द्रधर शर्मा अमर भऽ "गुलेरी" चर्चा कऽ हम गेलाह रहल छी, कुमार पवनक एकटा दीर्घकथाक "पढ़" वर्णित एकटा अहाँकें बाद पढ़लाक, सुखद आ मोन हौल कनैबला अनुभव भेटल, जे सेक्सपीयरिअन ट्रेजेडी सँ मिलैत लागत आ खराको। मुदा ऐ रचनाकें पढ़लाक बाद तामस, घृणा समपर्र नियन्त्रणकें आ सामाजिकपारिवारिक दायित्वकें आर गं सेहो अहाँमोरलासँ लेबै, से बरा पक्का अछि। मुदा एकर एकटा सत्त अछि जे एकरा समै निकालि कऽ एक्के उपड़ाहामे पढ़ि जाइ।

<u>एडिटर्स चॉइस सीरीज५-</u> (डाउनलोड लिंक(

एडिटर्स चॉइस सीरीज६-

जगदीश प्रसाद मण्डलक लघुकथा क अकालमे बंगालमे ४३-१९४२ :"वसिाँढ़" लाख लोक मुरल १५, मुदा अमर्त्य सेन लिखैत छथि जे हुनकर कोनो सर- मे आ रन्दति। ई १९६७ आएल अकाल मथिलीमे सम्वन्धी ऐ अकालमे नै मरलन्हि। मुसहर जात गाँवी जपन ऐ कृषेत्र अएली नँ हुनका देखाओल गेल जे कोनाकि लोक वसिाँढ़ खा कऽ ऐ अकालकें जीत लेलन्हि। मैथिलीमे लिखनक एकमात्र स्थिति विदेहक आगमनसँ पहिने छल। मैथिलीक लेखक लोकनि सेहो अमर्त्य सेन जेकाँ ओहि महावर्णीषकासँ प्रभावित नै छल। आ नँ वसिाँढ़पर कथा नै लिखि सकल। जगदीश प्रसाद मण्डल ऐपर कथा लिखलन्हि जे प्रकाशित भेल चेतना समितिक पत्रिकामे, मुदा कार्यकारी सम्पादक द्वारा वर्तनी परिवर्तनक कारण ओ मैथिलीमे नै वरास्त अवहेटमे लिखल वहा पड़ल, आ ओतेक प्रभावी नै भऽ सकल कारण विषय रहै ग्याँटी आ वर्तनी कृत्रिम। से एकर पुनः ई- "गामक जिनगी" प्रकाशन अपन असली रूपमे भेल विदेहमे आ ई संकलित भेल लिटरेचर टैगोर मण्डलकें प्रसाद जगदीश पोथीपर ऐ लघुकथा संग्रहमे। कथाचार मैथिली लेखनी मण्डलक प्रसाद जगदीश भेटलनि अवार्डकें एकमात्र

𑒯𑒹𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒔𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒏, 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒴 𑒏𑒰𑒪𑒐𑒝𑓂𑒛𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒿𑒙𑒱 𑒏𑓄 𑒣𑒜𑓃𑒋 𑒖𑒰𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒂 - -𑒥𑒱𑒮𑒰𑒿𑒜𑓃 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒞𑒿 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒂𑒑𑒧𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠। 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒳𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹।

<u>**𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓖-**</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑓀𑒏(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓗-

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒂 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒰𑒤𑒲। : 𑒯𑒱𑒪𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒁𑒕𑒻𑒞 𑒂𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒒𑒳 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒹 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒮𑒰𑒤𑒲𑒏 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒁 𑒂 𑒠𑒹𑒞𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒞 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒞𑒥𑒼 𑒣𑒜𑓃𑒴 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒾 𑒢𑒻 𑒯𑒋𑒞। 𑒄 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒄 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒏 𑒣𑒼𑒟𑒲-𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱𑒏 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒪𑒱𑒞 "𑒥𑒻𑒬𑒰𑒐𑒧𑒹 𑒠𑒪𑒰𑒢𑒣𑒩" 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣 :𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒞𑒿 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒟𑒱𑒏। 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒰𑒤𑒲𑒏 𑒏𑒪𑒧𑒮𑒿।

<u>**𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓗-**</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑓀𑒏(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓘-

𑒢𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒳𑒙𑒏𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒮𑒳𑒢𑒹𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒟𑒰 ।(𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑒹𑒙𑒰𑒩𑒮𑒿)

<u>**𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓘-**</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑓀𑒏(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓙-

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒖𑒪𑒣𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰 ।(𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑒹𑒙𑒰𑒩𑒮𑒿)

<u>**𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓙-**</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑓀𑒏(

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢: **𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒮𑒴𑒔𑒲-** (𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲, 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒏𑒪𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢- (𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲

𑓑

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧

𑒦𑒰𑒭𑒰𑒣𑒰𑒏

𑓒

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡𑒞𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒋𑒏𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲 𑒩𑒴𑒣 𑒥𑒧𑒁𑒪𑓐𑓐𑓑 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒱𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒋𑒏 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒅𑒢𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒢𑒙𑒰 𑒠𑒱𑒨𑒾, 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒣𑒩 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒏 **𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒪𑒮𑒩𑒲) 𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒄 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱,** 𑒮𑒹 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒪𑒮𑒩𑒲) 𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩 𑒂𑒅𑒙-𑒪𑒰𑒃𑒢 𑒠𑒼𑒮𑒩- 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒟𑒱।

𑒩𑒹𑒤𑒩𑒹𑒢𑓂𑒮 𑒩𑒴𑒣 **𑒥𑒧𑒁𑒪-𑓐𑓐𑓑**

𑒟𑒹𑒮𑒹 𑒰𑒩𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒢𑒞-𑒼𑒢-𑒠𑒹𑒧𑒰𑒢𑒠 𑒥𑒼𑒼𑒏𑒮, 𑒮𑒹𑒢𑒠 𑒨𑒼𑒳𑒩 𑒙𑒹𑒏𑓂𑒮𑒞𑒮 𑒞𑒼 𑒋𑒠𑒱𑒞𑒼𑒩𑒱𑒰𑒪𑒮𑒞𑒰𑒤𑓂𑒤𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒑𑒧𑒰𑒱𑒪𑒏𑒼𑒧 𑒟𑒹 𑒥𑒼𑒼𑒏𑒮 𑒼𑒳 𑒮𑒼𑒧𑒹 𑒼𑒳 𑒞𑒯𑒹𑒮𑒹 𑒰𑒩𑒹 𑒰𑒫𑒰𑒱𑒪𑒰𑒥𑒪𑒹 𑒼𑒢 𑒮𑒰𑒪𑒹 𑒼𑒢 𑒑𑒼𑒼𑒑𑒪𑒹 𑒮𑒞𑒼𑒩𑒹 [(𑒁) 𑒮𑒞𑒼𑒩𑒹𑒞 𑒟𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒮𑒰𑒪𑒹𑒮𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒑𑒧𑒰𑒱𑒪𑒏𑒼𑒧], 𑒮𑒹𑒢𑒠 𑒨𑒼𑒳𑒩 𑒙𑒹𑒏𑓂𑒮𑒞𑒮 𑒞𑒼 𑒮𑒰𑒪𑒹𑒮𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒑𑒧𑒰𑒱𑒪𑒏𑒼𑒧 𑒟𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒞𑒹𑒢𑒞𑒮 𑒰𑒢𑒠 𑒠𑒼𑒏𑒳𑒧𑒹𑒢𑒞𑒮-𑒣𑒳𑒥𑒪𑒱𑒮𑒯𑒹𑒠 𑒥𑒨 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰 (𑒮𑒱𑒢𑒏𑒹 𑓒𑓐𑓐𑓐) 𑒩𑒭𑒭𑒰𑒧

૨૨૨૯-૫૪૭શ વ઼ર્યઍહ્ઞ (સનિયે ૨૦૦૪) ।મે પેનૉદિયિાઊઊય઼ વેનિ઼ા યહેયકેદ ઙેન ।યયેસસવિઊિતિય઼ સિસુેસ઼ શ્ઞેપઊ ૌતિહ દસિાવઊિતિેસિ સહુેઊદ નોત હાવે઼ દઙિઙયિુઊાય઼ ।યયેસસનિ઼ા તહેસે યોનતેનાસ્ દોયુમેનાસ઼

ર઼મૈથિઊિ પોથી ઙાઉનઊોઙ માતિહિઊિ મૌકસ યૌનઊોદ

વ઼દિહ પોથી

વ઼ દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહ઼ા વિદેહ હાતપ઼ૌવ઼દિહ઼યોનિ વ઼દિહ પ્રાથમ મૈથિઊિ પાક્ષકિ ઇ પત્રાકિા વ઼દિહ઼ા ઇસત માતિહિઊિ ઢોાતનગિહ઼ાઊય઼ે ઝુોનાઊ વ઼દિહ પ્રાથમ મૈથિઊિ પાક્ષકિ ઇ પત્રાકિા નવ઼ ઞંક દેપ્પવાક ઊઊ પ઼્ષ્ઙ સમર્કૈ નશ્તિેશ કઇ દેપ્પા ઞઊૌય઼સ નેઙેસહ તહે પાગેસ ઙેન વ઼ૌનિ઼ા નૌ સિસુે ઙ વ઼ર્યઍહ્ઞ઼

ષોનયહ ઙોન ર્મોકસ (નિયઙુદનિગા શ્રુદી- વ઼સ્રિાઙ &ષગિન ડાનગુાગે) ંઙોનનિગા નો મનિહભિ મનિહભિ

હાનપસ઼:વૌકસ઼ગોાગઙેયોમ઼

વ઼દિહા શ્રનયહવિ઼ ાઙ મનિહભિ ર્મોકસ વ઼દિહ મૈથભિ પોથીક શ્રા઼કાશ્વ઼ (પૂ઼નામ઼ાન: શ્રવ઼યવ઼સાયકિ ઉદ્દેશ્ય઼ શ્રા માન઼ા એકેડમકિ પ઼નયો઼ગા ઙઙ) સબ પોથી પો઼ડિ઼એશ્ર઼ ડાઉનભોઙ ઙઙ ક઼નમાનુસાન નીયાઁક ભકિ સબપન ઉપઙવ઼ય શ્રછિ શ્રઙઙ નહે વૌકસ ાપે ાવ઼ાભિવઙ ડોન પદઙ દૌનભોદ ાન નહે ંસપેયનવિ઼ ભનિકસ વભૌ

નમિહુના, નેવ઼ાડી શ્રા કૈથી શ્ર઼ૉમ્મ઼ટ ડાઉનભોઙ ઘૌાગઙે' સ મ્મોનો ઢોનનસ પનોળેયન઼ ઘનિહુવ

નમિહુના નોટો શ્ર઼ૉમ્મ઼ટ	કૈથી શ્રોટીએશ્ર	કૈથી ટીટીએશ્ર	નેવ઼ાડી શ્રો઼ટી઼એશ્ર઼	નેવ઼ાડી ટી઼ટી઼એશ્ર઼

હાનપસ઼:ડોનનસ઼ગોાગઙેયોમ઼ (ઘૌાગઙે શ્રોપેન ઢોનનસ દૌનભોદ)

થમિહુના શ્રોડડભનિ પ્પેયવોાનદ દૌનભોદ

પ્પેય઼માન થમિહુના઼ વ઼દયિ યેવ઼ાનાગાના પ્પિય઼વોાનદસ ઘૌનભોદ

હાનપસ઼:માભાનપનોળેયનગાનિભવ઼ૌનમિહુના (થમિહુના પ્પેય઼વોાનદ શ્રોનભનિ)

વૌદ્ય યન઼યાપદ (સૌળન્ય઼- મ઼ મ઼ હાપ઼નસાદ શાસ઼ન઼ી, ૧૯૦૭, ળયયાની સહિ, ૧૯૬૯)

૨૩ કવ઼ા પિ૦ ટા યન઼યાપદ સંપ્પ્યા [ઙ્રપાદ ૧, ૨૯; કુક્કુનીપાદ ૨, ૨૦, ૪૮; વ઼નિુવપાદ ૩; ગુમ્મ઼ડાનીપાદ ૪; યનનભિપાદ ૫; બુસુક્કુપાદ ૬, ૨૧, ૨૩, ૨૭, ૩૦, ૪૧, ૪૩, ૪૯; કાન્હાપાદ ૭, ૯, ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૮, ૧૯, ૨૪, ૩૬, ૪૦, ૪૨, ૪૫; કમ્વભામ્વનપાદ ૮; ડોમ્વીપાદ ૧૪; શાન્નપિાદ ૧૫,

२६; महिण्डापाद १६; वीणापाद १७; सरहपाद २२, ३२, ३८, ३९; शवरपाद २८, ५०; आर्यदेवपाद ३१; ढेण्ढणपाद ३३; दारिकापाद ३४; भादेपाद ३५; ताडकपाद ३७; कङ्कणपाद ४४; जयनन्दीपाद ४६; धामपाद ४७; तन्त्रीपाद २५]

१६ राग ४७ चर्यापद संख्या- ३ टा चर्यापद संख्या -२४, २५, ४८ (इन्द्रताल २४; गीति- २५, पटह- ४८)- **मे राग अनुपलब्ध** [पटमञ्जरी १, ६, ७, ९, ११, १७, २०, २९, ३१, ३३, ३६; गवड वा गौड़ २, ३, १८; अरु ४; गुञ्जरा, गुञ्जरी वा कान्हा-गुञ्जरी ५, २२, ४१, ४७; देवक्री ८; देशाख्या १०, ३२; कामोद १३, २७, ३७, ४२; धनाशी वा धनश्री १४; रामकरी १५, ५०; वलडी वा वराडी २१, २३, २८, ३४; शवरी २६, ४६; मल्लारी ३०, ३५, ४४, ४५, ४९; मालसी ३९; मालसी-गावुरा ४०; वंगाल ४३; भैरवी १२, १६, १९, ३८]

<u>चर्यापद</u>

महाकवि डाक (संकलन पं जीवानन्द ठाकुर, १९५०)

<u>डाकवचन</u>

मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व) [सौजन्य- डिजिटल लाइब्रेरी ऑफ इण्डिया]

<u>विद्यापति पदावली (सम्पादन नगेन्द्रनाथ गुप्त १९१०)</u>

<u>मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व)- गजेन्द्र ठाकुर</u>

ज्योतिरीश्वर ठाकुर (सौजन्य- डिजिटल लाइब्रेरी ऑफ इण्डिया)

<u>वर्णन रत्नाकर</u>

<u>मैथिलि धूर्तसमागम</u>

विद्यापति ठक्कुरः [(१३५०-१४३५) मैथिलीक आदि कवि ज्योतिरीश्वर-पूर्व विद्यापतिसँ भिन्न, संस्कृत आ अवहट्ठमे लेखन]

<u>व्याडीभक्तितरङ्गिणी</u>

𑒑𑒼𑒩𑒏𑓂𑒭𑒫𑒱𑒖𑒨𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒂 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒁𑒫𑒯𑒙𑓂𑒚𑒮𑒿- 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰

[𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨 𑒣𑓀 𑒬𑒬𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒩𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒗𑒰]

𑒬𑓀𑒏𑒩𑒠𑒹𑒫

𑒣𑒰𑒩𑒱𑒖𑒰𑒞𑒯𑒩𑒝

𑒩𑒰𑒧𑒫𑒱𑒖𑒨

𑒠𑒻𑒞𑓂𑒨𑒰𑒩𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒮𑓂𑒨𑒰𑒧𑓀𑒞 𑒯𑒩𑒝 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 (𑒁𑓀𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒰𑒙)

𑒧𑒰𑒡𑒫𑒠𑒹𑒫

𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒪𑒳𑒙𑒱𑒨𑒰 𑒗𑒳𑒧𑒳𑒩𑒰 𑒂 𑒣𑒱𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰-𑒑𑒳𑒔𑒳𑒫𑒰-𑒗𑒳𑒧𑒳𑒩𑒰

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒠𑒹𑒫

𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒯𑒩𑒝 𑒢𑒰𑒙 𑒂𑒩 𑒮𑓂𑒏𑓀𑒠 𑒩𑒰𑒫𑒝 𑒫𑒡 (𑒁𑓀𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒰𑒙)

𑒖𑒑𑒞𑓂𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒧𑒪𑓂𑒪

𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒞𑒲𑒯𑒩𑒝 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒧𑒪𑓂𑒪

𑒑𑒲𑒞𑒰𑒫𑒪𑒲 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱

𑒖𑒑𑒖𑓂𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑓂𑒪

𑒯𑒩𑒑𑒾𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏𑒳𑒘𑓂𑒖𑒫𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒯𑒩𑓂𑒭𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰

𑒧𑒰𑒡𑒫𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒅𑒭𑒰𑒯𑒩𑒝

𑒯𑒩𑓂𑒭𑒢𑒰𑒟 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟𑒰𑒫𑒪𑒲 (𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢 𑒁𑒧𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓙𑓗-𑓑𑓙𑓕𑓕)

𑒩𑒞𑓂𑒢𑒣𑒰𑒝𑒱

𑒅𑒭𑒰𑒯𑒩𑒝 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰𑓀𑒞

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒩𑒯𑒮𑓂𑒨

𑒢𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣𑒞𑒱

𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒏𑒹𑒪𑒱𑒧𑒰𑒪𑒰

𑒑𑒲𑒞𑒧𑒰𑒪𑒰

𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯 𑒩𑒰𑒧𑒠𑒰𑒮

𑒑𑒾𑒩𑒲𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒫𑒩

𑒪𑒰𑒪

𑒑𑒾𑒩𑒲𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒫𑒩 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒅𑒧𑒰𑒣𑒞𑒱

𑒣𑒰𑒩𑒱𑒖𑒰𑒞 𑒯𑒩𑒝

𑒦𑒰𑒢𑒳𑒢𑒰𑒟

𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒞𑒲 𑒯𑒩𑒝

𑒠𑒹𑒫𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠

𑒅𑒭𑒰𑒯𑒩𑒝

𑒩𑒧𑒰𑒣𑒞𑒱

𑒩𑒳𑒏𑓂𑒧𑒱𑒝𑒲 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒨

𑒅𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒠𑒰𑒮

𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒖𑒨𑒰𑒦𑒱𑒡𑒰𑒢 𑒢𑒰𑒙𑒱𑒏𑒰

𑒬𑒱𑒫𑒠𑒞𑓂𑒞

𑒑𑒾𑒩𑒲𑒣𑒩𑒱𑒝𑒨 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒫𑒩 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒫𑒱𑒖𑒨

𑒣𑒰𑒩𑒱𑒖𑒰𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏

.

𑒏𑒟𑒰 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒮𑒠𑓂𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒦𑒰𑒅 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞) 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑓘𑓒 𑒧 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢

𑒏𑒟𑒰 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒮𑒠𑓂𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲

𑒮𑒣𑓂𑒞𑒬𑓂𑒩𑒰𑒫𑒰𑒝𑒲 (𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞) 𑒖𑒰𑒣𑒙𑒱𑒨𑒰𑒯𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑓘𑓓 𑒧 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢

𑒮𑒣𑓂𑒞𑒬𑓂𑒩𑒰𑒫𑒰𑒝𑒲

𑒮𑒩 𑒖𑒲 𑒋 𑒑𑓂𑒩𑒱𑒨𑒩𑓂𑒮𑒢 (𑓑𑓘𑓕𑓑-𑓑𑓙𑓔𑓑)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒩

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑓂𑒩𑒹𑒮𑓂𑒙𑒼𑒧𑒻𑒟𑒲 𑒋𑒝𑓂𑒛 𑒫𑒼𑒏𑒰𑒥𑒳𑒪𑒹𑒩𑒲

𑒧𑒳𑓀𑒬𑒲 𑒩𑒒𑒳𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒠𑒰𑒮 (𑓑𑓘𑓖𑓐-𑓑𑓙𑓔𑓕) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒢𑓂 𑒠𑒰𑒮)

𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒯𑒩𑒝

𑒩𑒰𑒮𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮 (𑓑𑓘𑓗𑓒-𑓑𑓙𑓔𑓐) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")

𑒮𑒳𑒧𑒞𑒱

𑒯𑒩𑒱𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒠𑒰𑒮 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒢𑓂 𑒠𑒰𑒮)

𑒮𑒳𑒠𑒰𑒧𑒰 𑒔𑒩𑒱𑒞

𑒣𑓀 𑒩𑒰𑒧𑒖𑒲 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑓑𑓘𑓗𑓘-𑓑𑓙𑓕𑓒) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲)

𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒫𑒪𑒲

𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒬𑒩𑒝 (𑓑𑓘𑓘𑓙-𑓑𑓙𑓗𑓑) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢)

𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒲-𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒏 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟

𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒠𑒰𑒮 (𑓑𑓘𑓙𑓕-𑓑𑓙𑓖𑓕) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲

𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 (𑓑𑓙𑓐𑓘-𑓑𑓙𑓘𑓔) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑓂 𑒑𑒾𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟)

𑒁𑒦𑒱𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟

𑒁𑓀𑒞𑒱𑒏𑒰 (𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏)

.

𑒛𑒽 𑒩𑒰𑒧 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 '𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩' (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒧 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 '𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩')

𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩 𑒧𑒳𑒩𑓂𑒠𑒰𑒥𑒰𑒠 𑒋𑒫𑓀 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒙𑒏 (𑓑𑓙𑓘𑓗)

𑒪𑒼𑒏 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨: 𑒖𑒙 𑒖𑒙𑒱𑒢 (𑓒𑓐𑓐𑓗) (𑒬𑒼𑒡)

𑒜𑒳𑓀𑒑𑒰 𑒅𑒣𑒩 𑒥𑒯𑒻𑒞 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒂 𑒂𑒢 𑒏𑒟𑒰 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) (𑓒𑓐𑓐𑓘)

જ્ɑમɑ મૈથિલિ દીɑઘ કવિતિ (હિન્દી અનુવાદ-અવ વસ નહી) (૨૦૦૮)

મૈથિલિ લોક સંસ્કૃતિ (નેપાલિ ભાષામે) (૨૦૦૮)

જૈયા અએલે અપન સોનાળ (નાટક સંગ્રહ) (૨૦૧૦)

ઘɑમુહાઁ (ઉપન્યાસ) (૨૦૧૨)- ઈ બુક વɑળન

ઘɑમુઁહા (ઉપન્યાસ) (૨૦૧૨)- પ્રિંટ વɑળન

હોમેવોનદ (૨૦૨૩)

અનહɑયિɑક યાન (ગળલ સંગ્રહ) (૨૦૧૩)

યીન ળે હમ દેખલ (યાત્રા સંસ્મરણ) (૨૦૧૪)

સૂલિ પɑ શળોત એવં અન્ય નાટક (૨૦૧૫)

સીમાકે આɑ-પાɑ (યાત્રા સંસ્મરણ) (૨૦૧૬)

પુદ્યમૂમકિ એસગɑ યોદ્યા (કવિતિ સંગ્રહ) (૨૦૧૭)

એંટીવાયɑસ (કથા સંગ્રહ) (૨૦૧૮)

કોɑોનાક સંત્રાસમે આહ્લાયલ ળનિગી (લકડાઉન ડાયɑી) (૨૦૨૦)

મથિલિક લોકળીવન લોકસન્દɑમ (૨૦૨૨)

સોનહɑɑ ગન્યક અન્વેષી ડા પɑશુલલ કુમાɑ સહિ ' મૌન'

મૈથિલિ લોક સંસ્કૃતિ સંગોષ્ઠી

સ્મારિકા (૨૦૧૦)

આંગન અંક-૪ (૨૦૧૨) સલહેસ વિશેષાંક

આઁળુɑ (અંક વɑષ ૩૬, અંક ૩) સોમદેવ વિશેષ

ગામઘɑ-૩૦-૦૮-૨૦૧૮

ગામઘɑ-૦૪-૧૦-૨૦૧૮

ગામઘɑ-૧૬-૦૫-૨૦૧૯

ગામઘɑ-૨૭-૦૬-૨૦૧૯

ાામજાોસ કાપડિ "જ્ાામા"ક કિછુ ણાટક

મુન્ણાળી દ્વાાા સાક્ષાત્કાા પ઼ ૩૨૧-૩૨૮

દેસિ઼ વચણાક વહ્ણે ાામઊચણ ઠાકુા પ્ાસંગ પ઼ ૩૪૭-૩૫૭

હ્મા ળ્ઞાણ-પપિાશાક સ્ાોત: શાદિન્દુ ચૌધાી પ઼ ૩૧-૩૪

ળટ ળટણિ પ઼ ૫૬૮-૭૦૫

જૈચા, શ્ણૈ શ્પણ સોાાળ પ઼ ૫૬૮-૭૦૫

શ્ાઊખ્ય કથા-શ્ુઊશવૈક પ઼ ૮૪-૮૮

શ્ાઊખ્ય પ઼ પ઼ ૧૧૭-૧૨૫

શ્ાઊખ્ય પ઼ ૧૨૭૬-૧૨૮૦

શ્ાઊખ્ય પ઼ ૮૭-૮૮

ાાચપુા ચાત્ાા પ્ાસંગ પ઼ ૧૫૦-૧૫૪

સઊહેસ પાચિ઼ાચા ાપિોાટ પ઼ ૪૧-૪૫

ાપિોાટ પ઼ ૨૩૧-૨૪૩

ાપિોાટ પ઼ ૪૪૫

ાપિોાટ પ઼ ૫૬૮-૬૦૫

ાપિોાટ પ઼ ૫૮૩-૫૮૫

ગંગા પ્ાસાદક સ્વાચત્તા શ્ા હુગાઊપા વહૈત ગંગા પ઼ ૨૨૩-૨૨૬

ગીત પ઼ ૧૪૪૮-૧૪૫૦

ગળઊ ગીત પ઼ ૨૧૧

શ્ણ્હાાક વિુિદ્ય શ્ા શ્ાળાદ ગળઊ પ઼ ૬૧૯-૬૨૧)

ાામજાોસ કાપડિ જ્ાામા (વ્યક્તિત્વ એવં ક઼તિત્વ)- પ્ાોમશિા મશ્િાા (સમ્પાદક ચણ્દ્ાેશ)

વિદેહ ાામ જાોસ કાપડિ 'જ્ાામા' વિશેષાંક

𑒫𑒵𑒭𑒹𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒪𑒰𑒪 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒫𑒵𑒭𑒹𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒪𑒰𑒪)

𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒜𑒼𑒪𑒏 (𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒮𑒳𑒧𑓂𑒢𑒱𑒧𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒧𑒼𑒠𑒱𑒂𑒃𑒢 (𑒥𑒲𑒣𑒲 𑒏𑒼𑒃𑒩𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒟𑒰)

𑒧𑒰𑒪𑓂𑒯𑒼 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒑𑒼𑒪𑒫𑒰 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒣𑒩𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑒩𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱)

𑒔𑒴𑒂-𑒔𑒖

𑒁𑓀𑒏 𑓗

𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓔

𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕

𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓖

𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓘

𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓐 𑒖𑒴𑒢 𑓒𑓐𑓑𑓒

𑒁𑓀𑒏 𑓒𑓔 𑒖𑒴𑒢 𑓒𑓐𑓑𑓒

𑓒𑓕 𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃 𑓒𑓐𑓑𑓒

𑓐𑓕 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞 𑓒𑓐𑓑𑓒

𑓒𑓓 𑒤𑒩𑒫𑒩𑒲 𑓒𑓐𑓑𑓖

𑒂𑒮𑒱𑒢 𑓒𑓐𑓗𑓓

𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰)

𑒩𑒱𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙𑒩 𑒛𑒰𑒨𑒩𑒲 (𑒩𑒱𑒣𑒼𑒩𑓂𑒞𑒰𑒖)

𑒔𑒱𑒚𑒲 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒖𑒱𑒠𑓂𑒠𑒲 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

कोसली घाटी आउ (बाल लघु-बहिनि कथा संग्रह)

गामक (लघु कथा संग्रह)

भकुआबाली (लघु कथा संग्रह)

बुढ़बा (कथा संग्रह)

नूतन- (नेपाली आ मैथिलीमे)

अंक ३१ अंक ३२ अंक ३३ अंक ३४ अंक ३५ अंक ३६ अंक ३७ अंक ३८ अंक ३९ अंक ४० अंक ४१

विन्देश्वर ठाकुर

नेपालक गाम मनुक्खमे

विनीत ठाकुर (सौजन्य- विनीत ठाकुर)

बाँकी अछि हिम्मत नूतन कमल

संतोष मिश्र (सौजन्य- संतोष मिश्र)

पोसपुत (लघुकथा-संग्रह)

उदास मोन (लघुकथा-संग्रह)

एना-कवि (कविता-संग्रह)

अएना (संपादन- कविता-संग्रह)

कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद रूपा धीरू आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, बाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

जगता बेचक देश-जानमारा

अयोध्यानाथ चौधरी (सौजन्य- अयोध्यानाथ चौधरी)

वार्डेन वेनसेस (मार्टिन वेनसेस नि एनगाउसिए थानासउनीन)

डॉ शशिधर कुमर आ सुप्रिया देवी कुमारी

भूकम्प (पृ ६३८-६७४)

आममिा सहि (सौजन्य- नचिकेता)

शिशु गीत प्रेम

रुपरानी सहि (सौजन्य- नचिकेता)

प्रेम- एक कविता (अनूदित नाटक)

अनुपमा देवी (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मिथिलाक विदुषी महिला

स्व. कमल चौधरी (सौजन्य- कमल चौधरी)

मैथिलीक वेश- भूषा- प्रसाधन समन्वयी शब्दावली २००८

समय- संकेत (कथा- संग्रह) २०१०

स्व. ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)

मैथिलीक भोजन समन्वयी शब्दावली २०११

प्रोमिला मिश्रा

रामभरोस कापड़ि भ्रमर (व्यक्तित्व एवं कृतित्व)

सुस्मिता पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

परिचिति (कविता संग्रह)

कनोजरि (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

पाथरक शहर (कविता संग्रह)

पन्ना झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)

अनुभूति (लघुकथा संग्रह)

कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)

𑒑𑒼𑒮𑒰𑒅𑒢𑒱𑒏 𑒑𑒲𑒞

𑒢𑒬𑒰𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒑𑒰𑒥𑒲 𑒑𑒲𑒞

𑒢𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿

𑒣𑒰𑒨𑒰𑒫𑒪𑒲- 𑒬𑒹𑒤𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰)

𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞)

𑒮𑒳𑒣𑓂𑒣𑒪 𑒧𑒢 𑒞𑒩𑒮𑒪 𑒂𑒿𑒐𑒱 (𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒑𑒠𑓂𑒨)

𑒮𑒳𑒣𑓂𑒣𑒪 𑒧𑒢 𑒞𑒩𑒮𑒪 𑒂𑒿𑒐𑒱 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰)

𑒁𑓀𑒞𑒞𑓁 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒨𑒳𑒏𑓂𑒏𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒗𑒰)

𑒫𑒱𑒦𑒱𑒩 𑒧𑒾𑒮𑒲 (𑒥𑒰𑒪 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒬𑒹𑒤𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒬𑒹𑒤𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰)

𑒣𑒰𑒨𑒰𑒫𑒪𑒲 (𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒫◌𑒞𑓂𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞)

𑒣𑒰𑒨𑒰𑒫𑒪𑒲 (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰)

𑒁𑒩𑓂𑒟𑒨𑒳𑒑 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒉𑒏𑒙𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒮 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒦𑒰𑒫𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 (𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒑𑒲𑒞)

𑒏𑒱𑒮𑓂𑒞- 𑒏𑒱𑒮𑓂𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢 (𑒂𑒞𑓂𑒧 𑒏𑒟𑒰)

𑒂𑒣𑓂𑒣𑒩- 𑒂𑒣𑓂𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞

𑒢𑒰𑒑𑒤𑒰𑓀𑒮 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒦𑒰𑒑𑒰𑒣𑒯𑒰𑒢𑒮 (𑒃𑒢 𑒋𑒢𑒑𑒪𑒮𑒱𑒯)

𑒫𑒱𑒦𑒰 𑒩𑒰𑒢𑒲

𑒫𑒱𑒦𑒰 𑒩𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏 (𑒦𑒰𑒑 𑒢𑒾 𑒂 𑒥𑒕𑒨𑒢𑓂𑒠𑒰)

𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒐𑒹𑒞𑒰𑒢𑓂 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒰 𑒗𑒰)

𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒰- 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒐𑒹𑒞𑒰𑒢𑒏 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠

𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 (𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰) (𑒣𑒵 𑓔𑓕𑓙- 𑓕𑓗𑓒)

𑒛◌ॉ 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑 (𑒛◌ॉ 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲 𑒂 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)

𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑒂 𑒂𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 - 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒩𑒹𑒮 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒋 𑒥𑒲 𑒮𑒲 𑒛𑒲- 𑒣𑓂𑒩𑒏◌ृ𑒞𑒱 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒮𑒦 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒥𑒼 𑒧𑓂𑒨𑒰𑒅 𑒥𑒰𑒯 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑓑𑓗 𑒮𑒦 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

(𑓐𑓖) 𑒕𑒼𑒙 𑒂 𑒣𑒻𑒒 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)

𑒑𑒳𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒠𑒳𑒄 𑒣𑒹𑒙𑒲

𑒮𑒧𑒲𑒢𑒰𑒏 𑒥𑒏𑓂𑒩𑒱𑒛 𑒦𑒼𑒖𑒢

𑒥𑒱𑒥𑒰𑒯 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒄 𑒕𑒲

𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑓀𑒏𑒰 𑒗𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕! 𑒄 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕!

𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒏𑒻𑒨𑒼 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲, 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲

𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒥𑒝𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒥𑒥𑒪𑒲

𑒢𑒲𑒪𑒱𑒧𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲

𑒮𑓂𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒑𑒣𑓂𑒣𑒴 𑒥𑒳𑒞𑒹 𑒢𑒰𑒔𑒪 𑒢𑒻 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻

𑒩𑒴𑒪𑒱𑒏𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒍 𑒔𑒰𑒯𑒱!

𑒧𑒡𑒴𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒍𑒒𑒰𑒩𑒏 𑒧𑒲𑒞𑒰

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 𑒮𑒦 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒦𑒹𑒿𑒙- 𑒒𑒰𑒿𑒙

𑒣𑒴𑒢𑒧 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

સુની કાળ્ક પ્રસ્સિ

.

નામ રકવાઉ સહિ ' નાકેશ' (૧૯૧૨-૧૯૮૪) [સૌળન્ય- ફે-પુસ્તકાળ્ય]

મૈથિલિ લોકગીત (૧૯૪૨, ૧૯૫૫)

ગેળ ળાનાયામ ઉઉ ' શાસ્ત્ની' [સૌળન્ય- ફે-પુસ્તકાળ્ય]

મૈથિલિ લોકગીતો કા અધ્યયન (૧૯૬૨)

ડૉ શંકન કુમાન દ્દા (સૌળન્ય- કીન્તિનાથ દ્દા આન્કારવ ડૉટ ઓઆનળી)

વૃદિયાપાતિ શ્રી સ્ટોલિટિયાઉ અળાઉયસિ

નાયાક઼ૃષ્ણ ચૌધની (૧૯૨૧-૧૯૮૫) (સૌળન્ય- પ્નમાત કુમાન ચૌધની રઘામછઅ- અપ્ર)

મથિલિક સનિહિસ

અ પુનવેયોડ માતિહિલિ ડિતિનાતુને

થહે સ્ટોલિટિયાઉ ાનદ છુલતુનાઉ હેનિતાગોાડ મતિહિલિ

મતિહિલિ નિ તહે અગોાડ વૃદિયાપાતિ

ળયકાન્ત મશ્રિ (૧૯૨૨-૨૦૦૯) (સૌળન્ય- કાશ્મીન નસિન્ય ફંસ્ટીટ્યૂટ ઉારવ્નેની, આન્કારવ ડૉટ ઓઆનળી, રામ્ડયિન કઉયન ડૉટ ળીઓવી ડૉટ રન, સાહિત્ય-અકાદેમી ડૉટ ળીઓવી ડૉટ રન)

વ઼હત્ મૈથિલિ શવ્દકોશ ભાગ-૧

અ હિસિતોનયાડ માતિહિલિ ડિતિનાતુને વોઉ ૨

સળતનોદુયતીળ તો તહે ઢોઉક ડિતિનાતુનોાડ મતિહિલિ

મેત તહે અુતહોન

ઉપેન્દ્ન ઠાકુન (૧૯૨૯-૧૯૯૧)[સૌળન્ય- ડળિટિઉ ઉારવ્નેની ઑશ રામ્ડયિ રઘામછઅ- અપ્ર]

હિસિતોનયાડ મતિહિલિ

ષ્ગુદૈસિ નિ હ્નિસિમ ાનદ જુદદસિમ નિ મનિહિળ

સોમદેવ (૧૯૩૪-૨૦૨૨) (સૌળન્ય- નામ ભનોસ કાપડ઼િ ' ભ્નમન')

શ્રાઁળુન સોમદેવ વશિષ

પ્નભાસ કુમાન ચૌધની (૧૯૪૧-૧૯૯૮) (સૌળન્ય- શ્રશોક)

સન્ધાન પ્નભાસ વશિષ

ઉઉઉન પ્નસાદ ઠાકુન (૧૯૫૩-૧૯૯૫) (સૌળન્ય- કુસુમ ઠાકુન)

ઊૈગિયા મનિચાર

નાટકકાન ઉઉઉન પ્નસાદ ઠાકુન સમગ્ન નચનાવઉ (૫ ટા નાટક, ૪ ટા એકાંકી

શ્રા ૩ ટા ગીતિ નાટિકા સહિત)

સુભાષ ચન્દ્ન યાદવ (સૌળન્ય- સુભાષ ચન્દ્ન યાદવ)

નાળકમઉ ચૌધની: મોનોગ્નાફ

નીતિ નવ઼ઉ નાળકમઉ

વનૈત વિગિઉૈત (ઉઘુકથા સંગ્નહ)

ગુઉ

ગુઉ (હિન્દી શ્રનુવાદ- નમાશ કુમાન સહિ)

નમતા ળોગી

મઠન

ભોટ

ગુઉ: કઉા શ્રા ભાષા (સમ્પાદક તાનાનન્દ વિયોગી શ્રા કેદાન કાનન)

નીતિ નવ઼ઉ સુભાષ ચન્દ્ન યાદવ (ઉખક ગળેન્દ્ન ઠાકુન)

નીતિ નવ઼ઉ સુભાષ ચન્દ્ન યાદવ (મિથિઉાક્ષન)

શ્રશોક (સૌળન્ય- શ્રશોક શ્રા શિવશંકન શ્નીનિવાસ)

ચક્નવ્યૂહ (કવિતા સંગ્નહ) (૧૯૮૬)

ત્નિકોણ (કથા સંગ્નહ) (૧૯૮૬)

ઓહિ રાતિક ભોર (કથા સંગ્રહ) (૧૯૮૯)

માતવર (કથા સંગ્રહ) (૨૦૦૧)

સંવાદ (સાક્ષાત્કાર સંગ્રહ) (૨૦૦૭)

આઁખિ વસલ (યાત્રા કથા) (૨૦૧૩)

વાત-વિચાર (આલોચના) (૨૦૧૫)

ઉડીગામ (કથા સંગ્રહ) (૨૦૧૭)

અશોક-સેલેક્શન્સ (વિવિધ)

અશોક-નવ કવિતા

ઠીક દિનક વારસ્કોપ (વ્યંગ્ય સંગ્રહ) (૨૦૧૮)

કથા-પાઠ (મૈથિલી કથાક આલોચનાત્મક અધ્યયન) (૨૦૨૨)

પ્રતિમાન (સમ્પાદન)

કવિતા (પ્રતિમાન ગોષ્ઠી- સમ્પાદક મોહન ભારદ્વાજ)

સન્ધાન ૧ (સમ્પાદન)

સન્ધાન ૨ (સમ્પાદન)

સન્ધાન ૩ (સમ્પાદન) પ્રવાસ વિશેષ

સન્ધાન ૪ (સમ્પાદન)

મુન્ના જી દ્વારા સાક્ષાત્કાર (પૃ ૩૮૨-૩૮૫)

વૈત કમ વગિઉત વેસી (પૃ ૨૦૨૩-૨૦૩૧)

સમ્પાદક રાજનન્દન લાલ દાસ આ કરામામૃત (પૃ ૧૧૯-૧૨૨)

રામલોચન ઠાકુરક કવિતા પઢૈત (પૃ ૩૨૭-૩૪૧)

કેદાર નાથ ચૌધરીક ઉપન્યાસ (પૃ ૧૦૧-૧૦૬)

શરદિન્દુજી (પૃ ૭૦-૭૩)

વિદેહ રચનાકાર અશોક વિશેષાંક

નામદેવ ઝા (સૌજન્ય- શંકનદેવ ઝા યોગાનન્દ ઝા)
સવ્યસાચી (અભિનન્દન ગ્રન્થ)
મૈથિલી શબ્દ સંચય
દત્ત-વતીક વસ્તુ કૌશલ
સંકલ્પ અંક-૫ (સમ્પાદક ડૉ નામદેવ ઝા, સહાયક સમ્પાદક ડૉ યોગાનન્દ ઝા) ૧૯૮૮
કીર્તિનાથ ઝા (સૌજન્ય- કીર્તિનાથ ઝા આત્મકારવ ડૉટ ઓઆરજી)
કુનલ: મૈથિલી ભાવાનુવાદ (મૂલ તમિલ આદિ-કવિ તિરુવલ્લુવર)
ટૂટલ પાँખિ (પ્રસિદ્ધ જાપાની ઉપન્યાસ 'દ વનેકન વિંગ્સ' ક મૈથિલી અનુવાદ)
કિછુ પુરાન ગપ્પ, કિછુ નવ ગપ્પ (કથા સંગ્રહ)
અનુપમ મિશ્ર પૉડકાસ્ટ એપીસોડ ૪૦ કીર્તિનાથ ઝા
આશીષ અનચિન્હાર
સંદર્ભ સહિત (ગજલ-આલોચના)
કુમારિ રિચ્છા (ગજલ સંગ્રહ)
ઝંઘાઝોડી (ગજલ સંગ્રહ)
અનચિન્હાર આખર (ગજલ, રુબાઇ આ કતા સંગ્રહ)
મૈથિલી ગજલક વ્યાકરણ આ ઇતિહાસ
મૈથિલી ગેય પરંપરાગત ઇતિહાસ (અનુલગ્નક: અંતિકા આલેખ:અંતર્જાલ આ મૈથિલી: ગજેન્દ્ર ઠાકુર)
મૈથિલી ગજલક ગેઠી ગેકોરન
શબ્દ-અર્થ-શક્તિ
સ્વતંત્રતા- અરવિન્દ ઠાકુર: વ્યક્તિત્વ-કૃતિત્વ (વિદેહ અરવિન્દ ઠાકુર વિશેષાંકક પરિશિષ્ટ રૂપ) [સમ્પાદન]
ડૉ યોગાનન્દ ઝા (સૌજન્ય- યોગાનન્દ ઝા)

ઊેકજીવ઼ન ઓ ઊેકસાહિત્ય઼ ૧૯૮૬

સંકઊપ અંક-૫ (સમ્પાદક ડૉ નામદેવ઼ દ્દા, સહાય઼ક સમ્પાદક ડૉ
ય઼ોગાનન્દ દ્દા) ૧૯૮૮

આઊેખ્ય સઞ્ચય઼ન ૨૦૦૨

મૈથિઊિ શાક્ત સાહિત્ય઼- શાસ્ત્રીય઼ ભગવ઼તી ગીત (સમ્પાદન) ૨૦૦૨

મૈથિઊિ પત્રકારિતા કે સૌ વ઼ર્ષ ૨૦૦૬

ઊેક, સાહિત્ય઼ ઓ શવ્દ-સમ્પદા ૨૦૦૭

ગાહવ઼ર ગીત (સંકઊન-સમ્પાદન) ૨૦૦૭

મૈથિઊીક પારમ્પરિક જાતીય઼ વ઼્ય઼વ઼સાય઼ક શવ્દાવ઼ઊી ૨૦૦૯

કથા-ઊેકકથા ૨૦૧૦

કપિઊદેવ઼ ઠાકુર ' સ્નેહઊતા' ક઼ૃત સીતાવ઼તરામ (સમ્પાદન) ૨૦૧૧

મંગઊ-પ્રભાત ગાઁધીજી (અનુવ઼ાદ) ૨૦૧૩

ભોર-ભોર (ડૉ ૯ કીર્તિવ઼ર્દ્ધનક હિન્દી કવ઼િતા સંગ્રહક અનુવ઼ાદ) ૨૦૧૪

તારાનન્દ વ઼િય઼ોગી (સૌજન્ય઼- તારાનન્દ વ઼િય઼ોગી સુભાષ ચન્દ્ર ય઼ાદવ઼)

પ્રઊય઼ રહસ્ય઼ (કવ઼િતા સંગ્રહ)

અતિક્રમણ (કથા સંગ્રહ)

ભોતૌન તહે થૌ ચામસ (એનગાઊસિહ થરાનસઊાતીનિ વઘ઼ અનુવાહાત દ્દા)

જૈસે અઁધેરે મે ચાઁદ (હિન્દી અનુવ઼ાદ- અનુભાભ સૌરભ)

વચાને કા ય઼ત્ન (જીવ઼કાન્ત)- (અતિથિ સમ્પાદક તારાનન્દ વ઼િય઼ોગી)

રાજકમઊ-જીવ઼ન ક્યા જિય઼ા (પૃ ૧૬૪- ૨૭૪)

મહિષી કી તારા

વૃદ્ધ કા દુખ્ય઼ ઔર મેરા (હિન્દી અનુવ઼ાદ- અવ઼િનાશ)

તુમ ચિર સારથિ (હિન્દી અનુવ઼ાદ- કેદાર કાનન્ અવ઼િનાશ)

તારા-ચાઊીસા

६ भेटल तँ की भेटल
साक्षी (मैथिली दलित- कविता)
कबीर आ हुनक मैथिली पदावली
धराशायी हेबाक समय (कविता मे कोरोना काल)
दुनिया घर मेहमान (प्रेम कविता)
अपन हृदयक साक्ष्य (गजल संग्रह)
छियालत (कथा संग्रह)
बहुवचन (आलोचना)
गुरुः कला आ भाषा (सम्पादन)

सुधांशु शेखर चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)

शेखर रचित गजल आ गीत

शरदिन्दु चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)

जँ हम मरितहुँ (२००२)

बड़ अजगुत देखल (२००५)

गोबरगणेश (२०११)

करिया कक्काक कोरामिन (२०१६)

बात-बातपर बात खण्ड-१ (२०१९)

मर्मान्तक-संवेदानुभूति (बात-बातपर बात खण्ड-२) (२०२०)

हमर अभागः हुनक नहि दोष (बात-बातपर बात-३) (२०२१)

साक्षात् (बात-बातपर बात-४) (२०२१)
विदेह शरदिन्दु चौधरी विशेषांक

काशीकान्त मिश्र मधुप

विदेह काशीकांत मिश्र मधुप विशेषांक

राजनन्दन लाल दास

विदेह राजनन्दन लाल दास विशेषांक

प्रेमशंकर मिश्र प्रेम

विदेह प्रेमशंकर मिश्र प्रेम विशेषांक

रवीन्द्र नाथ ठाकुर

विदेह रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

मायानन्द मिश्र (सौजन्य- केदार कानन)

अवांतर (गद्य-पद्य)

कलानन्द भट्ट (सौजन्य- केदार कानन)

कान्ह पर लहास हमर मैथिली गद्य संग्रह

अनुलग्नक-कोसी कॉलोनी सँ किसुन कुटीर धरि

रामकृष्ण झा 'किसुन' (सौजन्य- केदार कानन)

किसुन समग्र-१ (सम्पादक केदार कानन आ रमण कुमार सिंह)

किसुन समग्र-२ (सम्पादक केदार कानन आ रमण कुमार सिंह)

मैथिलीक नव कविता (सम्पादन)

बहुआयामी किसुनजी (सम्पादक महेन्द्र आ केदार कानन)

केदार कानन (सौजन्य केदार कानन् सौजन्य सुभाष चन्द्र यादव)

अलख पर नैन (संस्मरण: जीवकान्तक पत्रक बहाने)

बहुआयामी किसुनजी (सम्पादन)

गुणेः कला आ भाषा (सम्पादन)

किसुन समग्र-१ (सम्पादन)

किसुन समग्र-२ (सम्पादन)

अपना नजरि मे (सम्पादन)

सृजन केर दीप पर्व (सम्पादन)

भारती मंडन अंक-१६ (सम्पादन)

महेन्द्र (सौजन्य केदार कानन)

ળુશ્રાયુ૭ ક્ળક્ળી

વહુશ્રાયામી ક્સિુળળી (સમ્પાદ્ળ)

વાવા વૈદ્યનાથ (સૌળન્ય- વાવા વૈદ્યનાથ)

પહ્ના સ્માળપ્ન (ગળ૭ સંગ્નહ)

શ્રન્વવિન્દ ઠાકુન (સૌળન્ય- શ્રન્વવિન્દ ઠાકુન્ ૭૨૨૬)

પન્ની ટૂટ ન્હ૭ શ્રછ (ક્વિતા સંગ્નહ)

સવદ મતિાન્થ યાયુયા (ક્વિતા સંગ્નહ)

ળડતાક પ્નતવિાદ મે (સો૭હ્ક્ળ- દીઠક શ્રાનોહ્મ ગાથા- દીન્ઘ ક્વિતા)

વહુનુપયિા પ્નદેશ મે (ગળ૭ સંગ્નહ)

મોળ નુ૭સીપાત પન (ગળ૭ સંગ્નહ)

શ્રન્હાન્ક વિોય મે (૭ઘુ ક્થા સંગ્નહ)

નોસળાસ્ક ૭ક્પક્ષ (ક્થેતન ગદ્ય)

સ઼ળળ કેન દીપ પન્વ (સમ્પાદ્ળ)

વિદેહ શ્રન્વવિન્દ ઠાકુન વિશિષાંક

સ્વતંત્નયેતા- શ્રન્વવિન્દ ઠાકુન: વ્યક્તિત્વ- ક઼તિત્વ (સમ્પાદક શ્રાશીષ શ્રનચિન્હાન) [વિદેહ શ્રન્વવિન્દ ઠાકુન વિશિષાંકક પ્નામ્ટિ નૂપ]

ળનેન્દ્ન હ્વા (સૌળન્ય- ળનેન્દ્ન હ્વા)

યપ૭ યન્ળ યતિ યંય૭ ભાળ

વિકાસ શ્રો શ્રન્થતંત્ન

મતિહિ૭ ઢસિતિગ

નાળેશ્વન હ્વા (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન શ્રાન્કાસ્વ)

મથિિલાક્ષન્ક ઉદ્ભવ શ્રો વિકાસ

સુનેન્દ્ન હ્વા સુમળ (શ્રાન્કાસ્વ ઙ઼ૉટ ક઼ૉમ)

દતન-વની (મૂ૭)

ગોવિદિ હ્વા ((સ્ઘામછશ્ર ષતિ શ્રાન્કાસ્વ)

<u>मातिहलि- एनगालसिह यचितीनानय</u>

डॉ शैलेन्द्र मोहन झा (आर्काइव डॉट कॉम् ६२२६)

<u>पनयिय नयिय</u>

<u>मैथिली गद्य संग्रह- सं</u>

रमानाथ झा (६२२६ प्रति आर्काइव)

<u>प्रबन्ध संग्रह</u>

रमानाथ मिश्र "मिहिर" (आर्काइव डॉट कॉम)

<u>मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश</u>

आनन्द मिश्र (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

<u>मिथिला भाषाक सुबोध व्याकरण</u>

श्यामानन्द झा (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

<u>मैथिली गीत चन्द्रिका</u>

<u>मैथिली संदेश (विभिन्न कविक कविता-सम्पादित)</u>

पं लक्ष्मीपति सिंह (सौजन्य रमानन्द झा "रमण")

<u>हिन्दी-मैथिली-शिक्षक</u>

भवप्रीतानन्द ओझा (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

<u>पदावली</u>

गणनाथ-विद्यानाथ पदावली (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

<u>गणनाथ-विद्यानाथ पदावली</u>

रूपनारायण झा "नागेश" (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

<u>मनमोहन लडू</u>

भोला लाल दास (आर्काइव डॉट कॉम)

<u>मैथिली सुबोध व्याकरण</u>

खड्ग बल्लभ दास ' स्वजन' (सौजन्य- हेमन्त दास "हिम")

<u>સીતા-શીલ</u>

ડૉ મદનેશ્વર મિશ્ર (સૌજન્ય- પઞ્જીકાર વિદ્યાનન્દ ઝા)

<u>એક છલીહ મહારાની</u>

યાત્રી (નાગાર્જુન) (સૌજન્ય- મિથિલા સાંસ્કૃતિક પરિષદ)

<u>વલચનમા</u>

કાશીકાન્ત ઝા "વૂચ"

<u>કલાનિધિ- કવિતા-સંગ્રહ</u>

ઉપેન્દ્રનાથ ઝા "વ્યાસ" (સૌજન્ય- મયંક ઝા)

<u>રૂબાઇયાત-એ-ઉમર ખૈયામ (મૈથિલી પદ્યાનુવાદ)</u>

<u>પ્રતીક (કવિતા સંગ્રહ)</u>

<u>સંન્યાસી (કાવ્ય)</u>

રમેશ નારાયણ (સૌજન્ય- શેફાલિકા વર્મા)

<u>પાથરક નાવ (લઘુકથા સંગ્રહ)</u>

ગોપાલજી ઝા "ગોપેશ" (સૌજન્ય- ગોપાલજી ઝા "ગોપેશ")

<u>ગુમ્મ ભેલ ઠાઢ છી</u>

વળિય નાથ ઝા (સૌજન્ય- વળિય નાથ ઝા)

<u>અહીક લેલ</u> (ગીત-ગઝલ સંગ્રહ)

<u>કામાયની (અનુવાદ)</u>

નગેન્દ્ર કુમાર (સૌજન્ય- પ્રસન્ન કુમાર ઝા)

<u>સસરસ્થાની</u>

પ્રવોધ નારાયણ સિંહ (સૌજન્ય- નચિકેતા)

<u>અન્હેર નગરી (અનુવાદ)</u>

<u>ચયનિકા (સમ્પાદન)</u>

વૈજયન્તી (કવિતા)

હાથીક દાઁત

ટટકા ગપ (સમ્પાદિત કથા સંકલન)

પ્રેમક રોગ (નાટક)

માનક મૈથિલી (હિન્દી શોધ પ્રબન્ધ)

અમરનાથ (સૌજન્ય- અમરનાથ)

કૃષ્ણાધિકા- વહિના કથા સંગ્રહ

પ્રશુમ્ન કુમાર સિંહ ' મૌન'

પંચદેવોપાસક ભૂમિ મિથિલા પૃ ૧૦૦૧-૧૦૮૦

ડૉ ગંગેશ ગુંજન (સૌજન્ય- ગંગેશ ગુંજન)

રાધા (૧-૩૦) પૃ ૧૩૭૩-૧૫૮૦

પ્રથમ-ચૌબટિયા-નાટક *(બુચિબિચિયા)*

નાટક આર ગીત

કથા-સંગ્રહ ઉચિતવક્તા

ગીત-ગજલ દુપ્પક દુપહરિયા

કમલેશ્વર દાસ (સૌજન્ય- કમલેશ્વર દાસ)

મૈથિલ કર્ણ કાયસ્થક ગોત્ર, પ્રવર, મૂલ આ વૈવાહિક સમ્બન્ધ

કીર્તિનારાયણ મિશ્ર (સૌજન્ય- કીર્તિનારાયણ મિશ્ર)

ધ્વસ્ત હોઇત શાન્તિ સ્તૂપ

સીમાન્ત

આદમીકેં ઝોહૈત

અપન એકાન્ત મે

સ્મૃતિપિરાતાક એકાન્તમે

રાજનાથ મિશ્ર

ય઼ોગેન્દ્ર પાઽક "વ઼િય઼ોગી" (સૌજન્ય઼- ય઼ોગેન્દ્ર પાઽક "વ઼િય઼ોગી")

વ઼િજ્ઞાનક વાતકહિ

વ઼િજ્ઞાનક વાતકહિ ભાગ-૨

નરક વ઼િજય઼ (સમ્પૂર્ણ)

નરક વ઼િજય઼ (સંશોધિત)

હમર ગામ (વાલ ઉપન્ય઼ાસ)

પિામંડિક દેશમે

શ્રકટા મસિયિા (કથા સંગ્રહ)

ગોવોટ (શ્રનૂદિત સાઇંસ-શ્રિક્શન નાટક)

કછિુ ગીત મયુર (ય઼ાત્રા વ઼ૃત્તાંત)

સુશીલ (સૌજન્ય઼- સુશીલ)

ઘરાડી (ઉપન્ય઼ાસ) (૧૯૭૩)

ગામવાલી (ઉપન્ય઼ાસ) (૧૯૮૨)

ભામતી (નાટક) (પહિલ મંચન ૧૯૮૧, પ્રકાશન ૨૦૧૩)

શ્રસ્મિતા (લઘુકથા સંગ્રહ) (૨૦૧૬)

કામેશ્વર દા ' કમલ' (સૌજન્ય઼- નવોનારાય઼ણ મિશ્ર)

કમલ-તાલ (ગીત સંગ્રહ)

રામલોચન ઠાકુર (સૌજન્ય઼- રામલોચન ઠાકુર)

જે કહબ સાઁચ કહબ

શ્રાઁખિ મુનને શ્રાઁખિ ખોલને (સંસ્મરણ)

સ્મૃતિક ચોખરલ રંગ (સંસ્મરણ)

શ્રપૂર્વા (કવ઼િતા સંગ્રહ)

ઇતિહાસહન્તા (કવ઼િતા સંગ્રહ)

દેશક નામ છલૈ સોન ચિડ઼ૈયા (કવિતા સંગ્રહ)

લાખ પ્રશ્ન અનુત્તરિત (કવિતા સંગ્રહ)

પ્રતિધ્વનિ (વિદેશી ભાષાક કવિતાક મૈથિલી રૂપાન્તરણ)

પદ્માનદીક માઝી (અનૂદિત ઉપન્યાસ)

મૈથિલી લોકકથા

આજુક કવિતા (સમ્પાદિત કવિતા સંગ્રહ)

વેતાલ કથા (હાસ્ય-વ્યંગ્ય)

દેસિલ વયના (અખ઼વાર)

વિદેહ રામલોચન ઠાકુર વિશેષાંક

ડૉ દેવશંકર નવીન (સૌજન્ય- દેવશંકર નવીન)

આધુનિક સાહિત્યક પરિદૃશ્ય

ડૉ વચેશ્વર ઝા

નવિન્ય-નિકુઞ્જ

જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર "અનિલ" (સૌજન્ય- જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર "અનિલ")

આઁખિ ચિત્ર હો મૈથિલી કેર (આત્મકથા- જારી)

ચારક ઓર પાર (દીર્ઘ કવિતા)

ગીત ગંગા (ગીત સંગ્રહ)

ગજલ ગંગા (ગજલ સંગ્રહ)

તોરા અંગના મે (ગીત સંગ્રહ)

તોરા અંગના મે (ગીત સંગ્રહ)- મૂલ

વિદેહ જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર અનિલ વિશેષાંક

રાજ કિશોર મિશ્ર

ચાનની (કવિતા સંગ્રહ)

સપ્તપ્ત્રમ (કવ઼િતા સંગ્નહ)

ન્વીન્દ્ર ણાનાયણ મશ્રિન (સૌળન્ય- ન્વીન્દ્ર ણાનાયણ મશ્રિન)

જીનસઁ સાઁદ ધનિ (શ્રાત્મ કથા)

પ્નસંગવ઼શ (નવ઼િંધ)

સ્વ઼ન્ગ એનહિ શ્રછિ (યાત્ના પ્નસંગ)

શ્રસાદ (કથા સંગ્નહ)

નમસ્તસ્યૈ (ઉપન્યાસ)

વ઼વ઼િધિ પ્નસંગ (નવ઼િંધ)

મહ્નાળ (ઉપન્યાસ)

ઘળકોટન (ઉપન્યાસ)

સીમાક શ્રોહિ પાન (ઉપન્યાસ)

સમાધાન (નવ઼િંધ સંગ્નહ)

માત◌ૃભૂમિ (ઉપન્યાસ)

સ્વ઼પ્નઘોક (ઉપન્યાસ)

શંપ્નનાદ (ઉપન્યાસ)

૨૫૬ થિક ળીવ઼ન (સંસ્મનણ)

ઢહૈત દેવાઘ (ઉપન્યાસ)

પાથેય (સંસ્મનણ)

હમ શ્રાવ઼ નહિ છી (ઉપન્યાસ)

પ્નઘયક પનાત (ઉપન્યાસ)

વીતિ ગેઘ સમય (ઉપન્યાસ)

પ્નતવિમ્વિ (ઉપન્યાસ)

વ઼દઘ ગેહિ શ્રછિ સભ કછિ (ઉપન્યાસ)

𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒢𑒰𑒨𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒱 𑒫𑒱𑒮𑒳𑒡𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒋 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒚𑒹𑒯𑒰 𑒣𑒩𑒏 𑒧𑒾𑒪𑒰𑒋𑒪 𑒑𑒰𑒕 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒢𑒢𑓂𑒠' (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒢𑒢𑓂𑒠')

𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒮𑒳𑒖𑒰𑒞𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒏𑒻𑒏𑒹𑒨𑒲 (𑒣𑓂𑒩𑒫𑒔𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡)

𑒑𑒳𑒠𑒩𑒲𑒏 𑒪𑒰𑒪 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒁𑒢𑒚𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒳𑒏𑒳𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒂𑒛𑒧𑓂𑒥𑒩 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒩𑒏 (𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩)

𑒮𑒳𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒧𑒪 (𑒥𑒰𑒪 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒮𑒩𑒱𑒞𑒰 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 (𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒨𑒰𑒔𑒏 𑒏𑒹 𑒢𑒩𑓂𑒖𑒱 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠-𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩)

𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒣𑒰𑒚𑒏 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒣𑒰𑒚𑒏)

𑒯𑒧𑒩 𑒑𑒰𑒧 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒛ॉ 𑒅𑒠𑒨 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒱𑓀𑒯 "𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰" (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)

𑒢𑒼 𑒋𑒝𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲 : 𑒧𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒱𑒬

𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢

𑒛ॉ 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯

(𑒞𑒳𑒏𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒩𑒰𑒧𑒰 𑒬𑒹𑒙𑒏 𑒏𑒼𑒏𑒝𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒛ॉ 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰) 𑒣𑒰𑒐𑒪𑒼

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓖 (𑒛ॉ 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒂 𑒛ॉ 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)

𑒛ॉ 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓖 (𑒛ॉ 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒂 𑒛ॉ 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)

𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒣𑒫𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒁𑓀𑒏𑒱𑒞𑒰)

𑒣𑒜𑒚 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒏𑒟𑒰)

𑒛𑒰𑒨𑒩𑒲𑒏 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰

𑒏𑒹𑒬𑒫 𑒦𑒰𑒩𑒠𑓂𑒫𑒰𑒖

𑒁𑒖𑒑𑒳𑒞 𑒁𑒤𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰 (𑒁𑒤𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰 𑒛𑒰𑒨𑒩𑒲) 𑒣ृ 𑓒𑓑𑓔-𑓔𑓖𑓖

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒜𑒪 𑒂 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒳𑒢𑒪- 𑒃𑒠𑒲 𑒁𑒧𑒲𑒢 𑒣ृ 𑓔𑓘𑓘-𑓕𑓔𑓘

𑒐𑒹𑒪𑒾𑒢𑒰 𑒣ृ 𑓔𑓖𑓗-𑓔𑓘𑓗

𑒣𑒻𑒥𑒢𑓂𑒠 𑒣ृ 𑓕𑓔𑓙-𑓗𑓙𑓘

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑓕𑓐-𑓔𑓖𑓓

𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪 𑒗𑒰 ' 𑒁𑒦𑒱𑒭𑒹𑒏' (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪 𑒗𑒰 ' 𑒁𑒦𑒱𑒭𑒹𑒏')

𑒂𑒅 𑒮𑓂𑒫𑒣𑓂𑒢 𑒮𑒰𑒗𑒲 𑒏𑒩𑒲 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒂𑒧𑒼𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒂𑒧𑒼𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰)

𑒥𑒱𑒧𑓂𑒥𑒏 𑒣𑒟𑒰𑒩 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒏𑒱𑒬𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒲𑒑𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒱𑒬𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒲𑒑𑒩)

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒬𑒳𑒩𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒧𑒩𑒰

𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒰𑒖𑒲

મોકામ દસિ (વીહની કિથા સંગ્રહ)

પ્રતીક (વ઼હિની કિથા સંગ્રહ)

માઁટ઼ શ્રાંગનમે કનિશ્રાપ્ઠ છી (મૈથિલી ગળઠ સંગ્રહ)

હમ પુછૈત છી (સાક્ષાત્કાર)

તીન ટા વાલ નાટક (મૈથિલી વાલ સાહિત્ય)

ખુરઉય્યી (મૈથિલી વાલ કવિતા- વાલ સાહિત્ય)

ઘાહ (હાઇકૂ-ટંકા સંગ્રહ)

સન્દીપ કુમાર સાશ્રી

વૈશાખમે દલાનપર (પહિલ મૈથિલી દલિત શ્રાત્મકથા સહિત)

શ્રોમ પ્રકાશ ઝા

કહિયો વૂદ્દિ ને સકલ હમરા (ગઝલ, રુબાઈ શ્રા કતા સંગ્રહ)

શ્રમિત મિશ્ર

નવ શ્રંશુ (ગઝલ-હઝલ, રુબાઈ સંકલન)

ચન્દન કુમાર ઝા

મોનક વાત (ગઝલ, હઝલ, વાલ ગઝલ, રુબાઈ શ્રા કતાક સંકલન)

ડ઼ૉ શ્રનમોલ ઝા

સમય સાક્ષી થિક (વ઼હિની કિથા સંગ્રહ)

ઈ છે સમય શ્રછિ (વ઼હિની કિથા સંગ્રહ)

વનિય મૂષામ (સૌઝન્ય- શ્રાશીષ શ્રનચિન્હાર)

ઉઝરા પરવાક ખોઝ (કવિતા સંગ્રહ)

શ્રાનન્દ કુમાર ઝા

ટાકાક મોલ (નાટક)

કલહ (નાટક)

बदलैत समाज (नाटक)

यथार्थ नवकी कनियाँक उपहास (नाटक)

हठात् परिवर्तन (नाटक)

मुक्ति यात्रा (नाटक)

शिव कुमार झा "टिल्लू"

क्षणप्रभा-कविता-संग्रह

अंशु-समालोचना

देवांशु वत्स

मंगरू -मैथिली बाल चित्रशृंखला (कौमिक्स)

डॉ. विनीत उत्पल

हम पुछैत छी (कविता संग्रह)

रेहन पर रग्घू - काशीनाथ सिंहक हिन्दी उपन्यासक विनीत उत्पल द्वारा मैथिली अनुवाद

मन्त्रद्रष्टाऋष्यश्रृंगा- लेखक हरिशंकरश्रीवास्तव "शलभ" (हिन्दीसँ मैथिली अनुवाद विनीत उत्पल द्वारा)

मोहनदास- उदय प्रकाशक हिन्दी उपन्यासक विनीत उत्पल द्वारा मैथिली अनुवाद

मोहनदास (मैथिली-देवनागरी) मोहनदास (मैथिली-मिथिलाक्षर) मोहनदास (मैथिली-ब्रेल)

जगदानन्द झा "मनु" (सौजन्य- जगदानन्द झा "मनु")

गढ़िया जुकेँ हमर घराड़ीपर (गजल संग्रह)

तोहर कतेक रंग (विहनि कथा संग्रह)

चोनहि- (बाल उपन्यास)

વ્યથા- (કવિતા-ગીત સંગ્રહ)

નાળદેવ મામ્૭૭

શ્રમ્વના-કવિતા-સંગ્રહ

હમન ટોલ (ઉપન્યાસ)

વસુંધના(કવિતા સંગ્રહ)

ળાલ (પટકથા)

લાળ (એકાંકી)

ળલ જીવન (ઉપન્યાસ)

તનવિમીક નંગ (વહિની શ્રા લઘુ કથા સંગ્રહ)

પંચૈતી (લઘુ પટકથા)

વાપસી

હાળદી માનદાલ- માતિહલિ શ્રૌનતિન વયુ ઘાળેનદના થહાકુન

દુન્ગાનન્દ મામ્૭૭

સંચયિકા

કથા કુસુમ (વહિની શ્રા લઘુ કથા સંગ્રહ)

યક્ષુ

નામ વિલાસ સાહુ

શ્રંકુન- લઘુકથા સંગ્રહ

નથક યક્કા ઉલટ યૈલ વાટ (કવિતા ટનકા સંગ્રહ)

કન્મ વનિ ળગ સુન્ના (દોસન કવિતા ટનકા સંગ્રહ)

સકૂલક પચિડી (વહિની લઘુ કથા સંગ્રહ)

દૂયવેયની (લઘુ કથા સંગ્રહ)

મનક મૈલ

ગાનાચાામ યાદવ (સૌળન્ય- ઉમેશ મામ્૭૭)

𑒐𑒰𑒪𑒱 𑒒𑒩

𑒩𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 "𑒗𑒰𑒩𑒴𑒠𑒰𑒩"

𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒖𑒑𑒞 𑒮𑒴𑒢𑒰 𑒕𑒻

𑒑𑒲𑒞𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 𑒗𑒰𑒩𑒴

𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒩𑒰𑒅𑒞

𑒅𑒪𑒯𑒢 (𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱 - 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒢𑓀𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨

𑒮𑒐𑒰𑒩𑒲-𑒣𑒹𑒙𑒰𑒩𑒲(𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒧𑒠𑒢 𑒁𑒧𑒩 (𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒧𑒢𑒼𑒖𑒰𑒠𑒏 𑒦𑒼𑒖 (𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒦𑒩𑒠𑒳𑒞𑒱𑒨𑒰

𑒕𑒚𑒱𑒏 𑒛𑒰𑒪

𑒯𑒧𑒩 𑒔𑒰𑒢𑒴𑒔𑒰𑒧

𑒁𑒮𑒪 𑒣𑒴𑒖𑒰

𑒪𑒪𑒢 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒧𑒞 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪)

𑒏𑒕𑒳 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒂 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰

𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒣𑒰𑒮𑒫𑒰𑒢

𑒫𑒩𑓂𑒨𑒰𑒧𑒞𑒱 𑒩𑒮

𑒥𑒹𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒁𑒣𑒧𑒰𑒢 𑒂 𑒕𑒲𑒢𑒩𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒥𑒰𑒣 𑒦𑒹𑒪 𑒣𑒱𑒞𑓂𑒞𑒲 𑒂 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒫𑒱𑒮𑒫𑒰𑒮𑒒𑒰𑒞 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒆𑒿𑒔-𑒢𑒲𑒔 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒦𑒼𑓀𑒙 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒛𑒼. 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

ળગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલક કાવ્ય સંસાર (અનુસન્ધાન વિશ્લેષણ)

અભ્યર્થના (સંકલન-સમ્પાદન)

હેન્ડબુક સઁ ફેસબુક ધરિ (સંકલન-સમ્પાદન)

ળેતએ ને ળાએ કવિ અતએ ળાએ અનુભવી (સંકલન-સમ્પાદન)

નિર્વિકલ્પ (સંકલન-સમ્પાદન)

સમસ્યા સઁ સમાધાન ધરિ (સંકલન-સમ્પાદન)

નિશ્તુકી- કવિતા સંગ્રહ

મિથિલાક સંસ્કાર ગીત, વિધિ-વ્યવહાર ગીત આ ગીતનાદ (સંકલન)

મિથિલાક વનસ્પતિ સ્વાસ્ડ આ મિથિલાક જીવ-જન્તુ સ્વાસ્ડ આ મિથિલાક જિનગી સ્વાસ્ડ આ

મતિહરિ_ અતિતનિગ- મોદેરન આરત- અહેતોસ

સગર રાતિ દીપ જરય- રાહિસ

સગર રાતિ દીપ જરય- આરતી કુમારી આરલ

દુધ-પાનિ અરાક-અરાક (કથા એવં પાણ્ડુલિપિ જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ)- (છાયા એવં સમ્પાદન- ઉમેશ મણ્ડલ)

હિન્દુસ્તાની મુસલમાન ઔર હિન્દુસ્તાનિયત - મૂલ હિન્દી લેખ- ગીતેશ શર્મા, મૈથિલી અનુવાદ- ઉમેશ મણ્ડલ

ઉમેશ મણ્ડલ દ્વારા મૈથિલી લેખકક રચના સંસારસઁ વીછલ વિચારક પાસ્લેટક પોથી

ળગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ રાજદેવ મણ્ડલ ડૉ શિવ કુમાર પ્રસાદ રામદેવ પ્રસાદ મણ્ડલ "ઝારૂદાર" રામ વિલાસ સાહુ નન્દ વિલાસ રાય કપિલેશ્વર રાઉત પ્રીતમ કુમાર નિષાદ

મિથિલાક સભ જાતિ આ ધર્મક સંસ્કાર, લોકગીત આ વ્યવહાર ગીત :સૌજન્ય) (ઉમેશ મંડલ

𑓑 𑓒 𑓓 𑓔 𑓕 𑓖 𑓗 𑓘 𑓙 𑓑𑓐 𑓑𑓑 𑓑𑓒 𑓑𑓓 𑓑𑓔 𑓑𑓕 𑓑𑓖 𑓑𑓗 𑓑𑓘 𑓑𑓙 𑓒𑓐 𑓒𑓑 𑓒𑓒 𑓒𑓓 𑓒𑓔 𑓒𑓕 𑓒𑓖 𑓒𑓗 𑓒𑓘 𑓒𑓙 𑓓𑓐 𑓓𑓑 𑓓𑓒 𑓓𑓓 𑓓𑓔 𑓓𑓕 𑓓𑓖 𑓓𑓗 𑓓𑓘 𑓓𑓙 𑓔𑓐 𑓔𑓑 𑓔𑓒 𑓔𑓓

𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒋𑒫𑒧𑓂 𑒔𑒨𑒢 -𑒑𑒼𑒙 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒏𑒟𑒰 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑓑𑓕)
(𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 -𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒲 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒧𑒾𑒪𑒰𑒃𑒪 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒤𑒴𑒪 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒖𑒲𑒞 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒅𑒞𑓂𑒟𑒰𑒢-𑒣𑒞𑒢 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒖𑒲𑒫𑒢-𑒧𑒩𑒝 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒖𑒲𑒫𑒢-𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒞𑒩𑒹𑒑𑒢 (𑒥𑒰𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒣𑓀𑒔𑒫𑒙𑒲 (𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲-𑒮𑓀𑒔𑒨𑒢)

𑒁𑒩𑓂𑒠𑓂𑒡𑒰𑓀𑒑𑒱𑒢𑒲𑒮𑒩𑒼𑒖𑒢𑒲 𑒮𑒳𑒦𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒦𑒰𑒃𑒏 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯 𑒃𑒞𑓂𑒨𑒰𑒠𑒱 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒏𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒼𑒧𑒰𑒃𑒖 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒗𑒧𑒹𑒪𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒱𑒂𑒯 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒡𑒢𑒳𑒭𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒮 (𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒬𑓀𑒦𑒳𑒠𑒰𑒮 (𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒 𑒏𑒟𑒰 𑒧𑒩𑒙𑒳𑒑𑒰𑒑𑒩, 𑒬𑓀𑒦𑒳𑒠𑒰𑒮 𑒂 𑒤𑒰𑒿𑒮𑒲)

𑒑𑒲𑒞𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 (𑒑𑒲𑒞 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒩𑒰𑒞𑒱-𑒠𑒱𑒢 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒮𑒞𑒦𑒻𑒨𑒰 𑒣𑒼𑒐𑒩𑒱 (𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

दुध-पानि श्लोक-श्लोक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)- (छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल)

जगदीश प्रसाद मण्डल जीक ६५ टा पोथीक नव संस्करण विदेह २३३ (विदेह ०१_०९_२०१७) सँ २५० (विदेह १५_०५_२०१८) धरि क्रमे धारावाहिक प्रकाशन नीचाँक लिंकपर पढ़ू:-

विदेह_२३३	विदेह_२३४	विदेह_२३५	विदेह_२३६	विदेह_२३७	विदेह_२३८
विदेह_२३९	विदेह_२४०	विदेह_२४१	विदेह_२४२	विदेह_२४३	विदेह_२४४
विदेह_२४५	विदेह_२४६	विदेह_२४७	विदेह_२४८	विदेह_२४९	विदेह_२५०

पंगु (उपन्यास)- साहित्य अकादेमी मूल पुरस्कार २०२१ सँ सम्मानित पोथी

पंगु (हिन्दी अनुवाद रामेश्वर प्रसाद मण्डल)

अप्पन साती (लघुकथा संग्रह)

मोड़पर (उपन्यास)

सुचिता (उपन्यास)

सेहन्ता सेहन्ते रहि गेल (लघुकथा संग्रह)

डॉ. शशिधर कुमर

उड़ि नै सकी पर चढ़ि छी हम (भाग १-२) (पृ. १०५४-१०९५)

प्रिसिसा अष्टाक्षरकटिका केर (पृ. १०५४-१०९५)

बाल कविता (पृ. ९९३-१२१५)

बाल कविता (पृ. १००४-११७३)

सचित्र बाल कविता (पृ. ७४७-८३४)

सचित्र बाल कविता (पृ. १४६८-१८५०)

गजेन्द्र ठाकुर

मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व)
गजेन्द्र ठाकुर आ प्रीति ठाकुर (समालोचना)
तेलुगु कथा आ ओड़िया, तेलुगु, गुजराती, भोजपुरी आ कश्मीरी कविता
तेलुगु कथा आ ओड़िया, तेलुगु, गुजराती, भोजपुरी आ कश्मीरी कविता (मिथिलाक्षर)
मैथिली समीक्षाशास्त्र
मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)
मैथिली समीक्षाशास्त्र (भाग-२, अनुप्रयोग)
मैथिली प्रतियोगिता
प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना भाग-१
प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना भाग ५ (कुरुक्षेत्रम अन्तर्मनक-२)
प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना (भाग-२, कुरुक्षेत्रम् अन्तर्मनक खण्ड७-८) (संक्षिप्त)
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (मिथिलाक्षर)
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (कैथी)
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (नेवारी)
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (ब्रेल)
दूषाम पञ्जी- थेहे भालायक भोक
दूषाम पञ्जी- थेहे भालायक भोक (मिथिलाक्षर)
पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (वीहनि, लघु आ दीर्घ कथा संग्रह)
पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (मिथिलाक्षर)
पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (कैथी)

પ૧વ઼ન ૩પ૧ જમ૧ા ળે સૂનઉ (નેવ઼ાડી)

પ૧વ઼ન ૩પ૧ જમ૧ા ળે સૂનઉ (૨સ્ઙશ્ર)

સ્વ઼પ્નમે મળિ્દ૧ હેશન

થહે_ષયેનિયે_ેડ_શ્રૌ૧દસ

ઙાળદો માનદાઉ- માનિહિળિ શ્રૌ૧નિ૧ (મૌીનિહ ષુપપઉમેનન ૨ &૨૨)

દ્શ્રઘયરષહ શ્ઙશ્રષશ્રય મશ્રમયશ્રડ- માનિહિળિ શ્રૌ૧નિ૧

નનિ નવ઼ઉ સુજાષ યન્દ્૧ યાદવ઼

નનિ નવ઼ઉ સુજાષ યન્દ્૧ યાદવ઼ (મથિળિક્ષ૧)

ળગદીશ પ્૧સાદ મામ્ડઉ- एकટા વાયોગ્૧ાશ્ઠી

ળગદીશ પ્૧સાદ મામ્ડઉ- एकટા વાયોગ્૧ાશ્ઠી (હિન્દી શ્રનુવ઼ાદ ૧ામેશ્વ઼૧ પ્૧સા દ મામ્ડઉ)

ગંગા વ્૧ળિ (નાટક)

૩ઉકામુપ્પ (નાટક)

સંક્૧ષામ (નાટક)

યાંગ વિાટ વનેવાક દામ શ્રગ઼ૂવા૧ પેને છઁ (નુવાર, કની શ્રા ગળઉ સંગ્૧હ)

સહસ્૧ળનિ્ (પદ્ય સંગ્૧હ)

સહસ્૧ાવ્દીક યૌપડપ૧ (પદ્ય સંગ્૧હ)

નવ઼સ્યાહસ્ય શ્રા શ્રસસ્ળાનિ મિન (દૂટા ગીન પ્૧વન્ય)

સહસ્૧વાઢની (૩પન્યાસ)

સહસ્૧વાઢની_વ્ને઼ઉ-મૈથિળિ (મૈથિળીક પહિળ વ્નેઉ પોથી)

સહસ્૧શીર્ષા (૩પન્યાસ)

ગઉપ-ગુચ્છ (વ઼હિનિ શ્રા ઉઘુ કથા સંગ્૧હ)

શવ્દશાસન્૧મ્ (ઉઘુકથા સંગ્૧હ)

વાઉ મામ્ડઉી્ કશિો૧ ળગન (વાઉ નાટક, ઉઘુકથા, કવ઼િના શ્રાદિ)

વાઉ સાહિત્ય (મૂઉ)- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

જાડ઼ ળાપ્વ છૂ(મૈથિભિક ૨૦૧૨ મે પ્નકાશિત પહિઉ ક્ઉાસ્મેટ-શ્રુક્રિશન પ્ઉ- માતિહિભિ સ ડનિસાત યઉમાતે- ડયિતાનિ પઉાય નાગિનાઉઉયુ પુવઉસિહેદ નિ ૨૦૧૨)

કમલાક જાગાત

નાહ઼ામિ પરીલક

વેસી છુટ્ટી કમ રસકૂલ

વડ઼દ કમૈલ દાઉન ને યૌ

વાલ ગાળલ

સુનિશિ લાસ્ન

શનૂદિત સાહિત્ય (શાન ભાષાસઁ)- ગળેન્દ્ર ઠાકુર

વ઼દેહ:સદેહ ૨૭ (ગળેન્દ્ર ઠાકુર શા નવ઼ જૂષામ પાઠકક શાન ભાષાસઁ શનૂદિત ગદ્ય શા પદ્ય- શંક ૧-૩૫૦ સઁ)

વાલ સાહિત્ય (શનુવ઼ાદ- દ્વ઼ભાષિક- મૈથિલી-શંગ્રેળી)- ગળેન્દ્ર ઠાકુર

મસાઈ કેર પરાવ઼િર્તનકારી ભેવકા

શેષ ૪૦ ટા વાલ ચિત્ર-પોથી નીચાઁક લિકિપર:-

સુનૂ	ઘર સભ	એકટા નીક દિન	ચલૂ હમ નઁ ઠીક છી ને!	કી શહાઁ ઐ ચડિ સભકેઁ દેખને છી?
ટોસ્ટ	વડીટા! કનીયેટા!	એતઽ હમ સભ નહિ છી	ભારતીલક નાળકુમારી	ભારતીલક નાળકુમારી (વાનુ શવ઼દક)
વુધો	કયકય- કયાક	ચુનૂનુમુનૂક- નહેનાર	નેના ળે વૈલનસઁ ઉનાશ છલ	શદ્ભુત શ્વીનાચી શંક- શ઼ંખલા
હાનૂ	શપ્પન નૈ, શપ્પન નૈ!	ળન્મદિનિક ઉત્સવ઼ ભોળ	મોટ નાળા પાતર- દુવ્વડ કુકુડ	વચપિ઼ા ળે શપન હઁસી નૈ નોકા સકૈત છલિ
શંગ્રેળી	હમ સૂંઘિ સકૈ છી	છોટ લાલ- ટુહટુહ ડોરી	કનૂ નીક, ભોગૂ નીક	ઈ સભટા વણિડકિ દોખ શછી!
ચોભા શાખ!	હમર ટોલક વાટ	ળખન સ્કડૂ સ્કૂલ ગેલ	માછી શ્વેત શાઉ ટાટા!	શમાચીક ળુલુમ મશીન સભ
ટાગિ ટોગ	પાઉમ્પાઉ-- વાહ	કુકુડક એકટા દિન	હમરા નીક લૌગ	નોતાક નવ- સ્કૂલમે પહિલ દિન
કની હઁસાપૌ ને!	લાલ વરસાતિ	જૂતપ્રેતક નાટ્યશાળા-	શાઉ પરર ગાળી	કતઽ શછી ઈ શંક પ?

વ઼દેહ મૈથિલી-શંગ્રેળી ટૉકિગ નોડ-શલાઉડ ઑડિયો વુક

હ઼ાતપસ:વલીમલવિરાચાોરાગપલાયેરશૌચડદડરપછોદ (મસાઈ કેર પરાવ઼િર્તનકારી ભેવકા)

હ઼ાતપસ:વલીમલવિરાચાોરાગપલાયેરપરૂસહદૈભાગથિ (ચલૂ હમ નઁ ઠીક છી ને!)

હ઼ાતપસ:વલીમલવિરાચાોરાગપલાયેરડાર્દપષદહઘમો (એકટા નીક દિન)

હ઼ાતપસ:વલીમલવિરાચાોરાગપલાયેરવરલપૈસસછલપ (ઘર સભ)

હ઼ાતપસ:વલીમલવિરાચાોરાગપલાયેરદશછછહ્ઠવાત૭ (કી શહાઁ ઐ ચડિ સભકેઁ દેખને છી?)

ાાથશ- ૩ઘછ્ ૩શ્ચષછ્ ભશ્ચષછ ભાતિહલિ શોપનાિનાલ- ગળેન્દ્ર ઠાકુર

મૈથિલી સમીક્ષાશાસ્ત્ર

મૈથિલિ સમીક્ષાશાસ્ત્ર (તિરહુતા)
મૈથિલિ સમીક્ષાશાસ્ત્ર (ભાગ-૨, અનુપ્રયોગ)
મૈથિલિ પ્રતયિોગતિા
[અલાયે ોડ માતિહલિ નિ રનદો-પ્રોપોન ડાનગુાગે ઢામિલ્ અોરગિનિ ાનદ દેવેલોપમેનત ોડ માતિહલિ લાનગુાગે (ષાનસકરતિ, અરાકરતિ, અવહાતત, માતિહલિ) ભારોપીય ભાષા પરવિાર મધ્ય મૈથિલીક સ્થાન્ મૈથિલિ ભાષાક ઉદ્ભવ અો વકિાસ (સંસ્કૃત, પ્રાકૃત, અવહટ્ટ, મૈથિલિ)]
(છરતિયિસિમ- યડિડેરેનત ડતિરારય ઢોરમસ નિ મોદેરન ષ્ર્ા તેસતોડ યરતિયિાલ ાવલિતિયોડ તહે યાનદદિાતેસ)
(ળ્યોતરીશ્વર, વદ્યિાપતિ આ ગોવનિ્દદાસ સહિત્સમે છથિ આ રસમય કવ યિતુર યતુરભુજ વદ્યિાપતિ કાલીન કવ છથિ। ષ્તય સમીક્ષા શ્ૃંખલાક પ્રારમ્ભ કરવાસઁ પૂર્વ યાન્ ગોટેક શવ્દાવલી નવ શવ્દક પર્યાય સંગ દેલ ળા રહલ અછિ। નવ આ પુરાન શવ્દાવલીક ળ્ઞાનસઁ ળ્યોતરીશ્વર, વદ્યિાપતિ આ ગોવનિ્દદાસક પ્રશ્નોત્તરમે યાર આઓત, સંગહિ શિવ્દકોષ વઢલાસઁ ષ્યાઁટી મૈથિલિમે પ્રશ્નોત્તર લખ્વિામે યાષ્ય આસ્તે-આસ્તે ષ્તમ હોયત, લેષ્નીમે પ્રવાહ આયત આ સુચ્યા ભાવક અભવ્યિક્તિ ભય સકત।)
(વદ્રીનાથ ઝા શવ્દાવલી આ મથિલિક કૃષિ-મત્સ્ય શવ્દાવલી)
(વૈલ્યૂ ષ્ડીશન- પ્રથમ પત્ર- લોરકિ ગાથામે સમાળ આે સંસ્કૃતિ)
(વૈલ્યૂ ષ્ડીશન- દ્વતિીય પત્ર- વદ્યિાપતિ)
(વૈલ્યૂ ષ્ડીશન- દ્વતિીય પત્ર- પદ્ય સમીક્ષા- વાણી)
(વૈલ્યૂ ષ્ડીશન- પ્રથમ પત્ર- લોક ગાથા નૃત્ય નાટક સંગીત)
(વૈલ્યૂ ષ્ડીશન- દ્વતિીય પત્ર- યાત્રી)
(વૈલ્યૂ ષ્ડીશન- દ્વતિીય પત્ર- મૈથિલિ રામાયણ)
(વૈલ્યૂ ષ્ડીશન- દ્વતિીય પત્ર- મૈથિલિ ઉપન્યાસ)
(વૈલ્યૂ ષ્ડીશન- પ્રથમ પત્ર- શવ્દ વચિાર)
(તરિહુતા લપિકિ ઉદ્ભવ આે વકિાસ)
અનુલગ્નક-૧-૨-૩ અનુલગ્નક- ૪-૫
(મૈથિલિ આ દોસર પુવરાિયા ભાષાક વીચમે સમ્વન્ધ (વાંગ્લા, અસમયિા આ આેડયિા) [યૂપીષ્સ્સી સહિત્સ, પત્ર-૧, ભાગ-"ષ્", ક્રમ-૫])
[મૈથિલિ આ હનિ્દી વાંગ્લ્ ભોળપુરી મગહી્ સંથાલી- વહિાર લોક સેવા આયોગ (વીપીષ્સ્સી) કેર સવિલિ સેવા પરીક્ષાક મૈથિલિ (ષૈચ્છકિ) વષિય લેલ]
મૈથિલિ

વાંગ્લા

અસમયિા

આેડયિા

હનિ્દી

ઉર્દૂ

નેપાળી

સંસ્કૃત

સંથાળી

ꟺથ્ઞ_ ઉઘછ_ ꟺ૯થ_ માિહિળ_૦૧- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર
ꟺથ્ઞ_ ઉઘછ_ ꟺ૯થ_ માિહિળ_૦૨- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર
થેસિ ષેરૈસિ- ૧- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર
થેસિ ષેરૈસિ- ૨- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર
ઘષ (શ્રુગે)
થોપયિ ૧ - ગાળેન્દ્ર ઠાકુર

ગાળેન્દ્ર ઠાકુર (સમ્પાદન)

વિદેહ-સદેહ ૧-૨૫ ॥વિદેહાયોનિ વિદેહ ઈ-પત્રિકાક અંક ૧-૩૫૦ સઁ- મૈથિળીક સર્વશ્રેષ્ઠ ગદ્ય આ પદ્યક એકટા સમાનાન્તર સંકળન	
દેવનાગરી	મિથિળાક્ષર
વિદેહસદેહ ૧:	વિદેહનિહ્ના સદેહ ૧ :
વિદેહ:સદેહ ૨ મૈથિળી પ્રબન્ધ-નિબન્ધ-સમાળોચના	વિદેહ: સદેહ ૨ નિહ્ના
વિદેહ:સદેહ ૩ મૈથિળી પદ્ય	વિદેહ: સદેહ ૩ નિહ્ના
વિદેહ:સદેહ ૪ મૈથિળી કથા	વિદેહ: સદેહ ૪ નિહ્ના
વિદેહ મૈથિળી વિહનિ કથા [વિદેહ સદેહ ૫]	વિદેહ: સદેહ ૫ નિહ્ના
વિદેહ મૈથિળી વિહનિ કથા [વિદેહ સદેહ ૫૨-સંસ્કરણ -[	વિદેહનિહ્ના ૨-સંસ્કરણ સદેહ ૫ :
વિદેહ મૈથિળી ળઘુકથા [વિદેહ સદેહ ૬]	વિદેહ: સદેહ ૬ નિહ્ના
વિદેહ મૈથિળી પદ્ય [વિદેહ સદેહ ૭]	વિદેહ: સદેહ ૭ નિહ્ના
વિદેહ મૈથિળી નાટ્ય ઉત્સવ [વિદેહ સદેહ ૮]	વિદેહ: સદેહ ૮ નિહ્ના
વિદેહ મૈથિળી શિશુ ઉત્સવ [વિદેહ સદેહ ૯]	વિદેહ: સદેહ ૯ નિહ્ના
વિદેહ મૈથિળી પ્રબન્ધ-નિબન્ધ-સમાળોચના [વિદેહ સદેહ ૧૦]	વિદેહ: સદેહ ૧૦ નિહ્ના
વિદેહસદેહ ૧૧:	વિદેહનિહ્ના સદેહ ૧૧ :

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯-𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓖-𑓓𑓖 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒨𑒼𑒢𑒱

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿- 𑒟𑒲𑒧 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒴𑒪 𑒂 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒂 𑒣𑒠𑓂𑒨𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢

विदेह:सदेह ३६ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३६ तिरहुता

- यूपीएससी आ आन प्रतियोगिता परीक्षा लेल देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

- विदेह- पादेह

भाषापाक - विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

विदेह पुरान अंकक आर्काइव

विदेह १- ५०

विदेह ५१- १००

विदेह १०१- १४९

विदेह १५०- २५०

विदेह २५१- आगाँ

श्रुति आर्काइव डाउनलोड

मिथिला_चित्रकला- मोडेर्न आर्ट- फोटोस

विदेह ब्रेल रिसोर्सेस डाउनलोड

विदेह क्लासिक्स बुक्स डाउनलोड

- **गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष अनचिन्हार (सम्पादन)**

मैथिलीक प्रतिनिधि गजल

मैथिली गजल: आगमन ओ प्रस्थान बिन्दु (गजलक आलोचना-समालोचना-समीक्षा)

- **गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कुमार झा आ पञ्जीकार विद्यानन्द झा (सम्पादन)**

जीनोम मैपिंग (४५० एडीसँ २००९ एडी)--मिथिलाक पञ्जी प्रबन्ध

ળીનયિોઊળકિઊ મૈપગિ (૪૫૦ ૃડીસઁ ૨૦૦૮ ૃડી)--મથિઊિક પઞ્ળી પ્નવન્ય - ભાગ-૨

૧૧૦૦૦ શ્રશ્રડ઼મ ડ઼ૃશ્રઢ શ્રશ્રાાાદ્દર રાાાષછઢરશ્રથરશ્રોાાષ (વ઼શ્રોડ઼ઉમૃ ૨ થશ્રો સસરર) છોમપઊિદ, ષયાનનેદ &છાાાઊગુેદ વય઼ શ્રપેાિ થિહાકુ઼ન

મશ્રરથહરડ઼ર- ૃાાાઘડ઼રષહ યરછથરશ્રોાાાશ્રઢ઼રૃષ

માાિહઊિ- ૃનગાઊસિહ યયિાાિાન્ય઼ વ઼ોઊ઼ર

માાિહઊિ- ૃનગાઊસિહ યયિાાિાન્ય઼ વ઼ોઊ઼રર

ૃાાાઘડ઼રષહ- મશ્રરથહરડ઼ર યરછથરશ્રોાાાશ્રઢ઼રૃષ

વ઼દિહ઼ા ૃનગાઊસિહ માાિહઊિ યયિાાિાન્ય઼

ૃનગાઊસિહ- માાિહઊિ છોમપુાેન યયિાાિાન્ય઼

.

દનિશ કુમાન મશ્નિ (સૌળન્ય઼ દનિશ કુમાન મશ્નિ)

વન્દિની મહાનન્દા

વાગમતી કી સદ્ગાિ!

દુર પાટન કે વીચ મેં (કોસી નદી કી કહાની)

ન ઘાટ ન ઘન

વગાવ઼ાિ પન મળવૂન મથિઊિ કી કમઊા નદી

ભુાહિ નદી શ્રૌન ાકનીકી હ્રાડ઼-શૂંક

થહે પ્યામઊા ઢવિ઼ન ાનદ શ્રોપઊે શ્રોન છોઊઊસિોિ છોુનસે

ભહુાહ઼િ ભાઊાન- ષાોન્ય઼ ાડ઼ । ગહેસા નવિ઼ન ાનદે નગાનિાનિગૌાિયહયનાડ઼ા ઢેડુગોસ ાડ઼ ાહે પ્યોસા ૃમવાનકમેનાસ

.

પ્નાકા-ળ્નનઊ-સ્માનકા

મથિઊિ મહિિ (મથિઊાડ઼ક) ૧૯૩૬ (સૌળન્ય઼- સુપેન્દ્ન હ્રા સુમન્ ભીમનાથ હ્રા)

મૈથઊિી કવ઼ાિા-ત્નૈમાસકિ (સૌળન્ય઼- નયકિાા)

મૈથિલી કવિતા-ત્રૈમાસિક (અપ્રૈલ ૧૯૬૯)

મૈથિલી કવિતા-ત્રૈમાસિક (જુલાઈ ૧૯૬૯)

કૌશિકી (સૌજન્ય- પઞ્જીકાર વિદ્યાનન્દ ઝા)

કૌશિકી (૧૯૭૧-૭૨)

દેસિલ વયના (અખબાર) (સૌજન્ય- રામલોચન ઠાકુર)

દેસિલ વયના (અખબાર)

મિથિલા દર્શન (સૌજન્ય- નચિકેતા)

માર્ચ ૨૦૨૧

નવમ્બર ૨૦૨૧

ષોર્યેતિય થોદાય (સૌજન્ય- સુમતિ આનન્દ)

અંક ૧૧

સંકલ્પ (સૌજન્ય- યોગાનન્દ ઝા)

અંક ૫ ૧૯૮૮

અંતિકા (સૌજન્ય- ગૌરીનાથ)

જુલાઈ-સિતમ્બર ૨૦૦૮ (હરિમોહન ઝા વિશેષાંક) અક્ટૂબર ૨૦૧૦સઁ માર્ચ ૨૦૧૧ અક્ટૂબર ૨૦૧૧ સઁ માર્ચ ૨૦૧૨

આખરી મંડન (સૌજન્ય- કેદાર કાનન)

અંક-૧૬

સન્ધાન (સૌજન્ય- અશોક)

સન્ધાન ૧

સન્ધાન ૨

સન્ધાન ૩ પચાસ વિશેષ

સન્ધાન ૪

મિથિલાંગન (સૌજન્ય મુકેશ દત્ત)

𑒁𑒣𑓂𑒩𑒻𑒪-𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓒

𑒧𑒻𑒪𑒼𑒩𑓀𑒑 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰)

𑒁𑓀𑒏𑓒-𑓓

𑒔𑒴𑒬𑓂𑒫𑒰-𑒔𑒖𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑒩𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱)

𑒁𑓀𑒏 𑓗 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓔 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓖 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓘 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓐 𑒖𑒴𑒢 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒁𑓀𑒏 𑓒𑓔 𑒖𑒴𑒢 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑓒𑓓𑒤𑒹𑒥𑓂𑒩𑒳𑒂𑒩𑒲𑓒𑓐𑓑𑓖 𑓒𑓕 𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑓐𑓕 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒂𑒮𑒱𑒢 𑓒𑓐𑓗𑓓

𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒱𑒏𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒧𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩)

𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒱𑒏𑒰 (𑓒𑓐𑓑𑓐)

𑒂𑓀𑒑𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒧𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩)

𑒂𑓀𑒑𑒢 𑒁𑓀𑒏-𑓔 (𑓒𑓐𑓑𑓒) 𑒮𑒪𑒯𑒹𑒮 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒂𑒿𑒖𑒳𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒧𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩)

𑒂𑒿𑒖𑒳𑒩 (𑒁𑓀𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓓𑓖, 𑒁𑓀𑒏 𑓓) 𑒮𑒼𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭

𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒧𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 "𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩")

𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩-𑓓𑓐-𑓐𑓘-𑓒𑓐𑓑𑓘

𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩-𑓐𑓔-𑓑𑓐-𑓒𑓐𑓑𑓘

𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩-𑓑𑓖-𑓐𑓕-𑓒𑓐𑓑𑓙

𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩-𑓒𑓗-𑓐𑓖-𑓒𑓐𑓑𑓙

𑒠𑒴𑒔𑒧𑒞𑒲- (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰)

𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓑 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓒 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓓 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓔 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓕 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓖 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓗 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓘 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓙 𑒁𑓀𑒏 𑓔𑓐 𑒁𑓀𑒏 𑓔𑓑

𑒒𑒩-𑒥𑒰𑒯𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱)

𑒁𑒣𑓂𑒩𑒻𑒪-𑒖𑒴𑒢 𑓒𑓐𑓑𑓑

𑒩𑒔𑒢𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫)

દસિમ્વ૧ "૦૫ માન્ય "૦દ૧ાળકમ૭ યૌવ૧ી: મોનોગ્૧ાશ્ઠ

પ્૭૭વ઼ (સૌળન્ય઼- યોગેન્દ્૧ પ્૧ેમન્૧ષી)

પ્૭૭વ઼- ૧ ગાળ૭ શ્રંક

પૂ૧્વ઼ોત્ત૧ મૈથિ૭ (સૌળન્ય઼- પ્૧ેમકાન્ત યૌવ૧ી)

શ્રપ્૧ૈ૭-જૂન ૨૦૧૦ જુ૭ાઙ-સિતિમ્વ૧ ૨૦૧૦ ળનવ઼૧ી સઁ માન્ય ૨૦૧૧ શ્રપ્૧ૈ૭-જૂન ૨૦૧૧ જુ૭ાઙ-સિતિમ્વ૧ ૨૦૧૧

૭૭દાસ ઞાવ઼ાંળ૭ સ્માનકિા ૨૦૨૨ **(સૌળન્ય઼ ઙ઼ૉ સંળીવ઼ શમા)**

.

કહ્ણિ મૈથિ૭િ પોથી ડાઉનલોડ સાઙ્ટ (શ્રોપન સોન્સ)

ꟷꟷછ૯૯ઙ્થ ઞહશ્રષહશ્ર ષશ્રꟷꟷઘશ્રમ

ꟷꟷછ૯૯ઙ્થ (માતિહ૭િ- ૯નગ૭િસિહ- હિનિદ છોનવ઼ે૧સાતિોનિસ)

મૈથિ૭િ- હિન્દી વ઼ાન્તા૭ાપ (૩ ઘꟷꟷટા)

મૈથિ૭િ (મૈથિ૭િ સંકેત ઞાષા સહિત- મૈથિ૭ીમે પઢિ૭ વે૧)

હાતપસ઼ૌ઼ીય઼ુતુવ઼ેયોમ્૦વ઼િદિહ઼ ળો૧ના૭

હાતપસ઼ય઼ુતુવ઼ેથેવુછ- ૭૧૫સઽ

હાતપસ઼નયે૧ત્નયિનિ્વસ- ૨૦૨૧પહપ

ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ

પ્૧કાશન

ઙિળિટિ૭- પોથી

છ઼ઙઙઙ

શ્રપ્પિયિાસ૭ (૧માનન્દ ઙ઼ા ૧મꟷꟷ)

જુશ્રાયુ૭ કનકની- મહેન્દ્૧

પ્૧વન્ય સંગ્૧હ- ૧માનાથ ઙ઼ા (વ઼ેપીએસ઼સી સ઼િવસ)

સ઼ળન કે૧ દીપ પ્૧વ઼- સં કેદા૧ કાનન શ્રા શ્ર૧વ઼િન્દ ઙાકુ૧

મૈથિ૭િ ગદ્ય સંગ્૧હ- સં શૈ૭ેન્દ્૧ મોહન ઙ઼ા

શ્રનયહવિ઼શ્રોનગ઼ (વ઼ળિય઼દેવ઼ હ઼ા)
વ઼દિહ માતિહર્ણિ જૌકસ્ હુ઼નણાઉસ્ શ્રુદી- વ઼દૈ શ્રનયહવિ઼
ઙઘાઞછશ્ર
માતિહણિ ઍનગ઼ઉસિહ યયિતીિનાનય઼
વ઼ળિ્આન નત્ણાકન
મથિણિ દ્નશન
તીનજુક્તિ
શ્રોડ઼ઘ ઞેપાઉ' સે - શ્તુસતાકાઉાય઼ા
પોથીક ઉકિ
ઙઘાઞછશ્ર- શ્રષઙ (સોનયહ કેય઼ૌનદ મતિહણિ)
હસિતોનય઼ ાડ ઞાવ઼ય઼ા- ઞય઼ાય઼ા નિ મતિહણિ
ષતુદૈસિ નિ હ઼ાનિસિમ ાનદ જુદદસિમ નિ મતિહણિ
મતિહણિ નિ તહે શ્રગ઼ો ાડ વ઼દિય઼ાપાતિ
છુઉતુનાઉ હેનાતાગ઼ો ાડ મતિહણિ
મતિહણુ નદેન તહે ષ્યાનણાતાસ
થેમપઉ ષુનવ઼ેય઼ શ્ટનોળેયત શ્રષઙ- ઍનગ઼ઉસિહ શ્રા હનિદિ
મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન
દ્નશનીય઼ મથિણિ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુને ૧ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુને ૨ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુને ૩ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુને ૪ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુને ૫ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

વ્રૂમ ઉારવ્નેની મૈથિલિ
શ્નાપિન શ્રાઉમ્મ્ડેશન
શ્નાાઢામ મૌક્સ માતિહિલિ ષાોનયૌાવેન
મૈથિલિ ઑડિયો વુક્સ

વ્રદિહા ઢાદ શ્રઉદ થાઉકનિગા માતિહિલિ શ્રુદા મૌક્સ (નિયઉદનિગા માતિહિલિ ષગિન ડ઼ાનગુાગે- ૨સ્ના નમિ નિ માતિહિલિ)

પોથી ડ઼ૉટ ક઼ૉમ

૨ ડ઼ીવ્રે મતિહિલિ (પોથી ડાઉનલોડ લિંક)
નેઉનિ માતિહિલિ ફોનનાઉ
નૌનેન ૨ ડ઼ીવ્રે મતિહિલિ
પ્યાને મૈથલિ યૈનઉ- કનિમ્મ યૌયની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ

મથિલિ યૈપ્ટન
ખ્સિસા- પહિની નેના ગુટકા ઉઉ
ફાનકી એશ્રૂમ સમાયાન

શ્રાકાશવ્રામી દનભંગા યૂ ટ્યૂવ યૈનઉ

•

દ્રમ્મઉ
મૈથિલિ
મૈથિલિ ઉક્સકિન

•

વ્રદિહો - ડ઼ાનનિગૌથુવે છહાનનેઉ

•

વ઼દિ૯ સમ્માન:**સમ્માનસૂચી-** (સમાણાન્તર સાહિત્ય અકાદેમી, સમાણાન્તર ઊઊિત કઊ અકાદેમી આ સમાણાન્તર સંગીત્ નાટક અકાદેમી સમ્માન- (પુરસ્કાર ણામસઁ વ઼ખ્યાત

.

મૈથિઊક વ઼ર્તની

૧

મૈથિઊક વ઼ર્તની- વ઼દિ૯ મૈથિઊ માણક ભાષા આ મૈથિઊ ભાષા સમ્પાદણ પાઠ્યક્રમ

ભાષાપાક

૨

મૈથિઊક વ઼ર્તનીમે પર્યાપ્ત વ઼વ઼ધિતા અછિ મુદા પ્રશ્નપત્ર દેખઊ ઉત્તર એકર વ઼ર્તની સ્ટાન્ડર્ડ ભાષાપાક૦૦૧ સઁ પ્રેરિત વૃહત્ત અછિ, સે એકર એકરા એક ઉદાહરણે ઉણટા-પુણટા દિયૌ, તતબે ચર પર્યાપ્ત અછિ યૂપીએસસી ક મૈથિઊ (કમ્પઊસરી) પેપર ઊઊ સેહો ઈ પર્યાપ્ત અછિ, સે ળે વ઼દ્યાર્થી મૈથિઊ (કમ્પઊસરી) પેપર ઊતે છથિ સે એકર એકટા આર આસ્ટ-રીડિંગ દોસર- ઉદાહરણે કરથિ|

સ્ટાન્ડર્ડ સ્ટાન્ડર્ડ *ભાષાપાક- ૦૦૧*

થહેસે ।મે પરિણિત-ોણ-દેમાણ્દ વૌકસ, સેણ્દ યૉર ટેક્સ્ટ તો દિતોરિઅઊસ્તાફવ઼દિહાઙ્ગામાઊિયોમ થહે બૌકસ ોડ સોમે ોડ તહેસે ।મે ।વ઼ાઊિવઊ ડોર સાઊ ોણ ઘોઙ્ગઊ અઊાય [(અ) અમેતિ થહાકુર, સાઊસવ઼દિહાઙ્ગામાઊિયોમ], સેણ્દ યૉર ટેક્સ્ટ તો સાઊસવ઼દિહાઙ્ગામાઊિયોમ થહે ચોતેણતસ ।ણ્દ દોચુમેણતસ -પુવઊસિહેદ વય વ઼દિહ (સિણિચે ૨૦૦૦) ૨૫૫મ ૨૨૨૯- ૫૪૭ક્ષ વ઼ર્વચ૯અ (સિણિચે ૨૦૦૪) ।મે પેરિઓદિચિઊઊય વેરિફિ ચહેચકેદ

ડોન ાયયેસસવિવિભિતિયં સિસેસં શ્રોપભ ોતિહ દસિાવભિતિસિ સહોભદ નોત હાવે દવિડયિુભાયં ાયયેસસનિગા તહેસે યોનતેનતસ્ દોયુમેનતસ્

३ મૈથિલી ઑડિયો-વીડિયોક સંકલન માતિહવિ શ્રુદીસિ- વદીસ

વદિહ ઑડિયો-વીડિયો

વ દિ હ વદિહ વદિહ વિદેહ હાતપઃોોવદિહયોનિ વદિહ પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષકિ ઈ પત્રકાિ વદિહ રસત માતિહવિ ઢોાતનગિહાભયે ુોનાભ વદિહ પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષકિ ઈ પત્રકાિ નવ શ્રંક દેખવાક ભભ પ્ર ્પડ સમર્કે નશ્ક્રિનેશ કચ દેખ્યા શ્રભોયસ નેડનેસહ તહે પાગેસ ડોન વોોનિગા નો સિસેોડ વરયપેહશ્ર

ષોનયહ ડોન શ્રુદી- વદી નેભાતેદ નિડોનમાતોિન (નિયભદનિગા શ્વનનિત, શ્રુદી- વસિાભ &ષગિન ડાનગુાગે) નેભાતનિગા તો મનિહવિ્ માતિહવિ

હાતપસ્ઃવોોકસ્ગોોગભયોમ્

"विदेह" रसन मानिहलि ढोलनगिलिहलउये जुनलाउ अनचिन्हवि ।ड श्रुदीसि- विदीस 'विदेह' प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका ऑडियो-वीडियो आर्काइव मैथिली ऑडियो-वीडियोक संकलन (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल)ऑडियो-वीडियो देखबाक लेल सबस्क्राइब लिंकें क्लिक करू। ढोल वौंनिगा|दीसि- विदीस चलिक नहे नेसपेयानवि लिंकस्

•

मिथिलाक सभ जाति आ धर्मक संस्कार, लोकगीत आ व्यवहार गीत (सौजन्य: उमेश मंडल)

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३

•

गुवाहाटी विद्यापति पर्व २०१०

पहिल भाग दोसर भाग तेसर भाग चारिम भाग पाँचम भाग

गुवाहाटी अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलन आ विद्यापति पर्व २०११

०१ ०२ ०३ ०४ ०५ ०६ ०७ ०८ ०९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६

•

मैथिली श्लोक

ममता गाबय गीत (सौजन्य- घाघरापार)

कन्यादान (सौजन्य- भारतश्रोत)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒴𑒫𑒲𑒖𑓃 𑒍𑒢 𑒛𑒱𑒧𑒰𑒢𑓂𑒛

[illegible]

𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒒𑒩

[illegible]

𑒔𑒾𑒥𑒙𑒱𑒨𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒨𑒼𑒑𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱)

𑒔𑒾𑒥𑒙𑒱𑒨𑒰

𑒮𑒾𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰

𑒪𑒪𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑 𑒦𑒰𑒑-𑓑

𑒪𑒪𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑 𑒦𑒰𑒑-𑓒

.

[illegible]-𑓑

[illegible]

[illegible]-𑓒

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔

.

[illegible]

[illegible] (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲- [illegible])

𑒣𑓀 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒣𑒞𑒱 𑒮𑒱𑓀𑒯 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")

હિન્દી- મૈથિલી- શિક્ષક

મૈથિલી- હિન્દી વાર્તાલાપ (૩ ઘણ્ટા)

મૈથિલી (મૈથિલી સંકેત ભાષા સહિત- મૈથિલીમે પહિલ વેબ)

હાટપસ:ાીાયુટ્યુવેયોમ઼૦વદિહા_ફોનમાલ

હાટપસ:યુટ્યુવેથેવુછ- ઉબ્ષસ૮

હાટપસ:નયેબ્રાનયિવિસ- ૨૦૨૧૫હ૫

પ્યારે મૈથિલ ચૈનલ- કમાલ ચૌધરી આ સંગીતા આનન્દ

મથિલિગા ઉક તાંગા

મથિલિ ચૈપ્ટર

ખિસ્સા-પિહાની બેના જુટકા ઉઉ

મનાપ

મૈઉબંગા

મથિલિગાન

ભંગામિ

મૈથિલી બંગામંચ

કોકિલ મંચ

મથિલિ દર્શન

મથિલિ મિત્ર

સ્મ઼ાત એંટરટેનમેંટ

ભાપ્દ્શોવ

શ્રયઠ યતિ્ન

ગોઠમ મૈથિઠિ

મૈથિઠિ ગંગા

મથિઠિા ળંક્શન

મૈથિઠિ ક્ઠાસ

મૈથિઠિ સમાચાન (ળનના ટેઠિવિઝિન)

મૈથિઠિ ટ◌ૉક્સ

શ્પ્પન ટીવી

ટીવી ટુડે, ળનકપુન

દ◌ૃશ્યમ મીડિયા

સંસ્કાન મથિઠિ

સાપેગામા મૈથિઠિ

ગવનસ મીડિયા

ળ્યોત ઍંટનટેનમેંટ

રળોનયિા શ્ઠિમ્સ

શ્યોધ્યાનાથ ચૌધની

ેડિયો ળનકપુન

મથિઠિા ટીવી

મધુન મૈથિઠિ

મૈથિઠિ- નેપાઠિ સીખ્

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒚

𑒮𑒳𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒩𑒰𑒅𑒞

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪

𑒁𑒧𑒱𑒞 𑒗𑒰

𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒱𑒏

𑒂𑒠𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒙𑒳𑒛𑒱𑒨𑒼𑒮 𑒉𑒝𑓂𑒛 𑒧𑓂𑒨𑒴𑒖𑒱𑒏

𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒙𑒹𑒪𑒲𑒫𑒱𑒖𑒢

𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩

𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒁𑒧𑒵𑒞 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫

𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱 𑒠𑒞𑓂𑒞

𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒱𑒏

𑒁𑒢𑒰𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒗𑒰

𑒩𑒮𑒳 𑒏𑒙𑓂𑒮, 𑒢𑒱𑒏𑒱𑒞𑒰

𑒏𑒳𑒢𑓂𑒖 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒲

𑒩𑒰𑒧 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒗𑒰

𑒫𑒲 𑒖𑒹, 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒗𑒰

𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰

𑒂𑒃 𑒪𑒫 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰

𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒪𑒰 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩

ન૧ળની પ૭૭વ઼ી

પૂનમ મશ્ર઼િ૧

ં૧ળના હ઼ા

ળ઼ૂ૭ી હ઼ા

મૈથિ૭િ ઠાકુ૧

શ્રનુપમ મશ્ર઼િ૧ પૉડકાસ્ટ એપીસોડ ૪૦ કી૧્નિાથ હ઼ા

વ઼ૂ૭મ ૭ારવ઼ે૧ી મૈથિ૭િ

શ્ર૧ાપિન શ્રાઉઞ્ડેશન

શ્ર૧ાિહાિમ ગોકસ માિહિ૭િ ષિતો૧યૌ઼વ઼ે૧

મૈથિ૭િ ઑડિયો વ઼ુકસ

વ઼િદિહ઼ા ઢોદ શ્ર૭ુદ થા૭કિનિગ માિહિ૭િ શ્રુદો ગોકસ (નિયુ૭દિનિગ માિહિ૭િ ષગિન ડ઼ાનગુાગે- રસન તમિ નિ માિહિ૭િ)

હ઼ાાપસ:વ઼૭ીમ૭િવ઼િ૧ાનયો૧ાગપ૭ાયે૧શ્રૌયડદડ૧પછો૯ (મસાઈ કે૧ પ૧ાવ઼િ૧્તનકા૧ી ૧ેવેકા)

હ઼ાાપસ:વ઼૭ીમ૭િવ઼િ૧ાનયો૧ાગપ૭ાયે૧પરૂસહૈ૭ાગાથિ (ય૭ૂ હમ તઁ ઠીક છી ને!)

હ઼ાાપસ:વ઼૭ીમ૭િવ઼િ૧ાનયો૧ાગપ૭ાયે૧ડાદઁપષદહઘમો (એકટા નીક દનિ)

હ઼ાાપસ:વ઼૭ીમ૭િવ઼િ૧ાનયો૧ાગપ૭ાયે૧વ઼ર૭પૌસષછુપ (ઘ૧ સમા)

હ઼ાાપસ:વ઼૭ીમ૭િવ઼િ૧ાનયો૧ાગપ૭ાયે૧દશ્રડછ૦ઙવ઼ત૭ (કી શ્રહાઁ એ યડ઼િ સમાકેઁ દેખ્ને છી?)

ળાનકો એશ્ર઼ુએમ સમાયા૧

શ્રાકાશવ઼ાાિમી દ૧ાંગા યૂ ટ્યૂવ યૈન૭

ર ડો઼વે઼ મિાહિ૭ા

ોનઉનિ માિતિહઉિ ોિળુ૧નાઉ

ૌનિ૧ ૨ ઙેવે માિતિહઉિ

•

વ ૃપ્પેશ યણ્દ્૧ ઊઉ, ળણકપુ૧ક સૌળણ્યૅસઁ

હ્હ્યિા

ઢોઉ-પપિહિ

પવૅણકાણ્ળ હા (કાશ્યૅપ કમઉ), ઞટસિમિનિ, મયુવણીક સૌળણ્યૅસઁ

૧સણયૌકી

•

વૅદ્યૅાપતિ ગીત

ભૂઉકિા

ગીત-ગોવૅન્દિદાસ (ગાયૅણ દીક્ષા ઞા૧તી)

ગોવૅન્દિદાસ-૧

ગોવૅન્દિદાસ-૨

ગોવૅન્દિદાસ-૩

ગોવૅન્દિદાસ-૪

ગોવૅન્દિદાસ-૫

ગોવૅન્દિદાસ-૬

•

मैथिली गजल (गजल- गजेन्द्र ठाकुर, गायन दीक्षा भारती)

बहरे मुतकारिब

गजल-२

गजल-३

गजल-४

.

७१म सगर राति दीप जरय (०२ अक्टूबर २०१०), गाम बेरमा, जिला मधुबनी (संयोजक- जगदीश प्रसाद मंडल)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५ भाग-६

८२ म सगर राति दीप जरय, स्थान- गजेन्द्र ठाकुर जीक निज आवास, गाम- मेहथ, जिला- मधुबनी। दिनांक- ३१ मई २०१४ (शनि दिन), समय- संध्या छह बजेसँ। गोष्ठीक नाओं- कथा बौद्ध सिद्ध मेहथमे सगर राति दीप जरय। आयोजनक रूप- ८२ म आयोजन, संयोजक- गजेन्द्र ठाकुर। विशेषता- बाल साहित्यपर केन्द्रित।

.

मैलोरंग-१ (सौजन्य- प्रकाश झा)

नयकिताक एक छल राजा - भाग-१

नयकिताक एक छल राजा - भाग- २

काठक लोक- महेन्द्र मलंगिया भाग-१

𑒏𑒰𑒚𑒏 𑒪𑒼𑒏- 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰 𑒦𑒰𑒑-२

𑒧𑒻𑒪𑒼𑒩𑓀𑒑-२

𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩 १२ 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 २००८ 𑒦𑒰𑒑-१

𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩 १२ 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 २००८ 𑒦𑒰𑒑-२

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒑𑒢

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫

𑒨𑒴 𑒙𑓂𑒨𑒴𑒥 𑒪𑒱𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯

𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩- 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫

𑒖𑒱𑒞𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩

𑒩𑒰𑒧𑒦𑒠𑓂𑒩

𑒮𑒰𑒧𑒰 𑒔𑒏𑒹𑒥𑒰 १

𑒮𑒰𑒧𑒰 𑒔𑒏𑒹𑒥𑒰 २

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒹𑒪𑒢 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒪𑓂𑒔𑒩𑒪 ऑ𑒩𑓂𑒑𑒹𑒢𑒰𑒃𑒖𑒹𑒬𑒢, 𑒨𑒴𑒏𑒹)

𑒩𑒱𑒣𑒥𑓂𑒪𑒱𑒏 𑒛𑒹 २००९ (𑒦𑒰𑒩𑒞)

𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨, 𑒏𑒫𑒱𑒪𑒣𑒳𑒩, 𑒖𑒴𑒢 २०१०

𑒦𑒰𑒑-१ 𑒦𑒰𑒑-२

कृष्ण कुमार कश्यपसँ गजेन्द्र ठाकुर द्वारा लेल साक्षात्कार

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७

प्रबोध सम्मान: राजमोहन झा

(स्लाइडरकेँ बीचमे ल' जाउ, अदहाक बाद राजमोहन झासँ विनीत उत्पलक साक्षात्कार छन्हि)

साहित्य अकादमी पुरस्कार: मन्त्रेश्वर झा

मैथिलिक खोज

१गौरीशंकर

भाग-१ भाग-२

२ वारसी-वसैटी

वर्षकृत्य

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९ भाग-१०

समन्वय २-४ नवम्बर २०१२ इण्डिया हैबीटेट सेन्टर भारतीय भाषा महोत्सव

षामानवाय् २- ४ नोवेमबेर २०१२ इनदिअ इनदिअन लानगुआगेस' फेसतिवाल वेनुः इनदिअ हाबितात चेनतरे, लोदहि रोअद, नेव देलहि - - ११० ००३

३१द नोवेमबेर २०१२ मातिहिलि- लोवे' स अओन लानगुअगे ब्राहमानिसम नि मातिहिलि स्त्रे- हयोतपिसिहोर नोन- ब्राहमानि वदियापाति

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

𑒦𑒰𑒑-𑓖 𑒦𑒰𑒑-𑓗 𑒦𑒰𑒑-𑓘 𑒦𑒰𑒑-𑓙 𑒦𑒰𑒑-𑓑𑓐

𑒦𑒰𑒑-𑓑𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓑𑓒

𑓒𑒢𑒠 𑒧𑒼𑒫𑒹𑒧𑒫𑒹𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒯𑒹- 𑒧𑒨 𑒣𑒯𑒲𑒫𑒢𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒰𑒨𑒰𑒢 (𑒬𑓂𑒫𑒹- 𑒯𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒫𑒱𑒮𑒱𑒯𑒾𑒢 𑒧𑒼𑒢 𑒧𑒢𑒰𑒯𑓂𑒧𑒢𑒱 𑒫𑒠𑒱𑒨𑒰𑒣𑒰𑒞𑒱 𑒮 𑒛𑒱 𑒋𑒣𑒮𑒱𑒼𑒠𑒹)

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒦𑒰𑒑-𑓖 𑒦𑒰𑒑-𑓗 𑒦𑒰𑒑-𑓘

𑓗𑓕𑒧 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒰𑒨 𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢𑒲

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒧𑒴𑒛𑒢- (𑒢𑒩𑒮𑒢𑒨𑒾𑒏𑒲𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒏 𑒮𑓀𑒑)

𑒯𑓂𑒩𑒠𑒨𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓

𑒢𑓀𑒠𑒢 𑒨𑒾𑒨𑒢𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒰 𑒯𑒢𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒢𑒫𑒼𑒰)

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒦𑒰𑒑-𑓖 𑒦𑒰𑒑-𑓗 𑒦𑒰𑒑-𑓘 𑒦𑒰𑒑-𑓙

𑒕𑒚𑒱 𑒢𑓀𑒑 𑒬𑓂𑒩𑒰 𑒯𑒢𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒢𑒫𑒼𑒰)

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓

𑒠𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔

𑒮𑒳𑒭𑒧𑒰

𑒫𑒙𑒑𑒰𑒧𑒢𑒲

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒑𑒰𑒍𑒪 𑒣𑒰𑒚

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒰𑒚

𑒦𑒰𑒑-१ 𑒦𑒰𑒑-२

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲- 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒢𑒃 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲

𑒦𑒰𑒑-१ 𑒦𑒰𑒑-२ 𑒦𑒰𑒑-३ 𑒦𑒰𑒑-४ 𑒦𑒰𑒑-५

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲- 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒢𑒃 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩 २९ 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 २००९

𑒦𑒰𑒑-१ 𑒦𑒰𑒑-२ 𑒦𑒰𑒑-३ 𑒦𑒰𑒑-४ 𑒦𑒰𑒑-५

𑒦𑒰𑒑-६ 𑒦𑒰𑒑-७ 𑒦𑒰𑒑-८ 𑒦𑒰𑒑-९

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲- 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒏𑒰, 𑒢𑒃 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩

𑒦𑒰𑒑-१ 𑒦𑒰𑒑-२ 𑒦𑒰𑒑-३ 𑒦𑒰𑒑-४ 𑒦𑒰𑒑-५

𑒦𑒰𑒑-६

.

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢: **𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢-𑒮𑒴𑒔𑒲** (𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲, 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒏𑒪𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞-𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞)

.

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

<u>भाषापाक</u>

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि मुदा प्रश्नपत्र देखला उपरान्त एकर वर्तनी रूनू भमअ८००१ सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकटा एक उदाहरणमे उनटा-पुनटा दियौ, तखन यदि पर्याप्त अछि यूपीएससी क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर ठठ सेहो ६ पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर ठने छथि से एकर एकटा आर आस्ट-नोटिंग दोसर-उदाहरणमे करथि।

रघामओउ रूनू **<u>भमअ८-००१</u>**

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

ૄમૈથિલી શ્રુિ, વાઉ આ ક્રિશોન સાહિત્ય માતિહિલિ છિહિઉદ્દેપેન ડ઼િતિનાતુપે

વ઼દિહ શ્રુિ, વાઉ આ ક્રિશોન ઉત્સવ઼

વ઼ દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહ વિદેહ હ્નતપ્ઃૌવ઼દિહ઼યોનિ વ઼દિહ પ્નથમ મૈથિલી પાક્ષકિ ઼ પત્નકિ વ઼દિહ ઼સત માતિહિલિ ઢોનતનગિહ્નઉય઼ ળુોનનાઉ વ઼દિહ પ્નથમ મૈથિલી પાક્ષકિ ઼ પત્નકિ નવ઼ અંક દેખ્વાક ઉઉ પ઼ ષ્ડ સમક઼ઁ નસ્ત્રિપેશ કઽ દેખૂ અલીય઼સ પેડપેસહ તહે પાગેસ ડોન વ઼ૌનિગ નૌ સ્રિુે ાડ વ઼ઽયપહ઼શ્ર

ષોનયહ ડોન છિહિઉદ્દેપેન ડ઼િતિનાતુપે (નિયઉદનિગ શ્રુદી- વ઼સ્રુાઉ &ષગિન ડ઼ાનગુાગે) પેઉાતનિગ તો મતિહિઉ્ માતિહિલિ

હ્નતપસ્ઃવ઼ૌકસ઼ગોગાઉ઼યોમ્

વ઼દિહ અનયહવિ઼ ાડ માતિહિલિ છિહિઉદ્દેપેન ડ઼િતિનાતુપે વ઼દિહ મૈથિલી શ્રુિ, વાઉ આ ક્રિશોન સાહિત્ય઼ક આત્કાઽવ઼ (પૂત્નમઃ અવ઼્ય઼વ઼સાય઼કિ ઉદ્દેશ્ય઼ આ માત્ન એકેડમકિ પ્નયો઼ગ ઉઉ) સબ પોથી પી઼ડી઼એફ઼ ડાઉનઉોડ ઉઉ ક્નમાનુસાન નીયાઁક ઉકિ સબપન ઉપઉબ્ધ અછિ અઉઉ તહે વૌકસ ાપે ાવ઼ાઉાવઉ ડોન પદડ દૌનઉાદ ાત તહે પેસપેયતાવિ઼ ઉનિકસ વેઉૌ

-

ખછિએઢથ બહઅષહઅ ષઅખઘઅમ
ખછિએઢથ (માતિહિલિ- એનગઉસિહ- હનિદી છોનવ઼ેનસાતોનિસ)

પં ઉક્ષ્મીપતિ સિંહ (સૌળન્ય઼ નમાનન્દ હ્ન "નમખ")

હનિ્દી-મૈથિલી-શક્ષિક

મૈથિલી-હનિ્દી વ઼ાત્નાઉાપ (૩ ઘણ્ટા)

મૈથિલી (મૈથિલી સંકેત બાષા સહતિ- મૈથિલીમે પહિઉ વેન)

હ્ાTપસ:ૌીયુTુવેયોમ઼વ્દિહ઼ ળુ઼નાઉ

હ્ાTપસ:યુTુવેથેવુછ- ઉ૧૪સ૮

હ્ાTપસ:ળયોTણયિનિવસ- ૨૦૨૧૫હ૫

વ્દિહ મૈથિલી શિશુ ઉત્સવ

કથા વૌદ્ય સદ્ય મેહ્થપા (વાઉ સાહિત્ય કેન્દ્રાતિ) મેહ્થમે મેઉ ૮૨ મ સગા નાત દીપ ળાયમે પડિત કથા સમક સંકઉન

કથા વૌદ્ય સદ્ય મેહ્થપા

નેના જુટકાકેં નાતમિ સુનેવા ઉઉ કછુ ઉકકથા

મોઉ ઉઉ દાસ (શ્રાકારૂ ઙૉટ ક઼ોમ)

મૈથિલી સુવોય વ્યાકાામ

ઙૉ ામાણ્દ હા ' ામા' (સૌળ્ય- ામાણ્દ હા "ામા")

નાળૂ શ્રા ટાકાક ગાછ (શ્રણુવાદ)

યોગેન્દ્ર પાડક "વ્યિોગી" (સૌળ્ય- યોગેન્દ્ર પાડક "વ્યિોગી")

વ્ળિ્આણક વાકહિ

વ્ળિ્આણક વાકહિ મોગ-૨

ણાક વ્ળિય (સમ્પૂામ)

ણાક વ્ળિય (સંશોધિત)

હમા ગામ (વાઉ ઉપન્યાસ)

પમિામડિક દેશમે

નોવોટ (શ્રણૂદિત સાઇંસ-ફ્કિશન ણાટક)

નામઉયણ ડાકુા (સૌળ્ય- નામઉયણ ડાકુા)

મૈથિલી ઉકકથા

કોાતિનાથ હા (સૌળ્ય- કોાતિનાથ હા)

કુાઉ: મૈથિલી માવાણુવાદ

ળગદીશ યન્દ્ર ઠાકુર "શ્રનિલ" (સૌળન્ય઼- ળગદીશ યન્દ્ર ઠાકુર "શ્રનિલ")

<u>વાલ કવ઼િતા</u>

મુન્નાળી

<u>તીન ટા વાલ નાટક (મૈથિલી વાલ સાહિત્ય઼)</u>

<u>ખુરલુચ્ચી (મૈથિલી વાલ કવ઼િતા- વાલ સાહિત્ય઼)</u>

દેવ઼ાંશુ વ઼ત્સ

<u>નતાશા -મૈથિલી વાલ ચિત્રશ્ંખલા (કૌમિક્સ)</u>

ળગદાનન્દ ઝા "મનુ" (સૌળન્ય઼- ળગદાનન્દ ઝા "મનુ")

<u>ચોનઠા (વાલ ઉપન્ય઼ાસ)</u>

ળગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ

<u>તરેગન (વાલ પ્રેરક વ઼િહિની કિથા સંગ્રહ)</u>

<u>ગૈ ચાઉૅર (વાલ ઉપન્ય઼ાસ)</u>

નન્દ કુમાર મિશ્ર ' નન્દ' (સૌળન્ય઼- નન્દ કુમાર મિશ્ર ' નન્દ')

<u>સ્વ઼ર્ણ કમલ (વાલ ઉપન્ય઼ાસ)</u>

વૃષેશ ચન્દ્ર લાલ (સૌળન્ય઼- વૃષેશ ચન્દ્ર લાલ)

<u>ઢોલક (વાલ કવ઼િતા સંગ્રહ)</u>

સુળીત કુમાર ઝા (સૌળન્ય઼- સુળીત કુમાર ઝા)

<u>કોરલી ઘૂર શ્રાઉ (વાલ લઘુ-વ઼િહિની કિથા સંગ્રહ)</u>

ડૉ શશધિર કુમર

<u>ઉડિ ગે સકી પર ચઢિ છી હમ (ભાગ ૧-૨) (પૃ ૧૦૫૪-૧૦૮૫)</u>

<u>ખિસ્સા શ્રણ્ટાર્કટિકા કેર (પૃ ૧૦૫૪-૧૦૮૫)</u>

<u>વાલ કવ઼િતા (પૃ ૮૮૩-૧૨૧૫)</u>

<u>વાલ કવ઼િતા (પૃ ૧૦૦૪-૧૧૭૩)</u>

સયિત્ર વાઉ કવિતા (પ઼ ૭૪૭-૮૩૪)

સયિત્ર વાઉ કવિતા (પ઼ ૧૪૬૮-૧૮૫૧)

૭ॉ શશિયેન્ર કુમન્ર શ્રા સુપ્નાયિા વેવી કુમાની

જૂકમ્પ (પ઼ ૬૩૮-૬૭૪)

કનકમાલ્ધા દીક્ષિત (મૂઉ નેપાળીસઁ મૈથિલી શ્રનુવાદ નૂપા યીનૂ શ્રા યીનેન્દ્ર પ્નેમન્ષિ, વાઉ સાહિત્ય) (સૌળન્ય- યીનેન્દ્ર પ્નેમન્ષિ)

જાગતા વેડક દેશ-જન્નમામ્ર

શ્રામ્મિા સહિ (સૌળન્ય- નયક્રિતા)

શિશુ ગીત પ્યેઉ

કઉપના હા (સૌળન્ય- કઉપના હા)

નશામુક્તિ હિત ગાવી ગીત

નનિયિઁા

મુન્ની કામત (સૌળન્ય- મુન્ની કામત)

ચુક્કા (વાઉ કથા સંગ્નહ)

પ્નોતિ ગિકુન્ર

ગોનૂ હા શ્રા શ્રાન મૈથિલી યત્રિકથા -પહિલ મૈથિલી યત્રિકથા (વાઉ સાહિત્ય)

મૈથિલી યત્રિકથા (વાઉ સાહિત્ય)

મથિલિક લોકદેવતા (વાઉ સાહિત્ય)

વિદ્યાપતિક પુનુષ પનીક્ષા (વાઉ સાહિત્ય)

નેસ (શ્રનુવાદ- વાઉ યત્રિકથા)

ए વી સી ડી- પ્નકૃતિ શ્રક્ષન પોથી (શ્રનુવાદ- વાઉ યત્રિકથા)

સજ પ્યાસ્ત શ્રછિ (શ્રનુવાદ- વાઉ યત્રિકથા)

વો મ્યાઉ વાહ (શ્રનુવાદ- વાઉ યત્રિકથા)

સમીનાક વ઼કિડ નોળન
વિવ઼ાહ મે ળાઈ છી

પ્નાયિ઼કા હા (શ્નૂદિત સયતિ્ન મૈથિલી વાલ કથા)

હમન માઁછ! નૈ હમન માઁછ!

નશ્મિ પ્નાયિ઼ા (શ્નૂદિત સયતિ્ન મૈથિલી વાલ કથા)

કૈપ઼ો સકૈ છી, નહિ઼યો કડ સકૈ છી

સુનીતા ઠાકુન (શ્નૂદિત સયતિ્ન મૈથિલી વાલ કથા)

વામ્ટી શ્રા વવલી

નીલિમા ચૌધની (શ્નૂદિત સયતિ્ન મૈથિલી વાલ કથા)

હમન સબસઁ નીક સંગી

સ્વ઼ાસ્તિકા ઠાકુન (શ્નૂદિત સયતિ્ન મૈથિલી વાલ કથા)

ગપ્પૂ વુતે નાયલ નૈ હોર છૈ

નૂલિકા (શ્નૂદિત સયતિ્ન મૈથિલી વાલ કથા)

હમના શ્રો ચાહી!

મયૂલિકા મશ્નિ (શ્નૂદિત સયતિ્ન મૈથિલી વાલ કથા)

શ્રોઘાશ્ત નીમા

લક્ષ્મી ઠાકુન

ળાનવન સબ સંગે ભૈંટ-ઘાઁટ

પૂનમ મામ્ડલ

સુતૈ કાલક પ્પ્રિસ્સા

ગળેન્દ્ર ઠાકુર

વાલ સાહિત્ય (મૂલ)- ગળેન્દ્ર ઠાકુર

વાલ મામ્ડલી કશિોર જગત (વાલ નાટક, લઘુકથા, કવતાિ આદ)િ

ડૉ.રાન મનિહિલાિકસહાર ષયરાપતિ

જલદીપ (વાલ-નાટક સંગ્રહ)

અક્ષરમુષ્ટકાિ (વાલ-લઘુકથા સંગ્રહ)

વાઙક વઙૌરા (વાલ-પદ્ય સંગ્રહ)

ગઽ જાએવ છૂ(મૈથલીિક ૨૦૧૨ મે પ્રકાશતિ પહલિ ક્લાઽમેટ-શક્િશન પ્લે-મતિહલિાિ સ ઙનિસત ચલમાિતે- ઙચિાનાિ પલાય મેગનિાિલલય પુવલસિેહ્દ નિ ૨૦૧૨)

કમલાક ગગના

તરહનિામ પરીલક

વેસી છુટ્ટી કમ રસકૂલ

વઙદ કરૈપ દાઉન ને ચૌ

વાલ ગજલ

શનિશિ લાઽન

વાલ સાહિત્ય (અનુવાદ- દ્વભિાષકિ- મૈથલીિ-અંગ્રેજી)- ગળેન્દ્ર ઠાકુર

મસાઈ કેર પરવિારનકાગી ગેવેકા

સુગ્ગ

ઘર સજા

એકટા નીક દનિ

𑒕𑒼𑒙 𑒪𑒰𑒪- 𑒙𑒳𑒯𑒙𑒳𑒯 𑒛𑒼𑒩𑒲

𑒏𑒩𑒴 𑒢𑒲𑒏, 𑒦𑒼𑒑𑒴 𑒢𑒲𑒏

𑒄 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒛𑓃𑒱𑒏 𑒠𑒼𑒭 𑒁𑒕𑒱!

𑒨𑒼𑒦𑒰 𑒂𑒧!

𑒯𑒧𑒩 𑒙𑒼𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒙

𑒖𑒐𑒢 𑒩𑒏𑒛𑒴 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒑𑒹𑒪

𑒧𑒰𑒕𑒲 𑒁𑒹𑒩 𑒂𑒅 𑒙𑒰𑒙𑒰!

𑒁𑒧𑒰𑒨𑒲𑒏 𑒖𑒳𑒪𑒳𑒧 𑒧𑒬𑒲𑒢 𑒮𑒦

𑒙𑒱𑒑 𑒙𑒼𑒑

𑒣𑒰𑒅- 𑒧𑓂𑒨𑓃𑒰𑒆- 𑒫𑒰𑒯

𑒏𑒳𑒏𑒳𑒛𑓃𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒠𑒱𑒢

𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒑𑒻𑒋

𑒩𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒫- 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒠𑒱𑒢

𑒏𑒢𑒲 𑒯𑒿𑒮𑒱𑒨𑒾 𑒢𑒹!

𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲

𑒦𑒴𑒞- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒞𑒏 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨𑒬𑒰𑒪𑒰

𑒂𑒅 𑒣𑒋𑒩 𑒑𑒰𑒢𑒲

𑒏𑒞𑓄 𑒁𑒕𑒱 𑒄 𑒁𑓀𑒏 𑓕?

વ઼દિહ મૈથિ૊િ-શ્રંગ્રેળી ટ઼ૉફ઼િ નીડ-શ્રલ૊ાઉડ ઑડિયિ઼ો વુક

હ઼ાાપસ઼:વ૊ીમ૊વિનાનપ઼ોનાાપ૊ાયે઼નશ્રીયડદડનપછ૊ાેઢ (મસાઈ કેન પનવિ઼ન્ાાણકાની ગેવેકા)

હ઼ાાપસ઼:વ૊ીમ૊વિનાનપ઼ોનાાપ૊ાયે઼નપઝસહ૊ૈળાાિથ (યૂ હ્મ ગઁ ડીક છી ને!)

હ઼ાાપસ઼:વ૊ીમ૊વિનાનપ઼ોનાાપ૊ાયે઼નડાર્દપષદહ્ઘમો (એકટા નીક દિનિ)

હ઼ાાપસ઼:વ૊ીમ૊વિનાનપ઼ોનાાપ૊ાયે઼નવર૊પૌસશછપ (ઘન સળ)

હ઼ાાપસ઼:વ૊ીમ૊વિનાનપ઼ોનાાપ૊ાયે઼નદશ્રડછ૦ઢવાા૭ (કી શ્રહઁ એ યડ઼િ સળકેં દેપ્યને છી?)

ગાળેન્દ્ન ઠાકુન (સમ્પાદન)

વ઼દિહ મૈથિ૊િ શિશુ ઉત્સવ઼ [વ઼દિહ સદેહ ૯]

વ઼દિહ: સદેહ ૯ ાપિ઼્હાા

ગાળેન્દ્ન ઠાકુન, નાગેન્દ્ન કુમાન હ઼ા શ્રા પઞ્ળીકાન વ઼દ્યિાનન્દ હ઼ા (સમ્પાદન)

એનાગ૊સિહ- માિહિ૊િ છોમપુટેન યયિાેાિાનય઼

ડૉ કમ૊ા યૌયની (સૌળન્ય- કમ૊ા યૌયની)

મૈથિ૊િક વ઼ેશ- ભૂષા- પનસાયન સમ્વન્ધી શવ્દાવ઼૊ી ૨૦૦૮

ડૉ ય઼ોગાનન્દ હ઼ા (સૌળન્ય઼- ય઼ોગાનન્દ હ઼ા)

મૈથિ૊િક પાનમ્પનાિક ળાતીય઼ વ઼્યવ઼સાય઼ક શવ્દાવ઼૊ી ૨૦૦૯

ડૉ ૊૊િતા હ઼ા (સૌળન્ય઼- ૊૊િતા હ઼ા)

મૈથિ૊િક ભોળન સમ્વન્ધી શવ્દાવ઼૊ી ૨૦૧૧

ગોવ઼િદ હ઼ા)(સ્ઘઞાછ્શ્ર ષાિ શ્રાન્કાસ્વ઼)

માિહિ૊િ- એનાગ૊સિહ યયિાેાિાનય઼

નામદેવ઼ હ઼ા (શંકનદેવ઼ હ઼ા -સૌળન્ય઼)

મૈથિ૊િ શવ્દ સંયય઼

કિછુ મૈથિલી પોથી ડાઉનલોડ સાઈટ (ઓપન સોર્સ)

વ઼દિહ઼ માિહિર્ઇ બૌકસે ઢ઼ોનાઉસ્ ઞુદી- વ઼દી઼ ઞાયહિવ઼

વ઼િળ્ઞાન નાૃ્ણાકન

ઞોડ઼ય મ્પાઉ' સે - ઞુસાાક઼ાઉાય઼ા

પોથીક ઉકિ

ર઼ઘામ્છઞ- ઞષર (સોનયહ કેય઼ૌનદ માિહિઉા)

હિસાોનય઼ ોડ મ્ાાવ઼ય઼ા- મ્ય઼ાય઼ા િન માિહિઉા

ષાુદેસિ િન ઢ઼ાિનસિમ ાનદ જુદદસિમ િન માિહિઉા

માિહિઉા િન ાહે ઞગોડ વ઼દિય઼ાપાિ

છુઉાુનાઉ હેનાિાગોડ માિહિઉા

માિહિઉ઼ ળદેન ાહે પ્યાનણાાસ

થેમપઉ ષુનવ઼ેય઼ ઞુનોળેયા ઞષર- પ્ળાાઉસિહ ઞા હિળદિ

મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન

દ્નસળીય઼ મથિઉા (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુપે ૧ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુપે ૨ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુપે ૩ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુપે ૪ (મૈથિલી સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ઉકિ)

[जनकपुर ५](#) (मैथिली साहित्य संस्थान लि.)

[वूमन लाइब्रेरी मैथिली](#)

[अनपिन फाउण्डेशन](#)

[अनातहाम बौक्स मिथिला पब्लिकेशन](#)

[मैथिली ऑडियो बुक्स](#)

[विदेह ढाद अगोद थाउकानिगा मिथिला अदरी बौक्स](#) (नियुलदानिगा मिथिला षगिन डानगुागे- इसात तामि नि मिथिला)

[पोथी डॉट कॉम](#)

[मिथिला-पेंटिंग नेना जुटका लल](#)

[जानकी एक्समायान एम](#)

[आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल](#)

विदेह सम्मान: **सम्मानसूची-** (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत नाटक अकादेमी सम्मान- (पुरस्कार नामसँ विख्यात)

मैथिलीक वर्तनी

१

મૈથિલીક વ્યાકરણ- વિદેહ મૈથિલી માનક ભાષા આ મૈથિલી ભાષા સમ્પાદન પાઠ્યક્રમ

ભાષાપાક

૨

મૈથિલીક વ્યાકરણમે પર્યાપ્ત વિવિધતા અછિ મુદા પ્રશ્નપત્ર દેખલા ઉત્તર એકર વ્યાકરણ રૂપૂ ભમઅ૯૦૦૧ સઁ પ્રેરિત વુહાયત અછિ, સે એકર એકા એક ઉખડ઼ાહમે ઉનટા-પુનટા દયિ, તતવે યર પર્યાપ્ત અછિ યૂપીએસસી ક મૈથિલી (કમ્પલસરી) પેપર બલ સેહો ૬ પર્યાપ્ત અછિ, સે ખે વિદ્યાર્થી મૈથિલી (કમ્પલસરી) પેપર બને છથિ સે એકર એકટા આર અાસ્ટ-ગીઠિ દોસર-ઉખડ઼ાહમે કરથિ।

રઘામઅોઉ રૂપૂ   *ભમઅ૯- ૦૦૧*

થહેસે ।ખે પનિત-ોન-દેમાણદ વૌક્સ, સેણદ યુોર ટ્રેતેસિ તો દિતિરાિલિસતાડ઼વિદેહાઃગામાિલિયોમ થહે ભૌક્સ ોડ઼ સોમે ોડ઼ તહેસે ।ખે ।વાિલિવલે ડોર સાલે ોન ઘોાાલે અલાય [(ય) અપેતિ થહાકુર, સાલેસ્વિદેહાઃગામાિલિયોમ], સેણદ યુોર ટ્રેતેસિ તો સાલેસ્વિદેહાઃગામાિલિયોમ થહે યોણતેણતસ ।ણદ દોયુમેણતસ-પુવલિસિહેદ વય વિદેહ (સિનિયે ૨૦૦૦) રષ્ષાઅ ૨૨૨૯- ૫૪૭અ વિરયએહઅ (સિનિયે ૨૦૦૪) ।ખે પેતીદિયિાલલય વેનિાા યહેયકેદ ડોર ।યયેસસવિલિતિય સિસુસ આપલે ોતિહ દસિાવલિતિસિ સહોલદ ભોત હાવે દડિડયિુલતય ।યયેસસનિાા તહેસે યોણતેણતસ દોયુમેણતસ

પ઼વ઼દિહ સ્ત્ની કોના

વ઼દિહ સ્ત્ની કોના

વ઼ દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહ઼ વિદેહ હ઼ાતપ઼ૌૌવ઼દિહ઼યોનિ વ઼દિહ પ્નથમ મૈથિ઼િ પાક્ષકિ ૬ પત્નકિ઼ વ઼દિહ઼ ૨સ઼ત માતિહિ઼િ ઢોનતનગિહ઼ાળ્ય઼ે ળુોનાળ વ઼દિહ પ્નથમ મૈથિ઼િ પાક્ષકિ ૬ પત્નકિ઼ નવ઼ શ્રંક દેપ્વાક ળળ પ઼ ષ્ડ સમર્કે નસ્ત્નેશ કએ દેપ્ય઼ા શ્રળીય઼સ નેડનેસહ તહે પાગેસ ડોન વ઼ૌનિગ઼ા નૌ સિસુોડ વ઼૨યએહશ્ર઼

[ષોનયહ ડોન શ્રૌનકસ (નિયળુદનિગ઼ા શ્રુદીિ- વ઼સિુાળ &ષગિન ડાનગુાગે)](#)
[નેળાતનિગ઼ા તો મતિહળિ્ માતિહળિ વિય઼ ઢમાળ શ્રૌનતિનસ્ શ્રનતસિતસ](#)

ज्ञानपस:वीकसगोगहेयोम्

(पूर्णमात: अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग हेतु(सभ पोथी पी डाउनलोड हेतु क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर . एक्सेस/उपलब्ध अछि। अहाँ तहे वीकस ा/े ावाणिवहे डोन पदउ दौनलोड ात तहे नेसपेयतवि लिंकस वेणी

सप्तुआवाणी (नानी वमिश्र केन्द्रति) जपटपिहिमे जेल ८३ म सगर रातिदीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन

सप्तुआवाणी

आशमिा सहि (सौजन्य- नयकिता)

शशि गीत पेल

रहानानी सहि (सौजन्य- नयकिता)

प्रेम- एक कविता (अनूदित नाटक)

अनुन्यती देवी (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मथिलिक विदुषी महिला

डॉ कमल चौधरी (सौजन्य- कमल चौधरी)

मैथिलीक वेश- भूषा- प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली २००८

समय- संकेत (कथा- संग्रह) २०१०

डॉ ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)

मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली २०११

प्रीतिशिखा मिश्रा

नामकरणक कारण नामकरण (व्यक्तित्व एवं कृतित्व)

सुस्मिता पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

परिचिति (कविता संग्रह)

कनोजरि (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

पाथरक शहर (कविता संग्रह)

पन्ना झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)

अनुभूति (लघुकथा संग्रह)

कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)

गोसाउनिक गीत

नशामुक्ति हेतु गाबी गीत

ननियाँ

पायावरी- शेफालिका वर्मा (हिन्दी अनुवाद कल्पना झा)

मुन्नी कामत (सौजन्य- मुन्नी कामत)

सुख्ख मन तरसल आँखि (पद्य आ गद्य)

सुख्ख मन तरसल आँखि (कविता)

अंततः (कविता संग्रह)

युक्ता (बाल कथा संग्रह)

नीता झा (सौजन्य- नीता झा)

विविध मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)

મૈથિળી યતિ્નકથા (વાઉ સાહિત્ય)

મથિળિક ળોકદેવ઼તા (વાઉ સાહિત્ય)

વ઼િદ્યાપતિક પુનુષ પનીક્ષા (વાઉ સાહિત્ય)

ગેસ (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

એ વી સી ડી- પ્નક઼ૃતિ અક્ષન પોથી (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

સભ પ્યાન અછિ (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

વો મ્યાઉ વાહ (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

૧૦ સભ (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

(૦૬) છોટ આ પૈઘ (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

(૦૭) માઉ- છાઉ આ છાનવ઼ન દસિ દેખૂ (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

(૧૭) હમન પનિવ઼ાન (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

છાનવ઼ન (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

પોથી ૧૩: ૧૨૩ (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

વાળાક અવાળ (અનુવ઼ાદ- વાઉ યતિ્નકથા)

૧૧૦૦૦ શ્રઅડમ ડપઅઠ શ્રઆમમદ્ર રમમષછઠરશ્રથરઓમમષ (વ઼ઓડઉમપ ર થઓ શશરર) છોમપવિદ, ષયાણેદ &છાળાવિગુદ વપ઼ શ્રેળા થિહાકુર

ગળેન્દ્ન ઠાકુન આ પ્નીતિ ઠાકુન (સમાળોયના)

નીતૂ કુમાની

મૈથિળી યતિ્નકથા (વાઉ સાહિત્ય)

કપિળ યૌધની (અનૂદિત સયતિ્ન મૈથિળી વાઉ કથા)

હમન વાઉ- વ઼ાડી

શ્રાન્યા ક◌ૉકપટિ મે

દીપા કન્માકન- સહિ સંતુલન મે

ળંગલ મે શ્રહઁક સ્વાગત શ્રછિ

વ્હેલ છથિ શ્રાકાશ મે

જૈયા કે મુસ્કાન કે ચોનૌલક

વીળ સંયયક

શ્રયંજાતિ કન્યક "શ્રવિોનાચી"

શૌયાલયક પ્રસ્સિા

લાલ વન્સાતી

ગુલ્લીક ળાદુઈ પેટી

સમીનાક વકિડ જોળન

વવિાહ મે ળાઈ છી

પ્નયિંકા દા (શ્રનૂદતિ સચત્નિ મૈથલિ વાલ કથા)

હમન માઁછ! તે હમન માઁછ!

નશ્રમા પ્નયિાં (શ્રનૂદતિ સચત્નિ મૈથલિ વાલ કથા)

કૈયો સકૈ છી, નહયિો કડ સકૈ છી

સુનીતા ઠાકુન (શ્રનૂદતિ સચત્નિ મૈથલિ વાલ કથા)

વામ્ટી શ્રા વવલી

નીલમિા ચૌધની (શ્રનૂદતિ સચત્નિ મૈથલિ વાલ કથા)

હમન સળસઁ નીક સંગી

સ્વાસ્તિકા ઠાકુર (શ્રનૂદિત સચિત્ર મૈથિલી વાલ કથા)

<u>ગપ્પૂ વુતે નાચલ નૈ હોર છૈ</u>

નૂલિકા (શ્રનૂદિત સચિત્ર મૈથિલી વાલ કથા)

<u>હમના શ્રો ચાહી!</u>

મયૂલિકા મશ્રિ (શ્રનૂદિત સચિત્ર મૈથિલી વાલ કથા)

<u>શ્રોઘારતિ જીમા</u>

લક્ષ્મી ઠાકુર

<u>ળાળવર સજ સંગે ભેંટ- ઘાંટ</u>

પૂનમ માણ્ડલ

<u>સુતૈ કાલક ખસ્સિા</u>

કનકમાણિ દીક્ષિત (મૂલ નેપાળીસઁ મૈથિલી અનુવાદ **નૂપા ધીનૂ** શ્રા ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ, વાલ સાહિત્ય) (સૌળન્ય- ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ)

<u>જગતા વેડક દેશ- જ઼ાપાન</u>

ડૉ શશધિર કુમર શ્રા **સુપ્રાપ્તિ વેવી કુમારી**

<u>ભૂકમ્પ (પૃ ૬૩૮- ૬૭૪)</u>

.

<u>લેખકક શ્રામંત્રિતિ રચના શ્રા શ્રોરપર શ્રામંત્રિતિ સમીક્ષકક સમીક્ષા સોજોળ</u>

૧ **કામિનીક** પાંચ ટા કવિતા શ્રા શ્રોરપર મયુકાન્ત હાક ટપ્પિણી

<u>વિદેહ_૦૧_૦૮_૨૦૧૬</u>

૨ **મુન્ની કામતક** એકાંકી શ્રા શ્રોરપર ગજેન્દ્ર ઠાકુરક "ળન્દિગીક મોલ" ટપ્પિણી

વ઼રયપ્રહશ્ર_૩૫૪

પશુપુછેટી ગીતા

એડટિ઼્રસ ચોરસ સીમીળ૧-

મીના ઠા

એડટિ઼્રસ ચોરસ સીમીળ૨-

ળગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર ટા વા઼ઉ ક઼વિતા ળક્મે ૩) **૨ ટા ક઼વિતા વેવી ચારુઉડપન)**

એડટિ઼્રસ ચોરસ સીમીળ૩-

.

વિદ્યાપતિ ગીત

નૂમિકા

ગીત- ગોવિન્દદાસ (ગાયન **દીક્ષા માનતી**)

ગોવિન્દદાસ-૧

ગોવિન્દદાસ-૨

ગોવિન્દદાસ-૩

ગોવિન્દદાસ-૪

ગોવિન્દદાસ-૫

ગોવિન્દદાસ-૬

મૈથિલી ગળઉ (ગળઉ- ગળેન્દ્ર ઠાકુર, ગાયન **દીક્ષા માનતી**)

વહ્ને મુનકાનવિ

ગાળ૭- २

ગાળ૭- ३

ગાળ૭- ४

પ્યાને મૈથિ૭ ચૈન૭- **ક્ભિમ ચૌધની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ**

સૌમ્યા દ્ા

નશ્મિ દિત્ત

પ્નયિા મ૭્૭િ

શ્રનામિકા દ્ા

નળની પ૭્૭વી

પૂનમ મશ્નિ

નળના દ્ા

ળૂ૭ી દ્ા

દીપશિખા દ્ા

મૈથિલી ઠાકુન

શ્રનુપમ મશ્નિ પૉડકાસ્ટ

થહેસે ાને પનનિત-ોન-દેમાનદ વીકસ, સેનદ યુોન ટ્રેનેસિ તો દિતોનાિસતાડડવિદેહાગામાિયોમ્ થહે નૌકસોડ સોમેાેડ તહેસે ાને ાવાિાવલે ડોન સાલોન ઘોગાલે શ્રલાય [(ય) શ્રનેતિ થહાકુન, સાલેસવિદેહાગામાિયોમ] , સેનદ યુોન ટ્રેનેસિ તો સાલેસ્વિદેહાગામાિયોમ્ થહે યોનતેનતસ ાનદ દોયુમેનતસે -

પુવઊસિહેદ વય <u>વિદેહ</u> (સનિયે ૨૦૦૦) ૨૪૫ામ ૨૨૨૯-૫૪૭૪ વ૨યએહશ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) ।ે પેનાદિયિાઊઊય વેનિગ। યહેયકેદ ૭ોન ।યયેસસવિઊિતિય સિસુસ્ શ્રોપઊૌતિહ દસિાવઊિતિસિ સહુઊદ નોત હાવે દિ૭૭યુિઊતય ।યયેસસનિગ। તહેસે યોનતેનતસ્ દોયુમેનતસ્

દ વિદેહ ઈ- ઊ્નાડ્ગિ।

વિદેહ ઈ-ઊ્નાડ્ગિ।



[संघ लोक सेवा आयोग/ बिहार लोक सेवा आयोगक परीक्षा लेल मैथिली (अनिवार्य आ ऐच्छिक) आ आन ऐच्छिक विषय आ सामान्य ज्ञान (अंग्रेजी माध्यम) हेतु सामग्री] [एन.टी.ए- यू.जी.सी-नेट-मैथिली लेल सेहो]

.

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

<u>भाषापाक</u>

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी रूप भमअ८००१ सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उपवाक्यमे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि यूपीएससी क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर टास्ट-रीडिंग दोसर-उपवाक्यमे करथि।

स्वाध्याय रूप   <u>भमअ८- ००१</u>

.

[illegible] ([illegible] & अनिवार्य)

उच्चतर [illegible] अनिवार्य पाठ्यपुस्तक

माध्यमिक [illegible] अनिवार्य पाठ्यपुस्तक

मैथिली प्रश्नपत्र- यूपीएससी (ऐच्छिक)

मैथिली प्रश्नपत्र- यूपीएससी (अनिवार्य)

मैथिली प्रश्नपत्र- बीपीएससी(ऐच्छिक)

.

यू पी एस सी (मेन्स) ऑप्शनल: मैथिली साहित्य विषयक टेस्ट सीरीज

यूपीएससी क प्रारम्भिक परीक्षा सम्पन्न भऽ गेल अछि। जे परीक्षार्थी एहि परीक्षामे उत्तीर्ण करताह आ जँ मेन्समे हुनकर ऑप्शनल विषय मैथिली साहित्य हेतन्हि तँ ओ एहि टेस्ट-सीरीजमे सम्मिलित भऽ सकैत छथि। टेस्ट सीरीजक प्रारम्भ प्रारम्भिक रिजल्टक तत्काल बाद होयत। टेस्ट-सीरीजक उत्तर विद्यार्थी स्कैन कऽ ggajendra@videha.com पर पठा सकैत छथि, जँ मेलसँ पठेबामे असोकर्ज होइन्हि तँ ओ हमर ह्वाट्सएप नम्बर ८५२८०२९३२१ पर सेहो प्रश्नोत्तर पठा सकैत छथि। संगमे ओ अपन प्रारम्भिक एडमिट कार्डक स्कैन कएल कॉपी सेहो वेरीफिकेशन लेल पठाबथि। परीक्षामे सभ प्रश्नक उत्तर नहि देमय पड़ैत छैक मुदा जँ टेस्ट सीरीजमे विद्यार्थी सभ प्रश्नक उत्तर देताह तँ हुनका लेल श्रेयस्कर रहतन्हि। विदेहक सभ स्कीम जेकाँ ई हो पूर्णतः निःशुल्क अछि।- गजेन्द्र ठाकुर

संघ लोक सेवा आयोग द्वारा आयोजित सिविल सर्विसेज परीक्षा (मुख्य), मैथिली आ २१-पत्र-प्रश्न लेल टेस्ट सीरीज (ऐच्छिक)

𑒟𑒹𑒮𑒞 𑒭𑒹𑒩𑒲𑒮𑒱-𑓑- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒟𑒹𑒮𑒞 𑒭𑒹𑒩𑒲𑒮𑒱-𑓒- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

•

𑒧𑒟𑒁- 𑒅𑒣𑒮𑒕𑓂 𑒅𑒁𑒭𑒕𑓂 𑒦𑒁𑒭𑒕 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒍𑒣𑒞𑒲𑒢𑒰𑒪- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 (𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰)
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 (𑒦𑒰𑒑-𑓒, 𑒁𑒢𑒳𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑)
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰

[𑒮𑒪𑒰𑒨𑒹 𑒼𑒤 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒱𑒢 𑒞𑒯𑒹 𑒃𑒢𑒠𑒼-𑒁𑒩𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹 𑒤𑒰𑒧𑒱𑒪𑓂𑒨 𑒁𑒢𑒠 𑒠𑒹𑒫𑒹𑒪𑒼𑒣𑒧𑒹𑒢𑒞 𑒼𑒤 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹 (𑒣𑒰𑒩𑒮𑒏𑒩𑒞𑒱, 𑒁𑒣𑒩𑒰𑒏𑒩𑒞𑒱, 𑒁𑒫𑒯𑒰𑒞𑒞, 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱) 𑒦𑒰𑒩𑒼𑒣𑒲𑒨 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒦𑒫 𑒂 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 (𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞, 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒏𑒵𑒞, 𑒁𑒫𑒯𑒙𑓂𑒙, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲)]

(𑒕𑒩𑒞𑒱𑒨𑒱𑒮𑒱𑒧- 𑒔𑒛𑒱𑒪𑒹𑒢𑒞 𑒛𑒞𑒱𑒩𑒰𑒩𑒨 𑒜𑒼𑒩𑒧𑒮 𑒱𑒢 𑒧𑒼𑒠𑒹𑒩𑒢 𑒋𑒩𑓂 𑒞𑒹𑒮𑒞𑒼𑒛 𑒔𑒩𑒞𑒱𑒨𑒰𑒪 𑒁𑒫𑒱𑒪𑒱𑒞𑒱𑒨𑒼𑒛 𑒞𑒯𑒹 𑒔𑒰𑒢𑒠𑒱𑒠𑒰𑒞𑒹𑒮)

(𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒂 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮 𑒮𑒪𑒱𑒫𑒮𑒧𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒩𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒫𑒱 𑒔𑒞𑒳𑒩 𑒔𑒞𑒳𑒩𑒦𑒳𑒖 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒏𑒫𑒱 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒞𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒬𑒵𑓀𑒐𑒪𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 𑒢𑒫 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒮𑓀𑒑 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒫 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲𑒏 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒂 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒔𑒰𑒩 𑒂𑒍𑒞, 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏𑒼𑒭 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒿𑒚𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒔𑒰𑒣 𑒂𑒮𑓂𑒞𑒹-𑒂𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒐𑒞𑒧 𑒯𑒼𑒨𑒞, 𑒪𑒱𑒐𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯 𑒂𑒨𑒞 𑒂 𑒮𑒳𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒦𑒰𑒫𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒨 𑒮𑒏𑒞।)

(𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒵𑒭𑒱-𑒧𑒞𑓂𑒮𑓂𑒨 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏 𑒑𑒰𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒂 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰- 𑒥𑒰𑒢𑒑𑒲)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒪𑒼𑒏 𑒑𑒰𑒟𑒰 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

(𑒫𑒹𑒥 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

(𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒦𑒫 𑒂𑒼 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮)

𑒁𑒢𑒳𑒏𑓂𑒩𑒧𑒝𑒱𑒏𑒰-𑓑-𑓒-𑓓 𑒁𑒢𑒳𑒏𑓂𑒩𑒧𑒝𑒱𑒏𑒰- 𑓔-𑓕

(𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒢𑓂𑒫𑒨 (𑒥𑒰𑓀𑒑𑓂𑒪𑒰, 𑒁𑒮𑒧𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒍𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰) [𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒮𑒱𑒫𑒱𑒪𑓂𑒮, 𑒣𑒞𑓂𑒩-𑓑, 𑒦𑒰𑒑-'𑒋', 𑒏𑓂𑒩𑒧-𑓕])

[𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒥𑒰𑓀𑒑𑓂𑒪𑒰 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒧𑒑𑒯𑒲 𑒮𑓀𑒟𑒰𑒪𑒲- 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒑 (𑒥𑒲𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲) 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒱𑒫𑒱𑒪 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒌𑒔𑓂𑒕𑒱𑒏) 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒪𑒹𑒪]

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞𑒰𑒪𑒰𑒣 (𑓓 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲

𑒥𑒰𑓀𑒑𑓂𑒪𑒰

𑒁𑒮𑒧𑒱𑒨𑒰

𑒍𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰

𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲

𑒅𑒩𑓂𑒠𑒴

𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲

𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏◌𑒞

𑒮𑓀𑒟𑒰𑒪𑒲

𑒗𑒟𑒁_𑒅𑒒𑒕_𑒗𑒋𑒟_𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱_𑓐𑓑

𑒗𑒟𑒁_𑒅𑒒𑒕_𑒗𑒋𑒟_𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱_𑓐𑓒

𑒒𑒭 (𑒬𑓂𑒫𑒹)

𑒟𑒼𑒣𑒨𑒱 𑓑

𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒂 𑒂𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒴:

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓑𑓗	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓖	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓒𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓔	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓕

- ઘેનેરાઉ ષળુદેસિ

  Шછ૯ઢ઼થ- ૯નવ઼િીોનમેનત છઉાસસ શ૨- શ૨૨

  Шછ૯ઢ઼થ શ્રુયઢ ૨- શ૨૨

  ષાનસાદ થવ઼

  હતતપ્ઃપરાસારવહારાત઼િગોવ઼િન્

  હતતપ્ઃનૌસોનાિ઼યોમ્

- શ્રોતહેર શ્રોપતિતિાઉસ

  ૨ઘાШશ્રોઉે ઘય઼ાનક્રોસહ

- પેટાર (રસિોર્સ સેન્ટર)

- મૈથિલી મુહાવ઼રા એવ઼મ્ લોકોક્તિ પ્રકાશ- રમાનાથ મિશ્ર મિહિર (પ્રાઁટી પ્રવ઼ાહ્યુક્ત મૈથિલી લિખ્વામે સહાય઼ક)

  ડૉ઼ કમલ ચૌધરી- મૈથિલીક વ઼ેશ- ભૂષા- પ્રસાધન સમ્વન્ધી શવ્દાવ઼લી (પ્રાઁટી પ્રવ઼ાહ્યુક્ત મૈથિલી લિખ્વામે સહાય઼ક)

  ડૉ઼ ય઼ોગાનન્દ ઝા- મૈથિલીક પારમ્પરિક જાતીય઼ વ઼્ય઼વ઼સાય઼ક શવ્દાવ઼લી (પ્રાઁટી પ્રવ઼ાહ્યુક્ત મૈથિલી લિખ્વામે સહાય઼ક)

डॉ ललिता झा- मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली (पाँजी प्रबन्धयुक्त मैथिली लिखबामे सहायक)

मैथिली शब्द संचय- डॉ श्रीरामदेव झा (पाँजी प्रबन्धयुक्त मैथिली लिखबामे सहायक)

दत्त-वतीक वस्तु कौशल- डॉ श्रीरामदेव झा

परिचय निचय- डॉ शैलेन्द्र मोहन झा

एनगलिसिह मातिहलि छोमपुतेर चयितिओनारय (छोमपलेते) - घाजेनदरा थहाकुर

मातिहलि एनगलिसिह चयितिओनारय- गोवइद झा

आममिा सहि -शिशु गीत खेल

आनन्द मिश्र (सौजन्य श्री रमानन्द झा 'रमण') - मिथिला भाषाक सुबोध व्याकरण

मैथिली सुबोध व्याकरण- भोला लाल दास

रायाकॢष्ण चौधरी- अ सुरवेय ओफ मातिहलि लितेरातुरे

रायाकॢष्ण चौधरी- मिथिलिक हिस्तोरय

जयकान्त मिश्र- अ हिस्तोरय ओफ मातिहलि लितेरातुरे वोल १

रामेश्वर झा- मिथिलाक्षरक उद्भव ओ विकास (मैथिली साहित्य संस्थान आर्काइव) (यूपीएससी सिलेबस)

दत्त-वती (मूल)- श्री सुरेन्द्र झा सुमन (यूपीएससी सिलेबस)

प्रबन्ध संग्रह- रमानाथ झा (बीपीएससी सर्विस) डाउनलोड लिंक

सुभाष चन्द्र यादव-राजकमल चौधरी: मोनोग्राफ

शिव कुमार झा 'टिल्लू' अंशु-समालोचना

डॉ वचेश्वर झा- निर्णय-निरूपण

डॉ देवशंकर नवीन- आधुनिक साहित्यक परिदृश्य

प्रेमशंकर सिंह- मैथिली भाषा साहित्य:बीसम शताब्दी (आलोचना)

डॉ रमानन्द झा ' रमण'

हरिअरी

अपराजिता डाउनलोड लिंक

दुर्गानन्द मण्डल-चक्षु

और एहि लिंकपर आरो सभकें सेहो पढ़ू:-

रामलोचन ठाकुर- मैथिली लोककथा

कुमार पवन (सागर अंतिका)

पञ्च (मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ कथा)

डायरीक पाछि पन्ना

केदारनाथ चौधरी

अबारा नहितन	चमेलीरानी	माहुर	करार	अयना	हीना

डॉ रमण झा

ઞનિન-ઋઞનિન	મૈથિઊ કાવ્યમે ઋઌઙ્કાન	ઋઌઙ્કાન-ઞાસ્કન	મૈથિઊ કાવ્યમે ળ્યોતિષ	ઋહિનિવાશ્ર-વય	પાનિળિન-મન્ઝળી

ય઼ોગેન્દ્ન પાઠક ' વ઼યિ઼ોગી'

વ઼ળ્ઞાનક વનકહિ	વ઼ળ્ઞાનક વનકહિ ઞાગ- ૨	ઋકટા મસિયિ઼ા (કથા સંગ્નહ)
નનક વ઼ળિય઼ (સમ્પૂન્ણ)	નનક વ઼ળિય઼ (સંશોધિત)	કછિ઼ુ નીન મધુન (યાત્ના વ઼ન્નણન)
હમન ગામ	પનિમાઙિક દેશમે	નોવોટ (ઋનૂદિત સાઇંસ- ફ઼િક્શન નાટક)

ઋનૂદિત સાહિત્ય઼ (ઋાન ઞાષાસઁ)- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

વ઼દિહ:સદેહ ૨૭ (ગળેન્દ્ન ઠાકુન ઋા નવ઼ ઞૂષણ પાઠકક ઋાન ઞાષાસઁ ઋનૂદિત ગદ્ય઼ ઋા પદ્ય઼- ઋંક ૧-૩૫૦ સઁ)

વાળ સાહિત્ય઼ (ઋનુવ઼ાદ- દ્વ઼િઞાષિક- મૈથિઊ-ઋંગ્નેળી)- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

મસાઇ કેન પનિવ઼ન્તનકાની નેવકા

શેષ ૪૦ ટા વાળ યિત્ન-પોથી નીચઁાક ળિકિપન:-

સુનૂ	ઘન સઞ	એકટા નીક દિન	યળ હમ ન઼ ઠીક છી ને!	કી ઋહઁ એ યડિ સઞકેઁ દેખને છી?
ટોસ્ટ	વઠિયા! કનિયિટા!	એત઼ હમ સઞ નહ઼ે છી	ઞાનનોળક નાળકુમાની	ઞાનનોળક નાળકુમાની (વ઼િનુ શવ્દક)
વુધો	કયકય- કયાક	ચુનનુમુનનૂક- નહેનાઇ	નેના ળે વૈળનસઁ ઉનાઇન છળ	ઋદ્ગુન ઋવીનાયી ઋંક- શ઼ંખળ
હનૂ	ઋપ્પન ને, ઋપ્પન ને!	ળન્મદિનિક ઉત્સવ ઞોળ	મોટ નાળા પાનન- દ્વુવવ઼ કુકુઙ	વયયિ઼ા ળે ઋપન હઁસી ને નોક઼િ સકૈત છળિ
ઋંગ્નેળી	હમ સૂંઘિ સકૈ છી	છોટ ળળ- ટહ્ટહ ઙોની	કનૂ નીક, ઞોગૂ નીક	ઇ સઞટા વ઼િળાઙિ દોખ઼ ઋછિ!
યોગા ઋાસ!	હમન ટોળક વાટ	ળપ્પન સ્કૂઙ સ્કૂળ ગેળ	માછી શ્વેન ઋાઉ ટાટા!	ઋમાયીક ળુળમ મશીન સઞ
ટગ ટગ	પાઉમ્પાઊ-- વાહ	કુકુઙક એકટા દિન	હમના નીક ળૌએ	નીતાક નવ઼- સ્કૂળમે પહિલ દિન
કની હઁસયિ઼ો ને!	ળળ વનસાતિ	ળૂનપ્નેનક ના-ટ્યશાળ	ઋાઉ પઞ્ન ગાની	કત઼ ઋછિ ઇ ઋંક ૫?

વ઼દિહ મૈથિઊ-ઋંગ્નેળી ટૉકિંગ નોઙ-ઋળાઉઙ ઑઙિયો વુક

હ્ત્તપ્સ:વ઼ળોમઋવિનાનયોત્ગપળોયેન્ઋૈયળકળનપ્છોઠ (મસાઇ કેન પનિવ઼ન્તનકાની નેવકા)

હ્ત્તપ્સ:વ઼ળોમઋવિનાનયોત્ગપળોયેનપઉસહદૈઞગથિ (યળ હમ ન઼ ઠીક છી ને!)

હ્ત્તપ્સ:વ઼ળોમઋવિનાનયોત્ગપળોયેનળોદ઼ઋપષદહ્યમો (એકટા નીક દિન)

હ્ત્તપ્સ:વ઼ળોમઋવિનાનયોત્ગપળોયેનવ઼૨ળૌસશઋપ (ઘન સઞ)

હ્ત્તપ્સ:વ઼ળોમઋવિનાનયોત્ગપળોયેનદ઼ઋળછળ્ળવન૭ (કી ઋહઁ એ યડિ સઞકેઁ દેખને છી?)

•

કછિ઼ુ મૈથિઊ પોથી ઙાઉનળોઙ સાઇટ (ઋોપન સોન્સ)

डिक्शनरी मैथिली इंग्लिश

डिक्शनरी (मैथिली- इंग्लिश- हिन्दी डिक्शनरी)

पं लक्ष्मीपति सिंह (सौजन्य रमानन्द झा "रमण")

हिन्दीशिक्षक-मैथिली-

मैथिली(घण्टा ३) हिन्दी व्याकरण-

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित(मैथिलीमे पहिल बेर -

हाटपस्:यूट्यूब.कॉम/वाचि?व=...

हाटपस्:यूट्यूब- लिंक

हाटपस्:यूट्यूब- २०२१

साहित्य अकादेमी

प्रकाशन

डिजिटल-पोथी

झ२२७

अपूर्वारसा (रमानन्द झा रमण)

कुशारयल कनकनी- महेन्द्र

प्रबन्ध संग्रह- रमानाथ झा (बीपीएससी सिलेबस)

स्वर्ण केर दीप पर्व- सं केदार कानन आ अरविन्द ठाकुर

मैथिली गद्य संग्रह- सं शैलेन्द्र मोहन झा

अरिहरिश्चोरग (बिलियदेव झा)

વ઼દિહ઼ા માઁિહિર્િ ગૉકસ્ હુ઼ોનળાઉસ્ શ્રુદી- વ઼દિી શ્રનયહિવ઼

૨ઘાામછશ્ર

માિહિવિ પ્ળગાઉસિહ વયિતોિનાયઃ

વ઼ળિ્શ્રાળ ન઼ત્ળાક્ન

મથિવિ દન્શ્રળ

તીનજુક્તિ

શ્રોછ઼્ય મેપાઉ' સે - શુસતાકાઉયઃા

પોથીક ઉકિ

૨ઘાામછશ્ર- શ્રષ૨ (સોનયહ કેયઃૌનદ માિહિવિ)

હસિતોનયઃ ોછ મામ઼વ઼યા- મયઃાયા નિ માિહિવિ

ષતુદેસિ નિ હાિનિસિમ ાળદ જુદદસિમ નિ માિહિવિ

માિહિવિ નિ તહે શ્રગો ોછ વ઼દિયાપાતિ

છુઉતુનાઉ હેનાિતાગો ોછ માિહિવિ

માિહિવિુ ળદેન તહે પ્યાનળાતાસ

થેમપઉ ષુનવેયઃ શુનોળેયત શ્રષ૨- પ્ળગાઉસિહ શ્રા હનિદિ

મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન

દન્શ્રળીય મથિવિ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન ઉકિ)

જનોયહુને ૧ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન ઉકિ)

જાનોયહુને ૨ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન ઊકિ)

જાનોયહુને ૩ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન ઊકિ)

જાનોયહુને ૪ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન ઊકિ)

જાનોયહુને ૫ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન ઊકિ)

વ્ઊમ ઊારવ્નેની મૈથિલી

શ્નાપિન શ્ઠાઉમ્ડેશન

શ્વનાાઠહામ મૌકસ માતિહઊિ ષતોનપૌવેન

મૈથિલી ઑડિયો વુક્સ

વૃદિહ ઢોદ શ્ઊદ થાઊકનિગા માતિહઊિ શુદા મૌકસ (નિયઊદનિગા માતિહઊિ ષગિન ઙાનુગાગે- ૬સ્ના નમિ નિ માતિહઊિ)

પોથી ડ◌ૉટ ક◌ૉમ

૬ ડોવે મતિહઊિ (પોથી ડાઉનલોડ ઊક્રિ)

ોનઊનિ માતિહઊિ ફિોનનાઊ

ોનિન ૬ ડોવે મતિહઊિ

પ્યાને મૈથિઊ ચૈનઊ જ્ઞાતિમ્ર ચૌધની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ

મથિઊિ ચૈપ્ટન

ધ્યાસિસા- પહિલી નેના નુટકા ઊઊ

ળાનકી એશ્ઠમ સમાચાન

આકાશવાણી દરભંગા યૂ ટ્યૂબ ચૈનલ

આકાશવાણી મૈથિલી સમાચાર

આકાશવાણી અમૃત મહોત્સવ

સુરેન્દ્ર રાઉત

•

દ્દાાઉ

મૈથિલી

મૈથિલી લેક્સિકન

•

વિદેહ - ડિજિટલાઈઝ્ડ બુક્સ એડ

•

વિદેહ સમ્માન: **સમ્માનસૂચી-** (સમાનાન્તર સાહિત્ય અકાદેમી, સમાનાન્તર લલિત કલા અકાદેમી આ સમાનાન્તર સંગીત નાટક અકાદેમી સમ્માન- (પુરસ્કાર નામસઁ વિખ્યાત

•

મૈથિલી બુક્સ ડાઉનલોડ્સ અર્દીસ-વર્દીસ ચાલ વે ડાઉનલોડ લિંક: **મૈથિલી એપ્લ્યુ ડાઉનલોડ્સ અર્દીસ-વર્દીસ**

અપન મંતવ્ય દિનીનાક્ષિસ્તા ઉવિદેહાળામાક્ષિયોમ પર પઠાઉ।

૭વ઼િદેહ સૂયના સંપર્ક અન્વ઼ેષાm (નિયહ્ઘદનિગ સ્ત્રાનાઉઉઉ ડગિનાગુને નિ માનિહઉિ ાનદ વ઼દિહા માનિહઉિ ડગિનાગુને મોવ઼ેમેનત)

વ઼દિહ સૂયના સંપર્ક અન્વ઼ેષાm (નિયહ્ઘદનિગ સ્ત્રાનાઉઉઉ ડગિનાગુને નિ માનિહઉિ ાનદ વ઼દિહા માનિહઉિ ડગિનાગુને મોવ઼ેમેનત)

વ઼ દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહા વિદેહ હાતપ઼ઃ//વ઼દિહ઼યોનિ વ઼દિહ પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા વ઼દિહા ઈસાત માનિહઉિ ઢોનાતનગિહાઉય઼ ળુનાઉ વ઼દિહ પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા નવ઼ અંક દેખ્વાક ઉઉ પ઼ ૃષ્ઠ સમક્ષ નાસ્તિનેશ કાઇ દેખૂ અઉાયસ નેડનેસહ તહે પાગેસ ડોન વ઼ીનિગ નૌ સિસુ ાડ વ઼ઇયઇહસ્ર઼

ષાનયહ ડોન ઇનડોનમાતીનિ નેઉાતનિગ તો મતિહઉિ્ માનિહઉિ

હાતપસ્ઃવ઼ીકસ઼ગોગઉ઼ેયોમ્

થોપ ાડ ઢોનમ

સૂયના

યો નોત ળુદગો ાયહ દાય઼ વય઼ તહે હાનવ઼ેસત યુ નાપ વુત વય઼ તહે સેદસ તહાત યુ પઉાનત઼

- ઢ઼વેનાન ઙ઼ુસિ ષનેવ઼ેનસોન

.

વ઼દિહઃ માનિહથિ ઙિનિમાનુમે મોવ઼મેનન

વ઼દિહ હ઼ુમનાઉ (ઉનિક ગ઼ીવ઼દિહ઼યોનિ) સિ । મુઉનદિસિયપિઉનિમાય઼ ોનઉનિ ળ઼ુમનાઉ દેદયિાનેદ નો નહે પનોમોનાનિ ાનદ પનેસેનવ઼ાનાનિ ોઙ નહે માનિહથિ ઉાનગુાગે, ઉનિમાનુમે ાનદ યુઉનુ઼મે શન સિ । પઉાનઙોમમ ઙોમ સયહોઉાનસ, મેસોનયહેનસ, ોમાનિનસ ાનદ પોનસ નો પુવઉસિહ નહેમિ ગ઼ીમકસ ાનદ સહામે નહેમિ કનોગ઼ીઉદગે ાવ઼ુન માનિહથિ ઉાનગુાગે, ઉનિમાનુમે, ાનદ યુઉનુ઼મે થહે ળ઼ુમનાઉ સિ પુવઉસિહેદ ોનઉનિ નો પનોમોને ાનદ પનેસેનવ઼ે માનિહથિ ઉાનગુાગે ાનદ યુઉનુ઼મે થહે ળ઼ુમનાઉ પુવઉસિહેસ ામનયિઉેસ, મેસોનયહ પાપેનસ, વ઼ોક મેવ઼ોગ઼ીસ, ાનદ પોનમય઼ નિ માનિહથિ ાનદ એનગાઉસિહ ઉાનગુાગેસ઼ શન ાઉસો ઙાનુમેસ નનાનસઉાનાનિસ ોઙ ઉનિમાનય઼ ગ઼ીમકસ ઙનોમ ોનહેન ઉાનગુાગેસ નિનો માનિહથિ઼ શન સિ । પેન- મેવ઼ોગ઼ીદ ળ઼ુમનાઉ, ોહયિહ મોાનસ નહાન ામનયિઉેસ ાનદ પાપેનસ ામે મેવ઼ોગ઼ીદ વ઼ય઼ે શપેનાનસ નિ નહે ઙોઉદ વ઼ેઙોમે નહેય઼ ામે ાયયેપનેદ ઙોમ પુવઉયિાનાનિ઼

१

"વ઼દિહક ળીવ઼નિ ઉપ્પક-સમ્પાદક, શ્રાન્દોઉની, સાન્વ઼ળનકિ ળીવ઼ન ળોનહિન, કઉા-સંગીન-મંગમંચકન્મી શ્રા મંગમંચ-નન્દિશક પન વ઼શિષાંક શ઼ંૃપ્પઉા"

<u>વ઼દિહ શ્રનવ઼ન્દિ ઠાકુન વ઼શિષાંક</u>

<u>સ્વ઼નંન્નયેના- શ્રનવ઼ન્દિ ઠાકુનઃ વ઼્ય઼ક઼ન઼િવ઼- કૃનિવ઼ (સમ્પાદક શ્રાશીષ શ્રનયન્દિહાન) [વ઼દિહ શ્રનવ઼ન્દિ ઠાકુન વ઼શિષાંકક પનમિ્ટ નૂપ]</u>

<u>વ઼દિહ ળગદીશ યન્દ્ન ઠાકુન શ્રનાઉ વ઼શિષાંક</u>

<u>વ઼દિહ નામઉોયન ઠાકુન વ઼શિષાંક</u>

विदेह राजनन्दन लाल दास विशेषांक

विदेह रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

विदेह केदार नाथ चौधरी विशेषांक

विदेह प्रेमलता मिश्र प्रेम विशेषांक

विदेह शारदिन्दु चौधरी विशेषांक

विदेह कला-विमर्श विशेषांक (सम्पादक- संजू दास, कृष्णा कुमार कश्यप, शशिबाला, एससीसुमन आ श्वेता झा चौधरी)

विदेह रचनाकार अशोक विशेषांक

विदेह राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक

विदेह अपन जीवित लेखक-सम्पादक, आन्दोलनी, सांस्कृतिक जीवन जीनिहार, रंगमंचकर्मी आ रंगमंच-निर्देशक पर विशेषांक शृंखलाक अन्तर्गत (१)अरविन्द ठाकुर, (२)जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल, (३)रामलोचन ठाकुर, (४) राजनन्दन लाल दास, (५)रवीन्द्र नाथ ठाकुर, (६) केदार नाथ चौधरी, (७) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम', (८) शारदिन्दु चौधरी (९) रचनाकार अशोक आ (१०) राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक निकालने अछि ऐ १० मे सँ रामलोचन ठाकुर, राजनन्दन लाल दास आ रवीन्द्र नाथ ठाकुर आब हमरा सभक बीच नै छथि। शेष ७ गोटे मात्र (१)अरविन्द ठाकुर, (२)जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल, (३) केदार नाथ चौधरी, (४) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम', (५) शारदिन्दु चौधरी, (६) रचनाकार अशोक आ (७) राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' केर स्टेटस विदेहमे 'लाइफटाइम ग्रेट' सन रहत ओ अपन नव रचना कथा), कविता वा कथेतर

गद्यसंग्रह] वा नव पोथी वा नव प्रोडक्शन (पद्य-, सड़क नाटक वा अन्य कोनो विधिमे स-ऑडियो) हिनिकिमेलाक वादक हस्थ वा विदेहमे जे विशेषांक [(प्रकाशन करब आ ओकरा-ई सहित समीक्षा हम ओकरा ने हस्थ पठा सकै छथि पाठक, स्रोता, दर्शक मध्य सम्वादक प्रारम्भ सेहो प्रस्तुत करब।

"विदेहक जीवित उत्पकसम्पादक-, आनन्दोलनी, सात्वतिक जीवन जीनिहार, कहो संगीतकमी-संगीत-आ संगीतक "पर विशेषांक शृंखला निर्देशक- चयन प्रक्रियाक विधि निम्न प्रकारसँ अछि।

<u>नियम:</u>

१) लगभग पाँच-छह मास पहिनेसँ विदेह अपन पाठककेँ सुझाव देबा लेल लेल सूचना दैत अछि।

२) आएल सुझावमेसँ विदेह मात्र जीवित लोकक चयन करैत अछि।

३) ऐ सभ लोकक उत्पनकाल एवं आयनामक सामग्री देखल जाइत अछि। जनिकर उत्पन्न काल आ आयनाममे बेसी सामग्री (कम सँ कम) भेटैए तेहन छह टा नाम चयनित होइत अछि।

४) छह नाम एलापर ई तुलना कएल जाइत छै जे ई छहो गोटेकेँ उत्पनकाल क एकामे समानसँ की भेटलनि।

५) जनिका सभसँ कम भेटल बुझाइत अछि तइ तीन लोककेँ आगाँ चयन लेल राखि लेल जाइत अछि।

६) ऐ तीन चयनित जीवित लोकक रचना, काल आ उद्देश्य आदिक बीचमे परस्पर तुलना कएल जाइत अछि।

૭) શ્રંતમિ ગૂપસઁ વ઼દિેહ દ્વ઼ાના એકટા નામ યુનિ સાઉક શ્રંતમે ઘોષાામા કએઉ ળાશ્ત શ્રછિ શ્રા નયિ઼ત સમયપ઼ન ઈ વ઼શિષાંક નકિાઉવાક પ્નયાસ કએઉ ળાશ્ત શ્રછિ।

પ્નશ્ન ૩ઠિ સિકૈઇ ળે કી ઉપનકા નશ્રિમ એહન છૈ ળશ્મે શ્રંતમિ ગૂપસઁ સબ સુયોગ્ય઼ ળીવ઼તિ ઉક કેન યયન સમયપન ભ઼ ળેતની? તઽ એકન ૩ત્તન છૈ ત્ત। વ઼દિેહક પાઠક ઉગ સેહો શ્રપન સીમા છની। મુદા શ્રહી સીમાક સંગે હમના સબકેં શ્રપન વેસ્ટ દેવાક શ્રછિ શ્રા મૈથિિલ ઉઉ એકટા એહન નસ્તા વના દેવાક છૈ ળશ્સઁ શ્રાવય઼ વઉ ૫૦૦૬૦૦- વન્પ્પક સાહિત્ય઼ વ઼દિેહક ઉકસઁ પ્નેનામા પાવય઼।

શ્રહી વ઼યિાનક સંગ વ઼દિેહ શ્રોહન સંસ્થા, પત્નકિા, ઉપ્પક, કઉાકાન, સ્વ઼યંસેવ઼ી વા સાન્વ઼ળનકિ ળીવ઼ન ળીનહિાનપન શ્રપન યેશ્રાન સેહો કેંદ્નતિ કઽ નહઉ શ્રછિ ળે સુયોગ્ય઼ છથિ મુદા ળનિકાપન વ઼દિેહક વ઼શિષાંક કોનો કાનામવ઼શ નૈ પ્નકાશતિ ભઽ સકઉ। એકન નામ ભેઉ વ઼દિેહક "નતિ નવ઼ઉ સપિીળ", ળકન વ઼વિ઼નામ નીચાઁ "નતિ નવ઼ઉ સપિીળ"મે દેઉ ળા નહઉ શ્રછિ।
-ગળેન્દ્ન ઠાકુન, સમ્પાદક વ઼દિેહ, નૈહાતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હથથશ્ઠ:વ઼શ્વપ઼એહશ્રછ઼શ્રોશ઼મ઼ ૨૪૪ામ ૨૨૨૯- ૫૪૭શ વ઼શ્વપ઼એહશ્ર

૨

"વ઼દિેહ દ્વ઼ાના એક વેનમે કોનો એકટા ળીવ઼તિ સંસ્થા, પત્નકિા વા સંસ્થા-પોથી-પત્નકિાસઁ ળુડ઼ઉ સ્વ઼યંસેવ઼ીક સમગ્ન મૂઉ઼્યાંકન શ઼ૃપ્પઉ"

<u>વ઼દિેહ શ્રંક ૩૭૧ (૦૧ ળૂન ૨૦૨૩) "મથિિઉ સ્ટૂડેંટ યૂનયિ઼ન (એમ઼એસ઼યૂ)" વ઼શિષાંક</u>

<u>નશ્રિમ:</u>

૧) <u>સંસ્થા કૈટેગની</u>- સંસ્થાક કાળ માઉ શ્રાદિ પહિનિાશ, પત્નકિા-સ્માનકિા શ્રાદિ છપેનાશ, ળે માત્ન ગેક઼ૉન્ડ વનેવાઉ હુશ્રય઼, નૈ હુશ્રય઼। સંસ્થા દ્વ઼ાના

जातिवादी कट्टरता नै बढ़ाओल जेबाक शर्त रहत, संस्था पॉकेट संस्था नै हेबाक चाही आ जीवित हेबाक चाही।
२) <u>संस्था-पोथी-पत्रिकासँ जुड़ल स्वयंसेवी कैटेगरी</u>- लेखक-प्रकाशकसँ इतर आन जे लोक पोथी-पत्रिका केर वितरण कऽ अपन जीवन-यापन संग मैथिली प्रचारमे सहायक छथि, संगमे संस्था (रंगमंच संस्था सहित) सभसँ सम्बन्धित स्वयंसेवी, तिनको मूल्यांकन विदेह विशेषांक निकालि कऽ करत।
३) <u>पत्रिका कैटेगरी</u>- मैथिली कोनो पत्रिकाक ऊपर विदेह विशेषांक प्रकाशित करत। मुदा ऐल ओर पत्रिकाक सभ अंक विदेहपर डाउनलोड लेल ओर पत्रिकाक संपादक वा कॉपीराइट धारक देता, से शर्त अछि।

चयन प्रक्रियाक नियम "विदेहक जीवित लेखक-सम्पादक, आन्दोलनी, सांस्कृतिक जीवन जीनिहार, कला-संगीत-रंगमंचकर्मी आ रंगमंच-निर्देशक पर विशेषांक शृंखला"क चयन प्रक्रियाक नियम सन रहत।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, व्हाट्सएप नं +९१९५६०९६०७२१ <u>http://www.videha.co.in/</u> ISSN २२२९-५४७X VIDEHA

३

"विदेह मोनोग्राफ" शृंखला

विदेह अपन जीवित लेखक-सम्पादक, आन्दोलनी, सांस्कृतिक जीवन जीनिहार, रंगमंचकर्मी आ रंगमंच-निर्देशक पर विशेषांक शृंखलाक अन्तर्गत (१)अरविन्द ठाकुर, (२)जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल, (३)रामलोचन ठाकुर, (४) राजनन्दन लाल दास, (५)रवीन्द्र नाथ ठाकुर, (६) केदार नाथ चौधरी, (७) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम', (८) शरदिन्दु

चौधरी, (८) रचनाकार अशोक आ (१०) राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक निकालने अछि।

एहि सन्दर्भमे हिनका सभपर "विदेह मोनोग्राफ" शृंखला अन्तर्गत "मोनोग्राफ" आमंत्रित कएल जा रहल अछि।

"विदेह मोनोग्राफ" शृंखलाक विविध नियम प्रकार अछि:

(१) इच्छुक लेखक ऊपरमे कोनो एक गोटेपर अपन मोनोग्राफ लिखबाक इच्छा editorial.staff.videha@gmail.com पर पठा सकै छथि।

(२) विदेह लेखकक नाम मोनोग्राफ लिखबाक लेल चयनित कऽ ओकर सार्वजनिक घोषणा करत।

"विदेह मोनोग्राफ" लिखबाक नियम:

(१) मोनोग्राफ पूर्ण रूपेँ सम्बन्धित लेखकपर केन्द्रित हुअए। साहित्य अकादेमी, एनबीटी आ किछु व्यक्तिगत रूपेँ लिखल मोनोग्राफ वा मोनोग्राफीमे लेखक संस्मरण आ व्यक्तिगत प्रसंग जोड़ि कए सम्बन्धित लेखक बदला अपन-आत्म-प्रशंसा लिखै छथि। "विदेह मोनोग्राफ" फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल सन रहत। फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल एहेन एकमात्र टूर्नामेण्ट अछि जतय कोनो "ओपेनिंग" वा "क्लोजिंग" सेरीमनी अलगसँ नै होइ छै, पहिल आ अन्तिम मैचक सेहो होइ छै आ तकर कारण छै जे अलगसँ कएल "ओपेनिंग" वा "क्लोजिंग" मे टूर्नामेण्टमे नै खेल रहल लोक मुख्य अतिथि अतिथि होइ छथि आ लोकक खेलाड़ीसँ ध्यान हटि जाइ छै। फीफा मात्र आ मात्र फुटबाल खेलाड़ीपर केन्द्रित रहैत अछि से ओकर टूर्नामेण्ट "ओपेनिंग सेरीमनी" नै वरन् सोझे "ओपेनिंग मैच" सँ आरम्भ होइत अछि आ ओकर समापन "क्लोजिंग सेरीमनी"सँ नै वरन् "फाइनल मैच आ ट्रॉफी"सँ खतम होइत अछि आ लोकक मात्र आ मात्र खेलाड़ी रहैत छथि। तहिना "विदेह मोनोग्राफ" मात्र आ मात्र सम्बन्धित लेखकपर केन्द्रित रहत आ कोनो संस्मरण आदि जोड़ि कऽ लोकक अपनापर केन्द्रित

ક૧વાક શ્રનુમતિ નૈ ૧હિ।
(૨) મોનોગ્નાશ્ઠ ઊઊ "વ઼દિહ પેટાન"મે ૩પઊવ્ય સામગ્નીક સન્દન્ભ સહિત ૩પયોગ કએઊ ળા સકૈએ।
(૩) વ઼દિહમે ઈ-પ્નકાશતિ નયના સભક કૉપીનાઈટ ઊપ્પક્સંગ્નહકન્તિ ઊકનકિ ઊગમે નહિન્હિ સમ્પાદક ' વ઼દિહ' ઈ-પત્નકિમે પ્નકાશતિ નયનાક પ્નટિ-વ઼ેવ શ્રાન્કાઈવક્ શ્રાન્કાઈવક શ્રનુવાદક શ્રા મૂઊ શ્રા શ્રનૂદિત શ્રાન્કાઈવક ઈ-પ્નકાશન્ પ્નટિ-પ્નકાશનક શ્રયકિાન નપ્પૈત છથિ ૯ ઈ-પત્નકિમે કોનો નૉયઊટી પાનશ્નિમકિક પ્નાવયાન નૈ છૈ।
(૪) "વ઼દિહ મોનોગ્નાશ્ઠ"ક શ્ઠૉન્મેટઃ સમ્વન્યતિ ઊકક પનયિય઼ (સમ્વન્યતિ ઊકક ળન્મ, નવિાસ-સ્થાન શ્રા કાન્ય઼સ્થઊક ભૌગોઊકિ-સાંસ્કૃતકિ વ઼વિયના સહિત) શ્રા નયના કાળક વ઼વિનામ (સમીક્ષા સહિત)।

ઘોષણાઃ "વ઼દિહ મોનોગ્નાશ્ઠ" શ્રૃંખ્ઊા શ્રન્તન્ગત (૧) નાળનન્દન ઊઊ દાસ ળી પન મોનોગ્નાશ્ઠ નર્િમઊા કનાથ, (૨) નવ઼ીન્દ્ન નાથ ઠાકુન પન મુન્ની કામત શ્રા (૩) કેદાન નાથ ચૌયની પન પ્નેમ મોહન મશ્નિ દ્વાના ઊખ્ખિઊ ળાયત। શેષ ૭ ગોટેપન નર્િમાય઼ શીઘ્ન કએઊ ળાયત।

- ગળેન્દ્ન ઠાકુન, સમ્પાદક વ઼દિહ, હૌતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ <u>હ્થથશ્ઠ:વ઼ઙ્રયલહશ્રછશ્રોઙ્રામ્ર</u> ૨ષષામ ૨૨૨૯- ૫૪૭શ વ઼ઙ્રયલહશ્ર

૪ (૧)

વ઼દિહક "નતિ નવ઼ઊ સંગીળ"

વ઼દિહ દ્વાના ળે વ઼શિષાંક પ્નકાશતિ હોઈ છૈ તકન સંગે વ઼દિહ શ્રોહન સંસ્થા, પત્નકિા, ઊપ્પક, કઊાકાન, સ્વ઼યંસેવી વા સાન્વ઼ળનકિ ળીવ઼ન ળીનહિાનપન

अपन वेबसाइट सेहो केन्द्रित कएल जनिकापर विदेहक विशेषांक कोनो कारणवश नै प्रकाशित भऽ सकल। एकर प्रक्रिया आ कार्यान्वयनक विवरण एना अछि।

नियम आ कार्यान्वयन:

१) हम एकटा कोनो संस्था, पत्रिका, लेखक, कलाकार, स्वयंसेवी वा सार्वजनिक जीवन जीनिहारपर समग्र आलोचना करब जकर भाषा मैथिली अथवा अंग्रेजी रहत। ई पोथीक पहिल रूप ई-बुक केर रूपमे हेत आ प्रयास रहत जे एकर प्रिंट सेहो आबय जे परिस्थितिपर निर्भर करत।

२) ई श्रृंखलामे:-

(i) सुभाष चंद्र यादवपर केंद्रित "नित नवल सुभाष चंद्र यादव",

(ii) राजदेव मंडलपर केंद्रित "राजदेव मण्डल- [illegible]" आ

(iii) जगदीश प्रसाद मण्डलपर केन्द्रित "जगदीश प्रसाद मण्डल- [illegible]" प्रकाशित भेल अछि।

पहिल दुनू पोथीक लोकार्पण ३१ दिसम्बर २०२२ केँ १११म सगर राति दीप जरय मे कएल गेल। तेसर पोथीक लोकार्पण २५ मार्च २०२३ केँ ११२ म सगर राति दीप जरय मे कएल गेल।

(iv) "नित नवल दिनेश कुमार मिश्र" आ

(v) "नित नवल सुशील" जारी अछि।

आगाँक घोषणा लेल [illegible] देखैत रही।

पूर्वपीठिका "समय समाज आ सत्ता :मैथिली उपन्यास" कमलानन्द झाक पोथी : किछु उपन्यासकारपर सन्दर्भ किछु हुनकर ई क [illegible] अछि। (२०२१) अछि संग्रह आलेखक समीक्षात्मक कथित साहित्यिकेटिक, २६३ पन्नाक ई पोथी

हास्यव्यंग्यमे लारवेनीकेँ मान्य वेयल जा सकत, जतऽ ई सेहो जायत, अमेजनसँ हम ई चारि सय पाँच टाकामे किनलौं मुदा ऐमे पाँचो पाठक सामग्री नै अछि।

एतऽ एकटा भूल सुधार अछि, एकटा गएर सवर्ण लेखक सुभाष चन्द्र यादवक उपन्यास 'गुलो' केँ बिनु पढ़ने ओ दू पाँति लिखिलन्हि आ छपिटा देलन्हि, ओ दुनू पाँति हम एतऽ अहाँक मनोरंजनार्थ प्रस्तुत कऽ रहल छी। अहाँ गुलो पढ़नहियो हएब, जँ नै पढ़ने छी तँ पहिने पढ़ि लिअ, कारण तखन बेसी मनोरंजक अनुभव हएत, गुलो सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमति सँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवपर ऐ http://videha.co.in/index.htm लिंकपर।

"उपन्यासक कमजोरी अछि लेखकक राजनीतिक पूर्वाग्रह। राजनीति विशेषक पक्षधरता रचनाक संग न्याय नहि कऽ पबैत अछि।"

जइ उपन्यासमे राजनीति दूर दूर धरि नै छै ओतऽ-' राजनैतिक पूर्वाग्रह' आ ' राजनीति विशेषक पक्षधरता' क तँ प्रश्ने नै छै। राजनीतिक पूर्वाग्रह वा पक्षधरताक सोडर धूमकेतु आ यात्री प्रयुक्त केलन्हि। सुभाष चन्द्र यादव जीक ' भोट' जे २०२२मे आयल जे सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमति सँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवपर ऐ http://videha.co.in/index.htm लिंकपर, से राजनीतिपर अछि मुदा ओतहुओ सुभाषजीक भगता शैलीकेँ राजनीतिक पूर्वाग्रह वा पक्षधरताक सोडरक आवश्यकता नै पड़ैत। पढ़ू हमर पोथी ' नित नवल सुभाष चन्द्र यादव' जे उपलब्ध अछि ऐ http://videha.co.in/index.htm लिंकपर।

कमलानन्द झाक बिनु पढ़ने सुभाष चन्द्र यादवक विरुद्ध ब्राह्मणवादी जातिगत पूर्वाग्रह एकटा खतराक घण्टी अछि। जइ हिसाबे ब्राह्मणवादकेँ आगाँ बढ़बैत कमलानन्द झा वामपंथक सोडर पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक बल चढ़बऽ चाहै छथि, तकर प्रति समानान्तर धारा सचेत अछि। ई अपन बायोडाटामे गएर सवर्णसँ छीनि कऽ, समानान्तर धाराक लोकक हककेँ मारि

ક૮ ઉઉ સાહિત્ય અકાદેમીક મૈથિલિ અનુવાદ અસાર્નમેમ્મ્ટક ગત્વસઁ યત્યા કયૈત છથિ। આ ૬ અસાર્નમેમ્મ્ટ હનિકા મેત્ટિસઁ નૈ ળાનગિન ટાર્ટલિસઁ મેટઉ છન્હિ, અહિ સત કનિદાનીક એવળમે મેટઉ છન્હિ। હનિકા સત ઊક ઉઉ મૈથિલિ વાયોઙટાક એકટા પાઁત અછિ, સમાનાન્તર યાત્રા ઊઉ ળીવનમત્રામ્મક પ્રશ્ન-

આવ અહાઁ પુછવ ળે નકત પ્રત્તિકાત સમાનાન્તર યાત્રા કેના કેઉક, આ નઁ કન્નાનોહ્ટ નૈ કયૈ, નઁ નકત ઉનનત અછિ હિમત ૩ ટા પોથી ળે ૧૧૧મ સગત ત્રાન દીપ ળત્ય મે ઊકાત્પનિ મેઉ ૩૧ દિસમ્વત ૨૦૨૨ કેઁ, વ઼૯૬ સગત ત્રાન દીપ ળત્ય ળકના સાહિત્ય અકાદેમી ગન દસ વત્પસઁ ગીડ઼ ઊવાક પ્રયાસ ક૮ ત્હઉ અછિ। અહાઁસઁ એ નીન પોથીપત ટપ્પિમી ૬- પત્ર સઙ્કેત દિનોનાભિસનાઙ્વદિહ઼ગામાભિયોમ પત આમંત્રાન અછિ। પહિલ દૂ પોથી મે ત્રાળદેવ મામ્મ્ઙઉ આ સુબાષ યન્દ્ર યાદવક સાહિત્યક સમીક્ષા અછિ ળે હિમત નેસત પોથી મૈથિલિ સમીક્ષશાસ્ત્રક સદ્ધિયાંનક આધારપત કએઉ ગેઉ અછિ। નકના વાદ ળગદીશ પ્રસાદ મામ્મ્ઙઉ ળી પત પોથી ઊપ્પિઉ ગેઉ (૧૧૨ સગત ત્રાન દીપ ળત્ય મે ઊકાત્પમ્મ) સબટા પોથીક ઊકિ ગીયાઁ દેઉ ગેઉ અછિ। ' ગનિ ગવ઼ઉ દિનેશ કુમાત મશ્રિ' આ ' ગનિ ગવ઼ઉ સુશીઉ' ળાતી અછિ।

ઢાળદી માગદાઉ- માનિહિલિ ઓૈત્રાનિત (મ્મૌ ાનિહ ષુપપઉમેગન ૨ &૨૨)

ગનિ ગવ઼ઉ સુબાષ યન્દ્ર યાદવ

ગનિ ગવ઼ઉ સુબાષ યન્દ્ર યાદવ (મથિલિાક્ષત)

દ્રઅઘયર્ષહ અઢઅષઅય મઆમ્મયઅઙ- માનિહિલિ ઓૈત્રાનિત

ગનિ ગવ઼ઉ દિનેશ કુમાત મશ્રિ (ળાતી)

ગનિ ગવ઼ઉ સુશીઉ (ળાતી)

મૈથિલિ સમીક્ષાશાસ્ત્ર

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 (𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰)

𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒴 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒏 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒫𑒰𑒠𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒯𑒰𑒩:

𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲- 𑒋𑒯𑒹 𑒢𑒰𑒨𑒏 𑒧𑒼𑒏

𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲- 𑒋𑒯𑒹 𑒢𑒰𑒨𑒏 𑒧𑒼𑒏 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩)

- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯, 𑒫𑓂𑒯𑒰𑒙𑒮𑒰𑒣𑒣 𑒢𑒼 +९१९५६०९६०७२१ 𑒑𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒏𑒼𑒧 ISSN २२२९-५४७X VIDEHA

४(२)

𑒢𑒠𑒲 𑒢𑒫𑒪 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 ' 𑒠𑒳𑒃 𑒣𑒰𑒙𑒢 𑒏𑒹 𑒥𑒲𑒔 𑒧𑒹' 𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒟𑒲𑒏, 𑒁𑒼 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒂𑒢 𑒨𑒰𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒪𑒱𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒢𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑒰, 𑒥𑒰𑒑𑒧𑒞𑒲 𑒏𑒲 𑒮𑒠𑓂𑒑𑒞𑒱!, 𑒠𑒳𑒃 𑒣𑒰𑒙𑒢 𑒏𑒹 𑒥𑒲𑒔 𑒧𑒹𑓀𑒏𑒼𑒮𑒲). (𑒢𑒠𑒲 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒰𑒢𑒲, 𑒢 𑒒𑒰𑒙 𑒢 𑒒𑒩, 𑒥𑒑𑒰𑒫𑒞 𑒣𑒩 𑒧𑒖𑒥𑒴𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒲 𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒢𑒠𑒲, 𑒖𑒳𑒞𑒯𑒱 𑒢𑒠𑒲 𑒁𑒾𑒩 𑒞𑒏𑒢𑒲𑒏𑒲 𑒯𑒰𑒚𑓃𑒮𑓂𑒓𑒏-, 𑒋𑒯𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒧𑒪 𑒜𑓃𑒫𑒱𑒩 𑒰𑒢𑒠 𑒮𑓂𑒞𑒼𑒣𑒪 𑒂𑒢 𑒕𑒼𑒪𑒪𑒮𑒲𑒪𑒱𑒢 𑒕𑒳𑒩𑒮𑒹, 𑒖𑒯𑒳𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒪𑒰𑒢- 𑒭𑒞𑒼𑒩𑒨𑓃 𑒰𑒚 । 𑒑𑒯𑒹𑒮𑒞 𑒩𑒫𑒱𑓃𑒩 𑒰𑒢𑒠𑒹 𑒢𑒑𑒰𑒢𑒱𑒩𑒰𑒢𑒱𑒑𑒰 𑒻𑒞𑒱𑒨𑒯𑓂𑒨𑒩𑒰𑒛𑒞, 𑒜𑓃𑒛𑒳𑒑𑒼𑒮 𑒰𑒚 𑒞𑒯𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒮𑒱 𑒋𑒧𑒫𑒰𑒢𑒏𑒧𑒹𑒢𑒞𑒮𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒩𑒰𑒧𑒩𑓂𑒬𑒠𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 𑒣𑓀𑒏𑒖 𑒗𑒰 𑒣𑒩𑒰𑒬𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒏𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒮𑒥𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒩𑒰𑒏 𑒣𑒻𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒏𑓅 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒕𑒣𑒫𑒰𑒁𑒼𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒌 𑒔𑒼𑒩 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒏 𑒩𑒮𑒱𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒳𑒢𑒴 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒂 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒔𑒼𑒩 𑒃 𑒖𑒹 𑒠𑒲 𑒏𑓅 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒋𑒞𑓅 ! 𑒏𑒳𑒧 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒩𑒮𑒱𑒩𑓂𑒨 𑒃 𑒕𑒟𑒱 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒪𑒱𑒧 𑒁𑒪𑒲𑒑𑒜𑓃𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒟𑒲𑒏, 𑒖𑒹 𑒂𑒃𑓃𑒙𑒲𑓃 𑒮𑒱𑒥𑒱𑒪 𑒃𑒢𑓂𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒩𑒱𑒓 𑒧𑒹 𑒥𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒛𑓃𑒑𑒳𑒩𑒮𑒿𑓃 𑒙𑒲𑓃𑒂𑒃𑓃 १९६८𑒧𑒹 𑒂 𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒏𑓂𑒔𑒩𑒪 𑒃𑒢𑓂𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒩𑒱𑒓𑒧𑒹 𑒋𑒧𑒙𑒹𑒏१९७०𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱𑓃, 𑒂 𑒂𑒃

रसियन लेल क्वालिफिकेशन छथि। जखन कोनो विषयमे नामांकन नै होइ छै तखन लोक हारिथाकि हिन्दीमे नामांकन लइए-, नै तँ कमलानन्द झा कें वृद्ध मे आबि जखनहि जे ई रसियन कोनो सविधि इन्जीनियरेक भऽ सकैत अछि, भऽ सकैए वृद्धो होइन्ह। हिन्दी मूल आ मैथिलीक स्क्रीनशॉट आँगा संलग्न अछि।

दिनेश कुमार मिश्र मिथिलाक नै छथि मुदा मिथिलाक सभ धारक कथा ओ लिखने छथि, हम सभ हुनकर पुरान कृतज्ञ छी आ हुनकर ऋणसँ मिथिलावासी कहियो उऋण नै भऽ सकत, मुदा मूलधाराक पुरस्कार आ पाइ लेल लोकसँ कृतघ्नते भेटत से स्वर सहित भेल। ऐ लेखककेँ दस बारह बरख पहिने सेहो तारानन्द वियोगी उद्धारक भेटल छलखिन्ह जे लिखने रहथिन्ह जे ओ कवितामे प्रभावित भऽ अनायासे अपन रचनामे दोसरक सामग्री चोरि कऽ लइ छथि, एहने सन आब ऐ कमलानन्द झा क आश्चर्य तकलन्हि मुदा दुर्भाग्यवश हिसाबे ब्राह्मणवादकेँ ! आगाँ बढ़ैत कमलानन्द झा वामपंथक सोटर पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक छथि चाहे बलि चढ़बऽ, तकर पुरान समानान्तर धारा सचेत अछि। सोलिगिसँ बचबा लेल जमीनजत्थावला लोक कम्यूनिस्ट बनल। आ आब ब्राह्मणवाद बचेबालेल वामपंथक सहारा, एहेन लोक सभसँ कम्यूनिज्मकेँ बहुत नुकसान भेल छै।

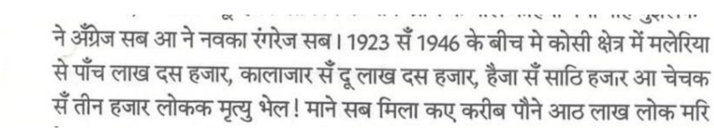
दिनेश कुमार मिश्रक सभटा पोथी आब हुनकर अनुमतिसँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे:
हत्तप्:विदेहयोनिपोतहहितम
एतऽ एकटा गप मोन पाड़ि दी जे जखन बिल गेट्सकेँ पूछल गेलन्हि जे की ओ एक्स बॉक्स भारतमे पाइरेसीक डरसँ देरीसँ आनि रहल छथि? तँ हुनकर उत्तर रहन्हि जे माइक्रोसॉफ्ट पाइरेसीक डरे कोनो उत्पाद देरीसँ नै उतारने अछि। से विदेह पेटारमे हम सभ ऐ तरहक रसिक रहितो एकरा आर समृद्ध करैत रहब, कारण समानान्तर धारामे सड़ल माँछ द्वारे पोखरिक सभ माँछ नै

સડ઼ૈ૯, એનુક્કા મ૭ાહ ગોટછથિ ૧હ૭ નકિાૈ૭ન મૌછ સડ઼૭ ગોટ ક૬-, નકિાૈ૭ન ૧હન।।

સમ્પ્ઁિડીકેટેડ સમીક્ષાપ૧ શ્રન્નમિ પ્૧હા૧।

મૂ૭ દનિેશ કુમા૧ મશ્રિ૧ :(૨૦૦૬ દુ૨ પાટન કે વીચ મેં) યહ વ્યાન દેને કી વાન હૈ કિ ૧૯૨૩ સે ૧૯૪૬ કે વીચ કોસી ક્ષેત્૧ મેં મ૭ે૧યિા સે ૫, ૧૦, ૦૦૦, કા૭ાળા૧ સે ૨, ૧૦, ૦૦૦, હૈળે સે ૬૦, ૦૦૦ નથા ચેચક સે ૩, ૦૦૦ મૌતે (કુ૭ ૭, ૮૩, ૦૦૦) હુઈ।

ચો૧ પંકળ હા પ૧ાશ૧)**સાહત્યિ શ્રકાદેમીક મૈથિ૭ી પ૧ામ૧્શદાત્ની સમતિકિ સદસ્ય(** [ળ૭પ્૧ાન૧ ૨૦૧૭ :[(૧૦૩ પ઼ૃ)


ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

મૂ૭ દનિેશ કુમા૧ મશ્રિ૧ દુ૨)પાટન કે વીચ મેં:(૨૦૦૬ ભા૧નવ૧્ષ મેં વહિા૧ મેં કોસી નદી કો વાંધને કા કામ ૧૨વીં શનાવ્દી મેં કસિી ૧ાળા ૭ક્ષ્મણ દ્વતિીય ને ક૧વાયા થા શ્રૌ૧ ઇસ કામ કે ૭એિ ઉસને પ્૧ળા સે ' વી૧' કી ઉપાધિ પાઈ શ્રૌ૧ નદી કા નટવન્ધ ' વી૧ વાંધ' કહ૭ાયા। ઇસ નટવન્ધ કે શ્રવશેષ શ્રભી ભી સુપૌ૭ ળિ૭ે મેં ભીમ નગ૧ સે કોઈ ૫ કિ૭ોમીટ૧ દક્ષણિ મેં દખિાઈ પડ઼ને હૈં। ડૉ શ્રંાસસિ વુકાનન (૧૮૧૦-૧૧) કા શ્રનુમાન થા કિ યિહ વાંધ કસિી કિ૭ે કી સુ૧ક્ષા કે ૭એિ વની વાહ૧ી દીવા૧ ૧હા હોગા ક્યોંકિ યિહ વાંધ ઘૌસ નદી કે પશ્ચમિી કનિા૧ે પ૧ નઓિ઼ૂગા સે ઉસકે સંગમ નક ૩૨ કિ૭ોમીટ૧ કી દૂ૧ી મેં ફૈ૭ા હુશ્રા થા। ડૉ ડવ્૭ૂડવ્૭ૂ હન્ટ૧ (૧૮૭૭) વુકાનન કે ઇસ ન૧્ક કે સાથ સહમન નહીં થે કિ યિહ વાંધ કસિી કિ૭ે કી સુ૧ક્ષા દીવા૧ થા। સ્થાનીય ૭ોગોં કે હવા૭ે સે હન્ટ૧ કા માનના થા કિ શ્રધકિાંશ ૭ોગ ઇસે કિ૭ે કી દીવા૧ નહીં માનને શ્રૌ૧ ઉનકે હસાિવ સે યહ કુછ શ્રૌ૧ હી ચીળ થી મગ૧ વહ નશ્ચિત ૧ૂપ સે કુછ કહને કી સ્થતિ મેં નહીં થે। શ્રાિ ભી ળો શ્રામ ધા૧ણા વની હૈ વહ યહ હૈ કિ યિહ કોસી નદી કે કનિા૧ે વના કોઈ નટવન્ધ ૧હા હોગા ળસિસે નદી કી ધા૧ા કો પશ્ચમિ કી શ્રો૧ ખસિકને સે

रोका जा सके। लोगों का यह भी कहना था कि ऐसा लगता था कि इस तटबन्ध का निर्माण कार्य एकाएक रोक दिया गया होगा।

छद्म समीक्षक कमलानन्द झा द्वारा चोर उपन्यासकारक पोल खोलब, देखू छद्म समीक्षक कमलानन्द झा द्वारा उद्धृत चोर पंकज झा पराशर मैथिली) उपन्यास, समय, समाज आ सवाल पृ:(२५८-२५७)

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, ''पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।'' एहि तरहेँ बान्हक मादे

चोर पंकज झा पराशर)**साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य**([जलप्रांतर २०१७ :[(३१ पृ)

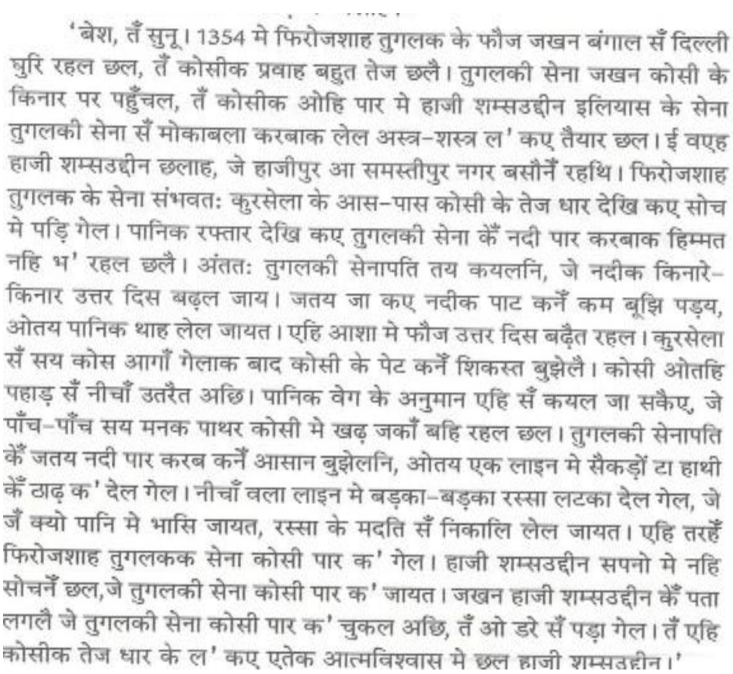
पढ़ुआ कका पछिला गप कें आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा कें लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनेँ छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन ? लोक कें बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका कें आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

મૂ૭ દનિશ કુમાન મશ્રિન :(૨૦૦૬, દુ૨ પાટન કે વીચ મેં) કોસી કે પ્નવાહ કિ જ્યાવહ્ના કી એક હ૭કસ્થિનોળશાહ તુગ૭ક કી શ્રૌળ કે સન્ ૧૩૫૪ મેં વંગા૭ સે દખિ૭ ૭ૌટને કે સમય મિળી હૈ। વનાયા ળાના હૈ કિ ળવ સુ૭્નાન કી શ્રૌળેં કોસી કે કિનાને પહુઁચી નો દેખા કિ નદી કે દૂસને કિનાને પન હાળી શમ્સુદ્દીન ૨૭યાસ કી શ્રૌળેં મુકાવ૭ે કે ૭િએ નૈયાન ખડી હૈ। યહ વહી હાળી શમ્સુદ્દીન થે ળિન્હોંને હાળીપુન નથા સમસ્નીપુન શહન વસાયે થે। સ્થિનોળ કી શ્રૌળેં શાયદ કુનસે૭ા કે શ્રાસ પાસ કિસી ળગાહ પન કોસી કે-કિનાને સોય મેં પડ઼ ગઈ। નદી કી નશ્નાન ઉન્હેં શ્રાગે વઢ઼ને સે નોક નહી થી। શ્રાખિનકાન શ્રૈસ૭ા હુશ્રા કિ નદી કે સાથસાથ - ઉનન કી શ્રોન વઢ઼ા ળાય શ્રૌન ળહાઁ નદી પાન કનને ૭ાયક હો ળાય વહાઁ પાની કી પાસ કે ળયિાનન શ્રૌન ગઈ ઊપન કોસ સૌ પ્નાય: શ્રૌળેં કી સુ૭્નાન થાહ ૭ી ળાયે, ળો કિ ઉસી સ્થાન પન શ્રવસ્થિન થા ળહાઁ નદી પહાડ઼ો સે મૈદાનો મેં ઉનની થી, નદી કો પાન કિયિ। નદી કી ધાના નો યહાઁ પન૭ી ળૂન થી પન પ્નવાહ ઇના નેળ થા કિ પાઁચ ળહાઁ પાઁચ સૌ મન કે ભાની પન્થન નદી મેં નિનકો કી નનહ વહ નહે થે।- હા ને સુ૭્નાન શ્રોન દોનો ઉસકે ૭ગા મુમકિન કનના પાન કો નદીથયોં કી કનાન ખડ઼ી કન દી શ્રૌન નીચે વા૭ી કનાન મેં નસ્સે ૭ટકાયે ગયે ળિસસે કિ યદિ કોઈ શ્રાદમી વહના હુશ્રા હો નો ૨સ નસ્સો કી મદદ સે ઉસે વચાયા ળા સકે। શમ્સુદ્દીન

ને કમી સોયા મી ન થા કિ સુઉ઼ાન કી શ્ઠૌળે કોસી કો પાન કન ઉ઼ગી શ્રૌન ળવ ૩સ કો ૨સ વાઁ કા પઁા ઉ઼ગા કિ સુઉ઼ાન કી શ્ઠૌળો ને કોસી કો પાન કનને મેં કામયાવી પા ઊી હૈ ઁો વ઼હ મ઼ાગા નકિઉ઼।

યોન પંકળ હ઼ા પનાશન)**સાહઁ્ય શ્રકાદેમીક મૈથિઊી પનામન્શદાઁ્ની સમઁિકિ સદસ્ય**([ળઉ઼પ્નાઁન ૨૦૧૭ :[(૧૦૫ ૫ૢ)



'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनैं रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना कैँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनैं कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनैं शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति कैँ जतय नदी पार करब कनैं आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी कैँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहैं फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनैं छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन कैँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

(શીઘ્ન શ્રહી ઉ઼કિપન શ્રાન સ્ક્નીનશૉટ શ્રપડેટ કએઉ઼ ળાયઁા(

વ઼દિહ્ક ૩૬૩ મ શ્રંક દિનાંક ૦૧ શ્ઠનવની ૨૦૨૩ સૅં પ્નાનમ્ન઼ નઁિ નવ઼ઉ઼ દિનિશ કુમાન મશ્નિ

હઁાઁપ્:વ઼દિહ઼યોનિ વ઼દિહ પઁ્નાકિ઼ા-પ્નથમ મૈથિઊી પાક્ષકિ ૬ :૨ષષાઞ ૨૨૨૯- ૫૪૭શ વ઼૨યપ૯શ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) પન।

- ગાળેન્દ્ન ઠાકુન, સમ્પાદક વ઼દિહ, ૈહાઁસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હથથશ્ઠ:વ઼૨યપ૯શ્રછશ્રો઼૨ાઞ ૨ષષાઞ ૨૨૨૯- ૫૪૭શ વ઼૨યપ૯શ્ર

૪ (૩)

नित नवल सुशील

कमलानन्द झाकेँ हम कहि छद्म समीक्षक कहलियनि?

कारण ओ छद्म समीक्षक छथि।

ओ लिखै छथि यात्राक लगभग सय वर्षक बाद मैथिल -मैथिली उपन्यास" - अन्तरजातीय विवाहक सपना, संघर्ष आ विडम्बना पर गरिमायुक्त उपन्यास लिखबाक श्रेय गौरीनाथकेँ जाइत छनि।"

तँ की कमलानन्द झा सुशीलसँ ई श्रेय छीनि लेलनि? की ई हुनकर ब्राह्मणवादी संस्कारक अहंकार -जे हम ककरो चढ़ा सकै छी आ ककरो उतारि सकै छी - केर पराकाष्ठा थीक, आकि हुनकर अध्ययनक अभावक प्रमाण?

चलू अहाँकेँ लऽ चली कमलानन्द झा केर स्वार्थी दुनियाँसँ दूर, छलछद्मसँ - दूर सुशीलक जादूवला साहित्यिक निश्छल दुनियाँमे।

अहाँक स्वागत अछि सुशीलक साहित्यिक दुनियाँमे।

प्रस्तुत अछि सुशीलक ' गामवाली' (१९८२ई आब उपलब्ध अछि विदेह (आर्काइवमे लिंक हत्तप्:विदेहायोनिपोतहिहतम पर।

पहिल पाँतीमे उपन्यास आरम्भसँ पहिनहिये ' गामवाली' उपन्यासक सम्बन्धमे सुशील लिखै छथि-

"विधवा विवाह आ अन्तर्जातीय विवाहक समर्थनमे।"

आ उपन्यास आरम्भ।

गामवालीक मृत्यु आ तखने हमेल, गामवालीक दाह संस्कार के करतै? ब्राह्मण समाज कि जादव समाज?

मैथिलीक सिन्डिकेटेड समीक्षापर अन्तिम प्रहार।

વ઼દિેહ્ક ૩૬૩ મ અંક દનિાંક ૦૧ શ્રાવની ૨૦૨૩ સઁ પ્રારમ્ભ્ **નતિ નવ઼ીન સુશીલ**

હાનપ઼વ઼દિેહ઼યોનિ વ઼દિેહ પત્રકિા-પ્રથમ મૈથલિી પાક્ષકિ ૬ ઃ૨ષષાા ૨૨૨૯-૫૪૭૩ વ઼૨યપ્૯હ્શ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) પર।

- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક વ઼દિેહ, ૈહાનસાપપ નો
+૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હ્થથશ્ઠઃવ઼૨યપ્૯હ્શ્રછ્શ્રોર઼ાા ૨ષષાા ૨૨૨૯- ૫૪૭૩ વ઼૨યપ્૯હ્શ્ર

૫

વ઼દિેહ્ક "સાહતિ્યકિ જ્રષ્ટાયાર વ઼શિષાંક"

વ઼દિેહ "સાહતિ્યકિ જ્રષ્ટાયાર વ઼શિષાંક" હેલ નમિ્નલખિતિ વ઼ષિયપર આલેખ ૬-મેલ ેદતિોનાલિસનાઙવ઼દિેહાઌમાલિયોમ પર આમંત્રતિ અછિ।
૧ સાહતિ્ય, કલા આ સરકારી અકાદમીઃ-
(ક) પુરસ્કારક નાળીતિ
(ખ) સરકારી અકાદેમીમે પૈસવાક ગપ્ર-લેકતાંત્રકિ વ઼ધાિન
(ગ) સત્તાગુટ આ અકાદમી કેર કાળ કરવાક તરીકા
(ઘ) સરકારી સત્તાક છદ્મ વ઼નીયમે ઉપળલ તાત્કાલકિ સમાનાંતર સત્તાક કાર્યપદ્ધતિ
(ઙ) અકાદેમી પુરસ્કારમે પાર઼ ક્રેક્ટરઃ મથિક વા યથાર્થ
૨ વ઼્યક્તગિત સાહતિ્ય સંસ્થાન આ પુરસ્કારક નાળીતિ
૩ પ્રકાશન ળગતમે પસરલ જ્રષ્ટાયાર આ લેખક
૪ મૈથલીક છદ્મ લેખક સંગઠન આ ઓકર પદાધકિારી સવહ્ક આચરણ
૫ સ્કૂલ-કૉલેળક મૈથલિી વ઼ભાિગમે પસરલ સાહતિ્યકિ જ્રષ્ટાયારક વ઼વિધિ રૂપ-

(ક) પાઠ્યક્રમ

(ખ) અધ્યયન-અધ્યાપન

(ગ) નિયુક્તિ

૬ સાહિત્યિક પત્રકારિતા, ગ્રિન્ટ, મંચ-માળા-માસ્ક આ ઇકાગ્રતાક ખેલ-તમાશા

૭ ઉખક સવહક ળન્મ-મરણ શતાબ્દી કેર યુગાવ , કૈઉંડરવાદ આ તકરા પાછૂક ગાળનીતિ

૮ દલિત એવં ઉખકિ સવહક સંગે ભેદ-ભાવ આ ઓકર શોષણક વિવિધ તરીકા

૯ કોનો આન વિષય।

૬

વિદેહ વ્રૉડકાસ્ટ ઇસ્ટ

વિદેહ શ્રીશ્રીશ્રીવિસ્વયર્ષઅછશ્રોરમ સમ્બન્ધી સૂચના ઉઉ અપન ૈહતસાપપ નમ્બર હમર ૈહતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ પર પઠાઉ, ઓકર પ્રયોગ માત્ર વિદેહ સમ્બન્ધી સમાચાર દેવાક ઉઉ કએલ જાએત।

-ગજેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક વિદેહ, ૈહતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હથથશ્ઃવિસ્વયર્ષઅછશ્રોરમ્ ૨૫૫મ ૨૨૨૯-૫૪૭શ વિસ્વયર્ષઅ

મૈથિલી આ મિથિલાસઁ સંબંધિત કિછુ મુખ્ય સાઇટ:- આન લિંક વિષયમે સૂચના દિતીગાહિસાડવિદેહાગમાહિયોમ કેઁ ઈ મેલસઁ પઠાબી

હ્તપ્ઃીવિદેહ્યોજિ ("વિદેહ" પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા)

હ્ત્ત્પઃગ્ગ્જેનદ્રજ્હકુમ્રવ્લોગસ્પોત્ચોમ્૨૦૦૪૦૭વ્હાલ્સરિક-ગાચ્હ્હ્હ્ત્મ્લ (ઇંટરનેટપર મૈથિલી ભાષાક પ્રાચીનતમ ઉપસ્થિતિ મૈથિલીક પહિલ વ્લૉગ- મૈથિલી ભાષા વ્લૉગક આર્કાઇવ, ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪)

હ્ત્ત્પઃવિદેહાચોમ્૨૦૦૪૦૭વ્હાલ્સરિક-ગાચ્હ્હ્હ્ત્મ્લ (ઇંટરનેટપર મૈથિલી ભાષાક પ્રાચીનતમ ઉપસ્થિતિ મૈથિલીક પહિલ વ્લૉગ- મૈથિલી ભાષા વ્લૉગક આર્કાઇવ, ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪)

ભાલસરિક ગાછ જે સન ૨૦૦૦ સઁ યાહૂસિટીજપર છલ હ્ત્ત્પઃગ્ગેઓચિતિએસ્ચોમ્વ્હાલ્સરિક_ગાચ્હ્હ્હ્ત્મ્લ, હ્ત્ત્પઃગ્ગેઓચિતિએસ્ચોમ્ગ્ગ્જેનદ્ર આઇ ઠિકાનાપર આ આબ ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪ ક પોસ્ટ હ્ત્ત્પઃગ્ગ્જેનદ્રજ્હકુમ્રવ્લોગસ્પોત્ચોમ્૨૦૦૪૦૭વ્હાલ્સરિક-ગાચ્હ્હ્હ્ત્મ્લ (કિછુ દિન લેલ હ્ત્ત્પઃવિદેહાચોમ્૨૦૦૪૦૭વ્હાલ્સરિક-ગાચ્હ્હ્હ્ત્મ્લ ઠિકાનાપર, સ્રોત વેબઆર્કાઇવક માધ્યમસઁ હ્ત્ત્પસ્વેવાર્ચહિવેઓર્ગ્વેવ્વિદેહા ૨૫૮ આર્કાઇવ(સ) જૂન ૨૦૦૪ સઁ ૨૦૧૬- હ્ત્ત્પઃવિદેહાચોમ્ ભાલસરિક ગાછ-પ્રથમ મૈથિલી વ્લૉગ / મૈથિલી વ્લૉગક આર્કાઇવ) કેર રૂપમે ઇન્ટરનેટપર મૈથિલીક પ્રાચીનતમ ઉપસ્થિતિક રૂપમે વિદ્યમાન અછિ। ઈ મૈથિલીક પહિલ ઇંટરનેટ પત્રિકા થિક જકર નામ બાદમે ૧ જનવરી ૨૦૦૮ સઁ "વિદેહ" પડ઼લ।ઇંટરનેટપર મૈથિલીક પ્રથમ ઉપસ્થિતિક યાત્રા વિદેહ- પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા ધરિ પહુઁચલ અછિ, જે હ્ત્ત્પઃવિદેહાચોઇન્ પર ઈ પ્રકાશિત હોઇત અછિ। આબ "ભાલસરિક ગાછ" જાલવૃત્ત 'વિદેહ' ઈ-પત્રિકાક પ્રવક્તાક સંગ મૈથિલી ભાષાક જાલવૃત્તક આર્કાઇવક રૂપમે પ્રયુક્ત ભ' રહલ અછિ। વિદેહ ઈ-પત્રિકા ઇશશ્ન ૨૨૨૯-૫૪૭ઋ વઇસ્ઇહશ્ પલ્લવમૈથિલી (યોગેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ) ૨૦૫૯ માઘે સંક્રાન્તિ- ૨૦૦૩ જનવરી મૈથિલીક દોસર ઇંટરનેટ પત્રિકા અછિ જે એખનો હ્ત્ત્પલ્લવમૈથિલીકોમ્નેપાલી પર છલ મુદા આબ ઈ ઉપલબ્ધ નૈ અછિ। ઈ ટિપ્પણી માત્ર ઇતિહાસ શુદ્ધતા લેલ અછિ।

.

હ્ત્ત્પઃવિદેહા-ભ્ગ્રેગ્તોર્વ્લોગસ્પોત્ચોમ્ (મૈથિલી ભાષા વ્લૉગક આર્કાઇવ)

હTTપ્:ીીवિदेह्योम् (ઇंटरनेटपर मैथिली भाषाक सभसँ पुरान उपલब्ध उपस्थिति ભेकप्नयि व्ભाग- मैथिली भाषा व्ભाग्क एग्रीगेटर ५ ज़ुलाइ २००४ ीीगाळेनदनाTहાકુ्रवભેગસपोत्योम)

હTTપ्:સામાद्वભेगसपोत्योम् (पूनम मंડल आ प्रियिका હाक पहिल मैथिली न्यूल पोर्टल, ८ अगस्त २००४ सँ)

હTTપ्:પનાકાનાનાનવભેગસपोत्योम् (प्रकान्तर मैथिलीक ભेकप्रयि व्ભाग, अप्रवरी २००५)

હTTપ્:वदियापात्विभेगसपोत्योम् (मैथिलीक ભेकप्रयि व्ભाग, अगस्त २००५)

હTTપ्:ीીवदियापात्मिग् (मैथिलीक ભेकप्रयि व्ભाग, अगस्त २००५)

હTTપ्:हेभેમતિહિभिवભेगसपोत्योम् (हेभे मथिभि- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सम्पादक-प्रकाशक, नूपा हा, सम्पादन सहयोग, पભभ, मैथिली साहित्यिकि, ३ मर २००६)

હTTપ्:પાभभवવભેગસોમેयोम् (हेभे मथिभि- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सम्पादक-प्रकाशक, नूपा हा, सम्पादन सहयोग, पभभ, मैथिली साहित्यिकि, १७ मर २००६)

હTTપ्:हेभेમતિહિभિવભેગસपोत्योम् (मैथिली न्यूल पोर्टल, सतिम्वर २००७)

હTTપ्:ीीहेभेમતિહિभियोम् (मैथिली न्यूल पोर्टल, सतिम्वर २००७)

હTTપ्:सहामपादाक्ीनदपपेससयोम् (मैथिली न्यूल पोर्टल, जनवरी-अप्रवरी २००८)

હTTપ्:ीीसामाद्योम् (मैथिली न्यूल पोर्टल, जनवरी-अप्रवरी २००८)

હTTપ्:हेभेમતિહિभिीीनदपपेससयोम्

હTTપ्:पपेमानसहीीनदपपेससयोम् (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

.

હTTપ્:નયહनिहानकहनकोभेकानवભેગસपोत्योम् (मैथिलीक ભेकप्रयि गजभक व्ભाग)

હTTપस्:मतिहिभिसतुदेनतुर्नीयोम् (मतिहिभि षतुदेनत उर्नी)

.

હTTપस्:व्गियानपनासार्गोव्निव्गियान- नानाकान् (वळिभान नन्नाकर)

દ्मम्उ

હTTપ्:सानसकरातिळनुायनिमातिहिभिनिदेशळसप

હTTપ्:सानसकरातिळनुायनिसतुदेनत_पनोळेयनस्भेशयीनळसप?भेशयीन=मातिहिभि

.

अ७७ श्मयश्अ ढअयश्अो यअोअोढयअढषहअम आकासवामी दूरदर्शन

હTTપ्:पनासानवहानातगिोव्नि

હTTપ्:नौसोनानियोम्

હTTપस्:दीनदानसहानगोव्नि

आकासवामी मैथिली पोडकास्ट હTTપ्:पनासानवहानातगिोव्निपोदयासतपहप?ડभिेनभनग=मातिहिभि&ડोम=१९४७-०८-१५&ડोमौप=२०२०-०८-२९&नो=२०५०-१२-३१&सोनयह=घअो

आकासवामी पटना दरभंगा मैथिली नेळनભ न्यूल टेक्स्ट ડाउनभेड-१ હTTપ्:नौसोनानियोम्ढमम्उ-ममषय-अुदी-अनयहवि-षेनयहसपश

आकासवामी पटना दरभंगा मैथिली नेळनભ न्यूल टेक्स्ट ડाउनभेड-२ હTTપ्:नौसोनानियोम्ढगानाभ-थेशनसपश

आकासवामी दरभंगा હTTપ्:पनासानवहानातगिोव्निपभेपेनसुनयेपहप?यहानेभ=२८२

આકાશવાણી દરભંગા યૂ ટ્યૂવ ચૈનલ હ્ત્તપસ્ઃીીયુોતુવેયોમ્યહાનેલ૩છ્ઘદ્મવેએઢમવ૪પશ્ટોલૌથિઇમ્શવશ્ર

આકાશવાણી ભાગલપુર હ્ત્તપ્ઃપ્રાસારવહારાતિોિવ્નિ્પલાયેરસુોરયેપહપ?યહાનેલ=૩૫૯

આકાશવાણી પૂર્ણિયાઁ હ્ત્તપ્ઃપ્રાસારવહારાતિોિવ્નિ્પલાયેરસુોરયેપહપ?યહાનેલ=૨૫૬

આકાશવાણી પટના હ્ત્તપ્ઃપ્રાસારવહારાતિોિવ્નિ્પલાયેરસુોરયેપહપ?યહાનેલ=૧૨૨

શ્ડ઼ડ઼ રામયરશ્ર ઢ઼શ્રયરશ્રો એમઘડ઼રષહ મ્મએશ્રૌષ

શ્ડ઼ડ઼ રામયરશ્ર ઢ઼શ્રયરશ્રો મ્મએશ્રૌષ શ્રઢ઼છહરવ઼એ

શ્ડ઼ડ઼ રામયરશ્ર ઢ઼શ્રયરશ્રો થશ્રડ઼પ્પષ શ્રામય છ૩ઢ઼ઢ઼એમથ શ્રઢઢશ્રરઢ઼ષ

ઢ઼શ્રદૈશ્ર ષશ્રમહશ્ર થવ઼ મ્મએશ્રૌષ યરષછ૩ષષરશ્રોમ્મષ

ષશ્રામષશ્રય થવ઼

વ઼રયએહશ્રે - ડ઼એશ્રઢમ્મરામઘૈ શ્રો૩થ૩મએ છહશ્રામ્મમએડ઼

હ્ત્તપસ્ઃીીયુોતુવેયોમ્‌ંવદિહા-ેલારનનિગા

વ઼દિહા ઢ઼ાદ શ્રણુદ થાલકનિગા માતિહિલિ શ્રુદીા ોોકસ (નિયણુદનિગા માતિહિલિ ષિગિન ડ઼ાનુગાગે- રસન તમિ નિ માતિહિલિ)

હ્ત્તપસ્ઃીીયુોતુવેયોમ્‌ંવદિહા_ળુોરનાલ

.

હ્ત્તપ્ઃવનામહાનૌસ઼વલોગાસપોત઼યોમ્ (મૈથિલિ સમાચાર)

હ્ત્તપ્ઃીીમતિહિલિકહાવાર઼યોમ્ (નેપાલક મૈથિલિ ૬ પત્રિકા)

હ્ત્તપ્ઃમતિહિલિનૌસ઼યોમ્

હ્ત્તપ્ઃીીમાતિહિલિનૌસ઼વલોગાસપોત઼યોમ્ (મથિલિ શ્રા મૈથિલિક સમાચારક સાઇટ)

હ્ત્તપ્ઃીીહામારગામ઼નિ (મૈથિલિ ન્યૂઝ પોર્ટલ)

હ્ત્તપ્ઃમતિહિલિદોતયોમ઼વલોગાસપોત઼યોમ્ (મૈથિલિ રાષ્ટ્રીય઼ દૈનકિ)

હ્ત્તપસ્ઃમપપદાનિકિ઼યોમ્ (મૈથિલિ પુનર્જાગરમ પ્રકાશ, મૈથિલિ દૈનકિ)

હ્ત્તપ્ઃમતિહિલિસામાદ઼વલોગાસપોત઼યોમ્ (મથિલિ સમાદ, મૈથિલિ દૈનકિ)

હ્ત્તપ્ઃળાનાકપુરનૌસ઼વલોગાસપોત઼યોમ્ (મથિલિ શ્રા મૈથિલિક સમાચારક સાઇટ)

હ્ત્તપ્ઃીીમતિહિલિલેક઼યોમ્ (મૈથિલિ ન્યૂઝ પોર્ટલ)

હ્ત્તપ્ઃમતિહમિદ઼ાિવલોગાસપોત઼યોમ્ (મૈથિલિ ન્યૂઝ પોર્ટલ)

હ્ત્તપ્ઃીીમતિહમિદ઼ાિયોમ્ (મૈથિલિ ન્યૂઝ પોર્ટલ)

હ્ત્તપસ્ઃમતિહિલિદહાનોહા઼રવલોગાસપોત઼યોમ્ (મૈથિલિ ન્યૂઝ પોર્ટલ)

હ્ત્તપસ્ઃસમિાનયહા઼લ્યોમ્ (મૈથિલિ ન્યૂઝ પોર્ટલ)

હ્ત્તપસ્ઃમાતિહિલિળિનિદાવાદ઼યોમ્ (મૈથિલિ ન્યૂઝ પોર્ટલ)

.

हत्तपस्:कान्तिनाथ्झ्ब्लोगस्पोत्.चोम् (कान्तिनाथ झा ब्लॉग)

हत्तप्:जचाद२७नोवमातिहिलिविब्लोगस्पोत्.चोम् (जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" क ब्लॉग)

हत्तप्:वनाकिहेसह्ब्लोगस्पोत्.चोम् (वृषेश चन्द्र लाल)

हत्तप्://चेतनासमिति.ओर्ग् (चेतना समिति, पटनाक वेबसाइट)

हत्तप्:सहिवा- पुसताक- बहानदार्ब्लोगस्पोत्.चोम् (मैथिली पोथी कोष)

हत्तपस्:मसिहानन्ब्लोगस्पोत्.चोम् (मोनसँ साँझ धरि)

हत्तपस्:नजानाकपुरीब्लोगस्पोत्.चोम् (साहित्यपुरी)

हत्तप्:वातामातिहिलि

हत्तप्:मातिहिलिपनावाहकिोनग्

हत्तप्:गानेसहवौनाब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:मातिहिलिनौस्.चोम्

हत्तप्:नानदजहाकावातिकाहानिब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:चहायौलब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:मातिहिलिपुतन्ब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:मातिहिलिपुतनामानुब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:मतिहिलिनचहालपातनकिाब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:मतिहिलिकवात्ब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:मातिहिलितिमिसोनलनिब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:मतिहिलिवदिहावाजजतिनिहुत्ब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:सामादयिाब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:जतुमातिहिलिविब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:पनातपिादामातिहिलिविब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:वहातसमिानब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्:मातिहिलिमानगामानचहब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्://मतिहिलिवाानिब्लोगस्पोत्.चोम्

हत्तप्://मातिहिलिसोनगासजागात्.चोनि

हत्तप्:मतिहिलिब्लोग्.चोम्

हत्तप्://लहाकचहाहाक्.चोम्

हत्तप्://जामितिहिलि.चोम्

हत्तप्://दाहेजमुकतमतिहिलि.ओनग्

हाप्ःमातिहविवाणविवोगसपोत्योम्

हाप्ःीयहामुणदाणागापायहाह्योम्

हाप्ःकसुिणसाणकावपवोकौमदपमेसस्योम्

हाप्ःीकसुिणसाणकावपवोक्योमन्

हाप्ःमातिहविसोणगासहुववोगसपोत्योम्

हाप्ःीनाळणपावववयोम्

हापस्ःमातिहविनीसमेतीनक्योम्

हापस्ःमातिहवामपिनोन्योम्

हापस्ःीमातिहविवि

हाप्ःयसणसोनगाि (ळषथष)

हाप्ःीसामायसावयोम् (समय साव)

हापस्ःीमातिहविीपगाि (नेशन योयनी)

हापस्ःदोनवाकसागोनग् (मशिन दूवाक्षण)

हाप्ःमातिहविकसहानसहकिसहावहयिाणदिने् (मथिविक्षन शकिा श्रनायिाण)

हाप्ःमातिहविकसहाण् (मथिविक्षन शकिा श्रनायिाण)

हापस्ःमसिसोिमातिहविकसहाववोगसपोत्योम् (सहियपिसु- मशिन मथिविक्षन वपि)

हापस्ःमातिहविणिि (मथिविनी)

हापस्ःीमातिहविमानयहि (मैथवि मय)

हाप्ःमाद्दुवाणयोि

हाप्ःीपमेमकुमानमावविकयोम

हाप्ःपाणदावणीनदपमेसस्योम्

हाप्ःीमातिहविीनवद्ाक

हाप्ःीमातिहवियहौक्योम्

हाप्ःमातिहविसोणगासगेत्ववोगसपोत्योम्

हाप्ःनायपनावहावहात्ववोगसपोत्योम्

हाप्ःमातिमोहाणळहाटऽवोगसपोत्योम्

हापस्ःमातिहविसौसत्हयापानयिहानयहावोगसपोत्योम् (मैथवि स्वास्थ्य पनयिन्या- नमाकन योयनीक व्॰ॉग)

हाप्ःमातिहवि-दानपाणववोगसपोत्योम् (मैथविक विकप्नयि व्॰ॉग)

हाप्ःमातिहविनोववोगसपोत्योम (मथिविटोव मैथविक विकप्नयि व्॰ॉग)

हाप्ःमातिहवियिमिमावोगसपोत्योम् (मैथवि श्रविन्स)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱𑒤𑒱𑒪𑒱𑒧𑓂𑒮𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧𑓂𑒮)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱-𑒠𑒩𑒰𑒧𑒰𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒥𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫- 𑒥𑒹𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒛𑒢𑒏𑓃𑒨𑒼𑒨𑒨𑓂 (𑒃 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒢𑓂𑒨𑒴𑒖𑓃, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒧ॉ𑒛𑒪, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒃𑒢𑓂𑒤𑒼𑒩𑓂𑒧𑒹𑒬𑒢)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑓃𑒲𑒟𑒹𑒢𑒰𑒧𑒱𑒣𑒰𑒪𑓃𑒨𑒼𑒨𑒨𑓂 (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒧𑒡𑒹𑒬 𑒯𑒪𑒫𑒰𑒃 𑒁𑒢𑒣𑒞𑒱 𑒁𑒢𑒣𑒾𑒯𑒹𑒩 𑒮𑒹)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒳𑒩𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒄 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑓃𑒲𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒠𑒰𑒢𑒱𑒏𑓃𑒢𑓂 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒻𑒢𑒱𑒏)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑓃𑒲𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒧𑒰𑒢𑒔𑒯𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑓀𑒔)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱𑒮𑒼𑒢𑒑𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱𑒤𑒼𑒳𑒢𑒠𑒰𑒞𑒱𑒼𑒢𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑒰𑒅𑒢𑓂𑒛𑒹𑒬𑒢)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱𑒫𑒱𑒯𑒰𑒮𑒯𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒏𑒰𑒬𑓂𑒨𑒣 𑒏𑒧𑒪𑒏 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒩𑒏𑒛𑒞𑒼𑒞𑒯𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒢𑒴𑒣𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 "𑒞𑓂𑒨𑒼𑒟"𑒏 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒣𑒰𑒩𑒰𑒞𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒮𑒢𑒱𑒑𑒰𑒩𑒯𑒰𑒩𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒰𑒨𑒯𑒏𑒼𑒩𑒠𑒣𑒩𑒹𑒮𑒮𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒢𑒱𑒛𑒼𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒮𑒰𑒧𑒰𑒩𑒨𑒯𑒰𑒩𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒣𑒪𑒰𑒏𑒯𑒲𑒩𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒠𑒹𑒮𑒱𑒪𑒫𑒰𑒨𑒢𑒰𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱𑒨𑒢𑒛𑒯𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒑𑒰𑒰𑒧- 𑒑𑒯𑒰𑒩𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰- 𑒧𑒯𑒱𑒩𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑓃𑒲𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱𑒪𑒹𑒏𑒯𑒰𑒏𑒮𑒰𑒢𑒑𑒯𑓃𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒮𑓀𑒒𑒏 𑒖𑒰𑒪𑒮𑓂𑒟𑒪)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑓃𑒲𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱𑓃𑒨𑒳𑒏𑓂 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝 ऑ𑒩𑓂𑒑𑒹𑒢𑒰𑒃𑒖𑒹𑒬𑒢, 𑒨𑒴𑒏𑒹)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒱𑒪𑒰𑒣𑒖𑒰𑒢𑒰𑒏𑒣𑒳𑒩𑓃𑒩𑒑𑓂 (𑒧𑒱𑒪𑒰𑒣, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑓃𑒲𑒰𑒩𑒠𑒰𑒩𑒫𑒯𑒰𑒢𑒑𑒰𑓃𑒩𑒑𑓂 (𑒁𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒢𑒑𑒰𑒢𑓃𑒩𑒑𑓂 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒑𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑓃𑒲𑒠𑒹𑒮𑒱𑒪𑒫𑒰𑒨𑒰𑒢𑒰𑓃𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒠𑒹𑒮𑒱𑒪 𑒥𑒨𑒢𑒰, 𑒯𑒻𑒠𑒩𑒰𑒥𑒰𑒠)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑓃𑒲𑒫𑒧𑒨𑒧𑓃𑒢𑓂 (𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒧𑓀𑒔)

હ્ તતપ્ઃ઼ી઼ળામિતિહભિ઼યોમ્ (મથિભિક સભ્યતા, સંસ્કૃતિ, વિજ્ઞાન, ગીત-સંગીત શ્રા વહુત ધાસ ળાનકાનીક ભેલ)

હ્ તતપ્ઃસોવહાગયામતિહભિતવ઼યોમ્ (સૌભાગ્ય મથિભિ- પહભિ મૈથિભિ ચૈનલ)

હ્ તતપ્ઃકાસહ્યાપ- મતિહભિ઼વભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપસ્ઃકાસહ્યાપાનતસયહીભૌનદપેસસ઼યોમ્ (કૃષ્ણ કુમાન કશ્યપ શ્રા શશિવાભાક સાજ઼ટ)

હ્ તતપ્ઃમતિહભિપાનિતનિગાતનાનિનિગ઼વભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃદુભાનુાવાવુમાતિહભિડિભિમ઼વભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃસેનુનાકભાળમાતિહભિડિભિમ઼વભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃમાતિહભવિ઼દિસોનગાસ઼વભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃકાભિકાનતળહાવુયહ઼ોનગ્ (કાભિ કાંત હા "વૂય")

હ્ તતપ્ઃસાકેતાનાનદસ઼વભેગાસપોત઼યોમ્ (સાકેતાનન્દળીક ળાભવૃત્ત)

હ્ તતપ્ઃગુનળાનગ઼વભેગાસપોત઼યોમ્ (ગુંળનળીક ળાભવૃત્ત)

હ્ તતપ્ઃદાનહિ઼ેવભેગાસપોત઼યોમ્ (શ્યામ દનહિેક ળાભવૃત્ત)

હ્ તતપ્ઃદેસહાનકાનનાવ઼ન઼વભેગાસપોત઼યોમ્ (દેવશંકન નવીનક ળાભવૃત્ત)

હ્ તતપ્ઃ઼ી઼દાય઼ાનાનાય઼ાન઼ાયોમ્ (નયકિતાક સાજ઼ટ)

હ્ તતપ્ઃ઼ી઼નિદિનિમવાસસય઼ોનગ઼નપ્ (ભાનતીય દૂતાવાસ નેપાભ)

હ્ તતપ્ઃ઼ી઼પુનવ઼ોતતાનમાતિહભિસામાળ઼યોમ્ (પૂન્વોત્તન મૈથિભિ સમાળ)

હ્ તતપ્ઃ઼ી઼પુનવ઼ોતતાનમાતિહભિ઼વભેગાસપોત઼યોમ્ (મથિભિ સાંસ્કૃતિક સમન્વય સમિતિક ત્રૈમાસિક પત્નિકા)

હ્ તતપ્ઃપાનમતિહભદહામ઼વભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃમાતિહભિકાવ઼તિ઼વભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃપાનકાળળહાર઼૩વભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃમાતિહભિ- હાકિુવભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃમાનાક- માતિહભિ઼વિભેગાસપોત઼યોમ્

હ્ તતપ્ઃમતિહભિુદાય઼ોનગ્

હ્ તતપ્ઃદસાભયહયિાગ઼ોદુભસ્ (ડ઼નિગુસિતયિ ષુનવ઼ેય઼ ાડ સ્નદિ, ઘનામોપહોને ગેયોનદનિગાસ)

હ્ તતપ્ઃદસાભયહયિાગ઼ોદુભસ્તિાશોનોમય઼તેનમ્૧૭૧૮ (ડ઼નિગુસિતયિ ષુનવ઼ેય઼ ાડ સ્નદિ, ઘનામોપહોને ગેયોનદનિગાસ, માતિહભિ)

હ્ તતપ્ઃમુસયિર઼યોભતોદ઼યોમ્મુસય઼િયાતેગોનય઼પહપ?દિ=૧૦૫૭૬

હ્ તતપ્ઃમાતિહભિયાદેમય઼ોનગ્

હ્ તતપસ્ઃમાતિહભિયાદેમય઼વહિ઼ાનગ્ (મૈથિભિ અકાદમી, પટના)

મૈથિભિ ભોળપુની અકાદમી, દિલ્લી

હ્ તતપ્ઃનતાનદયુભતુ઼ેદેભહગીવ઼તનયિ઼ની઼પસૌયમ્યોનભેયત઼દોતિ_ાનત્અનત+છુભતુે+ાનદ+ડ઼ાનગાગ઼ોહોમ્માતિહભિ- ભહોળપુન+અયાદેમય઼

हत्तप्:मितिहविदिसोनयेजेवायेर्

हत्तप्:ग्नसिसोवग्

हत्तप्:उदेवापवोजेयतोवग्

हत्तपस्:उदेवाहेसोदेवगुडौकिडिउ- मितिहवि

हत्तप्:ग्वोवगोमावगोमस्मा

हत्तप्:नावसणतेउदेवापवोजेयतोवग्णगुगेस्मा

हत्तप्:ौोवहिवणेकमानयहोवग् (मिथिला-मैथिली पोथी ऑनलाइन कीनू)

हत्तप्:ौोवहिवणेकमानयहोवग्मितिहवि_पवोदुयतस_ोनविपहप (जुड़ू मिथिला- मैथिली वीडियो लिंक)

हत्तप्:मितिहवि- हातयोम् (जुड़ू मिथिला- मैथिली वीडियो पेज मैथिलीमे लिंक)

हत्तप्:ौोणतकिपवाकासहायोम् (श्रुति प्रकाशनक साइट- मैथिली प्रकाशक)

हत्तपस्:सहासहपिवाकासहावणेगसपोतयोम् (शशि प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

हत्तपस्:पाववविपुवयिातीविवणेगसपोतयोम् (पल्लवी प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

हत्तप्:ौोवावावमवहयोम् (नवारम्भ- - मैथिली प्रकाशक)

हत्तप्:ौोगेवकहपाववोवगप्

हत्तप्:ौोसाजहोवगप्

हत्तप्:ौोकाणतपुवोणविायोम्

हत्तप्:मितिहविहयदेवग्

हत्तप्:ौोजयोतयोनसुणावतयोम् (मैथिलिक लोकगीत ऑडियो)

हत्तप्:ौोमितिहविमाणतहायोम्

हत्तप्:ौोववाणदवहितयोम्

हत्तप्:ौोवहिववातसोवग्

हत्तप्:मितिहविजोकेसवणेगसपोतयोम्

हत्तप्:ौोनदोट्वउमवणेगसपोतयोम्

हत्तप्:ौोकउमर्दथयोम् (हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रत्येक शनिकेँ नेपाली समयानुसार राति ८:३० बजेसँ ११ बजेधरि आ राजनीतिक विषयवस्तुपर केन्द्रित चौबटिया कार्यक्रम प्रत्येक सोमकेँ राति १० सँ ११ बजेधरि प्रसारित)

हत्तप्:ौोवादीकाणतपुयोम् (हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रत्येक शनिकेँ नेपाली समयानुसार राति ८:३० बजेसँ ११ बजेधरि आ राजनीतिक विषयवस्तुपर केन्द्रित चौबटिया कार्यक्रम प्रत्येक सोमकेँ राति १० सँ ११ बजेधरि प्रसारित)

हत्तप्:ौोजुमपवयोम्यहावेवनेपाल् (नेपाल टीभी-उमंग टीभी मैथिली कार्यक्रम सूचना)

हत्तप्:जावाकडिमोवगप् (जनकपुर एफ.एम., मैथिली समाचार रेडियो)

हत्तप्:ौोमितिहविवादीयोम् (मैथिली रेडियो)

हत्तप्:ौोयुतुवेयोमुसेहावाकडिम (जनकपुर एफ.एम., मैथिली समाचार रेडियो यूट्यूब चैनलसँ)

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીામાદ્દીમિΠિɦઘિ઼ોΛઞ્ (મૈથિઘિ ગેડયો)

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાપપાનમΠિɦઘિ઼ોΛઞ્ (ગેડયો શ્રપ્પન મથિઘિ ૮઼૪૪ મɦઅ)

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાળાનાકપુΛΠોદાય઼યોમ઼નપ્

ɦαΠΠપ઼્માદાનપુΛાસકા઼ોΛઞ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીામાદɦેસɦુકો઼Λઞ્ (એસોશિએશન ઑશ્ઠ નેપાઘિ મધેસીળ ɦન યૂકે઼)

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીામΠિɦઘિાΛΠ઼યોમ્ (શ્નીમΠ પ્Λમા ɦાક સાɦ૮)

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીામΠિɦઘિાવ઼ɦિા઼Λયોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાસુગાΠસિોપાન઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીામાΠિɦઘિસામાળ઼ોΛગ઼ાનિ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીામાΠિɦઘિસામાળ઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાળાનાકપુΛયΠિય઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાળાનાકપુΛ઼યોમ઼નપ્

ɦαΠΠપ઼્ɦોમ઼ાΠΠ઼ોΠ્~માΠિɦઘિસ્

ɦαΠΠપ઼્સɦય઼ામપΛાકાસɦળɦ઼ાયોમ્

ɦαΠΠપ઼્ΛામાનાΠɦળɦ઼ાયોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાΛામાળɦ઼ાયોમ્

ɦαΠΠપ઼્સુદɦાકા઼Λયો઼નિ્માΠિɦઘિ

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીામાΠિɦઘિસ઼નેΠ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાગેΠપΛેદયિΠીનિોનઘનિ઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાવɦિાΛΠમિસ઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાવɦિા઼ΛોસΠ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાપાΠનાદાઘિય઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાકΛΛામાન઼વઘિગાસપો઼Π઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાદિ- માΠિɦઘિ- કાવ઼Π઼ાવઘિગાસપો઼Π઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીામΠિɦઘિસેવ઼ાસામΠ઼િવિઘિગાસપો઼Π઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ઁઁઁીાળાનકΠિોદાય઼વઘિગાસપો઼Π઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્ોપળɦ઼ાવઘિગાસપો઼Π઼યોમ્

ɦαΠΠપ઼્યɦΠિΠɦાળાગા઼Π઼નિ્ (દેવ઼નાગાΛી ઘિપિકિ વ્ઘૅ઼ગાક એ઼ગ્ΛીગેટΛ)

ɦαΠΠપ઼્માઘિΛાન઼ગ઼વઘિગાસપો઼Π઼યોમ્ (મૈઘિΛંગ નાટ્ય઼ સંસ્થાક વ્ઘૅ઼ગ)

ɦαΠΠપ઼્માઘિΛાન઼ગ઼ાનિ્ (મૈઘિΛંગ)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒟𑒲𑒪𑒰𑒢𑒑𑒰𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒪𑓀𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒰𑒢𑒠𑒰𑒢𑒰𑒮𑒑𑒹𑒞𑒫𑒟𑒱𑒑𑒰𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒠𑒰𑒢𑒫𑒯𑒰𑒢𑒑𑒰𑒢𑒰𑒝𑒫𑒟𑒱𑒑𑒰𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰_𑒮𑒰𑒧𑒰𑒨𑒯𑒰𑒢𑒞𑒢𑒣𑒲𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑒮𑒰𑒧𑒰𑒨𑒯𑒰𑒢𑓂 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒨𑒲𑒪𑒱𑒨𑒼𑒢𑒣𑒼𑒢𑒹𑒞𑒧𑒰𑒮𑒱𑒧𑒯𑒰𑒧

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒪𑒱𑒠𑒨𑒱𑒢𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱𑒧𑒱𑒮𑒱𑒢𑒱𑒠𑒹𑒬𑒰𑒮𑒣𑒬 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒏𑒠𑒧𑒲 𑒄 𑒁𑒿𑒢𑓂𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑒢𑒞𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑒣𑒰𑒢𑒱𑒞𑒢𑒱𑒑𑒼𑒢𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱𑒢𑒱 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒏𑒣𑓂𑒢𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑒪𑒼𑒢𑒪𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒏𑒣𑓂𑒢𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒢𑒪𑒱𑒢𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒰𑒢𑒱 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒏𑒣𑓂𑒢𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒢𑒢𑒪𑒼𑒑𑒼𑒫𑒢𑒣𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒢𑒣𑒰𑒪𑒨𑒰𑒠𑒹𑒧𑒨𑒼𑒢𑒑𑒢𑒣𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒏𑒰𑒢𑒢𑒰𑒑𑒼𑒮𑒯𑒰𑒯𑒲𑒢𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒮𑒳𑒢𑒧𑒰𑒮𑒞𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒲𑒲𑒢𑒪𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒳𑒮𑒳𑒧𑒨𑒼𑒧𑒫𑒳𑒞𑒧𑒧𑒣𑒢𑒱𑒠𑒹𑒬𑒯𑒰𑒧𑒪

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒞𑒢𑒫𑒱𑒯𑒳𑒫𑒰𑒢𑓂-𑒢𑒫𑒱𑒢𑒮𑒞𑒱𑒣𑒹𑒠𑒳𑒢𑒣𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒮𑒾𑒮𑒞𑒛𑒱𑒢𑒠𑒰𑒞𑒲𑒢𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒮𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞𑒱 𑒅𑒰𑒇𑒢𑓂𑒜𑒹𑒬𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒛𑒱𑒢𑒠𑒰𑒞𑒲𑒮𑒰𑒢𑒨𑒾𑒢𑒞𑒱𑒢𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒣𑒧𑒨𑒧𑒑𑒼𑒫𑒢𑒣𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒧𑒼𑒑𑒼𑒫𑒢𑒣𑓂 (𑒢𑒣𑒰𑒪 𑒮𑒢𑒏𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒪𑒢𑒧𑒳𑒫𑒯𑒱𑒢𑒱𑒨𑒱𑒢𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒑𑒼𑒫𑒫𑒯𑒱𑒢𑒱𑒨𑒱𑒢𑒱 (𑒫𑒯𑒱𑒢 𑒮𑒢𑒏𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒢𑒱𑒠𑒱𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒢𑒰𑒝𑒫𑒯𑒰𑒮𑒯𑒰𑒢𑒱𑒨𑒱𑒢𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒯𑒢𑒱𑒠𑒢𑒲𑒠𑒲𑒮𑒯𑒰𑒪𑒨𑒰𑒢𑒱𑒨𑒱𑒢𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒞𑒯𑒹𑒧𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒰𑒞𑒢𑒣𑒲𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑒨𑒼𑒢𑒢𑒹𑒨𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒲𑒲𑒮𑒰𑒫𑒯𑒰𑒢𑒹𑒞𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒢𑒱𑒯𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱.𑒫𑒱𑒏𑒱𑒂.𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒱 𑒫𑒱𑒏𑒱𑒂𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒏𑒰𑒢𑒨𑒰𑒠𑒰𑒢.𑒢𑒹𑒞𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒱 𑒫𑒱𑒏𑒱𑒂𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒋𑒢𑒑𑒪𑒱𑒬𑒠𑒱𑒏𑒞𑒱𑒼𑒢𑒰𑒩𑒨.𑒼𑒩𑒑𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒱 𑒫𑒱𑒏𑒱𑒂𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨.𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒱 𑒫𑒱𑒏𑒱𑒂𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒏𑒰𑒪𑒨𑒰𑒢𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱.𑒼𑒩𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒧𑒰𑒠𑒯𑒳𑒫𑒰𑒢𑒲.𑒏𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒖𑒰𑒢𑒰𑒏𑒣𑒳𑒩.𑒼𑒩𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒠𑒰𑒩𑒫𑒯𑒰𑒢𑒑𑒰- 𑒛𑒩𑒢𑒠𑒮.𑒏𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒯𑒱𑒢𑒠𑒱𑒮𑒰𑒢𑒮𑒞𑒯𑒰.𑒼𑒩𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒫𑒯𑒱𑒩𑒰𑒮𑒮𑒼𑒨𑒰𑒞𑒲.𑒢𑒹𑒞

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒢𑒰𑒞𑒲𑒢𑒰𑒪𑒪𑒱𑒥𑒩𑒰𑒩𑒨.𑒑𑒼𑒫.𑒱𑒢𑓂 (𑒢𑒹𑒬𑒢𑒪 𑒪𑒰𑒃𑒥𑓂𑒩𑒹𑒩𑒲 𑒏𑒼𑒪𑒏𑒰𑒞𑒰)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒠𑒣𑒪.𑒑𑒼𑒫.𑒱𑒢𑓂 (𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒣𑒥𑓂𑒪𑒱𑒏 𑒪𑒰𑒃𑒥𑓂𑒩𑒹𑒩𑒲)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒔𑒼𑒢𑒢𑒹𑒧𑒰𑒩𑒰𑒣𑒳𑒥𑒪𑒱𑒔𑒪𑒱𑒥𑒩𑒰𑒩𑒨𑒔𑒯𑒹𑒢𑒢𑒰𑒃.𑒏𑒼𑒧𑓂 (𑒏𑒼𑒢𑒹𑒧𑒰𑒩𑒰 𑒣𑒥𑓂𑒪𑒱𑒏 𑒪𑒰𑒃𑒥𑓂𑒩𑒹𑒩𑒲)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒩𑒩𑒩𑒪𑒤.𑒑𑒼𑒫.𑒱𑒢𑓂 (𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒩𑒰𑒧 𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒩𑒰𑒨 𑒪𑒰𑒃𑒥𑓂𑒩𑒹𑒩𑒲 𑒤𑒰𑒅𑒢𑓂𑒛𑒹𑒬𑒢)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒰- 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲.𑒑𑒼𑒫.𑒱𑒢𑓂(𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒢𑒥𑒞𑒱𑒢𑓂𑒠𑒱𑒨𑒰.𑒑𑒼𑒫.𑒱𑒢𑓂 (𑒢𑒹𑒬𑒢𑒪 𑒥𑒳𑒏 𑒙𑓂𑒩𑒮𑓂𑒙𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒨𑒮𑒳𑒨𑒯𑒨𑒼𑒠𑒳𑒢𑒞𑒯𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒫𑒧𑒰𑒨𑒨𑒼𑒧𑓂𑒢𑒰𑒠𑒖𑒰𑒑𑒰𑒩𑒧𑒱𑒧𑓂𑒁𑒼𑒫𑒠𑒁𑒼𑒨𑒯𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱%𑒂𑒁𑒩𑒞%𑒂𑒯𑒞𑒧𑒪

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒮𑒳𑒞𑒯𑒰𑒮𑒰𑒢𑒱𑒮𑒱𑒞𑒢𑒱𑒛𑒢𑒠𑒱𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒢𑒠𑒹𑒮𑓂𑒯𑒞𑒧𑒪

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒪𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒞𑒯𑒢𑒼𑒪𑒑𑒳𑒨𑒼𑒧𑓂𑒮𑒯𑒼_𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒑𑒹𑒮𑒣?𑒨𑒼𑒠𑒹=𑒧𑒰

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒪𑒱𑒢𑒑𑒳𑒱𑒮𑒞𑒪𑒱𑒮𑒞𑒼𑒩𑒑𑒛𑒼𑒩𑒮𑒪𑒰𑒢𑒑𑒮𑒛𑒛𑒹𑒮𑒨𑒩𑒱𑒣𑒞𑒲𑒨𑒛𑒩?𑒨𑒼𑒠𑒹=𑒧𑒰

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒑𑒹𑒮𑒯𑒼𑒧𑒹𑒨𑒼𑒧𑒰𑒢𑒑𑒪𑒱𑒮𑒯- 𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒯𑒞𑒧

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒩𑒼𑒮𑒹𑒞𑒞𑒰𑒣𑒩𑒼𑒖𑒹𑒨𑒞𑒼𑒩𑒑𑒩𑒨𑒯𑒪𑒧𑒰

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒑𑒼𑒫𑒑𑒼𑒫𑒢𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱- 𑒧𑒣𑒭- 𑒮𑒼𑒢𑒑𑒮𑒛𑒼𑒪𑒏𑒧𑒳𑒮𑒱𑒨𑒢𑒠𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒔𑒱𑒱𑒪.𑒼𑒩𑒑 (𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒔𑒱𑒱𑒪𑒫𑒱𑒩𑒰𑒩𑒨𑒼𑒩𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒪𑒮𑒱𑒢𑒠𑒱𑒨𑒰𑒢𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒯𑒞𑒧𑒪

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒢𑒞𑒧.𑒼𑒩𑒑.𑒱𑒢𑓂𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒑𑒹𑒮𑓂𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒠𑒱𑒛𑒳𑒪𑒞_𑒧𑒰𑒃𑒞𑒯𑒪𑒱𑒮𑒣 (𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒧𑒱𑒬𑒢)

હffપ્:ૃીીસામસુનગ઼ાયોમ્ાન્િનૌસ્ઊયાઊનૌસ્૨૦૧૨્fાગોપે- ઊfિમ્ાfુપે- ીીમ્દસ- વમ્ાનિગ- fોગોfહેમ્- નિદ્ાિ- વેસfન- ઊfિમ્ામ્ય- fાઊેમ્f (થશ્રઘશ્રોઢ઼ય ઙ઼૨થયઢ઼શ્રથઉઢ઼ય શ્રશ્રૌશ્રઢ઼ય)

હffપ્:ૃીીસામસુનગ઼ાયોમ્ાન્િનૌસ્ઊયાઊનૌસ્૨૦૧૧સામસુનગ઼- ઙઊયિfિાfેસ- fહે- ૌનિનેમ્સ- ોઙ- fાગોપે- ઊfિમ્ાfુપે- ીીમ્દસ- ૨૦૧૦ (થશ્રઘશ્રોઢ઼ય ઙ઼૨થયઢ઼શ્રથઉઢ઼ય શ્રશ્રૌશ્રઢ઼ય)

હffપ્:ૃીીસામસુનગ઼ાયોમ્ાન્િથાગોપે- શ્રીમ્દસ્ાનિદેશ઼હfામઊ (થશ્રઘશ્રોઢ઼ય ઙ઼૨થયઢ઼શ્રથઉઢ઼ય શ્રશ્રૌશ્રઢ઼ય)

હffપ્:ૃળનાનપીfિ઼હ્નેf (ભામ્fીય઼ ળ્ઞાનપીઠ઼ક સાઇટ)

હffપ્:વપામ્સિહાદ઼િન્ (ભામ્fીય઼ ભાષા પમ્ષિદ, કોઊકાfાક સાઇટ)

હffપ્:ૃીીવહામ્ાfયિાવહાસહાપામ્સિહાદ઼યોમ્ (ભામ્fીય઼ ભાષા પમ્ષિદ, કોઊકાfાક વ઼ાગામ્થ)

હffપ્:ૃીીfહેમાનવીકેમ્પમ્ાડિ઼યોમ્ (મૈન-વુકમ્ પુમ્સ્કામ્ક સાઇટ)

હffપ્:ૃીીયોમમોનૌાઊfહડુનદાfાનિ઼યોમ્ (ક◌ૉમનવ઼ેઊ્થ શ્રાઉન્ડેશનક સાઇટ)

હffપ્:ૃીીયમ્ાેસસૌમ્દ઼િન્ (વ઼ોડાશ્રોન-ક્મ્◌ૉસવ઼મ્ડક સાઇટ)

હffપ્:ૃીીપુઊfિડ઼ોમ્ગ્ (પુઊfિ્ળમ્ પુમ્સ્કામ્ક સાઇટ)

હffપ્:નોવ઼ેઊપમ્ાડિ઼ામ્ગ્ (નોવ઼ેઊ પુમ્સ્કામ્ક સાઇટ)

હffપ્:ૃીીગોાકોનકાનાકાદેમ્ાામિગ્ાકાદેમ્ાાામિસ઼હfામ (ગોવ઼ા કોકમ્ાી શ્રકાદમીક સાઇટ)

હffપ્:ૃીીમુસેનિદ઼ાયોમ્

હffપ્:ૃીીસાીમ્fિસ઼ોમ્ગ઼

હffપ્:નિદ઼ાિનોમ્ાય઼ૌમ્દપમ્ેસસ઼યોમ્

હffપ્:સામાનવ઼ાય઼નિદાિનઊાનગુાગેસડેસfાવ઼ાિઊ઼ોમ્ગ્

હffપ્:ળાપુિમ્ઊfિમ્ાfુપેડેસfાવ઼ાિઊ઼ોમ્ગ્

હffપ્:દસયપમ્ાડિ઼યોમ્

હffપ્:ૃીીહિનિદુયોમ્ઊ્મ્૨૦૧૧્૦૪્૦૩્સfોમ્ેસ્િ૨૦૧૧૦૪૦૩૫૦૦૧૦૧૦૦઼હfામ

હffપ્:સુfહાસાિનઊfિડેસf઼યોમ્

હffપ્:ૃીીવ઼ામ્નામાઊ઼ોમ્ગ્

હffપ્:નિદ઼ાિપોfમ્ય઼નિfેમ્નાfાિનાઊૈવ઼ોમ્ગ્

હffપ્:ૃીીડેમ્fુનેયfિય઼યોમ્વ઼યિfોમ્ાાન્યહામ્યોાઊ્૪૯

હffપ્:ૃીીfામ્ાાનૌસયોમ઼નપ્

વ઼૨યએ઼હશ્ર ૨૫થ મશ્ર૨થહ૨ઙ઼૨ ઢશ્રોઢ઼થા઼૨ઘહથડૈ એ઼હશ્રોઉઢ઼ાશ્રઙ઼ શ્રઢ઼છ઼હ૨વ઼એ

હffપ્:વ઼દિહ઼- ામ્યહિ઼વિઊાગાસપોf઼યોમ્

વ઼દિેહ પ્મ્થમ મૈથિ઼િ પાક્ષકિ ૬ પf્મ્િકા મૈથિ઼િ પોથીક શ્રામ્કાઇવ઼

હffપ્:વ઼દિહ઼- પોfહવિઊાગાસપોf઼યોમ્

વ઼દિેહ પ્મ્થમ મૈથિ઼િ પાક્ષકિ ૬ પf્મ્િકા ઑડિયો શ્રામ્કાઇવ઼

હffપ્:વ઼દિહ઼- ુદ઼ાવિઊાગાસપોf઼યોમ્

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वीडियो आर्काइव

हत्तप्:विदेहा- विदेओवलोगसपोत्योम्

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका मिथिला चित्रकला, आधुनिक कला आ चित्रकला

हत्तप्:विदेहा- पाइन्तिन्गस- फोतोस्वलोगसपोत्योम्

विदेह ई पत्रिकाक सभटा पुरान अंक-विदेहो ब्रेल, तिरहुता आ देवनागरी रूपमे

हत्तप्:सितिस्गोओगलेयोम्वविदेहायोम्वविदेहा

विदेह ईअंक पत्रिकाक पहिल ५०-

हत्तपस्:सितिस्गोओगलेयोम्वविदेहायोम्वविदेहा- ार्चहवि- पार्त- [
विदेह ईम अंक पत्रिकाक ५०म सँ १४९-

हत्तपस्:सितिस्गोओगलेयोम्वविदेहायोम्वविदेहा- ार्चहवि- पार्त- [[
विदेह ईपत्रिकाक १५०म आ आगाँक अंक-

हत्तपस्:सितिस्गोओगलेयोम्वविदेहायोम्वविदेहा- ार्चहवि- पार्त- [[[

मैथिली पोथी डाउनलोड मातिहिलि बोओक्स दोवन्लोअद

हत्तप्:सितिस्गोओगलेयोम्वविदेहायोम्वविदेहा- पोथि

मैथिली ऑडियो संकलन मातिहिलि औदिओ दोवन्लोअदस

हत्तप्:सितिस्गोओगलेयोम्वविदेहायोम्वविदेहा- औदिओ

मैथिली वीडियोक संकलन मातिहिलि विदेओस

हत्तप्:सितिस्गोओगलेयोम्वविदेहायोम्वविदेहा- विदेओ

मिथिला चित्रकला आधुनिक चित्रकला आ चित्र मातिहिलि आइन्तिन्ग्स मोदेर्न अर्त अन्द फोतोस

हत्तप्:सितिस्गोओगलेयोम्वविदेहायोम्वविदेहा- पाइन्तिन्गस- फोतोस्

सगर रातिदीप जराय

हत्तप्:सागररातिदीपजरायवलोगसपोत्योम्
हत्तप्:सागररातिदीपजरायौर्दपरेससयोम्

विदेह मैथिली क्विज :
हत्तप्:विदेहाक्विज़वलोगसपोत्योम्

विदेह मैथिली जालवृत्त एग्रीगेटर :

हत्तप्:विदेहा- ाग्ग्रेगातोर्वलोगसपोत्योम्
विदेह मैथिली साहित्य अंग्रेजीमे अनूदित

हत्तप्:मादहुवानि- ार्तवलोगसपोत्योम्
विदेहक पूर्व-रूप "भालसरिक गाछ" :

हत्तप्:गजेन्द्रथाकुरवलोगसपोत्योम्
विदेह इंडेक्स :

हत्तप्:विदेहा१२३वलोगसपोत्योम्
विदेह आर्काइव :

हत्तप्:विदेहा१२३ौर्दपरेससयोम्

मातिहिलि थिलिन दिगनागे- पहिल मैथिली संकेत लिपि द्विभाषा

ह्ततपस्:मातिहिलि- सगिन- लानगुगेवलोगसपोतयोम्

विदेह ब्राह्मी- ब्राह्मी लिपिमे मैथिलीक पहिल बेर

ह्ततपस्:मातिहिलि- ब्राह्मविलोगसपोतयोम्

विदेह खरोष्ठी- खरोष्ठी लिपिमे मैथिलीक पहिल बेर

ह्ततपस्:मातिहिलि- खरोसहतिविलोगसपोतयोम्

विदेह कैथी लिपिमे- मैथिलीक कैथी लिपिमे पहिल बेर

ह्ततपस्:मातिहिलि- कातिविलोगसपोतयोम्

विदेह नेवारी लिपिमे- मैथिलीक नेवारी लिपिमे पहिल बेर

ह्ततपस्:मातिहिलि- नेवारविलोगसपोतयोम्

विदेह आरपीए लिपिमे- मैथिलीक आरपीएमे पहिल बेर

ह्ततपस्:मातिहिलि- पिवलोगसपोतयोम्

विदेह- उर्दू नस्तालिक लिपिमे मैथिलीक पहिल बेर

ह्ततपस्:मातिहिलि- उर्दुवलोगसपोतयोम्

विदेह- तमिल लिपिमे मैथिलीक पहिल बेर

ह्ततपस्:मातिहिलि- तमिलवलोगसपोतयोम्

विदेह: सदेह : पहिल तिरहुता (मिथिलाक्षर) जालवृत्त (ब्लॉग)

ह्ततप:विदेहा- सदेहावलोगसपोतयोम्

विदेह:बेल: मैथिली बेलमे: पहिल बेब विदेह द्वारा

ह्ततप:विदेहा- बेलिविलोगसपोतयोम्

विदेह गूगल-ग्रुप

ह्ततपस्:ग्रुपसगोगलेयोम्/विदेहा

विदेह फेसबुक ग्रुप

ह्ततपस्:ीीफचेबोकयोम्ग्रुपस्७४३६४९८०४३

ह्ततपस्:ीीफचेबोकयोम्ग्रुपस्१०२९९३०४९७८

ह्ततपस्:ीीफचेबोकयोम्ग्रुपस्विदेहा

गजेन्द्र ठाकुर इडेक्स

ह्ततप्:गजेन्द्रठाकुर१२३वलोगसपोतयोम

नेना भुटका

ह्ततप्:मानभान- कहवासवलोगसपोतयोम्

विदेहा ध्वनि विदेह पोडियोपोडकास्ट साइट कविता आदिक पहिल-मैथिली कथाः

ह्ततप्:विदेहा१२३ध्वनिपोडपेससयोम्

हत्तप्ःवदिहावसिलनरमयनादोयोम्

विदेह मैथिली नाट्य उत्सव

हत्तप्ःमातिहिलि-द्रामावलोगसपोत्योम्

समदिया

हत्तपेःसामादिवलोगसपोत्योम्

मैथिली फिल्म्स

हत्तप्ःमातिहिलिफिलमसवलोगसपोत्योम्

मैथिली हाइकू

हत्तप्ःमातिहिलि-हाकुवलोगसपोत्योम्

मानक मैथिली
हत्तप्ःमानाक- मातिहिलिवलोगसपोत्योम्

विहनि कथा

हत्तप्ःवहिनकिातहावलोगसपोत्योम्

मैथिली कविता

हत्तप्ःमातिहिलि- कावतिावलोगसपोत्योम्

मैथिली कथा
हत्तप्ःमातिहिलि- कातहावलोगसपोत्योम्

मैथिली समालोचना
हत्तप्ःमातिहिलि- सामालोचहनावलोगसपोत्योम्
मातिहिलि डितिनातुे ि एनगालसिह

हत्तप्ःमादहुवानि- ाननवलोगसपोत्योम्

तिरहुता- कैथी फ़ॉन्ट मैथिलि व्याकरण पञ्जी आयानति शाहिस

हत्तपस्ःदेपवलुवलिमयिहेदुवतिसतोमहानदवेर२०२७४२११०३४१पानदेय_१पदव?सेटेनये=१ (उत्तर-विहानक मैथिलि व्याकरणमे जाति)

हत्तपस्ःगुनियोदेनगाड़र्ड़र२००८०८३२८- मातिहिलिपिदव (यूनीकोड तिरहुता फ़ॉन्ट ओ आवेदन ३० सितम्बर २००८- विदेहक सहयोग)

हत्तपस्ःगुनियोदेनगाड़र्ड़र२०११११७५१- तिरहुतापदव (यूनीकोड तिरहुता फ़ॉन्ट ओ आवेदन ५ मई २०११- विदेहक सहयोग)

हत्तप्ःतिरहुतालिपिफ़िन्योम् (देवनागरी-तिरहुता फ़ॉन्ट- वेस्टर्न आयानति)

हत्तप्ःगुजहायोयय् (देवनागरी यूनीकोड आयानति तिरहुता फ़ॉन्ट-मथिलि)

"विकिपीडिया"मे मैथिली

हत्तप्ःतनानसलातौकिनितौकिस्विनोजेयतःथनानसलातोन

हत्तप्ःमेतौकिमिदाोनगौकिढिटुसतस_डोन_नौ_लनगुागेस्श्रौकिपिदा_मातिहिलि

हत्तप्ःतनानसलातौकिनितौकिषिपेयाविःथनानसलाते?तासक=नतनानसलातेद&गुप=योने- मोसतुसेद&लिमिति=२०००&लानगुागे=मा

हत्तप्ःनियुवातोनौकिमिदाोनगौकिश्रोपमा

[illegible]

𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒮𑒰𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒖𑒹𑒏𑓂𑒙𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒋𑒯𑒱 𑒪𑒱𑓀𑒏 𑒮𑒦 𑒣𑒩 𑒖𑒰 𑒏𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒖𑒹𑒏𑓂𑒙𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒰𑒅

𑒫𑒱𑒏𑒲𑒣𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒙𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒮𑒪𑒹𑒙 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 (𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰) 𑒂 𑒂𑒢 𑒮𑓂𑒏𑓂𑒩𑒱𑒣𑓂𑒙 𑒏𑒲𑒥𑒼𑒩𑓂𑒛 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒖𑒹𑒏𑓂𑒙 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑓁
𑒫𑒱𑒏𑒲𑒣𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰 ०१ 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 २००८ 𑒮𑒿
[illegible] (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲)
[illegible] (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰)
[illegible] (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑒼𑒧𑒢)
𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒙𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒮𑒪𑒹𑒙 २३ 𑒖𑒴𑒢 २०११ 𑒮𑒿
[illegible]
𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒙𑓂𑒩𑒰𑓀𑒮𑒪𑒹𑒬𑒢 𑒙𑒴𑒪𑒧𑒹
"[illegible]" 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱। 𑒙𑓂𑒩𑒰𑓀𑒮𑒪𑒹𑒬𑒢 𑒙𑒴𑒪 𑒥𑒢𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒂𑒫𑒹𑒠𑒢 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨𑒑𑒝 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒣𑒢 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒙𑓂𑒩𑒰𑓀𑒮𑒪𑒹𑒙 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒴,
𑒂 [illegible] 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒏𑒰𑒪 [illegible] (𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹) "[illegible]" 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒢𑒻 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒏 [illegible]; 𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒉𑒏𑒰𑒅𑓀𑒙𑒮𑒿 𑒪𑒼𑒑 𑒃𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠।
[illegible]
[illegible]

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 (𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰) 𑒮𑓂𑒏𑓂𑒩𑒱𑒣𑓂𑒙 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒫𑒹𑒠𑒢 ३० 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 २००८ 𑒂 𑒋𑒏𑒩 𑒮𑓀𑒬𑒼𑒡𑒱𑒞 𑒂𑒫𑒹𑒠𑒢 ५ 𑒧𑒇 २०११ 𑒏𑒹𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒁𑓀𑒬𑒳𑒧𑒢 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒹𑒨 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒹𑒩 𑒋𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒰𑒏 [illegible]। ११ 𑒖𑒴𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒁𑓀𑒬𑒳𑒧𑒢 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒹𑒨 𑒋𑒏𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 [illegible] 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒁𑒥 ई 𑒮𑓂𑒏𑓂𑒩𑒱𑒣𑓂𑒙 𑒥𑒢𑒱 𑒏𑒨 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿𑒏 𑒪𑒱𑓀𑒏𑒣𑒩 𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒹𑒪 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒁𑒕𑒱।

𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰, 𑒢𑒹𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒂 𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒮𑓂𑒏𑓂𑒩𑒱𑒣𑓂𑒙 𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 [illegible]

𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒢𑒼𑒙𑒼 𑒮𑓂𑒏𑓂𑒩𑒱𑒣𑓂𑒙	𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒁𑒼𑒙𑒲𑒉𑒮	𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒙𑒲𑒙𑒲𑒉𑒮	𑒢𑒹𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒼𑒙𑒲𑒉𑒮	𑒢𑒹𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒙𑒲𑒙𑒲𑒉𑒮

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

𑒨𑒴𑒢𑒲𑒏𑒼𑒛 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒏𑓂𑒩𑒱𑒣𑓂𑒙, "𑒫𑒱𑒏𑒲𑒣𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰"𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂 𑒂𑒥 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 "𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒙𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒮𑒪𑒹𑒙" [illegible] 𑒙𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒮𑒪𑒹𑒙𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼। [illegible]

𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒥𑒰𑒩𑓂𑒛 𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒙𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒮𑒪𑒹𑒙 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲)

[illegible] (𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒥𑒰𑒩𑓂𑒛)
𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒙𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒮𑒪𑒹𑒙𑒏 𑒮𑒿
[illegible]
𑒑𑒴𑒑𑒪 𑒙𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒮𑒪𑒹𑒙𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒩 𑒣𑒳𑒭𑓂𑒙 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ચૈટ ઈ.પી.ટી- ઈ.પી.ટી-૪ માઽક્નોસઁશ્ટ વગિ ટ્નાન્સલેટ (મૈથિલિ)

હાતપસ્ઃ઼પેના઼યિોમ્

હાતપસ્ઃ઼પેના઼યિોમ્ગપત- ૪

હાતપસ્ઃ઼પેના઼યિોમ્યહાતગપત

હાતપસ્ઃીીવનિગ઼યોમ્તનાનસળાતોન
હાતપસ્ઃતનાનસળાતો઼મયિનોસોઙત઼યોમ્
છશ્રોામથઢ઼૨જાઉથએ વશ્રો૨છએ છઙ૨શ્ઠષ થશ્રો મ૨છઢ઼શ્રોષશ્રોઢથ થઢ઼શ્રાામષઙ઼શ્રથશ્રોઢ઼
ઘશ્રો થશ્રો હાતપસ્ઃતનાનસળાતો઼મયિનોસોઙત઼યોમ્
યૌનળોદ મયિનોસોઙત થનાનસળાતોન શ્રશ્ઠશ્ઠ- (શ્રનદનોદ્િ ૨શ્રોષ)
છળયિક તહને હોનઙિનતાળ ળનિસ નિ તહે ળેઙત તોપ યોનનેન઼
છળયિક "ોન" તો છોનતનવિુતે વ઼ોયિ છળપિસ તો યોનતનવિુતે યળપિસ તો તોયહ મયિનોસોઙત' સ સપેયહ તેયહનોળગય મોને ।વુોત માતિહળિ઼
ૈુન યોનતનવિુતોનિ સતાનત યોનઙનિમાતોનિ દાત્ તમિ ।પપોનસ, ોહયિહ યુોળદ વે સેનત તો યુોને માળિ તો઼

શ્ર૨૪જાહશ્રઢ઼શ્રથ (મશ્ર૨થહ૨ઙ૨)

શ્ર૨૪જાહશ્રઢ઼શ્રથ [માતિહળિ વ઼ેનસોિન ૨ તનાનસળાતોિન ૨નદયિથનાનસર ળુનયહેદ ોન માય઼ ૨૬, ૨૦૨૩; ાામળિકાનિ છેનતને ।ત શ્ર૨૪જાહાનાત ળુનયહેદ ોન હુળય઼ ૨૮, ૨૦૨૨]

હાતપસ્ઃાજિવહાનાતિોતિમ઼ાયનિ્ (શ્ર૨૪જાહશ્રઢ઼શ્રથ ૨૨થ મશ્રયઢ઼શ્રષ)

હાતપસ્ઃમોદેળસ઼ાજિવહાનાતો઼નગ્ન્નમત્વર (માતિહળિ થનાનસળાતોિન વ઼ેનસોિન ૨)

હાતપસ્ઃગતિહુવ઼યોમ્શ્ર૨૪જાહાનાત્૨નદયિથનાનસર

હાતપસ્ઃાનશવ઼િોનગ઼ાવસ્ર૩૦઼પ઼૧દ૩૦૭

હાતપસ્ઃગતિહુવ઼યોમ્શ્ર૨૪જાહાનાત (ઘતિહુવ શ્ર૨૪જાહાનાત)

હાતપસ્ઃાજિવહાનાતિોતિમ઼ાયનિ્મોદેળસ (શ્ર૨૪જાહાનાત મોદેળસ)

હાતપસ્ઃદોયસ઼ગોગળેયોમ્ઙોનમસ્દે઼૧ઢશ્ર૨પઙઙ૫ઙ૯શ્રોન઼ઢદઢ઼૪૫શઢવ૬ઢયર્દછ૫ઢ઼૧સયનનએઉમદવસગ઼ાીસવઝદવ઼ઙશનદઢઙોટ૮શ્રવ઼ૌઙોનમ?પળ=૧ શ્રુદો થનાનસયનાવિન માતિહળિ શ્રપપળય઼)

શ્રમેળન શ્રળેક્સા મૈથિળિ (શીઘ્ન઼)

કછિુ મૈથિળિ વ઼કિપિડિયિ઼ા પેળક ળકિઃ

વ઼દિહ (પત્નકિા) હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્કગાવ઼
૨ન્ટનેટક સંસાનમે મૈથિળિ ભાષા હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્સદહ

ભાળસનકિ ગાછ હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્પિમ

વ઼દિહ હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્ોિ૧

વ઼દિહક શ્ઠેસવુક ભન્સન હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સુિ૧

વ઼દિહ સમ્માન હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્ળયર

વ઼દિહ શ્રાન્કાર઼જા હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્ળય૦

વ઼દિહ મથિળિ નત્ન હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્ળય૩

વ઼દિહ મથિળિક પ્પોળ હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્ળય૪

વ઼દિહ સૂયના સંપન્ક શ્રન્વ઼ેષામ હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્ળય૫

શ્નુતિ પ્નકાશન હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સુિ૭

શ્રનયનિ્હાન શ્રાપ્પન હાતપસ્ઃમ઼ાીકિપિદ઼ાીનગ્સ્ોિન

મૈથિલિ ગાળ૭ હ્ટ્ટપસ્ઃમ્ાૌકિપિદ્ાૌ૧ગ્સ્દિ૭

મૈથિલિ વા૭ ગાળ૭ હ્ટ્ટપસ્ઃમ્ાૌકિપિદ્ાૌ૧ગ્સ્શિ

મૈથિલિ ઞક્ટા ગાળ૭ હ્ટ્ટપસ્ઃમ્ાૌકિપિદ્ાૌ૧ગ્સ્ડ્ઘ

.

કછિુ મૈથિલિ પોથી, ઑડિયો-વીડિયો, ક્૭ાક્ૃટ્ પ્ૂ ટ્ૂ્વ યૈન૭ ડાઉન૭ોડ સાઇટ (ઞોપન સોર્સ)
ઞછ્ઙ્ઢ્થ ઞહ્રઞપહ્રઞ ષ્ઞઞઘઞમ
ઞછ્ઙ્ઢ્થ (માિતહિલિ- ઙ્ગ૭િસિહ- હિનિદિ છ્ોનવ્ે૧સાિટાિન્સ)
મૈથિલિ-હિનિદી વા્ટાિ૭પ (૩ ઘઞ્ટા)
મૈથિલિ (મૈથિલિ સંકેત ઞાષા સહિત- મૈથિલિમે પહિલ વે૧)
હ્ટ્ટપસ્ઃૌપ્ુટ્વેયોમ્૰વદિહ્ા_ફ્ુ૧ના૭
હ્ટ્ટપસ્ઃપ્ુટ્વેથ્ેવુછ્- ૭૧ષસ૮
હ્ટ્ટપસ્ઃનયે૧ટ્નયિ્ેિવ્સ- ૨૦૨૧પહ્પ
ષ્ઞહ્રથ્ૈઞ ઞપ્પઞયઙ્મ્ર

હ્ટ્ટપ્ઃસાહિત્યિા- ાક્દેમ્ગિોવ્નિ્ુપવ૭િયાિટાિનિસે- વીક્સ્ળસપ

હ્ટ્ટપ્ઃસાહિત્યિા- ાક્દેમ્ગિોવ્નિ્ગોેને૧ા૭ઘ્યગિાિટા૭વીક્સ્ળસપ

છ્રરદ

હ્ટ્ટપ્ઃયો૧પો૧ાયાૌલિ૧ગ્માસિામ્હ્ટ્ટમ

ઞપ્પયિાસ૭ (૧માણન્દ ઢ્ા ૧મઞ)

હ્ટ્ટપ્ઃયો૧પો૧ાયાૌલિ૧ગ્પદ્ડ્માદિહ્લિપિદ્ડ્મઞર૧પદ્ડ

ફ્ુઞાય૭ ક્ણક્ની- મહેન્દ્ર૧

હ્ટ્ટપ્ઃયો૧પો૧ાયાૌલિ૧ગ્પદ્ડ્માદિહ્લિપિદ્ડ્મઞરરપદ્ડ

પ્૧વન્ય સંગ્૧હ- ૧માણાથ ઢ્ા (વીપીઙ્સસી સવિવસ)

હ્ટ્ટપ્ઃયો૧પો૧ાયાૌલિ૧ગ્પદ્ડ્માદિહ્લિપિદ્ડ્મઞર૩પદ્ડ

સ઼ળન કે૧ દીપ પ્૧વ- સં કેદા૧ કાણન ઞા ઞ૧વિનિ્દ ડાકુ૧

હ્ટ્ટપ્ઃયો૧પો૧ાયાૌલિ૧ગ્પદ્ડ્માદિહ્લિપિદ્ડ્મઞર૪પદ્ડ

મૈથિલિ ગદ્ય સંગ્૧હ- સં શૈલેન્દ્ર૧ મોહન ઢ્ા

હ્ટ્ટપ્ઃયો૧પો૧ાયાૌલિ૧ગ્પદ્ડ્માદિહ્લિપિદ્ડ્મઞરપપદ્ડ

ઞઢછ્હ્રવ્ઙ્ઞોઢઘ (વ્ળિયદેવ ઢ્ા)

હ્ટ્ટપસ્ઃા૧યહ્વિો૧ગ્દેટાિલિસ્વળિાય_દ્ે_ળહ્ા

વ્દિહ્ા માિતહિલિ મોક્સ્ હ્ુ૧ના૭સ્ ઞુદ્ાિ- વ્દિી ઞ૧યહ્વિ

હ્ટ્ટપ્ઃવ્દિહ્ાયોનિ્ા૧યહ્વિ્હ્ટમ

રઘઞછ્ઞ

હ્ટ્ટપ્ઃગિનયાનયિ્ેિયોલિને્માિતહિલિ્હ્ટમ

હ્ટ્ટપ્ઃગિનયાનયિ્ેિયોલિને્કા૭યાનિ્હ્ટિમ (મઞરથહ્રડ્ર ઙ્ઞઘડ્રષહ યરછ્થરઞોઞઞઢ્ે)

મથિલિ દ૧્શન

હાળપસ્:મિતિહિલિદાન્ગસહાળ્યોમ્ (ોનભિને પદ૬ોડ મિતિહિલિ ફોુન્ગણાભ)

િીનજુક્તિ

હાળપસ્:ાનયહવિીનગ્દેિાભિસ્ંજોનવહુક્તિ_ફોુન્ગણાભ

શ્રોડ઼૯ ૫૫૯શ્કશ્રડ઼' સ ૯- શ્કઉષથશ્રપ્પશ્રડ઼શ્રૈશ્ર (હાળપસ્:પુસતાકાભયોનગ્ેન્)

પોથીક ભિક

શ્રાશ્ફ઼ીએન્સીએ- એએસ્શ્રાર્ હાળપસ્:ગિનયાગોવ્નિદિવિસિોનિસસ્ાસિ- વોકસ્

હાળપસ્:ગિનયાગોવ્નિશ્રસિ_દાન્૧૬૬૧૨૫૬ડ (હસિતોનય ોડ ૫ાવયા- ૫યાયા નિ મિતિહિલિ)
હાળપસ્:ગિનયાગોવ્નિશ્રસિ_દાન્૪૨૩૬૫૫૬ડ (ષતુદેસિ નિ હાનિસિમ ાન૬ જુ૬૬સિમ નિ મિતિહિલિ)
હાળપસ્:ગિનયાગોવ્નિશ્રસિ_દાન્૬૩૨૨૭૫૬ડ (મિતિહિલિ નિ ત્હે શ્રગો ોડ વ્દિયાપાતિ)
હાળપસ્:ગિનયાગોવ્નિશ્રસિ_દાન્૬૪૮૯૪૫૬ડ (છુભતુન્ગાભ હેનાિગો ોડ મિતિહિલિ)
હાળપસ્:ગિનયાગોવ્નિશ્રસિ_દાન્૭૨૭૫૪૫૬ડ (મિતિહિલિ ન્દેન ત્હે પ્પાનણાતાસ)

એએસ્શ્રાર્શ્રંગ્ેળી હાળપસ્:તસપાસવિહેપાભનયિનિ્ાસસેતસ્પ૬ડ્પુવભિયાતિનિ્તેમપભસ્_ોડ_મિતિહિલિ_નગાભસિહ્પ૬ડ

એએસ્શ્રાર્હનિ્દી હાળપસ્:તસપાસવિહેપાભનયિનિ્ાસસેતસ્પ૬ડ્પુવભિયાતિનિ્તેમપભ_ોડ_મિતિહિલિ_હનિદ્પિ૬ડ

મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન હાળપસ્:ાીમાિતિહિલિસાહિતિયાસાનસતહાણોનગ્ેસ્ુનયેસ

૬ન્શનીય મિથિલિ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ભિક)

જનોયહુને ૧ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ભિક)

જનોયહુને ૨ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ભિક)

જનોયહુને ૩ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ભિક)

જનોયહુને ૪ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ભિક)

જનોયહુને ૫ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન ભિક)

હાળપસ્:વભીમભવિનાનયોનગ્ભાનગુાગે:મા (વૂભમ ભાશ્વ્નેની મૈથિલિ)

શ્રનપિન શ્કાઉમ્ડેશન (હાળપ્:ાીનપિાનાડુનદાનિોનગ્)

શ્કઢશ્રથહશ્રમ જશ્રોશ્રોપ્પષ મશ્રશ્થહશ્ડ઼ર ષથશ્રોઢેશ્રોએશ્રવ્એઢ

હાળપસ્:ાીયુોતુવેયોમ્પભાયભસિત?ભસિત=શ્કડશ્રથ૭૪ણ૫યરડમાશ્રોર્૯મઢવશ્રશ્ગાડઢ૮૬૩_૯ડશ્રોવર (મૈથિલિ ઑડિયો વુક્સ(

હાળપસ્:ાીયુોતુવેયોમ્યહાનનેભઉછ૯૧હ૯ઉહ૯ડય- ૫ઉવમસહડકભહડ઼ી (વદિહ મૈથિલિ(દુનૂ મૈથિલિમે પહિલ વેન -ભાષા સંકેત મૈથિલિ સંગમે શ્રા વુક ઑડિયો શ્રભાઉડ-નીડ શ્રંગ્ેળી ૮ૅકાગિ-

હાળપસ્:વભીમભવિનાનયોનગ્પભાયેન્શ્રોયડ૬ડનપછોઢ (મસાઈ કેન પનાવિન્તણકાની ગેવેકા(
હાળપસ્:વભીમભવિનાનયોનગ્પભાયેન્પ૩સહદૈજગાથિ (યભ હમ તૅ ઠીક છી ને(!
હાળપસ્:વભીમભવિનાનયોનગ્પભાયેન્ડ૧૯૫ષ૬હઘમો (એકટા નીક દનિ(

હાળપસ્:વભીમભવિનાનયોનગ્પભાયેન્વર૭પૌસશછ૫ (ઘન સભ(
હાળપસ્:વભીમભવિનાનયોનગ્પભાયેન્૬શ્રડછ૦ઢુવત૭ (કી શ્રહાઁ એ યડિ઼ સભકેં દેપ્પને છી?)

પોથી ડૅાટ કૅામ

હાળપસ્:સતોપેપોતહ્યિોમ્વનીસ્ેડને- વોકસ્?ભાનગુાગે=માિતિહિલિ

૨ ડ઼શ્રોવ઼૯ મશ્થહશ્ડ઼શ્ર

હાળપસ્:ાીભિવેમિતિહિલિયોમ્માિતિહિલિ- વોકસ- પ૬ડ- ડને- દોનભાદ્ (પોથી ડાઉનભોડ ભિક)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િમિવેઽમતિહમિ.િયોમ્ *(નેહમિ મતિહમિ ફ઼ોન્નામ)*

હ્તતપસ્ઃમતિહમિ.િયિોમ.નપ્ *(ૌનેન ૨ ઽોવે મતિહમિ)*

મૈથિલિ શ્રુતિ

હ્તતપસ્ઃયોુતુવે૪ળહા૩૩મૌ૩૮૨ (મમતા ગાવય ગીત, સૌજન્ય- ષાપેગામા)

હ્તતપસ્ઃયોુતુવેવ૩પ્પશ્ચૌનહ્હ્જદપ્પગ (કન્યાદાન, સૌજન્ય- જાએહ્શ્રોય)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િવેળોદ઼નિ્ (મતિહમિ મોવ઼ેસિ ોન ઢ઼ેનત)

હ્તતપસ્ઃમુવ઼યિોમ્ઽમિમસ્ગામાક- ગહાન (મતિહમિ મોવ઼ેસિ ોન ઢ઼ેનત)

હ્તતપસ્ઃમુવ઼યિોમ્ઽમિમસ્દ્હુનિ (મતિહમિ મોવ઼ેસિ ોન ઢ઼ેનત)

પ્યાને મૈથિલિ

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્યહાનને઼૩૭૮૩૦ઽ૭યકરનામૌ૮જ૨૪ન૮ળળ઼ઽગ *(પ્યાને મૈથિલિ યૈનલ કનિમ યૌવની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ)*

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મતિહમિનગમિકનાનગદ૭૭ (મથિમિગ મિક તનંગ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્મતિહમિછ્હાપળેન (મથિમિ યૈપ્ટન)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્સુમયાળહા (પ્પસ્સિા- પહિની નેના જુટકા મિ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મતિહમિમિનગમાનયહ૯૫૩૬ (મૈથિલિ નગમંચ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦કોકમિમાનયહ૪૩૩૦ (કોકમિ મંચ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મતિહમિનાતયાકામપાનસિહાદમપિદ૩૬ (મશ્મશ્રશ્વ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મમનમેદા૩૦૮૭ (મૈમિનગ)

હ્તતપ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમુસેન્મામિનાનગ (મૈમિનગ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦પનાાકસહળહા (મૈમિનગ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મતિહમિનગાન૧૦૮ (મથિમિંગાન)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦વહાનગમિામતિહમિતિહાતપે૯૫૦૮ (જંગમિા)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મતિહમિયાનસહાન (મથિમિ દન્શન)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મતિહમિમનિનોન (મથિમિ મનિન)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦ષમનતિપ્નિતેનતાનિમેનતમતિહમિ (સ્મ઼ૃતિ ઇંટનટેનમેંટ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦યહામયહતિના (શ્રયમ યતિન)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦જેળોદ (જાએહ્શ્રોય)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦નેમામમતિહમિ (નીમમ મૈથિલિ)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મતિહમિગિનગા૪૭૧૪ (મૈથિલિ ગંગા)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્૦મતિહમિહુનયતીનિ (મથિમિ ળંક્શન)

હ્તતપસ્ઃ/ૌ/િયુોતુવે.યોમ્પમાય઼મસિત?મસિત=શ્વઽગમમએગ૩૮૯નહ્ઢ઼૨ઘવ઼- નઘરષશૈ૩હ્નશઘથ- ળપ (દીપશિખા હા)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્પ૭ાયૃ૭સિn?૭સિn=શ્વ૬થ૮ડ્મનમ૭૪nશ્વહશમદ૪પ્પ૮શેવૃ_શ્વનન_ૂ૩શ્વાશ્વગ૬ [મૈથિ૭િ સમાયાન (ળનnા ટે૭િવૃળિન)]

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦માnિહ૭િnા૭કસ (માnિહ૭િ થા૭કસ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦શ્વપપાનથવૃ (શ્વપપાન થવૃ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦થવૃથશ્વોયશ્વૈહશ્વાmશ્વપ્પશ્વ૩૬ (થવૃ થોદાયૃ, હાનાકપુન)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦દનસિહ્યામવહિાન૭ક૭૫૫૨ (યનસિહ્યામ મેદાિ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦સાનસકાનમnિહ૭િ (સંસ્કાન મથિ૭િ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦સાપેગામાાપાનમાnિહ૭િ૩િ૫૨૨ (સપેગામા મૈથિ૭િ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦માવૃનાસસમેદાિ (નવૃનસ મોડયાિ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦ળયોnેિnnિ૭૭૮ (ળ્યોnિ ઈટનટેનમેટ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦૯પ્પષમશ્વ૨થહ૨૬૨શ્વ૯શ્વોય૩હ્૭થ૨શ્વોm (૨ળોનયાિ શ્વ૭િન્સ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦નયોદહ્યાનાnહ્યહોદહાનય૩૪૫ (શ્વયોય્યાનાથ યૌયનાિ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦૯ાદાિહાનાકપુન૮૭મહ૭શ્વો૬૬યાિ૭િ (પેડયાિ ળનકપુન)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦માnિહ૭િnવૃ૧ (મથિ૭િ ઠેવૃાિ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦માદુનમાnિહ૭િયહાનેપ૭ (મયુન મૈથિ૭િ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦સકnુnોનાિ૭સ૮૮૨૧ (મૈથિ૭િ- નેપા૭િ સીપ્પ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્પ૭ાયૃ૭સિn?૭સિn=શ્વ૬_હ૬યપ્પશવાહપ્પટરૈથષ૭-શ્વકકસૌ-૩૨૬૩૩૬યિ (શ્વપન મૈથિ૭િ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્પ૭ાયૃ૭સિn?૭સિn=શ્વ૬૯૧૩યિ૭દ૮_ષ૬હ્શ્વમમ૨૧થષશ૩િ-હશયહહશ્વ૨ન (મૈથિ૭િ પા૦)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦માnિહ૭િડિનાિસુપેનદનાnુn૧૫૮૮ (સુપેન્દ્ન નાઉn)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦૩દાયાષનિગહ (નશ્વ કટ્સ, નયકિnા)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦કુનળવહિાનમિnિહ૭િનાnના (કુન્ળ વહિાનાિ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦૯શ્વમશશ્વશ૩હહશ્વ (નામ વાવૂ હા)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦વૃહ્પળેનnાિનમેનnસ૦૦૮ (વૃા ળે, વકિાસ હા)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦સેન-વિ૭૫ન૩૭પિટ (nપિહ્ન મથિ૭િ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્યૃ૭વેમnિહ૭િ (શ્વાર ૭વૃ મથિ૭િ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦ડાકપ્પા૭પ્પેનદના (૭ાક ક૭ા કેન્દ્ન)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦નાળનપિા૭૭ાવૃ (નળનાિ પ૭૭ાવૃ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦શ્વાનામમસિહના (પૂનમ મશ્નિ)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦નાનળાનાળહાસાનગેnદવૃયામ૨૮૦૮ (નળના હા)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦ળુ૭ળિહો૬૬યાિ૭િ૮૦૫૭ (ળુ૭ા હા)

હાnપસ્:ïïïયુોnુવેયોમ્૦માnિહ૭િnિહાકુન (મૈથિ૭િ ઠાકુન)

હાnપસ્:પોદયાસnેનસસપોnડિયૃયોમ્પોદ્સહોવૃnુપામ-મસિહના૦૪પસિોદેસ્પપસિોદે-૪૦-૧૩૫મ૭ુ-૫ા૦૧ (શ્વનુપમ મશ્નિ પ◌ૉડકાસ્ટ(

ળાનકી એશ્ઠએમ સમાયાન

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્ુસે઼્હાનાકઙિમ્વ઼િદીસ (ળાનકી એશ્ઠએમ સમાયાન)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્૦શ્રમાિ઼્હાશ્રોઙઙયિાિ૭ (શ્રમાિ ્હા)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્૦શ્ઠમશ્ઠછશ્રોઢ઼ાાએઢ઼ (શ્ઠાવે઼સહ માઊઊયિક)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્૦શ્રદાિ઼યાઢઊિમસાનદ્મુસયિ (શ્રદાિ઼યા ઢઊિમસ &મુસયિ)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્૦ાપાઊથેઊવ઼સિીાિ (ાપાઊ થેઊવ઼સિીાિ)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્પઊાય઼ઊસિп?ઊસિп=શ્ઠઙ઼એટદેટ- નશાાથહઙ઼૭૮ઢ઼યષુથિયેથ્હશોпઉૈ (શ્રરઢ઼ મશ્રરથહરઙ઼ર ાાએશ્રોષ)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્પઊાય઼ઊસિп?ઊસિп=શ્ઠઙ઼હુોળદટિઙ૩ાામપ્પશપ્પઉવવયશ્રો૭યથ૩સશ્ઠાાઢ઼ળષ (શ્રરઢ઼ શ્રમઢ઼રથ મશ્રહશ્રોથષશ્રવ઼)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્૦માિહઊિાનયહાઊ (માિહઊિાનયહાઊ)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્યહાનનેઊ્ઉછસનાટઉકૈઙ઼એ૪૭૧ઘનયશ્રઊયઘ૧શ્ર (ઢ઼ાસહ્મા ્યુпп)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્યહાનનેઊ્ઉછવૈ઼એ૪ઙયાસઢ઼મશથપવશશ્રોાપરમાા (શ્ઠાયિ઼ા માઊઊયિક)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્૦શ્રનામાકિા્હાશ્રોઙઙયિાિ૭ (શ્રનામાકિા ્હા)

વ઼દિહો - ઙ઼ાનનિાા

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્૦વ઼દિહો- ઊાનનિાા

સંઘ ઊક સેવા શ્રાયોગ્ વહિાન ઊક સેવ઼ા શ્રાય઼ોગક પનીક્ષા ઊઊ મૈથઊિ (શ્રનવિાન્ય઼ શ્રા એય્છકિ) શ્રા શ્રાન એય્છકિ વ઼ષિય઼ શ્રા સામાન્ય઼ ળ્નાન (શ્રંગ્નેળી માય્ય઼મ) હેતુ સામગ્િની [એન઼ટીએ- યૂળીસી઼- નેટ- મૈથઊિ ઊઊ સેહો]

વ઼દિહા ઢ઼ાદ શ્રઊુદ થાઊકનિાા માિહઊિ શ્રુદીા નૌકસ (નિયઉુદનિાા માિહઊિ ષિગિન ઙ઼ાનગ્ુાગે- રસп пમિ નિ માિહઊિ)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્૦વ઼દિહ઼ો્ ળુાનાઊ

.

હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્ાગાળેનદના૭૧(વ઼દિહ)

હ્ાпપસ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્ગુનળાનસહ્ને

હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્માિહઊિનીસ
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્ળાુિમાિહઊિ (ળાિન્દ્ન ્હા, ળનકપુન)
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્સોવહાગયાટ (સૌભાગ્ય઼ મથિિઊા)
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્વહાસકાનાનળહા (ભાષ્કન ્હા)
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્માહાકાઊળિહા
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્કાનાિ૧૯૮૫
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્ામુનવ઼િ
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્સુમાનકુમાન૧૩૭
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્ગાય઼ાનસળહા
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્વયઊાઊાન
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્ગાનેન૧િ૯૮૬
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્ાવ઼નિાસહળહાટ૪
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્યહાનદાનકુમાનળહા૧
હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્યહાનદાનમસિહના૨૦૧૦

હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્નનિમાાના

હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમુસે્હાનાકઙિમ૧

હ્ાпપ્ઃીીયુ઼ાુવે઼યોમ્ાпયહ?વ=શપષુવહાવાઙટ&ઙાુને=મઙ્ નિ્ાનદેન&ઊસિп=૩ઙ઼

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

૨૩સેુ ꯍ્ો ૮૮ (ꯍોલ્હેમવેન- વેયેમવેન ૨૦૧૯) ોડ મુસે ૨નદીાિ ાિ હાાિપૂ:મુસેનિદીાિયોમ્ દસિપઠાયસ માિહિઠિ ઠિાિનાાિુને નિ ાને શાિનેમેઠ્ય પોીન ઠિાિહ્ાિ મોનોવેન, ાિ ોનોનાગઠ્ય યઠામિસ ાિ વે । નેપનેસેનાિાિવિ નેવ્રી ોડ માિહિઠિ ડિાિનાાિુને, ોહેનોસ ાિ ોાિસ ોનઠ્ય નિ ઠનિ ોાિહ ાિહે ષાહાિયા શ્કાદેમિ, યેઠહ; । મેને નેપનેસેનાિાિનિ ોડ ાિહે સો- યાઠઠદ "દનોદિ માિનિ દનાનિ". ૨ાિ સિ શપેયાિેદ ાિહાિ મુસે ૨નદીાિ ોઠિઠ યોનનેયાિ ાિસેઠડ વય ાનાોનયાિગા ાન સિસે શયઠુસવિઠ્ય દેવ્રાિેદ ાિ ાિહે પાનાઠઠઠ ાિનાદાિનિ ોડ માિહિઠિ ઠિાિનાાિુને

થ્યપ્ય શ્રોમમેન ોનાિસ નિ ાિહે "ડ્રનાિગુસિાિયિ યવિનસાિય્" છ્હાપાિેન ોડ "ષોયાિોઠિોગાય", ૧૯૮૮, પાગે ૨૯૧, ꯍાિાનિાઠ ડ્રૌ ષયહોઠ ોડ ૨નદીાિ ઉનવિનસાિય્ જાન છ્હોનયાિઠિ ોડ ૨નદીાિ થ્યુસાિ વોિક: ". ાિહે માિહિઠિ નેગાનિ સિ ડ્રોનદ ાિ વે યોનોમયિાઠઠ્ય ાનદ યુઠાિુનાઠઠ્ય દોમનિાિેદ વય જાનાહ્મનિસ ાનદ ાિડિ । સેપાનાાિે માિહિઠિ ષાિાિે સિ ડોનમેદ, ાિહેય માય ાસઠિય ગોાિ નાિનેનયહેદ ાસ ાિહે પોઠાિાિયિાઠિ ઠાિ ાઠસો થહસિ માય નોાિ વે ાિ ાિહે ઠકિનિગા ાનદ ાદવાનાિાગો ોડ સેવનાઠ ોાિહેન યાસાિેસ, ાિહે ાિનાદાિનિાઠઠ્ય નાિનેનયહેદ ોન યુનનેનાિઠ્ય ાસયેનદાનાિ યાસાિેસ થહેનેડોને, નિ ાઠઠ પોસસવિઠિાિય ાિહે ઠાિાિેન ગાનોપસ માય ોપપોસે ાિહે ડોનમાાિનિ ોડ । સેપાનાાિે માિહિઠિ સાિાિે ાઠાિહેગાહ ાિહેય ાઠસો વેઠાિેગા ાિ ાિહે માિહિઠિ સપેયહ યોમમુનાિય્ થહસિ ાિયપે ોડ ોપપોસાિનિ ાદવનસેઠ્ય ાડડેયાિસ ાિહે દેવેઠપમેનાિ ોડ સેવનાઠ ઠાનગુાગેસ"

થ્યપ્ય શ્રોમેન ડુનાિહેન ોનાિસ: ". વેન ોહેન । ઠાનગુાગે સિ પનોનુનયેદ ાિ વે દસિાિનિયાિ ડોનમ હનિદિ, ાિ માય વે ાિનોાિેદ ાસ । દાિઠિયાિ ોડ હનિદિ ઢોન શામપઠ, વોાિહ ઘનોિસોન ોહેોુ નદેનાિોક ાિહે યઠાસસયિ ઠનાિગુસિાિયિ સુનવેય ોડ ૨નદીાિ ાનદ ષ પ્ય છ્હાાિાિેનાઠ, ાિહે નાાિનિાઠ પનોડેસસોન ોડ ઠનાિગુસિાિયિસ, સાિાિેદ ાિહાિ માિહિઠિ સિ । દસિાિનિયાિ ઠાનગુાગે જુાિ યેાિ ાિ સિ ાિનોાિેદ ાસ । દાિઠિયાિ ોડ હનિદિ". (૨વદિ, પાગે ૨૯૩)

યો નોન ાુદગે ાયહ દાય વય નહે હાનવેસન ાુ ોપ ાુન વય નહે સેદસ નહાન ાુ પઉાનન - ઢોવોન ડુસિ ષાોવેનસોન

વદિહ: માનિહઉિ ડનિાાનુે મોવેમેનન

<u>શ્રાનાઉઉઉ ડનિાાનુે</u>

થહે ાેડેાેનયેસ નો પાનાઉઉઉ ઉનિાાનુે ાે ડુનદ નિ વેદાસ, નૈહેાે ાાનાસહાનસહિ સિ ાેડેાેદ નો ાસ પાનાઉઉઉ ઉનિાાનુે

<u>શ્રાનાઉઉઉ ડનિાાનુે નિ માનિહઉિ</u>

થહે ોદ ડોા પાનાઉઉઉ ઉનિાાનુે નિ માનિહઉિ ાોસે દુ નો નહે યોનસનાનન ોનસઉુગહન ોન ઉનિાાનુે ાનદ દગિનનિય વય નહે શ્રુવઉયિ ાનદ શ્રાવિાને શ્રયાદેમેસિ, ડોાે શામપઉે, માનિહઉિ- જાહોળપુન શ્રકાદેમા ોડ યેઉહ, માનિહઉિ શ્રકાદેમા ોડ શ્રાનના, ષાહનિયા શ્રકાદેમા ોડ યેઉહ, ાાપાઉ' સ શ્રાળના શ્રાનસિહનહાન, ાઉઉ ોડ નૈહયિહ ાે ગોવોનમેનન શ્રયાદેમેસિ ૨ન ાદદનિોનિ નો નહેસે શ્રયાદેમેસિ, નહે ોનસઉુગહન ોન માનિહઉિ ડનિાાનુે ાનદ દગિનનિયનૌસ યોનસનાનનઉય દોને વય નહે સો- યાઉઉદ ઉનિાાાય ાસસોયાનિોનિસ નૈહયિહ નૈાે ાેયોગાનસિદ વય નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમા ાનદ નૈાે નહે માનિ નોઉ ડોાનુ સુાપનિગ ાઉઉ નહે ઉનિાાાય સપાયે મોનન ડોા નહસિ ઉાનગુાગે જોસદિસ નહેસે, નહે ડુનદનિગ નો નહેસે ાનદ ોનહો પાનોયહાઉ ાસસોયાનિોનિસ ાનદ ોાગાનસિાનિોનિસ ઉદ નો નહે પોસેનનાનિોનિ ોડ ાન નિનોડાયે નિ નહે નામે ોડ માનિહઉિ, નૈહયિહ નૌસ મેદિાયિાે ાનદ નોન- ાેપોસેનનાનવિ

થહે મૌક ોડ જાહિાન ડનિાાનુે (શ્રવહાય ાુ ષ્દનિોા)

થહસિ વૌક યોનનાનિસ ઙવિ નાનસઊાનિસ ઙોમ નોન-ેપેસેનનાનવિ માનિહઊિ સહોેન સનોેસિ નિનો એનગઊસિહ વય વદિયાનાનદ હ્હ ઃઃાગાનુન (માનિહઊિ' સૈ ાનો) ાનદ ઉસહ ઃાિાન ઃહાન ાે ઙોમ નહે હનિદ ટોના નહોગાહ વોનહ ગોન નહે ષાહિયા શ્રકાદેમા પાડિ ઙોમ નહે માનિહઊિ ટોના વવિહ ઢાનિ ાનદ ઢાળકામાઊ છહોદહાનય ાે ઙોમ નહે માનિહઊિ ટોના નહોગાહ વોનહ ેાોને નિ હનિદ ાઊસો

થહસિ વૌક સિે દનિદ વય શ્રવહાય ઃાેહો હાસ ેાદ ષામસકાનિ ાનઊયુ પ નો હગાિહ સયહોૈ ઁ ન હે પેેનનદસ નો નાનસઊાને શ્રાનહાસહાસના દિયાનઊય ઙોમ ષામસકાનિ નિનો એનગઊસિહ ૨ ાહ ઃાોવદિ નિ ષામસકાનિ ાનદ ઙોમ નહે ટાઊનિય ાેઙ નહે નાનસઊાનિ, ૨ યાન પેેસુમે નહાન હે હાસ ુસેદ સોમે નિનોમેદાિય ઊાનગુાગે નિ નાનસઊાનિગા ષામસકાનિ નેશનસ નિનો એનગઊસિહ ૨ન સિ ા માનનેાેઙ નહયિસ નો ાયકનોૈઊદગો નહે સોુનયે

વદિયાનાનદ હ્હ' સ નાનસઊાનિ સિ વેઊૌ પાન, ઙોશામપઊ, હે હાસ નો નિકઊનિગા ેહાનુૈઊદ વે નહે એનગઊસિહ ેાનદ ઙો 'ાેઊાક સાનના' , ાનદ નહેે ાે પઊનનય ાેઙ સુયહ નિસનાનયેસ ૨ હાવે સોમે સુગગેસનાનિસ ઙો હિ: ઢનિસન, ેાદ શ્ર જાનિદ' સ એયે વોૈાેન માનિહઊિ વય ઢાળનાનહ મસિહના, નિ મેનનાનિસ ાઊઊ નહે નોમસ ઙોહિયિહ યુો યુઊદ નોન ઙનિદ એનગઊસિહે ટાુવિાઊનનસ થહેન ગો નો નહે વદિહ ામયહવિ (ાૈાવદિહાયોનિ) ાનદ ઊોક ઙો ઉમેસહ માનદાઊ' સ શ્રયિનુે યયિનાનિાનય યોનનાનિનિગા વેગેનાનિ, ાનમાિઊસ ાનદ સકઊિઊ સેનસ ાેઙ માનિહઊિા, હેે યુો ાેઊઊ ઙનિદ નહે ાયનુાઊ પહોનોગાપહસ નો ઢુાનહેન, ુનદેન શ્ર શ્રાાઊઊઊ હસિનોાનય ાેઙ માનિહઊિ ડિનાનુે (વદિહ ાૈવદિહાયોનિ), યુો ાેઊઊ ઙનિદ સામપઊ એનગઊસિહ નાનસઊાનિસ ાેઙ સોમે માનિહઊિ સહોેન સનોેસિ થહેેઙો, ેહાન વદિયાનાનદ હ્હ સિ પેેસેનનાનિગા ાસે શોનયિ સિ નહે ાેમગાનિાઊ નહનિગા ાેઙ નહે માનિહઊિ ડિનગુાગે (વુન નોન નહાન ાેઙ માનિહઊિ ઊનિાનુે, ાસ ેાસ નૌ દેયાદેસ ાગો) ૨નનેેસનાનિગાઊય હસિ યહોયિ ાેઙ સહોેન સનોેસિ ેમનિદસ મે ાેઙ છોનનેમપોાનય માનિહઊિ ષહોેન ષનોેસિ (માનિહઊિ સહોેન

સનોનેસિ ન્નાનસભાનેદ નિનો એનગાભસિહ) `દનિદ વય઼ મુનાનિ માદહુસુદાન થહાકુન ાનદ પુવભસિહેદ વય઼ નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ નિ ૨૦૦૫ શન સેમસ નહાન નહે સનોનેસિ નિ નહસિ સેભયનાનિ ાને ભેઙનોવેન માનેનાભિ ઙનોમ નહાન યોભભયનાનિ ઢ઼પિ વ઼ાન શ્રૌનિકભ ાૌકે ાઙનેન નાૌ દેયાદેસ વુન વ઼દિયાનાનદ ઙ્હા સિ સનાભિભ નિ સભુમવેન નોન નોભઙિનિગા નહે યહાનગોસ નહાન હાવે હાપપેનેદ દુનિગા નહે પેનાદિ

૨૬ યુ઼ યોમપાને નહે નનાનસભાનાનિ ાેઙ નહસિ સેભયનાનિ વ઼સિ-ા-વ઼સિ નહે એનગાભસિહ નનાનસભાનાનિ ાેઙ ઙ઼ાનનિ શ્રમેનાયિાન ષપાનસિહ ભનિનાનુને, યુ઼ાૌભદ વે ાવભ નાુ નદેનાસનાનદ નહે દઙિઙેનેનયે઼

જુન નહેસે નય઼પેસ ાેઙ સેભયનાનિસ ાને નોન કનૌન ઙેન નહેનિ ભનિનાનય઼ `શયેભભેનયે, હાનપેન છોભભનિસ પુવભસિહેસ નહેસે નય઼પેસ ાેઙ સેભયનાનિસ ઙેન ઙવિ઼- સનાન હોનેભસ ાનદ શ્રનિપોનાન ભુનગોસ઼ થહે પુવભસિહેનાસ ાનનુનયેદ નહસિ વાૌક ાેન માનયહ ૨૨, ૨૦૨૨ ષો, નિ ૬- ૭ મોનનહસ, યુ઼ાૌભિભ ગોન ાભદ માનેનાભિસ ાેનભય઼

થહે જનાદિ: થહે માનિહભિ છભાસસયિ પ્પાનય઼ાદાન વય઼ હાનમિોહાન ઙ્હા (૧૯૦૮-૧૯૮૪) નનાનસભાનેદ નિનો એનગાભસિહ વય઼ ઙ઼ાભનિ પ્પુમાન (શ્રસસસિનાનન શ્વનોઙેસસોન, યેપાનાનમેનાન ાેઙ એનગાભસિહ, યેન યાય઼ાભ ઙપાદહ્યાય઼ા છોભભેગો, ઙનવિ઼નાસનિય઼ ાેઙ યેભહિ) - હાનપેન શ્વેનેનનાભિ (હાનપેન છોભભનિસ શુવભસિહેનાસ)

૨ હાદ પને-ાેનદેનેદ નહે વાૌક, ાૈહયિહાૌસ સયહેદુભદ નો વે દેભવ઼િનેદ નો મય઼ કનિદભ ાયયુાનન ાેન નહે ૧સન ાેઙ યેયેમવેન ૨૦૨૨, વુન નહે દેભવ઼િનય઼ દાને ાૌસ પોસનપોનેદ, ાનદ નિ ાૌસ દેભવ઼િનેદ નો મય઼ ાયયુાનન ાેન નહે ૧૪નહ ાેઙ યેયેમવેન ૨૦૨૨

શ્રૌહેન માનિહભિ ાૌસ નેયોગાનસિદ વય઼ નહે ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમિ (ાાાનાનિાભ શ્રયાદેમય઼ ાેઙ ઙે઼નનેનાસ- ાેઙ ૨નદાિ) ાૌય઼ વાયક નિ ૧૯૬૫, ઙ઼ાને ઢ઼માનાનહ ઙ્હા

સનાતેદ નહાન હસિ માનિહથિ થાનગુાગે સિ સાવ઼ેદ નૌ (માનિહથિકિ વાનનમાન ષામાસયા, ઢ઼ામાનાનહ હ઼હા)

ષ઼હ હાનસિહ થનવિ઼દિ હાસ યોમમનિતેદ નહે સામે મસિનાકે ર઼ન હસિ ડોમૌનદ હાનસિહ થનવિ઼દીનિતિસ- "ર઼ન હનિદિ, નહે થાનગુાગે નૌહિયિહ માનિહથિ સિ નહે યથેસેસન (ાનદ ોડ ોહિયિહ નિ ોસ નિદેદ ાન નિતેગાનાથ પાનનુ નનથિ નિ ોસ ગાનાનતેદ નેયોગાનતિોનિ ાસ ા સેપાનાતે થાનગુાગે વય નહે યોનસનિતુનોનિ નિ ૧૯૮૯૩). "

હાનસિહ થનવિ઼દિ નેડોનસ નૌ નહે નિયથસોનિોડ માનિહથિ નિ નહે ગિહનહ સયહેદુથે ોડ નહે યોનસનિતુનોનિોડ ર઼નદિ હિને નહે યોન મેનનોનિદ સહોથદ વે ર઼૦૦૩ નિસતેદ ોડ ૧૯૮૯૩ મોનોવ઼ેન, માનિહથિોસ ા સેપાનાતે થાનગુાગે નિ ર઼૦૦૩, ૧૯૮૯૩, ાનદ ૧૯૬૫ ાનદ દુનનિગા નહે નમિ ોડ પને- હ઼યોનિમિસિહૌના વ઼દિયાપાનુ થિહે સનાનુસ ગાનાનતેદ નૌ માનિહથિ વય ષાહનિયા શ્કાદેમા ાનદ નહે છોનસનિતુનોનિોડ ર઼નદિ, ોન નહે ોનહેન હાનદ, સનોનગાનહેનેદ નહે હાનદસ ોડ નહે ોવસયુનાનનસિતે થેમેનનસ થકિ ઢ઼ામાનાનહ હ઼હા, ષહાનદાનાનદા હ઼હા (હે સિ નોન ા ડામુોસ પેનસોન વુન ોહ્ય ર઼ હાવ઼ે નાકેન હસિ નામે, ર઼ૌથિથે શપથાનિ નિ થાતેન) ાનદ ોનહેનસ ોહો ગાસથગિહતેદ હાનમિોહાન હ઼હા હાનમિોહાન હ઼હા' સ પ્યહાનનાન પ્યાકાક થાનાનગા, શ્નાનામયા યેવ઼ાના, ઢ઼ાનગાસહાથ ાનદ છહાનયહાના ોથથ નહેસે વોકસ ોને થગિવિથે ડોન નહે ષાહનિયા શ્કાદેમા શ્ોાનદ નિનિાનિદ નિ ૧૯૬૬ ડોન માનિહથિ (વેયુસે ોડ નેયોગાનતિોનિ ગાવ઼િન નૌ માનિહથિ વય ષાહનિયા શ્કાદેમા નિ ૧૯૬૫ જુન ા પહથિસોપહ્ય નનોનસિ ોસ ોાનદેદ નહે પનાડિ નિ ૧૯૬૬, નહસિ પહથિસોપહ્ય વોક નિસેથડ સિ ા હોનનાડિયિ ોને, ાનદ ડિ ોને હાસ નાદ નહે વોક નૌ નદેનસનાનદ નહે નુાનયેસ ોડ ર઼નદાનિ શ્હથિસોપહ્ય, નહેન હે ોથથ હાવ઼ે નૌ નથોનન ડનિસન નૌ વે ાવથ નૌ ગાનાસપ નહે પહથિસોપહ્યિાથ યોનયેપનસ ડોનમ ા નૌ વોક ોન ર઼નદાનિ શ્હથિસોપહ્ય ર઼ન ૧૯૬૭ નૌ ોાનદ ોસ ગાવ઼િન ડોન નહે માનિહથિ ડ઼ાનગુાગ઼ે

ઢ઼ામાણાດ૬ ૬૭ા' સ ેવસયુનાણດસિમ વ઼સિ-ા- વ઼સિ શ્રાણળ સિે વ઼દિણດ ઙેનેમ ેને શામપ૭ (વેયુાસે ડ઼ાઉດ પ્પુમાન ાઉસો સેમસ ດો હાવે ઙોઉઉૌદ નિ હસિ ઙૌດસેપ, ດહ્ોગાહ હે ગાવિ઼સ યપ્રેદດ ઙેન હસિ ગિણોનાણયે ດો સોમે ેດહેન ૈનાດિનસ) હે ૈાસ યાસດેસિດ, યોણસેનવ઼ાດવિ઼ ાણદ યોણડુસેદ થહે નિດેન- યાસດે માનનાગિે નિ શ્રાણળ ાસ ૈઉઉ ૬નૌણ ດો હમિ (વ઼ુດ હે યહ્ોસે ດો ૬ેપ ດહે યૌસહાણ શ્રાણળ સિેયપેດ- ૈહિયિહ હાસ વેણ પેઉાસેદ વય઼ુ સ ેણ ગોાગઉ વૌ૬સ નિ ૨૦૦૮),
ાણદ ດિ ાસ ાપપાપેણດ ດહાດ ດહે ગાપાດ ણાવ઼યા- ણયા઼યા પહઉિસોપહેન ઘાણગોસહ ઉપાદહ્યાયા માનનોદિ। "છહાનમ૬ાનિગિ" ાણદ ૈાસ વોનણ ઙવિ઼ યોનસ ાઙેડેન ດહે દોດહ ેઙ હસિ ઙાດહેન (સે ુેન શ્રાણળ નૌ૬સ વ઼ોઉ ૨ & ૨૨ ાવ઼ાઉિવઉ ાດ હાດດપ:વ઼દિહ઼ાયો઼નિ઼પોດહ઼િດમ) ષહ઼ યનિસહ છહાણદના નહાດດાયહાનયા ૈનાດિસ નિ ດહે "હસિດોનય઼ ેઙ મવ઼યા- મયા઼યા નિ માດિહઉિ"-

"થહે ઙામઉિય઼ ૈહિયિહ ૈાસ નિઙેનાનિ નિ સોયાઉ સດાດુસ સિ નૌ શດનિયດ નિ માດિહઉિ- ઘાણગોસહા' સ ઙામઉિય઼ સિ યોમપઉેດેઉય઼ ગિણોપેદ ાણદ ૈ ાપે ણોດે શપેયດેદ ດો ૬નૌ વેણ હસિ ઙાດહેન' સ ણામે઼", ૈહિયિહ સિ। ດોດાઉ ઙાઉસેહોદ઼ હે ૈનાດિસ ડુનດહેન ດહાດ ાઉઉ ດહસિ નિઙોનમાດોનિ ાસ ગાવિ઼ણ ດો હમિ વય઼ શ્રનોડ઼ ઢ઼ ૬હ઼ા ષો હોૈ ુાઉદ ດહસિ યાસດેસિດ- યોણસેનવ઼ાດવિ઼- યોણડુસેદ ાઉઉૌ ດહે ૈામદ ດો વે ગાવિ઼ણ ດો ષહ હાનમિોહાણ ૬હા? ષો, ດહે ષાહດિયા શ્ર૬ાદેમા સાવ઼ેદ ດહે માດિહઉિ ડ઼ાણગ઼ાગો વય઼ પેયોગાણઙિનિગા ດિ, ાસ ાસસેનດેદ વય઼ શ્રનોડ઼ ઢ઼ ૬હા, સિ ૈનોણગા ાણદ સો સિ ດહે ાસસેનດોનિ માદે વય઼ ષહ઼ હાનસિહ થનાવિ઼દ઼િ

મન ડ઼ાઉດ પ્પુમાન સિ। યુ઼ોણગા પેનસોણ, વ઼ુດ હે સિ વેનિગા મસ્િુસેદ વય઼ સોમે ેવસયુનાણດસિດ ઉમેણດસ, ૈહે ગાસઉગિહોດેદ હાનમિોહાણ ૬હ઼ા હાનમિોહાણ ૬હા સດોપપેદ ૈનાດિનિગા નિ માດિહઉિ ઙોઉઉૌનિગા ດહે પેયોગાણດિનિ ેઙ ດિ વય઼ ષાહດિયા શ્ર૬ાદેમા ાણદ ૈાસ ામદેદ ດહે ષાહດિયા શ્ર૬ાદેમા પનાઙિ ઙેન હસિ ુດોવાગિામાપહ્ય઼ નિ ૧૯૮૮૫, ાઙેડેન હસિ દોດહ, ૈહિયિહ પોણસ ણોດહનિગ઼ા

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

२५ ई मे हानकि वाद नेपाल पलायन मथिलिक पञ्जी-प्रबन्धक ब्राह्मण, कायस्थ आ क्षत्रिय मध्य आयकिरिक स्थापक, मैथिल ब्राह्मणक हेतु गुणाकर झा, कर्ण कायस्थक लेल शंकरदत्त, आ क्षत्रियक हेतु विजयदत्त एहि हेतु प्रथमतया नियुक्त भेलाह हरिसिंहदेवक प्रेरणासँ आ ई हरिसिंहदेव नान्यदेवक वंशज छलाह, जे नान्यदेव कर्णाट वंशक १००९ शाकेमे स्थापना केने रहथि- नन्दैद शून्यं शशी शाके वर्षे (१०१९ शाके) मिथिलाक पण्डित लोकनि शाके १२४८ तदनुसार १३२६ ई मे पञ्जी-प्रबन्धक वर्तमान स्वरूपक प्रारम्भक निर्णय कएलन्हि पुनः वर्तमान स्वरूपमे थोड़े वृद्धि विभिन्न लोकनि मिथिलेश महाराज माधव सिंहसँ १७६० ई मे आदेश करवाए पञ्जीकारसँ शाखा पुस्तकक प्रणयन करवओलन्हि ओकर बाद पाँजि (कपनो काल वर्णानि १६०० शाके माने १६७८ ई वास्तवमे माधव सिंहक बादमे १८०० ईक आसपास) श्रोत्रिय नामक एकटा नव ब्राह्मण उपजातिक मिथिलामे उत्पन्न भेल

षो, तहे षनोतनियिास ास । सुव- यासते ।नोसे ।नुणद १८०० छए ास पेन ुतहेनतयि पानळा डिलिस्

<u>५ह अनसुहमान शानदेय</u> [घाळेनदना थहाकुन ोड मौ येलहि पनोवदिंद मे ौतिह दगितिष्डिद योपेसि ोड तहे गेनोलेगायिाल नेयोनदस ोड तहे मातिहलि मनाहमनिस थहे पानळाकाना- स ौहिसे डामलिसि हाबे मानितानिद तहेसे नेयोनदस डोन गेनेनातनिस ।नोडोन नेलियतानत तो ।ललौ ोतहेनास तो पुनसु तहेनि नेयोनदस रत सि । मानतेनोड ' नितेललेयतुाल पनोपेनतय' तो तहेम रौस डोनतुनाते नुगह तो नेयेवि । योमपलेते दगितिष्डिद सेत ोड पानळा नेयोनदस डनोम घाळेनदना थहाकुन ोड मौ येलहि नि २००७ [ढ़ेयासतनिगा तहे मनाहमनि नि मेदिवाल मातिहलि: ओनागिनिस ोड छासते रदेनतातिय ।मोनगा तहे मातिहलि मनाहमनिस ोड मोनतह मांहिन वय अनसुहमान शानदेय, अ दसिसेनतातनि सुवमतितेद नि पानताल डुलडलिमेनत ोड तहे नेटुनिमेनतास डोन तहे देगने ोड योयतोन ोड अहलिसोपहय

(હસિતોન્ય) નિ નહે ઉનવિર્સિતિય ોડ મયિહગિાન ૨૦૧૪] ડ઼ાતે ્ નહેસે શ્ચાનળ઼િ માનુસચ્નપિતસ ૈપુ પઊાદેદ ના ગાૈગાઊ વૌક્સ નિ ૨૦૦૮)

થહે સો- યાઊઊદ માહ્નાળાસ ોડ યાન્વહાનગા ૈમે પે્માનેનત સેતતઊમેનત ડામનિદાન્સ ોડ છાન્નૌાઊઊસિ, ાનદ નહે્ ૈમે સો માનય નિ જનતિસિહ ૨નદિા, વુન નિ મ્પાઊ નહે ૈમે નોને ૨ન નહે ાનેશુને ોડુન વૌક (શ્ચાનળ઼િ શ્ચિનાવાનદહ વ઼ોઊ ૨૭૬૨), ૈ હાવે ાતતાયહેદ યોપેસિ ોડ ગેનોઊાગય- વાસેદ પગાનાદાતિોન ોનદેનસ (પનોોડ ોડ પગાનાદાતિોન ડાન યાસહ) ષો, વેડોને ૧૮૦૦ છ્ઞ, નહે્ ૈાસ નો સનોતનાયિા સુવ- યાસતે નિ જનતિસિહ ૨નદિા ાનદ નહે્ સિ નો સુયહ સુવ- યાસતે ૈતિહનિ માતિહઊિ જનાહ્મનિસ નિ મ્પાઊ પાનત ોડ મતિહઊિ વ઼ેન નોદાય઼ ષનોતનાયિા વેડોને નહાત ્ેડન્ેદ ના ડાઊઊૌનિગા સામે દુયાતિોન સતોામ નિ જનતિસિહ ૨નદિા, નિ મ્પાઊ તિ સતઊિ હાસ નહાત મોનનિગા

મન ડ઼ાઊતિ ષુમાન ડ્ાનહેન નનેસિ ના પુન હસિ ાગેનદા વય઼ૈનતિનિગા- "હાનમોહાન યહોસે । મદિદઊ ગ્નુનદ નિ હસિ ્ેડાન્મસિત ાગેનદા" હે ગાવ઼િસ ઊુગાહાવઊ ્ાસોનસ ડાન હસિ યોનતેનતિોન વ઼ાિ "હે સપુોસેસ નહે સગિનડિયિાનયે ોડ ઊાયાઊ તનાદિતિોનિસ, ઊાનગુાગેસ, સયનપિતસ, દુયાતિોન સય઼સતેમ, ાનદ મોનાઊ વ઼ાઊેસ" નહે્વય઼ મોનનિગા નહાત નહેસે ામે યોનસેનવ઼ાનવિ વ઼ાઊેસ!

(શ્ચઊઊ નહે ્ેડન્ેદ વૌક્સ ામે ાવ઼ાઊિવઊ ડાન ડને પદડ દાૈનઊાદ ડ્ાોમ નહે ઊનિક હાતતપ:વ઼િદેહ઼ાયોનિપોનહ઼િનિમ)

વ઼૨યપ્રહશ્ચ મશ્ચ૨થહ૨ડ૨ ડ઼૨થપ્ઢશ્ચથઉઢપ મશ્ચોવ઼પ્મપ્મથ શ્ચમ્મય શ્ચ શ્ચુશ્ચઢશ્ચડડપડ હ૨ષથશ્ચોઢ શ્ચોઢ મશ્ચ૨થહ૨ડ૨ ડ઼૨થપ્ઢશ્ચથઉઢપ

થહે્ડાને, નહે મસિસનિગા પોનતિોનિસ, નહે ગિનોમેદ ાનદ નોન- ્પને્સેનતેદ ાસપેયતસ ોડ સોયિેતિય઼, સતાનતેદ ના વે યહાોનાયિઊેદ ૨ત ઊેદ ના નહે દેપયિતિોન માનકેદ વય઼ નહે નાયિહ્નેસસ ોડ વ઼ોયાવુઊાનય઼ ાનદ શપેનોનિયેસ ાનદ ૈાસ । ્ેવ઼ોઊુતિોન નિ ઊતિનાતુને ાનદ ામત ાસ ડાન ાસ પોપઊ સપોકનિગા માતિહઊિ ામે

યોનયેપ્નેદ઼ થહે ટ્રાઉતિય઼ નૌ હાસ નોત ગેમાનિદ મેદીયિપ઼ે થહે ગ્પાઉ પૌપ ોઙ તહે માતિહઉિ ઉાનગ્રાગે ાસ ગ્પાઉસિદ વય઼ તહે નાતવિ઼ સપોકેપ્સ, મેદીયિપાતિય઼ ાસ ગ્પપઉાયેદ વય઼ે શ્ર્યેઉઉેનયે઼ થહસિ ાતતેમપત ાત તહે ાપતિનિગા ોઙ હસિતોપય઼ ોઙ શ્રાપાઉઉેઉ ઙ઼તિપાતુપે ઙોપ તહે માતિહઉિ ઙ઼ાનગ્રાગે ામોસે ાસ તહે મેદીયિપે ાગેનયય઼ (પપાવિ઼ાતે ાનદ ગોવે઼પ્નમેનતાઉ) ઙુનદેદ સો- યાઉઉેદ માનિસતપોમ ઉતિપાતુપે, ાહિયિહ હાસ નો ગ્પાદેપ્સહપિ, ાનદ નો ાયયેપતાનયે ામોનગ તહે સપોકેપ્સ ોઙ માતિહઉિ યોનતનિુદ તો વે પગ્પેસેનતેદ વય઼ તહેસે શ્રકાદેમેસિ ાસ ગ્પપગ્પેસેનતાતવિ઼ ઉતિપાતુપ઼ે થહે મેદીયિપે નિતેપ્ઙાયે ોઙ માતિહઉિ ઉતિપાતુપે ાસ પગ્પેસેનતેદ વય઼ તહે ગોવે઼પ્નમેનત પાદી ાનદ તેઉવ઼સિતિ સતાતીનિસ ાઉસો ઙ઼તિપાપય઼ ળ્રાપ્નાઉસ ઉકિ મુસેનિદા (ાામુસેનિદાયિોમ) & શ્રુવઉસિહેપ્સ ઉકિ હાપપેપ છોઉઉનિસ ાપે ાઉસો સેદ ઙોપ તહેપિ સનિસિતેપ દેસગિન઼

શ્રસુેદો- યપાતિયિસિમ નિ માતિહઉિ ાનદ તહે યાસે ોઙ પ્યામાઉાનાનદા હ્હા

થહે તતિઉ ોઙ પ્યામાઉાનાનદ હ્હા' સ વૌક "માતિહઉિ ામોવે઼ઉઃ થમિ, ષોયોતિય઼ ાનદ હ્ેસતીનિસ" (૨૦૨૧) સિ મસિઉાદનિગ઼ા ૨ત સિ । યોઉઉેયતીનિ ોઙ સોમે સય઼નદયિાતેદ સો- યાઉઉેદ યપાતિયિાઉ ામતયિઉેસ ોન સોમે ોઙ હસિ યાસતે નોવે઼ઉસિતસ઼ થહે ૨૬૩- પાગે વૌક યાન ોનઉય઼ વે સોઉદ નિ હાપદવુોનદ તો ઉવિનાપેસિ ાહેપે તિ ાઉઉ ગ્પોત઼ હેપે સિ । યોપ્પેયતીનિ, । નોન- યાસતે ાપતિપ' સ ાપ્પક, ાિ, ષુવહાસહ છ્હાનદપો ાદાવ઼' સ નોવે઼ઉ ' ઘુઉ' , હાસ વેન દાઉતાતિહ વય઼ હમિ નિ તૌ ઉનિસ, ોઙ યુોપ્સે ાતિહુોત ગ્પાદનિગ઼ા તિ ૨ ામ પગ્પેસેનતનિગ઼ા તહોસે તૌ ઉનિસ હેપે ઙોપ યુોપે નતેપાતાનિમેનત઼ ાુ મુસત હાવે ગ્પાદ ઘુઉ, ઙિ યુો હાવે઼ન' ત ાઉગ્પાદય઼, ગ્પાદ તિ ઙગ્પિસત વેયુાસે તહેન યુો ાઉઉ હાવે઼ । મોગ્પે નતેપાતાનિનિગ઼ા શ્રપેપ્નિયે઼ ઘુઉ સિ ાવાઉિવઉ ોન વ઼દિહા શ્રપ્યહવિ઼ ાતિહ તહે પેપ્મસિસીનિ ોઙ ષુવહાસહ છ્હાનદપા ાદાવ઼ ાત તહસિ ઉનિક હતતપ઼:વ઼દિહાયોનિ઼પોતહ઼હિનિ઼

"થહે ૌાક્નેસસ ોડ તહે ગોવ઼ેઉ સિ તહે ુતહોપ' સ પોઉતિયિાઉ વાસિ઼ થહે પાપતસિાનસહપિ તૌાપદસ ા પાપતયિુઉાપ પોઉતિયિસ દોસ ગોત દો ળુસતયિ તો તહે ૌાપક઼"

૨ત ા ગોવ઼ેઉ ૌહેપ પોઉતિયિસ સિ ગોત પેમોતેઉય઼ નિવ઼ોઉવ઼ેદ, તહેપ સિ ગો ટુસતાિન ોડ ' પોઉતિયિાઉ વાસિ ાનદ પાપતસિાનસહપિ ોડ ા પાપતયિુઉાપ પોઉતિયિસ'. ય઼હુમકેતુ ાનદૈ ાતપુ સિેદ પોઉતિયિાઉ વાસિ ોપ પાપતસિાનસહપિ઼ ષુવહાસહ છહાનદપા ૈાદાવ઼' સ ' વ઼ોતે' ૈહયિહ યામે ુાત નિ ૨૦૨૨ ાનદ સિ ાવ઼ાઉિાવઉ ૌાતિહ પેપમસિસિાન ોડ ષુવહાસહ છહાનદપા ૈાદાવ઼ ોન વ઼દિેહા શ્રપયહવિ઼ે ાત તહસિ ઉનિક હાતતપ઼:વ઼દિેહાયોનિ઼પોતહ઼હિતમ઼, સિ ોન પોઉતિયિસ વુત ેવ઼ેન તહેપ ષુવહાસહળ઼િ' સે નયહાનતનિગ઼ા સતપ઼ઉ ોવવ઼ાિતેસ તહે નેદ ોડ ાનય઼ પોઉતિયિાઉ વાસિ઼ ઢ઼ાદ મય઼ વૌાક ' મ઼ાતિ મ઼ાવ઼ાઉ ષુવહાસહ છહાનદપૌ ાદાવ઼' ૈહયિહ સિ ાવ઼ાઉિાવઉ ાત તહસિ ઉનિક હાતતપ઼:વ઼દિેહાયોનિ઼પોતહ઼હિતમ઼ શ્રોન તહે ોતહેપ હાનદ, મપ પ઼ામઉાનાનદ હ્હા સુનદસ ઉકિ ા સપોકેસપેપસોન ોડ સોમે પોઉતિયિાઉ પાપતય઼ ોપ ા યાસતેસિત ોપગાનસિાતિાન પાતહેપ તહાન ા ઉતિપાપય઼ યપાતિયિ઼ પ઼ામાઉાનાનદા હ્હા' સ જપાહમનિસિતયિ વાસિ ાગાનિસત ષુવહાસહ છહાનદપૌ ાદાવ઼ સિ ાન ાઉપમ વેઉઉ થહે પાપાઉઉઉ સતપોમ સિ યોનસયાુસિ ોડ હૌ પ઼ામાઉાનાનદા હ્હા તાકેસ તહે ઉડતસિત સતાનયે તો પનોમોતે જપાહમનિસિમ ાનદ ૌાનતસ તો સાયપાડિયિ સોયાઉિ ળુસતયિ઼ ૨ત હસિ વૌદાિતા, હે પનુદઉય઼ મેનતાિનસ તહે માતિહઉિ તપાનસઉાતાિન ાસસગિનમેનત વેસતૌદ ોન હમિ વય઼ તહે ષાહતિય઼ા શ્રકાદેમિ, ાનદ તહસિ ાસસગિનમેનત ૌાસ ાઉઉોતતેદ તો હમિ ગોત ોન ાયયોુનત ોડ મેપાતિ વુત સોઉઉય઼ ોન તહે ગપોુનદ ોડ હસિ યાસતે તાતિઉ ાનદ નિ ઉૌ઼ ોડ તહેસે દેદસ઼ ઢોપ પોપઉે ઉકિે હમિ, માતિહઉિ- પેઉાતેદ ૌાપક સિ મેપેઉય઼ ા ઉનિ નિ તહેપ *યપાપાયિુઉમ વ઼ાતિ,* વુત તિ સિ ા ટુસતાિન ોડ ઉડિ ાનદ દોતહ ડોપ તહે પોપઉે ોડ તહે પાપાઉઉઉ સતપોમ઼ શ્રોહય઼ દદિ ૨ યાઉઉ પ઼ામાઉાનાનદા હ્હા ા પસુેદો- યપાતિયિ? જેયાુસે હે સિ ા પસુેદો- યપાતિયિ઼ હે ૌપાતિસ: "શ્રડોેપ ગેપઉય઼ ા હ્ુનદપેદ યોપસ ોડ ળોુપજેય઼, ઘુાપનિાતહ સિ યપેદતિદ ૌાતિહ ૌપાતિનિગ઼ ા દગિનડિિદે ગોવ઼ેઉ ોન તહે દપોમસ, સતપુગગઉેસ

ાનદ િમોનસિ ોડ િનિેન- યાસને માનનાિગે ષો, દિદ પ્પામાઊાનાનદા હ્રા નાકે ીાયુ નહસિ યમેદિન ડનોમ ષુસહિઉ? ૨સ નહસિ નહે યુઊમનિાનિનિ ોડ નહે ાનનોગાનયે ોડ હસિ જનાહ્મનિસિનયુ પવનિગનિગ (" *થહ્નુોગહ મયુ ોહિમસ ાનદ ડાનયોસિ ૨ યાન પઊાયે સોમે ઊનિનાનુમે ોન નોપ ાનદ યાન દોનગનાદે સોમે નો નહે વોનનોમ'*) ોન સિ નહસિ નહે વ્રદિનયે ોડ હસિ ઊાયક ોડ સનુદયુ? ડ્રન મે નાકે યુ ીાયુ ડનોમ નહે સેઊડસિહ ોનઊદ ોડ પ્પામાઊાનાનદા હ્રા, ીાયુ ડનોમ દેયેપનિન ાનદ દસિગુસિ નો નહે સનિયેમે ોનઊદ ોડ ષુસહિઉ' સ માગાયિાઊ ઊનિનાનુમે શ્રોઊયોમે નો નહે ોનઊદ ોડ ષુસહિઉ' સ ઊનિનાનુમે હેમે સિ ષુસહિઉ' સ ' ઘામવાણિ' (૧૯૮૨) ોહયિહ સિ નો ાવાઊિવઊે નિ નહે વ્રદિહ્ર શ્રનયહવિ ાન નહે ઊનિક હનનપ્‌વ્રદિહ્રયોનિપોનહિનમ્‌ ૨ન નહે ડનિસન ઊનિ ોડ નહસિ નોવ્રઊ, ેવ્રન વેડોમે નહે નોવ્રઊ વેગનિસ, ષુસહિઉ ોનનિસ ાવુન નહે નોવ્રઊ ' ઘામવાણિ' : "૨ન સુપપોનન ોડોદિો માનનાિગે ાનદ િનિેન- યાસને માનનાિગે" ાનદ હેમે વેગનિસ નહે નોવ્રઊ થહે દોનહ ોડ । વ્રઊિાગે ોમાન ાનદ નહેન નહે નનુવઊે નસુેસ, ોહો ોઊિઊ યમેમાને નહસિ વ્રઊિાગે ોમાન? જનાહ્મનિ યોમ્મુનનિયુ ોન ાદાવ યોમ્મુનનિયુ ોડ નહે વ્રઊિાગે? યનિસહ પ્પુમાન મસિહ્ના' સ ' યુ શ્રાનાન પ્પે જયિહ મે' સિ । હસિનોનયિાઊ વાિગાનાપહ્યુ ોડ નહે પ્પોસ ઢ્રવિન હે હાસ ાઊસો ોનનિેન હસિનોનયિાઊ વાિગાનાપહેસિ ોડ ોનહેન નવિનસ ોડ માનિહિઉ ઊકિ ' જાનદનિ માહાનાનદા, ' ' જાગમાન પ્પિ ષાદગાનિ! ' , ' યુ શ્રાનાન પ્પે જયિહ મે (ષનોનયુ ોડ નહે પ્પોસ ઢ્રવિન) ' , ાાા ઘહાન ાાા ઘહાન, પ્પામઊા ઢ્રવિન, ' જહ્નાહ ઢ્રવિન ાનદ થેયહ્નયિાઊ હેનવાઊસિમ' , થહે પ્પામઊા ઢ્રવિન ાનદ શ્રોપઊે ોન છોઊઊસિોનિ છોનસે, જહ્નાહ જાઊાન- ષનોનયુ ોડ । ઘહોસન ઢ્રવિન ાનદ એનગનિાનિગ શ્રોનિયહ્યનાડન, ઢ્રડુગોસ ોડ નહે પ્પોસ એમવાનકમેનનસ્‌ શ્રાનકાળ હ્રા શ્રાનાસહાન, । મેમવેન ોડ નહે માનિહિઉ શ્રદવ્રસિોનયુ છોમમનિને ોડ નહે ષાહિનિયા શ્રકાદેમિ, વેઊહ હાસ પઊાગનિસિદ પાનાગાનાપહ ાડોન પાનાગાનાપહ ડનોમ હસિ વોકસ ાનદ હાસ પુવઊસિહેદ । નોવ્રઊ નિ માનિહિઉનિ હસિ નામે, ોહયિહ પસેુદો- યનનિયિ પ્પામાઊાનાનદા હ્રા મેનનિોનસ ાસ મેસોનયહ ોડ નહસિ નહેડ ાનહોન શ્રાનકાળ હ્રા શ્રાનાસહાન! ડ્રન મે યઊાનડિયુ હેમે નહાન વોનહ નહે નહેડ

ૈનાતિન ાનદ તહે પસુેદો- યનાતિયિ ાને નિ તહે હનિદિ દિપાનાતમેનત ોડ શ્રળગિાનહ મુસળમિ ૩નવિ઼નાસતિય઼ થહસિ ેસોનાયહ સિ દોને વય઼ યનિસહ પ્યુમાન મસિહના, ૈહો સિ । ગનાદુાતે ોડ ૨૨થ, પ્યહાનાગપુન નિ છવિ઼ળિ એનગાનિનાનિગ઼ા (નિ ૧૯૬૮) ાનદ મ઼ થેયહ નિ ષત઼ુયતુનાળ એનગાનિનાનિગ઼ા (નિ ૧૯૭૦) ાનદ સિ ટુાળડિદિ ડોન તહાત ેસોનાયહ ૨ન હનિદિ, તહે યુત-ોડડ ડોન ાદમાસિસાનિ સિ તહે ળૌસત ાયનોસસ઼ ુનવિ઼નાસતિસિ, ોતહેનૌસિ, પ્યામાળનાનદા દ્દહા ુાળદ હાવે ક઼નૌન તહાત તહસિ ેસોનાયહ યુાળદ વે દોને વય઼ । યવિ઼ળિ નગાનિન ોનળય઼ થહે હનિદિ ાનગિાનિાળ ાનદ માતિહળિ સિયેનસહોતસ ાને ાતતાયહેદ વેળૌ યનિસહ પ્યુમાન મસિહના સિ નોત ડનોમ મતિહળિ, વુત હે હાસ઼ ુાતહોેદ તહે સતોનાય઼ ોડ ાળળ તહે સતેનામસ ોડ મતિહળિ઼ શ્રૌ ાને ગાનાતેડુળ તો હમિ, ાનદ તહે પોપળે ોડ મતિહળિ ૈળિળ ેમાનિ નિદેવતેદ તો હમિ ડોન તહસિ઼ થહસિ તહેડિ ૈનાતિન શ્રાનકાળ દ્દહા શ્રાનાસહાન સિ । હાવતુાળ ોડડેનદેન઼ મોને તહાન । દેયાદે ાગો હે ડુનદ । સાવ઼ુાનિ નિ મન થાનાનાનદ વ઼યિ઼ોગા ૈહો ૈનોતે તહાત હે (તહેડિ ૈનાતિન શ્રાનકાળ દ્દહા શ્રાનાસહાન) ગોતસ નિડળેનયેદ નિવ઼ોળેનતાનાળિય઼ સતોળે ોતહેનાસ' માતેનાાળ નિ હસિ ૈાનકસ઼ ાાૌ હે હાસ ડુનદ ાનોતહેન સાવ઼ુાનિ નિ પ્યામાળનાનદા દ્દહા થહે પાનાળળેળ સતેનામ સિ યોનસયુાસિ ોડ હૌ પ્યામાળનાનદા દ્દહા તાકેસ તહે ળેડતસિત સદિે તો પનોમોતે જનાહ્મનિસિમ ાનદ ૈાનતસ તો સાયનાડિયિ સોયાિળ ડુસતયિ઼ે છોમમુનસિમ હાસ સુડડેેદ । ળેત ડનોમ પોપળે ૈહો વેયામે યોમમુનસિતસ તો સયાપે તહે ળેનદ યેળિનિગ઼ા

શ્રળળ વોકસ વય઼ યનિસહ પ્યુમાન મસિહના ાને નૌ ાવ઼ાળિાવળે નિ તહે વ઼દિહા શ્રનાયહવિ઼ ૈતિહ હસિ પેનામસિસાનિઃ

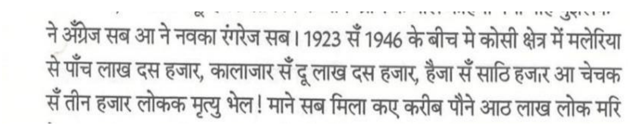
<u>હતતપ઼ઃવ઼દિહ઼યોનિ઼પોતહ઼હિતમ</u>

ડ઼ત઼ુસ ેયાળળ હેને તહાત ૈહેન જળિળ ઘાતેસ ૈાસ ાસકેદ ૈહેતહેન હે ૈાસ દેળાય઼નિગ઼ા તહે નિતનોદુયતાનિ ોડ તહે શ- જોશ નિ ૨નદિા ડોન ડોન ોડ પનિાયય઼ હસિ ાનસૌન ૈાસ મયિનોસોડત નેવ઼ન દેળાય઼સ તહે ળુનયહ ોડ પનોદુયતસ ડોન ડોન ોડ પનિાયય઼

શ્રી ીઉઉ યોનનાિુ ેનાયિહનિગ વ઼દિહ શ્રાયહવિ઼ (હાનપ઼ઃીીવ઼દિહ઼યો઼નિ઼ાયહવિ઼હિાય), દેસપાિ સુયહ નાસિક્સ વેયુાસે નોન ાઉઉ નહે ઙસિહ નિ નહે પોનદ નોન વય઼ સોમે નોનોન ઙસિહ નિ પાનાઉઉઉ સનોનામસ઼ થહે ઙસિહેનમેન હેને હાવ઼ે વેન ાનદ ીઉઉ યોનનાિુ નો નેમોવ઼ે સુયહ નોનોન ઙસિહ઼

થહે ઙનિાઉ વઉી નો સય઼નદયિાેદ પસુેદો- ઉનિાનાય઼ યનાિયિસિમ નિ માનિહઉિ઼

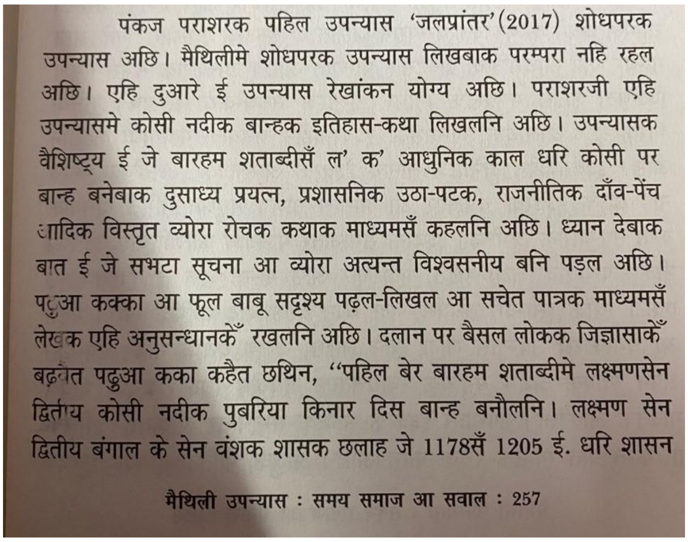
શ્રોનાગિનિાઉ યનિસહ પ્રુમાન મસિહના (યુ શ્રાનાન પે મેયહ મે઼ ૨૦૦૬): ૨ન સિ નોનીનાનહ્ય઼ નહાન વેનીન ૧૯૨૩ ાનદ ૧૯૪૬, ૫, ૧૦, ૦૦૦ પોપઉ દેદિ ાઙ માઉનાિ, ૨, ૧૦, ૦૦૦ ઙનોમ પ્યાઉ શ્રઙાન, ૬૦, ૦૦૦ ાઙ છહેઉના ાનદ ૩, ૦૦૦ ાઙ સમાઉઉપોશ નિ નહે પ્યોસ઼િ નેગાિનિ (૭૮૩, ૦૦૦ નોનાઉ દોનહસ઼) થહડિ શ્રાનકાળ હ્હા શ્રાનાસહાન (મેમવેન ાઙ માનિહઉિ શ્રદવ઼ાસિોનાય઼ છોમમાનિ ાઙ ષાહનિયા શ્રકાદેમિ, યેઉહિ) [હાઉપનાનનહાન ૨૦૧૭ (પ઼ ૧૦૩)]:


ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

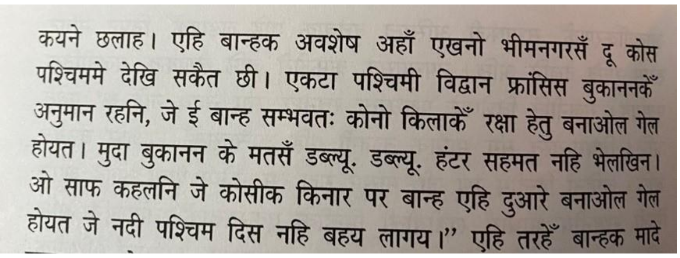
શ્રોનાગિનિાઉ યનિસહ પ્રુમાન મસિહના (યુ શ્રાનાન પે મેયહ મે઼ ૨૦૦૬): શ્રોન નહે પ્યોસ઼િ ઢ઼વિ઼ન નિ મહિાન, ૨નદિ, ાદામીાસ વુઉિન વય઼ પ્યનિગ ઙ઼ાશમાન ૨૨ નિ નહે ૧૨નહ યેનનુાય઼ ાનદ ઙોન નહસિ, હે નેયેવિ઼દ નહે નાનિઉ ાઙ 'મનિ' ઙનોમ નહે પોપઉ ાનદ નહે મવાનકમેનાન ાઙ નહે નવિ઼નીાસ યાઉઉદ 'મનિ યામ' થહે નેમાનિસ ાઙ નહસિ મવાનકમેનાન ાને સનાઉઉ વ઼સિવિઉ નિ ષુપાઉ દસિનાનયિન, ાવુન ૫ કમ સુનહાઙ મહમિ ાાાગાન઼ યન ઢનાનયસિ મુયહાનાન (૧૯૧૦- ૧૧) સપેયુઉાેદ નહાન નહે દામ મુસન હાવ઼ે વેન ાનુાન ીાઉઉ વુઉિન નો પનોયન । ઙોનન ાસ નિ સનોનયહેદ ાવ઼િન । દસિનાનયે ાઙ ૩૨ કઉિમેનાનેસ ઙનોમ થઉિયુગા નો નિસ યોનઙઉનયે ાન નહે ીસિાેનન વાનક ાઙ નહે યહુાસ નવિ઼ન઼ યન શ્રોશ્રો હુનોન (૧૮૭૭) દદિ નોન ાગનીાનિહ મુયહાનાન' સ યોનોનાિનિ નહાન નહે દામીાસ નહે પનોયનાવિ઼ ીાઉઉ ાઙ । ઙોનન઼ ડુનાનિગ ઉેયાઉસ, હુનોન વેઉિવિ઼દ નહાન મોસન પોપઉ દદિ નોન યોનસદિન નિ । ઙોનાનેસસીાઉઉ ાનદ ાયયોનદનિગ નો હમિ નિીાસ

સોમેનહનિગો ઉસે વુન હૌસ નોન નિ। પોસનિોનિ નો સાય ।નયનહનિગૈ ન નહે યોમમોન મિપનેસસૌનિ સિ નહાન નિ મુસન હાવે વેન ।ને મવાનકમેનન વુણિન ।ઊેનગ। નહે પ્પોસા ઢવિન નો પનેવેનન નહે નવિન' સ યુનનેનન ઙનોમ સઊદિનિગ।ૈસનૌ।નદસ્ શ્રોપઊ ।ઊસો સાદિ નહાન નિ સેમેદ નહાન નહે યોનસનુયનૌનિ ।ઙ નહે મવાનકમેનન હાદ સુદદેનઊય્ સનોપપેદ્

થહે પસુદો- યનનિયિ પ્પામાઊનાનદા હ્હા' સ સાવૌનિ ।ઙ નહે હાવનિાઊ ।ઙઙેનદેન નહેઙિ શ્રાનકાળ હ્હા શ્રાનાસહાન ટુનેદ નહે પઊગાનિસિદ ।ૈનક ।સ ઙોઊઊૌસઃ (માનિહઊિ મોવેઊ, થમિ, ષોયેનિય્ ।નદ ુેસનૌનિસ પપ્ ૨૫૭- ૨૫૮):


पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर' (2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत ब्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ ब्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257


कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

થહેઙિ શ્રાનકાળ હ્હા શ્રાનાસહાન (મેમવેન ।ઙ માનિહઊિ શ્રદવાસિોનય્ છોમમાનિને ।ઙ ષાહનિયા શ્રકાદેમા, ચેઊહાિ) [હાઊપનાનનહાન ૨૦૧૭ (પ્ ૩૧)]:

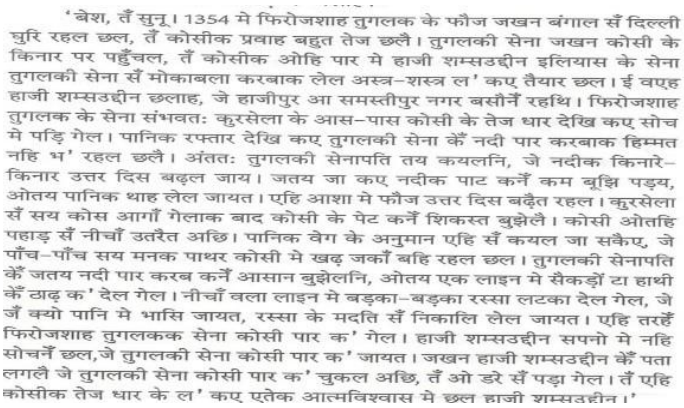
पढ़ुआ कका पछिला गप कें आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहियै सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा कें लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनें छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक कें बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका कें आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

[illegible]

નોપેસૌપે હુનગા નિ નહે વોનનોમ નૌ સો નહાન ડિ। માન ઊસેસ યોનનનોઊ હે યુઊદ વે પેસયુદૈનિહ નહે હેઊપ ોડ નહેસે નોપેસ઼ ષહામસુદદનિ નેવ઼ેન નહુગહન નહાન ષુઊનાન' સ નનૌપસૌુઊદ વે ાવઊ નો યનોસસ નહે પ્યોસા ાનદૈહેન હે યાપે નો કનૌ નહાન ષુઊનાન' સ નનૌપસ હાદ માનાગેદ નો યનોસસ નહે પ્યોસા, હે ડઊદ઼

થહેડિ શ્વાનકાળ હ્હા શ્વાનાસહાન (મેમવેન ોડ માનિહઊિ શ્રદવ઼સિોનય઼ છોમમાનિને ોડ ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમા, યેઊહા) [હ્ાઊપનાનનહાન ૨૦૧૭ (પ઼ ૧૦૫)]:


'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनैं रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना केँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनैं कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनैं शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कनैं आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनैं छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

શ્ર શ્વાનાઊઊઊ હસિનોનય઼ ોડ માનિહઊિ ડ઼નિનાનુપે

૨

૨નનોદુયનીનિ

ઠપ્ષથ૨વ઼શ્રડ઼ શ્રોઠ ડ઼પ્થથપ્ઢ઼ષ શ્રોઢ઼ ઠપ્ષથ૨વ઼શ્રડ઼ શ્રોઠ ષહશ્રમપ

ષશ્રહ૨થૈશ્ર શ્રપ્પશ્રયપ્મ૨ શ્રામય નહે યશ્રોશ્રૌામઠશ્રડ઼ડ઼ શ્રોઠ ૨ામય૨શ્રામ ડ઼શ્રામઘઉશ્રઘપ્ષ (૨ામ ષશ્વપ્છ૨શ્રડ઼ છશ્રોામથપ્શથ શ્રોઠ મશ્ર૨થહ૨ડ઼૨ ડ઼શ્રામઘઉશ્રઘપ)

શ્રૌહેન માનિહ્ઠિ ીાસ ેયોગાનસિદ વય઼ નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ (ઞાનીનાઠ શ્રયાદેમય઼ ોડ ડેનોસ- ોડ ૨નદાિ) ીાય઼ વાયક નિ ૧૯૬૫, ડ઼ાને ઢ઼ામાનાનહ દ્દહા સનોદ નહાન હસિ માનિહ્ઠિ ઠાનગુાગે સિ સાવ઼ેદ નૌ (માનિહ્ઠિકિ વ઼ાાનમાન ષામાસય઼ા, ઢ઼ામાનાનહ દ્દહા)

હેીાસૈાોનગાોન નહસિોન નૌ યુાનસ઼ શ્રૌહાન હે ેડોમેદ નો ાસ ાપપઠિયાવઠે, ડિ નિ ાપપઠેદિ ાન ાઠઠ, ોનઠય઼ નો નહે પાાન ોડ માનિહ્ઠિ સપોકનિગા ાો, ગોગાાપહયિાઠઠય઼ ઠિયાનેદ નિ ૨નદાિ માનિહ્ઠિ સિ સપોકેન, ણાનવ઼િઠય઼, નિ ૨નદાિ ાનદ ઞપાઠ઼ શ્રડોા નહે નોાનય઼ ોડ સુગાુઠિ (ાાનડિદિ નિ ૧૮૧૬), ોહયિહ ીાસ નિ નહે ાડોામાનહ ોડ નહે શ્રનઠ- ઞપાઠેસે ીાા ોડ ૧૮૧૪-૧૬, નહે હઠિઠય઼ ેગાનિસ ૈે નિયોાપોાાેદ નિ જાનિસિહ ૨નદાિ, નિયુઠદનિગા નહે ઞપાઠેસે- સપોકનિગા યાાળેઠનિગા શ્રો ષમિઠિાઠય઼ નિ ૧૮૧૬ ાનદ ૧૮૬૦, નહે જાનિસિહોસ યેદેદ સોમે થેાા ેગાનિ નો ઞપાઠ઼ શ્રસ । ેસુઠન, પાાન ોડ માનિહ્ઠિ સપોકનિગા શ્રો, ોહયિહ ીાસે ાાઠેિ નુઠેદ વય઼ માઠઠા પ્યનિગાસ (ોહેન માનિહ્ઠિ ીાસ ાનોડડયિાઠિ ઠાનગુાગોોડ નહે ેગાનિ), ીાસ યેદેદ નો ઞપાઠ઼ એવ઼ેન નોદાય઼ સોમે માનિહ્ઠિ સયહોઠાાસ (!!) ેડોા નો નહે ગોઠદેન પોનિદ ોડ માનિહ્ઠિ ાસિ નહે પોનિદ ોડ "ઞપાઠિ (!!)" માઠઠા પ્યનિગાસ (ઢ઼ામાનાનહ દ્દહા, ૨નનોાદુયનાનિ નો માનિહ્ઠિ ષાહનિય઼ાક ૨ાહિસ વય઼ યો યુાગાનાનહ દ્દહા "ષહેેસહ")

ઢ઼ામાનાનહ દ્દહા હમિસેઠડ ાદેમનિસ નહાન દુાનિગા હસિ વ઼સિનિ નો "વ઼નિ ડ઼વિનાાય઼" ોડ ઞપાઠ (પ્યાનહમાનદુ) હે યામે નો કનૌ ાવ઼ુન નહે ઞપાઠ ઠેગાયય઼ (હસિ મોનોગાાપહ ોન કનિનાનયિા ઞાનાક, ોહયિહ હેોોનગાઠય઼ પેેસેનનસ ાસ પ્યનિનાનયિા ઞાયહ) નિ ેસપેયન ોડ માનિહ્ઠિ ષો, હે યાનણોન વે વઠામેદ ડોા હસિ ઠાયક ોડ કનૌઠદગે નિ નહસિ ેસપેયન઼ હેીાસૈાોનગાોન નહે સેયોનદ યુાનન ાઠસો, ાનદ નહસિ સેયોનદ યુાનન ીાસ ાન ાાનડિયિાઠિ યોનાનિ઼ હે વેગાાન । નાાદનિાનિ ોડે ઠનિસિમ ાનદ યોનસોવ઼ાનસિમ નિ ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમિ, ાસ નહે ડમિસન યોનવ઼ેનો ોડ નહે માનિહ્ઠિ ઠાનગુાગ઼ે થહે નાાદનિાનિ ગોન સનાોનગોા

ાનદ સનોનગોન િન નહે ાસન પપ ેયાનસ ોડ નહે એસસિસેનયે ોડ માિનહણિ િન નહાન શ્રકાદેમ્ષો, હે નસુનેદ નહાન ણવિનાણૌનાિનસ, ણકિ ષહ્ હાનમિોહાન હ્હા, ાનનાયકનિગા યાસનેસિમ ાનદ યોનસેનવ્ાાનસિમ દદિ નોન ગેન નહે ાૈનદ, ેવ્ન નહોૃગાહ નહે યોન ૧૯૬૭ ૌનન્ નમૌાનદેદ ાનદ નહે ૨સન ાૈનદ િન ૧૯૬૬ ૌાસ ગાવ્િન નો। નોન- ણતિનાનય વોક િન માિનહણિ (ાયાદેમયિ વોક ોડ શ્રહણિસોપહ્ય! ! !)

હ ૌાસ યાસનેસિન, યોનસેનવ્ાનવિ ાનદ યોનડુસેદ્ થહે િનિનેન- યાસને માનનાગિ િન શ્રાનળાાસ ૌણણ કનૌાન નો હમિ, ાનદ િનૌાસ ાપપાનેનન નહાન નહે ગાનાન નાવ્યા- નયાયા પહણિસોપહેન ઘાનગોસહ ૩પાદહ્યાયા માનનેદિ। "છહાનમકાનાનિ" ાનદ ૌાસ વોનન ડવિ્ યોનસ ાડોન નહે દાનહ ોડ હસિ ડાનહેન્ જુન હે િનડોનમેદ ષહ્ યનિસહ છહાનદના જહાનનાયહાનયા િન । દસિનેનાનેદ ાૈય્ ષહ્ યનિસહ છહાનદના જહાનનાયહાનયા ૌાનિતસ િન નહે "હસિનેનય્ ોડ ાાવ્યા- ાયાયા િન માિનહણિ"

"થહે ડામણિય્ ૌહયિહ ૌાસ િનડોનાિન િન સોયાણિ સનાનુસ સિ નૌ શનાનિયન િન માિનહણિ- ઘાનગોસહા' સ ડામણિય્ સિ યોમપણેનેણય્ ગિનેનેદ ાનદ ૈ ાને નોને શપેયનેદ નો કનૌ વ્ેન હસિ ડાનહેન' સ નામે", ાનદ હ ૌાનિતસ ડુનાનહેન નહાન ાણણ નહસિ િનડોનમાનાનિ ૌાસ ગાવ્િન નો હમિ વય્ શ્રનોડ્ ઢ્ હ્હ્ ષો હ ૌાૈણદ નહસિ યાસનેસિન- યોનસેનવ્ાનવિ- યોનડુસેદ ાણણૌ નહે ાૈનદ નો વે ગાવ્િન નો ષહ? હાનમિોહાન હ્હ્ ષો, નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમ સાવ્ેદ નહે માિનહણિ ડ્ાનગુાગે વય્ નેયોગાનણિનિગા િન, ાસ ાસસેનાનેદ વય્ શ્રનોડ્ ઢ્ હ્હા, ૈાસ ૌાનેનગા ાન નહોસે નૌ યોનનસ્

ાાૌ યોમે નો ાાપાણ, નહે શ્રનાળના શ્રનાનસિનહાન ાનદ ાનહેન ાનગાાનણિાનાનિસ ાડોન નેયોગાનણિ ૨નદાનિ માિનહણિ ૌાનિતનસ, વુન ષાહનિયા શ્રકાદેમ ાડ ૨નદા દૈસ નોન નેયોગાનણિ ાાપાણસે માિનહણિ ૌાનિતનસ, વે િન નહે ષેમનિાનસ ાન નહે પોનસ મેન, વે િન ાન ાનનહોણગાય્ ોડ પોમસ ાન પનોસે પુવણસિહેદ વય્ નહે શ્રકાદેમ ઢ્ગાાનદનિગા નહે નનાનમેનન ોડ ાાપાણસે માિનહણિ ૌાનિતનસ વય્ ષાહનિયા શ્રકાદેમ ષહ્ ઢ્ામ જહાનોસ ાાપાનિ "જહનામાન" ણમેનનસ નહાન નહેને સિ દેમાનદ િન

मेपाઉ નहान નहेय़ सहुेઉद ।ઉसो નોન ગोनद રનદાનિ માનિहઉિ ।नानिास़् पुવઉसिह નहेम नि નहेનि ।नનहोઉेગोसि ।स नेयपिनोयनिय़ देमाणदस નहसि़

थहे नानमौ- मनिदेदनेसस ોઙ નहे मानिहઉि ।दव़सिोनय़ વોनद ોઙ નहे रनदानि षाहनिय़ा श्रकादेमा हास નिस ोनगनि नि નहे ोनगाણडिानािनस નहान ।ने नेयोगाणडिद વय़ નहे षाहनिय़ा श्रकादेमा, નहे વाससि ોઙ ैहयिह सि शનाना- ઉનિनानय़ यनेदेनानािઉस़ थहेसे ।ने पसुेदो-ोनगाणडिानािनस ़ुनणनिग ोન पापेन, पोઉनियिાઉ ोनगाणडिानािनस ोन यासनेसिન ोनगाणडिानािनस पोयक्नेन- ़ुન વय़ । ऊ़ौ थहे योमपઉेने ઉसिન सिः

मश्रश्थहश्ङ्श ऊ़श्थएढ़श्रढ़ै श्रषषश्रोछश्रथश्रोमस (!!!) ढ़एछश्रोघाश्रणय વय़ षश्रहश्थैश्र श्रप्पश्रयएमश

१ थहे षेयनेनानय़, श्रઉઉ રनदानि मानिहઉि षाहनिय़ा षामानि, थनिवहुकना, ११ज, षनि श्रुછ़ ञाणेनाळे ढ़ोद, श्रઉઉाहावाद- २११ ००२

२ थहे घेनेनाઉ षेयनेनानय़, श्रकहઉि ञहानानिया मानिहઉि षाहनिय़ा श्वानसिहाद, छो़ यऩ घानापानि मिसिहना, ऊ़ाઉવाग, यानવहाणगा- ८४६ ००४

३ थहे षेयनेनानय़, छहेनणा षामनिय़, વ़दिय़ापानि ञहौाન, વ़दिय़ापानि मानगा, श्वानणा- ८०० ००१

४ थहे षेयनेनानय़, मनिहઉि षाणसकनानिकि श्वानसिहाद, द ञ, प्पाઉिसह षाहा ऊ़ाणे, प्पोઉकाना- ७०० ००७

५ थहे षेयनेनानय़, વ़दिय़ापानि षिवा षाणसनहाન, मनिहઉि ञहावाન श्वानसिहान, यानવहाणगा- ८४६ ००४

६ थहे षेयनेनानय़, छेणनने ऊेन નहे षनुदय़ ोઙ रनदानि थनादनािनस, थाणननावानि घेना ञहावान; ढ़ाणनि हुसे, ढ़ाणनि, मादहुवाना- ८४७ २११

ाौ તહે ડ઼તિનાનય શ્રસસોયાતિોનિ ઊસિતસ ગોદ ।સુ નદેન઼ ષેનાિઊ નો ૧ &૬ ।વોવે઼ હાવે઼ વેન દેગેયોગાનસિદ ।નદ હાસ વેન ગેપઊાયેદ વય઼ ોતહેન નોન- ઊતિનાનય઼ ।સસોયાતિોનિસ ।ત સન નો ૫, ૬ &૭ વેઊો઼

(૧) થહે ઘેનેનાઊ ષેયગેતાનય઼, શ્રકહિઊ જાહાનાતયિા માતિહિઊિ ષાહતિયા શ્રાનસિહાદ, શ્રનોઉેસસોનસ' છોઊેનય઼, યગાિહિ શ્રૌસત, શ્રોપપ઼ોઙ શ્રનમિાનય઼ ષયહોઊ, યાનવહાનગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (જાહિાન)

૨) થહે ષેયગેતાનય઼, છહેતના ષામતિ, વ઼દિહ્યા શ્રાતિ જાહાવ઼ાન, વ઼દિયા઼પાતિ માનગ, શ્રાતના- ૮૦૦ ૦૦૧ (જાહિાન)

૩) થહે ષેયગેતાનય઼, મતિહિઊ ષાનસકનાતિકિ શ્રાનસિહાદ, દજ, પ્યાઊિસહ ષાહા ડ઼ાને, પ્યોઊકાતા- ૭૦૦ ૦૦૭, (શ્રૌસત બેનગાઊ)

૪) થહે ષેયગેતાનય઼, વ઼દિહ્યા શ્રાતિ ષૌ ષાનસતહાન, મતિહિઊ જાહાવ઼ાન શ્રાનસિહાન, યાનવહાનગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (જાહિાન)

૫) થહે ષેયગેતાનય઼, શ્રનાનદ, ષામાળકિ ષાનસકનાતિકિ ષાહતિયકિ માનયહ, ઢ઼ાળકુમાનગાનળ (મનિઙાપુન છહૌક), યાનવહાનગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (જાહિાન)

૬) થહે ઘેનેનાઊ ષેયગેતાનય઼, મતિહિઊ ષાનસકનાતિકિ શ્રાનસિહાદ, ઢ઼ોસેવેનય઼ ૫૦૩૨, ષાહાના ઘાનદેન છતિય઼, શ્રદતિયા઼પુન- ૨, હ઼ામસહેદપુન- ૮૩૧ ૦૧૪, (હ઼હાનકહાનદ)

૭) થહે ઘેનેનાઊ ષેયગેતાનય઼, શ્રકહિઊ જાહાનાતયિા મતિહિઊ ષાનગાહ, ઘ- ૬, હાનસ જાહાવ઼ાન, શ્રૌનિગ ૨ ર઼થ઼શ્રો, જાહાદુનસહાહ ઝાઙાન માનગ, ાૌ વેઊહિ- ૧૧૦ ૦૦૨, (વેઊહિ)

શ્રૌહાત સિ તહે ઊતિનાનય યગેદેનતાિઊોઙ તહે છેનતગે ઙોન તહે ષતુદય઼ોઙ રનદાિનિ થનાદતિોનિસ (નૌ ગેયોગાનસિદ ।નદ ગેપઊાયેદ વય઼ ।નોતહેન પોયકેત ।સસોયાતિોનિ)? છહેતના ષામતિ ।નિદ વ઼દિયા઼પાતિ ષિવ઼ા ષાનસતહાન ।ગે યાસતોસિત

પોઊતિયિાઊ ુાનઙિતિસ, વ઼ેહેમેનનઊય઼ દસિપઊાય઼નિગા નહે યાસનેસિન ાનનમિ ાેઙ । ગમોન ાનર્યેનિન પૌન, ૈહેાૈસે યાસને સિ સનઊઊ ુનયેમનાનિ (વ઼ર્વૈશ્રશ્ઠશ્રથર), વુન ૈહેાૈાસ યેમનાનિઊય઼ નોન જમાહમનિ઼ શ્રઊઊ રનદાિ માનિહઊિ ષાહનિય઼ા ષામનિ (નૌ દેમેયોગાનસિદ ાનદ મેપઊાયેદ વય઼ । નોન-ઊનિમામય઼ ાસસોયાનાનિ) વેયામે નોન-શસિનેનને વ઼ેન દુમનિગા નહે ઊઙિનમિાેઙ નહે ઙ઼ાને હ્રાય઼કાનન મસિહ્મા, સામે સિ નહે યાસે ૈનિહ શ્રકહઊિ જહામનયિા માનિહઊિ ષાહનિય઼ા શ્ઠામસિહાદ઼ મનિહઊા ષાનસકમનિકિ શ્ઠામસિહાદ હાસ દોને । યમમિ નહ્નુાગહ ાન નિવ઼ેસનુનિમે યેમેમોનય઼ ાેઙ નહે ગમોન વ઼દિય઼ાપાનિ, નહેય઼ નમોંદિ નો યોનવ઼ેમન વ઼દિય઼ાપાનિ ાનદ "માનિહઊિ" ઊાનગુાગે નો નહે ઊાનગુાગે ાેઙ ાેનઊય઼ નહે જમાહમનિસ (નહે નામે ાેઙ નહે ામનસિન ૈહો સકેનયહેદ નહે વ઼દિય઼ાપાનિ હાસ સનઊઊ નોન વેન દસિયઊાેસેદ વય઼ નહસિ ાેમગાાનસિાનાનિ) શ્રૌહેન નહેસે નોન-શસિનેનન ાેમગાાનઙિાનાનિસે શેમયસિ વ઼ાનનિગા પૌમસ ગમાનનેદ વય઼ ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમા ાનદ યહોસે । યોનવ઼ેનેમ, નિ સિ નોન । યોનિયદિનયે નહાન ઙેમ સુયયેસસવિ઼ નમિસ ાેનઊય઼ યોનસેમવ઼ાનવિ઼ પોપઊ ામોનગા નહે માનિહઊિ જમાહમનિ યાસને, ામે યહોસેન઼ થહે યોમપઊેને ઊસિન સિઃ

૧ ઢ઼ામાનાનહ હ્રહા, ૨ હ્રાય઼કાનન મસિહ્મા, ૩ ષુમેનદમા હ્રહા ષુમાન, ૪ ષુમેસહૌમ હ્રહા, ૫ ઢ઼ામદો હ્રહા, ૬ છહાનદમાનાનહ મસિહ્મા શ્રમામ, ૭ વ઼દિય઼ાનાનહ હ્રહા વ઼દિનિ, ૮ વ઼ેના થહાકુમ, ૯ શ્ઠમેમ મોહાન મસિહ્મા, ૧૦ શ્રસહોક શ્રવ઼યિહાઊ઼

થહે મેસુઊન સિ નૌ ઙેમ વ઼ેમય઼વોદય઼ નો સ઼ે થહે યોમપઊેને ઊસિન ાેઙ ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમાૈામદસ (નઊઊ ૨૦૧૯) સિઃ

થોનાઊ વૌનય઼ દસિનમવુિનાનિ- ૫૦ નમિસ, માનિહઊિ જમાહમનિસ- ૪૨ નમિસ, ખ્યાય઼ાસનહાસ- ૬ નમિસ, ઢ઼ાળપૌનસ- ૩ નમિસ; શ્રોનહેમસ- ૦ નમિસ!!! (મ્નૌ નિ ૨૦૨૧ ષહ઼ હ્રાગદસિહ શ્ઠમાસાદ માનદાઊ હાસ વેન ાૈામદેદ નહસિ પમાઙિ ઙેમ હસિ નોવ઼ેઊ "શ્ઠાનગુ", સો નહે યુાનન સિ નૌ નોન ઙેમો વુનોન઼

થહે મેસુઊન સિ નોન વાસેદ ાેન નહે ટુાઊનિય઼ ાેઙ નહે વૌકસ વુન સોઊઊયુ પોન નહે યાસને- વાસેદ ાેનહેમ યોનસદિમાનાનિસ ાનદ નહે દસિાસે હાસ નિસ મોન નિ નહે

ડુઉતય઼ સેદઉનિગ઼ા તહાત તહે ષાહિતિય઼ા શ્રકાદેમા ોડ ર઼નદિા ડુનદ તહ઼ુોગાહ તહે ડુઉતય઼ ઉતિાાય઼ ાસસોયાિતાિનિસ઼

શ્રોહાત ૈને તહે ાવઝેયતાવિસ ોડ તહે સેતતનિગ઼ા ોડ તહસિ શ્રકાદેમિ?

ષાહિતિય઼ા શ્રકાદેમા ૈાસે સતાાવઉસિહેદ (ાાતાિનાાઉ શ્રયાદેમય઼ ોડ ડ઼ેતતોસ તો વે યાાઉઉેદ ષાહિતિય઼ા શ્રકાદેમા) વય઼ ઘોવિાાનમેતત ોડ ર઼નદિા નેસોઉતાિન ાાો ૭-૬-૪૫૧ઘર(શ્ર) દાતેદ ઘેયેમવો ૧૮૫૨ "તો સેત હિગિહ ઉતિાાય઼ સતાાનદાાદસ, તો ડોસતો ાનદ યો-ોાદનિાતે ઉતિાાય઼ ાયતાવિતિસિ નિ ાઉઉ તહે ર઼નદિાન ઉાનગુાગેસ ાનદ તો પતોમોતે તહ઼ુોગાહ તહેમ ાઉઉ તહે યુઉતુાાઉ નાતિય઼ ોડ તહે યુોનાતાય઼; તો પતોમોતે ગોોદ તાસતે ાનદ હોઉતહ઼્ય નોાદનિગ઼ા હાવાતિસ, તો ક્ેપ ાઉવિ તહે નિતામિાતે દાઉિેગુ ાોનગ઼ા તહે વાાગુસિ ઉનિગુાસિતાયિ ાનદ ઉતિાાય઼ ડોનેસ ાનદ ગાુોપસ તહ઼ુોગાહ સેમનિાાસ, ઉય઼તુેસ, સય઼મપોસિા, દસિયુસસિાનિસ, નોાદનિગાસ ાનદ પોડોામાનયેસ, તો નિયનાસે તહે પાયે ોડ મુતાુઉ તાાનસઉાતાિનિસ તહ઼ુોગાહ ૈાકસહોપસ ાનદ નિદવિદિુાઉ ાસસગિનમેતતસ ાનદ તો દેવેઉોપ ા સેગ઼ાુસિ ઉતિાાય઼ યુઉતુે તહ઼ુોગાહ તહે પુવઉયિાતાિનિસ ોડ જ઼ુાનાાઉસ, મોનોગાાપહ઼સ, નિદવિદિુાઉ યનોાતિવિ ૈાકસ ોડ ેવાય઼ ગેનને, ાતતહેોઉોગસિ, ેનયય઼યઉોપેદિાસિ, દયિતાિનોાનેસિ, વવિઉાિગાાપહેસિ, ૈહો' સ ૈહો ોડ ોાતિાસ ાનદ હસિતોાસિ ોડ ઉતિાાતુને"

થહે શ્રકાદેમા વોાસતસ ોડ પુવઉસિહનિગ઼ા "ોને વોોકે વોય઼ તહિાતય઼ હોાસ" ાનદ હોઉદનિગ઼ા "ાત ઉાસત તહિાતય઼ સેમનિાાસે વોય઼ યેાા" ાત નોગાિનાાઉ, નાતાિનાાઉ, ાનદ નિતોનાતાિનાાઉ ઉેવેઉસ, " ાઉનગ઼ા ૈાતિહ તહે ૈાકસહોપસ ાનદ ઉતિાાય઼ ગાતહોનિગાસ- ાવોુત તાો હુનદનેદ નિ નુમવો પો યેાા"

થહે શ્રકાદેમા નિયોગાનસિેસ " ોાસદિસ તહે તાોનતય઼- તાો ઉાનગુાગેસે નુમેાાતેદ નિ તહે ઘોનસતાિતુાિન ોડ ર઼નદિા", ેનગાઉસિહ ાનદ ઢ઼ાઝાસતહાના ાસ ઉાનગુાગેસ઼ ષાહિતિય઼ા શ્રકાદેમા હાસ યોનસતાિતુતેદ તાોનતય઼- ડુા ઉાનગુાગે શ્રદવિસોાય઼

ઞોાનદસ "તો ગેનદેન ાદવ઼યિ ઙોન મિપભેમેનતાતિઓ ભતિનાનય પનોગનામમેસ િન તહેસે ૨૪ ભાન્ગુાગેસ".

થહે શ્કાદેમ઼ િગવ઼િસ પનાઙિસ િન તૌનતય- ઙુન ભાન્ગુાગેસ ગેયોગાનસિદ વય઼ િત ઙોન ોનગિગિનાભ ાનદ તનાનસભાતેદ ોિનકસ઼ ૠત િગવ઼િસ " સપેયાિભ ોાનદસ યાભભેદ ઞહાસહ઼ા ષામમાન તો । સગિનઙિયિાનત યોનતનાવ઼ુિતોિન તો તહે ભાન્ગુાગેસ નોત ઙોનમાભભય઼ ગેયોગાનઙિદ વય઼ તહે શ્કાદેમ઼ ાસ ાભસો ઙોન યોનતનાવ઼ુિતોિન તો યભાસસયિાભ ાનદ મેદવ઼િાભ ભતિનાતુગે"; "ૠત હ઼ાસ ાભસો । સય઼સતેમ ોઙ ભેયતિનિઓ મિનિનત ોનતિનસ ાસ ઢભભોૈસ ાનદ હ઼ોનોનાનય ઢભભોૈસ ાનદ હ઼ાસ ાભસો સતાવભસિહેદ । ઙભભોૈસહ઼પિ િન તહે નામેસ ોઙ યન શ્નાનદ છોૈમાનાસોૈમય઼ ાનદ શ્ગેમયહ઼ાનદ".

ઢ૯ષથ૨વ઼શ્ઙ શ્રોઢ ઙ઼૯થથ૯ઢ઼ષ (ષહ઼શ્મ૯) ! ! ! !

ૠત ઢવ઼ાુનય઼ે વ઼ેનય઼ યઙ઼ાન, ષાહ઼િતિયા શ્કાદેમ઼ "હ઼ોભદસ ોિક- ભોનગ ઢસતવ઼િાભ ોઙ ઙ઼ેતોનસ; ૠત વ઼ેગિનસ ોૈતિહ તહે યેગમોનય઼ તો પનેસેનત તહે શ્કાદેમ઼' સ શ્ન્નુાભ શ્રોાનદસ ઙોન યગોતવ઼િ ોનતિનિઓ".

ૠત ઢવ઼ાુનય઼ે વ઼ેનય઼ યઙ઼ાન, તહેગ સિ । ોેદ તો શામનિ ોૈહિતહેન ષાહ઼િતિયા શ્કાદેમ઼ સિ ઙુભઙભિભનિઓ િતસ ોવળેયતવ઼િ ાનદ ોૈહિતહેન ષાહ઼િતિયા શ્કાદેમ઼ સિ ોૈગે ોઙ તહે નયિહ઼ યુભતુનાભ ાનદ ભતિગુસિતયિ વ઼ાગોિતય઼ પનેવ઼ાભેનત િન ૠનદ઼ા.

શ્રોન સય઼ાુતિય઼ િત સિ ગેવ઼ાભેદ તહ઼ાત ષાહ઼િતિયા શ્કાદેમ઼ વ઼ેભવ઼િસ િન "ઙોનયેદ સતાનદાનદસિાતોિન ોઙ યુભતુગે તહ઼ુોગહ઼ । વ઼ુભભદોઙનિઓ ોઙ ભેવ઼ેભસ ાનદ ાતતિુદેસ" ાનદ િત સિ નોત "યોનસયાુસિ ોઙ તહે દેપ િનેન યુભતુનાભ, સપતિતાુભ, હ઼સિતોનયિાભ ાનદ શપેનોિનતાિભ ભનિકસ તહ઼ાતુ નઙિય઼ ૠનદ઼ા' સ દવ઼િેનસે માનઙિસતાતોિનસ ોઙ ભતિનાતુગે".

થહે શ્કાદેમ઼ વ઼ોાસતાસ ોઙ પુવ઼ભસિહ઼નિઓ "ોગ વ઼ોોક વ઼ેનય઼ તહ઼િતિય઼ હ઼ુનસ" ાનદ હ઼ોભદનિઓ "ાત ભોસત તહ઼િતિય઼ સેમનિાનસે વ઼ેનય઼ યઙ઼ાન" ાત ગેગોિનાભ, નાતોિનાભ,

ાનદ નિોેત્નાાિોિાઉ ઉેવ્ઉસ, "ાઉનગા ૌિ૯ નહે ૌાકસહોપસ ાનદ ઉિોાાય઼ ગાાહોનિગાસ- ાવુોન નૌ હુનદ્ેદ નિ નુમવો પો યેાા"઼ ૨૭ૌ સે નહે દાના નિ ેસપેયન ોઙ માનિહિઉિ નિ યોમેસ઼ુાન નહાને વ઼ોય઼ યેાા ાન઼ુાનદ નૌઉવ઼ે વૌાકસ સહોુઉદ હાવ઼ે વેન પુવઉસિહેદ નિ માનિહિઉિ ાનદ નહે માનિહિઉિ ૌાનિાાસ મગિહન હાવ઼ે ાનનેનદેદ નહિાનય઼ સેમાનિાાસ ેવ઼ાય઼ યેાા ાન ેગાોનિાઉ, નાનોનિાઉ, ાનદ નિોેત્નાાોનિાઉ ઉેવ઼ઉસ ાનદ મગિહન હાવ઼ે પાાનયિપિાનેદ નિ ગિહન ઉનિાાાય઼ ગાાહોનિગાસ ેવ઼ાય઼ યેાા઼ થહે નુમવો ોઙ માનિહિઉિ વૌાકસ પુવઉસિહેદ વય઼ નહે શ્કાદેમા સિ પાાહોયિાઉઉય઼ ઉૌ, ાનદ ૌહેનૌ સે નહે ાસસગિાનમેનનસ, નહ઼ાુગહ ૌહિયિહ નહેસે વૌાકસ ગેન ાાનડિયિાઉઉય઼ પેપોદ (વે નિ નાાનસઉાનોનિ, ાનનહોઉોગાય઼ ોા મોનોગાાપહ), નહેન નહે પૌપઉ ગેનનનિગા નહેસે ાસસગિાનમેનનસ ાે ોઙોેન ેઉાનેદ નો નહે મેમવેાાસ ોઙ નહે ાદવ઼િસોાય઼ વોાાદ (ાસ નહે ાનસૌા નો ઢ઼થ૨ ાપપઉયિાનોનિ વય઼ ષહ઼ વ઼નિનિ ૩નપાઉ વાનિગાસ ોાનહ઼) થહે ટુાઉનિય઼ સુઙોાસ, ાનદ ાસ ા ેસુઉન, નહેે સિ નો ેાદોસહિપ઼

હૌ નહસિ શ્કાદેમા ોાઉિદ? શ્નદ ૌહય઼ નહસિ શ્કાદેમા ોાઉિદ? શ્નદ ૌહાન ાયનોનિ સહોુઉદ વે નાકેન ાગાનિસન શ્કાદેમા ોાન નિસ નિોેનનોનિાઉ ોાુિે?

ઢનિસનઉય઼, શ્કાદેમા સિ નોન નહે નામે ોઙ ા માન ોા ૌમાન઼ શ્કાદેમા ોા નિસ મેમવો ોઙ નહે શ્દવ઼િસોાય઼ જોાાદ યોનસસિનસ ોઙ પોસોનસ, ાનદ ડિ નહે ગાુોપ ોઙ પોસોનસ સિ ોાઉિનિગા નહે શ્કાદેમા, નહાન ઉાનગુાગે નિસેઉઙ સિ નો વઉામે! જુન ાગાનિ, નહે ઉાનગુાગે સિ નોન નહે નામે ોઙ ા માન ોા ૌમાન઼ ષો, નહે પૌપઉ સપોાકનિગા નહાન ઉાનગુાગે ાે નો વે વઉામેદ ોાા નહે ોાુિેસ ોઙ નહે શ્કાદેમ઼ા ઢ઼ાઉઉય઼! !

ઍવ઼ેન ડિ નિ સિ પાાનાિઉઉય઼ ન઼ુે, નહે ષાહનિય઼ા શ્કાદેમય઼ યાનનોન સહનિક નિસ ેસપોનસિવિઉિનિસ઼િ હૌ ાન ાદવ઼િસોાય઼ યોમમાનિે યાન વે યોનસિદેેદ ેપેેસેનનાનિવ઼િ ોઙ માનિહિઉિ- સપોાકનિગા પૌપઉ (વ઼ેન નહાન ોઙ ૨નદિા), ૌહેન નહે છોનવ઼ેેા ોઙ નહાન ઉાનગુાગે સિ નોમનિાનેદ વય઼ સસિ ોાગાાનસિાનોનિસ

(ેયોગાનસિદ વય઼ નહે ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ ડોેા ેાસોનસ વેસન ક્નૌન તો િત),
હાવ઼નિગા નો ેમોતે યોનનેયતિનિ ોતિહ ઊતિેાતુે? ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ સૌદ સેદસ
ોડ શ્રયાયિા ાનદે શપેયતેદ માનગો ડ્નુતિ હાવ઼નિગા સાદિ નહાન િત સિ ાઊસો નમુ
નહાન નહે શ્રકાદેમાિેા ાનય઼ ોેગાાનસિાતિનિ યાન નોનસડોેામ િતસેઊડ, વુન
ોનઊય઼ોહિન નહે યોનસેેવ઼ાતવિ઼ પોપઊ ેપેેસેનનનિગા નહેસે ડનિદ પેેસસુે ડોેામ
નહે ઊતિેાેાય઼ ડોતેેનતિય઼, યહાનગો નહેમસેઊવ઼ેસ ોેા ાે ેપઊાયેદ઼

શ્રૌહાન સિ નહે સોઊતિનિ?

થહે ઊતિેાેાય઼ ડોતેેનતિય઼ હાસ ાઊેાદય઼ નાકેન િનતિાતિવિ઼ વયે સતાવઊસિહનિગા
પેાાઊઊઊ ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ ોેાદસ ાનદ પેાાઊઊઊ ઊતિેાેાય઼ મેતસ઼ ૨ન સહુઊદ
વે નાકેન ડુેાનહે઼ શ્રઊઊ ઊગાાઊ મોનસ સહુઊદ વે શપઊેદ તો નાકે નહે શ્રકાદેમિ
તો નહે નાસક઼ શ્રોન ાઊઊ ાવ઼ાઊિવઊ ડોનુમસ, નહે ડાયન સિ માદે યઊોેા નહાન નહે
ઊતિેાતુે વેનિગા પેેપેદ વય઼ ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ તિહ્નુગાહ ાસસાગિનમેનતસ સિ
નોત ગોમમાતયિાઊઊય઼ યોેાેયન, નહાન િત સિ નોત઼ુ પ તો માેાક ાનદ સિ ોડ
નિડેનિે ટુાઊતિય઼ શ્રોન ાઊઊ ાવ઼ાઊિવઊ ડોનુમસ, િત સહુઊદ વે માદે યઊોેા નહાન
નહે નહનિ, યાસતેસિન-ઊોકનિગા (ટુાનતિાતવિ઼ઊય઼ ાનદ ટુાઊતિાતવિ઼ઊય઼) ાનદ
પાઊ માતિહઊિ ઊતિેાતુે, ોહયિહ સિ વેનિગા સહૌન વય઼ નહે ષાહિતિયા શ્રકાદેમાિોડ
૨નદિા તો નહોેાઊદ, હાસ નો ેાદેેસહપિોેા ેસપેયન નિ િતસ નાતવિ઼ સપોકનિગા
ાેાોડ ૨નદિા ાનદ ાાપાઊ઼ શ્રનદ નહાન માતિહઊિ હાસ મોવ઼દ નોત વેયુસોડ ષાહિતિયા
શ્રકાદેમિ વુન દેસપતિ િત઼

યેમાનદ

થહે સશિોેગાાનસિાતિનિસ ેપેેસેનનનિગા માતિહઊિ સહુઊદ વે દેેયોગાનડિદોતિહ
મિમેદિતિે ડડેયન ાનદ ાન નિટુમિય િનતિાતિદ તો ાસયેેતાનિ નહેમિ ગેનુનિનેસસ઼
શ્ર યોમમતિતે સહુઊદ વે સેત઼ુ પ તો સયનુતનિડિ નહોેાક દોને વય઼ નહે ષાહિતિયા
શ્રકાદેમિ (નિ ેસપેયન ોડ માતિહઊિ) નિ નહે ઊાસન પપ યેાેસ઼ થહે ોેાદસ

સહ્ોઉદ વે કેપન નિ ાવેયાનયે નઉઉ નહે ેસુઉનસ ાેડ નહે નિટુનિય ાે માદે પુવઉયિ ાનદ યોનેયનવિ સનેપસ ાે નાકેન્

૨૨

થહૃર છ્રઙ્રબઢશ્રથરશ્રોાા બરઘશ્રાાષ

વ઼દિહ઼ા ૨સન માનિહઉિ ઢોનનગિહ઼ાનઉય ૨નતેનાનાનાિાઉ -ળુાનાઉ હ઼ાસ -પુવઉસિહેદ મોે નહ઼ાન નહ્ોે હુનદ્ોદ સિસેુસ નો દાનુ મોનોહઉિ, ૌાઉઉ નુમેનાને નહે પનોવઉમસ ડાયેદ ાનદ નહે સોઉનાનિસ ડુનદ વયુ સ થહે હુોનેય વેગાન નિ નહે યોન ૨૦૦૦ ાન યાહો ઘોયનિસિ- નહે ડનિસનાૈનદસોન નહે નિતેનેન નિ માનિહઉિ ૈોૈાનિતેન વય મે ાેન નહે યાહો ઘોયનિસિ સનિસ (નો યાહો હ઼ાસ દસિયોનનિદ ઘોયનિસિ) નોાનદસ નહે નદ ાેડ ૨૦૦૦ ૈહેન ૨ સુડડેદ। માળોન ાયયદિનનાૈહયિહ કેપન મે યોનડનિદ નો યનુયહેસ ડોનોન ાનદ। હાઉડ યોનસ્ જાન નહાન સહાપેદ મય દેસનનિય ૨ યુઉદ યોનયેનનાને ાેન મય માનિહઉિ ૈનાનિનિગાસ ાનદ મય ેસોનયહ ાેન થનિહુના માનુસયનાપિનસ્ શ્રોન પનહ દુઉય ૨૦૦૪, નહે ડનિસન વઉાગા નિ માનિહઉિ યામે (ગાળેનદનાનહાકુનવઉાગાસપોન્યોમ) ાસ "જાહાઉસાનાકિ ઘાયહહ", ૈહયિહ ૈાસ ેયહનાસિતેનેદ ાસ વ઼દિહો ળુાનાઉ ડોામ ૧સન દુાણુનાય ૨૦૦ડ ઢોનોમ ૨સન દુાણુનાય ૨૦૦૮ નિ યામે નો વે પુવઉસિહેદ ાસ। ડોનાનગિહ઼ાનઉય ળુાનાઉ થહે ડનિસન ેયહનાસિતેનેદ સિસેુ વનાુગાહન નહે સનોનય઼ોડ નહે ઉડિ ાનદ યોનાનિસ ાેડ। ડોનાગોનતેન માનિહઉિ પોન ડ઼ાને ઢામળ છહુેદહાનાય (૧૮૭૮-૧૯૫૨)

થિઉઉ નહે ગિહાનહ સિસેુ ાેડ વ઼દિહા નહે યોઉમનસ ાેન મુસયિ, મનિહઉિા શ્રાનિનિગા, છહઉિદોેન યોઉમન, ઉાનન સામસકનનિ નહ્નુગાહ માનિહઉિ ગોન સનેનગાનહેનેદ મોૈાેવેન, નહે પનોળેયનસ ાેન દગિનાિઉસાનનિ ાેડ માનિહઉિ છઉાસસયિસ ાનદ શ્રાનળ માનુસયનાપિન- ઉાડસ ગોન સનાનેદ થહે સોનયહાવઉ દયિનાિનાનય (માનિહઉિ- ૅનગાઉસિહ_માનિહઉિ) ૈાસ દેસગિનેદ ાનદ સનેનગાનહેનેદ ઢોનોમ નહે ગિહાનહ સિસેુ, ાઉનેસનુ નપુવઉસિહેદ માનિહઉિ શ્રઉાય

ોડ ખાયહકિતા "ખો એનતાય મા સ્તાવ઼સિહ" વેગાન તિસે -પુવઊયિાતીિન નિ વ઼દિહ઼ા ખાયહકિતા, તહે ગાોતેસત દતામાતસિત ોડ માતિહઊિ ડ઼તિતાતુને ોાસ સઊિતત ડોત તહે ઊાસત ૨૫ યોતસ, ાસ ડાત ાસ તહે દતામાોાસ યોનયેતેદ઼

થેયહનોઊેગાય઼ હાસ તોી ાસપેયતસ, વાદ (તિસ યહાનયેસ ોડ મસુિસે) ાનદ ગોીદ (તિસે ડઊેયતવિ઼ુસે) ૨ત સિ ા ગાોત ઊેવ઼ઊેત; તિ યહાઊઊેનગેસ સતાતુસ ટુો ડોતયેસ઼ ૨ત સિ ાપપઊયિાવઊ નિ ાઊઊ ાોસ ોડ કનોીઊેદગ઼ે ષો, સયહોિઊ- ગોનિગ યહઊિદેોન તોદાય઼ હાવે ા યઊોતે ુનદેતસતાનદનિગ ોડ તહેુ નવ઼િતસે ાનદ ાોમસ તહાન તહે શ્વતયાવહાતાોત ષનિ ૨સસાય ખોતોન હાદ઼ શ્વડોત માસસ- સયાઊુ સે ોડ પતનિતનિગ દુયાતીિન ાનદ ઊતિતાતુને શપાનદેદ તિસ ોનિગાસ, વુત ોનઊય઼ ાડોત તહે "૨નતેતેત ાનદ ેઊયતતોનયિ તતાનસડોતમાતીિન ોડ તોીઊસ ોડ કનોીઊેદગ઼ે", તિ હાસ વેયોમુે નવ઼િતસાઊ, તિ હાસ ળુમપેદ ગોગાતાપહયિાઊ વુોનદાતેસિ઼ શ્વઊઊ સહાયકઊેસુ નડુતઊેદ, તહે ોાક ઊનિકસ ોડ તહે યહાનિ ોને દિનતડેિદ, ાનદ તહે યહાનિ ોહયિહ તતેદિ તો યાપતુને કનોીઊેદગ઼ે, ોહયિહ તતેદિ તો તહોીાતત તિસે શપાનસીિન, સતાતેદ વતોાકનિગ દોીન઼ શ્વનદ તહે ગાોતેસત વેનેડયિાિતય઼ વેયાને તહે માતિહઊિ ડ઼તિતાતુ઼ે શ્વોહાત સિ વ઼દિહ઼ા, નોતહનિગ, તિ સિોનઊય઼ તિસ યોમમતિતેનત તો તહે માતિહઊિ ડ઼ાનગુાગે, ોહયિહ હેઊપેદ તિ શપાનદ તિસ વાસે, ાનદ વ઼દિહ઼ા વેયાને તહે ોાનસ તહાત ોને ાવઊ તો વનિદ તોગોતહેત તહે માતિહઊિ- સપોાકનિગ ાોસ નિ વોતહ પાતતસ ોડ તહે વુોનદાતય઼ (૨નદીા & ખેપાઊ) વ઼દિહ઼ા ગાવ઼ે માતિહઊિ ા વાતયહ ોડ યોમમતિતેદ ોતતિતસ ાનદ ા વાતયહ ોડ યોમમતિતેદ ોાદેતસ઼ ૨ત યહાઊઊેનગેદ તહે સતાતુસ ટુો ાનદ યાસતેસિત ડોતયેસ઼ ૨ત યહાઊઊેનગેદ યોનડુસેદ ોતતિતસ, ોહોીોનુ સનિગ માતિહઊિ ાસ ા તોીઊ તો તદિ તહે ઊાદદેત ોડ હનિદ઼િ થહે ઊાયક ોડ યતતિયિસિમ, તહે ઊાયક ોડ તોતહ નિ યતતિયિસિમ ોાસ તહે ોાસોન તહાત સોમે ોતતિતસ ાનદ દતામાતસિતસ ોનુ સનિગ હનિદ઼િ- મશિ માતિહઊિ ડોત યહોપ પોપુઊાતિય઼, તહેય઼ ોનુ સનિગ દેતોગાતોતય઼ ઊાનગુાગે ડોત તહે સો- યાઊઊેદ ઊોીત યાસતેસ ોડ તહેનિ સોયોતિય઼ (સોમે ોને ડનિદનિગ પઊા નિ ખાતયાસહાસતતા- ોહેને વ઼ેન તહે મોદેતન- દાય઼ ષામસકતતિ

યનામા સિ નોત્ સનિગ શ્રનાક્નાતિ તય઼! !), ।નદ ઙોન તહેનિ મમિયિનય઼, તહોસે યાસતેસ સતાનતેદ ક્રેપનિગ દસિતાનયે ૌતિહ તહસિ ક્નિદ ોઙ ઘતિનાતુએ઼ શ્રનદ ોનયે તહે યોનઙસોિન ોઙ તહે યોનઙસેદ તહનિનેદ, । નૌ તય઼પે ોઙ ૌક઼ેનેદ ઘતિનાતુએ, સતાગે, ।નદ દનામા (તોપ- યઘાસસ) વેયામે તહે નોનમ઼

વ઼દિહ઼ સિ એગુઘાનઘય઼ ગેતતનિગ સોમે શ્રયેઘઘેનત વનાનિસ઼ ષનિયે તિસ નિયેપતોિનિ, વ઼દિહ઼, તહે દિ઼ ઙાયતોનય઼, સિ દેપેનદેનતુ પોન તહેમ઼ શ્રસ ઙોન ।સ તહેનિ વ઼ેનસાતઘિ ટુઘતિસિ ।એ યોનયેનેદ, પૌપઘ ।સસોયાતિદ ૌતિહ વ઼દિહ઼ ।એ દઙિઙેએનત઼ શ્રઘઘ ।એ ક્નૌન ઙોન તહેનિ પેનસેવ઼ેનાનયે ।નદ એસઘિનિયે઼ શ્રઘઘ ।એ ક્નૌન ઙોન તહેનિ ।એદુ઼સ ૌનક઼ શ્રઘઘ ।એ ક્નૌન ઙોન તહેનિ ટુઘતિય઼ ૌનક઼ શ્રઘઘ ।એ ક્નૌન ઙોન તહેનિ દસિયપિઘનિ઼ શ્રનદ ।ઘઘ ।એ યોમમતિતેદ; યોમમતિતેદ તો માતિહઘિ ।નદ તહે માતિહઘિ઼ થહે યુમુઘાતવિ઼ ઙોનયે એસુઘતેદ નિ । નાતુનાઘ એવ઼ોઉતોિનિ઼ શ્ર એવ઼ોઉતોિનિ નિ તહે ઙેઘિદ ોઙ માતિહઘિ ઙ઼તિનાતુએ, ।મત, મુસયિ, યનાઙત, સતાગે, ।નદ દનામ઼ા થહે ોનઘય઼ નિતેનનાતોિનાઘ - ઙોુનનાઘ નિ માતિહઘિ સતાનતેદ તહસિ ટુઘતિય઼ મોવ઼ેમેનત નિ માતિહઘિ઼ મોતહનિગ ઘસસ તહાન ૌનઘદ સતાનદાનદ ૌાસ ।યયેપતાવઘ઼ થહે ૌનદસ ૌએ નિસતતિુતેદ તો એયોગનઙિ તહે પાનાઘઘઘ ઙેઘિદ ોઙ માતિહઘિ ઙ઼તિનાતુએ, ।મત, મુસયિ, યનાઙત, સતાગે, ।નદ દનામ઼ા શ્રોનઘય઼ તહે વેસત ૌાસ સેઘયતેદ, તહેએ ૌાસ નો સયોપે ઙોન તહે સેયોનદ વેસત઼ થહે પાનતયિપિતોિનિ ોઙ એઙદેનસ નિ તહે દેયસોિન- માક્નિગ પનોયેસસેસ ૌાસે નયુ઼ોનાગેદ઼ થહે એઙદેનસ ગોત ઙુઘઘ ।યયેસસ તો તહે દગિતિાઘસિદ માતિહઘિ ઙ઼તિનાતુએ઼ મોએ તહાન ઙવિ઼ હુનદએદ માતિહઘિ વોક઼સ ।નદ ।નુનદ ૧૧૦૦૦ પાઘમ- ઘાઙ મતિહઘિક઼સહાન માનુસયનાપિતસ ૌએ દગિતિાઘસિદ ।નદ માદે ।વ઼ાઘિવઘ ોનઘનિુ નદેન તહે "વ઼દિહ઼ શ્રનયહવિ઼" સેયતોિન ોઙ ૌવ઼દિહ઼યોનિ (।નદ તહે નુમવેન સિ નિયઓસનિગ વ઼ેનય઼ દાય઼) થહે ુદી- વ઼દી- પાનિતનિગસ- પહોતોગનાપહસ ૌએ ।નયહવિ઼દ, ।નદ ।ઘઘ તહેસે ।નયહવિ઼દ "।મત ।નદ ઘઙિસતય઼ઘ" ોઙ તહે પૌપઘ ોઙ મતિહઘિ ૌએ તહેન પઘાયેદ ોનઘનિ઼ થહે વ઼દિહ઼ શ્રનયહવિ સિ ુનટિુ ગઙિત તો તહે ૌનઘદ઼

ષો, ૌeાન સિ નહે દૈીઊાગાયૃાડ પોપઊ ાસસોયાિેદ ૌિાહ વ઼દિહા? ૨સ િ યોઊઊયનાવિ઼ નહનિકનિગા? ԽાԽો, ાડ યુાનસે નોન઼ ૨ન વ઼દિહા ાઊઊ ાનૌાઊયોમ઼ે હેને ાઊઊ ાનૌાઊયોમે નો દસિયુસસ નહેનિ નેસપેયનાવિ઼ દૈીઊાગાયૃ હાવ઼નિગા સાદિ નહસિ, િ નેદસે મપહાસસિ નહાન નહેને ાને સોમે વાસયિ હુમાન પનાનિયપિઊસ ૌહેને નો યોમપનોમસિ સિ પોસસવિઊ઼ થહે યાસનોસિનસ, નહોસે હાવ઼નિગા ગેનેનાયિ સુપેનાનિાનિય઼ યોમપઊશ (ૌહયિહ સિ ાનોનહેન નામે ડોન ાન નિડેનાનિાનિય઼ યોમપઊશ), નહે પનાયનાનાનિનાસ ાડ પઊાગાનિાસિમ, નહોસે ૌહો ાનુ નાવઊ નો નાકે પાનન નિ। હોઊનહય઼ દસિયુસસાનિ ાનદ પેનસોનસ ૌહો ાને નોન ાવઊ નો ૌાનિહસનાનદ નહે યનાનિયિસિમ ાડ નહેનિ યનોાનાનિ, વ઼દિહા સિ નોન। પઊાનડોનમ ડોન નહેમ઼ થહે દૈીઊાગાય઼ાડ પોપઊ ાસસોયાિેદ ૌિાહ વ઼દિહા માય઼ હાવ઼ે દડિડેનેનન નનિગેસ, નોન ાઊઊ નેદ નો નો નહે ઊનિ નાકેન વય઼ ાનય઼ મેમવેન ાડ નહે દનિોનાિઊ વોાનદ઼ વ઼દિહા વેઊવિ઼સ નિ નહે નિદવિ઼દુાિઊનાય઼ ાડ દિાસ ાનદ નહે દનિોનાિઊ વોાનદ નેવ઼ેન મિપોસેસ નિસ દૈીઊાગાયુ પોન નિસ મેમવેનસ઼ શ્રન નહે સામે નમિ, િ સિ વેનિગા મપહાસડિદ નહાન ાયહ મેમવેન ાડ નહે વ઼દિહો દનિોનાિઊ વોાનદ હાસ। સનનોનગા દૈીઊાગાયિાઊ ઊાનનિગા, નહે દૈીઊાગાય઼ાડ હુમાનસિમ સિ પનાયનાસિદ વય઼ ાઊઊ઼

વ઼દિહા- માનિહઊિ ડ઼નિાનુને મોવ઼ેમેનન હાસ નિસ નોનસ નિ નહે યે઼ાન ૨૦૦૦ ૌહેન ૨ સનાનનેદ માકનિગા માનિહઊિ શ્રૌવસનિસ ાનૌ ાહો ઘોયનિસિ઼ શ્રડોનૌ ાહો છઊોસેદ ઘોયનિસિ નહેસે સનિસ ૌને ાનોમાનયિાઊઊય઼ દેઊોદ઼ હૌવ઼ેન, નહે ાનઊય઼ ડોનમ ાડ વ઼દિહા "જાહાઊસાનિ ઘાયહહ" ૌાસ સનાનનેદ ાન ૫ હુઊય઼ ૨૦૦૪, ાનદ િ સિ નહે ાનઊસિન પનેસેનયે ાડ માનિહઊિ ાનિ નહે નિનેનનેન઼ વ઼દિહા ાનદ નિસ વ઼વિનાાનન મેમવેનસ દદિ નહેનિ નમોસન નિ નનાનસઊાનનિગા ઊાયસ ાડ ૌાનદસ ાન શ્રૌકિપિદિા, ાનદ નહેય઼ સુયયેસસડુઊઊય઼ ાપપોસેદ નહે નોમેનયઊાનુને "જાહિાનિ ડ઼ાનગુાગેસ" (ઘેનાનદ મ ાયયેપનેદ નહે નોઊ ાડ ઉનેસહ માનદાઊ, નહે યો- દનિોન ાડ વ઼દિહા, ગો નો ઘેનાનદ મ' સ વઊોગા ાનદ યઊયિક નહે યાસપિાન શ્રનાપિાન પહોનો ડોનમ વ઼દિહા ાનયહવિ઼ (શ્રેનાનિ થહાકુન) પઊાયેદ ાન હસિ વઊોગા, યુાૌાિઊ નોયહ હાનપ:વ઼દિહ઼ાયોનિ઼) ૨ન ઘોાગઊ નનાનસઊાને઼ શ્રૌકિપિદિા ઊેયાઊસિાનાનિ દનાવિ઼, નિ

થપિહુના ।નદ પ્યાતિહિ સિયનાપિન ગેસોનાયહ ।નદ તહે ઊયાઊસિાતીનિ ોડ મનાઊિઊ નિ યોનસોનાનયે ૌતિહ તહે માતિહઊિ ડ઼ાનગુાગ઼ે, વ઼દિહ઼ા સહુોઊદેગેદ તહે ગેસપોનસવિઊિતિય઼ ।સ । પીનિન નિ તેયહનોઊગાય઼ વ઼ઙિ- ।- વ઼ઙિ માતિહઊિ ડ઼ાનગુાગ઼ે શ્ન ૌાસ । પીનિન નિ માનય઼ ગેસપેયનસ઼ શ્ન સનાનતેદ ઙોન તહે ઙપિસન તમિ । માતિહઊિ શ્રૌવસાતિસ શ્રાગાગેગાતોન ।ત હતતપ઼:વ઼દિહ઼ા-।ગાગેગાતોન઼વઊગાસપોત઼યોમ઼, તહે ઙપિસન વનાઊિઊ સાતિ નિ માતિહઊિ, તહે ઙપિસન મતિહઊિકસહાન સાતિ નિ માતિહઊિ ।મોનગ ોતહેનસ (તોતાઊ ઊસિત)

વ઼દિહ઼ા હાસ ોનગાનસિદ સેવ઼ેનાઊ દોઙન માતિહઊિ વીોક ઙાપિસ તો દાત઼ે થહે ૧૬તહ વ઼દિહ઼ા માતિહઊિ વીોક ઙાપિ ૌાસ હેઊદ ।ત ષાગાન ઢ઼ાતિ યિપ હ઼ાનાય઼, શ્રાતનાોન ૧૦-૧૧તહ યેયેમવેન ૨૦૧૧ ।નદ તહે ૧૭તહ વ઼દિહ઼ા માતિહઊિ વીોક ઙાપિ ૌાસ હેઊદ ।ત ઘ્રાહાતિ, ોન ૨૨- ૨૩ યેયેમવેન નેશાત યોન ।ત તહે વ઼દિયાપાતિ શ્રાનવ઼ ોનગાનસિદ વય઼ મતિહઊિ ષાનસકનાતિકિ ષામાનવ઼ાય઼ ષામતિ઼ થિહે દેતાઊિદ ઊસિત ોડ ।ઊઊ તહે વ઼ેનુસ (દાતૌસિ઼) વ઼દિહ઼ા ।ઊસો ોનગાનસિદ । પાનાઊઊઊ ષાહતિય઼ા શ્રકાદેમિ પ્યાવ઼િ ષામમેઊાન, વેસદિસ ૌાનદનિગા પાનાઊઊઊ ષાહતિયા શ્રકાદેમિ પનાઙિસ, ।સ યોનગેયતાવિ઼ મોસુગેસ, ।સ તહે ૌાનદસ ।નદ પ્યાવ઼િ ષામમેઊઊાનસ ોડ ષાહતિય઼ા શ્રકાદેમીપિ ૌાનદેદ઼ ોનગાનસિદ નિ઼ ।નઊિતેનાઊ માનનેનૌહિગે મેનાતિ તોક । વોતનિગ઼ા વ઼દિહ઼ા હાસ, તહુસ, ઙુઊઙઊિઊદ િતસ ોવઊગાિતોનિ વય઼ નિતેનઙનાનિગા નિ તહે મુનાકય઼ ।ઙઙાપિસ ોડ ગોવ઼ેનનમેનત ોનગાનસિાતોનિસ઼ વ઼દિહ઼ા યાનનોત ગેમાનિ । સાઊિનત સપેયતાતોન, વે તિ પઊગાપિસિમ ોન યોપય઼નાગિહત વ઼ીઊિાતોનિસ઼ ષો, તહે ુતહોનસ ઊકિ શ્રાનકાળ શ્રાનાસહાન, ।નદ શ્રસહોક ષાહુ, ૌહ઼ો ૌપે નગાગેદ નિ ઊઙિતનિગા ોતહેન ।નતયિઊસ઼ સતોનૌસિ઼ પોમસ ૌપે વાનનેદ ।ઙોન વ઼ેનાઙિય઼નિગા તહે સોુનાયેસ ।નદ તાનગોત ૌનાતિનિગાસ઼

ડ઼િતિનાતુગે નિ તનાનસઊાતીનિ સિ । માળોન સિસુ ૌતિહ વ઼દિહ઼ ડ઼ાયક ોડ તનાનસઊાતીનિ નિ શ્રમેનાયિા ગેસુઊતેદ નિ શ્રમેનાયિાનસ ઊાગાનિગા નિ ટ્રાઊતિય઼ ઊતિનાતુગે શ્રૌ પનાયતાસિ ઊતિનાતુગે નિ તનાનસઊાતીનિ નિ વોતહ દસિયતીનિસ- ઙનોમ માતિહઊિ નિતો એનગાઊસિહ ।નદ ઙનોમ ોતહેન ઊાનગુાગેસ નિતો માતિહઊિ઼

શ્રસ ડાન ાસ ળનાનસθાતોનિસ ડાોમ ોતહેન θાનગુાગેસ નિતો માતિહθિ ાને યોનયેનોદ એનગાθસિહ, ામેપાθિ, ષાનસકનાતિ ાનદ હનિદિ ડુનયતોનિ ાસ વુડડેન θાનગુાગેસ નિ તહે પનોયેસસ્ યમિયત ળનાનસθાતોનિસ નિતો માતિહθિ ાને θમિતિદ; ાનદ તિ સિ દોને દમિયતθ્ય ોનθ્ય ડાોમ એનગાθસિહ, ષાનસકનાતિ, હનિદિ, ામેપાθિ ાનદ બેનગાાθિ, ાθતહુોગહ તહેને ાને સોમે શ્રયેપતોનિસ્ શ્રસ ડાન ાસ તહે ટેસતોનિ ોડ ળનાનસθાતોનિસ ડાોમ માતિહθિ નિતો ોતહેન θાનગુાગેસ સિ યોનયેનોદ, દમિયતોદ ળનાનસθાતોનિસ ાને ાગાનિ θમિતિદ; ાનદ તિ સિ ાગાનિ દોને દમિયતθ્ય ોનθ્ય નિતો એનગાθસિહ, હનિદિ, ષાનસકનાતિ, બેનગાાθિ ાનદ ામેપાθિ, વાનનતિગા સોમે શ્રયેપતોનિસ્ વ્દિહ્ા યોનતાયતોદ સોમે નોતાવθે પેનસોનાθિતિસિ ોડ યθાસસ θતિનાતુને, તોક પેનમસિસોનિ, ાનદ ળનાનસθાતોદ તહાત θતિનાતુને નિતો માતિહθિ મોસત ોડ તહે તમિ એનગાθસિહ ોાસ્ુ સેદ ાસ ા વુડડેન θાનગુાગે ાનદ ળનાનસθાતોનિ ોનક ડાોમ એનગાθસિહ, હનિદિ, પોનકાનિ, થેθગુ, ઘુળાનાતિ, શ્રોદિ, પાનનાદા, ામેપાθિ ાનદ થેθગુ નિતો માતિહθિ ાસ યોમપθેતોદ; ાનદ તહેસે ોનકસ ાને ગેગુθાનθ્ય પુવθસિહેદ નિ વ્દિહ્ા માતિહθિ નોવ્θસ, પોમસ, ાનદ સહોનત સતોનસિ, ોન તહે ોતહેન હાનદ, ાને ળનાનસθાતોદ ડાોમ માતિહθિ નિતો એનગાθસિહ ાનદ ાને પુવθસિહેદ ગેગુθાનθ્ય નિ વ્દિહ્ા

વ્રયએહ્શ્ર વેયાને । માતિહθિ ડ્તિનાતુને મોવ્મેનત્ ામો, વ્રયએહ્શ્ર ોાસ ડાોમ દાય્ ોનોડ તહે માતિહθિ ડ્તિનાતુને મોવ્મેનત્ માનયે સતાવθસિહેદ મસિયોનયેપતોનિસ ગોત યθાનેદ તહ્નુોગહ વ્રયએહ્શ્ર થહે ોθθ- કનોન ડાયતસ, તહે નોત- સો-ોવવ્ુસિ પθોત ોડ સોમે પોપθે તો કળθθ માતિહθિ તહ્નુોગહ તિસ તોનિ નિસતતુિતોનિસ તહે ષાહતિયા શ્રકાદેમિ ાનદ તહે છ્રરડ ોાસ્ુ નોનતહેદ્ થહે ઢ્ગિહ્ત તો રનડોનમાતોનિ યાને નિ હાનદય્ ષનિ વ્નિતિ ૩તપાθ ાસકેદ ડોન નિડોનમાતોનિ ડાોમ ષાહતિયા શ્રકાદેમિ તહ્નુોગહ હસિ ઢ્થર ાપપθયિાતોનિ દાતેદ ૨૩્૦૮્૨૦૧૧ (ડθિ નો્ ઢ્થર- ૧૨૫) ાનદ સ્ુોગહ્ત નિડોનમાતોનિ ોન " શ્રસસગિનમેનત ાસસગિનેદ વય્ માતિહθિ શ્રદવ્સિોનય્ બોાનદ, ષાહતિયા શ્રકાદેમિ્ નદેન તહે યોનવ્નેન સહપિ ોડ ષનિ

[illegible]

ઉમેસહ સિ ૌાનકનિગ ાેન નહે ઙેયાઙસિાનીિ ાેડ મેદાિશ્રૌકિ ડોન નહે માનિહઙિ ઙાનગુાગે ાનદ ાસ નહસિ ઙાનગુાગે સિ યુનમેનનઙય઼ નિ નહે ર્નયુવાનોન, નહે ઙાનગુાગે યોમમનિને દોસ નિસ દુે દઙિગિનયે ાનદ નાયનિગ નો નદોસનાનદ ડિ માનિહઙિ યાન હાવ઼ે । પઙાયે નિ નહે જાહિાની શ્રૌકિપિદાિ થહે નિડોનમાનીિ પનોવ઼દિદ વય઼ ઉમેસહ માકેસ નિ ટુનિ યઙાન: "નો".

થહસિ સનઙિઙ ઙાવ઼ેસ઼ુ સ ૌનિહ નહે મસિનોમેન નહાન સિ નહે જાહિાની શ્રૌકિપિદાિ થહે ઙાનગુાગે, સેદ ડોન નહે ઙેયાઙસિાનીિ ાનદ નહે ામનયિઙેસ સિ જાહોળપુના઼ જાહોળપુના હાિસ નહે ર્ષશ્રો- દ૩૮- ૩ યોદે "વહો".

શ્રને ય઼ો સનઙિઙ ડોઙઙૌનિગ ાઙઙ નહસિ? શ્રોક, નહેને સિ ોને ટુેસનીિ ર ામ નોન ાસકનિગ: હૌ ાવ઼ોન નહે પ્યાનિહ સિયનાપિન?

થહાનકસ, ઘેનાનદમ]

પ્શ્રયેનાપન ડનોમ । માનિહઙિ - ળુનનાઙ પુવઙસિહેદ ાસ શ્ચયઢ (ડનોમ વ઼દિહા ર૦૧૧: રર; વ઼દિહા: શ્ર ડોનનગિહાનઙય઼ માનિહઙિ - ળુનનાઙ઼ ર્સસેુ ૮૦ (શ્રપનાઙિ ૧૫, ર૦૧૧), ઘાળેનદના થહાકુન [દ] હાનપ઼ાૌવ઼દિહાયોનિ઼" ઘાળેનદના થહાકુનોડ મૌ યેઙહ ગિાનાયાુસિઙય઼ મેન ૌનિહ મે ાનદ યોનનેસપોનદેદ ાન ઙેનગાનહ ાવ઼ોન માનિહઙિ, ોડડેનેદ વ઼ાઙુવઙ સપેયમિનસ ોડ માનિહઙિ માનુસયનાપિનસ, પનાનિેદ વોકસ, ાનદ ોનહેન નેયોનદસ, ાનદ પનોવ઼દિદ ડેદવાયક નેગાનદનિગ નેટુમિેનનસ ડોન નહે નયોદનિગ ાેડ માનિહઙિ નિ નહે ઉછષ઼" - શ્રનસહુમાન શ્ચાનદેય઼] ।

થર્ઢ઼હઉથશ્ર ઉઞર્છશ્રોયપ ષે નહે ડનિાઙ ઉઞર્છશ્રોયપ મનિહઙિાકસહાના શ્રપપઙયિાનીિ (માય઼ ૫, ર૦૧૧) વય઼ ષહ઼ શ્રનસહુમાન શ્ચાનદેય઼ ાન શ્ચાગે ર૩ ાેડ નહે વ઼દિહા ૮૦નહ સિસેુ (થનિહુના વ઼ેનસીિન) સિ ાનનાયહેદ" ઢગિુને ૧૧: પ્શ્રયેનાપન ડનોમ । માનિહઙિ - ળુનનાઙ પુવઙસિહેદ ાસ શ્ચયઢ (ડનોમ વ઼દિહા ર૦૧૧: રર" ાનદ ાન શ્ચાગે ૧ર વ઼દિહા સિ નિયઙુદેદ નિ ઢ઼ેડેનેનયેસ વ઼દિહા: શ્ર ડોનનગિહાનઙય઼ માનિહઙિ - ળુનનાઙ઼ ર્સસેુ ૮૦ (શ્રપનાઙિ ૧૫, ર૦૧૧), ઘાળેનદના થહાકુન [દ]

હ્ાાિપ્ઃૌૌવ઼દિહ઼ાયોનિ્ ાનદ નોઉ ોડ વ઼દિહ઼ા' સે દાિોન સિ ાયકનૌઉદગોદ ોન શ્ઠાગે ૧૨ "ઘાળેનદના થહાકુન ોડ ાઁૌ યેઉહિ ગિનાયુાિસિઉય઼ મેિ ૌાિહ મે ાનદ યોનનેસપોનદેદ ાિ ઉનગાિહ ાવુિ માિહઉિ, ોડડેનદ વ઼ાઉાવઉ સપેયમિનસ ોડ માિહઉિ માનુસયનાપિાસ, પનાિેદ વૌકસ, ાનદ ોાહેન નેયોનદસ, ાનદ પનોવ઼દિદ ઉેદવાયક નેગાનદાિગા નેટુમિમેનાસ ડોન ાહે નયોદાિગા ોડ માિહઉિ િ ાહે ૩છ્ઠ઼"]

થહે માિહઉિ ષપોકાિગા ાો સિ સહનાિકાિગ઼ા શ્ા સિ સહનાિકાિગા દ્ુ ાો। યોનસયુાિસ- સુવયોનસયુાિસ પોઉયિય઼ ોડ ાહે ઘોવ઼ેનાનમેનાસ ોડ શ્નદાિ ાનદ ાઁપાઉ, ાનદ ાહે સાિુાાિ વેયામે યનાિયાઉ દ્ુ ાો ાહે ાિવ઼ાસાિ ોડ હ્ાિદિ ાનદ ાઁપાઉિ મેદાિ ાનદ ાહે વાિસેદ દ્ુયાાિાઉ સય઼સોમ િ માિહઉિ- સપોકાિગા ાોસ, ાનદ દ્ુ ાો ાહે ઉનગે- સયાઉ મગિનાાિ, ૌહિયિહ હ્ાસ હ્ાપપેનેદ િ ોને સાિગાઉ ગેનેનાાિ્ થહે ટ્ુસાિ ોડ હ્ાિદિ સાૌ ાો િ ાહ્ાિ વ઼ાળાિકા, શ્નગાિકા ાનદ ૌાૌ થહોહિ, ષ્ુનાળાપુનાિ ાિય઼ ઉનગ્ાગેસ સહોુઉદ ગો ાહે ાાયાિ સુપપોના ોડ સુપપોનોનસ ોડ હ્ાિદિ, ડાિસાિ િ ાહે ણામે ોડ નેઉગિાિ ાનદ સેયોનદ િ ાહે ણામે ોડ યાસો થહ્નુાગાહ ાહિસિ ાહેય઼ દિદ ણોા સુપપોના વ઼ાળાિકા, શ્નગાિકા, થહોહિ ાન ષ્ુનાળાપુના; વુા ાહેય઼ ાનોદિ ાો ૌાકેન માિહઉિ, ૌહિયિહ નેસુઉોદ િ ાહે ૌાકેનાિગા ોડ વ઼ાળાિકા, શ્નગાિકા, થહોહિ ાનદ ષ્ુનાળાપુના્ ઢોન ાઉઉ ાહિસિ, ાહે માિહઉિ- સપોકાિગા પોપઉ, મોને સો ાહે ોડડયિાિઉસ (શ્ાિઉઉ શ્પઉાિ િ ઉાોન), ાને ાઉસો નેસપોનસિવિઉ, ાસ ાહેય઼ ાનોદિ ાો દેઉમિાિ માિહઉિ ાિહ્ાિ ાહે ાૌ યાસોસ ાનદ ડ્ુન દસિાનાયિાસ઼ શ્ઉઉ ોાહેન પોપઉ ાનદ ાોસ, ાહ્ાન ાહેસે, ૌાને યોનસદિનેદ ણોનાહેનન, સુાહેનન, ાસોનન, ાનદ ૌાસોનન દેવ઼ાાિાિસ ોડ સો- યાઉઉેદ પુને માિહઉિ, ૌહિયિહ ૌાસ ડયિાાિ્ાિસિઉય઼ યોનસદિનેદ ાસ વેાિગા સપોકેન વય઼ ાહેસે માિહિઉ જનાહ્માિસ્ પ્યાનના પ્યાય઼ાસાહ્ાસ ોડ માદહ્ુવાનાિ, યાનવહ્ાનગાા, ષાહ્ાનસા ાનદ ષ્ુપ્ાઉ દસિાનાયિાસ઼ ઢોન ાહે ઉાસાિ ૪૫ ય઼ોનસ ાહે ોડડયિાિઉસ, ય઼ેસ, ૨ યાઉઉ ાહેમ ોડડયિાિઉસ, ાહે ોડડયિાિઉસ ોડ ાહે માિહઉિ યેપાનાનમેના ોડ ષાહાિય઼ા શ્કાદેમાિ, દિદ ણોા

ના૧ય઼ ના ાયયોમમોદાાે નહે પોપઙુાનસદિ નહસિ ડયિનાિાુસિઙય઼ દેઙમિાિદ દોમાનિ઼ જુન નહે માળો૧ પ૧ોવઙેમ ઙેસિ સોમૌહેે ઙસે઼ થહે સઙૌ પોસિોનનિગાૈાસ ગાવિ઼ન નિ માનય઼ દસિગુસિસ, વે ાિ નહે ડુઙનય઼ નોપ-હોવય઼ે દુયાાિનિ સય઼સોમ, ૈાહયિહ નેગાઙયોદ પ૧ામિા૧ય઼ ાનદ મદિદઙ સયહોઙ ેદુયાાિનિ નહ૧ુગાહ નહે મોાહે૧ ડ઼ાનગુાાગે માાિહઙિ, ાે૧ વે ાિ નહ૧ુગાહ નહે યોનયેપા ાેડ દાઙિયા, ૈાહયિહ નિાિાઙઙય઼ યોનવે઼નૈનિાઙય઼ દેયઙોદ ઙાનગુાાગેસ ઙકિ માાિહઙિ ાસ દાઙિયાસ઼ એઙેમેનનાનય઼ ેદુયાાિનિ નહ૧ોગાહ માાિહઙિ ાૈાસ । નોન-સાા૧ાે૧ વેયાસે નહે માાિહઙિ વોકસ પુવઙસિહેદ વય઼ નહે જાહિા૧ ષાાે થેશાવોક શુવઙસિહનિગા છોાપોાાિનિ ડ઼મિાિદ સેમેદ ના વે નિ શ્રવ઼ાહાાા, ાિ ાૈાસ નોા ડાિ ડો૧ યહઙિદેન઼ ઢ૧ાહે૧, નહે ાનહો૧સ ાનદ સુવળેયાસ સેઙયોદ ડો૧ નહેસે વોકસ હાદ । યાસોસિા વાસિ઼ માાિહઙિ વેયામે । નાોઙ ડો૧ યાસો-વાસેદ પોઙાિયિસ, ાસ ાેનયે હનિદ હાદ વેન । નાોઙ ડો૧ નેઙગાોનિ-વાસેદ પોઙાિયિસ઼ ષાઙિઙ, નહેસે ાેડડયિાઙિસ, ાેડ નહે માાિહઙિ યેપા૧ાામેના ાેડ ષાહાિયા઼ શ્રકાદેમાિ, ાે નેસદિનિગા નિ નહેાિ ાૈાન વુઙિન ગાહોના, વેનેડા ાેડ ાનય઼ નહનિકનિગા ાે૧ વ઼સિાોનિ઼ શ્રનોાહે૧ નોસોન ડો૧ નહે પનેસેના પઙગાહા ાેડ માાિહઙિ સિ નહે પોઙયિય઼ુ નદે૧ાાકેન વય઼ નહે નાશ યોઙઙયાો૧સ ાેડ માાિહઙિા (પે૧માનેના સેનાઙેમેના ઝામનિદા૧સ ાેડ છો૧નૌાઙઙસિ), ૈાહેમ નહે સય઼યોપહાનાસ યાઙઙ પ્યનિગા ાે૧ નહે ગાેાા કનિગા (ઢ઼ાળા માહા૧ાળા) ાે૧ માાિહઙિસહ (પ્યનિગા ાેડ માાિહઙિા) નહેસેૈાે મેને નાશ યોઙઙયાો૧સ, નહે ૧ગાહા ડો૧ાૈાહયિહૈાે ગાવિ઼ન ના નહે હગિાહેસા વદિદે૧સ પે૧માનેનાઙય઼; ાનદ નહેનૌસ નોા ાેને સુયહ માાિહઙિસહ (નાશ યોઙઙયાો૧સ), વુન માનય઼ૈાાિહનિ નહે વો૧દે૧સ ાેડ માાિહઙિ઼ા થહેસે નાશ યોઙઙયાો૧સે મપઙોયે઼દ મોસાઙય઼ નહોસે નાૌ યાસોસ ડો૧મ ડુ૧ દસિા૧યિાસ નિ નહેાિ મેનયહાનદસિ વે઼નાુને, ાનદ ાસ નહે સેઙયાાિનિ ાૈાસ વાસેદ ાેન સય઼યોપહાનયય઼, સો નહેૈા૧ક સુડડેનેદ઼ ષા, નહેય઼ મિપો૧ાેદ નહે ઙાહાયિા઼ઙસ ડો૧મ ુાનસદિ નહે માાિહઙિા નેગાોનિ઼ થહે માસસેસ ાેડ માાિહઙિા સુડડેનેદ । વઙૌ ડો૧મ નહે દોવઙે-દગોદૌાપોન઼ ઢાિસા, ડો૧મ નહેાિ પોપઙૌાહે દદિ નોા યોનસદિ૧

નહેમ ાસ નહેિ ેીન ાનદ સેયોનદ, નહે ુનસદિેાસ ાેીનેદ નહેમ ાાૌ ાડોેા સોમે નમિ નહેસે ુનસદિેાસ, નહે નોન-માનિહિાિ સપોાકનિગ પોપો, ાુનદ નિ યોનવેનેનિન નો દેયાાને નહે માસસેસ (નોન વેાેનગાનિગ નો નહે નાૌ યાસનેસ ડોમ ાુેા દસિનાયિનસ) ાસ નોન-માનિહિાિ સપોાકનિગ પોપો, ાનદ નહે ાડડયિાિસ સયયોપહાનનસ ડોમ નહોસે નાૌ યાસનેસ ડોમ ાુેા દસિનાયિનસ નાયનિાય ાગમેદ નો નિ ાાૌ નહેસે ુનસદિેાસ, નહે નોન-માનિહિાિ સપોાકનિગ પોપો, ડોેમેદ ા માળોનાનિય નિ માનય પાાયેસ ાેડ મનિહિાિ, ાનદ નહેય ાેદ નહે ુમેુેા નહાન માનિહિાિ, ાકિ ષામસકાનિ, સિ ાનુ પપો-યાસને પહેનોમેનોન, ાનદ નહુસ નહેય ાેગનિમિાિદ નહેિ ાનનિ-માનિહિાિ સિનાનયે (ાાા નહેસે ડાયનસ હાવે વેન વાાિાાનિનાય દેાાનેીનિહ નિ નહે માનિહિાિ ાાોવોસ ાેડ ષહ હાગદસિહ શ્વાસાદ માનદાાે) ાનદ નહેય પાોપાગાનેદ નહે યાસે ાેડ હનિદિ, ડનિસન વાસેદ ાેન નોગિાનિ ાનદ સેયોનદ વાસેદ ાેન યાસને જુન ેહેયુ ુેા પોપો ડેાા નિનો નહેિ નાાપ, ેહેય નહેસે નાશ-યોાાેયનોેા માહાાળાસ દદિ નોન યોનસદિેા નહે માસસેસ ાેડ મનિહિાિ ાસ નહેિ ેીન ાનદ મિપોાનેદ નહે પોપેનાનોાસ નો ાેીન નહેિ માસસેસ? થહે સમિપો ાનસૌેા સિ નહાન મોનિ નોક ા દૌનૌાનદ ાેપ નિ ુયનાનિ-વાસેદ નાશ યોાાેયનાનિ નગિહાનસ ાાાેયાનાનિ

શ્રૌ સનાાનેદ ડોમ ાેને ાનદ નોયહેદ નુમવો નહને, નહેન નહિનિય ાનદ નૌ નહને હુનદનેદ! ! ાનદૌ ાને ગાનૌનિગ- ાનદ ાને નહને હુનદનેદ નોનુન ાનદ ાને યનાનનિગ ા ગાાનદ હસિનોાય હાનપ઼ૌૌવ઼દિહ઼ાયોનિ વ઼દિહ઼ા ૨સન માનિહિાિ ઢોાનનિગિહાનાય઼ - હુોાનાાે ૨૪ષાાા ૨૨૨૯- ૫૪૭૨ હાસ - પુવાસિહેદ નિસ ૩૦૦નહ સિસુ નેયેનનાય઼ શ્રૌહેન ૨ વેગાન નહસિ વ઼નુને નિ નહે યેાા ૨૦૦૦ ેનિહ ા ષામસુનગા થવ઼ નેન ાપપાનિયે, ાનદ ેહેન નહે શસિનનિગ ેાસ પોસનેદ ાેન પનહ ાેડ હુાય ૨૦૦૪, ૨ મોવ઼દ ાાા ાાેને થહેન ાેન ૩૧સન હાનુાાય ૨૦૦૭, ૨ સુદદેનાય઼ નહેગાહન નો નિયાુદે નહે પુવાયિ, ાસ ાડોેા સોમે ગાનુનદૌાક ૨ેાસ નોદય ડોેા નિ ૨ દેયદિદ નૌ - પુવાસિહ વ઼દિહ઼ ાનદ દદિ પુવાસિહ નિ, ેન ા ડોાનનિગિહાનાય઼

વાસસિ, નહે ડમિસન સિસુ નહાન યામે ોન ૧સન હાણુાય ૨૦૦૮ નનોદિ નો નિયઉદે ાઉઉ નહે પને઼વુાસિ પોસનસ઼

ઙનોમ ાઉઉ યોનનેનસ ોડ નહસિ પઉાને ાનનહ, નહે પોપઉ નનોદિ નો યહાણગો નહે દેસનિય઼ ોડ મનિહઉિ ાણદ માનિહઉિ઼ ાાૌ ષહ઼ શ્રસહસિહ શ્રણયહનિહાન, ષહ઼ મુણાળ઼ (માણોળ પુમાન પાનણ), ાને પાનન ોડ ોન નોમ; ાણદ નોગોનહેન ૌ ાને નહેને હુણદનેદ ણોન ોન ણૌ઼ શ્રૌનિહ નહેને હુણદનેદ પઉસ સિસેસ, ૩૦, ૦૦૦ પાગોસ ોડ માનિહઉિ ઉનિનાનુને (ોને હુણદનેદ ઉાયૌાનદસ યોનપોના) યનોનાિ ાણદ ૧૧૦૦૦ થનિહુના માનુસયનપિન નનાણસયનપિનાિ ૌ માનિનાનિદ । ૫૦૦૦૦-ૌાનદ માનિહઉિ- ષણગાઉસિહ વ઼ોયાવુઉાનય઼ દાનાવાસે઼ ાાૌ ૌ ાને ૩૫૦ સનનોનગ, ૌનિહ ૩૫૦ ુનહોનસ઼

વ઼દિહા હાસ ડાયેદ યહાઉઉેણગોસ ાણદ હાસ ૌનિહસનોદ નહેમ઼ શ્રૌ નેવ઼ેન સહનિક ડનોમ ાણય઼ ટુસનાિ ાણદ ોન પનોવઉેમ઼ થહે ટુસનાિ ોડ નહે સનાને ોડ મનિહઉિ સિ ોને સુયહ ટુસનાિ ૌ હયિહ ોડોન યોમેસ યાઉઉનિગ઼ શ્રૌ ાને નિ ડાવુ઼ોન ોડ નહે સનાનેસ ોડ મનિહઉિ ૌનિહનિ નહે સોવ઼ેનેગિણ વોનદેનસ ોડ ૨ણદાિ ાણદ ાાપાઉ઼ શ્રૌ ાને નિ ડાવુ઼ોન ોડ મનિહઉિ઼ જુન ૌહયિહ નય઼પે ોડ મનિહઉિ, નહાન નય઼પે નહાન ૌ હાદ દુનાિગ નહે ઝામનિદાનિ ઢાળ, ૌહેને મોણસ ોડ સુસનેણાણયે ાણદ ાવ઼ેનુસ ોડ શસિનેણયે નેમાનિદ ઉમિનિદ ડોન । ડૌ યાસનેસ? શ્રોન નહાન યુઉનુને નહાને શસિનેદ ૌનિહનિ "શ્રનય઼ાવ઼ાનના- ૨ણદાિ ાાનાિ ણૌસપાપેન" ાણદ ોનહેન ૨ણદુસનનોસિ દુનાિગ નહાન ઢાળ઼ શ્ર દોઙેણ ડામઉિસિ ોડ મનિહઉિ ગાઉઉોપેદ ાઉઉ નહેસે મોસનઉય઼ ડનોમ । સનિગઉ યાસને! ! ાાો, ૌ ાને ણોન નિ સુપપોનન ોડ નહાન મનિહઉિ, નહાન મનિહઉિ ૌહેને માનિહઉિ ુઉદ વે સૌાઉઉૌદ, ાસ નિ સિ વનિગ સૌાઉઉૌદ વય઼ નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમાિ ાણદ નહે છ૨૨ડ, સૌાઉઉૌદ વય઼ ાણોનહેન દોઙેણ ડામઉિસિ઼ શ્રૌ ાને ણોન નિ ડાવુ઼ોન ોડ નહાન મનિહઉિ ૌહેને નહે પનોયેદનિગ ોડ નહે ઉગાસિઉાનવિ઼ ાસસેમવઉય઼ ુઉદ વે હેઉદ નિ । ઉાણગુાગો ોનહેન નહાણ માનિહઉિ઼ થઉિઉ નહે મસિગાવિ઼નિગાસ ોડ નહે પોપઉ ોડ મનિહઉિ ાને ાદદનેસસેદ, ૌ યાણણોન સુપપોનન ાણય઼ મનિહઉિ સનાને મોવ઼ેમેણન઼ ષો નહે પોપઉ સનનાવિ઼નિગ હાનદ ડોન

મિાિહિથિા સનાતે સહોિઉદ સતિ ોન । પનોતેસન વેડોને નહે ।દવ઼સિોનય઼ વોાનદ મેમવેનસ ોડ નહે ષાહિતિય઼ા શ્રકાદેમ્ ઇ૨૨ડ઼ ।નદ સનિ઼ગ઼ા પાનનીતિયિ સોનગાસ નિ ડનોનન ોડ નહેનિ હોુસેસ, ।નદ પનેસસુનાસિ નહેમ નોન નો મસ્િુસે ગોવ઼ેનનમેનન ડુનદસ વય઼ુ નસયનુપુણુસથય઼ ોાનદનિ઼ગ઼ા ડુનયનાનિસ ોડ શ્રકાદેમ ુનસદિ મિાિહિથિા ।નદ નોન નો મસ્િુસે નહે પૌન ોડ ।સસગિ઼ાનનિ઼ગ઼ા નનાનસથાનાનિ ।નદ ોનહેન નગિ઼હ઼નસ નો નહેમસેથવ઼ેસ ।નદ નો નહોસે પોપથ ોહો ।ને હેથથ- વેનન્ ુ પોન દેસનનોય઼નિ઼ગ઼ા ુન થાનગ઼ુાગ઼ે થહે ઢ઼થર ।પપથયિાનાનિ વય઼ ષહ઼ વ઼નિતિ ઉનપાથ હ઼ાસ નહૌાનનેદ ।ન ।નતેમપન નો સનનાનગ઼ુથાતે માિાિહિથિ઼, વુન ડિ નહે સુપપથેમેનનાનય઼ૌનક સિ નોન દોને નહે સનિસિતેન દેસગિ઼ન ુોથદ નેસુનડાયે ।ગ઼ાનિ઼ શ્રૌ નેટુસન નહે માિાિહિથિ઼ ।દવ઼સિોનય઼ વોાનદ મેમવેનસ ોડ ષાહિતિય઼ા શ્રકાદેમિ઼ મિમેદિાતિથય઼ નેતુનન નહેનિ ।સસગિ઼ાનમેનનસ નાકેન નિ નહેનિ નામે ।નદ નહે નામે ોડ નહે મેમવેનસ ોડ નહેનિ ડામથિય઼ શ્રોનહેનૌસિ, પનેસસુને સહોિઉદ વે મ્ુનનેદ નો ડોનયે નહેસે ૧૦- મેમવેન માિાિહિથિ઼ શ્રદવ઼સિોનય઼ મોાનદ મેમવેનસ નો વ઼ોુણનનાનથિય઼ નેસગિ઼ન ડનોમ નહેનિ મેમવેનસહ઼પિ નિ નહે થાનગ઼ોન નિતેનેસન ોડ માિાિહિથિ઼ ષો, ોહ઼ાન સિ઼ુન ।નસૌન વ઼ડિ- ।- વ઼ડિ દેમાનદ ોડ મિાિહિથિા સનાતે: તિ સિ । યાતેગ઼ોનાયિાથૈ સ઼

થહે તેયહ઼નોથોગ઼ાય઼- યેનનનાયિ વ઼ેનનુને યાથથેદ વ઼દિહ઼ા વેયામે । સુયયેસસ઼ થહે નાનવ઼િ સપોાકેનસ ોડ માિાિહિથિ઼ નેસદિ નિ મહિ઼ાન (ોડ ૨નદિા) ।નદ ષુોનહ઼- ઘાસન મિપાથ઼ થહે નેન યોનનેયનાવ઼િતિય઼ હ઼ાદ વેને શનનેમેથય઼ પોન નિ નહેસે ।નોસ઼ થહેન હૌ નહે ુનહ઼ોનાસ, નૌ ।નદ ોથદ, સનાનનેદુ સનિ઼ગ઼ા ઉનયિોદે ડોનૌનાતિનિ઼ગ઼ા ડોન વ઼દિહ઼ા થહે મિપાથ ષદિ ોડ મિાિહિથિા હ઼ાદ વેન્ુ સનિ઼ગ઼ા શ્નેનતિ઼, પ્યાનનપ્િુન, હ઼મિાથા ેનય઼ ડોનનસ, નહે પ્યોથકાના માિાિહિથિ઼- સપોાકનિ઼ગ઼ા પોપુથાનાનિ હ઼ાદ વેન્ુ સનિ઼ગ઼ા નહે માનાનહ઼િ ડોનનસ ।નદ નહે નેસન હ઼ાદ વેન્ુ સનિ઼ગ઼ા નહે ડોનનસ વાસેદ ોન નહે ોથદ ઢ઼મનિ઼ગ઼ાતોન કેય઼વોાનદ઼ શ્રથથ નહેસે નહ઼ને નય઼પેસ ોડ ડોનનસ ।ને શ્રષઇ૨૨ ડોનનસ઼ શ્રૌ નેસોાનયહેદ નહેસે ડોનનસ ।નદ પનોવ઼દિદ ડોનન યોનવ઼ેનનેનસ નોુન મિપાથ- વાસેદ્ુનહ઼ોનાસ઼ શ્રૌ ।થસો પનોવ઼દિદ પહ઼ોનેનયિ ।નદ ઢ઼મનિ઼ગ઼ાતોન- વાસેદ ઉનયિોદે ોનાતિનસ નો ।થથ માિાિહિથિ઼ુનહ઼ોનાસ, ોહ઼ો ।સકેદ ડોન નહેમ઼ શ્રૌ ।સકેદ નહે્ુનહ઼ોનાસ

ડિ તહેય માય સેનદ તહેમિ યપોાતોનિસ નિ ાનય ડોનત, વુત ાત તહે સામે તમિ, ૌ નયુોાગેદ તહેમ તો ુસે ૩નયિોદે ડોનતસ્ થહે તેયહનયિાેઉ સુપપોાત તહાત ૌ પનોવ઼દિદ ેસુઉોેદ નિ નુમેનુોસ ેયેપિતસ ોડ તયપેદ નતનોસિ ડોમ પોસોનસ ઉકિ ષહ્ ઘાનગોસહ઼ ઘુનળાન, ૌહે નિ ામઉેમિ સતાગેસ હાદ વેન સેનદનિગ તહેમિ યપોાતોનિસ નિ તહેમિ હાનદૌનાતિનિગાસ્ શ્રસ ષહ્ ઘાનગોસહ઼ ઘુનળાન ૌાસ ૌઉઉ વ઼ાસેદ નિ ઢ઼ેમનિગાતોન ક઼ેયવોાદ તયપનિગ, સો હે માદે ૌનદોડુઉ ુસે ોડ તહે ઢ઼ેમનિગાતોન ૩નયિોદે તયપૌનાતિ હે સેનત તહાત સોડતૌાે તો સોમે ોડ હસિ ડોનિદસ તો ાનદ હેૌાસ યુાતુોસે નુગાહ તો નિતમિાતે ાવુોત તહસિ તો ુસ, ાઉતહુોગાહ તહેનૌાસ નો નેદ ડોા તહાત્ ષહ્ ષાકેતાનાનદ ાઉસોુ સેદ તહાત સોડતૌાે ાનદ સેનત હસિ સહોાત સતોાય કાઉનાત્ાશ્યિ દાુમાા નિ ૩નયિોદે, ાનદ તિૌાસ પુવઉસિહેદ નિોનેોડ તહે સિસુેસ ોડ વ઼દિહ઼ા થહે તેયહનોઉગાય- યેનતાયિ વ઼ેનતુે યાઉઉેદ વ઼દિહ઼ા વેયામે ા સુયયેસસ વેયુાસૌ માદે તિ સમિપઉ ાનદ નિતેઉઉગાિવિઉ ાત ા તમિૌહેનો વેન તહે તેયહનોઉગાસિતસૌાે નોત સુાે ાવુોત તહે ડુતુાે ોડ તહસિ ૩નયિોદ્ થહે વ઼તિુાઉ મેદુમિ ૌાસ વેનિગ સેનૌતિહ ાનશતિય વય તહે ઉતિાનાય ડાાતોનતિય, ાનદ તહે યોપયઃ- પાસતે સયસતેમ ોડ તહેડતૌાસ નામપાનત નિ તહોસે દાયસ્ જુતૌ ાસસુાેદ તહે ુતહોાસ તહાતૌતિહ વ઼દિહ઼ા તહેય માય ેસત ાસસુાેદ તહાત તહે યોપયનાગિહત તહેવિ઼સુોઉદ નોત વે સપોદ, ૌહઉિ ાત તહે સામે તમિૌાે ડતિમ, તહાત ોનઉય ડોા ડોા ોડ મસિુસે ોડ તેયહનોઉગાયૌ સહોુઉદ નોત સતોપ ુાે વ઼ેનતુાે મદિૌાય઼ શ્રૌતિહ તહે નિતોનેત ાનદ તેયહનોઉગાય, તહે ગોગાાપહયિ વાાનોમિ વેયામે નોન- શસિતનિગ઼ થહે નદ ોડ તહે પનોવઉેમ ોડ દસિતાવુિતોનિ નિ માતિહઉિ ઉતિાતુાે વેયામે પોસસવિઉ દુ તો ુાે તેયહનોઉગાય- ડોનિદઉય ાતતુિદે ાનદ તિ પનોવ઼ેદ । વોેન ડોા ુાે માતિહઉિ ઉાનગુાગ઼ શ્રનદ તિ માદે તહે તેયહનોઉગાય- યેનતાયિ વ઼ેનતુે યાઉઉેદ વ઼દિહ઼ા । સુયયેસસ્ ૨ત સિ તહે સુયયેસસ ોડ તહે પાાઉઉઉ માતિહઉિ ઉતિાતુાે મોવ઼ેમેનત્

ཧ્ઞોااઞોઉઢ઼ ﻻ૨ડ઼ડ઼૨ااઘ ઞોઢ ઘઞાااઘ૯ષ૬ ઉશ્ચઞયૈઞૈઞ (ઢ૨ઢ઼ષથ ઞૈ ઢ઼ઞમઞાااઞથ૬ ૬૯ઞ, થ૬૯ااા ઞૈ ઉયઞૈઞાااઞથ૬ ૬૯ઞ 'ઞષ૬ઞોપ્પ' *(ઞ શ્ચઞઢ઼ઞડ઼ડ઼૯ડ઼ ૬૨ષથઞોઢ઼ૈ ઞોઢ મ૨થ૬૨ડ઼ઞ ઞાااય મઞ૨થ૬૨ડ઼૨ ડ઼૨થ૯ઢ઼ઞથઉઢ઼૯ ઞૌહૈ થઞોયઞૈ ૨થષ ااા૯૯ય ма૯૨ااઘ ઢ૯ડ઼થ મઞોઢ઼૯ ૨ااાથ૯ااાષ૯ડ઼ૈ?)*

२ ौास नोन सुनपनासिद, नहुोगह २ मुसन हावे वेन ोैहेन २ सोौ । मोनोगानापह ोन घानगोसह उपादह्यायो, ौहोसे योपयनगिहन सि वेनिगा हेछद वय षाहनिया श्रकादेमि, नहे ानहोन ोड नहे मोनोगानापह सि उदायानानह हहा ' श्रसहोक'. २ नहोगाहन नहान उदायानानह हहा ' श्रसहोक', ौहो हास वेन गविन मांहासहा षानमान ाछसो, वय नहे सामे षाहनिया श्रकादेमि, ोाछद दो सोमे फुसनयि ञुन नानह ानद पेसोनयह सेमे छसवि नि षाहनिया श्रकादेमि मोनोगानापहस, ान छासन नहान २ डोनद नि नहसि मोनोगानापह

२ सोनयहेद ानद सोनयहेद नहगोगह यहापनेनस, नहान नोौ नहे ानहोन ोौछछ सहौ योनागे ञुन नहे ानहोन छकि ढ़ानानानह हहा सेमस ासहामेद ोड नहे नोौनस ानद ोडडसपनानिगा ोड घानगोसह उपादह्याया हे नगोसि नो योनडुसे नहे सिसे, वुन नहेगे सि नो योनडुसोनि नोौ ान छासन सनिये २००८ ञुन नि २०१६ षाहनिया श्रकादेमि सेमस नो यानाय ान नहे यासनेसिन ागेनदा उदायानानह हहा मोयकनिगाछय पगेनेनदस नो सोनयह हसि नामे, छनिागो नय, ौहेगे नोनहनिगा सि नहेगे नो सोनयह डोन, पेन हे योछद नोन मुसनेन नहे योनागे, नो नेछछ नहे नानह, ानद ेनदस ुप फुसन गेपानिगा नहे डायनस नि २०१६ नहान यनिसहयहानदना मांहाननायहानया ाछनोदय हास पुवछसिहेद ोाय वायक नि १९५८

थहे होनुोन कछछनिगा ोड घानगोसह उपादह्याया वय श्चनोड़ ढ़ानानानह हहा सि वेनिगा नाकेन डोनोौानद वय षाहनिया श्रकादेमि, येछहीनि। मोसन हयपोयनानियाछ ौाय़

ઢ઼ામાણાતહ હ્હા' સ ોવસયુનાણતસિમ *વ્સિ- ।- વ્સિ* શ્રાણળ સિ વ઼દિણત ઙનોમ ોનૈ શ્રામપઊ઼ થહે ાિતેન- યાસતે માનનાગિો ાિ શ્રાણળાીાસૌઊઊ ક્નૌણ તો હ્મિ (વુત હે યહોસે તો કેપ તહે યૌસહાણ શ્રાણળ સિયપેત- ોહિયિહ હાસ વેણ ોઊાસેદ વયુ સ ાિ ૨૦૦૮), ાણદ ાિૌાસ ાપપાપેણત તહાત તહે ાગોત ણાવ઼યા- ણયાયા પહિઊિસોપહેન ઘાણગેસહ ઉપાદહ્યાયા માનનૌદિ । "છહાનમકાનાિ" ાણદૌાસ વોનણ ઙિર઼ ય઼ાનસ ાઙોન તહે દોતહ ાઙ હિસિ ઙાતહેન (સેુાન શ્રાણળ ાૌકસ વ઼ઊ ૨ &૨૨ ાવ઼ાિઊિવઊ ાત હાતપઃવ઼દિહ઼ાયોાિપોતહિાિમ) ષહ યાિસહ છહાણદના ૐહાતતાયહાનયા ોનાતિસ ાિ તહે "<u>હસિતોનય઼ ાઙ ાાવ઼યા- ાાયાયા ાિ માતિહિઊિ</u>" (૧૯૫૮)

" થહે ઙામઊિય઼ ોહિયિહ ૌાસ ાિઙેનૌાિ ાિ સોયાઊિ સતાુાસ સિ ણૌ શ્રતાિયાત ાિ માતિહિઊિ- - - - ઘાણગેસહા' સ ઙામઊિય઼ સિ યોમપઊેતોઊય઼ ાિણોપેદ ાણદ ૌ ાપે ણોત શ્રપેયાતેદ તો ક્નૌ વ઼ેણ હસિ ઙાતહેન' સ ણામે- - - - શ્રસ તહેને સિ ણો ાતહેન પેઙેનેણયે તો ઘાણગેસા ૌ યાણ ાસસુમે તહાત તહે ઙામઊિય઼ દૌાિદઊેદ ાિતો ાિસગિાણઙિયિાણયે ાગાાિ ાણદ વેયામૈ શ્રતાિયાત સોણ ાઙોન હસિ સોણ' સ દોત઼હ" [૧૯૫૮, છહાપતેન ૨૨૨ પાગેસ ૯૬- ૯૯], ોહિયિહ સિ । તોતાઊ ઙાઊસેહૌદ઼ હે ોનાતિસ ઙુનતહેન તહાત ાઊઊ તહસિ ાિઙોનમાતાિાિૌાસ ગાિર઼ણ તો હ્મિ વય઼ શ્રનોઙ઼ ઢ઼ હ્હા, ાણદ હે સેમેદ તહાણકઙુઊ તો હ્મિ઼

થહે ઙોઊઊૌાિગો શ્રયેનપત ઙનોમ શ્રુાન શ્રાણળ શ્રનાવાણદહ (પાનતસ ૨&૨૨) સિ વેાિગા પેપનોદુયેદ વેઊૌ ઙોન પોદય઼ પેઙેનેણયેઃ

-

મહાનાળ હનસહિ્દેવ઼- મથિઊિક ક્નાાાાટ વંશક્ત ળ્યોતિીશ્વ઼ન ઙાકુનક વ઼ાાા- નત્ણાકનમે હનસહિ્દેવ઼ ણાય઼ક શ્રાકાનાળા છઊાહ ૧૨૮૪ ઼ ૬ મે ળત્મ શ્રા ૧૩૦૭ ઼ ૬ મે નાળસહિાિસણા ઘયિાસુદ્દીણ ત્ુગાઊકસઁ ૧૩૨૪- ૨૫ ૬ મે હાનકિ વાદ ણેપાઊ પઊાય઼ણા મથિઊિક પઞ્ળી-પ્નવત્યક વ઼ાહ્માાા, કાય઼સ્થ શ્રા ક઼ષત્નાયિ મય઼ય઼ શ્રાયકિાનાકિ સ્થાપક, મૈથિઊિ વ્નાહ્મણાક હેતુ ગુાાાકન હ્હા, ક્નાાા કાય઼સ્થક

ऐछ संकलनकर्ता श्री कृष्णनारायिक हेतु वर्णियकर्ता एहि हेतु प्रथमतया नियुक्ता भेलाह हरिसिंहदेवक प्रेरणासँ- श्री ई हरिसिंहदेव नान्यदेवक वंशज छलाह, जे नान्यदेव कर्णाट वंशक १००८ शाकेमे स्थापना केने रहथि- ननदैद शून्य शशि शाक वर्षे (१०१९ शाके) मिथिलाक पण्डित लोकनि शाके १२४८ तदनुसार १३२६ ई मे पञ्जी-प्रबन्धक वर्तमान स्वरूपक प्रारम्भक निर्माण कएलन्हि पुनः वर्तमान स्वरूपमे थोड़ वृद्धि विभिन्न लोकनि मिथिलेश महाराज माधव सिंहसँ १७६० ई मे आदेश करबाए पञ्जीकारसँ शाखा पुस्तकक प्रणयन करबओलन्हि ओकर बाद पाँजिमे (कखनो काल वर्तमान १६०० शाके माने १६७८ ई वास्तवमे माधव सिंहक बादमे १८०० ईक आसपास) श्रोत्रिय नामक एकटा नव ब्राह्मण उपजातिक मिथिलामे उत्पत्ति भेल

षो, तहे षनोतनयिास ास । सुव- यासते ।ोसे ।ोुणद १८०० छए ।स पेन ुतहेरनतयि पानळ डभिस् पृह श्रनसुहमान श्रानदेय [घाळेनदना थहाकुन ाेड ममौ येछहि पनोवदिद मे गैति दगितिडिद योपेसि ाेड तहे गेनोाभेगायिाछ नेयोनदस ाेड तहे मातिहिछ मनाहमनिस थहे पानळकिना- स गैहेसे डामभिसि हावे मानितानिद तहेसे नेयोनदस डोन गेनेनातनिस ।नोडोन नेछयतानत तो ।ळछौ ।तहेनस तो पुनसु तहेनि नेयोनदस रत सि । मानतेन ाेड ' नितेछछेयताछ पनोपेनतय' तो तहेम र गैस डोनतुनाते नुगह तो नेयेवि । योमपछते दगितिडिद सेत ाेड पानळ नियोनदस डोम घाळेनदना थहाकुन ाेड ममौ येछहि नि २००७ [ढेयासतनिगा तहे मनाहमनि नि मेदेविाछ मतिहिभि: श्रोनागिनिस ाेड छासते रदेननातिय ।मोनगा तहे मातिहिछ मनाहमनिस ाेड ममोनतह मतिन वय श्रनसुहमान श्रानदेय, श्र दसिसेनतातनि सुवमतितेद नि पानताछ डुछडछिमेनत ाेड तहे नेटुनिमेनतस डोन तहे देगने ाेड योयतोन ाेड श्रहभिसोपहय (हसितोनय) नि तहे उनविनसतिय ाेड मयिहगिान २०१४]

ड़ोतेन तहेसे श्रानळ मानुसयनपितस गैमे पछोदेद तो वदिहा श्रोतहि ।त गौवदिहयोनि ।नद गोगछे वोकस नि २००८)

થહે સો- યાઉઉદ માહાનાળાસ ો૯ યાનવહાનગા ૈમે પેનમાનેનન સેનનઉમેનન ૭ામનિદાનસ ો૯ છોનનૌાઉઉસિ, ાનદ નહેમે ૈમે સો માનય નિ જાનાતિસિહ ૨નદાિ, વુન નિ મ્મેપાઉ નહેમે ૈમે નોને ૨ન નહે ાનેનેશુમે ો૯ ુન વોક (શાનળ શિનાવાનદહ વોઉ ૨&૬૨), ૈ હાવે ાનનાયહેદ યોપેસિ ો૯ ગેનોઉગાય- વાસેદ ુ પગાનાદાનીન ોનદેનસ (પનોૌ૯ ો૯ ુ પગાનાદાનીન ૭ોન યાસહ) ષો, વે૭ોમે ૧૮૦૦ છ૯, નહેમે ૈાસ નો સનોનનાયિા સુવ- યાસને નિ જાનાતિસિહ ૨નદાિ ાનદ નહેમે સિ નો સુયહ સુવ- યાસને ૈાનિહનિ માનિહઉિ જાનાહમનિસ નિ મ્મેપાઉ પાનન ો૯ મનિહઉિ વેન નોદાયુ ષનોનનાયિા વે૭ોમે નહાન મે૭નમેદ નો ૭ોઉઉૌનિગા સોમે દુયાનીન સનમોન નિ જાનાતિસિહ ૨નદાિ, નિ મ્મેપાઉ નિ સનઉિઉ હાસ નહાન મોનનિગા

શોઢ઼૨ઘ૨મ્મશ૯઼ શુશમ્મહ્૨ ઢ઼૯ઢ૯ઢ઼૯મ્મછ૯ષ શઢ઼૯ શુ૯઼શછ૯ય જા૯઼શોશૌઃ

<u>યશોશોષહશમ્મ શુશમ્મહ્૨- થહ૯ જા૯શછ્યજાશોશોય</u>

૪૯

૧૮૮૨	યનુમકાનામિી	મામ્મુ૭ન	વજાનાયિામ	છાદન
નનુવયાિતમામ્મા કાનકગાંગેશ	છાદનગાંગેશક	નાઁ૬	*નાનાકનક- માન઼ ક (શળુસાન)*	ગાંગેશ
	વઉઉજા	જાવાર	માહેશ્વન	
			ળોવે	

૨૧૧૦ છાદનસઁ નનુવ યનિુનામામ્મા કાનક ળગાદુગુનુ ગાંગેશ

છાદનસઁ નનુવ યનિુનામામ્મા કાનક

ગાંગેશક વઉઉજા યનુમકાનામિી પનિ઼ પનોકુષે પન્ય વનુષ વુયનીને નનુવ યનિુનામામ્મા કાનક ગાંગેશોનુપનુનિ- **યનુમકાનામિી મેયાક સનુનાનક ઉાગમિ છઉનુહિ**

છાદન સઁ નનુવ યનિુનામામ્મા કાનક મ૦મ૦ ગાંગેશ

<u>'' નનુવ યનિુનામામ્મા કાનક મ મ પા ગાંગેશક વષિયુક ઉપ્ય પુનાયીન પન્ળીસઁ ઉપઉવુય�॥</u>

<u>*પતિ઼ પનોક્ષે પંચ વ્રનષ વૃયતીતે ગંગેશોત્પન્નઃ શ્રી પ્રિનાયીન ભેપ્યનીયઃ ક્રુત્નાર્પા*</u>

દેવાનન્દ પંજી ૩૯-૨ છાદનસઁ ળગદ્ગુરૂ ગુંરૂ ગંગેશ સુતાય વમનયિામસઁ ળયાદત્યિ સુત સાયુકન પત્ની

દેવાનન્દ પંજી ૩૩૯-૩ ળગદ્ગુરૂ ગંગેશ સુત સુપન દૌ મામ્ભનાસિમસઁ હ્નાદત્યિ દ્રૌ। પુત્ર સુતાય ગોના ળળવિાઉ સઁ ળીવે પત્ની ૯ સુત સન્દગાહ મિવેશ્વના શ્રત્નાસ્થાને સુપનત્નાત઼ હ્નાશિત્મમ દાનાતિ ક્વિયત્ ળળવિાઉ ગ્રામ

દેવાનન્દ પંજી ૩૦=૫ છાદનસઁ ૩પાયક્રાનક મૃમ પા વર્દ્ધમાન સુતાય પ્યામ્ભવઉાસઁ વશિવનાથ સુત શવિનાથ પત્ની ગંગેશ- મૃમ વર્દ્વમાન્ સુપન્ હ્નાશિત્મમ

ઘાળગેસહ, તહે ।તહોન ોડ તહે થાતતવાયહળિતામાનિ, ોનોતે ોને તેશતે ટ્વિઉિતનતો ૧૨, ૦૦૦ તેશતસ્ ।ઃત્રૌ યોમે તો તહે ડાયત મેનતીિદ િત તહે શ્રાળિ- િત યઉાનઉય સતાતેસ તહાત ઘાળગેસહ ોડ થાતતવાયહળિતામાનિ ોસ વોનન ડવિ યોનસ ।ડોન તહે દોતહ ોડ હસિ ડાતહેન ।ળદ હે માનનોદિ । તાળેન, સોોહ્ય દદિ ઢ઼ામાળાતહ હ્રહ હદિ તહસિ ડોમ યનિસહ છહળદના જહાતતાયહાનયા? વાનદહામાના, સોળ ોડ ઘાળગેસહ, યાઉઉસ ઘાળગેસહ *સુક્રાવાક્રિાનિાવાક્રાનાનેન્દ્દ્હ* જુત તહે યોળસપનિાયયુ ળદેનોહયિહ તહે પોમસ ોડ । ડામુોસ સયહોઉાન ઉકિ ઘાળગેસહ ।મે નોત ।વાળિવઉ ોતદાય સિ યઉાન ડોમ તહે શામપઉ ગવિન ।વોવે વાસુદેવ ોડ મેળગાાઉ ોસ । યઉાસસમાતે ોડ શ્રાકસહદહાન મસિહના ોડ મતિહળિ, હે યામે તો સતુદય િત મતિહળિ, પાસસેદ તહે *સહાઉાક્રો* શામનિાતોનિ ।ળદ ોયવિદ તહે તતિઉ ોડ *સાનવાવહ્રામ* વાસુદેવા મેમોનસિદ તહે *તાતતવાયહળિતામાના* ોડ ઘાળગેસહ ।ળદ તહે *નયાયાકુસુમાનળાઉ ક્રાનક્રિ* ોડ ૩દાયાના શ્રાકસહદહાન ।ળદ ોતહેન મતિહળિ તોયહેનસ દદિ નોત ।ઉઉૌ ોનતિનિગ (યોપયનિગ) *તાતતવાયહળિતામાનિ* ઢ઼ાગહ્રુળાતહ ષહનિોમાનિ, । દસિયપિઉ ોડ વાસુદેવા, તોોક તહે નગિહત ોડ યેનતડિયિાતોનિ ।ડોન હે દેડોતદ હસિ ગુ્ શ્રાકસહદહાન મસિહના િત । સયનપિતુનાઉ દેવાતે (*સહાસતનાનાતહા*) થહે *।ઃાવયા ।ઃયાયા* સયહોઉોસ ડુેળદેદ િત ।ઃાવાદવપિા વય વાસુદેવા- ઢ઼ાગહ્રુળાતહ શ્રાકસહદહાન મસિહના ોસ ।

યોનતેમપોનાનય઼ોડ વ઼દિયાપાનિ (દસિતનિયન ડનોમ નહે શ્વાદાવાઊીનાતિનૌહોૌાસ ોડ નહે પને- હ્યોનિપિસિહૌાન પેનૉદિ) ૌહો ૌનોતે નિ ષાનસકનાનિ ાનદ શ્વ઼વાહાનના શ્વનદ નહે ાનનાવિ઼ાઊોડ મનિહઊિ સનુદેનનસોડ મેનગાાઊ ડનોમ મેનગાાઊ સનોપપેદ ાડોન ઢ઼ાગહુનાનહ ષહિમોમાનુ઼ ઘાનગોસહ ઉપાદહ્યાયા઼ો નળોયે઼દ ' *પાનામ ગુનુ'* ાસ ૌઊઊ ાસ ' *ળાગાદ ગુનુ'* નનિઊસ, નહે હગિહેસન નનિઊસોડ નહે નમિ ાનદ ાસ પેન શ્વાનળાનિઊય઼ વ઼ાયાસપાનિ મિસિહના ૨૨ ૌાસ નહે ોનહેન પેનસોન ૌહો નળોયે઼દ નહે નનિઊ ોડ ' *પાનામ ગુનુ'* થહે શનનિયનોનિ ોડ ાાવ઼યા- ાયાયા ષયહીઊ ડનોમ મનિહઊિ, ાસ દેસયનાવિદ ાવોવે઼, ૌાસ । મેવે઼નગો ોડ નાનુમે ાગાનિસન નહે હોનુોન કઊિઊનિગાોડ ઘાનગોસહ ઉપાદહ્યાયા ાનદ હસિ ડામઊિય઼

[થનાનસઊનોનિ ોડ નહે માનિહઊિ ષહોનન ષનોનય઼, ' ષહાવદાસહાસનામ' (વાસેદોન નહે નુમે શ્વાનળાિયોનદસોડ ઘાનગોસહ ઉપાદહ્યાયા) ૌાસ દોને વય઼ નહે ુનહોન ઘાળેનદના થહાકુન હમિસેઊડ: પુવઊસિહેદ ાસ ' ***થહે ષયોનિયે ોડ શ્રૌનદસ'*** *રનદાનિ ડ઼નિનાનુને વ઼ોઊ પ૮, ાો ૨ (૨૮૦) (માનયહ્શ્વપનાઊિ ૨૦૧૪), પ઼પ ૭૮- ૮૩ (૧૬ પાગેસ) શુવઊસિહેદ મય઼: ષાહનિયા શ્વકાદેમી]*

३

પ્યામઊાનાનદ હ્હા હાસૌનાનિતેન । વોકોન ાાગાનળુન (માનિહઊિ' સૌ ાનના) ૌહેને હે યનેદનિસ હમિ ૌનિહ ગાવિ઼નિગા । નૌ દનિયનોનિ નો માનિહઊિ ઊનિનાનુને છહાનદનાદહાન ષહાનમા ઘુઊનાૌનોને ' ઉસને કાહા નહા' , । માનવે઼ઊઊુસ સહોનન સનોનય઼ નિ હનિદિ, નહે વેસનોનોડ નિસ નમિ જુન હસિ ઊનિનાનય઼ યોનપોના સિ વે઼નય઼ ઊનિનઊ નિ ટુાનનનિય઼, સો ડિ ાનયો઼ને નનોદિ નો ગાવિ઼ હમિ યનેદનિ ડોન ગાવિ઼નિગા દનિયનોનિ નો હનિદિ સિહોનન સનોનય઼ૌનાનિનિગાુઊદ માકે હમિસેઊડ । ઊુગાહનિગા સનોયક઼ શ્વનદૈ ાનના' સ માનિહઊિ ઊનિનાનય઼ યોનપોના સિવે઼ન નહનિનેન નહાન ઘુઊના' સ઼ મોનોવે઼ન, ઢાળકામાઊ છહુદહાનય઼ યાઊઊસ હમિોડ નહે મેદેવિ઼ાઊ ાગા (ઢાળકામાઊ મોનોગાનાપહ, ષુવહાસહ છહાનદનાૌ ાદાવ઼, શ્વાગો નો ૧૪) હેૌનોને છહનિના (૨પ પોમસ) હેૌનોને, નાનહેન હુનનોદિઊય઼ પુવઊસિહેદ હસિ ' શ્વાનનાહનિ

ཨાગન ઘાયહ્હ' (૪૪ પોમસ) ડોન ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ શ્રૌ।નદ નિ માતિહિલિ, ાૈહિયિહ હે ગોન નિ ૧૯૬૮ શ્રડોન નહાન હે સનોપપેદ ાૈનિતિનિગ નિ માતિહિલિ, સો હૌ યાન હે નિડહુનયે ।નય઼વોદય઼ ાૈહિન ।ડોન ગોનનિગ નહે ાૌનદ ાેનિ સનોપસ ાૈનિતિનિગ નિ નહાન લાનગુાગે? થહસિ સિ ાેનૈ શામપલે ાેડ હસિ નિસનાવલિતિય઼ સો ડાન ।સ હસિ દિોલોગાય઼ સિ યોનયેનેદ઼ હે વેયામે । જુદદહસિન મોનક ાૈહિન હે લડન ડોન ષની ડ઼ાનકા ।નદ વેયામે । જનાહમનિ ।ગાનિ ાૈહિન હે ગેનુનેદ ।ડોન । રનદ સાયનેદ નહનોદ યેમેમોનય઼ પેનડોનમેદ નિ હસિ વ઼લિલાગ઼ે થહસિ સિ ।નોનહેને શામપલે ાેડ હસિ નિસનાવલિતિય઼ સો ડાન ।સ હસિ દિોલોગાય઼ સિ યોનયેનેદ઼ પ્પામલાનાનદ હ્હા દોસ નોન કનૌ માતિહિલિ લિતિનાનુને હસિ યોમમેનનસ સહુલદ વે શપોસેદ, ।સ હે નનૈસિ નો ગાવિ઼ । વાદ નામે નો નહે ગેનાન નનાદિનિ।નિ ાેડ માતિહિલિ લિતિનાનુને થહેને ાૈને માનિસનગામ ાૈનિતિનસ, વુન નહેને ાૈને ાૈનિતિનસ ાેડ પાનાલલેલ નનાદિનિ।નિ ।લસો (સે વેલૌ શ્રનનેસુનેસ ૧ & ૨) હે હાસ યોનડુસેદ નહે ષાનસકનાનિ ।નદ શ્રવ઼ાહાનન વ઼દિય઼ાપાનિ થહાકકુનાહ ાૈનિહ નહે શ્વાદાવ઼ાલિ ાૈનિતિન પને-હ્ય઼ોનિનિસિહૌન વ઼દિય઼ાપન઼ િહે સહુલદ ગોદ નહે ાૈનિતિનિગ ાેડ વ઼ળિાય઼ પ્પુમાન થહાકુન, । લેડનસિન હસિનોનાનિ, ાૈહો હાસ ગાવિ઼ન ।મપલે લગિહન ાેન પને-હ્ય઼ોનિનિસિહૌન વ઼દિય઼ાપાન઼િ [*મય઼ ।માનયિલે ાેન વ઼દિય઼ાપાનિ નિ શ્વનાવાનદહ ཨાવિાનદહ ષામાલેયહના વ઼ોલ઼૨૨ (।વ઼ાલિવલે નિ વ઼દિહા શ્રનયહવિ઼) યોવ઼ેનસ ।લલ નહેસ, નહે લગો ાેડ વ઼દિહા સિ નહે પહોનોગનાપહ ાેડ શ્વને- હ્ય઼ોનિનિસિહૌન વ઼દિય઼ાપાનિ, સકેનયહેદ વય઼ શ્વાનાક ડ઼ાલ માનદાલ, ગેયપિનિન ાેડ વ઼દિહા ષામમાન ડોન ડનિ ।માનસ઼*]

શ્રનનેસુને ૧

યન્દા હા (૧૮૩૧-૧૮૦૭), મૂલનામ યન્દ્નનાથ હા, ગ્નામ-પમ્ભિડાનુછ, દનભંગા। કવ઼ીસ્વ઼ન, કવ઼યિન્દ્ન નામસઁ વ઼જ્ઞિષિત। ગ્નાપ્િનસનકેઁ મૈથિલીક પ્નસંગમે મુપ્પ્ય઼ સહાય઼ન। કેનહિન। ક◌ૃનિ- મથિલિ ભાષા

𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝, 𑒑𑒲𑒞-𑒮𑒳𑒡𑒰, 𑒧𑒯𑒹𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲, 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮, 𑒁𑒯𑒱𑒪𑓂𑒨𑒰𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒂𑓄 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭-𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨𑒧𑒨 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠।

१

𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒦𑒫𑒢 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒢𑒰𑒧।

𑒮𑒥 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒦𑒩𑒪 𑒞𑒹𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧॥

𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒔𑒢 𑒫𑒱𑒩𑒪 𑒖𑒢 𑒦𑒰𑒭।

𑒮𑒥 𑒧𑒢 𑒡𑒢𑒏 𑒯𑒩𑒢 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒰𑒭॥

𑒏𑒣𑒙 𑒦𑒩𑒪 𑒏𑒞 𑒏𑒼𑒙𑒱𑒏 𑒏𑒼𑒙𑒱।

𑒏𑒩𑒞 𑒢 𑒏𑒞 𑒧𑒩𑓂𑒨𑒰𑒠𑒰 𑒕𑒼𑒙𑒱॥

𑒦𑒢 𑒏𑒫𑒱 '𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩' 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒒𑒴𑒮।

𑒮𑒥 𑒮𑒯𑒧𑒞 𑒏𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒹 𑒠𑒴𑒮।

२

𑒩𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒠𑒱𑒢 𑒠𑒳𑒩𑒑𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒯𑒹 𑒪𑒼𑒪!

𑒑𑒻𑒨𑒰 𑒕𑒑𑒩𑒏 𑒧𑒻𑒨𑒰 𑒯𑒹 𑒪𑒼𑒪।

𑒏𑒙𑒨 𑒏𑒮𑒻𑒨𑒰 𑒯𑒰𑒟

𑒯𑒰𑒏𑒱𑒧 𑒖𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒠𑒻𑒨𑒰 𑒯𑒹 𑒪𑒼𑒪।

𑒏𑒞𑒨 𑒪𑒑𑒰𑒨𑒥 𑒧𑒰𑒟

𑒥𑒩𑒮𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒩𑒮𑒰 𑒯𑒹 𑒪𑒼𑒪।

अरसा कए गेल मेह

रतिया दिन दुरगतिया हे भोला

जन तन जीवन संदेह

मुखिया बड़ बड़ सुखिया हे भोला

अन्नदक दुखिया भेल

के सह कान कनखिया हे भोला

सुखिया बनिला टोल

३

अस्त्र शस्त्र लोक आब मारलक मारि।

भार भारकैं पढ़ैछ नित्य नित्य गारि॥

एक्क लोक हक्क पाब साधु कैं उजारि।

दैव जे ललाट लेख के सकैछ टारि?

याहि नहि चिन, ललितराम, पकवान जिलेबी,

मनोविनोदक हेतु अमरापति सदन न देवी।

ई अन्तर अभिलाष हमर करुणामयी देवी

भक्ति भाव सँ सतत अहिंक पदपंकज सेवी॥

अन्न महग, डगमग अछि भारत, हयत कोना निस्तारा

उत्तर पश्यमि भूमा अगम्या पर्वत असह तुषारा॥

𑒡𑒩𑓂𑒧-𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒲 𑒮𑒯𑒮𑒯 𑒏𑒩𑒃𑒕, 𑒏𑒳𑒧𑒞 𑒏𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒞𑒰𑒩𑒰

𑒏𑒩𑒟𑒳 𑒏𑒵𑒣𑒰 𑒖𑒑𑒖𑒢𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲𑒫𑒰𑒪𑒲 𑒞𑒰𑒩𑒰॥

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒲 𑒕𑒫𑒱 𑒏𑒲 𑒖𑒰𑒨 𑒑𑒹𑒪𑒱,

𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑒧𑒳𑒢𑒱, 𑒖𑒢𑒏 𑒢𑒵𑒣𑒞𑒱𑒫𑒩

𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒖𑒏𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒾 𑒑𑒹𑒪𑒱।

𑒫𑒰𑒔𑒮𑓂𑒣𑒞𑒱 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒰𑒠𑒱 𑒖𑒑𑒠𑓂𑒑𑒳𑒩𑒳

𑒢𑒱𑒩𑓂𑒖𑒞𑒱 𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨 𑒯𑒧𑒹𑒪𑒱

𑒮𑒹 𑒬𑒰𑒩𑒠𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒖𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲

𑒥𑒜𑓃𑒪 𑒏𑒳𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒱।

𑒫𑒩𑓂𑒝𑒰𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒏𑒏𑒩𑒯𑒳 𑒥𑒳𑒗𑒨 𑒢𑒯𑒱

𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒠𑓂𑒡𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒚𑒹𑒪𑒱

𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒣𑒰𑒚 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒥𑒏𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒰

𑒮𑒖𑒙𑒰 𑒫𑓀𑒔𑒢 𑒐𑒹𑒪𑒱।

𑒏𑒯 𑒏𑒫𑒱𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒨𑒯𑒢𑒲 𑒖𑒩𑒠𑒱𑒢𑒱

𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒦𑒼𑒑 𑒏𑒩 𑒖𑒹𑒪𑒱,

𑒏𑒪𑒯 𑒏𑒩𑒰𑒨 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒡𑒢 𑒢𑒰𑒬𑒹

𑒏𑒪𑒱𑒏 𑒠𑒩𑒱𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒨𑒹𑒪𑒱।

४

मय़ केहन भेल घोर हे शिव!

लोचन व्यथित, धरम अवनति देखि कत हिय़ कराब कठोर।।

साधु समाज लाजसँ पीड़ित अति हर्षित-यति योग।

अकुलित लोकैं धर्म्म पापनि कुमति समादर थोड़।।

धरम सुनीति प्रीति कतहु नहि, खलहि चलइछ जोर।

कन्द-मूल-फल सेहो अब दुर्लभ अन्न लेल देशक चोर।।

कहि सुख साधन बनि नहि पड़इछ थाकल मन, मति भोर।

कह कवि चन्द्र हमर दुख मेटत होयत कृपा शिव तोर।।

५

सुमरु सुमरु मन! शंकर समय भयंकर जानि।

ककर हृदय नहि कलुषित शासन करथि नृप पानि।।

केवल शिव करुणाकर सेवयति नहि जन हानि।।

भक्ति कल्पलता जानह परम परशमणि खानि।।

कतहु विषयमे न लागह त्यागह अनुचित मानि।

सुखसौं अन्त विलसवह ' चन्द्र' चूड़ राजधानि।।

अपापापएशउढ़ए २

१

अनुनीलाक अकादमी कविता।अकादमी कवित्

શ્રુતૂ૧ીઉાઉક શ્રુસઉી વ૧્ય ૧૨૮૧ ૬ ૭૪-૧૮૭૩)સ૧સાઉક શ્રકાઉી કવ઼િતા (

[ગ્૧યિ઼૧સ૧ [(મૈથિઉી ક્૧ેસ્ટોમૈથી ૯મ્ગ઼ડ વ઼ોકા઼ુવઉેમ્ી)

સાઉ એકાસકિ વ઼૧્યમ૧ સુનૂયૌદસિ ૫ઙ઼ઉ શ્રકાઉ્
જેઉ વ૧ાસિાત ૫યિ઼્૧ ઐ સાઉકકહઁ ઉગા વ઼િ૧નૌ હાઉ્
૧ોહમિા શ્રાદ઼િ થીક વ૧ાસિાતક્ ળેહઁ ૯ઉા તેહઁ ગેઉા
મ્૧ાગિસિતિા મ૧ પુ૧ઉ મ૧ો૧થદૈ હીસા કછુિ ગેઉ્
શ્ર૧દઙ઼ા શ્રાડમ્વ૧ જાીગા૧ળતા હૈ યહુ શ્રો૧્
પુ૫ નુ૫ ૧ાપ્યઉ ય૧તી કે૧જેઉ વ૧પ્યા કે૧ શ્રો૧્
પુ૧્૧વ઼સુ થકિ વઙ઼ પુ૧ીતાશ્રોહો વઙ઼ા કસ૧ેસ્
વશ્રિા વઙિ઼ા૧ક ળે કછુિ ૩૫ટઉયનાિ વ૧ાસિઉ શ્રસ૧ેસ્
મઘા જેઉ મંગાહશ્રિા કઉ્ઉ૧ાળગાજા૧ા કે નૈ ળા૧્
પુ૧વા પૂ૧ ૫છ નૈ ૧ાપ્યઉકક૧ા ક૧વ વપ્યા૧્
૩ત્ત૧ા શ્રા૨ ળાય઼ ઘ૧ વૈસઉસ૫તૌ ઉૈ નૈ વૂ૧્
હથશ્રિા શ઼ૃંગ મુઁઙ઼ દૈ મૂ૧ઉતાનકિૌ ઉગાઉ ઘૂ૧્
યતિ૧ા યતિ મતિ નૈ ૧ાપ્યઉશ્રોહો જેઉ ડાકૂ યાતી્
નાક ંગૌઉ૧્હ સિઅૈ ૧છ્ત્ત૧ાદોમ નુકૌઉ૧્હ પ્યાતી્
ળોતષિ ૫ઢ઼સિાયિ જૂગેઉ-સાયિ્ ૫ઢ઼િ ળે ળ૧ ૯ઉાહ-
૧ેપ્યાગામતિ વીળસૌ શ્રોશ્રાકશ્રિતાનિ કૌ કય઼યી વોઉ્
શ્૧ી૧ામ કૃપાગાતિ શ્રોહો ને ળાનથકિાળ સજા ળાહિ કૃપા્
પાનકિ પ્૧શ્૧ કવૌ ળૌ પુછ઼િ૯્૧્હસિહો કહૈત હો૨૧્હ ઉાળ્
ળેહપ્યિ૧ ૧દ઼ી નાઉ નૈ જા૧ઉેતેહપ્યિ૧ ૧ૌદ઼ી સ૧ાતી્
વનાિ ળઉ ળગ કછુિ નૈ ૩૫ળઉદ઼ગાય જેઉ છથિ યિ૧ાતી્
તે ન૧ ૧ૌદ઼ીક શ્રાગામ વૂ૯ઉકસિા૧ ળે છઉ કૃષ઼િ્
દૈવ઼ વે૫ય઼્છ ૫ય઼્છ નૈ ૧ાપ્યઉળઙ઼િ કટૌઉક યા૧્

𑒏𑒼𑒠𑒼 𑒧𑒛𑓃𑒳𑒂 𑒋𑒏𑒼 𑒢𑒹 𑒅𑒣𑒖𑒪𑒢𑒻 𑒅𑒣𑒖𑒪 𑒏𑒕𑒳 𑒮𑒰𑒧𑓂
𑒑𑒧𑓂𑒦𑒛𑓃𑒲 𑒑𑒠𑓂𑒠𑒩𑒰 𑒐𑒹𑒞𑒯𑒱 𑒮𑒳𑒐𑒰𑒋𑒪𑒦𑒹𑒪 𑒫𑓃𑒔𑒱𑒞𑒰 𑒫𑓃𑒰𑒧𑓂
𑒧𑒩𑓂𑒞𑒖𑒳𑒫𑓃𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒹 𑒏𑒩 𑒢𑒨𑓂𑒕𑒰𑒏𑒯𑒰𑒿 𑒖𑒰𑒃 𑒏𑒻𑒿 𑒦𑒰𑒑𑒱
𑒮𑒳𑒐𑒪 𑒣𑒞𑒰𑒪 𑒯𑒰𑒪 𑒢𑒻 𑒍𑒞𑒯𑒳𑒿𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒂𑒑𑒱 𑒮𑒑𑒩𑒯𑒳𑒿
𑒨◌ृ𑒏 𑒖𑒲𑒫𑓃𑒢 𑒍𑒃 𑒢◌ृ𑒣𑒞𑒱 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒏𑒻𑒿𑒖𑒹 𑒩𑒼𑒏𑒪 𑒑𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒢𑒱
𑒖𑒲𑒫𑓃𑒰𑒖𑒢𑓂-𑒞𑒳 𑒫𑓃𑒏𑒱𑒪 𑒣𑒳𑒯𑒧𑒲𑒧𑒹𑒞𑒰𑒏𑒻𑒿 𑒯𑒼 𑒢𑒻 𑒂𑒢𑒱
𑒩𑒫𑓃𑒲𑒢𑒹 𑒐𑒹𑒜𑓃𑒲 𑒎 𑒔𑒲𑒢𑓂 𑒩𑒰𑒨𑓃 𑒋𑒏𑒼 𑒢𑒻 𑒅𑒣𑒖𑒪-
𑒒𑒩𑓂𑒠𑒳𑒩𑒠𑒢𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒫 𑒫𑒲𑒢𑓂 𑒢𑒰𑒩𑒲-𑒒𑒩 𑒮𑒼𑒨 𑒏𑒩𑒻 𑒢𑒩-
𑒨𑒢𑒏𑒱 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒧𑒢𑒯𑒱 𑒧𑒑𑒢 𑒕𑒟𑒱𑒩𑒰𑒐𑓂𑒨𑒟𑒱 𑒫𑒯𑒳𑒞𑒼 𑒜𑒹𑒩𑓂
𑒯𑒮𑒼𑒟𑒱 𑒞𑒳𑒣𑒻𑒨𑓃𑒰 𑒒𑒩 𑒏𑒻 𑒩𑒰𑒐𑓂𑒨𑒟𑒱𑒮𑒱𑒩 𑒧𑒯𑒑𑒲 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒫𑓂
𑒏𑒹𑒍 𑒏𑒳𑒩𑒟𑒲 𑒐𑒹𑒞 𑒧𑒰𑒮𑒳 𑒫𑒹𑒮𑒰𑒯𑒪𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒏𑒾𑒛𑓃𑒱 𑒕𑒪 𑒁𑒣𑒢𑒰𑓂
𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒖𑒢𑒰 𑒯𑒩𑒱𑒫𑓃𑒰𑒮𑒩 𑒛𑒰𑒢𑒪𑒦𑒰𑒞 𑒫𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒻 𑒮𑒣𑒢𑒰𑓂
𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒖𑒢𑒰 𑒧𑒪𑒱 𑒖𑒢𑒹𑒩 𑒫𑒹𑒮𑒰𑒯𑒪𑒢𑒱𑒨𑒢 𑒫𑒻𑒮𑒪 𑒞𑒏𑒃𑓂
𑒦𑒹𑒪 𑒨𑒢𑒢𑓂𑒞𑒰𑒣𑒱 𑒠𑒴𑒃 𑒬𑓂𑒫𑒮𑒪𑒱 𑒖𑒑𑒰𑒩𑒯𑒛𑓃𑒱 𑒂𑒍𑒩 𑒧𑒏𑒃𑓂
𑒏𑒰𑒪 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒞𑒱𑒯𑒳𑒞𑒱 𑒦𑒰𑒩𑒲𑒞𑒹𑒿 𑒃 𑒫𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒰𑒫𑓃𑒰𑓂
𑒒𑒩𑒂𑒿𑒏𑒱 𑒧𑒏𑒃 𑒏𑒹𑒩 𑒪𑒰𑒫𑓃𑒰𑓂 𑒢𑒰𑒩𑒲-𑒒𑒩 𑒧𑒑𑒢 𑒏𑒩𑒻 𑒢𑒩-
𑒧𑒰𑒪𑒏𑒱 𑒎𑒩 𑒧𑒯𑒰𑒖𑒢 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿𑒒𑒩 𑒜𑒹𑒩𑒲 𑒁𑒢𑓂𑒢-𑒒𑒩𑓂
𑒪𑒼𑒏 𑒫𑒳𑒜𑓃𑒰𑒍𑒢 𑒍𑒯𑒼 𑒞𑒏𑒻 𑒕𑒟𑒱𑒧𑒴𑒿𑒯𑓂 𑒑𑒩𑒲𑒫𑒏 𑒮𑒢
𑒮𑒧𑒻 𑒠𑒹𑒐𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒢𑒂𑒿 𑒮𑒦 𑒮𑒢𑒏𑒪𑒛𑒻𑒿 𑒪𑒑𑒾𑒪𑒏 𑒙𑒙𑓂𑒙𑒲𑓂
𑒮𑒳𑒢𑓂𑒢 𑒠𑒼𑒏𑒰𑒢 𑒮𑒯𑒩𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒰𑒑𑒹𑒪𑒮𑒳𑒢𑓂𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒦 𑒔𑒙𑓂𑒙𑒲𑓂
𑒮𑒴𑒐𑒪 𑒑𑒰𑒞 𑒫𑒰𑒞 𑒦𑒾 𑒪𑒙𑒣𑒙𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒫𑒰𑒞 𑒁𑒫 𑒮𑒯𑒢𑒰𑓂
𑒢𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒦 𑒮𑒰𑒢 𑒞𑒹𑒂𑒑𑒪𑒫𑒱𑒏𑒱𑒩𑒲 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒫 𑒑𑒯𑒢𑒰𑓂
𑒧𑒿𑒑𑒙𑒲𑒏𑒰 𑒐𑒴𑒙𑒲 𑒎 𑒞𑒛𑓃𑒏𑒲𑒢𑒏𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒢𑒻 𑒢𑒰𑒏𑓂
𑒏𑒙𑒮𑒩𑒰 𑒫𑒱𑒕𑒱𑒂 𑒎 𑒯𑒧𑒱𑒯𑒧𑒱𑒂𑒿𑒫𑒰𑒖𑒴𑒫𑒢𑓂𑒠 𑒎 𑒫𑒰𑒏𑓂
𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒯𑒰𑒩, 𑒯𑒻𑒏𑒪 𑒎 𑒮𑒏𑒱𑒛𑓃𑒲𑒎𑒩 𑒒𑒧𑒾𑒩𑒏𑒱 𑒠𑒰𑒢𑒰𑓂
𑒮𑒴𑒞𑒱, 𑒢𑒫𑓃𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒎 𑒣𑒔𑒐𑒿𑒛𑓃𑒲𑒪𑒮𑒳𑒢𑒲 𑒦𑒹𑒪 𑒢𑒠𑒰𑒢𑒰𑓂

तापर द्रबजात के बचलेकाम भेल नष्टिट्ट्
तमधेल, अढ़ैआ औ पकिदानीने तसला औ तटू
बाटी, बट्टा औ पनबट्टाभोजन करैक थारी्
माचब़ सीकि सहित सोबरनाने बचल घर हाड़ी्
चन संपति घर कछु ने बचल् सभटा पड़ि गेल बंचक
तैओ भूख छुटल ने ककरोएहन पेट भेल पंचक्
दैव अंश अवतरल कम्पनीजा पर नाम सहाए्
मथिलिपुर बूड़ल जब लागचसे सुनि पहुँचल धाए्
खरादि अनाज जहाजहिँ बोहलभरती करि करि बोर्
सदर तलिगा ओआ पर भरतीऔर ओलाइति गोर्
हाजीपुरमे लाख हजारमकै लाखन हर पटना्
बाजितपुर सुलतानपुर गेलाने जानत हौं केतना्
गाड़ी, बैल, छकड़, ऊँट बहिकेउबहल हर सभ दाना्
मसिर कन्हैआ कें पोखरन मेपहुँचि अड़ी ठेकाना्
श्री लक्ष्मीश्वर सहि नृपतिसिंहासन मिथिलेश्
आयल राज दड़िभंगाश्रीपति हिनहि कलेश्
गाड़ी बैल लाखन हजारनताकें परे घड़ेर्
पहुँचि गेल मधुबन, भौड़ाजरुआ औरे अड़ेर्
बेनीपट्टी, औ पचमहलाकुम्हरौल औ कमतौल
हरिहरपुर, पड़िहुछ बरनौकारज केतेकाँ बरिऔल्
बारि पोखरि, बरिसायर बरनौपाम्डौल को ने जान्
नवहद, सरिसो औ भटपुरा, ता सौं दक्षिण उजान
हैहारपुर, महरैल, कन्हौलिमधेपुर हर पास्
बेनीपुर, कमान, नरैहलिऔबरनौ श्रूलपरास्
हमना हर जगजानति जगमेमहथा औरे बछौर्
दुहवी औ महिनाथपुरऔर जैनगर तक हर दौर्

बलदेवपुर आ ढंगा बरनौलीमनिलापुर बड़ हाट
सीबीपट्टी आ कपसीआसन गोल सौराठ
गुरवाकें परवरसी हाकिमकर तिरहुतमे आके
जे तो मनसे कत नर नारीवाले बये सुखा के
कत मुरदा गरदा मे मछिन्तिअसंख्य जीव यल जात
सर समयी कें संजा जे लम्बनजे बयते जलदात
सजकें सज उपछे जे गोलुर पोखर आ सड़क
रहि गेल ब्राह्मण सोती पञ्जिकायथ पछिमा ठाकुर श्रुरक
केओ ओरसश्रिर नाम लख्याओलजैं केओ मोहनरति
यन्त्रमकान्यमे बुटथि नुपैआतैं जेल सज केर जैंट
केओ जमातत दैकें बयलाहजनिका अमल जेहि
ककरो मानि कैंत पठि तोडैन्हिठनैन्हि जन्मक डेहि
ककरहुँ गारत गात सुख्याओलवहुतो होअय यलात
मातुपिता घर परजिन नोवयवावू गेलाह जहलख्यात
ककरहुँ घर जेल ख्यातातलासीजेट मोहनरति घौंछ
केओ अदालतमि डड़िश्राइ छथकिकरहुँ उपरैन्हि मौंछ
एतना सुनि हाकिमि रसिआओलतैं लागल जन ठीका
नाक रंगौलन्हि सजै मोहनरतिलागल चूनक टीका
जोगा, वकीआ, लीककि वंशककतिआमंत सुकूल
गाछी, वाँस, वेल आ महसिजिगाह कैल जकसूल
तहि नुपैआ सौं कर गजरीन ले कोरट सौं
तैं कारन वहुतो घर हुगाड़ाजाइ जतीजा बीन्
आए लट वहादुर आ दड़िंगा याम
वाबू आ वबुआन सहित मलिकीन्ह कुमैठी ख्यान्

.

.

एह सभ संग बैसि कैलाय कमेटी भेल्
अलग कोन सकोन कतनिहुँ पहुँचल गेल्
वाल्मीकिनगरसँ सड़क नरकटियासँ दौड़हि दौड़ि
बेतिया गंडक पुल बगहासँ चौतरही चौर्
चनपटिया, बेतिया, कम्पनी बाग हर् जगदीशन
लछमी सागर के पोखरमितहिं कोनह स्टेसन्
बड़ा लाट कलकत्तेवालेश्वीगुनगा होए संग्
आगरा के छोटा लाल बहादुरवैठ सभ एकसंग्
जुटे कमिश्नर ओर कलक्टरवोसहि वात जेअंट्
एह पायो रजलास पर वैसेहे ऊंट संग जात्
खबर गेए अप्पवार मौसैथलि के एह हाल्
सुनहु स्वामिगी अवाम देकैंमेटहु दुख के जाल्
हुकुम दीन्ह दोउ लाट कोसुनहु हमारे बैन्
मदत करहु रेआआनकोक्या बैठे ही चैन्
बड़ा लाट दोउ बीर उठाएसाहेब ओ जरनैल्
मेजर मजिस्टर ओर कलक्टरसंगजात करनैल्
देस देससौं अन्न मंगाओलदीन्ह सभनि के दाम्
महामूँग, गहुम ओ चाउरबजड़ा ओर बदाम्
डोल, पटना ओ भटसारेदीलि ओ अजमेर्
आगरा ओर कानपुर ढाकाजहाँ अन्न के ढेर्
भए रमाना अन्न तिर्हुतमिलादि गाड़ी ओर बैल्
गज, तुरंग, गदहा ओ छकड़संग सपाहि छैल्
छत्री ओ पैठान मोगल सभबाँकावीर रजपूत्
सोभा बरनि नजात हरजैसे हनुमन्त दूत्
आगे सश्तर ओ मैनापलटन वीर जमात्

वरछी औ तुपाक गाहेकर गहै तीर कमान्
चढ़ि तुरंग पर करै कवाइदजमादार होए संग्
सोभा वरनि न जात हृदयेष्य तिष्णुक रंग्
करत काम सब याममेंटट अट सब ऊट्
ढाहि भीड़ गाछी सहितिवान्है सड़क औ पूल्
जति पटने औ भटसापेप्रगान्ना महसौर्
तहाँ वसहीं एक सजनतेहि घिर जा लक्ष्मी दौड़्
श्री द्वारकिा प्रशादतियर्म्मयीर वुद्यमान्
तहसीलदार कोरट के प्यासाजाबहिं सिकल जहान्
वावु रसरी प्रसाद दयोटीसो मधुवनमे आए
हुकुम दीन्ह सुपरनडेंटकेँ टोल टोल होए जाए
मन पँया मनगर भै लिपियैयात वहुतो लिए
चन्य चन्य अंगरेज वहादुरसभकेँ छूटल गात्
गरवि, गनी, गुरवा, कनु जै, जैव्राह्मण देत असीस्
श्री रघुनाथ वढ़ै वदसाहिगादी लाख वरीस्
श्रुतु लाल कवि विनत हैंएह गीदी के हाल्
गौरमटि गौरनल वहादुरतिहुता नाएहीं वहाल्

२

रामकृष्ण चौधरी (मिथिलाक इतिहास) (विदेह पेटारमे उपलब्ध)

"१७७० क अकाल मिथिलाक इतिहासमे अद्वितीय छल आ मिथिलाक जनसंख्या घटिकेँ एक दम्म कम्म भऽ गेल छल। १८७३मे पुनः एकटा ओहने अकाल ७४- मिथिलामे भेल छल जकर विभीषिका हमरा श्रुतिलाल कविक अकाली कवितासँ भेटइए, अकाली कविता अप्रकाशित अछि। अकालकेँ दूर करबाक हेतु आ मजूरकेँ रोजी देबाक हेतु तहिया काल रेलगाड़ीक योजना चलाओल गेल जकर सम्बन्धमे श्रुतिलाल लिखैत छथि-

' કમ્પની અળાન ળાન કઊનકો વનાય઼ શાન।
પવ઼ન કો છકાય઼ મૈદાનમે યનાય઼ો હૈ।
છોડ઼ા હૈ અડ઼ાદાન વડ઼ા વીય યાય઼ યાય઼।
સમેઊગ હટાળાન કેનાળાન પડ઼ા હૈ।
નાનકી અપાનકાન પવના દિન વ઼ાન વ઼ાન।
યેન ગય઼ો ટકિસદાન નેઊ કી ઉવ઼ાઈ હૈ।
કાન હૈ અનોન શોન પીછે કાન ઊાન છોન।
ળોન કી યમાક સે મશીન કી વડ઼ાઈ હૈ।
કમ્પૂસન પહનદાન કોથી સવ અળવદાન।
કોરઊ મન કનઊ કાન વૂઅઁસે ઉડ઼ાય઼ો હૈ।
વાળા એક વળન ઊાન હાથી અસા
પકિન ઊાન ળૈસા ળો યઢ઼નદાન વૈ઼સાયન પાય઼ો હૈ।
ગંગાકૈં મનઊ યાન ઉનાગિય઼ો શૂન પાન ગાડ઼ીકી।
અળવકાન કવ઼ાનિ યહ વનાય઼ા હૈ।' "

- ઘાળેનદના થહાકુન, `દિનોન, વ઼દિહ (વે પાનન ોડ વ઼દિહ ગૌવ઼દિહયોનિ - સેનદ યુોન શૌહાનસઅપપ નો નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ સો નહાન નિ યાન વે ।૬૬૬ નો નહે વ઼દિહ શૌહાનસઅપપ મનોદયાસન ડ઼સિન)

અપન મંનવ્ય઼ે દિનોનાણિસનાડડ઼વ઼દિહાગમાણિયોમ પન પડાઉ

विदेह मैथिलीक पोथी

विदेह मैथिलीक पोथी

वि दे ह विदेह Videha विदेह http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly e Magazine विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

प्रस्तुत अछि विदेह, मिथिला, तीरभुक्ति आ तिरहुतक नामसँ विख्यात वर्त्तमान भारत आ नेपालमे पसरल माटिक प्राचीन आ नव स्थापत्य, चित्रांकन, अभिलेख आ मूर्त्तिकलाक एकटा छोट संग्रह। ऐ संग्रहकेँ पूर्ण करबाक हेतु अपन बहुमूल्य संग्रह editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाउ। आभारक संग सहयोगी रचनाकार, सम्बन्धित फोटोग्राफर आ संग्रहकर्त्ताक नामे छपत। फोटो सभ पठेबा लेल धन्यवाद पाठकगणकेँ। सामान्य विशेष विवरण देखबा लेल क्लिक करू। **दर्शनीय मिथिला, मनोयुक्ते १, मनोयुक्ते २, मनोयुक्ते ३, मनोयुक्ते ४, मनोयुक्ते ५ (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक), रघ्याशुक अपर (छत्रुनाथ हेतापिरोड मतिहिल- सोनयह केयौनद मतिहिला), थेमपले पुनर्लेय स्लनोखेयत अपर एनगावसिह** आ **हनिदि** पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल।

 भुवनेश्वरी भगवतीपुर (मधुबनी, बिहार) वैद्य नाथ सँ	 सूर्य भगवतीपुर (मधुबनी बिहार)	 विष्णु भगवतीपुर (मधुबनी, बिहार)

સમાનતા નાકમે ફુમ્‌ડ૭ દેપ્પૂ		
 દુર્ગા, પોખરિસઁ મેટ૭, શ્રોતહિ વહેરી મન્દિર (વળારસઁ દક્ષિણ)મે સ્થાપિત	 હ્નદ્વાન મન્દિર ઘનશ્યામપુર (દરભંગા)- યોનિ ભઙ ગેલ	 ગૌરીશંકર, ળમથરિ, હૈડી વાળી, મધુવની
 ગૌરીશંકર, ળમથરિ, હૈડી વાળી, મધુવની	 ગૌરીશંકર, ળમથરિ, હૈડી વાળી, મધુવની	 ગૌરીશંકર, ળમથરિ, હૈડી વાળી, મધુવની
 ગૌરીશંકર, ળમથરિ, હૈડી વાળી, મધુવની	 ગૌરીશંકર, ળમથરિ, હૈડી વાળી, મધુવની	 વારસી- વસૈટી, શ્રરારિયા મથિલિક્ષર નામ્ રહેપ્પ
		

વાસ્સી- વસૈટી, શ્રનનયિા મથિળિક્ષન ળામ્નળ્પ	વાસ્સી- વસૈટી, શ્રનનયિા મથિળિક્ષન ળામ્નળ્પ	વાસ્સી- વસૈટી, શ્રનનયિા મથિળિક્ષન ળામ્નળ્પ
 યનહના, વનમનપ્પી, પૂન્નામયિાઁ, નનસહિ શ્રવળાન	 યનહના, વનમનપ્પી, પૂન્નામયિાઁ, નનસહિ શ્રવળાન	 પૂનામ્દેવી, પૂન્નામયિાઁ
 વદિશ્વન સ્થાન શ્રજાળિપ્પ, મધુવની	 શ્રન્યનાઠાઢી શ્રજાળિપ્પ, મધુવની	 વુદ્ય શ્રષ્ટયાળુ, સસિવ વસંળપુન, વગહા
 ૧૨ શળાવ્દી, કોસ્ળપ્પ, મધુવની	 શ્રગ્નાળી વદિશ્વન સ્થાન, મધુવની વુદ્ય, મુંગેન	 શ્રહળિયા સ્થાન
 શ્રન્યનાઠાઢી, મધુવની	 શ્રશોક સ્તંભ, વસાઢ, વૈશાળી	 વુદ્ય



શ્રવણેક્તિશ્વર નાના, ભાગલપુર



વસાઢ, વૈશાલી



વુદ્ધ ભૂમસ્પિપર્શ



વુદ્ધ, તામ્ર



વુદ્ધ મસ્તક, સુલતાનગંજ



વૈશાલી મૂર્ત્તિ



ચામુણ્ડા નાગ-
નાગિની, મુંગેર



મુકુટધારી વુદ્ધ, શ્રીયક, ભાગલ
પુર



નાચૈત ગણેશ,
૧૦મ શતાવ્દી, દરભંગા



દરભંગા મ્યુઝિયમ



દરભંગા મ્યુઝિયમ



દુર્ગા, કાર્ત્તિકેય



૧૦મ શતાવ્દી, ભીટ ભગવાનપુર, શત્રુના
ડાઢી



ગણેશ વુદ્ધ



ગૌતમ વુદ્ધ, વૈશાલી



હાહિ વુદ્ય



યડિકેં ધ્યુશ્રાવૈત મહિ‌ઊિ, નાળમહઙ



ઊનયિ નન્દનગઢ, અશોક સ્તંભ



ઊમશ સુદામા ગુશ્ચા



મુંગેન



નાગનાળ તીર્થંકન



કુમાનિ ભટ્ટ સ્કેઊહ, નાઊન્દા



વક્િનમશિ વશ્િવવદ્િયાઊય, ભા ગઊપુન



ઠાઢ વુદ્ય



પાન્વતી



નામાયણ



નામપુનવા વૃષભ



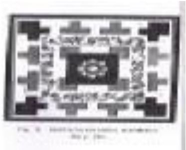
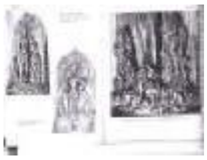
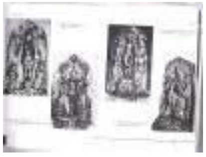
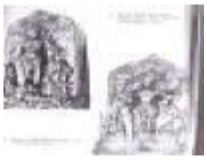
નામપુનવા



વુદ્યક અવશેષ



સંકસિા

 સપ્તમાતૃકા	 સન્વતી મદ્ન મામ્છ૭	 સૂન્ય
 સૂન્ય	 સૂન્યક સંગી	 સૂન્ય, મધુવની શ્રા ભાગલપુન
 મૂન્તિ	 મૂન્તિ	 મૂન્તિ, વૈશાળી
 ઉમા માહેશ્વન, કલ્યાણસુન્દન	 વૈશાળી વૃષભ શીન્ષ	 વૈશાળી, શાલભંજિકા ભાગલપુન
 વિષ્ણુ વુદ્દ્યા	 પાઁપ્યિક્તન મહિલા	 શ્રહિલ્યા

 અષ્ટયોગિની મન્દિર, સહરસા	 વનગાંગા	 દરભંગા
 દરભંગા નગર, ૧૯૩૪	 દરભંગા મેડિકલ કૉલેજ	 દુછ્હદુછ્હનિ મન્દિર, ઝનકપુર
 ગામ્ડીશ્વર	 ગંગાસાગર પોખરિ, મધુવની	 હનુમાન મન્દિર, મધુવની
 હરિહરસ્થાન	 મધુવની હૉસ્પીટલ	 ઝનકપુર ઝાનકી મન્દિર
 ઝાનકી મન્દિર	 ઝાનકી મન્દિર, સીતામઢી	 ઝાનકી મન્દિર, સીતામઢી



जिला स्वास्थ्य कार्यालय राजविराज, नेपाल



कलनेश्वर बाबा



कपिलेश्वर



कोषलेखाकार्यालय, राजविराज, नेपाल



मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा



लक्ष्मीश्वर पैलेस, १९३४



माध्यमिकविद्यालय , जनकपुर



महेन्द्र चौक, जनकपुर



जनकपुर मंडप



मिथिला, १९८८ भूकम्प



पगलाबाबा धर्मशाला, जनकपुर, नेपाल



पंचौल अहल्या







મધુવની વસ સ્ટૈડ	નાળ હેડ ઑશ્થિસ, ૧૯૩૪	નાળ હૉસ્પીટલ, દનભંગા, ૧૯૩૪
		
સૌનાઠ સભા	શિવ મન્દિર, ૧૯૩૪	શિવિશંકન સિનેમા, મધુવની
		
શ્યામા મન્દિર	વિદ્યાપતિ મૂર્ત્તિ, વસિષ્ઠી	ઉગ્નતાના, તાનાસ્થાન, મહષિ, સહનસા
		
વિદ્યાપતિ સ્મારક, વસિષ્ઠી	વસિષ્ઠી, ઉદના મહાદેવ	વસિષ્ઠી, વિશ્વેશ્વની ભગવતી
		
અહલ્યા મન્દિર, અહિયારી	અશોક સ્તંભ, વૈશાલી	સ્તૂપ અશોક સ્તંભ, વૈશાલી
		

बलिराजपुर किला पूर्वी गेट



बलिराजपुर किला मीनार



चामुण्डा स्थान, विराटपुर, सहरसा



गाँधी पोखर, ढाका, मोतिहारी



गाँधी विद्यालय, ढाका, मोतिहारी



गिरिजा स्थान, मधुबनी



हरिहर मन्दिर, सोनपुर



जैन मन्दिर, भागलपुर



जैन मन्दिर, वैशाली



कमलादित्य स्थान



कपिलेश्वर शिव मन्दिर



चौरिया नन्दनगढ़



मदनेश्वर शिव मन्दिर



मन्दार पर्वत, बाँका



मोतिहारी सत्याग्रह स्मारक



પરમેશ્વરી મન્દિર, ડઢી, મધુબની	રામજાનકી મન્દિર, સીતામઢી	સત્યાગ્રહ સ્મારક, સીતામઢી
		
શાંતિ સ્તૂપ, વૈશાલી	ઉચ્ચૈઠ ભગવતી	ઉચ્ચૈઠ મન્દિર
		
સંધિશ્વર સ્થાન, મધેપુરા	સૂર્યધામ, પરસા	ઉગ્રતારા મન્દિર, મહિષી, સહરસા
		
વૈશાલી સ્તૂપ	વિક્રમશિલા વિશ્વવિદ્યાલય, ભાગલપુર	વિરાટપુર મન્દિર, મધેપુરા
		
વૃષભ શીર્ષ, રામપુરવા	સિંહ શીર્ષ, રામપુરવા	શરભ, નેપાલ
		

પાँપ્યિકૃ્ત દેવી, વૈશાળી	વાવા વડેશ્વર, દેવના, વનગાँવ	વટ વૃક્ષ, વનગાँવ
		
ભગવાન વિષ્ણુ, દેવના, વનગાँવ	શાસ્ત્નાર્થ સ્થળ, નાનાસ્થાન મહિષી	શાસ્ત્નાર્થ સ્થળ, નાનાસ્થાન મહિષી
		
નાનાસ્થાન મહિષી	માના નાના, નાનાસ્થાન મહિષી	ઉગ્રતારા (પ્રાદેન વામી નાના) મૂર્તિ, મહિષી
		
વશિષ્ઠ મુનિ, નાનાસ્થાન મહિષી	શ્રાવન્યતિ કાળી ઉચ્ચૈઠ	વૈદ્યદેવી નાના વાની સમસ્તીપુર
		
ભગવતી દેકુળી	ભગવતી ગનિળા શુઉહ્ર	ભગવતી મહામૂર્તિનિગ્રવાર્ન
		

𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩	𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟	𑒠𑒹𑒫𑒲𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟
		
𑒑𑓀𑒑𑒰𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒑𑒱𑒑𑒰𑒩𑒛𑒲𑒯 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰	𑒑𑒼𑒮𑒰𑒅𑒢𑒱 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟	𑒯𑒻𑒯𑒙𑓂𑒙 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒯𑒰𑒫𑒲𑒛𑒲𑒯
		
𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚	𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒥𑒯𑒹𑒩𑒲 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰	𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒯𑒰𑒫𑒲𑒛𑒲𑒯
		
𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒢𑒰𑒯𑒩- 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩	𑒅𑒧𑒰 𑒧𑓂𑒪𑒹𑒔𑓂𑒕𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒧𑒞𑓂𑒖𑒰𑒣𑒳𑒩 𑒠 𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰	𑒨𑒧𑒳𑒢𑒰 𑒦𑒻𑒩𑒫 𑒥𑒪𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲
		
𑒦𑒻𑒩𑒫, 𑒦𑒻𑒩𑒫-𑒥𑒪𑒱𑒨𑒰	𑒢𑒙𑒩𑒰𑒖, 𑒞𑒰𑒩𑒰𑒪𑒰𑒯𑒱	𑒬𑒱𑒫- 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒫𑒞𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒢



શવિ-
પાર્વતી મન્દરિ, કપલિેશ્વરસ્થાન



શવિ મન્દરિ, સગિયિા, વસિ્પી



ઉમામહેશ્વર, મહાદેવમઠ



ઉમામહેશ્વર, તરિહુત



વષિ્ણુ, ભવાનીપુર



વષિ્ણુ, ભીઠ ભગવાનપુર



વષિ્ણુ, જયનગર



વષિ્ણુ, ઉદહી



વષિ્ણુ, સાહો-
પરરી, હાવીડીહ



શેષશાયી વષિ્ણુ, સવાસ, મુજફ્ફરપુર



વરાહ મૂર્તિ, તલિકેશ્વરસ્થાન



મથિલિાક્ષર અભલિેખ, વષિ્ણુ વુદ્
ધ મૂર્તિ







મગવતી ઉચ્ચૈઠ, વેનીપટ્ટી	મગવતી વામેશ્વરી, મંડાનીસમ	ચામુણ્ડા મન્દિ, કટના, મુળસ્ફ શ્રપુર
		
શ્રષ્ટભુળ ગમેશ, હાવીડીહ	શ્રષ્ટભુળ ગમેશ, ફોન્થ	ગંગા, શ્રાન્ધ્ના- ડાઢી
		
મહિષાસુનમન્દિની, દુન્ગા	મુઙેચ્છમન્દિની મન્દિ, મન્દ્રિળાપુ ન, દનમંગા	નટનાળ
		
નામમન્દિ, શ્રહિઙ્યાસ્થાન	સેહ્ની, વૈશાળી, વિષ્ણુ તિભક- ચળોપવીતચાની	નૂપનગન શવિ મન્દિ
		
સૂન્ય, દેકુળી	સૂન્ય મૂન્તિ, ડળિહી	સૂન્ય મૂન્તિ વિષ્ણુ, વનુશ્રાન

 उमामाहेश्वर	 यमुना, आन्ध्रा- ठाढ़ी	 सिमरौनगढ़ मूर्ति
 आदि काली, रैनपुर सहरसा रैनपुर सहरसा- मिथिलाक एकमात्र नील कंठ मन्दिर, संगहि आदिकालीन भव्य काली- मन्दिर सेहो एहि गाममे अछि महाशिवरात्रि आ कालीपूजा बड़ धूमधामसँ रैनपुरमे होइत अछि	 त्योथागढ़क स्वामी माधवानन्द कौ भयानक काली मन्दिर त्योथा गढ़ भगा पुरान गढ़। एकर पूर्वमे ब्रह्मपुरक बाबा हरिहरनाथ महादेव मन्दिर आ दक्षिणमे उग्र चैड भगवती छथि	 त्योथागढ़क दसमुखी काली त्योथा गढ़ भगा पुरान गढ़। एकर पूर्वमे ब्रह्मपुरक बाबा हरिहरनाथ महादेव मन्दिर आ दक्षिणमे उग्र चैड भगवती छथि
 कोइलख (मधुबनी) देवीक मन्दिर	 अकौर, बेनीपट्टी, भगवती दुर्गा, भगवतीपीठ	 अकौर, बेनीपट्टी, भगवती दुर्गा, भगवतीपीठ
 १अष्टभुज गणेश, कोन्थ २शिव मन्दिर, सिंघिया, वसिष्ठी	 १ बौद्ध देवी तारा, बामी, समस्तीपुर २उग्रतारा मन्दिर, महिषी, सहरसा	 १भगवती, बामी २भगवती, देकुली

 ૧ ભગવ઼તી ગગિળિા, શુ૭૬૧ ર્ક઼ાળિ, ૩ય્ ચૈ૬	 ૧ ભૈ૧વ઼, ભૈ૧વ઼ વ૭યિા ૨ ૩મામાહેશ્વ઼૧, મહાદેવ઼મ૬	 ૧ દેવ઼ીક઼ાળિ, ક઼ો૧્થ ૨ ગુસાઉનિ સ્થ૭ મ૧્દિ, ક઼ો૧્થ
 ૧ ગમ્રેશ, ૭હે૧યિાસ૧ાય ૨૩મામાહેશ્વ઼૧ ૩ ૧ટ૧ાળ, ૪ વ઼િષ્ણુ, ૧ાળિક઼, ળ૧૩ યા૧ી, સેહા૧, વ઼ૈશાળિ	 ૧ ગંગા મૂ૧્તિ, ૧ગા૧ડીહ, દ૧ભંગા ૨ ભગવ઼તી મ઼ૂર્તિમૂ૧્તિ, ગ૧્યવ઼ા૧િ	 ૧ હૈહ્ટટ દેવ઼ી, હાવ઼ીડીહ ૨જુવ઼ને઼શ્વ઼૧ી, ક઼ો૧્થ
 ૧ ક઼થિ઼િ ક઼ાળિ, ૩ય્ચૈ૬, ૨઼શ્ષ્ટભુળ ગમ્રેશ, ક઼ો૧્થ	 ૧ મહષિાસુ૧ મ૧્દિ઼ની, હાવ઼ીડીહ, ૨ ૩મા, મ્૭ય્છમ૧્દિ઼ની, મ૧િળાપુ૧, દ૧ભંગા	 ૧મહષિાસુ૧મ૧્દિ઼ની, ભગવ઼તીપુ૧, ૧ાહ૧, મહષિાસુ૧ મ૧્દિ઼ની, વ઼હે૧ી, દ૧ભંગા
 ૧ મ્૭ય્છમ૧્દિ઼ની ભગવ઼તી, મ૧િળાપુ૧, દ૧ભંગા ૨ ૧ામ મ૧્દિ, શ્હિ઼ય઼ાસ્થાન	 ૧ મ્૭ય્છમ૧્દિ઼ની ભગવ઼તી, મ૧િળાપુ૧, દ૧ભંગા ૨઼સાહિશ્વ઼૧ સ્થાન, મયેપુ૧ા	 ૧ ૧ટ૧ાળ, ૧ા૧ાળિહિ ૨ ૩મામાહેશ્વ઼૧

		
૧_શેષસાયી, સવાસ, મુળશ્ઙ્શનપુન, ૨_ નટનાળ_નાનાણહિ ૩_ ભગવતી ૪_ ઉમા માહેશ્વની	૧- શવિ પાન્વતી મન્દનિ, કપણિશ્વન સ્થાન ૨ સૂન્ય મૂન્તિ ડિણિહિ	૧_ સૂન્યમૂન્તિ, વષ્ણિુ વનુશાન ૨ ગંગા, શાન્ય્ના ગઢી
		
૧_ઉચ્ચૈઠ ભ્હગવતી, વેનીપટ્ટી ૨_મહષિા સુનમન્દિની, દુન્ગા ૩_ યામુણ્ડા મન્દનિ , કટના, મુળશ્ઙ્શનપુન ૪_ભગવતી વાને શ્વની, બાણ્ડાનસિમ	૧ વનાહમૂન્તિ, તણિકેશ્વનસ્થાન, ૨વષ્ણિુ, ભવાનીપુન	૧ વષ્ણિુ, ળયનગાન ૨વષ્ણિુ, ભીઠ ભગવાનપુન
		
૧_વષ્ણિુ, ઉદહો, ૨સૂન્ય, દેકુળી	૧_વષ્ણિુ_સાહો પનડી, સ્થાપતિ- હાભીડીહ ૨વુદ્ય- વષ્ણિુ મૂન્તિ શ્રભાણિપ્પ	૧_વષ્ણિુ, સેહાન, ૨_વનાહ ૩_ગ ણેશ ૪શવિ મન્દનિ_નૂપનગાન
		
૧_યમુના, શાન્ય્ના ગઢી, ૨અષ્ટભુળ ગ ણેશ, હાવીડીહ	૧_યમુના, ભૈનવ વળિયા, ૨_શેષસા યી, સવાસ, મુળશ્ઙ્શનપુન, ૩_નટ નાળ_નાનાણહિ ૪_ ભગવતી ૫_ ઉ મા માહેશ્વની	કથતિ, કાળી, ઉચ્ચૈઠ, વેનીપટ્ટી



𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩)



𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨



𑒫𑒹𑒝𑒳𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰



𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒖𑒰𑒪𑒹, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰



𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳



𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒁𑒯𑒾𑒪, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒐𑒼𑒖

𑒄 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒯𑒧𑒩 𑒠𑒬𑒏𑒮𑒿 𑒆𑒣𑒩𑒏 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩-𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒋𑒧𑒹 𑒋 𑒮𑒦 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒂 𑒑𑒰𑒃𑒛 𑒮𑒦𑒏 𑒁𑒏𑒟𑒢𑒲𑒨 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒪𑒿 𑒖𑒰𑒛𑓃𑒏 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒛𑓂𑒩𑒰𑒃𑒫𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒲𑒏 𑒑𑒰𑒃𑒛 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒦𑒹𑒪𑒰-𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

"𑒧𑒟𑒱𑒪𑒰𑒨𑒠𑒨𑒮𑓂𑒨 𑒧𑒨𑓂𑒨𑓀𑒞𑒹 𑒢𑒣𑒱𑒫𑒼 𑒖𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒢𑒑𑒩𑒲" - 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒖𑒞ऽ 𑒬𑒠𑓂𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒟𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱- 𑒣𑒰𑒝𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒩𑒝।

𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒂 𑒑𑒜𑓃

𑒥𑒪𑒱𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒥𑒩𑒯𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒐𑒝𑓂𑒛𑒮𑒿 𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒥𑒪𑒱𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏𑒩 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒏𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒬𑒹𑒭 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒢𑒧𑒑𑒩 𑒂 𑒋𑒏 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒔𑒰𑒏𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒮 𑒤𑒲𑒙𑒏 𑒧𑒼𑒙 𑒠𑒹𑒫𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒄 𑒒𑒹𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒁𑒮𑒳𑒩𑒑𑒜𑓃 𑒏𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒴𑒥 𑒂 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒣𑒩 𑒞𑒱𑒪𑒱𑒨𑒳𑒑𑒰 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒚 𑒪𑒑 𑓕𑓐 𑒋𑒏𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒏𑒩 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢 𑒖𑒨𑒣𑒳𑒩 𑒂 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑒪𑒑। 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒪𑒑 𑒣𑓀𑒔𑒼𑒦 𑒑𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒞𑒰𑒧𑓂𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒣𑒩 𑒖𑒨𑒣𑒳𑒩 𑒏𑒹𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢𑒑𑒜𑓃- 𑒥𑒹𑒞𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑓑𑓒 𑒧𑒲𑒪 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧-𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒄 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒲𑒢 𑒣𑓀𑒏𑓂𑒞𑒱𑒧𑒹 𑓑𑓕 𑒙𑒰 𑒆𑒿𑒔 𑒛𑒲𑒯 𑒁𑒕𑒱।

𑒪𑒾𑒩𑒱𑒨𑒰-𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢𑒑𑒜𑓃- 𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢𑒑𑒜𑓃𑒮𑒿 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒞𑓄 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒮𑓂𑒞𑓀𑒦 𑒂 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡 𑒮𑓂𑒞𑒴𑒣 𑒁𑒕𑒱।

𑒠𑒹𑒏𑒳𑒪𑒲𑒑𑒜𑓃- 𑒬𑒱𑒫𑒯𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒞𑒲𑒢 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒯𑒰𑒃𑒫𑒹 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒏𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒬𑒹𑒭 𑒁𑒕𑒱। 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒐𑒡𑒰𑒃 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒙𑒩𑒰𑒑𑒜𑓃- 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒙𑒩𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱, 𑒠𑒹𑒏𑒳𑒪𑒲 𑒑𑒜𑓃 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒏𑒰𑒞 𑒐𑒡𑒰𑒃 𑒐𑒳𑒢𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒪𑒾𑒪𑒰𑒑𑒜𑓃-𑒥𑒹𑒑𑒳𑒮𑒩𑒰𑒨𑒮𑒿 𑓒𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑓓𑓕𑓐 𑒋𑒏𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒖𑒨𑒧𑓀𑒑𑒪𑒰𑒑𑒜𑓃- 𑒥𑒹𑒑𑒴𑒮𑒩𑒰𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒩𑒱𑒨𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒥𑒩 𑒗𑒲𑒪𑒏 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒆𑒿𑒔 𑒛𑒲𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒞𑓄 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒰𑒍𑒏𑒼𑒚𑒲 (𑒧𑒗𑒾𑒪) 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑓀𑒑𑒪𑒰𑒑𑒜𑓃- 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒮𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒏𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒡𑒣𑒳𑒩𑒰 𑒥𑒖𑒰𑒩 𑒪𑒑 𑒠𑒹𑒍𑒜 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑। 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒏 𑒅𑒣𑒠𑒹𑒬 𑒋𑒞𑓄 𑒦𑒹𑒪, 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒧𑓀𑒑𑒪𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯𑒣𑒩 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒋𑒞𑓄 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒁𑒪𑒾𑒪𑒲𑒑𑒜𑓃- 𑒐𑒑𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑓑𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒁𑒪𑒾𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑓑𑓐𑓐 𑒋𑒏𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

कीचकगढ़- पूर्णियाँ जिलामे बेगारघाटसँ १० किलोमीटर उत्तर महानन्दा नदीक पूबमे ई गढ़ अछि।

बेनूगढ़- टेढ़गाछ थानामे कवल चारक कातमे ई गढ़ अछि।

वराजिनगढ़- बहादुरगंजसँ छह किलोमीटर दक्षिणमे लोनसवनी चारक कातमे ई गढ़ अछि।

नेऊरी- दरभंगाक बिरौल प्रखण्डसँ १३ किलोमीटर पश्चिममे एकटा गढ़ अछि जे लोरिकक मानल जाइत अछि।

बुद्ध

कुण्डग्राम- हाजीपुरसँ बत्तीस किलोमीटर उत्तर-पूर्वमे बसाढ़-वैशाली आ लगमे वासोकुण्ड लग गाम गढ़-टीलासँ २ कि.मी. उत्तर-पूर्व अछि कुण्डग्राम, जतऽ जैनक २४म तीर्थंकर महावीरक जन्म भेल छलन्हि। एतऽ बुद्धक छाउर, अभिषेक पुष्करिणी (राजा अभिषेकसँ पूर्व एतऽ नहाइत रहथि), अशोक स्तम्भ आ संसद-भवन (राजा विशालक गढ़) अछि।

पजेबागढ़ वनहि टोल- एतऽ एकटा बुद्ध मूर्त्ति भेटल छल, मुदा ओकर आब कोनो पता नै अछि। ई स्थल सेहो रप्पवानी गामक लगे अछि।

मंगलगढ़- समस्तीपुर जिलामे हसनपुर ब्लॉकमे दुधपुरा बजार लग देओढ गाम लग। भगवान बुद्धक उपदेश एतऽ भेल, स्थानीय राजा मंगलदेवक आग्रहपर बुद्ध किछु दिन एतऽ निवास सेहो केलन्हि।

मुसहरनियाँ डीह- अंधरा ठाढ़ीसँ ३ किलोमीटर पश्चिम पस्टन गाम लग एकटा ऊँच डीह अछि। बुद्धकालीन एकजनियाँ कोठली, बौद्धकालीन मूर्त्ति, पाइ, बर्त्तनक टुकड़ी आ पजेबाक अवशेष एतऽ अछि।

अकौन- मधुबनीसँ २० किलोमीटर पश्चिम आ उत्तरमे अकौन गाममे एकटा ऊँच डीह अछि, जतऽ बौद्धकालक मूर्त्ति अछि।

लौरिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उत्तर स्थित अछि, एतऽ अशोक स्तंभ आ बौद्ध स्तूप अछि।

विक्रमशिला- भागलपुरमे स्थित प्राचीन विश्वविद्यालय। भागलपुर जिलाक अंतीचक गाममे राजा धर्मपालक बनाओल बुद्ध विश्वविद्यालय अछि। १०८ व्याख्याता लेल रहबाक स्थान आ बाहरसँ पढ़ए बला लेल सेहो स्थान एतऽ निर्मित अछि।

चम्पानगर- भागलपुरक पश्चिममे, आब नगरसँ सटि गेल अछि। ई जैन लोकनिक एकटा पवित्रस्थल अछि, एतऽ महावीर तीनटा वर्षावास केने रहथि। दू टा जैन मन्दिर एतऽ अछि, जे जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथकेँ समर्पित अछि। महावीर विदेहमे छह टा वर्षावास बितेलन्हि। वर्षा ऋतुमे चारि मास एक ठाम निवासकेँ वर्षावास कहल जाइ छल। बुद्ध एकोटा वर्षावास विदेहमे नै बितेलन्हि, मुदा वैशाली नगरीमे आम्रपालीक उद्यानमे भिक्षुग्रामकेँ सन्देश देने छला। आम्रपालीसँ भिक्षा ग्रहण कऽ बुद्ध गेला बेलुमती करए चारि मासक वर्षावास।

अवशेष

गौरी-शंकर स्थान, मधुबनी जिलाक जमथरि गाम आ हैंठी बाली गामक बीच ई स्थान गौरी आ शङ्करक सम्मिलित मूर्त्ति आ एपर मिथिलाक्षरमे लिखल पालवंशीय अवशेष। विदेश्वरस्थानसँ २-३ किलोमीटर उत्तर दक्षिणमे ई स्थान अछि।

भीठ-भगवानपुर अवशेष- राजा नान्यदेवक पुत्र मल्लदेवसँ संबंधित अवशेष एतऽ अछि। मधुबनी जिलाक मधेपुर थानामे ई स्थल अछि।

भगीरथपुर- पण्डौल लग भगीरथपुर गाममे अभिलेख अछि जाहिसँ ओइनवार वंशक अंतिम दुनू शासक रामभद्रदेव आ लक्ष्मीनाथक प्रशासनक विषयमे सूचना भेटैत अछि।

मंदार पर्वत- बांका स्थित स्थलमे मिथिलाक्षरक गुप्तवंशीय ७म् शताब्दीक अभिलेख अछि। समुद्र मंथनक हेतु मंदारक प्रयोग भेल छल। निकटमे बौंसीमे जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथक दूटा मूर्त्ति अछि, पैघ मूर्त्ति लाल पाथरक अछि तँ दोसर काँसाक जकर सोहोँ दूटा पदचिन्ह अछि। जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथक जन्म चम्पानगरमे आ निर्वाण एतै भेल छलन्हि।

वदिश्वर- मधुबनी जिलामे लहनारोड स्टेशन लग स्थित शिवधामक स्थापना महाराज माधवसिंह केलन्हि। तद युगक मिथिलाक्षरक अभिलेख सेहो एतऽ अछि।

बसैठी (बाइसी-बसैठी), अररिया अभिलेख - पूर्णियाँमे श्रीनगर लग मिथिलाक्षरक ई अभिलेख मिथिलाक पहिल महिला शासक रानी इन्द्रावतीक राज्यकालक वर्णन करैत अछि। रानी इन्द्रावती (१७८४-१८०२) जे अकालक समय फूड-फॉर-वर्क आ अन्य कल्याणकारी कार्यक प्रारम्भ केने रहथि।

जयनगर किला- मिथिलाक तेसर किला अछि भारत नेपाल सीमा पर प्राचीन जयपुर आ वर्तमान जयनगर लग। दरभंगा लग पंचोभ गामसँ प्राप्त ताम्र अभिलेख पर जयपुर केर वर्णन अछि।

विष्णु

हुलासपट्टी- मधुबनी जिलाक फुलपरास थानाक जागेश्वर स्थान लग हुलासपट्टी गाम अछि। कारी पाथरक विष्णु भगवानक मूर्त्ति एतऽ अछि।

पपिराही- लौकहा थानाक पपिराही गाममे विष्णुक मूर्त्तिकि चारू हाथ भग्न भऽ गेल अछि।

𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢- 𑒣𑒱𑒣𑒩𑒰𑒯𑒲𑒮𑒿 𑓑𑓐 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒏 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒔𑒞𑒳𑒩𑓂𑒦𑒳𑒖 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒧𑒪𑒰𑒠𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢- 𑒁𑓀𑒡𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲 𑒪𑒑𑒧𑒹 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒠𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒡𑒩 𑒠𑒰𑒮 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪।

𑒯𑓀𑒯𑓂𑒠𑒰𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒫𑒵𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿 𑒩𑒰𑒐𑒪 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱, 𑒑𑒰𑓀𑒡𑒰𑒩𑒬𑒻𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒥𑒢𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒙𑒱𑒯𑒰𑒢𑒲- 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩

𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩- 𑒥𑒵𑒯𑒠𑓂 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝𑒧𑒹 𑒧𑒟𑒱𑒪𑒰𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒞𑓂𑒩𑒯𑒧 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒞 𑒮𑒴𑒩 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒨𑒼𑒡𑓂𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒩𑒨𑒴 𑒡𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒧 𑒂 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲𑒏 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒍 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒫𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒙𑒲𑒏𑒧𑒑𑒜𑓃𑒏 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑓑𑓙𑓑𑓑 𑒆. 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪। 𑒢𑒑𑒩𑒏 𑒔𑒰𑒩𑒴𑒏𑒰𑒞 𑒨𑒧𑒳𑒢𑒲, 𑒑𑒹𑒩𑒳𑒐𑒰 𑒂 𑒠𑒳𑒑𑓂𑒡𑒫𑒞𑒲 𑒡𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒩𑒰𑒧 𑒢𑒫𑒧𑒲 (𑒔𑒻𑒞𑓂𑒩 𑒬𑒳𑒏𑓂𑒪 𑒢𑒫𑒧𑒲), 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒢𑒫𑒧𑒲 (𑒫𑒻𑒬𑒰𑒐 𑒬𑒳𑒏𑓂𑒪 𑒢𑒫𑒧𑒲) 𑒂 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒣𑓀𑒔𑒧𑒲 (𑒁𑒑𑒯𑒢 𑒬𑒳𑒏𑓂𑒪 𑒣𑓀𑒔𑒧𑒲) 𑒣𑒩 𑒋𑒞𑓄 𑒧𑒹𑒪𑒰 𑒪𑒑𑒻𑒋।

𑒁𑓀𑒡𑒩𑒰-𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒫𑒰𑒔𑒮𑓂𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒰𑒪𑒨- 𑒑𑒾𑒛𑓃 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒨𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝𑒲𑒏 𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒋𑒞𑓄 𑒩𑒰𑒐𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒑𑒾𑒞𑒧 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟- 𑒏𑒧𑒞𑒾𑒪 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒮𑒿 𑓖 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒾𑒞𑒧 𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛 𑒣𑒳𑒭𑓂𑒏𑒩𑒝𑒲 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒳𑓀𑒑𑒹𑒩𑒏 𑒣𑒴𑒥 '𑒮𑒲𑒞𑒰-𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛' 𑒑𑒩𑓂𑒧 𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒲𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒋𑒞𑒻 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒚𑓀𑒜𑓃𑒰 𑒖𑒪𑒏 𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛 '𑒩𑒰𑒧𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛', 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝 𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛, 𑒦𑒩𑒞 𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛, 𑒂 𑒬𑒞𑓂𑒩𑒳𑒒𑓂𑒢 𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒻𑒫𑒰𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒥𑒛𑓂𑒛 𑒧𑒪𑒰𑒢। 𑒮𑒹 𑒧𑒪𑒰𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒑𑒜𑓃 𑒢𑒰𑒩𑒏𑒱𑒪𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒻, 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒹 𑒂𑒥 𑒏𑒯𑒰𑒿?

हलावर्त्त- जनकपुरसँ ३५ किलोमीटर दक्षिण पश्चिममे सीतामढ़ी नगरमे हलेश्वर शिव मन्दिर आ जानकी मन्दिर अछि। एतसँ डेढ़ किलोमीटर पर पुण्डरीक क्षेत्रमे सीताकुण्ड अछि। हलावर्त्तमे जनक द्वारा हर चलेबा काल सीता भेटलि छली। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी) आ जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) पर एतऽ मेला लगैए।

शुकहर-मधुबनी जिलाक हरलाखी थानामे शुकहर गाममे जनकक पुष्पवाटिका छल जतऽ सीता फूल लोढ़ै छली।

धनुषा- जनकपुरसँ १५ किलोमीटर उत्तर धनुषा स्थानमे पीपरक गाछक नीचाँ एकटा धनुषाकार खाम्ह पड़ल अछि। रामक तोड़ल ई धनुष अछि। ऐसँ पूब वाणगंगा धार बहैए जे लक्ष्मण द्वारा वाणसँ उद्घाटित भेल छल।

सुग्गा- जनकपुर लग जलेश्वर शिवधामक समीप सुग्गा गाममे शुकदेवजीक आश्रम अछि। शुकदेवजी जनकसँ शिक्षा लेबाक हेतु मिथिला ऐल छला- ऐ ठाम हुनका ठहरेबाक व्यवस्था भेल छल।

सिंहेश्वर- मधेपुरासँ ५ किलोमीटरपर गौरीपुर गाम लग सिंहेश्वर शिवधाम अछि।

कपिलेश्वर- कपिल मुनि द्वारा स्थापित महादेव मधुबनीसँ ६ किलोमीटर पश्चिममे अछि।

कुशेश्वर- समस्तीपुरसँ उत्तर-पूब, लहेरियासरायसँ ६० किलोमीटर दक्षिण-पूब आ सहरसासँ २५ किलोमीटर पश्चिम ई एकटा प्रसिद्ध शिवस्थान अछि। एतऽ चिड़ै-अभयारण्य सेहो अछि जतऽ उज्जर आ कारी गैबर, लालसर, दिघौंछ, मैल, नकटा, गैरी, गगन, सिल्ली, अधानी, हरिअल, चाहा, करन, रतवा चिड़ै सभ नवम्बरसँ मार्च धरि देखबामे अबैए।

𑒮𑒱𑒧𑒩𑒠𑒯- 𑒟𑒪𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒪𑒑 𑒬𑒱𑒫𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒮𑒰𑒍𑒪 𑒬𑒱𑒫𑒮𑒱𑓀𑒯𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒄 𑒬𑒱𑒫𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒮𑒼𑒧𑒢𑒰𑒟- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒾𑒩𑒰𑒚 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒦𑒰𑒑𑒰𑒕𑒲 𑒪𑒑 𑒮𑒼𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒕𑒟𑒱।

𑒧𑒠𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒡𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲𑒮𑒿 𑓔 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒧𑒠𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒯𑓀𑒯𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒩𑒛𑓃𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒬𑒱𑒪𑒰𑒢𑒰𑒟- 𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑒪𑒑 𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒬𑒱𑒪𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒕𑒟𑒱।

𑒅𑒑𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲𑒮𑒿 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒾𑒪 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒪𑒑 𑒦𑒫𑒰𑒢𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒬𑒱𑒫𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒪𑒑𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒅𑒑𑒢𑒰𑒩𑒴𑒣𑒲 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒖𑒙𑒰𑒮𑒿 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒖𑒪 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒖𑒪 𑒣𑒱𑒨𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒯𑒚 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒌 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒮𑒪 𑒬𑒱𑒫𑒩𑒴𑒣𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒠𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚 𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲- 𑒏𑒧𑒞𑒾𑒪 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒮𑒿 𑓑𑓖 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒪𑒱𑒠𑒰𑒮 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰। 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒧𑒾𑒪𑒱𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒫𑒱𑒯𑒲𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰- 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒢𑒏 𑒑𑒼𑒮𑒰𑒅𑒢𑒱 𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰 𑒕𑒟𑒱।

𑒦𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒃𑒪𑒐 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒦𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒰- 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒙𑒩𑒰𑒑𑒜𑓃 𑒪𑒑 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝𑒰 𑒫𑒰 𑒪𑒐𑒢𑒠𑒹𑒃 𑒡𑒰𑒩 𑒪𑒑 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒔𑒝𑓂𑒛-𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒏 𑒫𑒡 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒍𑒃 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒄 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒣𑒩𑒮𑒰 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩- 𑒗𑓀𑒗𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒣𑒩𑒮𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒤𑒲𑒙𑒏 𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒻𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒢𑒲𑒪𑒏𑓀𑒚 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒂𑒠𑒱𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒏𑒰𑒪𑒲-𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒌 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒯𑒰𑒬𑒱𑒫𑒩𑒰𑒞𑓂𑒩𑒱 𑒂 𑒏𑒰𑒪𑒲𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒥𑒛𑓃 𑒡𑒴𑒧𑒡𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒔𑒻𑒢𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒡𑒩𑒯𑒩𑒰, 𑒥𑒢𑒧𑒢𑒐𑒲, 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒁𑒫𑒞𑒰𑒩𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒐𑒰𑒧𑓂𑒯 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒣𑒰𑒟𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒚𑒼𑒏𑒥𑒻 𑒞𑒿 𑒥𑒛𑓃𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒡𑒩𑒱 𑒑𑒼-𑒑𑒾𑒿 𑒂𑒫𑒰𑒖 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒞। 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒂𑒥 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒂 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮 𑒫𑒱𑒏𑒮𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒞𑓂𑒞𑒻 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒣𑒰𑒟𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒫𑒞𑒩𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪।

𑒥𑒱𑒮𑒤𑒲- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒹𑒢𑒲𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒧𑒞𑒾𑒪 𑒩𑒹𑒪𑒫𑒹 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒮𑒿 𑓖 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒂 𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒮𑒿 𑓔 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧 𑒥𑒱𑒮𑒤𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧-𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒄 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒲𑒮 𑒙𑒰 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒣𑒲𑒚- 𑓑.𑒑𑒱𑒩𑒱𑒖𑒰𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒤𑒳𑒪𑒯𑒩, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓒.𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒅𑒔𑒻𑒚, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓓.𑒩𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 (𑒠𑒼𑒐𑒩, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓔.𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓕.𑒦𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 (𑒏𑒼𑒃𑒪𑒐, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓖.𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒣𑒔𑒰𑒯𑒲, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓗.𑒮𑒼𑒢𑒰𑒧𑒰𑒃 (𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪), 𑓘.𑒨𑒼𑒑𑒢𑒱𑒠𑓂𑒩𑒰 (𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪), 𑓙.𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢), 𑓑𑓐.𑒩𑒰𑒖𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪), 𑓑𑓑.𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒅𑒖𑒰𑒢, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓑𑓒.𑒫𑒢𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 (𑒐𑒩𑒩𑒐, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓑𑓓.𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒮𑒩𑒱𑒮𑒥, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓑𑓔.𑒠𑒹𑒫𑒲-𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒁𑓀𑒡𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓑𑓕.𑒏𑓀𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒂 𑒩𑒰𑒧𑒥𑒰𑒑 𑒣𑓂𑒪𑒹𑒮, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰), 𑓑𑓖.𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰 (𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲, 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰), 𑓑𑓗.𑒏𑒰𑒞𑓂𑒨𑒰𑒨𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒥𑒠𑒪𑒰𑒒𑒰𑒙, 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰), 𑓑𑓘.𑒣𑒴𑒩𑒢 𑒠𑒹𑒫𑒲(𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿), 𑓑𑓙.𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰), 𑓒𑓐.𑒖𑒻𑒧𑓀𑒑𑒪𑒰𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢(𑒧𑒳𑓀𑒑𑒹𑒩),

५२ जनकपुर परिक्रमाक १५ स्थल आ ओकर मुख्य देवता १ हनुमाननगर- हनुमानजी, २कल्याणेश्वर- शिवलिंग, ३गिरिजा-स्थान- शक्ति, ४मटिहानी- विष्णु मन्दिर, ५जलेश्वर- शिवलिंग, ६मडई- माण्डव ऋषि, ७ ध्रुव कुण्ड- ध्रुव मन्दिर, ८कंचन वन- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, ९पर्वत- पाँच टा पर्वत, १०धनुषा- शिव धनुषक टुकड़ी, ११सतोखड़ी- सप्तर्षिक सात टा कुण्ड, १२औरही- विमलगंगा, १३ करुणा- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, १४ विशौल- विश्वामित्र मन्दिर आ १५जनकपुर।

दरभंगा कैथोलिक चर्च- १८९१मे स्थापित ई चर्च १८९७ केर भूकम्पमे क्षतिग्रस्त भऽ गेल। एकरा होली रोजेरी चर्च सेहो कहल जाइत। सेंट फ्रांसिस ऑसिसी चर्च मुजफ्फरपुरमे अछि।

भिखा सलामी मजार- गंगासागर पोखरि दरभंगाक महारपर ई मजार अछि। मकदूम बाबाक मजार:ललित नारायण मिथिला विश्वविद्यालय आ कामेश्वर सिंह संस्कृत विश्वविद्यालय दरभंगाक बीच स्थित ई मजार हिन्दू आ मुस्लिम मतावलम्बीक एकटा पावन स्थान अछि। दरभंगा टावर मस्जिद इस्लाम मतावलम्बीक एकटा भव्य मस्जिद आ धार्मिक स्थल अछि।

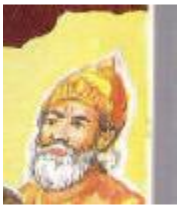
विदेह मिथिला रत्न

વ઼દિહ મથિલિ નાટ્ય

વ઼ દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહ વિદેહ ક્ષાનપ્ર઼ીવ઼દિહ઼યોનિ વ઼દિહ પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા વ઼દિહ ઈસન માતિહિલિ ઢોનનગિહ઼નછ઼ે ડ઼ોનાઇ વ઼દિહ પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા નવ અંક દેખવાક લેલ પ઼ૃષ્ઠ સભકેં નાસ્તિક કએ દેખૂ અબીયસ નેડનેસહ નહે પાગેસ ડોન વ઼ૌનિગ નૌ સિસુ઼ોડ વ઼ઝ઼યપહ્શ

માનન આ નેપાલક માટમિ પસનલ મથિલિક યતી પ્રાચીન કાલેસઁ મહાન પુરુષ ઓ મહિલા લોકનિક કર્મભૂમિ રહલ અછિ પ્રસ્તુત અછિ મથિલિ નાટ્યક એકટા છોટ સંગ્રહ એ સંગ્રહકેં પૂર્ણ કરવાક હેતુ અપન વહુમૂલ્ય સંગ્રહકેં ઇતિહાસિકતાડ઼વ઼દિહ઼ગામાધ્યિમ કેં પઠાઉ આગ્રકારવક સન્વાયકિન રચનાકાર સમ્પવનયતિ ઓટોગ્રાસ્તન આ સંગ્રહકર્તાક લગમે છન્હિ ઓટો સભ પઠેવા લેલ ધન્યવાદ પાઠકગણ સામાન પૂર્ણત: અવ્યવસાયિક ઉદ્દેશ્ય આ માત્ર એકેડમિક પ્રયોગ લેલ વિશેષ વિવરણ દેખવા લેલ કૃપયા

કૃપ વ઼ઝ઼યપહ્શ ૩૪૬, વ઼ઝ઼યપહ્શ ૩૪૭, વ઼ઝ઼યપહ્શ ૩૬૬, વ઼ઝ઼યપહ્શ ૩૭૪ આ મથિલિ નાટ્યમથિલિક પાવનિ મથિલિ ચિત્રકલા આ મથિલિક સંગીત (કથા) તકિન।



વ઼ૈદિક જનક

'વૈદેહ નાળા' ઋગ્વેદિક કાલક નમી સપ્યાક નામસઁ છલાહ, ...



વ઼ાલ્મીકિ



સીતાપતિ રામ

𑒯𑒱𑒩𑒝𑓂𑒨𑒢𑒰𑒦𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒖𑒢𑒏 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒰𑒬𑓂𑒫𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑒯𑒱𑒩𑒝𑓂𑒨𑒢𑒰𑒦𑒏 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒨 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒨𑒼𑒑𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒩𑒰𑒪 𑒖𑒢𑒏 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒨𑒳𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒬𑒲𑒪- 𑒁𑒣𑒯𑒩𑒝𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒖𑒢𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒫𑓀𑒬 𑒮𑒧𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 (𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒒𑒼𑒭- 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒂 𑒏𑒾𑒙𑒱𑒪𑓂𑒨- 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩)।



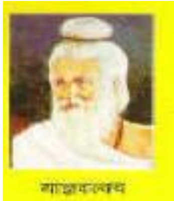
𑒪𑒫 𑒏𑒳𑒬



𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒 𑒧𑒰𑒟𑒫

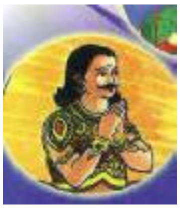
𑒬𑒞𑒣𑒟 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒 𑒧𑒰𑒟𑒫𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒂𑒑𑒧𑒢, 𑒂𑒑𑒰𑒏 𑒮𑒠𑒰𑒢𑒲𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒨𑒞𑓂𑒢।

𑒬𑒞𑒣𑒟 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒𑒧𑒰𑒟𑒫 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝𑒏 𑒢𑒱𑒧𑒱 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒼𑒯𑒱𑒞 𑒑𑒾𑒞𑒧 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒋𑒏𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒋𑒞𑒋𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒩𑒰𑒖𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦।



𑒫𑒰𑒖𑒮𑒢𑒹𑒨𑒲 𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨

𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒠𑒰𑒩𑓂𑒬𑒢𑒱𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒖𑒢𑒏𑒏 𑒠𑒩𑒥𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒧𑒰𑒞𑒰𑒏 𑒫𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒫𑒰𑒖𑒮𑒢𑒲 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒋𑒢𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒩𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑓑 𑒬𑒳𑒏𑓂𑒪 𑒨𑒖𑒳𑒩𑓂𑒫𑒹𑒠, 𑓒 𑒬𑒞𑒣𑒟 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝, 𑓓𑒥𑒵𑒯𑒠𑒰𑒩𑒝𑓂𑒨𑒏 𑒅𑒣𑒢𑒱𑒭𑒠 𑒂 𑓔𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒰𑒪𑒹𑒣𑓂𑒨𑒏 𑒕𑒟𑒱।



𑒁𑓀𑒑𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒩𑓂𑒝



𑒫𑒻𑒬𑒹𑒭𑒱𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒝𑒰𑒠

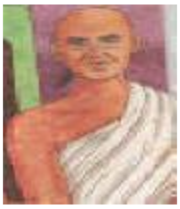
𑒫𑒻𑒬𑒹𑒭𑒱𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒝𑒰𑒠



𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩 𑒖𑒻𑒢 𑓕𑓙𑓙- 𑓕𑓒𑓗

𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒕𑒯 𑒙𑒰 𑒫𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒥𑒱𑒞𑒾𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।





𑒔𑒰𑒝𑒏𑓂𑒨 𑒄𑒣𑒴 𑓓𑓕𑓐- 𑓒𑓘𑓓



गौतम बुद्ध ई.पू. ५६३-४८३

ओना तँ महावीर विदेहमे छह टा वर्षावास बितेलन्हि मुदा बुद्ध एकोटा नै मुदा मिथिलामे बौद्ध धर्मक प्रभाव पछाति बढ़ल बुद्ध वैशाली नगरीमे आम्रपालीक उद्यानमे लिच्छविगणकेँ सन्देश देने छलाह।

चरम आ वैदिक क्षेत्रमे कौटिल्यक अर्थशास्त्र आ याज्ञवल्क्य स्मृतिमे बहुत समानता अछि जे याज्ञवल्क्यक मिथिलावासी होयबाक प्रमाण अछि।

अर्थशास्त्रमे(१६ विनयाधिकारिके प्रथमाधिकारमे षष्ठोऽध्यायः इन्द्रियजये अरिषड्वर्गत्यागः) कराल जनकक पतनक सेहो चर्चा अछि।

तद्विरुद्धवृत्तिरवश्येन्द्रियश्चातुरन्तोऽपि राजा सद्यो विनश्यति- यथा दाण्डक्यो नाम भोजः कामाद् ब्राह्मण कन्यामभिमन्यमानः सबन्धुराष्ट्रो विननाश करालश्च वैदेहः।

चन्द्रगुप्त मौर्य याज्ञवल्क्यक शिष्य ई.पू. ३४०-२९३

याज्ञवल्क्यक शिष्य



आर्यभट्ट वैज्ञानिक ४७६-५५०

पञ्जीमे आर्यभट्टक वर्णन- (२७) (३४०८) महपतियः मंगरौनी भाण्डर सँ पोतामव र सुत दामू दौ भाण्डर सँ नोनी तरणियभट्टः ए सुतो ***आर्यभट्टः*** ए सुतो उदयभट्टः ए सुतो बलियभट्ट ए सुतो सुलोचनभट (सुनयनभट्ट) ए सुतो भट्ट ए सुतो चरमजटीमिश्र ए सुतो धाराजटी मिश्र ए सुतोब्रह्मजटी मिश्र ए सुतो तरपुरजटी मिश्र ए सुत बघुजटी मिश्र ए सुतो अजयसिंहः ए सुतो बलियसिंहः ए सुतो ए सुतो आदिवराहः ए सुतो महावराहः ए सुतो दुर्योधन सिंहः ए सुतो सोढ़र जयसिंह्कायार्यास्त्रास महास्त्र विद्या पारङ्गत महामहोपाध्याय: नरसिंहः।।



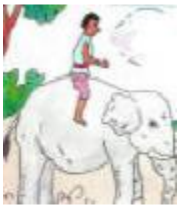
सिद्ध सरहपाद ७००-७८०

सरहपाद-�सिद्धचिन्तु मर पढ़मे पढ़िअउ , माण्ड पविन्तौं वसिरउ एमइउ�।मिथिलामे अक्षरारम्भ सिद्धिरस्तु लकर पूर्वमे सिद्धिरस्तु, गणेशजीक अंकुश आँजी, लिखल जाइत अछि। मिथिलामे ई परम्परा जे माँड़ पलासँ स्मरण शक्ति क्षीण होइत अछि; ई सरहपादक मिथिलावासी होयबाक प्रमाण अछि।



आदि शंकराचार्य ७८८-८२० मंडन मिश्रसँ शास्त्रार्थ





कृष्णाराम आ हाथी सुवरन



वंशीधर ब्राह्मण

म.म.गोनू झा १०५०-११५०

करमहे सोनकरियाम गोनू झाक
वर्त्तमान पञ्जीमे
अछि- महामहोपाध्याय मुरलीधर
झा पञ्जीक अनुसार पीढ़ीक
गणना करबासँ गोनूक
जन्म (गोनूक सोनकरियाम
करमहे-वत्समे २४म पीढ़ी वर्त्तमान
अछि) *ज्योतिरीश्वरक*
बाद (ज्योतिरीश्वर माण्डर-
काश्यपमे ३८म पीढ़ी वर्त्तमान
अछि) आ विद्यापतिक
पहिने (विद्यापति बिसैवार
बिस्फी-काश्यपमे १४म पीढ़ी वर्त्तमान
अछि) लगभग १०५० ई.मे सिद्ध
होइत अछि। कारण एहि ठाम एक
पीढ़ीकेँ ४० सँ गुणा कएल सँ
ज्योतिरीश्वरक जन्म लगभग ४७६ ई.
आ विद्यापतिक जन्म लगभग १३५०
ई. अबैत अछि जे इतिहाससम्मत
अछि।

मिथिलाक यादव (गुआर) जातिक लोकदेवता
कृष्णाराम अपन हाथी सुवरनपर सवार।



छेछन महराज

मिथिलाक डोम जातिक लोकदेवता



दीना- भदरी

मिथिलाक मुसहर जातिक लोकदेवता



ज्योति पँजियार



राजा सलहेस

मिथिलाक दुसवंशी (दुसाध) जातिक
लोकदेवता



दुलरा दयाल

गोनू झाक गाम भरौड़ाक
राजकुमार, "बहुरा गोढिनि नटुआ
दयाल" लोककथाक मुख्य कथानायक।
भरौड़ामे एखनो हिनकर गहवर
छन्हि।

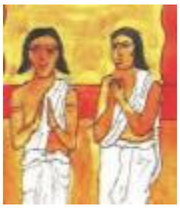


कालिदास



𑒥𑒼𑒡𑒱 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭- 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒂𑒥𑒨 𑒂 𑒥𑒼𑒡𑒱- 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪।



𑒩𑒰𑒡𑒰𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒂 𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒱𑒏

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒧𑒞𑒰 𑒒𑒩𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒱𑒏 𑒑𑒫𑒻𑒨𑒰।



𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑓑𑓐𑓙𑓗 𑒄. 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰। 𑓑𑓑𑓔𑓗 𑒄. 𑒧𑒹 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳।



𑒧𑒪𑓂𑒪𑒠𑒹𑒫

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒏 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒑𑓀𑒡𑒫𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒣𑒴𑒞 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒠𑒹𑒫𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒲𑒖𑒲𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒧𑒰𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।



𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏। 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒝-𑒩𑒞𑓂𑒢𑒰𑒏𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫 𑒢𑒰𑒨𑒏 𑒂𑒏𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑓑𑓒𑓙𑓔 𑒄. 𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒂 𑓑𑓓𑓐𑓗 𑒄. 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒮𑒱𑓀𑒯𑒰𑒮𑒢। 𑒒𑒱𑒨𑒰𑒮𑒳𑒠𑓂𑒠𑒲𑒢 𑒞𑒳𑒑𑒪𑒏𑒮𑒿 𑓑𑓓𑓒𑓔-𑓒𑓕 𑒄. 𑒧𑒹 𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒣𑒪𑒰𑒨𑒢। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲-𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝, 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟 𑒂 𑒏𑓂𑒭𑒞𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒂𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒏, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒑𑒳𑒝𑒰𑒏𑒩 𑒗𑒰, 𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟𑒏 𑒪𑒪 𑒬𑓀𑒏𑒩𑒠𑒞𑓂𑒞, 𑒂 𑒏𑓂𑒭𑒞𑓂𑒩𑒱𑒨𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒫𑒱𑒖𑒨𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒋𑒯𑒱 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧𑒞𑒨𑒰 𑒢𑒱𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰𑒮𑒿- 𑒂 𑒄 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒫𑓀𑒬𑒖 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒖𑒹 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑓑𑓐𑓐𑓙 𑒬𑒰𑒏𑒹𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱- 𑒢𑒢𑓂𑒠𑒻𑒠 𑒬𑒴𑒢𑓂𑒨 𑒬𑒬𑒲 𑒬𑒰𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒹 (𑓑𑓐𑓑𑓙 𑒬𑒰𑒏𑒹) 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒬𑒰𑒏𑒹 𑓑𑓒𑓔𑓘 𑒞𑒠𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑓑𑓓𑓒𑓖 𑒄. 𑒧𑒹 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲-𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒟𑒼𑒛𑓃 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒹𑒬 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒧𑒰𑒡𑒫 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒮𑒿 𑓑𑓗𑓖𑓐 𑒄. 𑒧𑒹 𑒂𑒠𑒹𑒬 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒋 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒬𑒰𑒐𑒰 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒨𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒍𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒍𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒣𑒰𑒿𑒖𑒱 (𑒏𑒣𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒪 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒞 𑓑𑓖𑓐𑓐 𑒬𑒰𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑓑𑓖𑓗𑓘 𑒄. 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒡𑒫 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑓑𑓘𑓐𑓐 𑒄𑒏 𑒂𑒮𑒣𑒰𑒮) *𑒬𑓂𑒩𑒼𑒞𑓂𑒩𑒱𑒨* 𑒢𑒰𑒧𑒏



𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒑𑒝𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒢𑒩𑒹𑒬 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲। *𑒮𑒳𑒑𑒞𑒱𑒮𑒼𑒣𑒰𑒢*𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒰𑓀𑒫𑒻𑒡𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢।

એકટા નવ વ્રાહ્મણ ઉપળાતિક
મથિલિમે ઉત્પત્તિ ભેલ।



મીનાં સાહેવ

મથિલિક મુસલમિ લોકનિ વીચ પ્રસદ્દિ લોકગાથાક નાયક।



શ્રમન વાવા

મથિલિક મલાહ ળાતિક લોકદેવતા।



ગનીવન વાવા

મથિલિક ધોવી ળાતિક લોકદેવતા।



લાલવન વાવા

મથિલિક ચમ્મકાન ળાતિક લોકદેવતા।



વંઠા ચમાન



કાનપ્પિ પળાયિાન



લોનકિ



નાયન નામપાલ



શ્યાચી મશ્નિ

પન્દ્નહમ શતાવ્દીક નવનાથ મશ્નિ વડ પૈઘ નૈયયાયકિ છલાહ શ્રા કહયિો કકનોસઁ કોનો વસ્તુક યાચના નહિ કયલન્હિ, તાહિ ભિલ સબ હુનકા શ્યાચી મશ્નિ કહય લાગલન્હિ।



શંકન મશ્નિ



પક્ષઘન મશ્નિ



"वाणीऽहं जगदानन्द न मे वाणी सरस्वती। अपूर्वमे पंचमे वर्षे वर्णयामि जगत्त्रयम्॥" क वक्ता। पन्द्रहम शताब्दीमे भवनाथ मिश्रक घरमे मधुवनी जिलाक सरिसव ग्राममे शंकर मिश्रक जन्म भेल।शंकर मिश्र महाराज भैरव सिंहक कनिष्ठ पुत्र राजा पुरुषोत्तमदेवक आश्रित छलाह। एकर वर्णन रसार्णव ग्रंथमे भेटैत अछि। शंकर मिश्र कवि, नाटककार, धर्मशास्त्री आ न्याय- वैशेषिक व्याख्याकार रहथि।शंकर मिश्र ग्रंथावली- १गौरी दिगम्बर प्रहसन २कृष्ण विनोद नाटक ३मनोभवपराभव नाटक४रसार्णव५दुर्गा-टीका६वादिविनोद७वैशेषिक सूत्र पर उपस्कार८कुसुमांजलि पर आमोद९खण्डनखण्ड- खाद्य टीका १०छन्दोगाह्निकोद्धार ११श्राद्ध प्रदीप १२प्रायश्चित्त प्रदीप।

विद्यापतिक समकालीन जयदेव मिश्र, जे अपन अकाट्य तर्कक कारण पक्षधर मिश्रक नामसँ जानल गेलाह।

मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व)

मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (विद्यापतिक चित्र: विदेह चित्रकला सम्मानसँ पुरस्कृत पनकलाल मण्डल द्वारा)

कवीश्वर ज्योतिरीश्वर(लगभग १२७५-१३५०)सँ पूर्व (कारण ज्योतिरीश्वरक ग्रन्थमे हिनक चर्चा अछि), मैथिलीक आदि कवि संस्कृत आ अवहट्ठक विद्यापति ठक्कुरसँ भिन्न सम्भवतः वसिष्ठी गामक वास्तव कारटक श्री महेश ठाकुरक पुत्र समानान्तर परम्पराक विदापत नाचमे विद्यापति पदावलीक (ज्योतिरीश्वरसँ पूर्वसँ) नृत्य-अभिनय होइत अछि।ज्योतिरीश्वर पूर्व विद्यापतिः- कश्मीरक अभिनव गुप्त (दशम शताब्दीक अन्त आ एगारहम शताब्दीक प्रारम्भ)- ग्रन्थ �ईश्वर प्रत्यभिज्ञा-विमर्षिणी� मे विद्यापतिक उल्लेख करै छथि। श्रीधर दासक सदुक्तिकर्णामृत, (रचना ११ फरवरी १२०६, मध्यकालीन मिथिला, वृकि ठाकुर)- श्रीधर दास विद्यापतिक पाँच टा पद उद्धृत केने छथि जे विद्यापतिक पदावलीक भाषा छी।

�जाव न मालति कर परगास

ताबे न ताहि मधुकर विलास।� आ

�सुन्दरि मुख तोर मकरन्द�

ज्योतिरीश्वर (१२७५-१३५०) **षष्ठः कल्लोलः**- ॥अथ विद्यावन्त वर्णना॥ **अष्टमः कल्लोलः**- ॥अथ नाच्य वर्णना॥ मे उल्लेख।



महाराज शिव सिंह

मिथिला नरेश विद्यापतिक आश्रयदाता ओइनवार वंशक महाराज शिव सिंह।



उगना महादेव

महादेव विद्यापतिक अहर्निश गीत सुनबा लेल उगना नोकर बनि रहैत छलाह।



महाकवि विद्यापति ठाकुर १३५०- १४३५ (मैथिलीक आदि कवि ज्योतिरीश्वर-पूर्व विद्यापतिसँ भिन्न, संस्कृत आ अवहट्ठमे लेखन)

महाकवि विद्यापति ठाकुर १३५०- १४३५

विद्यापति ठक्कुरः १३५०- १४३५ बिसफीवार वसिष्ठी-काश्यप (राजा शिवसिंहक दरबारी) आ संस्कृत आ अवहट्ठ लेखक कीर्तिलता, कीर्तिपताका, पुरुष परीक्षा, गोरक्षविजय, लिखनावली आदि ग्रंथ समेत बहुत संख्यामे कालजयी रचना। ई मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व)सँ भिन्न छथि।

(चित्रक श्रोत मिथिला सांस्कृतिक परिषद, कोलकाता द्वारा कोनो कलाकारसँ बनबाओल, कलाकारक नाम ६०-७० सालसँ अज्ञात कारणसँ गुप्त राखल गेल अछि)



शंकरदेव १४४९-१५६८

पारिजातहरण।



जगज्ज्योतिर्मल्ल १६१३-३७

हरगौरी विवाह नाटक, कुञ्ज विहार नाटक।



डॉ सर आशुतोष मुखर्जी १८६४-१९२४

मैथिली प्रेमी। कलकत्ता विश्वविद्यालयमे अपन कुलपतित्वमे मैथिली अध्यापन शुरूसँ स्नातकोत्तर धरि, प्रतिष्ठापित आ सबसिडियरी दुनू विषयक रूपमे, सत्र- १९१७-१८ सँ प्रारम्भ केलन्हि। मैथिलीक पहिल बेर विश्वविद्यालयमे अध्यापन शुरू भेल।



मदन मोहन मालवीय १८६१-१९४६

मैथिली प्रेमी। काशी हिन्दू विश्वविद्यालयमे अपन कुलपतित्वमे मैथिली अध्यापनक प्रारम्भ केलन्हि। कलकत्ता विश्वविद्यालयक बाद ई दोसर विश्वविद्यालय भेल जतऽ मैथिलीक अध्यापनक प्रारम्भ भेल।



खुद्दी झा १८६७-१९२७

गाम कोइलख। कलकत्ता विश्वविद्यालयमे मैथिलीक अध्यापनक १९१७-१८ सत्रमे प्रारम्भ भेलापर गङ्गापति सिंह पहिल अंग्रेजी नहि मैथिली प्राध्यापक आ खुद्दी झा पहिल संस्कृत नहि मैथिली प्राध्यापक नियुक्त भेल।



बबुआ मिश्र १८९१-१९५८

गाम कोइलख। बबुआजी मिश्र (श्रीकृष्ण मिश्र), ज्योतिष तीर्थ (कलकत्ता), ज्योतिषाचार्य (बनारस)। कलकत्ता विविमे प्राचीन भारतीय इतिहास आ संस्कृति विभागमे हिन्दू गणित आ ज्योतिषक प्राध्यापक, संगे कलकत्ता विश्वविद्यालयमे सत्र १९१७-१८ सँ मैथिलीक अध्यापनक प्रारम्भक पश्चात मैथिली विभागमे सेहो १९४६ धरि अध्यापन। सुनीति कुमार चटर्जी सङ ज्योतिरीश्वर कविशेखराचार्यक 'वर्ण रत्नाकर' क सम्पादन (१९४०)।



सुनीति कुमार चटर्जी १८९०- १९७७

मैथिली प्रेमी। बबुआ मिश्र (बबुआजी मिश्र) सङे ज्योतिरीश्वर कविशेखराचार्यक 'वर्ण रत्नाकर' क सम्पादन (१९४०)।



श्री अरविन्द घोष १८७२- १९५०

मैथिली प्रेमी। विद्यापति गीतक अंग्रेजीमे अनुवाद।



सर जी ए ग्रियर्सन १८५१- १९४१

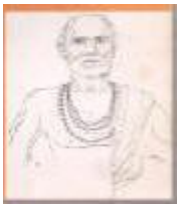
मैथिली प्रेमी। 'मैथिली ग्रामर' आ 'मैथिली क्रेस्टोमेथी एण्ड वोकाबुलेरी' ।



कवि चन्दा झा १८३१- १९०७

मूलनाम चन्द्रनाथ झा, ग्राम- पिण्डारुछ, दरभंगा। कवीश्वर, कविचन्द्र नामसँ विभूषित। ग्रियर्सनकेँ मैथिलीक प्रसंगमे मुख्य सहायता केने छला।

कृति- मिथिला भाषा रामायण, गीति-सुधा, महेशवाणी संग्रह, चन्द्र पदावली, लक्ष्मीश्वर विलास, अहिल्याचरित आऽ विद्यापति रचित संस्कृत पुरुष-परीक्षाक गद्य- पद्यमय अनुवाद।



महाकवि लालदास १८५६- १९२१

हिनक जन्म खड़ौआ ग्राममे १८५६ ई.मे तथा मृत्यु १९२१ ई.मे भेलन्हि। हिनक अनेक रचना उपलब्ध होइत अछि, यथा�रमेश्वर चरित रामायण, � स्त्री शिक्षा, � �सावित्री-सत्यवान, � �चण्डी चरित, � �विरुदावली, � �दुर्गा सप्तशती, � तन्त्रोक्त मिथिला माहात्म्य� आदि। मैथिलीक अतिरिक्त ई संस्कृत, हिन्दी तथा फारसीक ज्ञाता छलाह। कविताक अतिरिक्त गद्यमे सेहो ई रचना कएल। रमेश्वर चरित रामायण हिनक सभसँ विशिष्ट ग्रन्थ अछि। राम-कथाक उल्लेखमे सीताक महिमाक महत्व दए मिथिला तथा मैथिलीक प्रति ई अपन श्रद्धा तथा भक्तिकेँ व्यक्त कएल अछि।



मम हरप्रसाद शास्त्री (१८५३- १९३१)

२३ कवि ५० टा बौद्ध चर्यापद संग्रहक नेपाल सँ १९०७ मे विश्लेषण। [लुइपाद १, २९; कुक्कुरीपाद २, २०, ४८; विरुवपाद ३; गुण्डरीपाद ४; चाटिलपाद ५; भुसुकुपाद ६, २१, २३, २७, ३०, ४१, ४३, ४९; कान्हपाद ७, ९, १०, ११, १२, १३, १८, १९, २४, ३६, ४०, ४२, ४५; कम्बलाम्बरपाद ८; डोम्बीपाद १४; शान्तिपाद १५, २६; महिधरपाद १६; वीणापाद १७; सरहपाद २२, ३२, ३८, ३९; शबरपाद २८, ५०; आर्यदेवपाद ३१; ढेण्ढणपाद ३३; दारिकपाद ३४; भादेपाद ३५; ताड़कपाद ३७; कङ्कणपाद ४४; जयनन्दीपाद ४६; धामपाद ४७; तन्त्रीपाद २५]



નગેન્દ્રનાથ ગુપ્ત (૧૮૬૧-૧૯૪૦)

વિદ્યાપતિ પદાવલીક સંકલન આ સમ્પાદન (૧૯૧૦)



મ.મ. પરમેશ્વર ઝા ૧૮૫૬-૧૯૨૪

જન્મ ૧૮૫૬ ઈ. મે તરૌની ગ્રામ (દરભંગા) જિલામે ભેલ છલન્હિ તથા નિધન ૧૯૨૪ ઈ. મે । સંસ્કૃત વ્યાકરણક ઈ દિગ્ગજ વિદ્વાન્ છલાહ તથા �વૈયાકરણ કેશરી� ક ઉપાધિસઁ વિભૂષિત છલાહ। મૈથિલી સાહિત્યમે હિનક કૃતિ �મિથિલાતત્ત્વ વિમર્શ� તથા �સીમન્તિની આખ્યાયિકા�ક કાલમે મહત્ત્વપૂર્ણ સ્થાન રહૈત છથિ। ઈ મહારાજ રમેશ્વર સહિત દરબારમે રાજ-પંડિતક પદપર અનેકો વર્ષ ધરિ સુપ્રતિષ્ઠિત છલાહ।



શ્રવ્ય વિહારી પ્રસાદ શાહી ૧૮૫૯-૧૯૨૯



સર્વતંત્ર સ્વતંત્ર વચ્ચા ઝા ૧૮૬૦-૧૯૨૧

મધુબની જિલાન્તર્ગત ભલામી (નવાની) ગામમે હિનકર જન્મ ભેલન્હિ। હિનક કૃતિ સભ અછિ। ૧ સુલોચન- માધવ ચમ્પૂ કાવ્ય, ૨ન્યાયવાર્તિક તાત્પર્ય વ્યાખ્યાન, ૩ગૂઢાર્થ તત્ત્વલોક(શ્રી મદભાગવતગીતા વ્યાખ્યાભૂત મધુસૂદની ટીકા પર) ૪વ્યાપ્તિપિચક ટીકા ૫અવચ્છેદકત્વ નિરુક્તિ વિચિન ૬સવ્યભિચાર ટિપ્પણ ૭સત્પ્રતિપક્ષ ટિપ્પણ ૮વ્યાપ્તિગ્રહ વિચિન ૯સિદ્ધાન્ત લક્ષણ વિક ૧૦વ્યુત્પત્તિવાદ ગૂઢાર્થ તત્ત્વાલોક ૧૧શક્તિવાદ ટિપ્પણ ૧૨ખણ્ડન- ખણ્ડ ખાદ્ય ટિપ્પણ ૧૩ અદ્વૈત સિદ્ધિ ચન્દ્રિકા ટિપ્પણ ૧૪કુસુમાંજલિ પ્રકાશ ટિપ્પણ।



મ.મ. શશિનાથ ઝા ૧૮૬૦-૧૯૩૦



મુંશી રઘુનન્દન દાસ ૧૮૬૦-૧૯૪૫

ગામ- સપ્પટાર, જિલા- મધુબની। "મિથિલા નાટક" આ "દૂતાંગદ વ્યાયોગ"ક લેખક।



मधुसूदन ओझा १८६६-१९३९



म.म. मुरलीधर झा १८६८-१९२९

जन्म- ग्राम- अराम (जिला मधुबनी), अपन मातृक श्यामसीयपुरमे वसि गेलाह। काशीसँ १९०६ ई. मे ई "मिथिलामोद" नामक मासिक मैथिली पत्रिकाक प्रकाशन शुरु केलन्हि। हितोपदेश (अनुवाद), मैथिली व्याकरण, "अरुण तपस्या" (उपन्यास) प्रकाशित।



मुकुन्द झा "बख्शी" १८६९-१९३६

जन्म हरिपुर बख्शी टोल ग्राम (मधुबनी जिला) मे १८६९ ई. मे भेल तथा हिनक निधन काशीमे १९३७ ई. मे भेलन्हि। हिनक लिखल संस्कृत मे अनेक ग्रंथ अछि। मैथिलीमे हिनक महत्वपूर्ण कृति अछि �मिथिला भाषामय इतिहास�। एकर अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक स्फुट निबन्ध सब सेहो प्रकाशित भेल। मिथिलाक ऐतिहासिक वर्णन सबसँ पहिने हिनके प्रकाशित भेल। एहि इतिहासमे मिथिलाक सर्वतोमुखी परिचय प्रस्तुत कएल गेल अछि।



डॉ. सर गंगानाथ झा १८७१-१९४१

जन्म मधुबनी जिलाक सरिसब-पाही ग्राममे १८७१ ई. मे भेल तथा निधन प्रयागमे १९४१ ई. मे। ई अपना समयक संस्कृतक प्रकाण्ड विद्वान म.म. चित्रधर मिश्र, म.म. जयदेव मिश्र तथा म.म. शिवकुमार शास्त्रीसँ मीमांसा एवं दर्शनक अध्ययन कएलन्हि तथा दर्शनक विभिन्न दुरूह ग्रंथक अंग्रेजीमे अनुवाद कए पाश्चात्य संसारक ध्यान आकृष्ट कएलन्हि। ई गवर्नमेन्ट संस्कृत कॉलेज वनारसमे १९१७ सँ १९२३ धरि प्रिंसिपल छलाह तथा इलाहाबाद विश्वविद्यालयक १९२३ सँ १९३२ धरि कुलपति रहलाह। मैथिलीमे हिनक सम्पादित चन्दा झाक �महेशवाणी संग्रह� तथा �गोविन्द-विद्यापति पदावली� प्रकाशित अछि। मैथिली साहित्य परिषद् द्वारा प्रकाशित हिनक �वेदान्त दीपक� (दर्शन)



जनार्दन झा जनसीदन १८७२-१९५१



रासबिहारी लालदास १८७२-१९४०

"मिथिला दर्पण" क लेखक।

વિષયક અપૂર્વ ગ્રંથ અછિ। એહસિં નાગ્નિ હનિક નવિંય સબ સામયકિ મૈથિલિ પત્ન-પત્નકિામે પ્રકાશતિ અછિ।



રામચન્દ્ર મશ્રિ "ચન્દ્ર" ૧૮૭૩-૧૯૩૭ મૈથિલિ પ્રવા



મહાવૈય્યાકરણાચાર્ય પં દીનબન્ધુ ઝા ૧૮૭૮-૧૯૫૫



ભવનાથ મશ્રિ ૧૮૭૯-૧૯૩૩

મૈથિલિ શબ્દકોષ "મથિલિ શબ્દ પ્રકાશ" ક લેખક।



કીર્ત્યાનન્દ સહિ



ટંકનાથ ચૌધરી ૧૮૮૪-૧૯૨૮



ભવપ્રીતાનન્દ ઓઝા ૧૮૮૬-૧૯૭૦



કપલિશ્વર મશ્રિ ૧૮૮૭- ૧૯૮૭

ગ્રામ સલેમપુર, થાના-ઉજયિારપુર, જલિ સમસ્તીપુર। �સીતાદાર� પુસ્તક ભંડારસઁ પ્રકાશતિ।



બાલકૃષ્ણ મશ્રિ ૧૮૮૮-૧૯૪૮



બલદેવ મશ્રિ ૧૮૯૦-૧૯૭૫

હનિક જન્મ સહરસા જલિક બનગાઁવ ગ્રામમે ૧૮૯૦ ઈ મે એવં નધિન શ્રાવણી, ૧૯૭૫મે ભેલન્હિ। પ્રારમ્ભમે પં ગેનાલાલ ચૌધરીસઁ જ્યૌતષિ પઢ઼િ કાશીમે પં સુધાકર દ્વિવિદીજીક શષ્યિ ભેલાહ। બહુત વર્ષ ધરિ સરસ્વતી ભવન (વારાણસી) મે હસ્તલખ્યિતિ વભિાગમે કાર્ય કએલ। પશ્ચાત્ પટનાક કાશીપ્રસાદ જયસવાલ રસિર્ચ સંસ્થાનમે અનેક પ્રાચીન તર્વિતી હસ્તલપિકિઁ દેવનાગરીમે લપિ્યન્તરતિ કએલ। �મથિલિામોદ� પ્રકાશન એવં મમ મુરલીધર ઝાક પ્રોત્સાહનસઁ

ज्योतिषीजी १९१० ईसँ �मोद�मे लिखए लागलाह। हिनक प्रकाशित रचना अछि��रामायण शिक्षा�, �चन्द्र झा�, �संस्कृति�, �जागत शिक्षा�, �गप्प-सप्प विवेक�, �समाज� आदि। पण्डितजी यावत् धरि पटना रहलाह बराबरि �महिमे�मे लिखैत रहलाह।



आचार्य रामलोचन शरण १८८९- १९७१

सीतामढ़ीमे जन्म आ दरभंगामे मृत्यु। "मैथिली रामचरित मानस" सहित तुलसीदासक समस्त रचनाक मैथिलीमे लेखन। मिथिलाक्षरमे मैथिलीक प्रकाशनक प्रारम्भ केनिहार। प्रकाशन संस्था "पुस्तक भण्डार", लहेरियासराय, पटनाक संस्थापक।



सीताराम झा १८९१- १९७५

जन्म चौगामा ग्राममे १८९१ ईमे तथा निधन १९७५ ई मे भेलन्हि। संस्कृतमे ज्योतिष शास्त्रक अनेक रचनाक अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक �अम्ब चरित� (महाकाव्य), �सूक्ति सुधा, � लोक लक्षण, � �पढुआचरित, � �पूर्वापर व्यवहार, � उचटा बसात, � �अलंकार दर्पण�, �भूकम्प वर्णन�, �काव्य षट-रस�, �मैथिली काव्योपवन�, आदि ग्रन्थ उपलब्ध अछि। हिनक गीताक मैथिली अनुवाद सेहो उपलब्ध अछि। मिथिला मोदक सम्पादन १९२० ईसँ १९२७ ई धरि कएल।



तारानाथ झा १८९२- १९२८



बद्रीनाथ झा १८९३- १९७३

जन्म मधुबनी जिलाक सरिसब ग्राममे १८९३ ई मे भेलन्हि तथा १९१४ ई मे ई काशी वास कएलन्हि। बहुत दिन धरि ई मुजफ्फरपुरक धर्मसमाज संस्कृत कॉलेजमे साहित्यक अध्यापक छलाह। मैथिलीक विख्यात कवि लोकनि यथा सुमनजी, मधुपजी, मोहनजी आदि



जीवनाथ राय १८९३- १९६४



उमेश मिश्र १८९५- १९६७

जन्म मधुबनी जिलाक गजहरा ग्राममे १८९५ ई मे भेल छलन्हि। ई एकहत्तरि वर्षक आयुमे १९६७ ई मे प्रयागमे स्वर्गवासी भेलाह। ई अपन स्वनाम-धन्य पिता म.म. जयदेव मिश्र तथा म.म. डा. गंगानाथ झाक सान्निध्यमे विद्यार्जन कएल।

હિનક શિષ્ય છથિન્હિ। સંસ્કૃત સાહિત્યમે હિનક અનેક રચના અછિ। જાહિમે રાયા પરાક્રમ� (મહાકાવ્ય) ક સ્થાન વશિષ્ટ અછિ। મૈથિલીમે હિનક �એકાવલી પરાક્રમ� (મહાકાવ્ય) એક નવીન કીર્તિમાન સ્થાપતિ કરલક। કોનો અલંકારક દૃષ્ટાન્ત તકવાક હેતુ �એકાવલી પરાક્રમ� પર્યાપ્ત અછિ।

૧૯૨૩ સઁ ૧૯૫૯ ધરિ મિશ્રજી એલાહાબાદ વિશ્વવિદ્યાલયમે સંસ્કૃતક પ્રાધ્યાપક છલાહ। દરભંગા �મિથિલા શોધ સંસ્થાન�ક નિદેશક પદપર કિછુ સમય કાર્ય કએ ૧૯૬૨ સઁ ૬૫ ધરિ કામેશ્વર સિંહ સંસ્કૃત વિશ્વવિદ્યાલયક કુલપતિ રહલાહ। મ.મ. મુરલીધર ઝાસઁ પ્રભાવિત ભએ �મિથિલામોદ�મે ઈ લિખિ પ્રારમ્ભ કએલન્હિ તથા અપન વિવિધ પ્રકારક રચનાસઁ મૈથિલીક ગદ્યકેઁ સમૃદ્ધ કએલન્હિ। મૈથિલીમે હિનક પ્રસિદ્ધ ગ્રન્થ અછિ��કમલા� (શેક્સપીયરક �ટેમ્પેસ્ટ�ક ભાવાનુવાદ), �નલોપાખ્યાન�, �મૈથિલી-સંસ્કૃતિ� તથા અનેક વર્ણનાત્મક એવં આલોચનાત્મક નિબન્ધ; મનબોધક કૃષ્ણજન્મક સમ્પાદન, વિદ્યાપતિક કીર્તિલતા, કીર્તિપતાકા, ગોરક્ષ વિજય આદિક અનુવાદ-સમ્પાદન સેહો કએલ।



વાબૂ ધનુષધારી દાસ ૧૮૯૫- ૧૯૬૫

મૈથિલીમે બિહારી કવિક અનુવાદ પ્રકાશિત।



અમરનાથ ઝા ૧૮૯૭- ૧૯૫૫

સરસિવ પાહિટોલ ગ્રામમે ૧૮૯૭ ઈ.મે ભેલ। હિનક નિધન પટનામે ભેલન ઈ બિહાર લોક સેવા આયોગક અધ્યક્ષ છલાહ, ૧૯૫૫ મે ભેલન્હિ। ઈ એલાહાબાદ વિશ્વવિદ્યાલયક નઓ વર્ષ ધરિ કુલપતિ રહિ પશ્ચાત્ હિન્દૂ વિશ્વવિદ્યાલયક સેહો કુલપતિક પદકેઁ સુશોભિત કએલન્હિ। ઈ અંગ્રેજીક પ્રકાણ્ડ વિદ્વાન્ છલાહ, તાહિ સંગ હિન્દી, ઉર્દૂ, ફારસી, સંસ્કૃત, બંગલા એવં મૈથિલીક સેહો અદ્ભુત વિદ્વાન્ છલાહ।મૈથિલીમે હિનકા દ્વારા સમ્પાદિત �હર્ષનાથ કાવ્ય ગ્રન્થાવલી� તથા �ગોવિન્દદાસક શ્રૃંગારભજન� મહત્વપૂર્ણ અછિ। એહિસઁ ભિન્ન હિનક મૈથિલી સાહિત્ય પરિષદક અધ્યક્ષીય ભાષણ તથા અન્ય લેખ પ્રકાશિત અછિ।



ભોલાલાલ દાસ ૧૮૯૭- ૧૯૭૭

હિનક જન્મ દરભંગા જિલાક કસરૌર મે ભેલન્હિ। સાહિત્ય સર્જનાક અતિરિક્ત અપન સંગઠન ક્ષમતા તથા મૈથિલી સાહિત્યક સર્વતોમુખી વિકાસક હેતુ સતત તત્પર રહવાક કારણેઁ ભોલા બાબૂ મૈથિલી સંસારક એક સ્તમ્ભક રૂપમે રહલાહ। હિનક નિધન ૧૯૭૭ ઈ.મે ભેલ। મૈથિલીક પ્રચાર-પ્રસારમે ઈ અપન જીવન સમર્પિત કએને છલાહ। પાઠ્યક્રમમે મૈથિલીકેઁ સ્થાન હો તાહિ હેતુ ઈ બીડ઼ા ઉઠઓલન્હિ। વિદ્યાલય સ્તરક અનેક પોથીક નિર્માણ કએલ। મૈથિલી સાહિત્ય પરિષદક ઈ સંસ્થાપક સાર્ગિલક સદસ્ય છલાહ। ૧૯૩૧ સઁ ૧૯૪૦ ઈ. પર્યન્ત ઓકર પ્રધાન મન્ત્રી રહલાહ। હિનક મન્તનિવિકાલમે �ભારતી� નામક માસિક પત્રક પ્રકાશન ભેલ। એહિસઁ પૂર્વ (૧૯૨૯-૩૧) કુશેશ્વર કુમારજીક સંગ સંયુક્ત સમ્પાદનમે �મિથિલા� નામક પત્ર ચલઓલ। ઈ નવીન એવં પ્રગતિશીલ વિચારક લોક છલાહ। નવ લેખકકેઁ પ્રોત્સાહિત કરબ, શૈલીમે એકરૂપતા આનબ, નવ પ્રકાશનસઁ મૈથિલીક

સાહિત્ય મંડાનક પૂનૃતિ કનવ હનિક કનૃતિત્વ વનિ ગેઉ છઉ। હનિક ઉખ્યિઉ ?મૈથિઉિ વ્યાકનાઞ? તથા હનિકહિ દ્વાના સમ્પાદિત ?ગદ્યકુસુમાંળઉિ વહુત દનિ યનિ વિદ્યાઉયમે પઢાઓઉ ળાઇત નહઉ। હનિક ઉખ્યિઉ અનેક નવિન્ય સમાઉોચના, કવિતા, સંસ્મનાઞ, ળીવની-સાહિત્ય મૈથિઉીક પત્ન-પત્નિકામે છડિયાએઉ અછિ।



કુમાન ગંગાનન્દ સહિ ૧ ૮૯૮- ૧૯૭૧

ળન્મ?વનૈઉિ નાળપનવિાનમે ૨૪- ૯- ૧૮૯૮, મ઼ૃત્યુઃ-શ્નીનગાન પૂનાઞસિ ૧૭- ૧- ૧૯૭૦। ભૂતપૂનૃવ શિક્ષામંત્ની, વહિાન એવં કુઉપતિ, કામેશ્વન સહિ દનભંગા સંસ્કૃત વિશ્વવિદ્યાઉય ।નચના?અગઉિહિ (અપૂનૃઞ ઉપન્યાસ) તથા અનેક કથા એવં એકાંકી। યુગક અનુનૂપ સામાળકિ કુનીતિ આદિકેં આઘાન વનાએ સુધાનવાદી દ઼ૃષ્ટિએઁ કથા સભહકિ નચના।



વ્નળમોહન ઠાકુન ૧૮૯૯- ૧૯૭૭



ભુવનેશ્વન પ્નસાદ ૧૯૦૨-

દનભંગા ળિઉાક વનૌઉિ ગામ, નવિાસ નાયસાહેવ પોખ્નિ ઉહેનાયિાસનાયા સનસ્વતી સ્કૂઉ ઉહેનાયિાસનાયમે ૧૯૩૦-૧૯૬૪ ઈ યનિ અધ્યાપન। મૈથિઉીમે "વાઉ નામાયઞ? પ્નકાશતિ।



ળયનાનાયઞ હા ' વિનીત ' ૧૯૦૨- ૧૯૮૧



નનેન્દ્ન નાથ દાસ વિદ્યાઉંકાન ૧૯૦૪- ૧૯૯૩



સુધાકન હા "શાસ્ત્ની" ૧૯૦૪- ૧૯૭૪







દામોદર લાલ દાસ વિશારદ ૧૯૦૪-૧૯૮૧

વવુઆજી ઝા ' અજ્ઞાત' ૧૯૦૪-૧૯૯૬

૨૦૦૧- વવુઆજી ઝા �અજ્ઞાત� (પ્રતિજ્ઞા પાણ્ડવ, મહાકાવ્ય) લેલ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર।

શ્રીવલ્લભ ઝા શાટી ૧૯૦૫-૧૯૪૦



રમાનાથ ઝા ૧૯૦૬-૧૯૭૧

જન્મ દરભંગા જિલાક ઉજાન (ચન્દ્રપુર) ગ્રામમે ૧૯૦૬ ઈ મે એવં હિનક નિધન દરભંગામે ૧૯૭૧ ઈ મે ભેલન્હિ। ૧૯૩૦ ઈ મે અંગ્રેજીમે એમ.એ કએલાક વાદ ઈ કતેક વર્ષ ધરિ મધેપુર ઉચ્ચ વિદ્યાલયક પ્રધાનાધ્યાપક છલાહ, તકર વાદ દરભંગા-રાજ-લાઇવ્રેરીક પુસ્તકાલયાધ્યક્ષક રૂપમે ૧૯૩૬ સઁ અન્તિમ સમય ધરિ રહલાહ। ૧૯૫૨ સઁ દર ચન્દ્રધારી મિથિલા કૉલેજમે પ્રો ઝા અંગ્રેજીક પ્રાધ્યાપક રૂપેં કાજકા પશ્ચાત્ ઓહિ કૉલેજમે મૈથિલી વિભાગાધ્યક્ષ વનાઓલ ગેલાહ। ૧૯૬૫ મે રમાનાથ વાવૂ સાહિત્ય અકાદમીક મૈથિલીક પ્રતિનિધિ નિર્વાચિત ભેલાહ જાહિ પદ પર ઓ જીવનક અન્ત સમય તક રહલાહ।

હિનક રચનાક ક્ષેત્ર વહુત વ્યાપક છલ। હિનક અનુસંધાનાત્મક નિવંધ દૂ ગોટ સંગ્રહ �નિવન્ધમાલા� તથા �પ્રવંધ સંગ્રહ� પ્રકાશિત અછિ। સંકલિત સમ્પાદિત પુસ્તક સભમે �મૈથિલી પદ્ય-સંગ્રહ�, �મૈથિલી ગદ્ય-સંગ્રહ�, �પ્રાચીન ગીત�, �કથા કાવ્ય�, �નવીન ગીત�, �કવિતા કુસુમ�, �કથા સંગ્રહ� આદિ અછિ। �કથાસરિત્સાગર�ક આધાર પર પ્રાञ્જલ ગદ્ય શૈલીમે હિનક �ઉદયન-કથા� તથા �વરરુચિ-કથા� વેશ ખ્યાતિ પઓલક। વ્યાકરણક �મિથિલા ભાષા પ્રકાશ�, �અલક્ષરપ્રવેશ� આદિ અનેક ગ્રન્થ પ્રકાશિત અછિ। �મૈથિલી



રામ રૂકવાલ સહિ રાકેશ (૧૯૧૨-૧૯૯૪)

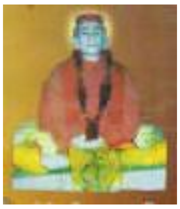
જન્મ ૧૪ જુલાઇ ૧૯૧૨, મૃત્યુ ૨૭ નવમ્વર ૧૯૯૪, હિનકર મૈથિલી લોકગીત (સંગ્રહ આ સમ્પાદન) એકટા લોકપ્રિય પોથી વનિ ગેલ અછિ।



કાશીકાન્ત મિશ્ર "મધુપ" ૧૯૦૬-૧૯૮૭

૧૯૭૦- કાશીકાન્ત મિશ્ર �મધુપ� (રાધા વિરહ, મહાકાવ્ય) પર સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર પ્રાપ્ત મૈથિલીક પ્રશસ્ત કવિ આ મૈથિલીક પ્રચાર-પ્રસારક સમર્પિત કાર્યકર્તા �ઝંકાર� કવિતાસઁ ક્રાન્તિ ગીતક આહ્વાન કએલનિ। પ્રકૃતિ પ્રેમક વિલક્ષણ કવિ। �ઘસલ અઠન્ની કવિતાક લેલ કથ્ય આ શિલ્પ-સંવેદના�દુહૂ સ્તર પર ચરમ લોકપ્રિયતા ભેટલનિ।

સાહિત્ય પત્ર� ત્રૈમાસિક પત્રિકાક સંપાદક।



ઊક્ષ્મીનાથ ગોસાઈ ૧૭૯૩- ૧૮૭૨



મેહી દાસ

યત્હના કોઠિ_વનમનપ્પી_શ્રસઊિ
નામ_ત્રામાનુગ્રહઊાઊ
દાસ_શ્રાશ્રમ_માયામોહ્ઊા, કુપ્પાઘાટ, ભાગઊપુત્ર



વુચન ભગત, સંત ૧૯૨૮- ૧૯૯૧



શ્રભિરામ દાસ

મથિઊિક પ્રસિદ્ધિ ભાગવત વાચક।



સ્નેહઊતા ૧૯૦૯- ૧૯૯૩

ગામ- ડગોઢ઼ી, સમસ્તીપુત્ર પૂત્રામ
નામ- કપઊિદેવ ઠાકુત્ર "સ્નેહઊતા"।
ત્રામાશ્રયી ત્રસિક સમ્પ્રદાયક સંત।
હિનિકત્ર ત્રચતિ વૈદેહી વિવાહ
સંકીર્ત્તન, વિનય
પદાવઊિ, શ્રવિવાર્મી, યેતાવની, દૂઊ-
સંકીર્ત્તન, સીતાવતાત્રામ
પ્રત્રવન્ધકાવ્ય શ્રા
સ્નેહશતક- દોહાવઊિ- કવિત્ત શ્રાદિ
મથિઊિક મહિઊા વર્ગા શ્રા
સંકીર્ત્તનકાત્ર ઊોકનિક કંઠમે
પત્રિવ્યાપ્ત શ્રછિ શ્રા ઊોકમંગઊક
શ્રનુષ્ઠાનમે વ્યાપક ત્રૂપેં વ્યવહ઼ૃત
શ્રછિ। હિનિક "વૈદેહી
વિવાહ" મથિઊિક કીર્ત્તનિયા નાટ્ય
પત્રમ્પત્રાકેં ઊોકત્રુચિક શ્રનુકૂઊ વનૌને
શ્રછિ।



સ્વતંત્રતા સેનાની
સ્વ. ત્રામફઊ મણ્ડઊ







𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒗𑒰 "𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲" 𑓑𑓙𑓓𑓐- 𑓑𑓙𑓙𑓘

𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪, 𑒨𑒳𑒫𑒰𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒪𑒦 𑒁𑒕𑒱।𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒖𑓂𑒘𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒰𑒢𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒠 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨𑒞𑒰- 𑒮𑓂𑒫 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒗𑒰 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲।

𑒏𑒰𑓀𑒔𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 "𑒏𑒱𑒩𑒝" 𑓑𑓙𑓐𑓖- 𑓑𑓙𑓘𑓘

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢-𑒡𑒩𑓂𑒧𑒣𑒳𑒩, 𑒪𑒼𑒯𑒢𑒰 𑒩𑒼𑒛, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒥𑒯𑒱𑒩। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢𑒧𑒹 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰। �𑒣𑒩𑒰𑒬𑒩� 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒂 �𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒱𑒩𑒝� 𑒪𑒹𑒪 𑒫𑒻𑒠𑒹𑒯𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮), 𑒫𑒲𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒮𑒴𑒢 (𑒥𑒰𑒪𑒏𑒟𑒰), 𑒖𑒨 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒦𑒴𑒧𑒱 (𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲), 𑒫𑒱𑒖𑒹𑒞𑒰 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 (𑒢𑒰𑒙𑒏), 𑒏𑒟𑒰-𑒏𑒱𑒩𑒝 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒏𑒱𑒩𑒝-𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒫𑒪𑒲, 𑒏𑒪𑒹𑒏 𑒠𑒢𑒱𑒏 𑒫𑒰𑒠 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒣𑒩𑒰𑒬𑒩 (𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨) 𑒂 𑒏𑒱𑒩𑒝-𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡𑒰𑒫𑒪𑒲 (𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒂𑒠𑒱।𑓑𑓙𑓘𑓙- 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒔𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 �𑒏𑒱𑒩𑒝� (𑒣𑒩𑒰𑒬𑒩, 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨) 𑒣𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞।

𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓐𑓖- 𑓑𑓙𑓔𑓙







𑒩𑒧𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑓑𑓙𑓐𑓗-𑓑𑓙𑓗𑓑

𑒃𑒬𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓐𑓗- 𑓑𑓙𑓖𑓕

𑒥𑒯𑒳𑒧𑒳𑒐𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰𑒏 𑒏𑒫𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢 𑒂 𑒢𑒫𑒲𑒢 𑒣𑒠𑓂𑒡𑒞𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨-𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒫𑒩𑓂𑒑, 𑒬𑒼𑒭𑒝𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰, 𑒮𑓂𑒫𑒠𑒹𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒏 𑒨𑒟𑒰𑒩𑓂𑒟𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑓀𑒑 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰𑒏 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑒱।

𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 '𑒦𑒳𑒫𑒢' 𑓑𑓙𑓐𑓗- 𑓑𑓙𑓔𑓔

𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏 𑒥𑒯𑒳𑒧𑒳𑒐𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰𑒏 𑒏𑒫𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢 𑒂 𑒢𑒫𑒲𑒢 𑒩𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒣𑒳𑒪 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒋𑒪𑒢𑒱 । �𑒦𑒳𑒫𑒢 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲� 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒍𑒖 𑒂 𑒢𑒫 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰𑒏 𑒬𑓀𑒐 𑒤𑒳𑒏𑒪𑒢𑒱।







𑒏𑒰𑒪𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓐𑓘-

हरिमोहन झा १९०८-१९८४

हिनकर मैथिली कृति १९३३ मे �कन्यादान� (उपन्यास), १९४३ मे "द्विरागमन�(उपन्यास), १९४५ मे �प्रणम्य देवता� (कथा-संग्रह), १९४९ मे �रंगशाला�(कथा-संग्रह), १९६० मे �चर्चरी�(कथा-संग्रह) आऽ १९४८ ई मे �खट्टर ककाक तरंग� (व्यंग्य) अछि। मृत्योपरान्त १९८५मे (जीवन यात्रा, आत्मकथा) पर मैथिली साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

मूल गाम ठंगा (हरिपुर), मधुबनी। श्रीर मातृक वरदवट्टा, पो. उरलाहा, थाना- मदनपुर, जिला- पूर्णियामे वसि गेलाह। सतघरा (मधुबनी), मदनपुर आ काशीमे पाणिनी व्याकरणक अध्ययन। "हनुमान चरित"क लेखक।

तंत्रनाथ झा १९०९-१९८४

जन्म १९०९ ई मे दरभंगा जिलाक चरम्पुर ग्राममे भेलन्हि मृत्यु ४-५-�८४, चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे अर्थशास्त्रक प्राध्यापक छलाह। अवकाश ग्रहण क काव्य साधनामे लागल रहलाह। महाकाव्य, मुक्तक, एकांकी सभ विधामे ई सिद्ध हस्त छलाह। हिनक �कीचक वध� महाकाव्य अंग्रेजीक �ब्लैक्ड वर्स� (अमित्राक्षर छन्द) मे लिखल अछि। मैथिलीमे �सौनेट� एवं ब्लैक्ड वर्स�क ई प्रथम प्रयोक्ता थिकाह। संस्कृत परम्परामे काव्य रचना करितहुँ पाश्चात्य शैलीक नवीनता हिनका रचनामे भेल। हिनक �कीचक वध� आ �कृष्ण चरित� महाकाव्य��मङ्गल-पत्राशिका� एवं �नमस्या� मैथिली साहित्यमे अपन विशिष्ट स्थान रखैछ। तकर अतिरिक्त मुक्तक काव्यमे विषय वस्तुक व्यापकता एवं शिल्प शैलिक प्रचुरता अवैत अछि। एक दिशि यदि प्राचीन ढंगक ईश्वर वन्दनाक रचना कएलन्हि तँ दोसर दिसि �सौनेट� (चतुर्दशपदी) �वैलेड� आदि लिखबामे पूर्ण सफलता प्राप्त कएलन्हि।�कृष्ण चरित� महाकाव्य पर हिनका १९७९ ई क साहित्यक अकादमी पुरस्कार भेटलन्हि। १९८० ई मे हिनका अभिनन्दन ग्रन्थसमर्पित कएल गेलन्हि।



जीवनाथ झा १९१०-१९७७



सुरेन्द्र झा ' सुमन' १९१०-२००२

जन्मः ग्राम : बल्लीपुर, जिला-समस्तीपुर। प्रकाशित कृतिः प्रतिपदा, अर्चना, साओन-भादव, अंकावली, अन्तर्नाद, पयस्विनी, उत्तरा आदि तीससँ अधिक मौलिक कविता-पुस्तक; पुरुष-परीक्षा, अनुगीतांजलि, ऋतु श्रृंगार तथा व्रजरत्नाकर, पारिजात-हरण, कृष्णजन्म, आनन्द-विजय आदि कतिपय ग्रन्थक अनुवाद-संपादन; �मैथिली काव्य पर संस्कृतक प्रभाव� नामक



पं रामचन्द्र झा १९१०-

गाम तरौनी। काशी मिथिल ग्रन्थमालाक सम्पादक।

સમીક્ષા-ગ્રંથ। �પયસ્વિની� ઊઊ ૧૯૭૧ મે સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર તથા �ઉત્તરા� પર ૧૯૧૮ મે મૈથિલી અકાદેમીક વિદ્યાપતિ પુરસ્કાર પ્રાપ્ત। મૈથિલીક પ્રથમ દૈનિક પત્ર �સ્વદેશ�ક ઊવ્યપ્રતિષ્ઠ સમ્પાદક।૧૯૯૫- સુરેન્દ્ર ઝા �સુમન� (રવીન્દ્ર નાટકાવલી- રવીન્દ્રનાથ ટૈગોર, બાંગ્લા) ઊઊ સાહિત્ય અકાદેમી મૈથિલી અનુવાદ પુરસ્કાર। ૨૦૦૦ ઈ- પં.સુરેન્દ્ર ઝા �સુમન�, દરભંગા; યાત્રી-ચેતના પુરસ્કાર।



' નાગાર્જુન' વૈદ્યનાથ મિશ્ર ' યાત્રી' ૧૯૧૧-૧૯૯૮

જન્મ અપન મામાગામ સતલખામે ભેલન્હિ, જે હુનકર ગામ તરૌનીક સમીપહિ અછિ, જિલા-દરભંગા। મૂલ નામ: વૈદ્યનાથ મિશ્ર। હિન્દીમે નાગાર્જુન નામે પ્રખ્યાત। પ્રકાશિત કૃતિ: ચિત્રા, પત્રહીન નગ્ન ગાછ (મૈથિલી કવિતા-સંગ્રહ); પારો, બલચનમા, નવતુરિયા (મૈથિલી ઉપન્યાસ); યુગધારા, સતરંગે પંખોવાલી, પ્યાસી પથરાઈ આંખે, ખિચડી વિપ્લવ દેખા હમને, તુમને કહા થા, હજાર હજાર બાહો વાલી, પુરાની જૂતિયો કા કોરસ, રત્નગર્ભા, ઐસે ભી હમ ક્યા ! ઐસે ભી તુમ ક્યા ! (હિન્દી કવિતા-સંગ્રહ); રતિનાથ કી ચાચી, બલચનમા, નઈ પૌધ, બાબા બટેસરનાથ, વરુણ કે બેટે, દુખમોચન, કુમ્ભીપાક, અભિનન્દન, ઉગ્રતારા, ઇમરતિયા (હિન્દી ઉપન્યાસ); આસમાન મે ચન્દા તૈરે (કહાની સંગ્રહ); ભસ્માંકુર (હિન્દી ખણ્ડ કાવ્ય); અન્નહીનમ્ ક્રિયાહીનમ્ (નિબન્ધ-સંગ્રહ); ગીત ગોવિન્દ; મેઘદૂત; વિદ્યાપતિ કે ગીત, વિદ્યાપતિ કી કહાનિયાં (અનુવાદ)। �પત્રહીન નગ્ન ગાછ� ઊઊ ૧૯૬૮ મે સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર પ્રાપ્ત। યાયાવરી જીવન। મૈથિલી પ્રતિનિધિક રૂપમે રૂસ ભ્રમણ। નાગાર્જુન (**સ્વ. શ્રી વૈદ્યનાથ મિશ્ર �યાત્રી�**), હિન્દી આ મૈથિલી કવિ, ૧૯૯૪



આરસીપ્રસાદ સિંહ ૧૯૧૧-૧૯૯૬

જન્મ: ગ્રામ-એરૌત, જિલા-સમસ્તીપુર। પ્રકાશિત કૃતિ: માટિક દીપ, પૂજાક ફૂલ, સૂર્યમુખી (કવિતા-સંગ્રહ), મેઘદૂત (અનુવાદ), આરસી, નન્દદાસ, સંજીવની (હિન્દી કાવ્ય સંગ્રહ)। �સૂર્યમુખી� ઊઊ ૧૯૮૪ મે સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર પ્રાપ્ત।



ગુરુ જયદેવ મિશ્ર ૧૯૧૧-૧૯૯૧ શિષ્ય ગંગાનાથ ઝા

઼મે **સાહિત્ય અકાદેમીક શ્રેઠ** (ભાનત દેશક સન્વોચ્ચ સાહિત્યક પુનસ્કાન)।







યશોયન ઝા

મથિથિ વૈભવ, દન્શન મૈથિથિ પોથીપન ૧૯૬૬ મે પહિથ સાહિત્ય અકાદમી પુનસ્કાન મૈથિથિ થેઠ પ્નાપ્ત।

વૈદ્યનાથ મઙ્ઠકિ ' વ્યિુ' ૧૯૧૨- ૧૯૮૭

૧૯૭૬- વૈદ્યનાથ મઙ્ઠકિ �વ્યિુ� (સીતાયન, મહાકાવ્ય) થેઠ મૈથિથીક સાહિત્ય અકાદમી પુનસ્કાન।

મીમ ઝા ૧૯૧૨-

પૂન્ણિયા ળિથાક મદનપુન ગામક। ળન્મ ૫ નવમ્વન ૧૯૧૨ ઼। વનૈથીક શ્નો શ્યામાનન્દ સહિક અધ્યક્ષતામે �નાનાયણ સંકીન્તન મહામણ્ડથી�ક સ્થાપના।







નાયાનાથ દાસ ૧૯૧૨-

ઉપેન્દ્ન ઠાકુન ' મોહન' ૧૯૧૩- ૧૯૮૦

ળન્મ ૧૯૧૩ ઼ મે દનભંગા ળિથાક યતનિયા ગ્નામમે ભેઠન્હિ। મૃત્યુ ૨૪-૫- ૧૯૮૦। સંસ્કૃત શિક્ષામે સાહિત્યાચાન્ય ઓ વડૌદા નાળક વિદ્વત્-પનીક્ષાસઁ �સાહિત્ય-નત્ન�ક ઉપાધિસઁ વિભૂષિત ભેથાહ। દૈનિક આન્યાવન્તમે આદાશિહસિઁ, પશ્યાત્ ૧૯૬૦ સઁ મથિથિ મહિનિક ઉપ-સમ્પાદક એવં સહ-સમ્પાદક નૂપેઁ કાન્ય કનૈત ૧૯૭૭ મે સેવા નવિૃત ભેથાહ ।મોહનળી કનીવ પચાસ વન્ષ સાહિત્ય સાધનામે થાગથ નહથાહ।
વિળિયાનન્દ, કુંળનંળન, સુદન્શન, પુણ્ડનીક, શાસ્ત્ની, વામન આદિ છદ્મ નામસઁ પત્ન-પત્નકામે વિવિધ વિષયપન હિનક થેખ સભ પ્નકાશિત ભેથ અછિ।મોહન ળીક �વાળિ ઉઠથ મુનથી�મે ૧૦૧ ગોટ કવિતાક સંકથન અછિ ળાહિમે હિનક સુદીન્ઘ કાવ્ય-આનાધનાક વિભિન્ન વિચાનધાનાક ઓ વિભિન્ન અનુભૂતિક સામગ્ની ઉપથવ્ધ અછિ। એહિ પુસ્તકપન મોહન�ળીકેઁ ૧૯૭૮ મે સાહિત્ય અકાદમ્ પુનસ્કાન ભેટથન્હિ। એહિસઁ વહુત પૂન્વ હિનક �શુથડાથી� નામક કવિતા સંગ્નહ સેહો પ્નકાશિત ભેથ છથ।

ળયનાથ મિશ્ન ૧૯૧૩- ૧૯૮૫







श्रीकान्त ठाकुर "विद्यालंकार"

पञ्जीकार मोदानन्द झा १९१४-१९८८

लब्ध कीर्त पञ्जीशास्त्र मार्त्तण्ड पञ्जीकार मोदानन्द झा, शिवनगर, अररिया, पूर्णिया। पिता- स्व. श्री भिखिया झा। गुरु- पञ्जीकार भिखिया झा। पूर्णियाँ जिलाक बनैली लगक शिवनगर गामक। जन्म २२ सितम्बर १९१४ ई.।सौराठमे अपन मौसा स्व. लूटन झा सँ पंजीशास्त्रक अध्ययन। १९४८-१९५१ ई. धरि दरभंगामे रहि आचार्य रमानाथ झाकेँ पाँजि पढ़ओलनि।शास्त्रार्थ परीक्षा- दरभंगा महाराज कुमार जीवेश्वर सिंहक यज्ञोपवीत संस्कारक अवसर पर महाराजाधिराज(दरभंगा) कामेश्वर सिंह द्वारा आयोजित परीक्षा- १९३७ ई. जाहिमे मौखिक परीक्षाक मुख्य परीक्षक म.म. ड‍ॉ सर गंगानाथ झा छलाह।

आनन्द झा १९१४-१९८८



टोक्यो हासेगावा, निदेशक मिथिला म्यूजियम, निगाटा



माँगनि खवास १९०८-१९४३ संगीतज्ञ

पचगछियामे जन्म आ अल्प वयसमे मृत्यु। पचगछियाक रायबहादुर लक्ष्मीनारायण सिंहक शिष्य।



रामाश्रय झा ' रामरंग' अभिनव भात खण्डे १९२८- २००९

जन्म ११ अगस्त १९२८ ई. तदनुसार भाद्र कृष्णपक्ष एकादशी तिथिकेँ मधुबनी जिलान्तर्गत खजुरा नामक गाममे भेलन्हि। अभिनव गीतांजलि, हुनकर उच्चकोटिक शास्त्र रचना अछि।मिथिलावासी श्री रामरंग राग रीतजुक्ति, राग वैदेही भैरव, आऽ राग विद्यापति कल्याण केर रचना सेहो कएने छथि आऽ मैथिली भाषामे हिनकर ख्याल �ंजयति श्री राग:� केर अनुरूप अछि।



रामचतुर मल्लिक ध्रुपद संगीत १९०५- १९९०



अभयनारायण मल्लिक



कुमार गंगानन्द सिंह, संगीतज्ञ



સંગીતાચાર્ય નાયવહાદુન ઙક્ષ્મીનાનાયણ સિંહ



પંડિત પનમાનન્દ ચૌધની, સંગીતજ્ઞ



હૃદયનાનાયણ ઝા



સંગીત ભાષ્કન નાજકુમાન શ્યામાનન્દ સિંહ ૧૯૧૬-૧૯૯૪



ગુનુદેવ કામત

શાસ્ત્રીય સંગીત



મથિઙેશ કુમાન ઝા, તવઙા વાદન



નાગેશ્વન ઙાઙ કર્ણ, તવઙા વાદક



વાવૂ સાહેવ ચૌધની ૧૯૧૬-૧૯૯૮

દનભંગા જીઙાક હુઙાનપુન ગામક। ૧૯૪૩ ઈ મે જીવિકાન્થ કઙકત્તા અયઙાહ। નવમ કક્ષામે સ્વનાજ્ય આન્દોઙનમે ભાગ કએ શક્ષિક સ્નાશિની। કઙકત્તામે સ્થાનીત મૈથિઙ સંઘમે પ્નવેશ। કઙકત્તામે મૈથિઙી આનટ પ્નેસ ૮૧, પ્ઙિત ઘોષ ઙેન, કઙકત્તા-૭૦૦૦૦૬ સઁ મૈથિઙી-મથિઙા આન્દોઙનમે સક્નિયિ। �કુહેસ� આ �યામક્ષ� દૂટા નાટક। ૧૯૭૧-૭૯ ધનિ �મથિઙા દર્શન� આ �મૈથિઙી દર્શન� મૈથિઙી માસિકિક સમ્પાદન।



ઙક્ષ્માણ (ઙખન) ઝા ૧૯૧૬-૨૦૦૦

મથિઙા નાજ્ય અભિયાની।

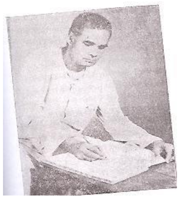


𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡𑒠𑒹𑒫 𑒗𑒰 ' 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒪' १९१६-

𑒑𑒼𑒛𑓂𑒛𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒪𑒣𑓂𑒣𑒠𑒞𑓂𑒞-𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒲। 𑒖𑒢𑓂𑒧 १६ 𑒁𑒏𑓂𑒙𑒴𑒥𑒩 १९१६ 𑒄।



𑒩𑒰𑒧𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒹𑒨 "𑒁𑒝𑒳" १९१७-२०१०



𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰 १९१७-१९९०



𑒅𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 ' 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒮 ' १९१७-२००२

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢-𑒯𑒩𑒱𑒣𑒳𑒩 𑒥𑒏𑒬𑒲𑒙𑒼𑒪, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩। १९६९- 𑒅𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 �𑒫𑓂𑒨𑒰𑒮� (𑒠𑒴 𑒣𑒞𑓂𑒩, 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩, 𑒠𑒴 𑒣𑒞𑓂𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮), 𑒥𑒱𑒛𑓀𑒥𑒢𑒰, 𑒦𑒖𑒢𑒰 𑒦𑒖𑒪 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒣𑒞𑒢 𑒮𑓀𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒏 (𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨), 𑒧𑒯𑒰𑒦𑒰𑒩𑒞 (𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒠𑒴 𑒣𑒩𑓂𑒫) 𑒂𑒠𑒱।



𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 १९१८-२००९

𑒖𑒢𑓂𑒧
𑒮𑒩𑒱𑒮𑒫𑒧𑒹, 𑒁𑒮𑓂𑒢𑒳𑒏𑒧𑓂𑒧, 𑒫𑒲𑒩𑒦𑒼𑒑𑓂𑒨𑒰, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒬𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹।२००९- 𑒮𑓂𑒫𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 (𑒑𑓀𑒑𑒰𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩, 𑒏𑒟𑒰𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒣𑒩 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒼𑒣𑒩𑒰𑓀𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩।



𑒥𑓂𑒩𑒖𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 ' 𑒧𑒝𑒱𑒣𑒠𑓂𑒧' १९१८-१९८६

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢-𑒥𑒹𑒯𑒛𑓃𑒰, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩। १९७३- 𑒥𑓂𑒩𑒖𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 �𑒧𑒝𑒱𑒣𑒠𑓂𑒧� (𑒢𑒻𑒏𑒰 𑒥𑒢𑒱𑒖𑒰𑒩𑒰, 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞। 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏𑒰𑒩, 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒍 𑒏𑒫𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒏𑒼𑒥𑓂𑒩𑒰𑒑𑒩𑓂𑒪, 𑒏𑒢𑒏𑒲, 𑒁𑒩𑓂𑒠𑓂𑒡𑒢𑒰𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩, 𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒖𑒨, 𑒢𑒻𑒏𑒰-𑒥𑒢𑒱𑒖𑒰𑒩𑒰, 𑒪𑒫𑒯𑒩𑒱-𑒏𑒳𑒬𑒯𑒩𑒱, 𑒩𑒰𑒨 𑒩𑒝𑒣𑒰𑒪, 𑒂𑒠𑒱𑒧 𑒑𑒳𑒪𑒰𑒧 𑒂𑒠𑒱 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒍 𑒏𑓀𑒚𑒯𑒰𑒩 (𑒢𑒰𑒙𑒏) 𑒂𑒠𑒱।



𑒣𑓀 𑒮𑒯𑒠𑒹𑒫 𑒗𑒰 १९१९-

"𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒲 𑒔𑒢𑒼𑒯𑒩" 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒩𑒧𑒰𑒏𑒩 १९१९-१९९१

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲𑒧𑒹 १९१९ 𑒄 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪। 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒫 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒧𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒄 𑒩𑒰𑒧𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒼𑒪𑒹𑒖, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒖𑒞𑒋𑒮𑒿 𑒁𑒫𑒏𑒰𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒥𑒰𑒪𑓂𑒨𑒰-𑒫𑒮𑓂𑒟𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒄 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒧𑒹



𑒂𑒠𑓂𑒨𑒰𑒔𑒩𑒝 𑒗𑒰 १९२०-

लगल रहल अछि। संस्कृत तथा मैथिली दुनू भाषामे हिनक रचना प्रकाशित अछि। यथा�मैथिलीमे �प्रयास� (कथा-संग्रह), �मधुमती�, �अमरवाणू� (कविता-संग्रह), �शरशय्या� (खण्ड-काव्य) �स्मृति साहस्री� (महाकाव्य) आदि।



चन्द्र भानु सिंह १९२२-

२००४- चन्द्रभानु सिंह (शकुन्तला, महाकाव्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।



सुधांशु शेखर चौधरी १९२२-१९९०

जन्म दरभंगाक मिश्रटोलामे १९२२ ई. मे भेलन्हि तथा मृत्यु १९९० ई. मे भेलन्हि। किछु दिन विभिन्न जीविकामे रहि पश्चात् साहित्यकारक जीवन प्रारम्भ कएल। किछु दिन �वैदेही�क सम्पादन श्री सुमनजी एवं श्री कृष्णकान्त मिश्रजीक संग कएल तत्पश्चात् १९६० ई. सँ १९८२ ई. धरि पटनामे �मिथिला मिहिर��क सफल सम्पादन कएल।हिनक दू गोट नाट्यकृति- �भफाइत चाहक जिनगी�, लेटाइत आँचर�, तथा �पहिल साँझ� हिनक नाटकक नीक व्यावहारिक अनुभवक परिचायक अछि।छद्मनामसँ हिनक दू गोट उपन्यास मिहिर� मे प्रकाशित भेल अछि। हिनक उपन्यास ई बतहा संसार� जे मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित भेल आ जाहि पर १९८० क साहित्य अकादमीक पुरस्कार देल गेल।



जयकान्त मिश्र (१९२२-२००९)

मैथिली साहित्यक एकटा बड़ पैघ विद्वान डॉ जयकांत मिश्र सन् १९८२ मे इलाहाबाद विश्वविद्यालयक अंग्रेजी आ आधुनिक यूरोपियन भाषा विभागक प्रोफेसर आ हेड पद सँ सेवानिवृत्त भेल छला। तकर बाद ओ चित्रकूट ग्रामोदय विश्वविद्यालयमे भाषा आ समाज विज्ञानक डीन रूपमे कार्य कएलन्हि। स्व मिश्र अखिल भारतीय मैथिली साहित्य समिति, इलाहाबादक अध्यक्ष, गंगानाथ रिसर्च इंस्टीट्यूट, इलाहाबादक अवैतनिक सचिव आ सम्पादक, हिन्दी साहित्य

सम्मेलन, प्रयागक प्रबन्ध विभागक संयोजक आ साहित्य अकादमी, नई दिल्लीक मैथिली प्रतिनिधि आ भाषा सम्पादक रहल छलाह। मैथिली साहित्यक इतिहास, अर्ली ओरिजिन ऑफ मिथिला, कीर्तनिया ड्रामा समक क्रिटिकल एडीशन, लेक्चर्स ऑन थॉमस हार्डी, लेक्चर्स ऑन मोर पोएट्स आ द कॉम्प्लेक्स स्ट्राइल इन इंगलिश पोएट्री हिनक लिखल किछु ग्रंथ अछि। हिनकर वृहत मैथिली शब्द कोष मात्र दू खण्ड प्रकाशित भए सकल, जाहिमे देवनागरीक संग मिथिलाक्षर आ फोनेटिक अंग्रेजीमे सेहो मैथिली शब्दक नाम रहए। ३ फरवरी २००८ कें सात बजे साँझमे हिनकर निधन भऽ गेलन्हि।





गोविन्द झा १९२३-



योगानन्द झा १९२३-१९८६

ઉપેન્દ્ર ઠાકુર ૧૯૨૮- ૧૯૮૧

હસિતોત્પલ, મતિહબિ, માદહુવાર્ની શ્વાતિનિગ, ષનુદૃસિ ત્રિ હાનિસિમ ાનદ નુદહસિમ ત્રિ મતિહબિ આદિ પોથી પ્રકાશતિ।

જન્મસ્થાન- ૨સહપુર, સરસિવ પાહિ, મધુવની, વહાિર। સદ્ધિય કથાકાર, ઉપન્યાસકાર, નાટકકાર, ભાષા વૈજ્ઞાનિક ઓ અનુવાદક। સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર, સાહિત્ય અકાદેમી અનુવાદ પુરસ્કારસઁ સમ્માનતિ। વહિાર સરકારસઁ કામબિ વુલ્કે પુરસ્કાર, ગ્રાયિર્સન પુરસ્કાર આદસિઁ સમ્માનતિ। પ્રકાશતિ કૃતિ:
ઉપન્યાસ, નાટક, કથા, કવતિા, ભાષા વજ્ઞિાન આદિ વભિન્નિ વધિામે અઢ઼ીસ ટા પોથી પ્રકાશતિ। પ્રકાશન: સામાક પૌતી, નેપાલી સાહત્યિક ઈતહિાસ (અનુ) આદિ। ૧૯૯૩- ગોવનિ્દ ઝા (સામાક પૌતી, કથા) પુસ્તક લેલ સહત્યિ અકાદેમી પુરસ્કારસઁ સમ્માનતિ।૧૯૯૩- ગોવનિ્દ ઝા (નેપાલી સાહત્યિક ઈતહિાસ- કુમાર પ્રધાન, અંગ્રેજી) લેલ સાહત્યિ અકાદેમી મૈથલિી અનુવાદ પુરસ્કાર। પ્રબોધ સમ્માન ૨૦૦૬ સઁ સમ્માનતિ। વદિેહ સમ્પાદકક સમાનાન્તર સાહત્યિ અકાદેમી શ્ચેલ પુરસ્કાર ૨૦૧૦ (સમગ્ર યોગદાન લેલ)

હનિક જન્મ મધુવની જલિાક કોરથુ ગ્રામમે ૧૯૨૩ ઈ મે ભેલન્હિ। મૃત્યુ ૧૯૮૬ મે ભેલનિ। અંગ્રેજીમે એમ એ કએલાક પશ્ચાત્ ઈ કછિુ દનિ ચન્દ્રધારી મથિલિા કૉલેજમે પ્રાધ્યાપક રહલાહ। વહિાર પ્રશાસનકિ સેવામે ૧૯૮૧ ધરિ વભિન્નિ પદપર કાર્ય કએલ। તત્પશ્ચાત્મૈથલિી અકાદમીક નદિેશક �૮૪ ધરિ।યોગાનન્દ ઝાજી મૈથલિી સાહત્યિમે અપન ઉપન્યાસ �ભલમાનુસ� એવં �પવતિ્રા�ક હેતુ ધ્યાન છથિ। હનિક નાટક �મુનકિ મતભિ્રમ� એવં કથા સંગ્રહ �ઉઙૈત વંશી� યથેષ્ટ પ્રતષ્ઠિા પ્રાપ્ત કએને અછિ। એકર અતરિકિ્ત ઈ મહાત્મા ગાન્ધીક આત્મકથાક અનુવાદ એવં �આમક જલ્પાી� નામક એક કથા સંગ્રહક સમ્પાદન સેહો કએને છથિ।







રામકૃષ્ણ ઝા 'કસિુન' ૧૯૨૩- ૧૯૭૦

આધુનકિ ધારાક વશિષ્ટિ કવિ, કથાકાર, ચતિક। પ્રકાશતિ કૃતિ: આત્મનેપદ (કવતિા સંગ્રહ), મૈથલિી નવકવતિા (સમ્પાદન)।

ઉમાનાથ ઝા ૧૯૨૩- ૨૦૦૯

જન્મ:-૦૧- ૦૧- ૧૯૨૩, મૃત્યુ ૦૭- ૧૨- ૨૦૦૯ મહૈબ, મધુવની।ભૂતપૂર્વ અધ્યક્ષ વભિાગાધ્યક્ષ એવં પ્રતિ- કુલપતિ મથિલિા વશ્વિવદ્યિાલય, દરભંગા। રચના:- ભેલ્લાચતિ્ર, અતીત (કથા સંગ્રહ); મૈથલિી નવીન સાહત્યિ, રવન્દ્ર ચનુષ, વદ્યિાપતિ ગીતશતી (સમ્પાદન)।૧૯૮૭- ઉમાનાથ ઝા (અતીત, કથા) પર મૈથલિીક સાહત્યિ અકાદમી પુરસ્કારસઁ સમ્માનતિ।

જટાશંકર દાસ ૧૯૨૩- ૨૦૦૬







પ્રવોધ નારાયણ સિંહ ૧૯૨૪- ૨૦૦૫

હિન્દી, સંસ્કૃત, મૈથિલિ, પાલિ એવં શ્રાસીક વદ્વિાન્ મથિલિ, મૈથલિ એવં મૈથલીક ૬ અનન્ય ભક્ત છથિ। કલકત્તા નહિ મિથિલિ દર્શન�, મૈથલિ કવતિ�, મૈથલિ ગંગભંય� આદ પિત્રકાિક પ્રકાશનક માધ્યમસઁ શ્રી પ્રવોધજી મૈથલીક જે સેવા કએલ અછિ તેકર વર્ણન થોડ़મે સમ્ભવ નહિ। અનેક વડલ કૃતકિ ૬ અનુવાદ સેહો કએલ અછિ।હિન્દીમે સેહો હિનક �કવતિ સંગ્રહ� પ્રકાશતિ અછિ।કલકત્તા વશ્વિવદ્યાલયમે હિન્દીક પૂર્વ અધ્યક્ષ।
૨૦૦૨- ડૉ પ્રવોધ નારાયણ સિંહ (પાતિદ્ક સ્વર- કુર્તુલ એન હૈદર, ઉર્દૂ) લેલ સાહિત્ય અકાદેમી મૈથલિ અનુવાદ પુરસ્કાર।

મદનેશ્વર મશ્રિ ૧૯૨૪- ૨૦૦૪

"એક છલીહ મહારાની" પ્રકાશતિ।

અમોઘ નારાયણ ઝા "અમોઘ" ૧૯૨૪-



મુરલીધર સિંહ, વ્રજમો હન ઠાકુર, સુમંકર ઝા, મદનેશ્વર મશ્રિ ૧૯૨૪- ૨૦૦૪, લલતિ નારાયણ મશ્રિ, દેવનાથ રાય



મતિનાથ મશ્રિ મતંગ ૧૯૨૪-



આનન્દ મશ્રિ ૧૯૨૪- ૨૦૦૭



ડૉ જયમન્ત મશ્રિ ૧૯૨૫- ૨૦૧૦

જન્મ ૧૫- ૧૦- ૧૯૨૫ મૃત્યુ ૦૭- ૦૯- ૨૦૧૦, ગ્રામ- ઠાઢી- હરપિુર- મધુબની।



ચન્દ્રનાથ મશ્રિ અમર ૧૯૨૫-

જન્મ: ખોજપુર, મધુવની। વરષ્ઠિ કવ, કથાકાર- ઉપન્યાસકાર। હાસ્ય-વ્યંગ્યક કવતિામે વેજોડ़। મૈથલીક લેલ સમર્પતિ વ્યક્તિત્વ। પાંચ દર્જનસં વેસી કથા આ વદિાગરી, વીરકન્યા (ઉપન્યાસ) જલ સમાધિ (કથા સંગ્રહ) પ્રકાશતિ
।૧૯૮૩- ચન્દ્રનાથ મશ્રિ �અમર� (મૈથલિ પત્રકારતિાક ઇતિહાસ) લેલ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કારસઁ સમ્માનતિ। એમ એલ



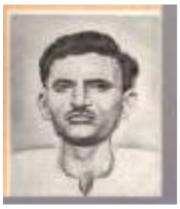
મુક્તિનાથ ઝા (૧૯૨૬- ૨૦૦૯)

१९८९- जयमन्त मिश्र (कविता कुसुमांजलि, पद्य) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कार- मैथिली।

एकेडमी, लहेरियासरायसँ शिक्षकक रूपमे अवकाश प्राप्त। आशा दिशा, गुदगुदी, युगचक्र, उगल पाल आदि कविता संग्रह प्रकाशित। १९८८- चन्द्रनाथ मिश्र �अमर� (परशुरामक बीछल बेरायल कथा- राजशेखर वसु, बांग्ला) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। चन्द्रनाथ मिश्र अमर २०१० मे मैथिली साहित्य लेल **साहित्य अकादेमीक फेलो** (भारत देशक सर्वोच्च साहित्यिक पुरस्कार)।



शुभंकर झा १९२६-



दीनानाथ पाठक 'बन्धु' १९२८- १९९२



अनंत बिहारी लाल दास "इन्दु" १९२८- २०१०

२००७- अनन्त बिहारी लाल दास �इन्दु� (युद्ध आ योद्धा- अगम सिंह गिरि, नेपाली) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।



कृष्णकान्त मिश्र १९२८- २०००



जगदानन्द झा १९२८-



दुर्गानाथ झा "श्रीश"

हिनकर जन्म मधुबनी जिलाक बलिठो गाममे १९२९ ई. मे भेलन्हि। हिन्दी आ मैथिलीमे एम.ए. आ बी.एड. केलाक बाद किछु दिन स्कूलमे अध्यापन, तखन मिथिला कॉलेज, लहेरियासरायमे मैथिली आ हिन्दी विभागक अध्यक्ष। मैथिली भाषामे पहिल पीएच डी। "श्रीश" जीक मैथिलीमे प्रकाशित रचना अछि- "मैथिली साहित्यक इतिहास", "भुवन भारती" (सम्पादन), "महामत्स्य ओ मनु" (कविता), "नाट्य कथा सार"(सम्पादन), "पुरुषार्थ"(पद्य नाटक) आ अनेक कविता, एकांकी आ आलोचनात्मक निबन्ध।



राजकमल चौधरी १९२९-१९६७

महिषी, सहरसा। रचनाः- आदि कथा, आन्दोलन, पाथर फूल (उपन्यास), स्वरगंधा (कविता संग्रह), ललका पाग (कथा संग्रह), कथा पराग (कथा संग्रह सम्पादन)। हिन्दीमे अनेक उपन्यास, कविताक रचना, चौरङ्गी (बङ्गला उपन्यासक हिन्दी रूपान्तर) अत्यन्त प्रसिद्ध।



विश्वनाथ झा "विषपायी" १९२९- २००५

"राम सुयश सागर" (मैथिली रामायण) १९८० ई.मे प्रकाशित। २५ जनवरी २००५ कें मृत्यु।



जयधारी सिंह १९२९- २००७

समीक्षक, कवि। प्रकाशनः बौद्धयानमे तान्त्रिक सिद्धांत, समीक्षा शास्त्र आदि। रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीमे मैथिली विभागक पूर्व अध्यक्ष।



शैलेन्द्र मोहन झा १९२९- १९९४

१९९२- शैलेन्द्र मोहन झा (शरतचन्द्र व्यक्ति आ कलाकार- सुबोधचन्द्र सेन, अंग्रेजी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।



बैद्यनाथ ठाकुर १९२९- २००८



रमेशचन्द्र वर्मा १९३०-



गोपालजी झा 'गोपेश' १९३१- २००८

जन्म मधुबनी जिलाक मेहथ गाममे १९३१ ई.मे भेलन्हि।हिनिकर रचित �सोन दाइक चिट्ठी�, �गुम भेल ठाढ़ छी�, �एलबम� �आब कहू मन केहन लगैए�, "मध्याक पात" प्रकाशित भेल जाहिमे



विवेकानन्द ठाकुर १९३१-

२००५- विवेकानन्द ठाकुर (चानन घन गछिया, पद्य) मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।



ताराकांत मिश्र १९३१-

सोनदाइक चद्दरि बेश लोकप्रिय भेल।२००६ ई- श्री गोपालजी झा गोपेश, मेंहथ, मधुबनी; यात्री-चेतना पुरस्कार।



ललित १९३२-१९८३

जन्म स्थान बसैठ चानपुरा मधुबनी, बिहार। प्रसिद्ध कथाकार ओ उपन्यासकार। प्रकाशित कृति: प्रतिनिधि (कथा संग्रह), पृथ्वी-पुत्र (उपन्यास) आदि।



मुरारि मधुसूदन ठाकुर १९३२-

ताराशंकर बंद्योपाध्यायक बंगला उपन्यास "आरोग्य निकेतन"क मैथिली अनुवाद लेल साहित्य अकादेमीक अनुवाद पुरस्कार १९९९ भेटल छन्हि।



विद्यानारायण ठाकुर १९३३-



धूमकेतु १९३२-२०००

जन्म स्थान कोइलख, मधुबनी, बिहार। प्रसिद्ध कथाकार, उपन्यासकार ओ कवि। प्रकाशित कृति: दू टा कथा संग्रह ओ एक टा उपन्यास।



राजमोहन झा १९३४-

जन्म स्थान कुमरबाजितपुर, वैशाली, बिहार। प्रख्यात कथाकार ओ संपादक। आइ काल्हि परसू (कथा-संग्रह) लेल १९९६ मे साहित्य अकादेमीसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: एक आदिम रात्रि, झूठ साँच, एकटा तेसर, अनुलग्नक, आइ काल्हि परसू (कथा संग्रह), गलतीनामा, जनतब विद्यापति टिप्पणीप्रसादि (आलोचना)। �आरम्भ� पत्रिकाक संपादनार्थ प्रबोध सम्मान २००९ सँ सम्मानित।



डॉ. धीरेन्द्र १९३४-२००४

जन्म स्थान लोहना, मधुबनी, बिहार। प्रसिद्ध कथाकार, उपन्यासकार ओ कवि। प्रकाशित कृति: कुहेस आ कविता, पहाड़ा घूनक आगि, शतरूपा ओ मनु अपन मनदेवि (कथासंग्रह) हैंगरमे टाँगल कोट, काल्हि ओ आइ (कविता संग्रह) सहित कैक विधामे विभिन्न पोथी।



रमेश नारायण १९३४-२०११



बाबू श्री सत्यनारायण सिंह आ राघवाचार्य



मायानन्द मिश्र १९३४-

हिनक जन्म १७ अगस्त १९३४ ई.कें सुपौल जिलाक बनैनियाँ गाममे

नाम- रमेश नारायण दास, जन्म १५ मार्च १९३४ कें मधुबनीक बेहटा गाममे। पिता- श्री हरिकिशुन लाल दास। शिक्षा मधेपुर, मधुबनी आ पटनामे। १९६१ ई.सँ १९९४ ई. धरि एस.एन. कॉलेज, पटनामे हिन्दी विभागमे अध्यापन। पाथरक नाव (मैथिली कथा संग्रह, १९७२) प्रकाशित। मृत्यु १२ जनवरी २०११ कें पटनामे।

भांगक लोटा, आगि मोम आ� पाथर आओर चन्द्र-बिन्दु- हिनकर कथा संग्रह सभ छन्हि। बिहाड़ि पात पाथर, मंत्र-पुत्र, खोटा आ� चिड़ै आ� सूर्यास्त हिनकर उपन्यास सभ अछि। दिशान्तर हिनकर कविता संग्रह अछि। एकरा अतिरिक्त सोनेकी नैय्या माटी के लोग, प्रथमं शैल पुत्री च, मंत्रपुत्र, पुरोहित आ� स्त्री-धन हिनकर हिन्दीक कृति अछि।१९८८- मायानन्द मिश्र (मंत्रपुत्र, उपन्यास) पर मैथिली साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

प्रबोध सम्मान २००७सँ सम्मानित।



तारानन्द तरुण १९३५-२०११



सोमदेव १९३४-

उपन्यासकार ओ कवि। साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: चानोदाइ, होटल अनारकली (उपन्यास), काल ध्वनि (कविता संग्रह), चरैवेति (गीति नाट्य) सोम सतसइ (दोहा)।२००२- सोमदेव (सहस्रमुखी चौक पर, पद्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार। २००१ ई.- श्री सोमदेव, दरभंगा; यात्री-चेतना पुरस्कार, प्रबोध साहित्य सम्मान २०११।



राजनन्दन लाल दास १९३४-

"कर्णामृत"क सम्पादन। "चित्रा-विचित्रा" प्रकाशित।



रमानन्द रेणु १९३४-२०११

जन्म स्थान उसमामड, दरभंगा, बिहार। वरिष्ठ कवि, कथाकार ओ उपन्यासकार। साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: कचोट, त्रिकोण, अंतहीन



काशीकांत झा "बूच" १९३४-२००८

हिनक जन्म, महान दार्शनिक उदयनाचार्यक कर्मभूमि समस्तीपुर जिलाक करियन ग्राममे १९३४ ई. मे भेलनि। पिता स्व. पंडित राजकिशोर झा गामक मध्य विद्यालयक प्रथम



श्याम चन्द्र १९३४-

उपन्यास "रूपा दीदी" प्रकाशित। गाम मझौलिया, जिला- मधुबनी।

આકાશ (કથા-સંગ્રહ), દૂયસૂઉ (ઉપન્યાસ), અંતત:, આકને નામ (કવિતા-સંગ્રહ)। ૨૦૦૦- રમાનન્દ રેણુ (કતેક રાસ વાત, પદ્ય) લેલ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર। વિદેહ સમ્પાદકક સમાનાન્તર સાહિત્ય અકાદેમી શ્રેષ્ઠ પુરસ્કાર ૨૦૧૧ (સમગ્ર યોગદાન લેલ)

પ્રધાનાધ્યાપક છલાહ। માતા સ્વ. કલા દેવી ગૃહિણી છલીહ। અંતરસ્નાતક સમસ્તીપુર કાૅલેજ, સમસ્તીપુરસઁ કયલાક પશ્ચાત્ વિહાર સરકારક પ્રખંડ કર્મચારીક રૂપમે સેવા પ્રારંભ કયલનિ। વાલ્હિ કાલસઁ કવિતા લેખનમે વિશેષ રૂચિ છલ। મૈથિલી પત્રિકા - મિથિલા મિહિર, માટિ- પાનિ, ભાખા તથા મૈથિલી અકાદમી પટના દ્વારા પ્રકાશિત પત્રિકામે સમય - સમય પર હિનક રચના પ્રકાશિત હોઇત રહલનિ। જીવનક વિવિધ વિધાકેઁ અપન કવિતા એવં ગીત પ્રસ્તુત કયલનિ। સાહિત્ય અકાદમી દિલ્લી દ્વારા પ્રકાશિત મૈથિલી કથાક વિકાસ (સંપાદક ડાૅ વાસુકીનાથ ઝા) મે હાસ્ય કથા કારક સૂચી મે ડાૅ વિદ્યાપતિ ઝા હિનક રચના ��ધર્મ શાસ્ત્રાચાર્યક ઉલ્લેખ કયલનિ। મૈથિલી અકાદમી પટના એવં મિથિલા મિહિર દ્વારા પ્રશંસા પત્ર ભેજલ જાઇત છલ।શ્રૃંગારરસ એવં હાસ્ય રસક સંગ- સંગ વિચાર મૂલક કવિતાક રચના સેહો કયલનિ। ડાૅ દુર્ગાનાથ ઝા શ્રીશ સંકલિત મૈથિલી સાહિત્યક ઇતિહાસમે કવિક રૂપમે હિનક ઉલ્લેખ કએલ ગેલ અછિ। **પ્રકાશિત કૃતિ (મૃત્યોપરાંત)** : કલાનિધિ- કવિતા-સંગ્રહ।



ડૉ૦ લીલાધર શર્મા "શ્રોત્રિય" ૧૯૩૫-

"મિથિલા કી પાણ્ડિત્ય પરમ્પરા" પોથી પ્રકાશિત।



રામભદ્ર, ધનુષા, નેપાલ ૧૯૩૫-૨૦૨૦

સાહિત્ય તથા અન્યાન્ય ક્ષેત્રક કતેક સશક્ત વ્યક્તિત્વક અપન પ્રેરણાસ્રોત આ પથ-પ્રદર્શક માનૈત છથિ। મૈથિલી સાહિત્ય-ક્ષેત્રમે હિનક પરિચયક માદે એતવાએ કહવ પર્યાપ્ત હોએત જે મૈથિલીક મૂર્દ્ધન્ય સાહિત્યકાર ડા. ધીરેન્દ્ર હિનકા મૈથિલી સાહિત્યક સર્વશ્રેષ્ઠ કથાકાર માનૈત છથિ।હિનક કથામે પ્રતીકાત્મકતાક અદ્ભુત પ્રયોગ રહિતો નહિ, અપિતુ એકટા આદર્શ કથાક સમસ્ત વૈશિષ્ટ્યવિદ્યમાન રહૈત અછિ। કથાકારક અતિરિક્ત ई ઉત્કૃષ્ટ સમાલોચક, નાટકકાર આ કવિ સેહો છથિ। નેપાલમે મૈથિલીક પહિલ મોનોગ્રામા લિખવાક શ્રેય સેહો હિનકા જાઇત છનિ।સામાજિક કુરીતિસભકેઁ કુશલતાસઁ ચિત્રણ કરવામે, ચરિત્રીય વર્ણવામે આ મન-મસ્તિષ્કપર અમિટ છાપ છોડ઼વામે રામભદ્ર સિદ્ધહસ્ત છથિ। ધનુષા જિલાક કુર્થા ગામમે જનમલ રામભદ્રક પૂર્ણ નામ રામભદ્ર



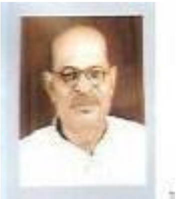
કેદારનાથ ચૌધરી (૧૯૩૬-)

મૈથિલીક પહિલ ફિલ્મ ' મમતા ગાબય ગીત' કેર નિર્માતા દ્વયમેસઁ એકટા નિર્માતા છથિ કેદારનાથ ચૌધરી આ દોસર મદનમોહન દાસ। વાદમે આર્થિક મજબૂરીવશ તેસર સહનિર્માતા ભેલ્યાહ ઉદયભાનુ સિંહ। માતા-સ્વ. કુસુમપરી દેવી, પિતા- સ્વ. કશીરી ચૌધરી, જન્મ: ૦૩૦૧૧૯૩૬

ગ્રામ+પત્રાલય નેહરા (દરભંગા), અન્ય પારિવારિક સદસ્ય-પત્ની-શ્રીમતી કુમુદ ચૌધરી, સંતાન- પ્રથમ પુત્રી-શ્રીમતી કવિતા ઝા, દ્વિતીય પુત્રી-શ્રીમતી અર્ચના ચૌધરી,

करैत छथि। अंग्रेजी विषयक अवकाशप्राप्त शिक्षक रामनन्दन प्रधानजी, पाठ्यपुस्तक आ सहायक पुस्तकसभ उपलब्ध करबामे निरन्तर सक्रिय छथि।

शिक्षा- १९५८ ई.मे अर्थशास्त्रमे स्नातकोत्तर, १९५९ ई.मे बी.एल। १९६९ ई.मे कैलिफोर्निया विश्वविद्यालयसँ अर्थशास्त्रमे स्नातकोत्तर, १९७१ ई.मे मार्केटिंग एण्ड डिस्ट्रीब्यूशन विषयमे गोल्डेन गेट यूनिवर्सिटी, सानफ्रांसिस्को, यू.एस.ए. सँ एम.बी.ए. १९७८ मे भारत आगमन। १९८१-८६ क बीच तेहरान आ पाकिस्तानमे। स्टेट बैंक, पुणे होइत रिटायरमेंटक बाद २००० सँ लेखनमे सक्रिय, दरभंगामे निवास। दस टा उपन्यास- यमेलानी २००४, करार २००६, मारुत २००८, अवान्तर नहि २०१२, हीरा २०१३, अयना २०१८ सम्मान- १) विदेह साहित्य सम्मान, वर्ष-२०१३ (झारखण्ड मैथिली मंच, राँची द्वारा), २) प्रबोध साहित्य सम्मान, वर्ष- २०१६ आ ३) केदार सम्मान, वर्ष- २०१६, 'अवान्तर नहि' लेल।



जीवकान्त १९३६-

नाम- जीवकान्त झा, पिता- गुणानन्द झा, माता- महेश्वरी देवी, जन्म- २५.०७.१९३६ अनुआढ़, जिला- सुपौल। नौकरी- विभिन्न शिक्षक (उ.वि.पिपराही १९५७-८१), हिन्दी शिक्षक (उ.वि.डीलाही एवं उ.वि.पीपराही १९८१-९८)। पहिल रचना- रुखोडिया आ टटिहो (कविता, जनवरी १९६५ मिथिला मिहिर)। पहिल छपल पोथी- दू कुहेसक बाट (उपन्यास १९६८)। नूतन पोथी- खिखिरक बिअरि (२००७ बाल पद्य कथा), खड़न्नी खसल वनमे (पद्य- कथा संग्रह) आ पंजरि प्रेम प्रकासिया (जीवन- वृत्तक अंश)। पुरस्कार- साहित्य अकादेमी १९९८ तकैत अछि चिड़ै, पद्य, कविता सम्मान (१९९८), वैदेही सम्मान (१९८५)। प्रकाशित पोथी-

कविता संग्रह:नाचू हे
पृथ्वी (७१), धार नहि होइछ मुक्त (९१), तकैत अछि चिड़ै (९५), खाँड़ो (१९९६), पानिमे जोगने अछि बसात (९८), खुजली नीलाकाशमे (२०००), गाछ झूल-



हरिदास १९३६- २०१६

पत्नी महालक्ष्मी संग। छायाचित्र "जनम जुआ मति हारहु" प्रकाशित।



देवकान्त झा १९३६-

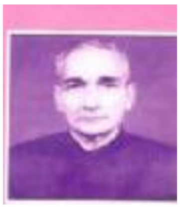
हूल (२००४), छाह सोहाओन (२००६), पिपिलिकि वीअरि (२००७)

कथा-संग्रह:एकसरि ठाढ़ि कदम तर रे (७२), सूर्य गलि रहल अछि (७५), वस्तु (८३), करमी हील (९८)

उपन्यास:दू कुहेसक बाट(६८), पनपित(७७), नहि, कतहु नहि (७६), पीयर गुलाब छल (७१), अगिनबान (८१)

हिन्दी अनुवाद- निशान्त की चिड़िया (तकैत अछि चिड़ै, साहित्य अकादमी, दिल्ली २००३)।

प्रबोध सम्मान २०१० सँ सम्मानित।



डॉ अमरेश पाठक १९३६-

हिनक जन्म सीतामढ़ी जिलाक अन्तर्गत सामारा ग्राममे १९३६ मे भेलन्हि। १९५७ मे पटना विश्वविद्यालयसँ मैथिलीक एम.ए. परीक्षामे प्रथम श्रेणीमे प्रथमस्थान पाओल। १९५७ सँ १९६० धरि रामकृष्ण महाविद्यालय, मधुबनीमे व्याख्याता रूपेँ तकर बाद पटना विश्वविद्यालयमे व्याख्याता रूपमे कार्य करए लगलाह। पटना विश्वविद्यालयमे मैथिली विभागाध्यक्ष रूपेँ। मैथिली उपन्यासक आलोचनात्मक अध्ययन� शोध प्रबन्धपर हिनका बिहार विश्व-विद्यालय द्वारा डी.लिट्‌क उपाधि भेटलन्हि। ई शोध प्रबन्ध पुस्तकाकार रूपेँ सेहो प्रकाशित भेल अछि बिहार राष्ट्रभाषा परिषद्‌क विद्यापति ग्रन्थावलीक सम्पादक मण्डलक सदस्य। हिनक अन्य प्रकाशित रचना अछि �निबन्ध संकलन�। एकरा छोड़ि विभिन्न पत्र-पत्रिकामे हिनक कतोको निबन्ध प्रकाशित छन्हि। मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित कथा-संग्रहक रहो एक सम्पादक छथि। ई अधिकतर उच्च स्तरीय आलोचनात्मक निबन्ध लिखैत छथि। २०००- डॉ अमरेश पाठक, (तमस- भीष्म साहनी, हिन्दी) लेल



बलराम १९३६- २००८

जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार। विशिष्ट कथाकार। प्रकाशित कृति: दकचल देवाल (कथा-संग्रह)।



मैथिलीपुत्र प्रदीप १९३६-

ग्राम- कथवार, दरभंगा। प्रशिक्षित एम.ए., साहित्य रत्न, नवीन शास्त्री, पंचाग्नि साधक। हिनकर रचित "जगदम्ब अहीं अवलम्ब हमर" आ "सभक सुधि अहाँ लए छी हे अम्बे, हमरा किए बिसरै छी यै" मिथिलामे लोंड भए गेल अछि।

साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।



रामदेव झा १९३६-

कथाकार, समीक्षक, अनुवादक, ग्रंथ सम्पादक। साहित्य अकादेमीक मूल एवं अनुवाद पुरस्कार प्राप्त कर्ता। ल.ना.मिथिला विश्वविद्यालय दरभंगाक मैथिली विभागक पूर्व प्राचार्य।
प्रकाशन: पसीझैत पाथर, (अनु) आदि। १९९१- रामदेव झा (पसीझैत पाथर, एकांकी) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित
।१९९४- रामदेव झा (सगर- राजेन्द्र सिंह बेदी, उर्दू) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।



रवीन्द्र नाथ ठाकुर १९३६-

जन्म पूर्णियाँ जिलाक धमदाहा ग्राममे १९३६ ई मे भेलन्हि। नेने अवस्थासँ गीत गएबामे एवं कविता लिखबामे विशेष रुचि। कोनो मंच पर ठाढ़ भेला पर ई सहजहि श्रोताकेँ आह्लादित करैत छथि। हिनक सात गोट मैथिलीक गीत संग्रह, एक मनिो महाकाव्य, एक प्रयोगधर्मी काव्य, एक उपन्यास, एक नाटक �एक नारि� एवं एक हिन्दी नाटक, प्रकाशित भेल छन्हि।



विनोद बिहारी वर्मा १९३७-२००३

मैथिल करण कायस्थक पाँजिक सर्वेक्षण, वंशक विवरण ओ पञ्जी तथा अन्य कथा (कथा संग्रह)



वीरेन्द्र मल्लिक १९३७ -

जन्म-
३ जनवरी १९३७ ई पररौनी, मधुबनी मे। कवि, सम्पादक, समीक्षक। आखर, अग्निपत्रक सम्पादन।अग्नि-शिखा (कविता संग्रह)।



कीर्तिनारायण मिश्र १९३७-

जन्म १७ जुलाई १९३७ ई केँ ग्राम शोकहारा (बरौनी), जिला बेगूसरायमे भेलन्हि। हुनकर प्रकाशित कृति अछि सीमान्त, महानगर (दीर्घ कविता), हम स्वतन्त्र नहि छी, ध्वस्त होइत शान्तिस्तूप (एहि पोथीपर साहित्य अकादमी १९८७ पुरस्कार), आदमीकेँ जीबैत (कविता संग्रह)। संस्मरण- अपन एकान्तमे, स्मृति यात्रा, पत्रक दर्पणमे। सम्पादन- आखर मासिक पत्रिका, आधुनिक मैथिली साहित्य, '६३, राजकमल जीवन आ साहित्य, '६८, कथा-संकलन- काल कोठरी। आलोचना- अर्थान्तर- २००४



गौरीकान्त चौधरीकान्त १९३७-२००१



પુગ૭ કશિોન મશ્રિ ૧૯૩૮- ૨૦૦૭

મૈથિ૭િ શવ્દકોષ।



પ્નશુ૭૭ કુમાન સહિ ' મૌન' ૧૯૩૮-

ગ્નામ+પોસ્ટ- હસનપુન, ળિ૭િ- સમસ્તીપુન।મૈથિ૭િમે ૧નેપા૭ક મૈથિ૭િ સાહત્યિક
૨ાહિસ(વિનાટનગન, ૧૯૭૨ઈ), ૨વ્નહ્મગ્નામ(નપિોન્તાળ દનભંગા ૧૯૭૨ ઈ), ૩�મૈથિ૭િ� ત્નૈમાસકિક સમ્પાદન (વિનાટનગન, નેપા૭ ૧૯૭૦- ૭૩ઈ), ૪મૈથિ૭િક નેનાગીત (પટના, ૧૯૮૮ ઈ), ૫નેપા૭ક આધુનકિ મૈથિ૭િ સાહત્યિ (પટના, ૧૯૯૮ ઈ), ૬ પ્નેમચન્દ ચયનતિ કથા, ભાગ- ૧ આઽ ૨ (અનુવાદ), ૭ વા૭્મીકકિ દેશમે (મહનાન, ૨૦૦૫ ઈ)।૨૦૦૪- ૭ૅ પ્નશુ૭૭ કુમાન સહિ �મૌન� (પ્નેમચન્દ કી કહાની- પ્નેમચન્દ, હન્દિી) ૭૭ સાહત્યિ અકાદેમી મૈથિ૭િ અનુવાદ પુનસ્કાન।



મહેશ્વનનાથ મ૭૭કિ ૧૯૩૮-



પનશુનામ દ્દા ૧૯૩૮-

ગામ- મેંહથ (મધુવની), કૃત- ડાઇમેન્શન્સ ઑફ પીસ ઍન્ડ ઇન્ગ૭િશ ડ્નામા, ક્નશ્ચિયિન પોએટકિ ડ્નામા।



કુ૭ાનન્દ મશ્રિ ૧૯૪૦- ૨૦૦૦

ળન્મ પકડી કોઠી, સીતામઢી, વહિાન।
સુવપ્પ્રિયાત
કવિ, સંપાદક, સમા૭ોચક।
પ્નકાશતિ કૃત- તાવત
એના, ભોનક પ્નતીક્ષામે (કવતિા સંગ્નહ), ભાનતક ભાષા
સન્વેક્ષણ, પાનો, નાળકમ૭ ચૌધની કી ગ્યાનહ કહાનયિાઁ (અનુવાદ)।



વ૭િટ પાસવાન ' વહિંગમ' ૧૯૪૦-

ળન્મ મધુવની ળ૭િાક એકહત્થા ગ્નામમે ૧૯૪૦ ઈ મે ભેળન્હ।િ



શુળ૭ન નહમાન હાસમી ૧૯૪૦- ૨૦૧૧

ળન્મ- પટના ળ૭િાક વનાહ ગામમે। વૃત્ત અધ્યાપક। હન્દિી કવતિા સંગ્નહ "નશ્મ નાશ" આ મૈથિ૭િ



ગુણનાથ દ્દા

ગુણનાથ દ્દા "૭ોક મઞ્ચ" મૈથિ૭િ નાટ્ય પત્નકાિક સંચા૭ન- સમ્પાદન કેને છથ।િ મૈથિ૭િમે આધુનકિ નાટકક પ્નાણયન। હુનકન નાટક સબ અછ:િ



પ્નભાસ કુમાન ચૌધની ૧૯૪૧- ૧૯૯૮

ગામ- પડિ઼ુરુછ, ળ૭િા- દનભંગા।પ્નખ્યાત કથાકાન આ ઉપન્યાસકાન। પ્નભાસક પ્નકાશતિ કૃત: કથા-પ્નભાસ, પ્નભાસક

કવિતિ સંગ્રહ "નિર્મોહી" પ્રકાશતિ। ૧૯૯૬મે શ્રવુઉકઉામ
શ્રાળાદ- શ્રવ્દુઉકવી દેસનવી, ઉર્દૂસઁ મૈથિલિ શ્રનુવાદપર સાહિત્ય શ્રકાદમીક મૈથિલિ શ્રનુવાદ પુરસ્કાર।

મયુયામનિી: એકાઙ્ક નાટ્ય શૈલીમે દૂટા પાત્ર, પુરુષ સંયુક્ત પરવિારક પક્ષ લેનહિાર શ્રા સ્ત્રી તકર વરિોધી।

પાથેય: એકાઙ્ક નાટ્ય શૈલીમે રચતિ, મુદા પૂર્ણાઙ્કક સન વિશિષતા એમે ભેટત। મુખ્ય શ્રનાનિત। મથિલિક શ્રયોગતસિઁ દુખી ભઽ ગામકેઁ કર્મસ્થલી વનૈત છથિ, સ્વજન વરિોધ કરૈ છથિ।

લાલ-બુદ્ધક્કર: એકાઙ્ક નાટ્ય શૈલીમે રચતિ। દાહી ગૈદીસઁ હ્મારલ નમ્નિ શ્રા મધ્ય-નમ્નિ વર્ગ સ્વતંત્રતાક પહનિહયિો શ્રા વાદો ભીવકિોપાર્જન લેલ પ્રવાસ કરવા લેલ શ્રનાશિપ્ત છથિ।

સાતમ યર્તિર: એકાઙ્ક નાટ્ય શૈલીમે રચતિ। મૈથિલિ રંગમંચપર મહલિ શ્રનાનિર્ગીક શ્રનાવ, સાતમ યર્તિરક પ્રતીક્ષામે પૂર્વાભ્યાસ પ્રાતમ ભઽ ભાશ્ત શ્રછિ।

શેષ નઝિ: શ્રાધુનકિ સામાજકિ પૂર્ણાઙ્ક નાટક। પતિ-માતાક મૃત્યુક વાદ શ્રગ્રજક શ્રનુજક પ્રતિ પતિૃવત વ્યવહાર।

શ્રાજુક લોક: પૂર્ણાઙ્ક નાટક। વષિય નમ્નિમધ્યવર્ગીય વેરોજગારી શ્રા વયિાહક દાયત્વિક વોધ।

જય મૈથિલિ: પૂર્ણાઙ્ક નાટક। મથિલિક ભાષકિ-સાંસ્કૃતકિ સમસ્યા એકર કથાવસ્તુ શ્રછિ।

મહાકવિ વદ્યિાપત: વદ્યિાપતકિ નવ વશ્લિેષણ।

કથા, નવ ઘર ઉઠય પુરાન ઘર ખસય, દદિવલ (કથાસંગ્રહ), શ્રનાશિપ્ત, યુગપુરુષ, હમર લગ રહવ, નવારમ્ભ, તારા પોખરમિે ક્ષોભ મછરી (ઉપન્યાસ)। વભિનિ્ન મહત્વપૂર્ણ પત્રકિાક સમ્પાદન। ત્રૈમાસકિ કથા ગોષ્ઠી 'સગર રાતિ દીપ જરય' કેર પ્રારમ્ભ।૧૯૯૦- પ્રવાસ કુમાર ચૌધરી (પ્રવાસક કથા, કથા) લેલ સાહિત્ય શ્રકાદમી પુરસ્કારસઁ સમ્માનતિ।



સાકેતાનન્દ ૧૯૪૦-

વરષ્ઠિ કથાકાર, ગામનાયક (કથા-સંગ્રહ) લેલ સાહિત્ય શ્રકાદમી પુરસ્કારસઁ સમ્માનતિ। પ્રકાશતિ કૃતિ: મૈથિલિ કથા સાહિત્યમે ૧૯૬૨ સ� સક્રયિ। ગોઙ્ક યાલસિ_પયાસ ટા કથા, રપિોર્તાજ સંસ્મરણ, યાત્રા_ વવિરણ મૈથિલિમે પ્રકાશતિ શ્રધકિાંશ પત્ર_પત્રકિામે છપલ। પહલિ મૈથિલિ કથા �ગોઁસયિર� ૧૯૬૨મે �મથિલિમહિરિ�મે પ્રકાશતિ। હન્દિયિોમે દૂ દર્જન કથા શ્રાદિ પ્રકાશતિ। સન ૯૯મે છપલ પહલિ કથા_સંગ્રહ �ગામનાયક� કે શ્રોહી વર્ષ �સાહિત્ય શ્રકાદમી પુરસ્કાર। પૈઘ વાક્ય� સ� શ્રવૈવલ વપિતિકિ રેખાંકતિ કરૈત, પર્યાવરણ કે કથા વસ્તુ વના ક� ગાજકમલ પ્રકાશન સ� પ્રકાશતિ એવં શ્રત્યંત ચર્ચતિ ઉપન્યાસ (�ડીકૂમેંટ્રી શ્રકિ્શન�) �સર્વસ્વાંત� ।શ્રાકાશવાણીક રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમમે પ્રસારતિ દૂ ટા ઉલ્લેખનીય વૃત્ત ર્‌પક_



ગંગેશ ગુંજન ૧૯૪૨-

જન્મ
સ્થાન- પલિખવાડ, મધુવની।સ્ની ગંગેશ ગુંજન મૈથિલિક પ્રથમ ચૌવટયિા નાટક વુધવિધયિાક લેખક છથિ શ્રા હનિકા ઉચતિવક્તા (કથા સંગ્રહ) ક લેલ સાહિત્ય શ્રકાદમી પુરસ્કાર ભેટલ છન્હિ। એકર શ્રતરિક્તિ મૈથિલિમે હમ એકટા મથિયા પરચિય, લોક સુનૂ (કવિતિ સંગ્રહ), શ્રન્હાર- ઘ્રોર (કથા સંગ્રહ), પહલિ લોક (ઉપન્યાસ), શ્રાઇ ભોર (નાટક) પ્રકાશતિ। હન્દિીમે મથિલિાંચલ કી લોક કથાએઁ, મણપિદ્મક લૈકા- વરજિાભાક મૈથિલિસઁ હન્દિી શ્રનુવાદ શ્રા શબ્દ શૈયાર હૈ (કવિતિ સંગ્રહ)।૧૯૯૪- ગંગેશ ગુંજન (ઉચતિવક્તા, કથા) પુસ્તક લેલ સહિત્ય શ્રકાદમી પુરસ્કારસઁ સમ્માનતિ।



પ્રેમશંકર સહિ ૧૯૪૨-

ગ્રામ+પોસ્ટ- જોગયિારા, થાના- જાલે, જલિ- દરભંગા।મૈથિલિ ક મૈથિલિ: ૧મૈથિલિ નાટક શ્રો રંગમંચ, મૈથિલિ શ્રકાદમી, પટના, ૧૯૭૮ ૨મૈથિલિ નાટક પરચિય, મૈથિલિ શ્રકાદમી, પટના, ૧૯૮૧ ૩પુરુષાર્થ શ્રો વદ્યિાપતિ, ઋચા પ્રકાશન, ભાગલપુર, ૧૯૮૬ ૪મથિલિક વભિૂતિ જીવન ઝા, મૈથિલિ શ્રકાદમી, પટના, ૧૯૮૭૫નાટ્યાનુવાયય, શેખર પ્રકાશન, પટના ૨૦૦૨ ૬શ્રાધુનકિ મૈથિલિ સાહિત્યમે હાસ્ય-વ્યંગ્ય, મૈથિલિ શ્રકાદમી, પટના, ૨૦૦૪ ૭પ્રપાણકિા, કર્ણગોષ્ઠી, કોલકાતા ૨૦૦૫, ૮દ્રૃક્ષણ, ઋચા પ્રકાશન ભાગલપુર ૨૦૦૮ ૯યુગસંધકિ પ્રતમિાન, ઋચા પ્રકાશન, ભાગલપુર ૨૦૦૮ ૧૦ચેતના સમતિ શ્રો નાટ્યમંચ, ચેતના સમતિ, પટના ૨૦૦૮। ૨૦૦૯ ઈ- શ્રી પ્રેમશંકર સહિ, જોગયિારા, દરભંગા યાત્રી-ચેતના પુરસ્કાર।

�महानन्दा अभयारण्य� पर आधारित �जंगल बोलता है� एवं झारखंड के ग्रामीण क्षेत्रक ज्वलंत डाइनक समस्या पर आधारित वृत्तरूपक � नैना जोगिन � चर्चित एवं प्रसिद्ध।



मार्कण्डेय प्रवासी १९४२- २०१०

जन्म ग्राम: गुआर, जिला: समस्तीपुर। प्रकाशित कृति: अगस्त्यायनी (महाकाव्य); एकदर्थ (कविता संग्रह), अक्षर योजना (काव्य संग्रह)। अभियान, हम कालिदास (उपन्यास)। �अगस्त्यायनी� लेल १९९१मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त।



देवेन्द्र झा १९४३-

ग्राम- चानपुरा (मधुबनी), कृति- विद्यापतिक श्रृंगारिक पदक काव्यशास्त्रीय अध्ययन, लालदास, सुधाकर झा "शास्त्री", अनुभव, बदलि जाइछ घेरा।



डॉ भीमनाथ झा १९४५-

जन्म:कोइलख, मधुबनी, बिहार। प्रखर कवि, समालोचक, प्राध्यापक। �विविधा�निबन्ध पुस्तक लेल सन् १९९२मे सहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति:त्रिधारा, बीमा, की छैए की नहि, नाम न थिक ओएह (कविता संकलन), परिचायिका, सीताराम झा, कविचूड़ामणि काव्य साधना, विविधा (निबंध, आलोचना), टापर चौकसँ आदि।



महेन्द्र मलंगिया १९४६ -

ग्राम- मलंगिया, जिला- मधुबनी। मैथिलीक सुपरिचित नाटककार, रंग निर्देशक एवं मैलोरंगक संस्थापक अध्यक्ष। लोक साहित्य पर गंभीर शोध आलेख। मैथिलीमे १३टा नाटक, १९टा एकांकी, १४टा नुक्कड़ आ १०टा रेडियो नाटक प्रकाशित आ आकाशवाणी सँ प्रसारित। सीनियर फेलोशिप (भारत सरकार), इंटरनेशनल थियेटर इंस्टीच्यूट (नेपाल), प्रबोध साहित्य सम्मान आदि सँ सम्मानित। संप्रति ज्योतीश्वर लिखित मैथिलीक प्रथम पुस्तक वर्णरत्नाकर पर शोध कार्य। श्री महेन्द्र मलंगियाक जन्म २० जनवरी १९४६ मे मधुबनी जिलाक मलंगिया गाममे भेलन्हि मलंगियाजी मैथिली हिन्दी, अंग्रेजी आ नेपाली



डॉ राम दयाल राकेश, सर्लाही, नेपाल १९४२ -

मैथिली मातृभाषा, हिन्दीक प्राध्यापक आ नेपालीक लेखक ई तीनू भाषा �राकेश�क व्यक्तित्वमे एना ने मिझराएल छैक जे कोनहुसँ हिनका भिन्न नहि कएल जा सकैत अछि। ई विशेषतः नेपालीमे लिखैत छथि, मुदा लेखनक विषय मूलतः मैथिलीए संस्कृति रहैत छनि। ओना मैथिली, हिन्दी आ अंग्रेजीमे सेहो ई अनेक रचना कएने छथि।नेपालक राजकीय-प्रज्ञा-प्रतिष्ठानक सदस्य �राकेश� दिल्ली विश्वविद्यालयसँ पीएचडी आ अमेरिकास्थित इण्डियाना यूनिवर्सिटीसँ पोस्ट डाक्टरल रिसर्च कएने छथि। डा �राकेश�क जन्म २५ जुलाइ १९४२ ई कऽ सर्लाही जिलाक ससौलियामे भेल छनि। नेपाली, मैथिली, हिन्दी आ अंग्रेजीमे मौलिक, सम्पादित आ अनूदित कऽ करीब दू दर्जन पोथी प्रकाशित, दर्जनभरि देशक भ्रमण सेहो कएने छथि। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता- श्री राम दयाल राकेश (१९९९)।



उपेन्द्र दोषी १९४३- २००१

जन्म स्थान रामपुर- कोरथिमा, दरभंगा। कवि- कथाकार, गीत-गजलकार। प्रकाशित कृति: यंत्रणाक क्षणमे (कविता संग्रह)। हिन्दीमे अनेक पोथी प्रकाशित। ओड़ियासँ मैथिली अनुवाद हेतु मृत्युपरान्त साहित्य अकादेमीसँ पुरस्कृत। २००३- उपेन्द दोषी (कथा कहिनी- मनोज दास, उड़िया) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

ભાષાક જાનકાર આ થિયેટર શિક્ષામ, પટકથા લેખન આ તત્સમ્બન્ધી શોધક શ્રીગણેસ શિક્ષક છથિ।૨૦૦૨ ઈ- શ્રી મહેન્દ્ર મલંગિયા, મલંગિયા; યાત્રી- ચેતના પુરસ્કાર પ્રબોધ સમ્માન ૨૦૦૫ સઁ સમ્માનિત।



ઉદયચન્દ્ર ઝા "વિનોદ " ૧૯૪૩-

જન્મ ૫ અપ્રૈલ ૧૯૪૩ ઈ। ગામ- રહિકા, મધુબની। જન્મ-ગ્રામ- દુલહા, મધુબની। પ્રકાશિત કૃતિ: સંક્રાન્તિ, મૌસમ અયલ પર, એહના સ્થિતિમે, ભારદેહ ગીત, એહિ જનપદમે, દોહા ગીત સય દૂ, કહલનિ પત્ની, સહગામીન, અપકૃષ, પ્રશ્ન વાચક (કવિતા-સંગ્રહ), ધૂરી (સહયોગી કવિતા સંગ્રહ); જાંત (કથા સંગ્રહ), ઉદાસ ગાછક વસંત (નાટક)। �માટિપાનિ�ક વૈભવ સમ્પાદક।૨૦૦૫ ઈ- શ્રી ઉદય ચન્દ્ર ઝા �વિનોદ�, રહિકા, મધુબની; યાત્રી- ચેતના પુરસ્કાર।



રેવતી રમણ લાલ, જનકપુર ૧૯૪૩-



મંત્રેશ્વર ઝા ૧૯૪૪-

જન્મ ૬ જનવરી ૧૯૪૪ ઈ।ગ્રામ- લાલગંજ, જિલા- મધુબનીમે। પ્રકાશિત કૃતિ: પ્યાસ, અન્ધકાર ગામ, વહસલ વાતક સ્ફોત (કવિતા સંગ્રહ); એક બટે દૂ (કથા સંગ્રહ), ઓહા ઉપ્પે ગામ વરાહ (લલિત નિબન્ધ)। મૈથિલી કથા સંગ્રહક હિન્દી અનુવાદ �કુંડલી� નામસઁ પ્રકાશિત। દ ગ્રુલસ પૈરાડાઇજ (અંગ્રેજીમે લલિત નિબન્ધ)। ૨૦૦૮ ઈ- શ્રી મંત્રેશ્વર ઝા, લાલગંજ, મધુબની યાત્રી- ચેતના પુરસ્કાર। ૨૦૦૮- મંત્રેશ્વર ઝા (કતેક ડારિ પર, આત્મકથા) પર સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર।



રત્નેશ્વર મિશ્ર ૧૯૪૫ -

અનુવાદક, નિબંધકાર। પ્રકાશન: તમિલ સાહિત્યક ઇતિહાસ, નવમૂર્તિ (દૂના અનુવાદ)।



જગદીશ પ્રસાદ મંડલ

ગામ-બેરમા, તમુરિયા, જિલા-મધુબની। એમ.એ.કથાકાર (ગામક જિનગી-કથા સંગ્રહ આ તરેગામ- વાલ-પ્રેરક લઘુકથા સંગ્રહ), નાટકકાર(મિથિલાક બેટી-નાટક), ઉપન્યાસકાર(મૌલાઇલ ગાછક ફૂલ, જીવન સંઘર્ષ, જીવન મરણ, ઉત્થાન-પતન, જિનગીક જીત- ઉપન્યાસ)। માર્કસવાદક ગહન અધ્યયન। હિનકર કથામે ગામક લોકક જીજીવિષાક વર્ણન આ નવ દૃષ્ટિકોણ દૃષ્ટિગોચર હોઇત અછિ। વિદેહ સમ્પાદકક સમાનાન્તર સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર ૨૦૧૧ મૂલ પુરસ્કાર- શ્રી જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ (ગામક જિનગી, કથા સંગ્રહ)।મૈથિલી ઉપન્યાસ ' પંગુ' લેલ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર ૨૦૨૧



રાજ



𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖𑒰𑒡𑒱𑒩𑒰𑒖 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑓑𑓘𑓕𑓘-𑓑𑓘𑓙𑓘



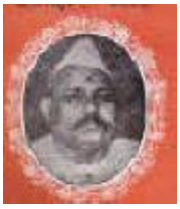
𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖𑒰𑒡𑒱𑒩𑒰𑒖 𑒩𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑓑𑓘𑓖𑓐-𑓑𑓙𑓒𑓙



𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖𑒰𑒡𑒱𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒰𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑓑𑓙𑓐𑓗 -𑓑𑓙𑓖𑓒



𑒮𑒩 𑒯𑒩𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒁𑒪𑒲𑒑𑒜𑓃 𑒂 𑒏𑒰𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯



𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓙𑓕-𑓑𑓙𑓗𑓑



𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑓑𑓙𑓒𑓒-𑓑𑓙𑓗𑓕



𑒛ॉ 𑒩𑒰𑒧𑒥𑒩𑒢 𑒨𑒰𑒠𑒫, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒣𑒞𑒱



𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒡𑓂𑒨𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑓀𑒛𑒪, 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒹𑒞𑒰 𑓑𑓙𑓑𑓘- 𑓑𑓙𑓘𑓒



𑒦𑒴𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪



𑒏𑒩𑓂𑒣𑒴𑒩𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑓑𑓙𑓒𑓑-𑓑𑓙𑓘𑓘



𑒩𑒰𑒧𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒣𑒰𑒮𑒫𑒰𑒢 𑓑𑓙𑓔𑓖-

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓕 𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃 𑓑𑓙𑓔𑓖, 𑒑𑒰𑒧- 𑒬𑒯𑒩𑒥𑒢𑓂𑒢𑒲, 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒐𑒑𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰। 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒖𑓂𑒘



𑒩𑒰𑒧 𑒪𑒐𑒢 𑒩𑒰𑒧 "𑒩𑒧𑒝"



भोगेन्द्र झा



चतुरानन मिश्र



रमाकांत मिश्र



रमानाथ मिश्र "मिहिर"

"मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश" प्रकाशित।

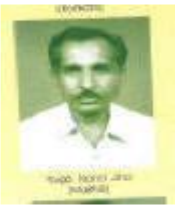


गजेन्द्र नारायण चौधरी, पत्रकार १९२९-२००८



मोहन भारद्वाज १९४३-

गाम- बलाइन, जिला- मधुबनी। मैथिलीक प्रमुख समालोचक।२००७ ई- श्री आनन्द मोहन
झा, भारद्वाज, बलाइन, मधुबनी; यात्री-चेतना पुरस्कार। प्रबोध
सम्मान २००८ सँ सम्मानित।

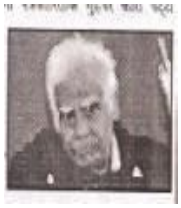


योगानन्द झा १९५५-

२००५- डॉ योगानन्द
झा (बिहारक लोककथा- पी.सी.राय
चौधरी, अंग्रेजी) केर साहित्य
अकादेमी मैथिली अनुवाद
पुरस्कार प्रकाशित
कृति: लोकजीवन ओ लोक
साहित्य (निबन्ध)
१९८६, परिमिता (कथासंग्रह)
१९८७, अकील मोहन
सेनापति (अनुवाद) २०००, आलेख
सञ्चयन (निबन्ध)
२००२, बिहारक
लोककथा (अनुवाद)
२००३, सनेहलता (ललितनिबन्ध)
२००६, मैथिली पत्रकारिताक सौ
वर्ष (निबन्ध)
२००६, गहवरगीत (निबन्ध)
२००७, लोक-साहित्य ओ शब्द-
सम्पदा (निबन्ध)
२००७, मैथिलीक पारम्परिक



हीरानन्द झा "शास्त्री"
, पत्रकार



दीनानाथ झा, पत्रकार

जातीय व्यवसायक शब्दावली (शोध-ग्रन्थ) २००९



नरेन्द्र झा, अर्थशास्त्री- पत्रकार

"विकास ओ अर्थतंत्र" प्रकाशित।



प्रेमशंकर झा, पत्रकार



शरदिन्दु चौधरी, पत्रकार



राजेश्वर झा (१९२३-१९७७)

जन्म- सहरसा जिलाक रसुआर गाम (आब सुपौल जिला)।

कृति- मिथिलाक्षरक उद्भव ओ विकास, अवहट्ठ: उद्भव ओ विकास, मैथिली साहित्यक आदिकाल, विद्यापतिक संगीतमे वर्णित नायक- नायिका भेद एवं राग- रागिनी वर्गीकरण।

महाकवि विद्यापति
नाटक, शास्त्रार्थ
नाटक, कन्दर्पीघाट
नाटक, एकादशी, विद्याधर- कथा, उर्वशी, धर्मव्याध- कथा, मेनका।



एस.एन.सत्यार्थी

मिथिलाक कला आ शिल्पकलापर लेखन।



राधाकृष्ण चौधरी, साहित्यकार १९२१- १९८५

मिथिलाक इतिहास, अ सर्वे ऑफ मैथिली लिटरेचर, [illegible] प्रकाशित।



प्रो. रामशरण शर्मा १९२०- २०११



विजयकान्त मिश्र साहित्यकार १९२७- १९९४

डॉ. विजयकांत मिश्रक जन्म १० अगस्त १९२७ मंगरौनी गाम - जे नव्य न्याय आ तांत्रिक साधनाक जन्म- स्थली अछि- (जिला मधुबनी) मे



द्विजेन्द्र नारायण झा, साहित्यकार

लेलन्हि आ १९४८ मे प्राचीन भारतीय इतिहास आ संस्कृति विषयमे इलाहाबाद विश्वविद्यालयसँ स्नातकोत्तर उपाधि कएलाक बाद कतोक वर्ष धरि बिहार सरकार आ पटना विश्वविद्यालयसँ सम्बद्ध रहलाह
आ १९५७ ई सँ भारतीय पुरातत्त्व विभागमे काज कएलन्हि आ ओकर शिशुपालगढ़, कौशाम्बी, वैशाली, हस्तिनापुर, कुम्हरार, पाटलिपुत्र, क रयिन, सोनपुर, वलिवली, नालन्दा, राजगीर, चन्द्रावली, आ हम्पी खुदाइमे विभिन्न भूमिकामे भाग लेलन्हि।हिनकर लिखल- सम्पादित पोथी सभमे अछि: १वैशाली, १९५० २कुम्हरार एक्सकेवेशंस: १९५०- १९५७ ३पुरातत्त्व की दृष्टिमे वैशाली ४नागेश भट्टाज पारिभाषेन्दुशेखर ५मिथिला आर्ट एण्ड आर्किटेक्चर (सम्पादित) ६कल्चरल हेरिटेज ऑफ मिथिला ७श्रृंगार भजनावली- एक अध्ययन ८क्षेत्र पुरातत्त्वविज्ञान- ९पुरातत्त्व शब्दावली।



सुरेश्वर झा, राजनीति विज्ञान

२००१- सुरेश्वर झा (अनुवादिकृषमे विस्फोट- जयन्त विष्णु नार्लीकर, मराठी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।



भागीरथ लाल दास

भारतक कएक देशमे राजदूत रहल छथि आ जीएटीटी मे भारतक प्रतिनिधियो सेहो छलाह।



लक्ष्मीकान्त झा रिजर्व बैंक गवर्नर १९१३- १९८८



एन एन झा डिप्लोमेट



कामेन्द्रनाथ झा "अमल" १९३८-

जन्म- ४ जनवरी १९३८, गाम कोइलख (मधुबनी)।
गर्भांस (कथासंग्रह) प्रकाशित।



भाग्यनारायण झा १९४१-



रमाकांत राय "रमा" १९४७



प्रोफेसर महेन्द्र १९४७-

जन्म: भेलाही, सुपौल, बिहार। प्रसिद्ध कवि, कथाकार, आलोचक।



महेन्द्र १९४४- २००९

जन्म- भादो पूर्णिमा सम्वत् २००३, प्रथम रचना- वटुक, बाल मासिक प्रयाग, कथा विशेषांक द्वितीय भागमे १९६४ई, प्रकाशित कृति(क) तीनटा चाबाजी-(रूसीसँ मैथिलीमे मैथिलीमे टालस्टायक कथाक अनुवाद-१९६७ईमे, (ख) धूलपात, कविता संग्रह १९७८, (ग) भांगक गोल (२००४ ईमे), (घ) कठैत पाँखि हँसैत आँखि, कथा संग्रह-२००५, शीघ्र प्रकाश्य- कृष्णकान्त मिश्र (विनिबन्ध) साहित्य अकादेमी नई दिल्ली। प्रायः डेढ़ सए रचना (कथा-निबन्ध कविता) मैथिली हिन्दीक पत्र-पत्रिका, आकाशवाणी एवं दूरदर्शनसँ प्रकाशित प्रसारित। साहित्य अकादेमी द्वारा आयोजित कवि सम्मेलनक आयोजनक क्रममे लेखक चपेटमे पड़ि दहिना पएर छाबा चरिमा विकलांग। सेवा निवृत अध्यापक (उच्च विद्यालय) सम्पर्क- श्री रमानिवास, मानाराय टोल पो नरहन (समस्तीपुर)।

वृत्तिः जूना विश्वविद्यालयक स्नातकोत्तर केन्द्र, सहरसामे मैथिली विभागाध्यक्ष। प्रकाशित कृति साहित्य अकादेमीसँ प्रकाशित मोनोग्राफ शैलेन्द्र मोहन झा। सहयोगी संकलन- संकल्प। �राजकमल जयन्ती प्रसंगक संपादन।

जन्म मधुबनी जिलाक जमसम गाममे। प्रसिद्ध मैथिली गीतकार आ गायक।



सुभाषचन्द्र यादव १९४८-

जन्म ०५ मार्च १९४८, मातृक दीवानगंज, सुपौलमे। पैतृक स्थान: बलबा-मेनाही, सुपौल। घरदेखिया (मैथिली कथा-संग्रह), मैथिली अकादमी, पटना, १९८३, हाली (अंग्रेजीसँ मैथिली अनुवाद), साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, १९८८, बीछल कथा (हरिमोहन झाक कथाक चयन एवं भूमिका), साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, १९९९, बिहाड़ि आउ (बंगला सँ मैथिली अनुवाद), किसुन संकल्प लोक, सुपौल, १९९५, भारत-विभाजन और हिन्दी उपन्यास (हिन्दी आलोचना), बिहार राष्ट्रभाषा परिषद्, पटना, २००१, राजकमल चौधरी का सफर (हिन्दी जीवनी) सारांश प्रकाशन, नई दिल्ली, २००१, बनैत-बिगड़ैत (कथा-संग्रह) २००८। मैथिलीमे करीब



सुभद्र झा १९०८-२०००

"फॉर्मेशन ऑफ मैथिली लैंग्वेज"क लेखक। १९८६- सुभद्र झा (नातिक पत्रक उत्तर, निबन्ध) पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।



रामावतार यादव, मैथिली भाषविद, नेपाल १९४२-

देश-विदेशक भाषाविज्ञान जर्नलमे पचासो आलेखक द्वारा मैथिलीक विशिष्टताकेँ उजागर केनिहार। *मैथिली ध्वनिशास्त्र* १९८४ ई मे जर्मनीसँ आ *मैथिलीक सन्दर्भ व्याकरण* १९९६ ई मे बर्लिन आ न्यूयार्कसँ प्रकाशित। २००० ईमे लंदनसँ प्रकाशित *भारतीय आर्यभाषा* पुस्तक मे संकलित हिनकर मैथिली भाषा संबंधी आलेख विशेष उल्लेखनीय। नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठानसँ पासाङ ल्हामु प्रज्ञा-पुरस्कारसँ सम्मानित।

सम्पादित कथा, तीस टा समीक्षा आ हिन्दी, बांग्ला तथा अंग्रेजी मे अनेक अनुवाद प्रकाशित।



योगेन्द्र प्रसाद यादव, भाषाविद्, सचिव, नेपाल १९४६-

१९९८ ई मे जर्मनीसँ प्रकाशित स्टडीज इन मैथिली सिंटैक्स आ टॉपिक्स इन नेपाली लिंग्विस्टिक्स, रीडिंग्स इन मैथिली लैंग्वेज- लिटरेचर एण्ड कल्चर आ लेक्सीकोग्राफी इन नेपाल (सम्पादित) प्रकाशित। नेपाल राजकीय प्रज्ञा- प्रतिष्ठानमे भाषा-विभागक प्रमुख रहि कतेक महत्वपूर्ण कार्यक सम्पादन। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव (१९९४)। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान आजीवन सदस्यता श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव।



रमानन्द झा 'रमण' १९४९-

जन्म:
०२ जनवरी १९४९, शिक्षा- एम.ए. पीएच.डी. आजीविका- भारतीय रिजर्व बैंक, पटना (सेवा निवृत्त)। **प्रकाशन:** १ नवीन मैथिली कविता, १९८२, २ मैथिली नव कविता, १९८३, ३ मैथिली साहित्य ओ राजनीति, १९८४, ४ अप्पियासल, १९८५, ५ बेसाहल, २००३, ६ भखरल, २००५, ७ निर्धन कैसे सुनू करे? हिन्दी- रिजर्व बैंक, पटनाक प्रकाशन सम्पादित ८ मैथिलीक आरम्भिक कथा, १९७८ समीक्षा, ९ श्यामानन्द रचनावली, १९८१, १० जनार्दन झा जनसीदन कृत निर्दयीसासु (१९१४) आ पुनर्विवाह (१९२६), १९८४, ११ येननाथझाकृत श्रीजगन्नाथपुरी यात्रा (१९१०), १९९४, १२ तेजनाथ झाकृत सुरराजविजय नाटक (१९१९), १९९४, १३ रासविहारीलाल दासकृत सुमति (१९१८), १९९६, १४ जीवछ मिश्रकृत रामेश्वर (१९१६), १९९६, १५ भेटघाँट (भेटवार्ता), १९९८, १६ रूपय गँ सत्य ने गँ शूसि, १९९८, १७ पुण्यानन्द झाकृत मिथिला दर्पण (१९२५), २००३, १८ यदुवर रचनावली (१८८८-१९३४) २००३, १९ श्रीवल्लभ झा (१९०५-१९४०) कृत विद्यापति विलास, २००५, २० मैथिली उपन्यासमे चित्रित समाज, २००३। अनुवाद लेल **भाषा- भारती सम्मान २००४-०५** (सी.आइ.आइ.एल. मैसूर) छओ बिगहा आठ कट्ठा- फकीर मोहन सेनापतिक ओड़िया उपन्यासक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त।



रामलोचन ठाकुर १९४९-

श्री रामलोचन ठाकुर, जन्म १८ मार्च १९४९ ई. पलिमोहन, मधुबनीमे। वरिष्ठ कवि, रंगकर्मी, सम्पादक, समीक्षक। भाषाई आन्दोलनमे सक्रिय भागीदारी। **प्रकाशित कृति-** इतिहासहन्ता, माटिपानिक गीत, देशक नाम छल सोन चिड़िया, अपूर्वा (कविता संग्रह), बेताल कथा (व्यंग्य), मैथिली लोक कथा (लोककथा), प्रतिध्वनि (अनूदित कविता), *जा सकै छी किन्तु किए जाउ* (अनूदित कविता), लाख प्रश्न अनुत्तरित (कविता), जादूगर (अनुवाद), स्मृतिक योग्य रंग (संस्मरणात्मक निबन्ध), आंखि मुनने: आंखि खोलने (निबन्ध)। अनुवाद लेल **भाषा- भारती सम्मान २००३-०४** (सी.आइ.आइ.एल. मैसूर) *जा सकै छी किन्तु किए जाउ*- शक्ति चट्टोपाध्यायक बांग्ला कविता- संग्रहक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०१२ अनुवाद पुरस्कार- श्री रामलोचन ठाकुर- (पद्मानदीक माझी, बांग्लासँ मैथिली अनुवाद, बांग्ला-उपन्यास - मानिक बंद्योपाध्याय)



गंगा प्रसाद मंडल "अकेला", नेपाल १९४४-

पं सुन्दर झा शास्त्री राष्ट्रीय प्रतिभा पुरस्कारसँ सम्मानित। मैथिलीमे कतेक कथा (संकलन आ सम्पादन) आ शीर्षक शूल (अनुवाद) प्रकाशित।



महेन्द्रनारायण राय, धनुषा, नेपाल



परमेश्वर कापड़ि, धनुषा, नेपाल



जयनारायण झा "जिज्ञासु", नेपाल



सुरेश झा, नेपाल १९२०-१९८९



रोहिणी रमण झा १९५०-



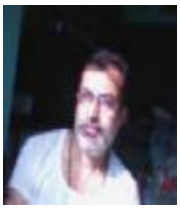
डॉ कमलाकान्त भण्डारी १९५२-

कवीर (मैथिली) पर शोध।



विनोद बिहारी लाल १९५३-

जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार। स्वतंत्र कथाकार। सयसँ ऊपर कथा प्रकाशित।



अरविन्द ठाकुर १९५४-

परती टूटि रहल अछि (कविता संग्रह), अन्हारक विरोधमे (कथा संग्रह), बहुरूपिया प्रदेश मे (गजल संग्रह)।



श्याम दरिहरे १९५४-

जन्म स्थान बनहा, बेनीपट्टी मधुबनी, बिहार। कवि, कथाकार।



दिनेश कुमार झा

मैथिलीक साहित्यपर लेखन।



अशोक कुमार ठाकुर

जन्म २ जनवरी १९४४ ई. ग्राम बड़गाँव (पंडौल)।

𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒮𑒩𑒱𑒮𑒼𑒧𑒹 𑒦𑒴𑒞 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒏𑒢𑒳𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 (𑒡𑒩𑓂𑒧𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲)

𑒢𑒰𑒑𑒧𑓀𑒛𑒪 (𑒢𑒰𑒙𑒏-𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠), 𑒢𑒱𑒬𑒰𑓀𑒞, 𑒫𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)



𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪



𑒬𑒲𑒞𑒪 𑒗𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪



𑒅𑒑𑓂𑒩𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒏𑒢𑒏"



𑒛ॉ 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒴𑒢𑒰𑒟 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 १९२०- २००८



𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒗𑒰



𑒣𑓀𑒔𑒰𑒢𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩



𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒮𑒩 𑒑𑒳𑒩𑒧𑒻𑒞𑒰

𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩𑒣𑒩 𑒪𑒹𑒐𑒢।



𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒱𑓀𑒯 "𑒧𑒑𑒢"



𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒗𑒰, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩



𑒩𑒧𑒝 𑒗𑒰 (१९५७-)

𑒩𑒔𑒢𑒰: 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞𑓂𑒞𑒰𑒣 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) - १९९५, 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨-𑒫𑒰𑒙𑒱𑒏𑒰 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) - १९९९, 𑒁𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩-𑒦𑒰𑒮𑓂𑒏𑒩 (𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫-𑒐𑒝𑓂𑒛) - २००२, 𑒁𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩-



𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰

"𑒁𑒯𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪" (𑒑𑒲𑒞-𑒑𑒖𑒪 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞)।



𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒯𑒲𑒩𑒰

ભાસ્કર (અંધકાર શાસ્ત્ર) - २००३, ભણિત- અભણિત (સમીક્ષા) - २००८, સંગ સમ્પાદન: મૈથિલી (મિથિલા વિશ્વવિદ્યાલય, મૈથિલી વિભાગક શોધ- પત્રિકા) - १९९६, સમ્પાદન: મૈથિલી (મિથિલા વિશ્વવિદ્યાલય, મૈથિલી વિભાગક શોધ- પત્રિકા) - २००७, २००८



વાબા વૈદ્યનાથ

પહિલ સ્નાનપર (ગજલ સંગ્રહ)



જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર "અનિલ" १९५०-

મૂલ નામ જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર, જન્મ: २७।११।१९५०, સંગ્રામ, મધુબની। સેવા નિવૃત્ત વૈંક અધિકારી। મૈથિલીમે પ્રકાશિત પોથી- १ તોરા અંગનામે - ગીત સંગ્રહ- १९७८; २ ધારક ઓહ પાર- દીર્ઘ કવિતા- १९९९, ગીત ગંગા (ગીત સંગ્રહ), ગજલ ગંગા (ગજલ સંગ્રહ)।



વિદ્યાનન્દ ઝા १९६५-

વૃદ્ધપુરામાધિ, १९६५કે કૈથીનિયાઁ, હરિપુર મધુબનીમે જન્મ। પરાતી જકાઁ, વછિટલ કોનો પરીત જકાઁ, દરુશક ઝૂલ જકાઁ (કવિતા સંગ્રહ) પ્રકાશિત। મૂલતઃ કવિ, થોડ કથા લિખલનિ, જે અપન માટિક અભિવ્યક્તિક કારણ વેસ ચર્ચિત ભેલ। વર્તમાનપૂર્ણ પરિસ્થિતિક પાછૂ નુકાએલ સમાજાર્થિક કારણક ખોજ હિનકર મૂલ સર્જન પ્રેરણા થિક।



હરેકૃષ્ણ ઝા १९५०-

જન્મ १० જુલાઈ १९५० ઈ ગામ- કોઇલખ। અભિયાન્ત્રિક અધ્યયન છોડિ માર્ક્સવાદી રાજનીતિમે સક્રિય। અનેક કવિતા આ આલોચનાત્મક નિબન્ધ પ્રકાશિત। અનુવાદ એવં વિકાસ વિષયક શોધ કાર્યમે જુટલ સ્વતંત્ર લેખન। પ્રકૃતિ એવં જીવનક તાદાત્મ્ય બોધક અગ્રગામી કવિ। "એના ત નહિ જે" (કવિતા સંગ્રહ)।२००८ ઈ - શ્રી હરેકૃષ્ણ ઝાકેં કવિતા સંગ્રહ "એના ત નહિ જે"લેલ કીર્તિનારાયણ મિશ્ર સાહિત્ય સમ્માન।



ઉદય નારાયણ સિંહ નચિકેતા १९५१-

જન્મ- १९५१ ઈ કલકત્તામે।પહિલ કાવ્ય સંગ્રહ �કવયો વદન્તિ�। १९७१ �અમૃતસ્ય પુત્રાઃ� (કવિતા સંકલન) આ �નાયકક નામ જીવન� (નાટક)| १९७४ મે �એક છલ રાજા� �નાટકક લેલ (નાટક)। १९७६- ७७ �પ્રત્યાવર્ત્તન� �રામભરોસ�(નાટક)। १९७८મે જનક આ અન્ય એકાંકી। १९८१ �અનુત્તરણ�(કવિતા- સંકલન)। १९८८ �પ્રિયંવદા� (નાટિકા)। १९९७- �રવીન્દ્રનાથક બાલ- સાહિત્ય�(અનુવાદ)। १९९८ �અનુકૃતિ�- આધુનિક મૈથિલી કવિતાક બંગલામે અનુવાદ, સંગહિ બંગલામે દૂટા કવિતા સંકલન। १९९९ �અશ્રુ ઓ પરિહાસ�। २००२ �ખામ ખેયાલી�। २००६મે �મધ્યમપુરુષ એકવચન�(કવિતા સંગ્રહ। २००८ ઈ મે નાટક "નો એણ્ટ્રીઃ મા પ્રવિશ" સમ્પૂર્ણ રૂપેં "વિદેહ" ઈ- પત્રિકામે ધારાવાહિક રૂપેં ઈ-પ્રકાશિત ભએ એકટા કીર્તિમાન વનૌલક।२००८ ઈ-



આશીષ અનચિન્હાર

મૂલ

લેખન: કુમારિ ઇચ્છા (ગજલ સંગ્રહ), ધંધાજોડી (ગજલ સંગ્રહ), અનચિન્હાર આખર (ગજલ, રૂબાઇ આ કતાક સંગ્રહ), મૈથિલી ગજલક વ્યાકરણ ઓ ઇતિહાસ, મૈથિલી વેવ પત્રકારિતાક ઇતિહાસ, મૈથિલી ગજલક મેડી મેકોનેન, શબ્દ- અર્થ- શક્તિ

ગજેન્દ્ર ઠાકુર આ આશીષ અનચિન્હાર (સમ્પાદન): મૈથિલીક પ્રતિનિધિ ગજલ, મૈથિલી ગજલ: આગમન ઓ પ્રસ્થાન વિન્દુ (ગજલક આલોચના-સમાલોચના-સમીક્ષા)

શ્રી ઉદય નારાયણ સિંહ �નચિકેતા�કેં નાટક નો એન્ટ્રી: મા પ્રવિશન્તિ લેલ કીર્તિનારાયણ મિશ્ર સાહિત્ય સમ્માન।



કુમાર પવન ૧૯૫૮

ગામ મુંગેઠા। કથા સંગ્રહ, કવિતા સંગ્રહ આ વ્યંગ્ય સંગ્રહ શીઘ્ર પ્રકાશ્ય। મૈથિલીમે ૧૯૯૦ ઈ સઁ નિરંતર લેખન। ૨૦૦૮ ઈ સઁ દસ સાલક મૌન ભંગાક બાદ પુન: રચનાક દોસર પાલીક પ્રારમ્ભ।



કીર્તિનાથ ઝા ૧૯૫૫-

કૃત: મૈથિલી બાલગીત



મહેન્દ્ર હજારી



સ્વ. ચન્દ્રકાન્ત મિશ્ર, રાસી, દરભંગા



સ્વ. મહેન્દ્ર નારાયણ ઝા, બેલૌઆ, મધુબની



સ્વ.બાલકુમાર મલ્લિક, સોહરાય (પો બભનીડા), મધુબની



લક્ષ્મીપતિ સિંહ



શુભચન્દ્ર મિશ્ર રમણ



કશીનાથ ઝા

ગામ- બટિગ્રી, પો સરિસબપાહી, મધુબની। "લોકવેદ" પોથી પ્રકાશિત।







सूर्यनारायण झा "सरस" पोथी "मैथिली श्री सीतारामचरितमानस" प्रकाशित।	**कमलानन्द भट्ट** कागज पर उतरल हमर मैथिली गजल संग्रह	**दयानाथ झा** ग्राम नागदह, मधुबनी। मैथिली रंगमंचक नाट्य-यात्रिक, कोलकाता।
		
डॉ सुधाकर चौधरी १९४६- जन्म १५ मार्च १९४६ ई. प्रकाशित पोथी: कामरु, तीन रंग तेरह चित्र (कथा संग्रह), पंडी जी छथि (प्रहसन), क्रान्तिकारी सुभाष (नाटक)।	**किशोरीकान्त मिश्र** कोलकाताक मिथिला सांस्कृतिक परिषदक सक्रिय सदस्य। ग्राम- गोपीपट्टी ढढ़िया (कमतौल)	**धनाकर ठाकुर** अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली परिषद आ मिथिला आन्दोलनसँ जुड़ल।
		
स्व. युगेश्वर मिश्र, नरही का, मधुबनी। मिथिला राज्यक आन्दोलन कर्मी।	**सत्यनारायण लाल कर्ण** मिथिला चित्रकला	**ले कर्नल मायानाथ झा १९४५-** जन्म १ अप्रैल १९४५ ई. ग्राम- भवाम (मधुबनी)। जकर नारी चतुर होइ (मैथिली लोक कथा संग्रह) प्रकाशित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ बाल साहित्य पुरस्कार- ले. मायानाथ झा (जकर नारी चतुर होइ, कथा संग्रह)
		
श्याम किशोर सिंह	**सचिन्द्रनाथ झा** मिथिला लोक चित्रकला	**कालीनाथ ठाकुर** ग्राम सर्वसीमा



राजेन्द्र विमल, जनक पुर, नेपाल १९४९-

मैथिली, नेपाली आ हिन्दी भाषाक प्रारम्भ विमल शिक्षाक हकमे विद्यावारिधि (पीएचडी) क उपाधि प्राप्त कएने छथि।किन्नो लिखिकऽ यथेष्ट यश अर्जनिहार डा. विमलक लेखनीक प्रशंसा मैथिलीक संगासंग नेपाली आ हिन्दी साहित्यमे सेहो होइत रहलनि अछि। त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गत रा.रा.व. कैम्पस, जनकपुरधाममे प्राध्यापन करनिहार डा. विमलक पूरा नाम राजेन्द्र लाल छियनि। हिनक जन्म २६ जुलाई १९४९ ई. कऽ भेल अछि। साहित्यकारक नव पीढ़ीकेँ निरन्तर उत्प्रेरित करबाक कारणे ई डा. धीरेन्द्रक बाद जनकपुर- परिसरक साहित्यिक गुरुक रूपमे स्थापित भऽ गेल छथि।



नरेश कुमार विकल १९५०-

जन्म २७ जुलाई १९५० भगवानपुर देसुआ (समस्तीपुर)। काव्य- अर्पिण, महुआ मदन रस टपकय, बनि बाती दीप जराय। कथा-संग्रह- भरि गेल दर्दक खाता। उपन्यास- टहकैत टीस। नाटक- योगदान धौय।



जनक किशोर लाल दास



कृष्णचन्द्र झा "मयंक"



लक्ष्मण झा "सागर" १९५३-

"उसरा बैसू कौआ" मैथिली कविता संग्रह प्रकाशित।



रघुवीर मोची



शारदानन्द दास "परिमल"



शशिवीर मिश्र "शशि" १९४६-



सुरेन्द्रनाथ



𑒁𑒧𑒩𑒢𑒰𑒟

𑓑𑓙𑓗𑓕 𑒄 𑒧𑒹 "𑒏𑓂𑒭𑒧𑒰𑒏𑒱𑒰" 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞। 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒨 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩।



𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩



𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩



𑒩𑒰𑒖𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒩𑒰𑒚𑒾𑒩, 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒰



𑒥𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒫𑒱𑒧𑒪 𑓑𑓙𑓕𑓕-



𑒛𑒼 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒏𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓔𑓐-



𑒖𑒱𑒞𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒖𑒲𑒫𑒢"



𑒥𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰



𑒥𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓕𑓖-

𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑒣𑒩 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮



𑒥𑒻𑒏𑒳𑒝𑓂𑒚 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓕𑓔-

𑒣𑒱𑒞𑒰-
𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒲𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰, 𑒖𑒢𑓂𑒧- 𑓒𑓔 - 𑓐𑓗 - 𑓑𑓙𑓕𑓔 (𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧- 𑒦𑒩𑒫𑒰𑒚𑓃𑒰, 𑒖𑒱𑒪𑒰-𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰), 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰- 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 (𑒁𑒩𑓂𑒟𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩), 𑒣𑒹𑒬𑒰- 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏।
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲, 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒞𑒟𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒧𑒹 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑓒𑓐𑓐 𑒑𑒲𑒞𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰। 𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑒣𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 '' 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒨𑒬𑒱𑒩𑒼𑒧𑒝𑒱 𑒑𑒼



𑒥𑒻𑒏𑒳𑒝𑓂𑒚 𑒗𑒰



𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 ' 𑒣𑒿𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩' 𑓑𑓙𑓕𑓗-

𑒖𑒢𑓂𑒧-
𑓐𑓙𑓐𑓔𑓑𑓙𑓕𑓗, 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒳𑒂, 𑒞𑒾𑒪, 𑒏𑒏𑒩𑒾𑒚𑓃(𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑒩𑒬𑒰𑒜𑓃𑒨(𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑓀), 𑒬𑒱𑒫𑒢𑒑𑒩 (𑒁𑒩𑒩𑒱𑒨𑒰) 𑒂 𑒮𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑓀। 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞 𑒣𑒿𑒖𑒲𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒝𑓂𑒛 𑒣𑒿𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒼𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰, 𑒬𑒱𑒫𑒢𑒑𑒩, 𑒁𑒩𑒩𑒱𑒨𑒰, 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑓀। 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒧𑒯- 𑒮𑓂𑒫. 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒦𑒱𑒐𑒱𑒨𑒰 𑒗𑒰। 𑒣𑒿𑒖𑒲𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒠𑒮 𑒫𑒩𑓂𑒭
𑒡𑒩𑒱 𑓑𑓙𑓗𑓐 𑒄.𑒮𑒿 𑓑𑓙𑓗𑓙 𑒄. 𑒡𑒩𑒱 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢, 𑓒𑓒 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒫𑒨𑒮𑒮𑒿

नू हा तथा अन्य कहानी" क लेखन। एकर अलावा हिन्दीमे लगभग १५ उपन्यास तथा कथाक लेखन।

पंजी- प्रबंधक संवर्द्धन आ संरक्षणमे संलग्न। कृति- पंजी शाखा पुस्तकक लिप्यंतरण आ संवर्द्धन।



महेन्द्र नारायण कर्ण



डॉ. विश्वेश्वर मिश्र



अर्जुन नारायण चौधरी



नरेन्द्र

गजलकार



महेन्द्र मिश्र, नेपाल



कमल कांत झा १९४३-



महाप्रकाश १९४६-

जन्म: बनगाँव, सहरसा, बिहार। वरिष्ठ कवि आ कथाकार। प्रकाशित कृति: कविता संभवा, संग समय के (कविता संग्रह)। कीर्तिनारायण मिश्र साहित्य सम्मान २०१० ई- श्री महाप्रकाश (कविता संग्रह �संग समय के�)।



छत्रानन्द सिंह झा १९४६-



अयोध्यानाथ चौधरी, धनुषा, नेपाल १९४७-

मूलत: कविक रूपमे परिचित छथि। नेपालक आधुनिक कविताक क्षेत्रमे हिनक नाम उल्लेखनीय अछि। श्री चौधरीक लेखनमे मानवीय संवेदनाक प्रतिबिम्ब पाओल जाइत अछि। कविताक संग कथा आ निबन्धमे सेहो ई कलम चलबैत छथि। आञ्चलिक लेखन हिनक विशेषता थिकनि। धनुषा जिलाक दुहबी गामक रहनिहार श्री चौधरीक जन्म दशकट्ठबा १९४७क८ भेल छनि। हिनक क्षितिजक ओहिपार नामसँ एक कविता-संग्रह प्रकाशित छनि।







વ઼દ્યિ઼ાનાથ હ઼ા ' વ઼દિતિ'

સયિ઼ાનામ હ઼ા "સનસ" ૧૯૪૮-

ળન્મ સ્થાન મેહથ, મધુવની વહિન। પ્નસદ્યિ ગીતકાન, વાદમે કથા ઉપ્યન પ્નાનમ્ભ કેઉની। પ્નકાશતિ ક઼ૃતી શ્રાળુન ભની સગિનહાન, શોમ્નાતિએઉ ઉગેત સૂન્ય઼ક ધમ્મક (કથા સંગ્નહ)।

શ્રગ્નણિપુષ્પ ૧૯૪૮-

ળન્મ: તનૌની, દનભંગા। મૂઉનામ: મહેન્દ્ન હ઼ા। મૈથિઉમિે સહસ્ત્નવાહુ કવ઼તિા સંગ્નહ પ્નકાશતિ। મુક્તિ પ્નસંગક શ્રનુવ઼ાદ પ્નકાશતિ। વ઼ામપંથી શ્રાન્દોઉનમે સક્નયિ઼। શક્ષિા, સમ્વ઼ાદ શ્રાદિ પત્નકિાક સમ્પાદન। વ઼ામપંથી વયિાનયાનાક સશક્ત કવ઼િ



મધુકાંત હ઼ા ૧૯૪૯-



વ઼ીનૂ ભાર



સત્યાનન્દ પાઠક



ય઼ોગીનાળ



કુમ્નાઉ ૧૯૫૧-



નામ ભનોસ કાપડ઼િ ભ્નમન, યનુષા, નેપાઉ ૧૯૫૧-

ળન્મ- વઘયૌના, ળિઉા યનુષા (નેપાઉ)।વન્નકોઠી: શ્રૌનાશ્ત ધુઁશ્રા (કવ઼તિા સંગ્નહ), નહિ, શ્રાવ નહિ (દીન્ઘ કવ઼તિા), તોના સંગે ળએવૌ ગે કુળવા (કથા સંગ્નહ, મૈથિઉ શ્રકાદમી પટના, ૧૯૮૪), મોમક પઘૈઉ શ્રયન (ગીત, ગળઉ સંગ્નહ, ૧૯૮૩), શ્રપ્પન શ્રનયન્હિાન (કવ઼તિા સંગ્નહ, ૧૯૯૦ ઈ), નાની યન્દ્નાવ઼તી (નાટક), એકટા શ્રાશ્રોન વસન્ત (નાટક), મહષિાસુન મુન્દાવાદ એવં શ્રન્ય઼ નાટક (નાટક સંગ્નહ), શ્રન્તત: (કથા- સંગ્નહ), મૈથિઉ સંસ્ક઼ૃતિ વીચ નમાઉંદા (સાંસ્ક઼ૃતકિ નવિન્ધ સભક સંગ્નહ), વસિનઉ- વસિનઉ સન (કવ઼તિા- સંગ્નહ), ળનકપુન ઉોક ચત્નિ (મથિઉિ પેંટિંગ્સ), ઉોક નાટ્ય઼: ળટ- ળટનિ (શ્રનુસન્યાન)। નેપાઉ પ્નાળ્ઞા પ્નતષ્ઠિાનક સદસ્ય઼તા- શ્ની નામ ભનોસ કાપડ઼િ 'ભ્નમન' (૨૦૧૦)।



ય઼ીનેન્દ્નનાથ મશ્નિ



શવ઼િેન્દ્નઉાઉ કન્મ્ન, યનુષા, નેપાઉ ૧૯૫૧-



વ્નહ્મદેવ઼ ઉાઉ દાસ

लेखकसँ अधिक शिक्षकक रूपमे परिचित आ प्रतिष्ठित छथि। त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गत रा. रा. व. कैम्पस, जनकपुर-धामक सह-प्राध्यापक श्री कर्णक ऐतिहासिक विषय-वस्तुपर लिखल कतेक लेख मैथिली, हिन्दी आ अंग्रेजी भाषामे प्रकाशित अछि। स्वान्त-सुखाय ई कहियो काल कविता-कथा सेहो लिखैत छथि। हिनक लेखन ज्ञानवर्द्धक, जानकारीमूलक एवं सोद्देश्य रहैत अछि। देखबामे बहुत जाइत अछि जे ई हिनक गम्भीर अध्ययनक परिणति थिक। सामाजिक तथा साहित्यिक संघ-संस्थासभमे सेहो सक्रिय प्राध्यापक कर्णक जन्म धनुषा जिलाक देवडीहा गाममे २ जनवरी १९५१ ई. कऽ भेल छनि।



धाम्लेश्वर खान

गाम- पट्टीटोल, जिला मधुबनी। लघुकथा लेल चर्चित प्रशंसित।



दयाकान्त झा



गजेन्द्र नारायण सिंह, नेपाल



पद्मश्री श्री गजेन्द्र नारायण सिंह



हरिकान्त झा



इन्द्रनारायण झा



प्रवासी साहित्यालंकार



सीताराम सिंह



तुलानन्द मिश्र







શૈલેન્દ્ર કુમાર ઝા ૧૯૫૨-

જન્મ સ્થાન હરિપુર, વક્શી ટોલ, મધુવની વિહાર પ્રકાશિત કૃતિ: આરોહ અવરોહ, દશમ ખુટ્ટી (કથા સંગ્રહ), ઇકોનોમિક હિસ્ટ્રી ઑફ મિથિલા (અંગ્રેજી)।

શિવશંકર શ્રીનિવાસ ૧૯૫૩-

જન્મ સ્થાન લોહના મધુવની, વિહાર। ચર્ચિત કથાકાર ઓ આલોચક। ગીત ઓ કવિતા સેહો કહિયો કાલ લિખૈત છથિ। પ્રકાશિત કૃતિ: ત્રિકોણ, અદહન, ગાછ-પાત, ગામક લોક (કથા સંગ્રહ)।

અશોક ૧૯૫૩-

જન્મ સ્થાન લોહના, મધુવની, વિહાર ચર્ચિત કથાકાર, કવિ ઓ સમ્પાદક। પ્રકાશિત કૃતિ: ચક્રવ્યૂહ (કવિતા સંગ્રહ) ત્રિકોણ (સહયોગી કથા સંગ્રહ), અહિંસાત્મક ક્રોધ (કથા-સંગ્રહ), માનુષ (કથા સંગ્રહ)।







વિભૂતિ આનન્દ ૧૯૫૩-

જન્મ: શિવનગર, મધુવની, વિહાર ચર્ચિત કવિ, કથાકાર, સંપાદક। પ્રકાશિત કૃતિ દૂટા ઉપન્યાસ દૂટા સમીક્ષા, તીન ટા કથ સંગ્રહ, દૂટા ગીત-ગજલ સંગ્રહ ઓ ચારિટા કથા-સંગ્રહ પ્રકાશિત।૨૦૦૬- વિભૂતિ આનન્દ (કાઠ, કથા) મૈથિલી લેલ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર।

કેદાર કાનન ૧૯૫૯-

જન્મ સ્થાન સુપૌલ, વિહાર ચર્ચિત કવિ, કથાકાર ઓ સંપાદક। પ્રકાશિત કૃતિ: આકાર લૈત શવ્દ (કવિતા સંગ્રહ), અનૂદિત કૃતિ નાગા નામ મોહન રાય, પ્રાયશ્ચિત। સમ્પાદન સંકલ્પ, ભારતી મંડન (પત્રિકા)।

ડૉ શશિનાથ ઝા ૧૯૫૪-

ગામ-દીપ, જિલા- મધુવની। મૈથિલી, વાંગલા, નેવારી આ દેવનાગરી પાંડુલિપિક વિશેષજ્ઞ। સાહિત્ય અકાદમીક ભાષા સમ્માન ૨૦૦૭ ક્લાસિકલ આ મધ્યકાલીન સાહિત્ય લેલ।







ચન્દ્રધર ઝા

ગામ- વરીઠા "વાક્યાર્થવિવેચનમ્" લે લ શ્રીવાસીપુવાલંકાર પુરસ્કાર ૨૦૧૦ પ્રાપ્ત।

શિવકાન્ત પાઠક

હરિનાથ ઝા

"કોરઉપ ગ્રામકથા" પ્રકાશિત। કવિ સેહ કથાકાર। મૈથિલી સાહિત્યક રેખાંકન (સમ્પાદન)







ડૉ યોગેન્દ્ર પાઠક "વિયોગી", વૈજ્ઞાનિક

રાજાનન્દ ઝા

૨૦૦૬- રાજાનન્દ ઝા (કાલેલ- સમ્મેલ

આદ્યાનાથ ઝા "નવીન"

"विज्ञानक वरदान" प्रकाशित।

मजुमदार, बांग्लासँ साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।



अमरनाथ १९५६-



चन्द्रनाथ मिश्र



दिगम्बर ठाकुर



रमेश झा १९५०-



कन्दर्पनारायण लाल कर्ण



शैलेन्द्र आनन्द १९५५-



कमलकान्त झा

अध्यक्ष, मैथिली अकादमी, पटना



ललन प्रसाद ठाकुर १९५१-१९९५

जन्म ५ फरवरी १९५१ मुंगेरमे श्रीमती सुभद्रा देवी आ श्री हीरानंद ठाकुरक द्वितीय बालक। हिनक ग्राम- समौल, जिला-मधुबनी। सर्विस इंजीनियर, टाटा स्टीलमे चाकरी। प्रकाश झाक श्रृंखला "कथा मायापुर की" मे मुख्य भूमिका। नाटककार आ मंच अभिनेता। हिनक लिखल किछु प्रसिद्ध मैथिली नाटक छन्हि :लेडिका साहेब, मिस्टर नीलो काका, लोरिया मनियाई, वकील आदि वा अंत।



ललित कुमार

हरिमोहन झा केर उपन्यास कन्यादानक अंग्रेजी मे अनुवाद ' द ब्राइड' नामसँ प्रकाशित।



मिथिलेश कुमार झा



डॉ कमलानन्द झा



लोकनाथ मिश्र

' ड़ान्गुागे श्लोलितियिस ानद श्रुवलयि षपहेरे नि झोपाह शनदाः माकनिगा ोड तहे मातिहलि मोवेमेनत' प्रकाशित।



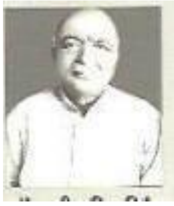
डॉ. रवीन्द्र कुमार चौधरी १९६६-

जन्मः५ मार्च १९६६ ई. गनपतगंज, सुपौल। मैथिलीक प्राध्यापक। रक्षामंत्रीक पदक आ बिहार आ झारखण्ड सरकार द्वारा पुरस्कृत। झारखण्डक मैथिली आन्दोलनमे अग्रणी।



अशोक अविचल

जन्म- ५ जनवरी १९६७, गाम- रहुआ संग्राम, जिला मधुबनी। मैथिली प्राध्यापक। रचना: एक बनू नेक बनू (लघु नाटक), मैथिली भाषा: सर्वेक्षण आ विश्लेषण, हमरा देशक भागमे (मैथिलीक प्रथम असंगत नाटक), सम्पादन: झारखण्डक सनेश, कचोट (नौ अंक), झारखण्ड वाणी (हिन्दी साप्ताहिक), सम्मान: अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलनमे सम्मान (२०००), परमहंस लक्ष्मीनाथ गोस्वामी समिति सम्मान (२००८)



डॉ. श्रीपति सिंह १९४४-

"उमंग-तरंग" कविता-संग्रह प्रकाशित।



डॉ. उमाकान्त

मैथिली व्यंग्य-आलेखक पोथी "अपन बात" प्रकाशित।



सुशील १९४२-

असमति (लघुकथा संग्रह), भामती (नाटक) प्रकाशित।



श्रीदेव

मूल नाम- वागेश्वर झा। कथा-सँग्रह "हलिकोर", नाटक "लोहक कठरा", गीत-प्रबन्ध "पुलमा" प्रकाशित।



सुकान्त सोम १९५०-



डॉ. देवकान्त मिश्र १९५२-



डॉ. नित्यानन्द लाल दास

जन्म दरभंगा जिलाक तरौनी गाममे १९५० ई मे भेलन्हि। बी ए पास कए ई पटनाक दैनिक �जनशक्ति�क सहायक सम्पादक छथि। श्री नव भारत टाइम्स, पटनामे व्यवस्थासँ अपन पैतृक (पति यात्रीजी) ग्राम कविता करबाक तथा कथा लिखबामे सेहो यश अर्जन कएलन्हि अछि। वर्तमान राजनीति सामाजिक विषयसँ सम्बद्ध व्यंग्यात्मक, सरल भाषामे लिखल नव कविता हिनक विशेषता छन्हि। ग्रामघरक परिवेश तदनुकूल शब्द एवं बिम्ब रचनामे क्रमहि सिद्धि छथि।

पिता कविचूडामणि पं काशीकान्त मिश्र "मधुप", "वेनीपुर अनुभावमे मैथिली" पोथी प्रकाशित।

पिता स्वर्गीय सूर्यनारायण दास। श्रीनिवासगंज कॉलेज, श्रीनिवासगंज सँ अंग्रेजी विभागाध्यक्ष पदसँ १९९८ मे अवकाशप्राप्त। डॉ सुरेन्द्र झा "सुमन"क संयोजकत्वक कार्यकालमे "मैथिली परामर्शदातृ समिति" (साहित्य अकादेमी, दिल्ली)क सदस्य। मैथिली पत्रिका सब जेना वैदेही, प्रयाग; मिथिला मिहिर, पटना; स्वदेश, दरभंगा; पहुँच, पटना आ परती परान, अररियामे रचना प्रकाशित। १९६७ ई सँ राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मे सक्रिय। प्रांतीय प्रतिनिधि २००४ धरि जिला संघचालक। जेपी आन्दोलनमे लोकतंत्र सेनानी। डॉ एपीजे अब्दुल कलामक अंग्रेजी पोथी "इग्नाइटेड माइण्ड्स"क मैथिलीमे "प्रज्वलित प्रज्ञा" नामसँ अनुवाद। साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार २०१०- डॉ नित्यानन्द लाल दास- (इग्नाइटेड माइण्ड्स- डॉ एपीजे कलाम, अंग्रेजी) लेल।



राजनाथ मिश्र १९५०-

"अ वर्ड्स आर व्यू ऑन मिथिला" प्रकाशित।



पशुपतिनाथ झा, महोत्तरी, नेपाल १९५४-

हिनक लेखन विवेचनात्मक होइत अछि आ सम्बद्ध विषयमे नीकजकाँ जानकारी दैत अछि। विभिन्न पत्र-पत्रिकामे हिनक लेख-रचना बरोबरि देखबामे अबैत रहैछ। राजर्षि जनक कैम्पस, जनकपुरधाममे मैथिली विषयक प्राध्यापनमे संलग्न श्री झा मैथिलीसम्बन्धी संगठनात्मक गतिविधिसँ सेहो जुड़ल छथि। मैथिली भाषाक लोपोन्मुख अवस्थामे रहल अपन लिपि तिरहुताक विशेषज्ञता रखनिहार श्री झा एकर संरक्षण-सम्वर्द्धनक दिशामे सेहो क्रियाशील छथि। प्राध्यापक झा मैथिली महाकाव्यमे रस निरूपण विषयपर विद्यावारिधि कएने छथि आ शिक्षा तथा कानून विषयमे सेहो स्नातक छथि। महोत्तरी जिलाक एकरहिया रहनिहार श्री झाक जन्म ४ दिसम्बर १९५४ कऽ भेल छन्हि। ये नेमे मिथिला रत्नसँ सम्मानित।



अनिलचन्द्र ठाकुर १९५४-२००९

जन्म १३ सितम्बर १९५४ ई कें कटिहार जिलाक समेली गाममे भेलन्हि। १९८२ ई मे हिन्दी साहित्यमे स्नातकोत्तर केलाक बाद नवम्बर '८३ सँ नवम्बर '८४ धरि "सुबह" हस्तलिखित पत्रिकाक सम्पादन- प्रकाशन कएलन्हि आ कोशी क्षेत्रीय ग्रामीण बैंकमे अधिकारी रहथि। मैथिली, अंगिका, हिन्दी आ अंग्रेजीमे समानरूपें लेखन। मृत्युक पूर्व ब्रेन ट्यूमरसँ बीमार चलि रहल छलाह। **प्रकाशित कृति**: आब मानि जाउ(मैथिली उपन्यास) - पहिने भारती-मंडन पत्रिकामे प्रकाशित भेल, श्री मैलोरंग द्वारा पुस्तकाकार प्रकाशित भेल; कथ(अंगिकाक पहिल प्रबन्ध काव्य, १९७५); एक और राम (हिन्दी नाटक, १९८१); एक घर सड़क पर (हिन्दी उपन्यास, १९८२); द पपेट्स (अंग्रेजी उपन्यास, १९९०); अतत कहाँ सुख पावै (हिन्दी कहानी संग्रह, २००७)। आब मानि जाउ (मैथिली उपन्यास) - एहि उपन्यासमे एक एहन युवतीक संघर्ष- गाथा अंकित अछि जे अपन लगनसँ जीवन बदलैत अछि। असंख्य गामक ई कथा कुलीनताक अधःपतनक कथा, संस्कारविहीनताक उद्घाटन आ भविष्यक पीढ़ीकें चयएबाक चेतौनी छी।



વૃષેશ યન્દ્ર ઊઊ

ળન્મ ૨૯ માર્ચ ૧૯૫૫ ઼ કેં મેઊન્હિ પિતાઃ સ્વ઼ ઉદિતિનારાયણ ઊઊ, માતાઃ શ્રીમતી જુવનેશ્વરી દેવ઼ી હનિકર છઠહિરક નામ વ઼િશ્વેશ્વર છન્હિ મૂઊતઃ રાળનીતિકિકર્મી । નેપાઊમે ઊોકતન્ત્રઊઊ નવિનતર સંઘર્ષક ક્રમમે ૧૭ વેર ગિરિશ્તાર । ઊગાજગ ૮ વર્ષ ળેઊ ।સમ્પ્રતિ તરાઈ�મધેશ ઊોકતાન્ત્રકિ પાર્ટીક રાષ્ટ�ીય઼ ઉપાધ્યક્ષ । મૈથિઊીમે કિછુ કથા વ઼િજિન્નિ પત્રપત્રકિામે પ્રકાશતિ । શ્રાન્દોઊન કવ઼િતા સંગ્રહ શ્રા વ઼ીપી કોઇરાઊક પ્રસદ્ધિ ઊઘુ ઉપન્યાસ મોદશ્રિઇનક મૈથિઊી રુપાન્તરણ તથા નેપાઊીમે સંઘીય઼ શાસનતિ નામક પુસ્તક પ્રકાશતિ । શ્રી વ઼િશ્વેશ્વર પ્રસાદ કોઇરાઊક પ્રતવિદ્ધ રાળનીતિ શ્રનુયાયી શ્રા નેપાઊક પ્રળાતાન્ત્રકિ શ્રાન્દોઊનક સક્રયિ યોદ્ધા છથિ નેપાઊી રાળનીતપિર વરોવરિ ઊખિતિ રહૈત છથિ



તારાય઼ણઝળી ૧૯૫૬-

ળન્મઃ ઘોઘરડીહા (મધુવની)। મૈથિઊી જાષા-સાહિત્ય઼મે એમ઼ એ઼, પી-એચ઼ ડી઼ કામેશ્વર ઊતા સંસ્કૃત વ઼િદ્યાઊય઼, ઘોઘરડીહામે શ્રધ્યાપન । પ્રકાશતિ કૃતિઃ �ઘર ઘુરિ રહઊ છી� (કાવ્ય઼-સંગ્રહ)।



ડૉ઼ શ્રી શ્રીશંકર ઝા ૧૯૫૨-



ળગદીપનારાય઼ણ "દીપક "



રાળદેવ઼ મંડઊ

શક્ષિા- એમ઼એ઼દ્વય઼, એઊ એઊ વ઼ી, પતા- ગ્રામ- મુસહરનયિાઁ, રતનસારા (નર્મિઊી, મધુવની)। **પ્રકાશતિ કૃતિ-** શ્રમ્વરા- કવ઼િતા- સંગ્રહ, હમર ટોઊ (ઉપન્યાસ), વસુંધરા(કવ઼િતા સંગ્રહ), ળાઊ (પટકથા), ઊાળ (એકાંકી), ળઊ જંવ઼ર (ઉપન્યાસ), ત્રવિ઼િણીક રંગ (વ઼હિનિ શ્રા ઊઘુ કથા સંગ્રહ), પંચૈતી (ઊઘુ પટકથા), વ઼ાપસી।



શવ઼િપ્રસાદ યાદવ઼







हीरेन्द्र कुमार झा १९५८-

जन्म ३० अगस्त १९५८, गाम- कोइलख (मधुबनी), पिता श्री कामेन्द्र नाथ झा। ट्रांसफार्मर (मैथिली कथा संग्रह) प्रकाशित।



महेन्द्र नारायण राम १९५८-

मानेश्वर मनुज १९५८-

जन्म
गमहरिया (मानपौर, मधुबनी) मे, १९७८सँ १९९२ धरि नौसेनामे विभिन्न जहाजपर कार्यरत, श्वेर यात्री रेलमे। सम्बन्ध (कथा संग्रह) प्रकाशित।



तारानन्द वियोगी १९६६-

महिषी, सहरसामे जन्म। पहिल पोथी अपन युद्धक साक्ष्य (गजल संग्रह) १९९१ मे प्रकाशित। अन्य पुस्तक
हस्तक्षेप, प्रलय रहस्य(कविता-संग्रह), अतिक्रमण (कथा-संग्रह), शिलालेख (लघुकथा संग्रह), कर्मधारय। राजकमल चौधरीक कथाकृति एकटा चंपाकली एकटा विषधर संकलन- सपादन। साहित्य अकादेमी मैथिली बाल साहित्य पुरस्कार २०१०-तारानन्द वियोगीकेँ पोथी "ई भेटल तँ की भेटल" लेल। यात्री-चेतना पुरस्कार २०१० ई- डॉ तारानन्द वियोगी।

नवोनाथ झा



भालचन्द्र झा

पीएच.डी. (अर्थशास्त्र), मुम्बइसँ थिएटर कलामे डिप्लोमा। मैथिलीक अतिरिक्त हिन्दी, मराठी, अंग्रेजी आ गुजरातीमे निष्णात। १९७४ ई.सँ मराठी आ हिन्दी थिएटरमे निर्देशक। महाराष्ट्र राज्य उपाधि १९८६ आ १९९९ मे। आइएनटी केर लेल नाटक �सीता� क निर्देशन। �वासुदेव संगति� आइएनटीक लोक कलाक शोध आ प्रदर्शनसँ जुड़ल छथि आ नाट्यशालासँ जुड़ल छथि विकलांग बाल लेल थिएटरसँ। निम्न टीवी मीडियामे रचनात्मक निर्देशक रूपेँ कार्याल्पन-बीछल बेरायल मराठी एकांकी(अनुवाद), सिंहावलोकन (मराठी साहित्यक १५० वर्ष), आकाश (जी.टी.वी.क धारावाहिक ३० एपीसोड), जीवन सन्ध्या(मराठी साप्ताहिक, डी.डी., मुम्बइ), धनाजी नाना चौधरी (मराठी), स्वयम्वर (मराठी), अति नहि करी नहि(हिन्दी), आहट (हिन्दी), यात्रा (मराठी सीरियल), मूर्धन्य (मराठी बाल-धारावाहिक), हेल्थकेअर रन २०० एडी) (डी.डी.)।२००९ मे- भालचन्द्र झा (बीछल बेरायल मराठी एकाँकी- सम्पादक सुधा जोशी आ रत्नाकर मतकरी, मराठी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।



मनमोहन झा



कुमार शैलेन्द्र



रमेश १९६१-

जन्म स्थान मेंहथ, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार ओ कवि। प्रकाशित कृति: समांग, समानांतर, दखल (कथा संग्रह), नागफेनी (गजल संग्रह), संगोर, समवेत स्वरक आगू, कोसी घाटक सभ्यता, पाथर पर दूभि (काव्य संग्रह), प्रतिक्रिया (आलोचनात्मक निबंध)।



मेघन प्रसाद १९६१-



प्रदीप बिहारी १९६३-

जन्म स्थान कन्हौली मझौलि टोल, खजौली, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार, उपन्यासकार ओ रंगकर्मी। प्रकाशित कृति: गुमकी आ बिहाड़ि, बिसूबियास (उपन्यास), औतीह कमला जयतीह कमला, खण्ड-खण्ड जिनगी, सरोकार (कथा संग्रह)। २००७- प्रदीप बिहारी (सरोकार, कथा) मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।



चन्द्रमोहन झा पड़वा



डॉ सुरेन्द्र लाभ, नेपाल



रोशन जनकपुरी, नेपाल



डॉ अरविन्द अक्कू १९५७-



𑒬𑒳𑒦𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 "𑒣𑓂𑒩𑒫𑒲𑒝" १९६१-

𑒑𑒰𑒧 𑒞𑒳𑒧𑒾𑒪 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑒂𑒨𑒪 𑒢𑒫𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒞, 𑒣𑒰𑓀𑒑𑒪 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒕𑒰𑒯𑒩𑒱, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒣𑒖𑒢 𑒔𑒱𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰, 𑒫𑒮𑓀𑒞𑒏 𑒫𑒖𑒢𑒱𑒮𑒰 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒦𑒴𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)।



𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒳𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒗𑒰

𑒖𑒢𑓂𑒧𑓁 𑒮𑒳𑒣𑒾𑒪, 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱 𑒂 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒏।



𑒪𑒪𑒱𑒞𑒹𑒬 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

"𑒥𑒲𑒔 𑒥𑒻𑒞𑒩𑒝𑒲𑒧𑒹" (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒮𑒨 (𑒁𑒢𑒞𑒯𑒼𑒪𑒼𑒑𑒨𑒼𑒤 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒼𑒧𑒮 𑒞𑒩𑒰𑒢𑒮𑒪𑒞𑒹𑒠 𑒢𑒱𑒞𑒼 𑒋𑒢𑒑𑒪𑒱𑒮𑒯), 𑒣𑒩𑒐, 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰𑒫𑒢𑒰, 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒩𑒮𑒰𑒨𑒢 (𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒠𑒹𑒫𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒢𑒫𑒲𑒢 १९६२-

𑒍 𑒢𑒰 𑒧𑒰 𑒮𑒲 (𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒱𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒖𑒢𑒰), 𑒔𑒰𑒢𑒢-𑒏𑒰𑒖𑒩 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲) 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒠𑒵𑒬𑓂𑒨, 𑒑𑒲𑒞𑒱𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲, 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒧𑒪 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒏𑒰 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑒩𑓂𑒧 (𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰), 𑒖𑒧𑒰𑒢𑒰 𑒥𑒠𑒪 𑒑𑒨𑒰, 𑒮𑒼𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒏𑒰 𑒨𑒰𑒩, 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢 (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒏𑒯𑒰𑒢𑒲), 𑒁𑒦𑒱𑒡𑒰 (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒯𑒰𑒟𑒲 𑒔𑒪𑒋 𑒥𑒖𑒰𑒩 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)।



𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒲𑒭 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 १९६४-



𑒥𑒠𑒩𑒲 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰



𑒩𑒰𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪



𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒬𑒬𑒱, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪

𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒬𑒬𑒱, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩𑒡𑒰𑒧, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪। 𑒣𑒹𑒬𑒰-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰। 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰: 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒦𑒳𑒫𑒢 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒮𑒿, 𑒋𑒧.𑒋. 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒝𑒲𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒮𑒥 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒩𑒞। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒩𑒔𑒢𑒰



𑒯𑒱𑒧𑒰𑓀𑒬𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪

𑒣𑒱𑒞𑒰 : 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒲𑒨 𑒏𑒰𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒧𑒰𑒞𑒰: 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒰𑒫𑒞𑒲 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒖𑒢𑓂𑒧: 𑒫𑒱 𑒮𑒱 २०२५ 𑒪𑒯𑒰𑒢, 𑒮𑒱𑒩𑒯𑒰, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰: 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩(𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲), 𑒣𑒹𑒬𑒰: 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱: 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒱𑒨

विभिन्न पत्र- पत्रिकामे प्रकाशित। हिन्दी, नेपाली आऽ अंग्रेजी भाषामे सेहो रचनारत आऽ बहुतोस रचना प्रकाशित। सम्प्रति- कान्तिपुर प्रकाशक अरब ब्यूरोमे कार्यरत।

समाचार समिति), कृति: को भात सांझ ? (मैथिली कविता संग्रह), विगत दू दशकसं नेपाली आ मैथिली लेखन तथा अभियानमे निरन्तर क्रियाशील आ विभिन्न संघ संस्थासं आबद्ध।



सत्यनारायण मेहता



भुवनेश्वर पाथेय



राजेन्द्र झा, धनुषा



अशोक कुमार मेहता



धर्मेन्द्र विह्वल, सिरहा, नेपाल १९६७-

रस्ता तकैत जिनगी, एक सृष्टिक कविता, एक समयक बात, धुआँराएल आकृति सभ (मैथिली कविता संग्रह), भारतका उत्कृष्ट नाटकहरु, गोर्खाका कथाहरु (मैथिलीसँ नेपाली अनुवाद), मैथिलीक कक्षा १ सँ ५ आ बाल- साहित्य संदर्भक तीनटा पोथीक सह- लेखक। पत्रकारिताक मूल सिद्धांत (मैथिली, प्रेसमे), दलित रिपोर्टिंग मैनुअल (नेपाली, प्रेसमे)।



धीरेन्द्र कुमार झा



निमिष झा, नेपाल



गौरीनाथ (अनलकान्त)

"अन्तिका"क सम्पादक।



श्रीधरम

कथाकार, समालोचक







રમણ કુમાર સિંહ ૧૯૬૯-

"ફેર સઁ હરાયલ", "દુઃસ્વપ્નક વાદ" (કવિતા સંગ્રહ), "હમર પસાર સંસાર સાર" (લલિત નિબન્ધ), "નિરપેક્ષણ" (આલોચના), "ઉડ઼િ જો રે સુગ્ગા" (રાજસ્થાનીસઁ મૈથિલી અનુવાદ) પ્રકાશિત।

મુખ્તાર આલમ

"પરિચય બગૈર શબ્દ" (કવિતા સંગ્રહ) પ્રકાશિત।

ડૉ વિજયેન્દ્ર ઝા ૧૯૬૪-

"મૈથિલી વ્યાકરણ ઓ રચના", "મૈથિલી ભાષા વિજ્ઞાન" પ્રકાશિત।



અજિત આઝાદ

"પેન ડ્રાઇવ મે પૃથ્વી" લેલ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર।



બદ્રી નાથ રાય 'અમાત્ય'

'મૈથિલ મૈયા કૂ બયાર' પ્રકાશિત।



કિશન કારીગર

"કિછુ ઝુરા ગેલ હમરા" પ્રકાશિત।



કુમાર મનોજ કશ્યપ

બદલૈત સમય (મૈથિલી લઘુ કથા સંગ્રહ)



વિનોદ મિશ્ર

ડૉ વિનોદ મિશ્ર સમ્પ્રતિ આઈ આઈ ટી રૂડકી, ઉત્તરાખંડમે અંગ્રેજી પઢબૈત છથિ આ હિનક રચના અંગ્રેજી આ હિંદી મે પ્રકાશિત ભેલ છન્હિ। અહિ વર્ષ હિનક કવિતા સંગ્રહ ષિલેન્ત ષતેપસ ાન્દ ઓતહેર શ્તીમસ પ્રકાશિત ભેલ છન્હિ। એકર અતિરિક્ત ઈ અંગ્રેજીમે આલોચનાક ક્ષેત્રમે આઠ ટા પોથી સંપાદિત કેને છથિ। હિનક પોથી છોમ્મુનિચાતોનિ ષકિલલસ ફોર એનગિનીરસ ાન્દ ષચિએનતિસતસ બહુતો ઇંજીનિયરિંગ સંસ્થાનમે પાઠ્ય પુસ્તક રૂપમે પઢાઓલ જાઇત અછિ।



આનન્દ કુમાર ઝા ૧૯૭૭-

જન્મ સ્થાન: મેહથ, હંહારપુર; પિતા સ્વ. અજયકાંત ઝા, માતા શ્રીમતી ઇન્દ્રકાલી દેવી, પ્રકાશન- "ચચાજી નવકી કનિયાઁક લહાસ", "હઠાત્ પરિવર્તન", "બદલૈત સમાજ", "ટાકાક મોલ", "કલહ" (પાઁચ મૈથિલી નાટક) પ્રકાશિત। વિદેહ સમ્પાદકક સમાનાન્તર સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર ૨૦૧૧ યુવા પુરસ્કાર- આનન્દ કુમાર ઝા (કલહ, નાટક)



वनदेवीपुत्र भवनाथ, नाटककार



चन्द्रेश



राम सेवक सिंह



शहीद दुर्गानन्द झा, नेपाल



उदयनाथ झा "अशोक"



कपिलेश्वर राउत

उपहार (बिहनि- लघु कथा संग्रह) प्रकाशित।



कपिलेश्वर साहू



डॉ. शम्भु कुमार सिंह

जन्म: १८ अप्रील १९६५ सहरसा जिलाक महिषी प्रखंडक लहुआर गाममे। आरंभिक शिक्षा, गामहिसँ, आइ.ए., बी.ए. (मैथिली सम्मान) एम.ए. मैथिली (स्वर्णपदक प्राप्त) तिलका माँझी भागलपुर विश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। भारत [बिहार पात्रता परीक्षा (ग्रन्थ क समतुल्य) व्याख्याता हेतु उत्तीर्ण, १९९५] ◆?◆मैथिली नाटकक सामाजिक विवर्त्तन◆?◆ विषय पर पी-एच.डी. वर्ष २००८, तिलका माँ.भा.विश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। मैथिलीक कतोक प्रतिष्ठित पत्र-पत्रिका सभमे कविता, कथा, निबंध आदि समय- समय पर प्रकाशित। वर्तमानमे शैक्षिक सलाहकार (मैथिली) राष्ट्रीय अनुवाद मिशन, केन्द्रीय भारतीय भाषा संस्थान, मैसूर- ६ मे कार्यरत।



कृष्णचन्द्र यादव, नेपाल



𑒬𑒫𑒱𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩



𑒬𑒼𑒦𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰



𑒅𑒧𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒱𑒏𑒰, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑 𑒧𑓀𑒔



𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩



𑒯𑒩𑒱𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪



𑒬𑒬𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪



𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑓀𑒛𑒪

𑒮𑓀𑒔𑒨𑒱𑒏𑒰, 𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧 (𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒂 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒔𑒏𑓂𑒭𑒳 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒬𑒫𑒱 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓗𑓓-

𑒬𑒫𑒱 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩
𑒗𑒰 ��𑒙𑒱𑒪𑓂𑒪𑒴��, 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒧:
𑒮𑓂𑒫 𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞
𑒗𑒰 ��𑒥𑒴𑒔��, 𑒧𑒰𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒧:
𑒮𑓂𑒫 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒞𑒱𑒟𑒱: 𑓑𑓑-
𑓑𑓒- 𑓑𑓙𑓗𑓓, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰: 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏
(𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒰), 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢:
𑒧𑒰𑒞𑒵𑒏- 𑒧𑒰𑒪𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒧𑒼𑒛𑓃𑒞𑒩, 𑒖𑒲
- 𑒥𑒹𑒑𑒴𑒮𑒩𑒰𑒨, 𑒧𑒴𑒪𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧: 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧-
𑒣𑒞𑓂𑒩𑒰𑒪𑒨 - 𑒏𑒩𑒱𑒨𑒢, 𑒖𑒱𑒪𑒰 -
𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑒣𑒱𑒢: 𑓘𑓔𑓘𑓑𑓐𑓑, 𑒮𑓀𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱:
𑒣𑓂𑒩𑒥𑓀𑒡𑒏, 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒧, 𑒖𑒹 𑒉𑒧 𑒉 𑒮𑓂𑒙𑒼𑒩𑓂𑒮
𑒪𑒲, 𑒧𑒹𑒢 𑒩𑒼𑒛, 𑒥𑒱𑒮𑓂𑒙𑒳𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒧𑒬𑒹𑒠𑒣𑒳𑒩
- 𑓘𑓓𑓑 𑓐𑓐𑓑, 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒑𑒞𑒱𑒫𑒱𑒡𑒱:
𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓙𑓙𑓖 𑒮𑒿 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓒𑓐𑓐𑓒 𑒡𑒩𑒱
𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩𑒏
𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 , 𑒑𑒞𑒱𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒉𑒫𑓀 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏
𑒣𑓂𑒩𑒔𑒰𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒛ॉ 𑒢𑒩𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩
𑒫𑒱𑒏𑒪 𑒂 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒅𑒠𑒨 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲
(𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞
𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏) 𑒏 𑒢𑒹𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒪𑒑𑓂𑒢।
𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒏𑓂𑒭𑒝𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰-
𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑒁𑓀𑒬𑒳-𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰।



𑒩𑒰𑒧 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒮𑒰𑒯𑒳

𑒧𑒢𑒏
𑒧𑒻𑒪, 𑒁𑓀𑒏𑒳𑒩- 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑒩𑒟𑒏 𑒔𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒅𑒪𑒙𑒱 𑒔𑒪𑒻 𑒥𑒰𑒙 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒙𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒏𑒩𑒧 𑒡𑒢𑒱 𑒖𑒑 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒢𑒰 (𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒙𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒱𑒛𑓃𑒲 (𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒠𑒴𑒥𑒹𑒔𑒢𑒲 (𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩



𑒥𑒔𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒗𑒰, 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒲

"𑒢𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒱𑒏𑒳𑒘𑓂𑒖" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩, 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒲



𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒏𑒰𑒧𑒞𑒱 𑓑𑓙𑓕𑓘-

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱। 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰- 𑒋𑒧.𑒋 (𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩), 𑒣𑒱𑒞𑒰- 𑒮𑓂𑒫. 𑒨𑒼𑒑𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒰𑒧𑒞𑒱, 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧-𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙- 𑒏𑒩𑒱𑒨𑒢, 𑒦𑒰𑒨𑒰- 𑒬𑒱𑒫𑒰𑒖𑒲 𑒢𑒑𑒩, 𑒟𑒰𑒢𑒰- 𑒩𑒼𑒮𑒛𑓃𑒰, 𑒖𑒱𑒪𑒰- 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩। 𑒮𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒣𑓂𑒩𑒰𑒟𑒧𑒱𑒏 𑒮𑒯𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩 𑒣𑒠𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 (𑒥𑒹𑒢𑒲𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲)।



𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨

"𑒦𑒑𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰", "𑒕𑒛𑓃𑒏𑒱 𑒛𑒰𑒥𑒰", "𑒯𑒧𑒩 𑒨𑒰𑒨𑒰𑒫𑒩" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒫𑒱𑒢𑒨 𑒦𑒴𑒭𑒝

𑒅𑒖𑒩𑒰 𑒣𑒟𑒫𑒰𑒏 𑒐𑒼𑒖 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)



𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒗𑒰, 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩𑒲, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪

𑒮𑒋𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒛𑓃𑒏 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒧𑓀𑒔𑒢।



𑒮𑒠𑒩𑒹 𑒂𑒪𑒧 "𑒑𑒾𑒯𑒩"

𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧-𑒣𑒳𑒩𑒮𑒾𑒪𑒱𑒨𑒰, 𑒦𑒰𑒨𑒰- 𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩, 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲।



𑒛ॉ 𑒦𑒳𑒫𑒢 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬"

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯- 𑒑𑒼𑒫𑒩𑒕𑒞𑓂𑒞𑒰।







દિનેશ કુમાર

"પૂર્વોત્તર મૈથિલિ" ક સમ્પાદન।

ડૉ વિનય વિશ્વબન્ધુ

રામદેવ પ્રસાદ મણ્ડલ ઝારૂદાર

મૈથિલીક મપ્પિારી ઠાકુરક નામસઁ પ્રસિદ્ધ મૈથિલીક પહિલ ઝનકવિ રામદેવ પ્રસાદ મણ્ડલ �ઝારૂદાર�।

"હમરા વિનુ ઝગત સૂના છૈ" આ "ગીતાઞ્જલિ ઝાડૂ" પ્રકાશિત।







ઉમેશ પાસવાન

"વૃામાતિ રસ" પ્રકાશિત।

ઓમ પ્રકાશ ઝા

ઘોઘરડીહા (મધુવની)।

"કહિયો વૂર્હ્તિ સકલ હમરા" (ગઝલ, રુવાર્ આ કતા સંગ્રહ) પ્રકાશિત।

ઝગદાનન્દ ઝા મનુ

રઢ઼િયા ઝુકૈપ હમર ઘરાડ઼ીપર (ગઝલ સંગ્રહ), તોહર કોંક ર ગ (વહિની કથા સંગ્રહ), યોગ્રહ- (લાલ ઉપન્યાસ), વ્યથા- (કવિતા- ગીત સંગ્રહ)।







અયછેલાલ શાસ્ત્રી

ડૉ અમોલ રાય

નન્દ કુમાર મિશ્ર નન્દ







ડૉ નન્દ કુમાર મિશ્ર

શિવ કુમાર પ્રસાદ

અર્દ્ધનારીશ્વર (૧૯૫૩-)

મૂલ નામ- ગિરિજાનન્દ ઝા, સાહિત્યિક નામ- અર્ધનારીશ્વર। ગામ-વાથ (મધેપુર), મધુવની। કલંકિની, નીલકંઠ, અન્હાર ગલિયારી (કથા સંગ્રહ); મારક નામ ચડ઼િી, કાવ્યલોક (કવિતા સંગ્રહ); હાસ્કમાણ્ડ (નવિધ સંગ્રહ)।



દિલીપ કુમાન ઢા



ડૉ તાનાકાન્ત ઢા



અમનકાન્ત, નેપાળ



મુનલીધન ઢા

કવિલપુન, દનભંગા વાલ કથા સંગ્નહ "પતિપતિહ ગાછ" (૨૦૧૦) પ્નકાશતિ।



કમલધન દાસ

"મૈથલિ કન્નમ કાયસ્થક ગોત્ન, પ્નવન, મૂલ આ વૈવાહકિ સમ્નવન્ય" પોથી પ્નકાશતિ।



શ્નીકાન્ત માણ્ડલ, મૈથલિ નંગમંચ



વેચન ઠાકુન

ગામ: ચનૌનાગંજ, મધુવની। પ્નકાશતિ કૃતિ: વૈટિક અપમાન આ છીનનદેવી (નાટક), વાપ ભેલ પતિની આ અયકિાન (નાટક), વસિવાસઘાત (નાટક), ઊંચ-નીચ (નાટક), ભૌંટ (નાટક); એક દર્જનસઁ વેશી નાટક પ્નકાશનક પ્નતીક્ષામે।



ગંગા ઢા

મૈથલિ નંગમંડલ કોલકાતા મંચ, કોલકાતા। કોલકાતા આ ગામ પણુઆનડીહ ઠામે મૈથલિ નંગમંચ નર્િદેશન।



નવોનાનાયણ મશ્રિ ૧૯૫૫-

પતિા- શ્ની ગોવન્દિ મશ્રિ, માતા- શ્નીમતી અઢૂલ દેવી। ગામ- કુશમૌલ, પોનાગદહ-વલાર્ન, ભાયા- અનેડ્હાટ, જલિા- મધુવની। મૈથલિ નંગમંચસઁ સમ્નદ્ધ "કોકલિ મંચ" સંસ્થાક માધ્યમસઁ।



કમલેશ કુમાન દાસ, નં ગમંચ કલાકાન



કશિોન કેશવ, મૈથલિ નંગમંચ



કુમાન ગગન, મૈથલિ નંગમંચ



𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒠𑒞𑓂𑒞, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩



𑒧𑒠𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒔𑒩𑓂𑒔𑒱𑒞 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒱𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨𑒏𑒪𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒏। 𑒞𑒲𑒢 𑒠𑒬𑒏𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒧𑒨𑒮𑒿 𑒩𑓀𑒑𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨। 𑒏𑒩𑒲𑒥 𑓓𑓐�𑓔𑓐 𑒑𑒼𑒙 𑒧𑓀𑒔𑒲𑒨 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒮𑒤𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑒱, 𑓒𑓐�𑓒𑓕 𑒑𑒼𑒙 𑒮𑒛𑓃𑒏 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨।𑓒𑓐 𑒑𑒼𑒙 𑒙𑒹𑒪𑒲-𑒮𑒲𑒩𑒱𑒨𑒪 𑒂 𑒂𑒡𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒖𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑒲𑒔𑒩 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨। 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑓁 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒧 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫𑒧𑒹 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑒰 𑓒𑓐𑓔𑓘 𑒫𑒩𑓂𑒭, 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩) 𑓒𑓐𑓖𑓓 𑒫𑒩𑓂𑒭।



𑒁𑒖𑒨 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔



𑒂𑒬𑒳𑒞𑒼𑒭 𑒨𑒰𑒠𑒫 𑒁𑒦𑒱𑒖𑓂𑒘



𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣 𑓑𑓙𑓔𑓙-

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓑𑓕 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓑𑓙𑓔𑓙 𑒃। 𑒣𑒱𑒞𑒰- 𑒏𑒫𑒱-𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏𑒰𑒩 𑒮𑓂𑒫. 𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 "𑒮𑒿𑒫𑒪𑒱𑒨𑒰"। 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 𑓑𑓙𑓖𑓕 𑒃 𑒧𑒹 𑒢𑒹𑒢𑒰 𑒮𑒦 𑒪𑒹𑒪 "𑒢𑒰𑒃𑒙 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪", 𑓑𑓙𑓘𑓑 𑒃 𑒧𑒹 "𑒏𑒪𑒰 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒂 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒣𑒠𑓂𑒡𑒞𑒱"𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 𑒂 𑒞𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒢𑓂𑒫𑒨𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑒬𑒱 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣 𑒂 𑒬𑒬𑒱𑒥𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒮𑒿 "𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰"𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰। 𑒩𑒔𑒢𑒰𑓁 𑒬𑒬𑒱𑒥𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 "𑒧𑒹𑒒𑒠𑒴𑒞" 𑒂 "𑒑𑒲𑒞-𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠"𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠, 𑒧𑒰𑒕-𑒦𑒰𑒞, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩-𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰, 𑒦𑒰𑒑-𑓑, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩-𑒏𑒼𑒬, 𑒦𑒰𑒑-𑓓।



𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒳𑒠





𑒣𑓂𑒩𑒫𑒲𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩



𑒪𑒪 𑒣𑓀𑒛𑒱𑒞, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱𑒏𑒪𑒰

बटोही झा, मिथिला चित्रकला

जन्म तिथि- ३१ दिसम्बर १९७७; जन्म स्थान -
कन्हौली, सकरी, मधुबनी ; शिक्षा- सूर्य नारायण हाई स्कूल - नरपतिनगर, बी एस सी - मेमोरियल कॉलेज - दरभंगा, डिप्लोमा इन फैशन डिजाइन (नेशनल इंस्टिट्यूट ऑफ फैशन डिजाइन - नयी दिल्ली), चित्रकला �आओर फैशन पूर्वानुमानमे विशेष योग्यता, निवास स्थान- दिल्ली, इंडिया; पिता- श्री सत्य नारायण ठाकुर, सकरी - कन्हौली� ; माता- श्रीमती मालती ठाकुर, सकरी - कन्हौली। वर्तमानमे अपन एक्सपोर्ट बिजनेस एस्टेट) �क नामसँ शुरुआत, पूर्वमे प्रोडक्ट डेवेलोपमेंट आओर मर्चेंटक रूपमे कार्यरत।



राजेन्द्र पंडित, मिथिला मूर्तिकला



गिरीश चन्द्र लाल



नरेन्द्र कुमार झा, पत्रकार



चन्द्र किशोर लाल, पत्रकार, नेपाल



उपेन्द्र भगत नागवंशी, नेपाल

सड़क नाटक।



रमेश रंजन, परवाहा, नेपाल १९६६-

परवाहा, नेपालमे जन्म। नेपालीय कथा- जगतक नवीन मुदा सम्मानित नाम। जनपक्षधर कथा- दृष्टि आ मोहक शिल्प। थोड़ लिखलनि, मुदा बेर- बेर चर्चित रहलाह।



विनीत ठाकुर

"बाँकी अछि हिम्मत टूटक कर्ज" प्रकाशित।



सुजीत कुमार झा, नेपाल

जिद्दी (लघुकथा संग्रह), चड़ि (लघुकथा- संग्रह), रिपोर्टर डायरी (रिपोर्ताज), गन्ध (लघु कथा संग्रह), धु



सरोज खिलाड़ी

नेपालक पहिल मैथिली रेडियो नाटक संचालक

रेवाली (लघु कथा संग्रह), कोशी घूरि आउ (बाल लघु-विहनि कथा संग्रह), दूयमती- (सम्पादन- नेपाली आ मैथिलीमे)।



देवांशु वत्स

जन्म- तुलापट्टी, सुपौल। मास कम्युनिकेशनमे एम.ए., हिन्दी, अंग्रेजी आ मैथिलीक विभिन्न पत्र-पत्रिकामे कथा, लघुकथा, विज्ञान-कथा, चित्र-कथा, कार्टून, चित्र-प्रहेलिका इत्यादिक प्रकाशन। विशेष: गुजरात राज्य शाला पाठ्य-पुस्तक मंडल द्वारा आठम कक्षाक लेल विज्ञान कथा �जंगल� प्रकाशित (२००४ ई.), नताशा: मैथिलीक पहिल चित्र-श्रृंखला (कॉमिक्स) प्रकाशित।



संतोष मिश्र, नेपाल

पोसपुत (लघुकथा-संग्रह), उदास मोन (लघुकथा-संग्रह), एना- कहि (कविता-संग्रह), अएना (संपादन- कविता-संग्रह)।



सुनील कुमार मल्लिक, गायक, जनकपुर, नेपाल १९६८-

मैथिलीक गायक- सङ्गीतकारक रूपमे प्रसिद्ध छथि। मैथिली भाषाक गीतसभमे मौलिक तथा सार्थक सङ्गीतक सृजनमे हिनक सक्रियता प्रशंसनीय छनि। सुनीलक गायन तथा सङ्गीतमे कैसेट एलबमसभ सेहो बाहर भेल अछि।लप्पनदसि हिनक सक्रियता परिमाणात्मक रूपमे कम रहितहुँ गुणात्मक दृष्टिएँ हृदयस्पर्शी मानल जाइत अछि।पेशासँ विज्ञान-शिक्षक छथि।



योगेन्द्र प्रेमर्षि, सिरहा, नेपाल १९६७-

वि.सं.२०२४ साल भादव १८ गते सिरहा जिलाक गोविन्दपुर-१, बस्तीपुर गाममे जन्म लेनिहार प्रेमर्षिक पूरा नाम योगेन्द्र झा छियनि।कान्तिपुरसँ हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रस्तुत करता जोड़ी रूपा- योगेन्द्रक योगेन्द्रक अवाज गामक बच्चा- बच्चा चिन्हैत अछि। �पल्लव� मैथिली साहित्यिक पत्रिका आ �समाज� मैथिली सामाजिक पत्रिकाक सम्पादन।



रवीन्द्र नारायण मिश्र

पिताक नाम:स्वर्गीय सूर्य नारायण मिश्र, माताक नाम:स्वर्गीया दयाकाशी देवी, पैतृक ग्राम:अरेर डीह, मातृक:सरिसब ड्योढी। वृत्ति:योजना आयोगक उप सचिव, दिल्लीमे स्पेशल मेट्रोपोलिटन मजिस्ट्रेट। आब सेवा निवृत्त। शिक्षा: चन्द्रधारी मिथिला महाविद्यालयसँ बी.एस-सी भौतिकी विज्ञानमे प्रतिष्ठा; दिल्ली विश्वविद्यालयसँ विधि स्नातक। प्रकाशित कृति : मैथिली:-

१ �भोरसँ साँझ धरि� (आत्म कथा), २ �प्रसंगवश� (निबंध), ३ �स्वर्ग एतहि अछि� (यात्रा प्रसंग), ४ �अवसाद� (कथा संग्रह) ५ `नमस्तस्यै� (उपन्यास) ६ विविध प्रसंग (निबंध) ७महराज (मैथिली उपन्यास) , ८लजकोटर (मैथिली उपन्यास) , ९सीमाक ओहिपार (मैथिली उपन्यास) १०समाधान(निबंध संग्रह) ११मातृभूमि(उपन्यास) १२स्वप्नलोक(उपन्यास) १३शंखनाद(उपन्यास)।



कुमार भास्कर



અમરેન્દ્ર યાદવ, નેપાળ



આમોદ કુમાર ઝા
૧૯૬૮- ૨૦૨૧

વિવિક્ત
પથાર (કવિતા
સંગ્રહ) પ્રકાશિત



મનોજ કુમાર મંડલ

પ્રસિદ્ધ કવિ ગદ્ય
રચના સેહો।



રવિ ભૂષણ પાઠક

રિહર્સલ (નાટક), વિદેહ:સદેહ ૨૯ (રવિ ભૂષણ પાઠક આ ડૉ. કૈલાશ કુમાર મિશ્ર- અંક ૧-૩૫૦ સઁ), વિદેહ:સદેહ ૨૭ (ગજેન્દ્ર ઠાકુર આ રવિ ભૂષણ પાઠકક આન ભાષાસઁ અનૂદિત ગદ્ય આ પદ્ય- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)



સંદીપ કુમાર સાફી

"વૈશાખમે દલાનપર" પ્રકાશિત, એ પોથીમે મૈથિલિક પહિલ દલિત આત્મકથા સંકલિત અછિ।



ડૉ. જિયાઉર રહમાન જાફરી

સમ્પ્રતિ સ્નાતકોત્તર હિન્દી વિભાગ, મિર્ઝા ગાલિબ કૉલેજ, ગયા।



રઘુનાથ મુખિયા



પ્રદીપ પુષ્પ



મુન્ના જી

मोकाम दसि (विहनि कथा संग्रह), प्रतीक (विहनि कथा संग्रह), माँह श्रांगनमे कतेक श्रोस छी (मैथिली गजल संग्रह), हम पुछैत छी (साक्षात्कार), तीन टा बाल नाटक (मैथिली बाल साहित्य), धुरखुरी (मैथिली बाल कविता-बाल साहित्य), घाह (हाइकू-टंका संग्रह)



राम चन्द्र राय

सपना साकार (कथा संग्रह) प्रकाशित।



विनीत उत्पल

हम पुछैत छी (कविता संग्रह), रेहन पर रग्घू - काशीनाथ सिंहक हिन्दी उपन्यासक मैथिली अनुवाद, मन्त्रद्रष्टा ऋष्यश्रृंग- लेखक हरिशंकर श्रीवास्तव "शलभ" (हिन्दीसँ मैथिली अनुवाद), मोहनदास- उदय प्रकाशक हिन्दी उपन्यासक मैथिली अनुवाद



आचार्य रामानन्द मण्डल

सामाजिक चिंतक सीतामढ़ी, सेवानिवृत्त प्रधानाध्यापक, माता-चन्द्र देवी, पिता-स्व०रामेश्वर मंडल, पत्नी-प्रमिला देवी, जन्म तिथि-०१ जनवरी १९६० योग्यता- एम-एससी (रसायन शास्त्र), एम ए (हिन्दी)। रूचि- साहित्यिक, मैथिली-हिन्दी कविता -कहानी लेखन आ आलेख। प्रकाशित पोथी - मैथिली कविता संग्रह जाड़ा के न बांटियौ। २०२२ प्रकाशित रचना - सहिया कविता संग्रह पोथी - जनक नंदिनी जानकी आ शौर्य गान। २०२२ पत्रिका - मिथिला समाज, घर -बाहर आ अपूर्वा (मैसाम)। अखबार -दैनिक मैथिल पुनर्जागरण प्रकाश। सामाजिक-सामाजिक चिंतन, दायित्व- पूर्व जिला प्रतिनिधि, प्राथमिक शिक्षक संघ, डुमरा, सीतामढ़ी। स्थायी पता- ग्राम-

પપિના વશિનપુન થાના-પનહિન ળભિ-સીતામઢી। વનૃતમાન પતા-પપિના સદન, મુનભયિાયક વાનૃડ-૦૪ સીતામઢી પોસ્ટ-યકમહભિ ળભિ-સીતામઢી નાળ્ય-વહિન પનિ-૮૪૩૩૦૨



પં વાભ ગોવિન્દ ' શ્રાન્ય'

ઘનક નામ- ગોવિન્દ યાદવ। વન્મ- પ્નકનમ- ભાષ્ય (શ્રાધુનકિ મૈથભિ વ્યાકનમ) પ્નકાશતિ।



ભાભદેવ કામત

દવિ્ય દૃષ્ટિ (નવિન્ય- પ્નવન્ય- સમાભેયના) પ્નકાશતિ।



પં કૈભાસ કુમાન મશિ્ન

સમાળશાસ્ત્ની- માનવ વળિ્ઞાની। કથા કવતિા શ્રા માનવ વૈળ્ઞાનકિ શ્રાભેખ્ય સભ પ્નકાશતિ।



નામકૃષ્ણ પનાન્થી

"દૂ પટનીક વીય", "પ્નતકિાન એપ્યન વાઁકી શ્રછિ" કવતિા સંગ્નહ પ્નકાશતિ। દભતિ ભેખ્યન ભભ પ્નસદિ્ધ।



નાનાયણ યાદવ

સભ્હૈતા- ગુનુમૈતા (શ્રમૃત પન્વક શ્રવસન પન સ્વતંત્નતા સેનાની ભોકનકિ સ્મનણ) પ્નકાશતિ।



ઉમેશ મંડભ

નશ્તિુકી- કવતિા સંગ્નહ, મથિભિક સંસ્કાન ગીત, વધિ- વ્યવહાન ગીત શ્રા ગીતનાદ (સંકભન), "મથિભિક વનસ્પતિ સ્ભાઝડ શો મથિભિક ળીવ- ળન્તુ સ્ભાઝડ શો મથિભિક ળનિગી સ્ભાઝડ શો", સગન નાતિ દીપ ળનય- ઝાહિસ, દુય- પાનિ શ્રુનાક- શ્રુનાક (કથા એવં પાણ્ડુભપિ ળગદીશ પ્નસાદ મણ્ડભ) - (છાયા એવં સમ્પાદન- ઉમેશ મણ્ડભ), હનિ્દુસ્તાની મુસભમાન શ્રૌન હનિ્દુસ્તાનયિત - મૂભ હનિ્દી ભેખ્ય- ગીતેશ શન્મા, મૈથભિ શ્રનુવાદ- ઉમેશ મણ્ડભ।







𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒧𑒝𑒱	𑒮𑓂𑒫. 𑒯𑒹𑒧𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰, 𑒑𑒰𑒨𑒏	𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲𑒡𑒩, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏
		
𑒏𑒳𑓀𑒖 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒨𑒏	𑒩𑒰𑒧𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒗𑒰, 𑒑𑒰𑒨𑒏	𑒫𑒱𑒣𑒱𑒢 𑒅𑒠𑒰𑒮𑒲
		
𑒖𑒱𑒞𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒲	𑒅𑒠𑒱𑒞𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒑𑒰𑒨𑒏	𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰, 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏
		
𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒂𑒖𑒰𑒠 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒏𑒹𑒙	𑒬𑒱𑒫𑒩𑒰𑒧 𑒗𑒰 𑒬𑒞𑒩𑓀𑒖	𑒁𑒦𑒱𑒭𑒹𑒏 𑒗𑒰 𑒑𑒼𑒪𑓂𑒤
		
𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑓑𑓙𑓘𑓑- 𑒮𑒰𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒼𑒯𑒱𑒨𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒮𑒣𑒯𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒖𑒢𑒧𑒪 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒠𑒱𑒢𑒧𑒹 𑒣𑒔𑒰𑒮 𑒙𑒰𑒏𑒰 𑒏𑒧𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒠𑒱𑒯𑒰𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒼𑒪𑓂𑒤 𑒏𑒪𑒥𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒻𑒛𑒲𑒏𑒹𑒿 𑓑𑓙𑓙𑓔 𑒃. 𑒧𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒱𑒏 𑒧𑒱𑒟𑓂𑒨𑒰𑒩𑒼𑒣 𑒪𑒑𑒰 𑒏𑒋 𑒑𑒼𑒪𑓂𑒤 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒮𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒍 𑒏𑒻𑒛𑒲 𑒠𑒮	𑒩𑒰𑒖𑒹𑒬 𑒩𑓀𑒖𑒢, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑓂𑒙𑒼𑒩𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒖𑒹𑒏𑓂𑒙	𑒮𑓀𑒖𑒨 𑒗𑒰 𑒮𑒳𑒪𑓂𑒞𑒰𑒢𑒑𑓀𑒖, 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩 𑒧𑒼𑒙𑒼𑒩𑒼𑒪𑒰 𑒮𑒲.𑒃.𑒍.

सालक भीतर नगरक नम्बर एक गोल्डस्मिथ बनि गेल।



विन्देश्वर पाठक



राजकमल झा, अंग्रेजी लेखक, पत्रकार

हिनकर अंग्रेजी उपन्यास "द ब्लू बेडस्प्रेड", "इफ यू आर अफ्रेड ऑफ हाइट्स" आ "फायरप्रूफ" प्रकाशित छन्हि। "द ब्लू बेडस्प्रेड" (१९९९) पर हुनका "कॉमनवेल्थ राइटर्स प्राइज फॉर बेस्ट फर्स्ट बुक- यूरेशिया" भेटल छन्हि। राजकमल झा श्री मुनीश्वर झा आ श्रीमती रंजना झाक पुत्र छथि, "आइआइटी खड़गपुर" सँ बीटेक छथि, आ आइ काल्हि दिल्लीमे रहै छथि, जतए ओ "इण्डियन एक्सप्रेस" मे एडिटर छथि।



मानस बिहारी वर्मा, वैज्ञानिक



फणीश्वर नाथ 'रेणु' मिथिला रत्न १९२१- १९७७



रामधारी सिंह 'दिनकर' मिथिला रत्न १९०८- १९७४



रामवृक्ष बेनीपुरी १८९९- १९६७



डॉ हरिवंश तरुण १९२७- २००८

जन्म २१ जून १९२७ ई।
गाम- चकसेलम, पो- पटोरी, जिला- समस्तीपुर। तीन दर्जन सँ बेसी हिन्दी पोथी जाहिमे काव्य- कथा- प्रबन्ध सम्मिलित अछि।



हरिशंकर श्रीवास्तव "शलभ" १९३४-



स्व. जनार्दन प्रसाद झा 'द्विज'

हिन्दीक साहित्यकार।

 रामेश्वर प्रेम हरिदीक नाटककार	 डॉ नवल किशोर दास "नवल"	 मोहनानन्द झा १९५५-
 रामाज्ञा शशिधर	 रमेश चंचल १९३०-२०११	 डॉ अमरेन्द्र
 गोपेश्वर मनीषी	 कुन्दन अमिताभ	 शंभु अगोही जन्म ८ जनवरी १९४१, प्रकाशित कृति:अोहिनाएव डीह (कथा-काव्य) १९९८, सरोधा (कथा संग्रह) १९९९, तेसर वेनिशा (कथा काव्य) २००३, बड़बोरिका छंद विलास २००७
 पोद्दार रामावतार अरुण १९२३- १९९९	 मजहर इमाम १९३०-२०१२	 अरुण प्रकाश १९४८-२०१२



अंशुमन पाण्डेय

तिरहुता यूनीकोड आवेदनकर्ता।



दिनेश कुमार मिश्र

मिथिलाक बाढ़िक एक्सपर्ट। मिथिलाक मोटा- मोटी सभ बाढ़पर कृतिक प्रकाशित। उत्तर बिहार की व्यथा कथा (१९९०), कोसी- उत्तर कैद से सजा- ए- मौत तक (१९९२) बंदिनी महानंदा (१९९४), बोया पेड़ बबूल का- बाढ़ नियंत्रण का रहस्य (२०००), बगावत पर मजबूर मिथिला की कमला नदी (२००४), दुइ नदी और तकनीकी हार- शुक (२००५), , दुई पाटन के बीच में- कोसी नदी की कहानी (२००६) तथा बागमती की सद्गति (२०१०)।



ओमप्रकाश भारती १९६८-

कोसी नदीक लोक सांस्कृतिक अध्ययन - नदियाँ गाती है, बिहार के पारम्परिक नाट्य आ मैथिलीक लोक नाट्य प्रकाशित



वैदेही सीता



याज्ञवल्क्य पत्नी मैत्रेयी

याज्ञवल्क्यक दू टा पत्नी छलथिन्ह पहिल कात्यायनी आ दोसर मैत्रेयी। मैत्रेयी ब्रह्मवादिनी छलीह। कात्यायनीसँ हुनका तीनटा पुत्र छलन्हि- चन्द्रकान्त, महामेघ आ विजय।



मोतीदाइ

मिथिलाक रजक (धोबी) जातिक लोकदेवता।



बहिना

चम्पारणक बहिना।



गांगो देवी

मिथिलाक महर जातिक लोकदेवता। गांगोदेवीक भगता अपना मिथिलाक महर लोकनिमे प्रचलित अछि



रेशमा, कुसुमा, सुरुजा



मोंगाक मोतीसायर



विन्ध्यवासिनी देवी मैथिली लोकगीत १९२०-२००६



कामेश्वरी देवी १९२२-

मधुबनी जिलाक नवानी गामक। जन्म १९२२ ई. मे अपन मातृक नाहरमे भेलनि। पति पं मदनमोहन झा। वनौलीवासी प्रसिद्ध तान्त्रिक पण्डित केशव मिश्र हिनक पिता छलथिन। "मिथिला संस्कार गीत" पोथी।



कुसुमलता कर्ण



अणिमा सिंह १९२४-

समीक्षिका, अनुवादिका, सम्पादिका। प्रकाशन: मैथिली लोकगीत, वसवेश्वर (अनु), शिशु प्रेम गीत आदि। लेडी ब्रेबोर्न कॉलेज, कलकत्तामे पूर्व प्राध्यापिका।



लिली रे १९३३-

जन्म:२६ जनवरी, १९३३, पिता:भीमनाथ मिश्र, पति:डॉ. ए.एन.रे, दुर्गागंज, मैथिलीक विशिष्ट कथाकार एवं उपन्यासकार। मरीचिका उपन्यासपर साहित्य अकादेमीक १९८२ ई. मे पुरस्कार। मैथिलीमे लगभग दू सय कथा आ पाँच टा उपन्यास प्रकाशित। विपुल बाल साहित्यक सृजन। अनेक भारतीय भाषामे कथाक अनुवाद-प्रकाशित। पहिल प्रबोध सम्मान २००४ सँ सम्मानित।



चित्रलेखा देवी १९३५-



मोहिनी झा १९३७-



डॉ. सावित्री झा







કવિતા દેવી ૧૯૪૨-



પ્રમિલા ઝા



શાન્તિ સુમન ૧૯૪૨-

જન્મ ૧૫ સિતમ્બર ૧૯૪૨, કાસિમપુર, સહરસા, બિહાર, પ્રકાશિત કૃતિ, ઓ પ્રતીક્ષિત, પરછાઈં ટૂટતી, સુલગતે પસીને, પસીને કે રિશ્તે, મૌસમ હુઆ કબીર, સમય ચેતાવની નહીં દેતા, તપ રહે કચનાર, મીતલ-મીતલ આગ, મેઘ ઇન્દ્રનીલ (મૈથિલી ગીત સંગ્રહ), શોધ પ્રબંધ: મધ્યવર્ગીય ચેતના ઔર હિન્દી કા આધુનિક કાવ્ય, ઉપન્યાસ: જલ ઝુકા હરિના સમ્માન: સાહિત્ય સેવા સમ્માન, કવિરત્ન સમ્માન, મહાદેવી વર્મા સમ્માન। અધ્યાપન કાર્ય।



પ્રભાવતી ઝા ૧૯૪૫-૧૯૮૯



સ્વ. રુદ્રાણી સહિ ૧૯૪૫-૧૯૯૩

રુદ્રાણી સહિ: જન્મ ૧ જુલાઈ, ૧૯૪૫, નિધન : ૧૩ જૂન, ૧૯૯૩, પિતા : પ્રો. પ્રબોધ નારાયણ સિંહ સમ્પાદિકા : મૈથિલી દર્શન, વિશેષ અધ્યયન : મૈથિલી, હિન્દી, બંગલા, અંગ્રેજી, ભાષા વિજ્ઞાન એવં લોક સાહિત્ય। પ્રકાશિત કૃતિ: સલોમા (ઓસ્કર વાઇલ્ડક અંગ્રેજી નાટકક અનુવાદ ૧૯૬૫), પ્રેમ એક કવિતા (૧૯૬૮) બંગલા નાટકક અનુવાદ, વિષવૃક્ષ (૧૯૬૮) બંગલા નાટકક અનુવાદ, વન્દિની (૧૯૭૨), સ્વર્ણયતિ: મૈથિલી કવિતા સંગ્રહ (૧૯૭૩), હિન્દી સંગ્રહ।



ઉષાકિરણ ખાન ૧૯૪૫-

જન્મ:૨૪ અક્ટૂબર ૧૯૪૫, કથા એવં ઉપન્યાસ લેખનમે પ્રખ્યાત। મૈથિલી તથા હિન્દી દૂનૂ ભાષાક ચર્ચિત લેખિકા।પ્રકાશિત કૃતિ:અનુત્તરિત પ્રશ્ન, દૂર્વાક્ષત, હસીના મંઝિલ, ભામતી (ઉપન્યાસ)। ૨૦૧૦- શ્રીમતિ ઉષાકિરણ ખાન (ભામતી, ઉપન્યાસ) લેલ સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર- મૈથિલી।



નીરજા રેણુ ૧૯૪૫-

જન્મ: ૧૧ અક્ટૂબર ૧૯૪૫, નામ: કામાખ્યા દેવી, ઉપનામ:નીરજા રેણુ, જન્મ સ્થાન:નવટોલ, સરિસવપાહી ।શિક્ષા: બી.એ. (આનર્સ) એમ.એ. પી-એચ.ડી. ગૃહિણી ।પ્રકાશિત રચના : ઓસકણ (કવિતા ભૂમિ, ૧૯૬૦) લેખન પર પારિવારિક, સાંસ્કૃતિક પરિવેશક પ્રભાવ। મૈથિલી કથા યાત્રા સાહિત્ય અકાદેમી નઈ દિલ્લીસઁ

વીણા ઠાકુર ૧૯૫૪-

જન્મ- ભવાનીપુર, પણ્ડૌલ (મધુબની)। પતિ શ્રી શશીમોહન ઠાકુર પ્રકાશિત કૃતિ: મૈથિલી નાટ્યક પરમ્પરા, ઇતિહાસ-દર્પણ (સમીક્ષા), વિદ્યાપતિક ગીત (સમાલોચના), ભામતી (ઉપન્યાસ)

જ્ઞાનસુધા મિશ્ર

ભારતક ઉચ્ચતમ ન્યાયાલયક ચારિમ મહિલા ન્યાયાધીશ આ પહિલ મૈથિલાની।

स्वातन्त्र्योत्तर मैथिली कथाक प्रवृत्ति आ प्रतिनिधि कथाक सम्पादन।सृजन चारि पचीसटा कथा संग्रह, आगि सुनगल आ कविता संग्रह, कामिनी कथा संग्रह, प्रतिच्छवि हिन्दी कथा संग्रह, १९६० सँ आइधरि सएसँ अधिक कथा, कविता, शोधनिबन्ध, ललितनिबन्ध, आदि अनेक पत्र-पत्रिका तथा अभिनन्दनग्रन्थमे प्रकाशित।मैथिलीक अतिरिक्त किछु रचना हिन्दी तथा अंग्रेजीमे सेहो।२००३- नीरजा रेणु (कामिनी, कथा) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।



जस्टिस मृदुला मिश्र



वीणा कर्ण १९४६-

जन्म ३ नवम्बर १९४६, गाम- पटोरी, पोखरगछिया, जिला- सहरसा। सदस्य, मैथिली साहित्य अकादेमी परामर्शदातृ समिति १९८७-१९९३, सदस्य, भाषा परामर्शदातृ समिति (मैथिली), भारतीय ज्ञानपीठ। अवकाशप्राप्त विश्वविद्यालय आचार्य आ अध्यक्ष, मैथिली विभाग, पटना विश्वविद्यालय। **प्रकाशित कृति**- अनुराग, भावनाक अस्थिपिंजर (मैथिली काव्य संग्रह), शंखनाद, तुभ्यमेव समर्पये, अन्वय (हिन्दी काव्य संग्रह)। प्रकाश्य: सप्तपदी (मैथिली निबन्ध संग्रह), यात्रिक पृष्ठभूमि मैथिलीक प्रसिद्ध उपन्यास, मैथिली- उपन्यासक कथा किछु कहैत अछि (मैथिली आलोचना); जिन्दगीनामा (हिन्दी काव्य संग्रह), क्रमशः (हिन्दी आलोचना)।



शेफालिका वर्मा १९४३-

जन्म:९ अगस्त, १९४३, जन्म स्थान : बंगाली टोला, भागलपुर। शिक्षा:एम. पी-एच.डी (पटना विश्वविद्यालय), ए एन कालेज, पटना मे हिन्दीक प्राध्यापिका पदसँ सेवानिवृत्त। नारी मनक ग्रन्थिकेँ खोलि:कुशल रससँ भरल अधिकतर रचना। प्रकाशित रचना:झहरैत नोर, बिजुकैत ठोर; विप्रलब्धा (कविता संग्रह), स्मृति रेखा (संस्मरण संग्रह), एकटा आकाश (लघुकथा संग्रह), यायावरी (यात्रा-वृत्तान्त), भावाञ्जलि (काव्य- प्रगीत) , किस्त- किस्त जीवन (आत्मकथापर साहित्य अकादेमी पुरस्कार)। अन्ह्युग (लघुकथा संग्रह) आप्पर-

आप्पर प्रीत, नागफांस (उपन्यास)। २००४ ई- डॉ श्रीमती शेफालिका वर्मा, पटना; यात्री- चेतना पुरस्कार।



नीता झा १९५३-

जन्म : २१-०१-१९५३, व्यवसाय:प्राध्यापिका। लेखन पर समाजक परम्परा तथा आधुनिकताक संस्कार सँ होइत विसंगतिक प्रभाव।प्रकाशित कृति : अन्हरिया, कथा संग्रह १९८४, कथानवनीत १९९०, सामाजिक असन्तोष ओ मैथिली साहित्य शोध समीक्षा



आशा मिश्र १९५०-

जन्म:६-७-१९५० ई, प्रकाशित कथा मे मैथिलीक संग हिन्दी मे सेहो। सभसँ पैघ बाजिय मैथिली कथा संग्रह।



डॉ सुनीता झा

। 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒛𑓃𑒱 𑒧𑒾𑒮𑒲 (𑒥𑒰𑒪 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)।



𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 ' 𑓑𑓙𑓔𑓘-

𑒖𑒢𑓂𑒧𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢:𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰, 𑒧𑒰𑒞𑒰:𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒫𑒵𑒢𑓂𑒠𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒣𑒱𑒞𑒰:𑒣𑓀 𑒠𑒲𑒢𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰:𑒋𑒧.𑒋. 𑒥𑒲.𑒋𑒛, 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒠𑒴 𑒮𑒨𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒹𑒪𑒢𑒱।𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰 (𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨𑒧𑓀𑒔) 𑒏 𑒦𑒴𑒞𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒅𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒰, 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢, 𑒏𑒟𑒰𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒂𑒠𑒱𑒧 𑒏𑒳𑒬𑒪। �𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢� 𑒂𑒠𑒱 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞-𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞।



𑒛ॉ 𑒃𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩𑒰 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓕𑓗



𑒧𑒹𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒱𑒏 𑓑𑓙𑓖𑓖-



𑒬𑒰𑒩𑒠𑒰 𑒮𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒑𑒲𑒞 𑓑𑓙𑓕𑓓-



𑒪𑒰𑒪𑒣𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲



𑒬𑒏𑒳𑓀𑒞𑒪𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲



𑒑𑒼𑒠𑒰𑒫𑒩𑒲 𑒠𑒞𑓂𑒞, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰



𑒅𑒭𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 𑓑𑓙𑓔𑓘-



𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑓑𑓙𑓕𑓓-

𑒏𑒵𑒞𑒱- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒹𑒬-𑒦𑒴𑒭𑒰-𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢𑒰𑒡𑒲𑒢: 𑒥𑒰𑒙𑒹 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒨𑒪 𑒣𑒰𑒢𑒱 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒣𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒧𑒰𑒮 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒂𑒬𑒰𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲𑒏 𑒥𑓀𑒑𑒪𑒰 𑒪𑒒𑒳 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 **𑒧𑒢 𑒧𑓀𑒖𑒴**𑒭𑒰𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠। 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏

પત્રિકા સ્વાતીક સમ્પાદન (૧૯૮૪-૮૫)।



સીતા દેવી, મથિલિ ચિત્રકલા



ગંગા દેવી ૧૯૨૮-૧૯૯૧

મથિલિ ચિત્રકલા



સરસ્વતી ચૌધરી, જનકપુર



ડૉ વન્દના ઝા

કાશી હિન્દૂ વિશ્વવિદ્યાલયમે મદન મોહન માલવીય દ્વારા મૈથિલી અધ્યાપન શુરૂ ભેલ મુદા ઓ વાદમે વન્દ ભઽ ગેલ। પુનઃ એકર અધ્યાપન ભેલ ૩૫- કુલપતિ રાકેશ ભટનાગરક કાર્યકાલમે મૈથિલી અધ્યયન કેન્દ્રક સ્થાપનાક ૨૦૨૦ મે ઘોષણા ભેલ, કલા સંકાય પ્રમુખ પ્રો વિજય વહાદુર સમન્વયક આ વસંત મહિલા મહાવિદ્યાલય રાજઘાટક પ્રાધ્યાપક ડૉ વંદના ઝા કેં સહ-સમન્વયક વનાઓલ ગેલ।



ડૉ અનુપમા ચૌધરી



વીણા રાની ૧૯૫૯-

મૈથિલી ક ૩ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર વિજેતા લેખકક ૪ ગોટ કૃતિક "કન્યાદાન" (હરિમોહન ઝા), "રાજા પોખરે મેં કિતની મછલિયાં" (પ્રભાસ કુમાર ચાઉધરી), "વિલ ટેલર કી ડાયરી" વ "પટાક્ષેપ" (લિલી રે) હિન્દીમે અનૂદિત છન્હિ ૨ ગોટ લોકકથાક પુસ્તક "મથિલિ કી લોક કથાએં" વ "ગોનૂ ઝા કે કિસ્સે"। મૈથિલી કથા સંગ્રહ "ખોહસઁ નિકસૈત"।



જ્યોત્સના ચન્દ્રમ ૧૯૬૩-

જન્મતિથિ: ૧૫ દિસમ્બર, ૧૯૬૩, જન્મસ્થાન: મૂરઆર, સિંઘિયા ખુર્દ, સમસ્તીપુર, પિતા: શ્રી માર્કણ્ડેય પ્રવાસી, માતા: શ્રીમતી



સુસ્મિતા પાઠક ૧૯૬૨-

જન્મઃ સુપૌલ, વિહાર। પરિચિતિ કવિતા સંગ્રહ પ્રકાશિત। કથાવાચક, કથાસંગ્રહ પ્રકાશનાધીન। રાજનીતિ શાસ્ત્રમે એમ.એ. સંગીત, પેંટિંગમે રુચિ। મૈથિલીક પોથી પત્રિકા પર અનેક રેખાચિત્ર



ઉર્મિલા દેવી, મથિલિ ચિત્રકલા

સુશીળા ઙ્ગા, અધ્યાપન ।સુપ્નયિતિ કવયિત્ર્ગી, કથાકા઼ા। પ્નકાશિતિ કૃતિ: વોનસાઈ (કવિતા સંગ્રહ), હહિત્તિકોના (કથાસંગ્રહ)।

પ્નકાશિતિ। સમકાળીન ળીવન, સમય, આ તકન સ્પંદનક કવયિત્રી। અનેક ભાષામે નચનાક અનુવાદ પ્નકાશિતિ।



યમુના દેવી, મથિળિ ચિત્નકળા



યશોદા દેવી, મથિળિ ચિત્નકળા



નમા ઙ્ગા, સમ્પાદક મથિળિ દર્પણ



પન્ના ઙ્ગા

અનુતા (ળઘુકથા સંગ્રહ)।



સુધા કર્ણ



ગૂતન દાસ

સમ્પાદિકા, મથિળાંગન



નાચિકા ઙ્ગા, અંગ્રેળી ળેખિકા

હુનકન અંગ્રેળી ઉપન્યાસ "સ્મેળ" આ "ઇન્ટર્ન્સ ઑન દેયન હૉર્ન્સ" આ અંગ્રેળી ળઘુ કથા સંગ્રહ "દ એળીફેન્ટ એણ્ડ દ માત્રુતિ" પ્નકાશિતિ અછિ। ઉપન્યાસ "સ્મેળ" ળેળ હુનકા "અમેન્ય પ્નક્સિ ગુએન્જેન" પુનસ્કાન ભેટળ છન્હિ આ ઈ પોથી સોળહ ભાષામે અનૂદિતિ ભેળ અછિ। નાચિકા "એમહર્સ્ટ કૉળેળ"સઁ "એન્થ્નોપોળોળી" પઢને છથિ આ "શિકાગો વિશ્વવિદ્યાળય"સઁ નાળનીતિ વિળ્ઞાનમે માસ્ટર્સ ડિગ્નો ળેને છથિ। ઓ "હિન્દુસ્તાન ટાઇમ્સ" આ "વળિનેસ વર્ળ્ડ"મે કાળ કેને છથિ આ સંગમે "નાળીવ ગાંધી ફાઉન્ડેશન, દિળ્ળી" મે સેહો, ળાઇ



સ્વયંપ્નભા ઙ્ગા ૧૯૭૦-



નૂપા ધીનૂ ૧૯૭૩-

નૂપા ધીનૂ- ળન્મસ્થાન- મયનાકઉની, સપ્તની, શ્નીમતી પૂનમ ઙ્ગા આ શ્નો અનૂમ્કુમાન ઙ્ગાક પુત્નો।સ્થાયી પતા- અચ્યળ- સગનમાથા, ળિળ્ળા- સનિહા। પ્નથમ પ્નકાશિતિ નચના- કોઇળી કાનએ, માટસિં સનિહ (કવિતા), ભગતા વેઙક દેશ- ભ્નમણ (કનક દીક્ષિતિક પુસ્તકક ધીનેન્દ્ન પ્નેમન્ષિસિંગ મૈથિળીમે સહઅનુવાદ, સઙ્ગીતસમ્વન્ધી કૃતિ- નાષ્ટ્નચિગાન, ભોન, નેહક વએન, ચેતના, પ્નચિતમ હમન કમૌઆ (પહિળ મૈથિળી સીડી), પ્નેમ ભેળ તનઘુસ્કીમે, સુનક્ષિતિ માતૃત્વ

ओ आतंकवादसँ पीड़ित बच्चा सभ लेल सम्पूर्ण कार्यक्रमक प्रारम्भ केने रहथि आ काल्हि ओ अपन पति आ बच्चाक संग टोकियोमे रहै छथि।		गीतमाला, सुप्पक सनेस सम्पादन- पल्लव, मैथिली साहित्यिक मासिक पत्रिका, सम्पादन-सहयोग, हमर मैथिली पोथी (कक्षा १, २, ३, ४ आ ५ आ कक्षा ९-१० क ऐच्छिक मैथिली विषय पाठ्यपुस्तकक भाषा सम्पादन)।
		
रंजना झा, विद्यापति संगीत गायिका	रश्मि दत्त, गायिका, जनकपुर	कामिनी कामायनी
		
मुन्नी झा युवा रचनाकार	कामिनी १९७८- युवा कवयित्री	रुक्साना सिद्दीकी
		
कल्पना मिश्र, मैथिली रंगमंच	ज्योति झा, , मैथिली रंगमंच	करिश्मा झा, मैथिली रंगमंच
		
प्रियका झा, मैथिली रंगमंच	ऋतु कर्ण, मैथिली रंगमंच	ज्योति वत्स, रंगमंच

 નેહા વર્મા, ંગાંચ	 સ્વાતિ	 શ્રનુપ્નિયા
 મ઼ૃદુલા પ્નધાન	 શ્રનુમ મિશ્રિન, મહિલા વૉક્સગિ	 નાપ્પી દાસ, મથિલિ ચતિ્નકલા
 વનાનસી પંડિત, મથિલિ ચતિ્નકલા, ધનુષા, નેપાલ	 દેવકલા દેવી કર્ણ, મથિલિ ચતિ્નકલા, નેપાલ	 મદનકલા કર્ણ, મથિલિ ચતિ્નકલા, નેપાલ
 મહાસુન્દની દેવી, મથિલિ ચતિ્નકલા	 નિ્મલા ઝા, મથિલિ ચતિ્નકલા, નેપાલ	 શુલા સાહ, મથિલિ ચતિ્નકલા, મહોત્તની, નેપાલ
		

𑒩𑒖𑒢𑒲 𑒣𑒪𑓂𑒪𑒫𑒲

𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑓂𑒙𑒼𑒩𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒖𑒹𑒏𑓂𑒙

𑒥𑒱𑒢𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒠𑒰𑒮



𑒑𑒾𑒩𑒲 𑒮𑒹𑒢



𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒗𑒰



𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒏𑒫𑒨𑒱𑒞𑓂𑒩𑒲 𑓑𑓙𑓕𑓓-𑓑𑓙𑓙𑓖

𑒏𑒼𑒃𑒪𑒐, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲। 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒞𑒱𑒪𑒰𑒚𑒲, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪।



𑒧𑒾𑒮𑒧𑒲 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒰, 𑒏𑒫𑒨𑒱𑒞𑓂𑒩𑒲



𑒬𑒻𑒪 𑒗𑒰



𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒫𑒲



𑒬𑒬𑒱𑒥𑒰𑒪𑒰

𑒣𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒅𑒑𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒪𑒰𑒪, 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒩𑓂𑒝 (𑒫𑒬𑒱𑒭𑓂𑒚)। 𑒬𑒱𑒫𑒰 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣 𑒂 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣𑒏 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒮𑒿 "𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰"𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰। 𑒩𑒔𑒢𑒰: 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣𑒏
𑒮𑓀𑒑 "𑒧𑒹𑒒𑒠𑒴𑒞" 𑒂 "𑒑𑒲𑒞-𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠"𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠, 𑒧𑒰𑒕-𑒦𑒰𑒞, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩-𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰, 𑒦𑒰𑒑-𑓑, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩-𑒏𑒼𑒭, 𑒦𑒰𑒑-𑓓।



𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞

𑒮𑒳𑒐𑒪 𑒧𑒢 𑒞𑒩𑒮𑒪 𑒂𑒿𑒐𑒱, 𑒁𑒢𑓂𑒞𑓁 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒔𑒳𑒏𑓂𑒏𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰 𑒗𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒪𑒰



अंशुमाला

मैथिली लोकगीत।



श्वेता झा चौधरी, चित्रकार

गाम सरिसब-पाहि, ललित कला आ गृहविज्ञानमे स्नातक। मिथिला चित्रकलामे सर्टिफिकेट कोर्सकला
प्रदर्शिनी: एक्स.एल.आर.आइ, जमशेदपुरक सांस्कृतिक कार्यक्रम, ग्राम-श्री मेला जमशेदपुर, कला मन्दिर जमशेदपुर (एक्जीबिशन आ वर्कशॉप)।कला सम्बन्धी कार्य: एन.आइ.टी. जमशेदपुरमे कला प्रतियोगितामे निर्णायकक रूपमे सहभागिता, २००२-०७ धरि विभा, जमशेदपुरमे कला-शिक्षक (मिथिला चित्रकला), वूमेन कॉलेज पुस्तकालय आ हॉटेल बूलेवार्ड लेल वाल-पेंटिंग।प्रतिष्ठित स्पॉन्सर: कॉरपोरेट कम्युनिकेशन्स, टिस्को; टी.एस.आर.डी.एस, टिस्को; ए.आइ.ए.डी.ए., स्टेट बैंक ऑफ इण्डिया, जमशेदपुर; विभिन्न व्यक्ति, हॉटेल, संगठन आ व्यक्तिगत कला संग्राहक।

हॉबी: मिथिला चित्रकला, ललित कला, संगीत आ भानस-भात।



श्वेता झा

मिथिला चित्रकला, सम्प्रति सिंगापुरमे निवास।



रानी झा



मोती कर्ण

मिथिला चित्रकला



निक्की प्रियदर्शिनी



प्रज्ञा झा



डॉ. ललिनी चौधरी



नीलम चौधरी, कथक नृत्यांगना







રમા મણ્ડલ

પતિ સ્વ. શિવનન્દન
મણ્ડલ, ગામ- મહિસારિ, દરભંગા।
પતિ શ્રી કમલેશ
કુમાર, બરહુણ્ડી, દરભંગા।

ગુંજન કર્ણ

રાઁટી મધુવની, સમ્પ્રતિ યૂકેમે રહે
છથિ। ગીમાદહુવાળાભિરસંયુક્ત પર
હુનકર કલાકૃતિ દેખિ સકૈ છી।

પૂનમ મંડલ

પ્રયિકા ઝાક સંગ મૈથિલી નૂતન
પોર્ટલ "સમદિયા"
ગીસામાદિવલેગાસપોરિયોમ ક સંચાલન
।







પ્રયિકા ઝા

પૂનમ મંડલક સંગ મૈથિલી નૂતન
પોર્ટલ "સમદિયા"
ગીસામાદિવલેગાસપોરિયોમ ક સંચાલન
।

સ્તુતિ નારાયણ

ડૉ. લલિતા ઝા ૧૯૫૧

જન્મ
પરયોગ, દરભંગામે। "મૈથિલીક
બોજન સમ્વન્ધી
શબ્દાવલી" પ્રકાશિત"।







શારતી કુમારી ૧૯૬૭-

"મૈથિલી મુક્તક કાવ્યમે
નારી" પ્રકાશિત।

મીના ઝા

વ્રેસ્ટ કૈસરક સમસ્યાપર વિદેહ મે મીના ઝા કેર એકટા લઘુ કથા પ્રકાશિત ભેલ। ઈ મૈથિલીક પહિલ કથા છલ જે વ્રેસ્ટ કૈસર પર લિખલ ગેલ। હિન્દીમે સે હો તાયત એહિ વિષયપર કથા નહિ લિખલ ગેલ છલ।

શ્રનુપમા પ્રયિદર્શિની

પતિ ડૉ. રાજ કર્ણ, ગામ-
ઉજાન (વડ઼કાગામ), પો લોહના
રોડ, જિલા દરભંગા। સમ્પ્રતિ
લોજયાના (સંયુક્ત રાજ્ય
શ્રમેરિકામે), શિક્ષા- એમ.એસ.સી.
(જંતુ વિજ્ઞાન), લ.ના. મિથિલા
વિ.વિ., દરભંગા; વી.એસ.સી. વી.શ્રા.
શ્રમ્વેડકર વિ.વિ.
મુજફ્ફરપુરસઁ, હૉવી, મિથિલા
ચિત્રકલા, કમ્પ્યૂટરાઇજ્ડ
ચિત્રકલા, લલિત કલા। ઉપલબ્ધિ:
શ્રખિલ ભારતીય કલા શ્રા દસ્તકારી
પ્રતિયોગિતાક
પુરસ્કાર ૧૯૯૫ મે; સંસ્કાર
ભારતી ભાવ નૃત્ય
પ્રતિયોગિતા ૧૯૯૮ મે સહભાગી।



𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒑𑒲𑒞 𑒂 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒑𑒰𑒨𑒱𑒏𑒰।



𑒮𑒼𑒢𑒲 𑒢𑒲𑒪𑒴 𑒗𑒰

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔। "𑒬𑓂𑒩𑒾𑒢𑒲-𑒣𑒟𑒰𑒩𑒲" 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒬𑒱𑒣𑓂𑒩𑒰

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔।



𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒑𑒰𑒧- 𑒖𑒑𑒹𑒪𑒲, 𑒦𑒰𑒨𑒰 𑒞𑒰𑒩𑒰𑒢𑒑𑒩, 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 "𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑒂 𑒂𑒢 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒟𑒰 २००८", "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 २००९" 𑒂 "𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰 २०१०", 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨) २०१४ 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।



𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧𑒰 𑒗𑒰

𑒙𑓂𑒩𑒰𑓀𑒮𑒣𑒹𑒩𑒹𑓀𑒮𑒲 𑒃𑓀𑒙𑒩𑒢𑒹𑒬𑒢𑒪, 𑒦𑒰𑒩𑒞।



𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒱𑒏



𑒩𑒹𑒫𑒞𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩



𑒁𑒢𑒰𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒦𑒰𑒩𑒖



𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲

𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒣𑒳𑒩, 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒳𑒣𑒾𑒪 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨, 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒩𑒞 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒰𑒪𑒨𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰𑒏 𑒖𑓂𑒨𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒮𑒳𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲, 𑒂𑒍𑒩 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲 (𑒣𑒳𑒢𑒩𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒂𑒩𑒰𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲), 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒂 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 ऑफ 𑒃𑒏𑒼𑒢𑒼𑒧𑒱𑒏𑓂𑒮 𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒁𑒢𑓂𑒫𑒹𑒭𑒏 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒨 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲𑒏 𑒁𑒩𑓂𑒡𑒰𑓀𑒑𑒱𑒢𑒲 𑒕𑒟𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒲 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒂 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒢𑒱𑒡𑓂𑒨𑒏 𑒔𑒪𑒞𑒱 𑒂𑒧 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨-

વૌસ્તુ શ્રા પ્યાસ કડ મહિળાળન્ય઼ સામાળકિ સમસ્યા઼ા શ્રા પ્ાઘટનામે હનિક વ઼શિષ શ્રજાનૂિયા સ્વ઼ભાવ઼કિ।



ડૉ કલ્પના મામાકિાન્ત મશ્રિ

પતિ ડૉ શવિ઼ કુમાર હા, ગામ નાટી, સાસુર- ગળહાના। મેડકિલ શકિ્ષા ળ઼ે ળ઼ે હૉસ્પીટલ્ ગ્રાન્ટ હૉસ્પીટલસઁ સમ્પન્ન કય઼ સ્ત્રી- રોગ વ઼શિષળ્ઞ। મુમ્વ઼ઈસઁ ૧૯૮૦-૮૨ મે પ્રકાશતિ હોઈવ઼લ મૈથલિ પત્રકિા "વ઼દિેહ"ક પતિ ડૉ મામાકિાન્ત મશ્રિ (નત્િમાત- મૈથલિ શ્લિમ- શ્રાઉ પયિ઼ા હમર નગરી) સંગ સમ્પાદન।



કુસુમ ઠાકુર

પ્રત્ય઼ાવ઼ર્તન (શ્રાત્મકથા)



નન્દની પાઠક ૧૯૬૧-

પાથરક શહર (કવ઼તિા સંગ્રહ)



કલ્પના હા ૧૯૬૫-

ગોસાઉનકિ ગીત, નશામુક્ત હિતિ ગાવો ગીત, નનિયિઁ઼ા (વાલ સાહત્િય઼) શ્રા ય઼ાય઼ાવ઼રી- શેશ્લાલકિા વ઼ર્મા (હનિ્દી શ્રનુવ઼ાદ કલ્પના હા) પ્રકાશતિ।



સ્વ઼ાતિ શાકમ્ભરી

કવ઼તિા સંગ્રહ પૂર્વ઼ાગમન પ્રકાશતિ



રોમશિા હા

શ્રાઁગુર ભરિ ફ્રોત (કવ઼તિા સંગ્રહ) પ્રકાશતિ।



સવ઼તિા હા "સોની"



શ્રાભા હા

કને હમરો સુનૂ, ચનિવાર (કવ઼તિા સંગ્રહ), પ્રતીક્ષા (કથા સંગ્રહ), સનિેહક દામ (વીહનિ



દીપા મશ્રિ

સમ્પાદકિા- વ઼ાચી।

"सप्तीक अकास"- कविता संग्रह आ "मिथिलामे सियाराम" प्रकाशित।

कथा संग्रह), आलोचनाक वातायन (आलोचना), सीताक स्वर (श्रृंखलाबद्ध काव्य) प्रकाशित।



पल्लवी मण्डल

कवि



निर्मला कर्ण (१९६०-)

शिक्षा - एम् ए, नैहर - रामपुर, दरभंगा, सासुर - गोढ़ियारी (वैहा), वर्तमान निवास - राँची, झारखण्ड, झारखंड सरकार महिला एवं बाल विकास सामाजिक सुरक्षा विभाग मे बाल विकास परियोजना पदाधिकारी पद सँ सेवानिवृत्ति उपरान्त स्वतंत्र लेखन।



सविता झा

छेनतने डोन षतुर्देसिोड थनादतििन ।नद षयसोमस(छषथष) आ मण्ड (मधुवनी ओटिनेयन श्लेस्टविल) क माध्यमसँ मैथिली लेल अनायास।



वनिता चौधरी

कविता संग्रह- "चानक विन्दु" आ कथा संग्रह "कस्तूर" प्रकाशित।



अभिलाषा १९८८-

मूल नाम- अभिलाषा कुमारी। "पह", "ओ छौड़ी" (कथा संग्रह) आ पोथी-पाठ (आलोचना) प्रकाशित।



विभा विमर्श १९७८-

मूल नाम- विभा झा। पति: श्री सुधचंद्र झा; पिता:श्री शम्भूनाथ झा, शिक्षा बी.ए. वृत्ति- व्यापार, स्थायी पता- पैतृक- जिला महोत्तरी ग्राम महोत्तरी जलेश्वर (नेपाल), वर्तमान- बालपाटी मार्ग ५९७, काठमांडू (नेपाल)। साहित्यिक उपलब्धि- गोरखापत्र, आँगन, आङन, समय नाग, धात्री लोकोत्सव स्मारिका- ऐसजमे कविता प्रकाशित। मैथिलीमे प्रकाशित पहिल रचना- विषैक जूना (कविता) २०१८ मे कविता संग्रह "नहि सीता नहि" प्रकाशित।

(c) २०००- २०२३. विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका (सिनिये २०००) इषषाम २२२९- ५४७३ वइयएहअ (सिनिये २००४) सम्पादक: गजेन्द्र ठाकुर। एदितोर: घजेनद्र थहकुर ई-मेल पर: ggajendra@videha.com, gajendra@videha.com, ggajendra@yahoo.co.in, gajendra@yahoo.co.in - पुवसिहेद नि विदेह, एदितोर, विदेह... रचनाकार संग्रहकर्त्ता अपन मौलिक आ अप्रकाशित रचना संग्रह (संपूर्ण उत्तरदायित्व रचनाकार संग्रहकर्त्ता मध्य) ggajendra@videha.com केँ मेल अटैचमेण्टक रूपमेँ पठा सकैत छथि, संगमे अपन संक्षिप्त परिचय आ अपन स्कैन कएल गेल फोटो सेहो पठाबथि। एतऽ प्रकाशित रचना संग्रह सभक कॉपीराइट रचनाकार संग्रहकर्त्ताक लगमे छन्हि आ जतऽ रचनाकार संग्रहकर्त्ताक नाम नै अछि ततऽ ई संपादकाधीन अछि। सम्पादक: विदेह ई-प्रकाशित रचनाक वेब-आर्काइव् थीम-आधारित वेब-आर्काइवक निर्माणक अधिकार, ऐ सभ आर्काइवक अनुवाद आ ओपियंत्रणम आ तकरो वेब-आर्काइवक निर्माणक अधिकार; आ ऐ सभ आर्काइवक ई-प्रकाशन प्रिंट-प्रकाशनक अधिकार रखैत छथि। ऐ सभ लेल कोनो रॉयल्टी पारिश्रमिकक प्रावधान नै छै, से रॉयल्टी पारिश्रमिकक इच्छुक रचनाकार संग्रहकर्त्ता विदेहसँ नै जुड़थु। विदेह ई पत्रिकाक मासमे दू टा अंक निकलैत अछि जे मासक ०१ आ १५ तिथिकेँ ई प्रकाशित कएल जाइत अछि। ... (सिनिये २०००) इषषाम २२२९- ५४७३ वइयएहअ (सिनिये २००४) ...

(c) २०००-२०२३ सर्वाधिकार सुरक्षित। विदेहमे प्रकाशित सभटा रचना आ आर्काइवक सर्वाधिकार रचनाकार आ संग्रहकर्त्ताक लगमे छन्हि। भालसरिक गाछ जे सन २००० सँ याहूसाइटपर छल ... आदि लिंकपर आ अएखनो ५ जुलाइ २००४ क पोस्ट ... (किछु दिन लेल ... लिंकपर, स्रोत ...) २५८ ... २००४ सँ २०१६- ... भालसरिक गाछ-प्रथम मैथिली ब्लॉग / मैथिली ब्लॉगक एग्रीगेटर) केर रूपमे इन्टरनेटपर मैथिलीक प्राचीनतम उपस्थितिक रूपमे विद्यमान अछि। ई मैथिलीक पहिल इंटरनेट पत्रिका थिक जकर नाम बादमे १ जनवरी २००८ सँ 'विदेह' पड़लै। इंटरनेटपर मैथिलीक प्रथम उपस्थितिक यात्रा विदेह- प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका धरि पहुँचल अछि, जे ... ई प्रकाशित होइत अछि। आब 'भालसरिक गाछ' जालवृत्त 'विदेह' ई-पत्रिकाक प्रवक्ताक संग मैथिली भाषाक जालवृत्तक एग्रीगेटरक रूपमे प्रयुक्त भऽ रहल अछि। विदेह ई-पत्रिका इषषाम २२२९- ५४७३ वइयएहअ

